

מחזור

לחג השבועות

מדויק היטיב ומבואר יפה ומתורגם אשבנוזיה.

וכל הענינים הנהוגים בעת הזאת, וכל הדינים וכל
החפלות, כלם נקבעו באו הנה איש איש על מקומו הראוי
לו, ואין מוקדם ואין מאוחר, ואין בו חוספת אף לא מנרעת.

חזקת של בית עקר
וספרים לראון
המנוח ר' מתת' שמואל
ז"ל מזוילנא

רעדעל היים

שנת תיקצ"ב לפ"ק.

(מהדורא תמינאה.)

נייע, דורכאויז פֿערבעסערטע אונד פֿערמעהרטע אָריגינאַלאַויפֿלאַגע.

Roedelheim,

verlegt u. gedruckt in der privilegirten Buchdruckerey
von W. Heidenheim. 1832.

מסודר בשלמות, הסדור ומדויק בתכלית הדיוק

מאז שנת ה'תרמ"ג ח"ל היינטיק

רעדעל היים

בדפוס ובהוצאת המבאר והמתרגם.

בית דין
דעת ישרה
ורא עתה על ספרך
התעורר

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

קצת דינים והנהגות

לקיחים מסודר סוהר"ר הגאון יעב"ץ יצ"ל.

כיום חמישים לפסחה העומר (לפי סדר קביעתנו נגלות הוא לעולם שהיה בסיון ואינו חל"ה' א' אחד עיני' אויב"ר) הוא חג השבועות. וכוהנן קודם י"ב לשעות עשרים וכל ל"ח מה' בהר ירוק כ"ט' אל ירעו אל מול ההר, ואם חל שנועות כיום ח' ג"ל קודם כניסת שנת. גם כוהנן להעמיד עממי חילנות, לפי שנו כידועין פירות האילן, כדי שתסללו עליהן. ומרבין כמימי פרחים המרוחים לשמחת הי"ט הזה. י"ח מאחרין להתסלל עד ששעה, והוא דקדוק חלום מחודש מן האחרונים ועו' שנקדים להתסלל בשעור שמוסיפין מחול על הקדש ה' זרזין וכסדר נקיים ממות ומתקיים זה היה נידוק, כי מ"מ נעוד שמתסללין כבר הוא לילה, ועיקר הקפידא למאן דחש לה היה שלא לאכול קודם הלילה.

בחד השביעות חומרים זמן מתן חורחנו (אע"פ ש"ח הי' כ"ח לפסחה ע"פ לקביעותנו) זכיר חסר לעול' הוא ו' בסיון שבו נמכה מורה אינא דחשבי' כ"כ יעב"ץ. והלזית להתבט אבן שועב בדרשותיו על התורה (בדפוסו נעיר קרקא) שכתב שם דרך ל"ב כוף ע"ה שכלך חין אלו חומרים יום מתן חורחנו כמו נדחש הנכה או כיום הכפורים שהם יום אחד שאלו מוכירים היום ואין אלו חומרים זמן תרועתו או זמן פליחתו אלא יום תרועה יום פליחה אבל בפסח ופסח שהם שבעת ימים כמאבים אלו חומרי' זמן חרותו זמן שחתכו וככאן היה לו לומר יום מתן חורחנו אלא בעבור שאיננו מתן תורה ממש אלו חומרים זמן כי מיום ג' עליה משה להר וכתעסק בקבלתה ימים רבים מן ההר אל העם וזמן העם אל ההר ולכן אלו מוכירים זמן כי יום החמשים הוא זמן מתן תורה ואם לא נמכה עד יום אחד וזמנים אבל בעבור קדושת היום הכבוד שיש בו מלך אחד אלו מוכירים בו גם מתן תורה שהיה ג' כ"ו ולכן לא הוכירה התורה בזה החג ע"ה אלא חג שנועות ולא חמרי כי בו נחתי לבס תורתו כמו שאמר בפסח כי ביום הזה הולאתי ובפסח כי נפכות הוצאתי עב"ל. כבר התפשט המנהג עפ"ה והאז"י להיות כעורים כליל זה לעשות בתורה, אע"פ הכעורים יזכרו שלא יעקרו בדברי בעלה ואל"ל בשוק וקלות ראש כי אז נחש להם השיבה והנחה לעולם, ועו' אצונו בעוד שצונו שלא יערוך נחשלו לעשר כשלא ייטן כל הלילה עוטב שיטן קצת כדי שלא יאל שצרו בהפסדו. ע"פ מנהגי האז"י ז"ל חסור בת"ה לילה זה.

סדר ערוב תבשילין ודיניו.

י"ט שאל בע"ש לא יבשלו נחמלה לשנת הקדרה כפ"ע, אבל מבשל כמה קדרות לי"ט ואם כומר, הומר, לשנת, אכן ע"י עירוב מבשל נחמל לשנת. עירוב זה עושין אומרו כמת ומבשיל, ואם לא עשאו לא מתבשיל לבר מימר, ושיעורו בכזית בין לאחד בין למאה, (וזה מוכיחין כמת כנינה וכן מוכיחין לכתחלה.) מנהג על כל ארס לערב, וגדול העיר מערב על כל בני עירו כדי שישמך עליו מי ששכח או נאכס או אבד עירובו. המערב לאחרי' לריק לזכות להם ע"י אחר, ואחר שהגביה הוכנה חזר המזבח ונטעלו בירו ומכרד:

ב' א"י אר"יני ט"ף העולם אשר קדשנו כמצותנו וצ"נו על מצות ערוב:
ב' א"י ערובא יהא שרא לנא למפא ולכישלא ולאימניא ולא לקא לקא שראא
ולמעבד קל צרביא מייזאא טבא לשיבתא לני ולקליתקדריס דעיר הואת:

הסכמות וחרמות מגאוני הזמן נר"ו ג

גם אלה לחכמים חכמי הדור גאוני הזמן כר"ו אשר נאז
בחרטיהם ובהסכמותיהם על אודות ס' קרבנות הוא
המחזור עם באור וח"א אשר זכרו ה' להחל גם לבלות.

האירו מול ענר פני כוזהר חמה מזהירים, כפרי קדש לכל המועדים
מחזורים, שדפסו והגהו ע"י התורני הרבני המופלא המדקדק מוהר"ר וואלף
היירענהיים ופירש מאהבה פירוש קלר בלשון הקדש וגם בלשון אשכנז בלשון
רבה לאשכנז וכאיש אשר קלרה ידם להבין לשון הקדש, וליקר עמו מלרף
לכסף מולא המדפים האלוף כהר"ר ברוך בשוויץ, ורליתי יופי המלכה כל
טוב לא נעדר, ולקסם ביעקב זיהיו בכרך קצן דבר נעמו מה טוב זיהיו
קלים להביאם לבית ה', וכבר נאזו ידיהם רבנים גאוני הדור ושנאוהו
רבנים דשפיר עביר, חף אלא כקיענא בשיפולי גלימא דרבנן וזימא דשפירא
עילתא נאכתי רעות חכמה נוחה מספרים אלו המחזורים כספירים, וכדעתם
כן דעתי לגזור נגזרת כח"ג בלמותא דרבנן בשמתא ליהווי מי שיערב לו
לדפוס או להדפיס מחזורים עם פירוש שהוסיף התורני מוהר"ר וואלף הכ"ל
או פירוש בל"א בלשנו או כדוגמתו משך זמן ועידן שקצנו הגאונים אשר
קדמוי בהסכמותיהם בלתי ידיעת המצותפים הכ"ל, ונכלל השמתא גם
המשייעים אל הדפסת מחזורים כאלה זולתם גם הקונים מהם, והטעמה
פי חכמים בעלה כגול יבול והצומעים ברכות על ראשם יחולו ונכלל אשר
יפנו יליתו וישכילו, הכ"ד הכותב היום יום שהוכפל כי טוב לסדר בה
חומר לבית יעקב וגו', ע"ו שבע תקס"ה לפ"ק. אַלטונא יע"א.

הק' צכי הירש מואמשה.

הנה מאז ילא הקול במחנה העברים מנצח רב טוב לבית ישראל לאמור הכה נלר
שפירשנו יפרה ה"ה התורני הרבני המופלא המושלם המדקדק הגדול חכם וסופר
מוהר"ר וואלף ב"ר שמשון היירענהיים יכ"ו אשר החל להיות המשגיב לעם ה' יודעי
לשון אשכנזי באים שכל יטוב טעם בתרגום אשכנזית ונציאר היעב את לשון הפיוטים
מאכשי גם אשר נרצף מכמה מאות שנים קדושי עליון זלה"ה, והוא און חקר ותקן לסקל
כל המכשולים בתפלות ופיוטים מראשית השנה עד אחרית שנה אשר השחיתו
המדפיסים והתעייבו את כועם מליבותיהם עד עתה, ויבג לבי כי לא האמין לשמוע
יען חמתי הכמול כוח איש אשר ישליח לעשות באור חדש ותרגום יפה חף כעום בלשון
עם וגם על כיוצא בזה גבלו למו הראשונים אשר במחזה שדי חזו ידעו ויניבו כל פעל ה'
למענהו איש איש כפי מעלתו והשגתו באור ה' עלי אהלו גם בשפר לזכרון יום ליום
יביע חם לכפי ה' ישפך שיחו וחשב עם קובהו, מי בדורנו זה האיש כקי כפיים ובר לבב
יאמר זכיתי לבי הכה באורם תנאז כפשי ובלשון אחרת אדבר ואעתיקוהו ? היעלה זאת
על דעת אכזב אכזב, ומי יתן ואלדעו ! הלא בומיכו זה האיש משה אשר ידענו מה
היה לו יד בכל חכמה ודעיה, איש רגל על לשונו לא קם כמאהו, ויף נגדלו בהעתקת
ס' התורה הזאת, וס' תהלים מעשי ידיו בוכהו, כמה כבדה העבודה הזאת עביו
מאז החל את כל אשר חשב לעשות עד אים כלה מעשהו ! ואם כן הנגלות לנו ולבנינו,
חף כי הכמתות לה' ; לו יהי כי יש בקרבנו איש אשר החל רוח ה' לשעמו וכל פתום

(*) ויתר דברי ההסכמות והטעמות מגאוני הזמן כר"ו הלא המה כפויים
אבה זאבה בלתי המחזורים זעיר גם זעיר גם.

לא עמסוהו, החשיג ידו לעשות חיל לתרגם בלשון העמים והיה לבאר כל כולם ולהסיר מכסהו? בן זייתי ודוממתי כל הימים כי הוא הכמבע לתרגם את כל; עד אחר כסוהו החוזה אלו המחזורים עם המחברת סנידי אשר מקרוב זה חיוה שבועות בלו במדינתנו, והכה אגרת סופר בלוחה אלי על יד אחד ממאבני מאת החכם המחבר הב"ל למען שיתי גם אותיותי בהסבמה ובלשונות דרבנן כמשמע, ובהשתי לקרות הצער לו יפתח פיהו משתומם הייתי על המראה באדם אשר יראה לעינים הלום ראייתי אחרי רואי כי כל מחשבותי מחשבותיו ודרכיו דרכי, שגר רגליו מלבד לעלות אל הר ה' ונגוע בקצהו לתרגם השוטים בתנם חכם ומנין מדעתו איש האלהים לו ולמעשהו אשר גלה עמח וכמה טפחיים ברזין עילאין — וזאת סנה כי באו לשפטים בלשון פתום חין ביכה בתוספת ומגרעת משוכה עמשפע השירים והמליכות לעיני ההמון אשר לא ידעו ולא יבינו בשכותו את טעמו, המה ראו בן תמכו — על כן היעב אשר דבר המחבר בהקדמת משפט המחזור ומעשהו באומרו שם סי' ע' „העניינים המלאים להם דברים והלכות או הם רמוזות לסודות עמוקות לא יבילם לב עמי הארץ, גם אחת הכחתי בלא תרגום לבלתי תת יד למתקש ולאיש כסיל החכם בעיניו“, ככ"ל, סגר הדלת בעדו ולא יתן המשחית לבוא כי יראה למלוא פתח הצער לפני ה'. הנה עתה ידעתי משפט האיש ואת שיחו, וכי עם אלהיו כאמנה רוחו, ארך ימים ישעיהו, כי בזה הרים קרן קדמוניו בהרואתו עולם חכם ונבורתם בלחות שפתם ובלילות יופי המליצה כי היה לאל ידם לדבר לשון מדברת גדולות ככל אמת כפסח להשמיט צמרום קולם כגד כל ענין שפה ברורה להקיץ הלבבות מתרדמת השינה והבלי הזמן אשר יסובבנהו. מה רב טונו של המחבר אשר עשה לשפולת אדם בדבר שפתיו הן בתרגום השכבות והן בכתיב כל מלה זרה ועקור המאמרים והמדרשים אשר חתר אחריהן להביאן במקומן ברב בקיאות וקנאות בושרים אשר קנאתהו לנר וללכן דברי חכמים וחידותם בהנהגה מדויקת כאמרת ה' ברפתהו, לזאת כשאתי פניו למלאות שאלתו להיות כמשל לעושי משה, ואם אמנם ידעתי גם ידעתי כי רב לו ניקר סהדותא ותוקף גזירתם דהנהו רבנן קשיאי גאונים זמכיו יהיה נועם ה' עליהם, אשר כודעו בשערים גדולת ערכם אם נוקמה בחמה ואם ניראה דעלתא זוטרתא לגבייהו, ושם רוח כי יתמוך כבוד צמה כחש הוה, עם כל זה לא חשכתי להשלים חפץ המחבר אשר ירה בלבי חץ האהבה והבת האמת והעובד, ולנגד זקני העם אשר חכמי היום עמד למו כנד חכמהו, למען ידע כל איש אשר קרבת אלהים יחפץ הכי קרא שמו קרובות כי קרוב לנו בהיום הדבר בלבבנו ולב חכם יכיל פיהו, תפלה לעיני כי יעצוף בכל לשון שהוא שומע יעתר אל אלוה ויראהו, והכני עוכי חפץ על כל אשר גזרו אומר בגזירת כח"ס מרי אורייתא גאונים הדור המפורסמים, לא ידעך כרם, בהשכמותיהם על כל איש אשר ישלח ידו במלאכת רעהו להשיג גבולו באחד מן האופנים המזיקים הלכך ילבד ברשת החרם לא ישעה פרי ככל תבול עלהו, והתומכים את ידיהו, ואלה יעמדו על הנדבה התומכים ידי המחבר הב"ל להשיק רגון מאזיו בעבודת הקודש כי כובה גם יחד לקרוא בשפה ברורה את שם ה' צבית תפלה אשר יקרא לכל העמים ונראה אותו ואת כוהו. הב"ד עמד כרע לעבדי ה' מלפני לתבועתו את עמו, ויתקדש שמו בעולמו.

יום ה' ע"ק ח"י שבע אתה תקום תרחם ליון כיערת לחכמה כי נאט שועד לפ"ק
 פה ק"ק לונרון יע"א.
 שלמה בן הנאון טו"ר עבי זל"ל חוכה פה"ק הב"ל והמדינה יע"א.

גדרשתי לאשר שאל מאתי הרבני המדקדק הגדול אדם יקר חרוץ וחכם
 מפורסם כהר"ר וואלף היירנהיים שאשית ידי אף אני עם הרבנים הגאונים אשר
 נתנו עידיהם והסכימו על הדפסת המחזורים אשר נצא ותרגם החכם הב"ל, ועיינתי
 במקומות רבות בניאורו וראיתי והנה הכל יפה עשה מטעמים כאשר אהבתי,
 מאלף הדברים לא חדל להשכיל להעניב לנצח כפי הכוונה האשיתית אשר כיוון
 בהם הפייען, ואלח ניאורו בלשון ערומים שליח המלפון דברים היוצאים מלב
 חכם משכיל לדבר לחות די סמוך ההודעה לקורא מה שנכנס המנצח, והכל
 בקולר מילים המתחזקים הרבה, וכבר כאמר כי הקולר יקר לעולם וכל מאריך
 עראח, וכיותר בנאור הביוטים הקולור נו משוכח ומסואר כי לפעמים חיש מהר
 ירדוף הקורא בהרים הש"ך קולו בסוף הפרק, ואז הקורא יירא מהניב בפירושים
 המאריכים, פן ילאה ממאוא חפשו ודבר דבר; על כל אלה ניאורו של החכם
 המדקדק הב"ל מלא חן צעירי ואמיכה לכעלא טנא ישר. כפש עמל מעמל כפשו
 ישנע ויאכל פרי מגדיו. והכני מלטרף בריוף דרנכן עם כבוד הרבנים הגאונים
 אשר קדמוי להעיל גודא ולאסור איסר על כל המדפיסים והכלוים עליהם שלא
 ישיגו גכול המצומסים ה"ה החכם הב"ל ומצוממו האלוף הר"ר ברוך בשוויץ
 להדפיס המחזורים האלו עם הניאור ופי' האשכנזי ולא הניאור לכד אף לא
 הפי' לכד לא כולו ולא מקלמו ולא בשום אופן שיזיק להחכם הב"ל ומצוממו
 צמאך הזמן שקבעו הרבנים הגאונים אשר קדמוי בהסכמותיהם ולצומעים יונעם
 וחנאו עליהם זכרת טוב. כ"ד היום יום וי"ו עש"ק כ"א אדר שני שנת
 ביאור טוב ונחמד ונעים מאד לפ"ק.

הק' יהודא ליב מרגליות
 הח"פ ק"ק פסד"א.

ואלה דברי הרב בעל חקון סופרים ומכאר למ' נחיות
 השלום ה"ה החכם הגדול המדקדק והמליץ המפורסם
 לשם ולתהלה מוהר"ר שלמה דובנא נ"ו
 למעלה ותהלות המחזורים האלה.

אמר שם"ד לקראת לטא (למי החכמה) התיו טים, משכנע חכמת המשכיל
 רצון התורני כהר"ר בנימין וואלף כהר"ר שמשון איש היירנהיים יל"ו, אשר
 ידעתיו מאל הייתי בק"ק פסד"ט לכני י"ז שנה, ראיתי צימי בחרותי טלא
 דבר צחכמות וכלכות ומדקדק ענוס בלשה"ק, גם בתלמוד ומדרשים ונאנדה,
 ידו הדב, השתעשעתי אל צחכמותו הכעוטה, עת כי דרנכו על עכנים שוכים
 צחכמת הלשון, ויואל פרט תוכתו ויזין לין חכמתו. ועכשו יותר אחרי
 חזי כי הנשילו אכללותיו עכנים, וישקה מיכו הטוב לכל לטא, ותחת טים
 הניא יין, צהדפיסו המחזר מ"א ומ"ם ננית דפשו האלה. וראיתי כי טוב
 עשה בג' עכנים, ואכרעם אחד אחד;

א הגהות הסעיות שבמחזורים אשר מדור לדור רנו מאוד, מחסרון ידיעת דקדוק הלשון למגיהים שעברו, גם משגגת המרשימים, והוא הגיהם ממחזורים ימים ב"י, אשר ח' מהם ראיתי בהיותי כפ"ס כתוב על קלף בשנת י"ח לחלף השני, וגם ממחזורים דמוסים ימים. והנה יש בידי ג"כ מחזור מדפוס יפן, וגם יש אלפי מחזור ב"י על קלף עם פירוש צב' כרכים חיו $\frac{1}{4}$, (ולא כודע לי זמן כתיבתו, כי לא ככתב נו, אך מלאתי בסופו רשימה מא' שכתב שכן כולד לו בשנת רפ"ג, אך זמן כתיבת המחזור הרבה קודם זה, ויש בו ג"כ פיוטים שלא כודע לנו), וראיתי בהם הרבה מההגהות שהג' בה' וואלף הכ"ל שכתבו גם ההוגן.

ב הנאור הכתוב המראה מקום כל תיבה ולשון הפיוט מררכי הלשון ומסמךתי קדש ומראה מקור כל ענין וענין מאזיה מדרש או אגדה יאז מה שלא עזב בן המכארים הקדמונים כ"א טעם מזעיר ועל דרך רמז לבד, ועה יקרו לי אמרו הנכוחים במוסף יום ח' של ר"ה בפיוט אכסיכה מלכי, בלאחו ליאע ר"ח הקליר כגד הראב"ע בקהלת אשר הרבה ללעוג עליו, וארי לי' מארי' לראב"ע כי כתן יד למשמאילים לתלות עטמם באילן גדול כמיהו, ועם כל גדולת הראב"ע וחכמתו, אומר חכי, מי יגלה עבר מעיכין לראות כי יעמוד ש' שנה אחרין מארי' ז"ל אשר רוח ה' דבר בו ככודע ומפורס', והי' ג"כ חריף עזום כנגד' תלמידו של הגאון מוהר"ר בלאל אשכנזי ז"ל, ואם שלא כראה ממנו חבור כנגלה, יראה הרואה בספר תחת ישרים (הנדפס בוויכיציה שנת ש"ג $\frac{1}{2}$) בהקדמ', אחר פטירתו ראו בספרי רב אלפסי שלו חדשים רבים כתובים כגלויות, קתם שרנו הכ"ל וקתם שלו, ועל כל חדש כתוב שם בעליו-עליו. וידו חלקתה לו גם במלאכת השיר, כאשר כראה בג' שירים שע' לג' פשוטות שנת, וחתם שמו הם אביו ומשפחתו כראשי הכתים, והמה יפס בחרוזי' ובמקלב היתדות והתכוונות, וכלשון ארטי שאיננו רגיל כ"כ על לשוכו בלה"ק, וכלל גם בקיור לשוכו הכוכות של ג' הסעודות. ועם שהי' ספרדי עלידה מנען ומהריון, כי חומר אשכנזי שחומר בו, לא ממכו הוא, רק מאבותיו ואבות אבותיו שבאו לשכון כבוד בארצו (כי משפחת לוריא אינכ' משפחה ספרדית, כי לא כמלאכת ביניהם, רק משפחה אשכנזית ופולוכיא), אבל הוא ז"ל כולד כלפת וכילדותו ירד למגרים אלל דודו ותגדל שם, עד שכ' אחת ואזיה חדשים קודם פטירתו חזר לנפת למטור רזי הקבל' למה' חיים ויטל ז"ל, וכפטר שם, ולפי שהיה ספרדי, לכן כל מנהגיו היו כמנהג הספרדים, וכן יאך כל בוכותיו על התפלות כמ"ס, עם כל זה בפיוטי' עזב פיוטי הספרדים וכתר בפיוטי האשכנזי', באמרו שה' מוסדים ע"פ הקבלה הכוכה האמתית, וכפרט פיוטי הקליר, חוץ מסדר עבודת מוסף יו"כ, שהוא מר' משולם ב"ר קלוכיסום, עזב אותו, וכזר בסדר אמה כוככת של הספרדים, והעמיד עליו כוכותיו, כי סדרו יוסי בן יוסי כה"ג, מהבהנים הגדולים שמשע נבית שני רעו שכתבו בשם בעל העיטור, ואין בו לא חרוז ולא

טעקל, רק כמו פסוקים קטרים כפסוקי תכ"ך, רק ח"כ ותשר"ק וח"כ בראשי
 פסוקיו, גם במקרא נמצאו מוזורים מיוסדים על ח"כ בתהלים ומשלי ומגלת
 קנות, בי החרוזים ומקלצ התכוונות חכס עלמים לשירי לה"ק, שאינם משקיפים
 רק על עומק הבוכה, ולא על היופי להשנעות האוזן, ועדיין לא הי' זווי החרוז
 כפרץ בזמן בית שני, ואף בזמן חכמי התלמוד, כנראה דברכות בתחנות שאמרו
 קלת האמוראי' אחר תפלת ש"ע, וכן במ"ק הספדות הספדים, כולם המה מיוסדי'
 על דרך מליכות המקרא, והחרוזים ומשקלי התכוונות למדכו משירי הערביים
 והיוכים בזמן מאוחר בנימי רב האי גאון (שהוא הי' הגאון האחרון), או קודם לזה
 מעט ובטע"כ ידידי הר"ר וואלף כר"ו בסוף מאמרו על הפיוטי' והשייטני', וגם זה
 לראי' בי כן משפטו חרץ שר"א הקליר לא הי' תנא או אמורא, אבל הי' גדול בתור'
 ומקובל כאמן, ולכן בחר האר"י ז"ל בפיוטיו יותר מפיוטי הספרדי'. ע"כ אומר
 חני אל ידידי בה' וואלף המבאר ישר בחך שצנת עטנות הראש"ע ז"ל, וכפלת
 עוללי רחיותיו א' הסלע. ועל הזרים הרבים הנמצאי' בפיוטי' היוסאי' מאוד מדרבי
 לשון הקדש, אמצוב אכי להסיר התלוכה דרך כלל: ואומר כי כמו שאמרו חז"ל בחולין
 (דף קל"ז ע"ג) גבי רחלים ורחלות לשון חורה לעזמה ולשון חכמים לעזמן, עם
 שהי' יכול כאן לשמור לשון הכתוב, עכ"ז שנה, ואמר לו הסנה דזה כי הוא בטע
 לשון אחר, וכן השרישו רז"ל בטענה שרשי' אחרים שאינם מלשון המקרא, כמו תרומה
 ששרשו רום, והפעל בקל רם ובהפעיל הרים ירים ירימו, והתי' במלת תרומה
 כוספת כדרכה בשמות הנגזרים מן הפעלים ע"מ תכופה תשובה, וחז"ל השרישו
 התי' ואמרו תרם יתרום במקום הרים ידים ולא עשו כן במלו' תכופה תשובה לומר
 תנף יתכנף תשנ יתשוב, רק הכיף יכיף הינן ישינ, בדרך לשון המקרא וכן במלת
 התחיל השרישו התי'ו, ולפי דרך המקרא הראוי החל ודעתם רחבה מדעתכו,
 ובצר העיר על זה הרמב"ם ז"ל בפי' המשניות בתחלת מכבת תרומות ואמר גם כי
 עקר כלה לשון מן הלשונות הוא חוזר למה שמדברים בו בעלי אותו הלשון ומה ששמע
 מהם, ואלו בעלי המשנה בלי ספק עברים היו במקומן בארץ הלבי וכשמע מהם ל'
 תרם וכו' כשתמו, הכה זו ראי' שהוא מקובל בל' וזו המלה ל' מלשכו' הערביים. על
 זה הדרך התי' תשובת' לכל מי שאמר מן החרוזים שלשון המשנה איכו לא או שהם
 כשתמו במלות שאינן בראוי בלשון וזה העקר שזכרתי חמיטי אלל הזכמי' השלמים
 המדברי' על הדברים הכוללים כל הלשונות ככס עכ"ל, ובחולין (דף כב עא) על
 המשנה בשר בתורין כתב רש"י ז"ל, תורין, ל' משנה, כי בכתוב הוא תורים. כן אמצוב
 השייטנים, בחדו ג"כ דרך לעזמים, ולפי דעתי הי' צעבור עקר הפיוטים כזוי
 על ההגדות והמדרשים, ויש בהם הרבה מלות שאינם במאשים במקרא, לכן נשארו
 אח שמותם על שפתם, כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהקדמת ספר המלות שלו שהתכלל שלא
 חצר ספרו בלשון המקרא צעבור שהוא קצר בדיכו ואין לנו רק מה שנמצא בכ"ד
 ספרים, לכן חדרו בלשון משנה, וכן השייטנים עשו פעלים משמות ומלים וכן
 להפך, הכל לכנה זאת, גם אם נלמד עוד דברי האר"י ז"ל שבונו בס רני
 (Borrede zu Tom 3.)

הקבלה, לא יקפו עוד עלינו השמים הרבים. והנה ר"א הקליר בקרובות
 למורים נפיוו המתחיל אותו מבהלת, אמר גם ובעמ אחר כוחתו, ר"ל שנתלו
 בעץ אחר. ומי לא ירגיש זאת שבוכה שנה מלבון הכתוב שאמר ויתלו את המן
 על העץ, ולמה לא אמר ובעץ אחר, וכברע שהתואר אחר הוא לה"ק,
 ובארמי הוא חד או חדא, ואולי כיון לשם ע"ב (במשפח אע עם הכולל)
 שהוא נחמד והבוכה שלא היו ישראל ראויים לאותו הכס, אם נשבור
 שהשתחו לאלים זניי כ"כ, או שסככו מעשיות אחרות (כמ"ג במגילה),
 רק האל נחמדו אשר ימכו פשוטה לקבל טובים, קבל תשובתם וטו לכם,
 ואולי כיון הקליר לענין אחר אשר לא ידעתי*.

ג ההעתקה הנחמלת בל"א, אשר ההעתקות שנעתיקו עד הנה אין בהם לא כועס
 ולא יופי כ"א לבון המוכי, גם לא ידעו לחבר העמוסים, וטו כל ענין וענין בודד
 לעצמו, והנה יש בדורות האלו חכמי עמים הלומדים לשה"ק במדרשיהם על כוריו,
 ובאשר ראו הפיועים היו העמיסים זרים צייניהם, ובאשר הביעו אל ההעתקה
 האלכבונית, היתה יותר זרה להם מלבון הפיועים, ולא עוד אלא גם קלת מנכי
 עמנו המתרפקים אליהם ולמדו לשונותיהם ע"פ לחותם, גם הם הפכו עורף אל
 ההעתקה הכ"ל ואל הפיועים. והנה הרמב"ם ז"ל בחז"ל נמנה תורה שלו שק"ג
 כאמרת בכל לשן ובסך בחכמי הוסיף בזה"ל, והקורא בכל ל' לריך להזהר מדברי
 שינוש שאלותו הלבון ומדקדק באלו הלבון הקודש עב"ל, ועם
 שהראב"ד ז"ל בהגותו לא רצה לקבל דבריו אלה, הנה כבר הביע עליו בעל
 כס"מ ע"ג. והנה חז"ל בסוגי' (פ"ו ע"ה) למדו ממלות נאר היעב, שכתבו את
 התורה על האצנים שנעשים לבון, ופי' ר"ע מנרעטורה היעם כדי שכל הרואה
 ללמדה יבוא וילמוד שלא יהיה פתרון פה לאומות לומר לא היה לנו מהיכן
 ללמוד, וכן פי' רש"י בגמ' (שם דף לה ע"ב), וכן משמע גם צבריית'. והנה
 בלי ספק אדוכנו משה רבינו ע"ה מפחד מין האצנים, הי' מביד כל ע' הלשכות
 בלחותן ויושיקן, שאבי' הבנהדרין שכל דור הי' לריבין להביד ע' לבון, וכלי
 ספק כשהעתיק התורה על האצנים בע' ל' העתיקם ע"פ לחותם ודקדוקם,
 כדי שלא תתבעל הבוכה הכרית בהעתקה, כי בזולת זה לא תערב ההעתקה
 צייני חכמי עם ועם, וימאסו באל"ש לא עשוהר' משבוט', ועדיין יהי פתרון
 פה לאומות. ולכן הביע ידידי כהר"ר וואלף כה"ו בהעתקתו הכחמדת יהי
 חלקיו עמו ויעל על צמתי ההלכות, וישג שובע שחזות.

(*) אמר וואלף היירנהיים, כבר כתבתי גם בצאורי שכות הפיוען בל"א
 זה לרעון אל הז דליתא בערקי דר"א פ' כ' ובילקוט מגילה בסוף
 רעו תרכ"ו שהי' לו להטן בניתו ען מבית קדשי קדשים לתלות עליו
 את מרדכי וכתקיים בו יתכחז אע כן ביתי' (עורר ו יא) ע"ג.

והנה יודי בקש מציני לשום עיני ועיני על חצורו אם להשיג או להסכים, ותמתי עליו לאמור, מי אכבי? ומה עיני יהלוך? הלא הרבנים המפורסמים אשר קצתם ענה ממתני כבר הכבינו ורבו את מעשיו, ואיך יבוא קצין הערך כמוני למלאות דבריהם, גם לא יאות לי הסכמה, כי איכני מרדני העם, כי לעלין ומדקדק יאות השירה והזמרה, ולרבנים יאות ההסכמה, ובזה גדול מהשירה, כי עלנד שתבאר את החצור, עוד תגזור ותעכוז למשיגי גבול, לא כן השירה. כי דברה נחת לשבח חת הספר ולברך את המזכר, אין בה לא גזירה, לא נווי ולא אזרהה. גם לערוך חיזה שיר קשה חללי, כי כבר זקנתי, וישחו כל נבות השיר, ואין רלוני עוד להתחתן בהן; אולם בעלתי רלוני מבני רלוני, גם כוכרתי משי קצין שכתתי בקובצם יובל וכענין (הוא חבר קצין ע"ד מליאת המקרא ממש, כתבתיו ציני עלומי בעוד כתי רעננה), על ענין חשק המשפיע בחכמות כי נעת כי ימלאו מנקשים לשמוע חכמותיו יתרבה, אולם עת יכנידו און משמוע יתמעט גם שפע המשפיע, ולהכ חקרו יכנה. וכתתי גם שיר קצין על ענין זה (והוא ע"ג יתד וזש תמועות נדלת וכן בסוגר), וזהו:

הַלֵּב הַדָּיִם מֵהָרַ יִבְּשׁוּ, בְּעֵת יַחְסֵר יוֹנֵק אֹתָם;
 וְאוֹלָם עֵת כִּי יִמָּצְאוּ, הַלְּוֵא הַחֵלֶב יִתְגַּבֵּר.
 מְקוֹר הַחֲכָמָה וּזְלַת דִּוְרָשׁ, וְחֹקֵר הַיְהִי הוּא גִסְתָּם;
 אֲבָל יִפְתָּח, עֵת כִּי יִבְקֹשׁ אֹתָהּ אִישׁ גָּבֵר.

והנה נאון סוטה אמרו, בעקבות משיח אין דורש ואין מבקש, והכונה המורגלת כפי כל היא על מקבל החכמה, והוא כשל לשון בעלות זכות, והוא כאות כפי לשון המקרא שבו כות הדרישה על התלמיד לקבל מהרב כמו ותלך לדורש את ה', ת"ל לקבל אולפני וכן ת"ל על לדורש חלקים דיתרו, אולם לפי מה שכתתי בלשון המשנה הבונה על הרב המלמד לעם תורה כמ"ל היה דורש כל היום כולו וכן גבי ר"ג וראב"ע שר"ג היה דורש שלשה שבתות וראב"ע שבת א', תהיה הכונה לדעתי אין דורש ללמד לעם לפי שאין מבקש ללמוד, ואיכנו ככול כל, רק שה' סנה לא'.

ולכן כדי להלביב לבות העם, ועי"ז גם המזכר יסיק עוד תכונות, אמרתי לחדש ככשר טעורי, ואפנה עוד הפעם אל נבות השיר, וזכרתי השיר הקצין המונג פה, לכלול בו חלו הג' מעלות שהזכרתי. ואען ואמרה:

(שיר פשוט מן י"א תמועות, והוא לא כחש בן כח ובין כע.)

אִם קְדָמוּנִים בְּפִיוֹטִים חֲקֹרוּ,
 בְּיָדָם בּוֹנְתָם שְׁמוֹ עֵינֵינוּ,
 מִמְּרָבּוֹ עֵנֵינוּ הַלְּאִיָּה עֲבָרוּ,
 כִּי אֵל הַמְּקוֹר לֹא נִשְׁתּוֹ פְּנֵינוּ;

גם ללשון לעז מליהם הִעֲתִיקוּ,
 אולם דרכי הַלְשׁוֹן לֹא יָדְעוּ;
 על כֵּן אִמְרוּתֶם זֶה מִזֶּה הִרְחִיקוּ,
 אִין טַעַם בְּלִשׁוֹנָם נָרוּ גַם נָעוּ—

מי יספור הַטַּעֲוִיָּה, בָּם נִפְלְאוּ
 מִחֲסָרוֹן מַגִּידִים? כְּאַרְבֵּה רַבּוֹ!
 גַּם מִשְׁנֵגֶת מִדְּפִיסִים, בָּם כָּשְׁלוּ—
 לָכֵן מִקְצָה אֶל קְצָה נִסְבּוּ.

עד כי שִׁקְמָת, בְּנִימָן, שִׁקְמָת,
 לְמַצּוֹא מְזוֹר וּתְרוּפָה אֶל כָּל אֱלוֹ!
 הַגְּדִיחַ— גַּם בְּאַרְתֵּי— אֶף תִּרְגְּמָת—
 עֲקָדָה הַזְּשׁוּבִישִׁים בְּסוּף קִמְלוֹ!

על זֶה חֲכָמֵי עַמִּים יֹאמְרוּ: אֲשֶׁרִיד!
 וּנְבוּגֵי עַמִּי עָלֶיךָ יִגִּילוּ;
 עַתָּה כִּי יֵרְאוּ מִחֲבוּדֵי בְּאוּרִיד
 אֶת בְּרַכְתָּם אֱלֹהֶיךָ שֵׁי יוֹבִילוּ.

אם לְשִׁמּוֹעַ הַכְּמָה מִמֶּךָ יֵאָיוּ
 חֲכָמֵי עַם וְעַם וּנְבוּגֵי עַמֶּךָ,
 הִנֵּה הַמּוֹשְׁלִים עָלֶיךָ יִמְלִיצוּ,
 כִּי אֲחִירִיד בְּנִימָן בְּעַמְמִיד!

חטו דברי אוהב דבק טאח,

שלמה מדובנא

דבחי.

אמר המבאר והמתרגם:

אחרי ההלה וההוראה ל' ית' אשר זכני להחל גם לבלות' קרובות
לחשעת מחלקיתיו ויהן את ביאורי ותרומי לחן בעיני חכמי הדוד ומשכילי
בני עמנו יצו, כנראה מחוך הסכמותיהם ומכחבי מליצותיהם, אחלה
פניו לחוקני ולאמצי לבלות גם יתר החבורים אשר ידעתי ואשר כבר
החלותי בהם, ולולי המון התלאות והטרדות אשר סבבני ואכלו חצי
עזותי בי עתה כבר נשלמו מקצתם, אכן בהסוד אכתוב ועל טובו
אשען, כי הוא הנותן כח לברי לבב וחששונה ידיהם תושיה.

ואולם הכנה אשר הניחתי לבוא אל מלאכה רכה וגדולה כזאת ולעמוס עלי
את כל המצא הכבד הזה הלך היא קבלת כבוד הפייטנים ראשי עמנו כ"ע וקדושת
חכמתם המקובלת באומתנו עד שיהנו בפיוניהם כל קהל עדת ישראל בצרפת
ואיטליא ובאשכנז ובפולין והמדינות הכלוים עליהם. ורבת שבעה לה כפשי הלעג
המתפרטים נעם בהתפארת בפחזותם דברים אשר לא כן על מחברי הפיוטים
ועל מקבליהם אבותינו הקדושים אשר בארץ החיים הגיה לאמור: עבני לשון הם
ואין בניהם לא לחות ולא נעימות, וברעיונם לא דעת ולא תבונה; ובאשר נענה
להם לאמור: הן גבהו דרכי הפייטנים מדרכיהם ומחשבותם ממשכנותיהם, ישחקו
עלינו בהשעם על משענת קנה רלוץ מן הפירושים וההעתיקות האשכנזיות המתכנאים
לרוח ויחזו משאות שוא ומדומים, קול דברים אחריו שומעים ותמונת תבונה אין
בהם. לזאת הקליטתי רוח נביי והטייתי שכימי לסבול התלאות הרבות ההנה אשר
מלאכתי, ורננתי תחת מלך העבודה הקשה הזאת זה שנים, גם פעמים רבות
הייתי מתחרט על אשר החילתי לעשות, כי מלבד קושי שגוד המלאכה עוד החמם
קם למטה רשע קבלת חמס אכזי און אשר התגודדו בתרביית לפרוך גדרי ולהשחית
את יבולי, וכנענע כעני רגלי והשיכותי אחר ימיני באמצע המלאכה לולי הקיימוכי
דיעי ומאנהני אכזי אמת אלהי החכמה והמדע, ובראשם גבר חמס נעון ה"ה האלוף
התורני החכם השלם המפורסם הר"ר וואלף בריידנבאך כר"ו הוא האיש המהולל
מאשר פעל ועשה רב טוב לבית ישראל, הוא האיש אשר התאמץ בכל עון להסיר
נעלינו עול חרפת המכסים אשר לך לעדינו בכל ארחותינו זה כמה מאות שנים,
וה' נתן את חכו בעיני העמים והשרים ויעשו לו ככל אשר חפץ. ועודו על משמרת
כדינתו הוא עומד לדבר טוב על עמו בית ישראל להבין להם מרגוע ולהשיב כפסם,
ויהי כונם ה' עליו לברך ניעשי ידיו ובהעלותו על צמתי ההלכה! הן זה האיש
היקר אשר ידו תמכתני וזרעו אמצני; גם הוא הקל נעלי ערחת ההעתיקה ורדת
מניחתו עשה גם הוא מעשים בהעתיקת איזה פיוטים כגון פיוט אחתי לחננך
ובכחך ליום שביעי של פסח ובשליחות לכל כדרי, ותכל מקום שכתבתי עליהם
כי כתובים המה לי מאחד מציאכני לו הם וידיו כוכבו אותם; ואתה המעיין
באשר תטלף דבר טוב בציבורי זה אשר ייעז לבך ותברכני כשך, נרבה
גם הוא, כי לולי הוא לא נצו לידך כל אלה.

ועתה באתי למלאות דברי אשר דברתי מאז בזכרון השמות
הנהוגים בפי הפייטנים ומפרשיהם, ואבאר אותם כאשר
חשיג ירי, ואף כי הרבה מהם מבוארים בעצמם, מ"מ
אזכירם, כדי שיהיו ערוכים ושמורים לכל מבקשיהם.

מחזור, השם הזה חידוש האזכורים וכינוי בו השמר אשר קצבו בזה בו כל
התפלות והפיוטים מהאשית הטבה עד אחרית שנה, והלשון לקוח מלשון מחזור השנים
לתקופות ידועות, והוא מלשון חזרה בשבור טוב המכהג אל הכקודה שהל בו.

פיוט, שם כופל על כל מוצר והגדה העשוי ע"פ חקי המלוכה, והשם
הזה לוקח מלשון יוני והיומי (*Poësis*), וקבולו: פיוטים, ומוצר הפיוט
הוא הפייטן (*poëta*) וקבולו פייטנים. וכבר מלאנו השם הזה בדברי ר"ל
בסיגור לקמן.

קרובות, השם הזה יגדור הפיוטים הנאים בלמעט התפלה דוקא לז
זולתה, וזמרו בעיר רבה כד למך ר' אלעזר ב"ר שמעון היה דורו קורא עליו
מקצועת מור ולבונה מכל חזקת רובל, דהוי ר"ל בר"ש קראוי (בעל מרחא)
ותכוי (בעל משה) וקריווי (בעל קרובות) ופייטוי (בעל פיוטים) עכ"ל, ודוגמתו
זמרו בויקרא רנה פ' ל' בשקוק ולקחתם לבס דהוי ר"ל בר"ש קרוי ותכוי
פייטן ורשן עכ"ל לפי גרסת ספריו וזולם בעל הערוך צערך פיוט ובערך
קרב גרם קרוי ותכוי קרוב ופייטן, ויאמר הרב בעל יפה תאר, במדרש חזית
גרם וקרובוי ופייטוי ולפ"י תרווייהו מעבין אחד דקרובוי מלשון קרובות והם
הפייטנים המיועדים על סדר התפלות כמנהג האשכנזים, ואפשר דפייטוי
היינו טן אר פיוטים שאינן ע"פ התפלות עכ"ל, ועוד מלאתי במדרש חזית
בשקוק רחשו כחם פו גם בויקרא רנה פרשה י"ט ר' אלכסנדר קרובה,
ור"ל בעל קרובות, ועוד עכ"ל פ' מ"ט גם בירושלמי דברכות ר' זעירא הוי
כמוך לקרובה כדי שיהיה אותה תחלה וכוף, ומן הל' הזה מנעע שהוי
קורין לש"ץ קרובה, ועוד מלאתי שם ר' יוחנן בשם ר' מנחם דמן גליז זה
שעבר לבני התיבה חין אומרון לו נא והתפלל אלף נא וקרנ, עשה קרנכיו
עשה לרכיו עשה מלחמותיו פייס בעדו עכ"ל, ויאמר החכם אבודרהם דף
מ"ז ח' ונזה הטעם קראו הפיוטים זאמר הש"ץ בלמעט התפלה קרובות
(ר"ל בתפלות העמידה), ואפשר שנקראו כן מפני שאומרון אותם בקרב
התפלות ובאמצע עכ"ל וב"כ בעל אליה רנה סי' כ"ג ס"ק ב"ג לא יקרא
קרובות כ"ל אומן אומרון בתוך התפלה עכ"ל, ואגב גררר למדנו שיקרו
קרובות נת"ו וב"כ נהדיף ר"ל הוי כנימוק שר עתר ו"ל נזאת המלה
כאצבו האשכנזים וקראים הפיוטים אומרים נצנתות וי"ע קרובץ ואומרון
הוא ר"ת קול רנה ויוענה נחלמי לדיקים וכבר השיבותי עליהם בשמר
התנבי ובתנבי שם ח"ך נא לרם זה השיבוה, והכלל כי עשות הוא לומר
קרובץ ואינו אלף קרובות לפי שאקדנן אומן אל התפלה עכ"ל, ובתוך
הקרובות ינאפו הפיוטים הסדר והסלוק ויקראו סדר הפיוט המדבר משל
היום כגון אנסיכה מלבי ותכירו לר"ה ח' ואהללה ותכירו לר"ה ב' ואמין
בה למוקף י"כ שבו סדר העבודה, והפיוט האחרון שנקרבות הוא הסלוק
ובן קראו ר"ת בתום נמס' חולין דף ק"ט ב'. ובעבור שהקרובות הם שיקר
הפיוטים לכן קראו חיבורו זה על שמו פ' קרובות.

ואולם הפיוטים האמורים בנרכות ק"ג תחל' והוף בקראו על שם הנרכה הריא, ויקראו יוצר אל הפיוט הנא בנרכות יוצר אור, והנא בקדושת יוצר אל והאובסכים יקראו על שמו אופן, והמתוקן ליוצר המאורות יקראו מאורה ויאמרו אהבה באהבה רבה, ויאמרו זולת אלל אין אלהים זולתך, והנא קודם נרכת גאל ישראל יקראו גאולה, וכל הפיוטים הנזכרים כולם בנרכות ק"ג ובתפלה, ולא מלאכו פיוטים בתוך הזמירות שבין כרוך שאמר לשתבח חוץ נכמת. ויאמר הרב אהן הירחי בשמרו המכהג הלכות תפלה סי' כ"ח הא דאמר ר"י אמר שמואל לעולם אל ישאל אדם לרכיו לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות כתב רבי יעקב מ"ב דוקא בלרבי יחיד הוא דאמר כן אבל לרבי רבים שאלין ותדע שכן הוא שהרי כל עיקרן של ג' ראשונות וג' אחרונות לרבי רבים נכהג, ומעשים זה כהגו כל ישראל לומר באבות זכרו לחיים ונבחרות מי כמוך ובקדושה ובכך ובכך ובאחרונות בהודאה ובתנו לחיים ונשים שלום בשכר חיים עד יה"ב וכן מכהג כל ישראל לומר קרובות שיסרו המעוררים בשלש ראשונות, וכן ביוצר אור יוצרות ואהבה באהבה עולם וזולת באמת ויחי ומי כמוך סמוך לסופו מקום שנהגו להאריך הכל כמכהג המדינה ואין צוה הפסק כלל. עכ"ל.

והפיוטים שאומרים בערבית בקראו מעריבים ע"ג הראשון הנא בנרכת המעריב ערבים ויתכן לקרוא כל אחד בשם הנרכה אשר הוא בו אלא שלא מלאכום חלוקים בשמות זולת הפיוט האחרון הנא לפעמים לדבר בענין הבאת המעשרות והביכורים כגון אור יום הכף לפסח, ואשריק ישראל לשבעות, לאלה יקראו בשם ביכור ע"ג הביכורים.

ויש פיוטים המכונים בשם סליחות והם ידועים מעיכוס, ויקראו הסליחה שמוזכרים בה מעשה העקידה בשם עקידה על שם המאורע, ויקראו לסליחה מיוחדת פומון ויאמר התבני שהוא לשון לעקה כי כן תרגום וישן חיוב ופ"זים חיוב עכ"ל ואזכרו לא מלאכו כן בשם תרגום, גם לא ידענו טעם לעקה בסליחה זולת סליחה, ואולם המעיין בפרד והילוך הסמוכים ימצא כי העור האחרון מן הבית הראשון הוא חוזר וכן בכל פיוטי הבתים כגון בשומון שובע כל הארץ שבתו הראשון מסיים עולת הנקר אשר לעולת התמיד והוא חוזר וכן בכל פיוטי הבתים וכן בשומון לערב י"ב כל בתיו מסיימן מחר יהיה האות הזה, ועד"ז הושרו כל הסמוכים ובהם הם כנדלים בסליחות זולתם, וראיתי בקצת סדר סליחות שזכרו האחרון הזה באמצע מקצת הסמוכים ולא ישה עין כי לא כן דעת מסדרו ומייסדו, וכל פיוט ההולך על זה הסדר בקראו בשם פומון ($\psi\alpha\lambda\mu\epsilon\varsigma$) וב"ב בסוף ס' מהלך להר"י קנתי דיבוי השי"ת, והמין העשירי הוא מורכב משתי תכונות ובו' והוא על מקל פומון והמין הזה מה שזכר הראש"ע כי אצמרה שנת אל ושמרכי וכו'. " עכ"ל. ובעבור שכל הסליחות המה צעלי ארבע עורות, לכן יקראו שלישייה לבעל שלש עורות ויקראו שניה לבעל שני עורות, ואולם שלמונית הוא שם אל כועס הפיוט לקוט מיכוס פיוט שתחלתו שלמונית אשר ה' ידוע ומקובל להם והיו מלייכים בשם זה הפיוטים והסוגים כסומון, ומה שזורה על אמתת זה הוא מה שמלאכו לפעמים רבם למעלה כגון שלמונית, וזה דבר הראש"ע בשי' תהלים מומור ז' כי כן היה מכהג כותבי הפיוטים לכתוב למעלה בתחלת טור הפיוט טעם פיוט ידוע, והמעיין בפיוטים המכונים בשם זה ימצא כולם ארובי העורים צעלי חמש תיבות לכן יאמרו לכוים מיוחד.

ונענין תרגומי דרבתי בדרך אשר הורה לנו חז"ל אלהים קדוש רבנו הגדול הרמב"ם ז"ל בזמרו באחד מאגרותיו להחכם ר' שמיאל אבן חבון וז"ל:

ואני אנאחך לך בכל חזר אזכיר לך בכל אחד, והוא בכל מי שירצה להעתיק מלשון אל ל' ויכון לתרגם המלה האחת בעלה אחת גם כן וישמור ג"כ סדר המאמר וסדר הדברים יערה מאוד ותנוה העתקתו נוספות ומשובת ביותר ואין ראוי לעשות כן, אבל לריך למעתיק מלשון אל ל' שיכין הענין תחלה ואח"כ יספר ויפרש בזה שיוון מעט הענין ההוא בלשון ההוא ויבאר היטב ואי אפשר לו מכלתי איקדים ויאחר, יספר מלה אחת במלות רבות ויספר מלות רבות בעלה אחת, ויאחר תיבות ויוסיף תיבות עד שיסודר הענין ויבאר יפה, ויוכין הלבון לפי הלבון ההוא אשר יעתק אלי, וכן עשה חכין בן יאחזק בספרי גאליטוס, ועשה יאחזק בנו ג"כ בספרי ארסאנו, ועל כן באו כל פירושים מבוטרי ביותר, ולכן ראוי לנו שנתעסק בהם לבדם וכחית זולתם, וכן ראוי לישיבה הגעולה לעשות בכל מה שמתרגמנו ותעתיקנו לאדוניס ההם וכו', " עב"ל.

והוא יסוד גדול לכל מתרגם, גם אונקלוס אשר הדרך הזה להוסיף ולגרוע תיבות לפי היחוס כל' ארמי. זאת כתיבין, (בראש' נג טו) תרגם ודברו ית כתיבין הוסיף מלת ודברו מנעם שפי' עליו רש"י ז"ל, גם בשבוק עזרה ה' רבנות אלפי ישראל (במדב' י לו) הוסיף ג' תיבות לבוון הענין, וכן צמקומות זולתם אין מספר, כי מלאכת התרגום בעמ' היא מלאכה רבה ובדדה מאוד ויותר מלשון עברי אל לשון אשכנז אשר שני הלשונות רחוקות גם בעלותיהם גם בשימושיהם גם במליזותיהם כרחוק מרחק ממערב, ואף כי לשון השייטנים אשר כל דבריהם אינם כ"א רמיזים! ומי לנו גדול בעלמאכת ההעתיקה האשכנזית מהחכם המפורסם מוהר"ר משה בן מנחם? ז"ל גם הוא תרגם רק קינה אחת המתחלת ליון הלא תשלי וכו' ועזנז שם שכי מאמרים לכלתי העתיקים ולא מבטי קולר ידו כי אם בעבור שלא יאוחו אל ל' ועליות אשכנז וכמו שגלה דעתו אל החכם המבאר רש"ד כר"ו ככתוב שם על מקומו. ואם כן קרה לגדול המתרגמים אשר באו לנו לתרגם רק פיוט אחד ולא יאבה לו הלבון, מה יקרה לכל זולתו הכבדים לתרגם הפיוטים כולם איש לא כעדר הלא יכלם ויאלם! — ודי בהערה זאת לכל חכם לב.

ואם תצטרף עם דברי אלה את כל הדברים אשר כתבתי על חזרות הפיוטים בשארית החלקים האלה, יהי לך ככפזן שנעך לדעת עיקרם ויסידם ועל מה חדמהם הוצעו. ודי בזה לעת בואת. ואולם כספר מביא הפיוטים, אשר יעדתי לחבר שם אתן את דודי הפיוטי' לך, ואם אדבר דרך כלל מחכמת העליות ועל דרך פרט מזירי העברים חדשים גם ישנים, וה' אלהים יעזר לי להוציאם לאור.

וחשלם מלאכת החלק הזה ועמו ס' קרובות
כלו להשערת מחלקיותו בחדש האביב בשנת
ה' אלפים וחמש מאות וששים וחמש ליצירה.

תבלת מנחה.

א

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִתְלַלְוּךָ סְלָה:
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁבְכָה לֹא אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁי אֱלֹהֵיו:
 תִּהְיֶה לְדוֹד אֲרוֹמְמָךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכְךָ וְאֶהְלֵלְךָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
 גָּדוֹל יְיָ וּמִהֲלָל מֵאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר: הוֹר לְדוֹד יִשְׁבַח
 מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ וּגְיוֹרֹתֶיךָ כְּבוֹד הַזֶּהָרָה וּדְבָרֵי גִפְלֹאתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: וְעוֹזוֹ גִּיּוֹרֹתֶיךָ יֵאֱמְרוּ וּגְדֹלְתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה: וְזָכַר
 רַב־שׁוֹבֶךָ יִבְעֵוּ וְצִדְקָתֶךָ יִרְגְּנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ אֲדָרָה אֶפְסִים
 וְגָדוֹל־חֶסֶד: טוֹב יְיָ לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדֶךָ יְיָ
 כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחַסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאֱמְרוּ
 וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ: לַהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר
 מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־
 הוֹר וָדָר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֶה לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי
 כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאֶתְהַנּוֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלֶם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
 אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
 בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קָרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת: רָצוֹן יִרְאֵוּ יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
 שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֱהָבָיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תִּהְיֶה־לָּת
 יְיָ יִדְבַר פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קְדָשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְאֲנַחְנוּ נִבְרַךְ יְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אֲדָרָה שְׁמַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּא יְיָ אֱלֹהֵי אֲבָרְכָהֶם אֱהִי וְצִדְקוֹ אֱהִי יַעֲקֹב הֵיאֵל הַגָּדוֹל
 הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָאִי עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקִנְיָה הַכָּל וְזָכַר
 חֲסִדֵי אָבוֹת וּמָבִיא טַי לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמֹךְ בְּאֶתְכָה:

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יי מִגֵּן אַבְרָהָם:
 אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב־הוֹשִׁיעַ:
 מִכֻּלְכֵל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמוּנָתוֹ
 לִישְׁנֵי עֶפֶר מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מִלֶּךְ
 מִמִּית וּמַחִיָּה וּמְצַמִּית יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי מַחִיָּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ

וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ

וְקָדוֹשִׁים

בְּכָל יוֹם

יְהִי וְיִלְלוּךָ

סְלָה:

קדושה לש"ן נהרות הממלס

נִקְדַּשׁ אֵת שִׁמְךָ בְּעוֹלָם כְּשֵׁם שְׁמִי קְדוֹשִׁים אוֹתוֹ
 כְּשִׁמְי טָרוּם בְּפָתוּךְ עַל נֶדְ בְּיָאָה וְקָרָא זֶה אֵל זֶה
 וְאָמַר פִּי' קָדוֹשׁ וְקָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יי צְבָאוֹת מְלֵא כָל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: מ' לְעֶשְׂתֵּת בְּרוּךְ יֵאֱמְרוּ. פִּי' בְּרוּךְ
 כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ: מ' וְיִבְרַכְבִּי קְדוֹשׁ כְּתוּב לֵאמֹר.
 פִּי' מִלֶּךְ יי לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְרֹד וְרֹד תִּלְלֵנָה:
 מ' לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּה וְלִנְצַח נִצְחִים קְדוֹשֵׁתָה
 נִקְדַּשׁ וְשִׁבְחָה אֱלֹהֵינוּ כְּפִינֵנו לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד
 בִּי אֱמַלְךָ גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאַנּוֹשׁ בִּינָה חֲנֻנוּ מֵאַתָּה

דַּעַת בִּינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה יי חוֹנֵן הַדַּעַת:

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ וְקַרְבְּנוּ מִלִּבְנוּ לְעִבּוֹדְתְךָ

וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתוֹשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בִּיאִי הַרְוֵצָה בְּתוֹשׁוּבָה:

סֶלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ מִחַל לָנוּ מִלִּבְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ כִּי

מוֹחַל וְסוֹלֵחַ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי חוֹנֵן הַמְרַבֵּה לְסִלּוֹחַ:

רְאֵה בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבְנוּ וְנֶאֱלָנוּ מִהַרְהָ לְמַעַן שְׁמִיךָ

כִּי גּוֹאֵל חוֹק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רַפְּאֵנוּ יי וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה כִּי תִהְלֹתֵנוּ אַתָּה.

וְהַעֲלֵה רַבּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מִבּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מִלֶּךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן

וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יי רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרַךְ עָלֵינוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל־מִינֵי
 תְּבוּאֹתֶיהָ לְטוֹבָה וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּשְׂפָעֵנִי
 מִטּוֹבָהּ וּכְרֹךְ שָׁנָתְנוּ בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת. ב' א' מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:
 תִּקַּע בְּשֹׁפָר גָּדֹל לְחֵרֹתְנוּ וְשֹׁאֲנִים לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ
 יַחַד מֵאַרְבַּע בְּנִפְּוֹת הָאָרֶץ. ב' א' מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
 הַשִּׁיבָה שְׂפָטֵינוּ בְּכָרְאֵשׁ וְיַעֲצִינוּ בְּבִתְחִלָּה וְהִסֵּר מִפָּנֵינוּ
 יַגּוֹן וְאַנְחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אֵתָּה יי לְבָדָךְ בַּחֲסֵד וּבְרַחֲמִים
 וְצַדִּיקְנוּ בַּמִּשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יי מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:
 וְלַמְּלָשִׁינִים אֲ תִהְיֶה תִקְוָה וְכָל עוֹשֵׂי רָשָׁעָה כִּרְגַע יֵאבְדוּ
 וְכָל־מִהְרָה יִפְרָתוּ וְהַיּוֹדִים מִהְרָה תִּעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִמְנַח
 וְתִכְנִיעַ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. ב' א' שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְּעֵ יוֹדִים:
 עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זְקֵנֵי עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 וְעַל פְּלִטַּת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גְּרֵי הַצָּדֵק וְעָלֵינוּ יְהוֹרַחֲמִיךָ
 יי אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת
 וְשִׁים חֲלָקְנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא גְבוּשׁ כִּי כָךְ בְּסֻחָנוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי מִשְׁעֵן וּמְבֹטָח לְצַדִּיקִים:
 וְלִירוּשָׁלַם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תִּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ בְּאֶשֶׁר
 דִּבַּרְתָּ וּבָנָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּגֵן עוֹלָם וּכְפֹא דָוִד
 מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכּוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה יי בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם:
 אֵת צְמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תִּצְמִיחַ וְקִרְנוֹ תִרוֹם בִּישׁוּעַתְךָ
 כִּי לִישׁוּעַתְךָ קִיְנוּ כָל־הַיּוֹם. ב' א' מְצַמֵּחַ קָרֵן יִשׁוּעָה:
 שְׁמַע קוֹלְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרָצוֹן אֵת תְּפִלָּתְנוּ כִּי אֲשׁוּמַע תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אֵתָּה.
 וּמִלְּפָנֶיךָ מִלְּכֵנוּ רִיקָם אֲ תִשִּׁיבֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמַע תְּפִלָּת
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יי שׁוֹמַע תְּפִלָּה:
 רָצָה יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל וּבְתְּפִלָּתָם. וְהִשִּׁיב
 אֵת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתְּפִלָּתָם בְּאַהֲבָה

תקבל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ :
 וְתִהְיֶנּוּהָ עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבְךָ לְרָצוֹן בְּרַחֲמִים . בְּרוּךְ אַתָּה
 יי המְחַוֵּר שְׂכִינָתוֹ לְרָצוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד צוֹר תִּיּוֹנוֹ מִגֵּן לְשַׁעֲנוֹ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר גְּדוּרָה
 לָךְ וְגַם סָפַר תִּהְיֶה תִּתְּךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל נִשְׁמֹתֵינוּ
 הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל גַּסְיָךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גַּסְלֹאֲתֶיךָ
 וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וּבִקְרֹ וְצַהֲרִים הַטּוֹב בִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמֶיךָ וְהַמְּרַחֵם בִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ מְעוֹלָם קוּיֵנוּ לָךְ :
 וְעַל כָּלֵם יִתְּבָרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם שְׂמֶךָ מִלְּכַנּוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :
 וְכַל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וְיִהְיֶה לָּךְ אֶת שְׂמֶךָ בְּאַמַּת הָאֱשׁוּרֵתֵנוּ
 וְעוֹרֵתֵנוּ סְלָה . בְּרוּךְ אַתָּה יי הַטּוֹב שְׂמֶךָ וְלָךְ נֶאֱמָר לְהוֹדוֹת :
 שְׁלוֹם רַב עַל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תְּשִׁים לְעוֹלָם בִּי אַתָּה הוּא
 מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכֹל הַשְּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת-עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָךְ . בְּרוּךְ אַתָּה יי
 הַמְּבָרֵךְ אֶרֶץ-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם :

אֱלֹהֵי נְצוֹר לְשׂוֹנֵי טָרֵעַ וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר טָרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְרוֹם
 וְנַמְשֵׁי כְּעַפְרָה לְכָל תַּתִּיהָ פֶּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדוּת נַפְשֵׁי וְכָל
 הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מִהֲרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם . עֲשֵׂה לְמַעַן
 שְׂמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְּךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרָתְךָ לְמַעַן
 נִחְלָצוּ יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יִמְיָךְ וְעַנְיֵי : יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לִבִּי
 לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי : עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ

שִׁינָהּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה כִּימִינוּ וְתָן הַלְקָנוּ בְּתוֹרָתְךָ :

מִן סוּר מַתְּפֵלָה נִקּוּל וְאוֹמֵר קָח :

מעריב ליל ראשון של שבועות. ג

והתחבר ענין דער חזן ברכו ומגם, ומגם קהל יתברך.

יתברך וישתבח ויתפאר
 ויתרוטם ויתנשא שמו של מלך
 מלכי המלכים הקדוש קרוך הוא
 שהוא ראשון והוא אחרון ומכל ענין
 אין אלהים סלוי לרוב כעבודת ביה
 שמו ועליו לקצו. ושמו מרוטם
 על כל כרחה ותהלה:
 קרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:
 יהי שם מברך מעתה ועד עולם:

ברכו אתי המברך:
 קרוך מן המברך לעולם ועד:
 קרוך אתה יי אלהינו מלך
 העולם אשר בדרו מעריב
 ערבים ברחמה פורתח
 שערים ובתבונה משנה
 עתים ומחליף את הזמנים

ומסדר את הככבים במשמרותיהם ברקיע ברצונו בורא
 יום ולילה גולל אור מפני השך והשך מפני אור. ומעביר
 יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות
 שמו אל חי וקום תמיד ימלך עלינו לעולם ועד:

כפיוט הוא הוסד ע"פ א"ב, אלא שהקדים בראש כל אות ואות מנה אחת
 מפסיקי הדברות והתחיל מן וירד משה מן ההר אל העם גוי' (שמו'
 יע כה) ונתגלוס הא"ב קמוס שם הממנר יוסף הקטן בר שמואל.

וירר, אביר יעקב נורא עליה.

וידבר, בפני עשרת הדברות בהמולה.

אנכי

באור.

וירר אביר יעקב נורא עליה, שניהם תארים לאל יתברך, כדכתיב וגואלך
 אביר יעקב (ישעים מע כו) ובתיב לכו ורואו מפעלות אלהים נורא עליה
 (תהלים סו פ). נטוי, דבור ל' לבטא בשפתיים (ויקרא פ ד). נהמולה,
 נקול המולט, כדכתיב קול גדול ולא יסף (דברים פ כב), ואמרו עליו
 בשמות דנה סוף פ' כ"ט, ר"י אומר קול אחד כחלק לז' קולות והם
 פסלקים לע' לשונות; ואמרו במדרש הפעלם פ' ויקרא, גם כפסיקתא:
 עשר דברות כנגד עשרם מאמרות ודבר אנכי נגד מאמר יכי אור, חסו לשון

תרגום אשכנזי.

וירר, יעקב' ומחטיגער, ער, דער פורכטברע מיין וויגען טהעטען, ויעסונק'
 הערמב אונד טבראך וויט וויטער טטויממע דען ספאך דען לעגען געבטעטע:
 אנכי

אָנְכִי, גְּלָה וְהָאִיר לְעַמּוֹ תְּחַלְּהָ.

דוּד מְעִבִיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּעַרֵיב עַרְבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אָהֲבַת, תּוֹרָה וּמִצְוֹת
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמִדָּת, עַל כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכֵנוּ
וּבְקוּמָנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמָח בְּדַבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם
וְלַיְלָה. וְאַהֲבַתְךָ אֱלֹהֵי־חַסִּיד מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים:

לֹא יִהְיֶה לְךָ, הֶבֶל תְּבִנִית אֱלִיל גִּבְלָם.

לֹא תִשָּׂא, וְתִמִּיר קִדְשֵׁי שָׁם נְעֻלָּם.

זְכוּר, זְרִיוֹרֵי מִשְׁפָּטֵי נְעָם וְסִלְסוּלָם.

הַנוּן

אנכי גלה והאיר לעמו תחלה, וכתוב לשם ויהי ערבנו' הוא דוד מעביר יום וכו'.
לא. אליל ככלס, ע"ז המכלמת מבקשה, כענין נצו וגם ככלמו כלס
יחד הלכו בכל מה חרשי כיריס (ישעי' מה יו). קדשת שם פעלס, שמו של
הקב"ה ואמרו רז"ל זה שמי לעלס כתיב, והנשבע לשקר ממיר קדושת
השם. זכור זריוור, כן כתיב בכתב יד ובדפוסים ישנים וכן עיקר כי
באות ו' קאמינא ואין מלת זכור מן המנין כי הוא תחלת הדבור השלישי שהוסיף
זכור את יום השבת, ועל שניתת שנת יסד זכור זריוור וטעמו לזכור ולהיות
זריו במשפטי שנת שנקרא כועס ועונג כדכתיב וקראת לשנת ענג וכבודתו
(ישעי' כח יג) וסלסול הוא ל' כבוד כדכתיב סלסול ותרומוך (משלי ד ט).

אָנְכִי⁽¹⁾. חיד בין דחו טוויגע וועטן! דיעזע תּפֿענעכּהרונג ווער דחו ערז
וטע, וועטעט ער זיין פֿחֿוק בעלזיטעטע. ער, דער הַלּוֹגֵעֵיטעטע חוּט'וֹ,
דער דען טַמָּג הַיּוֹטעגֿזִיהֿרט חזר ריח נחבט הערנכּהרינגט. געווענט
זיינט דוחן טוויגער, דער ריח תּכּענדע דחמערן וְחֶשֶׁט!

לא⁽²⁾. דוח וְחֹזֵט קיינע טחנדעלזיטן תּכּבּען, געשטחלונטן טחנדלזיטער
נחטלענכּהריער! דוח וְחֹזֵט כּיבט פֿערגענדיך חוּטֿשֿדעלען, כּיבט ענטז
וויאטען דען חונערפֿרֿטֿזֿלען היינזיגען נחמען! דחו געוועטן דעו רהעג
טחגענו (שנת) חונד רעסטן פֿערעהרונג זייח דיר חוּטֿזֿער חוט נחדעניקען!

(¹ ערזטע: געבֿחט. (² מוּוִיטֿע: (³ דרוּטֿע: (⁴ פֿיערטֿע: געבֿחט.)

חֲנוּן יִזְכֹּר לָנוּ אֶהְבֵּרָה עוֹלָם: בְּרוּךְ
אֲתָרָה יי אֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

שְׁמַע ^{זכרים 7} יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה יֶחֱדָד:
בלשם בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאֶהְבֵּתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-
מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל-
לִבְבְּךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָד וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרַתָּם לְאוֹת
עַל-יְדֶיךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וְכִרְבַּתְתָּם עַל-
מִזְוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

^{זכרים} וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שְׁמִיעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה
אֲתֶכֶם הַיּוֹם לְאֶהְבֵּתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל-
לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵחַ
וּמִלְקוֹשׁ וְאִסַּפְתִּי דְגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיְצַהֲרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאֶכְלֹתוּ וְשִׁבְעַתָּ: הַשְׁמֵרוּ לָכֶם פְּרִיפְתָה
לְבַבְכֶם וּסְרַתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה
מָטָר וְהִיאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם אֶת-דְּבַר
אֱלֹהֵי עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרַתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל-
יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת-
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ:
חֲנוּן וְגו', הוֹסֵד כַּגֵּד הַכְּתוּב שֶׁס בִּישְׁעֵי בִּשְׁכַר שְׂמִירַת שֶׁנ' וְהַכְּלֵתִיךָ נִחַלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ.

דער חזוֹןקִדְוֶה ווירד חוֹנוּ דחֲסִיר יַעֲנֵה סְעֵרָה יִסְעֵב עוֹרְגוּן וְיַעֲבֵה לִדְעֵנְקֵנוּ.
זַעֲמֹבֵט וְיִיט דוּחַ עוֹרְגֶר, דַּר וּיִן סְמוֹק יִשְׂרָאֵל וְיִבְט!

וּבְשֹׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מַזְוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְהוָה לְאַבְרָהָם לְתַתּ לָהֶם בְּיַמֵּי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
 כִּי־אָמַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם
 וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכַּנָּף פֶּתִיל תְּבֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
 וּרְאוּתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
 וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם
 זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
 וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לְהֵיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֶחָד
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לזכר אפיכוס לאשת, חכן יתן רוס מעט שלא יוכלע כא'.

אַמֶּת וְאַמוּנָה כָּל זֹאת וְקוֹם עָלֵינוּ כִּי הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאִין
 זולתו וְאֶנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים מִלְּפָנָי
 הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הָעֲרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרֵינוּ
 וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ הַעוֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אִין
 חֶקֶר וְנִפְלְאוֹת עַד אִין מִסְפָּר, הַשֵּׁם נִפְשֵׁנוּ בְּחַיִּים וְלֹא נִתֵּן
 לְמוֹט רִגְלָנוּ הַפּוֹדֵר יְכַנּוּעַל בְּמַת אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְם קִרְנָנוּ עַל כָּל
 שְׂנְאֵינוּ הַעוֹשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִקְמָה בַּפְרָעָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
 בְּאֲדַמַּת בְּנֵי הָם הַמְּכַה בְּעִבְרַתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא
 אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לְחֵירוֹת עוֹלָם: הַמְּעַבֵּר בְּנָיו בֵּין
 גִּזְרֵי יַם־סוּף אֶת־רֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת
 טָבַע: וְרָאוּ בְּנָיו גְּבוּרַתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמִלְכוּתוֹ
 בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה:

של שבועות

ה

לתלמוד הא"כ מן אות ס' חילוק.

טוביה למרום עלה. והוריד דת כלולה. בהגה השבועות:
 ירד צור בעצמו. ונתן עוז לעמו. פרעמים וזועות:
 כל עצי היער. אהזום היל וסער. והרים וקבעות:
 למד לעם קרשים. יקרר תקופת וחדשים. וקשבון השעות:
 מכל אום הקבם. ולהר סיני קרבם. אל למזשעות:
 נשאם בכנפי נשרים. שוכן ברום אורים. ומתחת זרועות:
 סדרים בעת שמעם. צבי תפארת עם. ירגזון יריעות:
 עלובים חפור ראשם. ולהרגה צור הקדישם. בפרוע פדעות:

טוביה. זה משה כדל' נמש' טועה דף י"ז א'. למרום עלה, שחמ' ומשה עלה א
 האים. לור, הקצ"ה. נרעמי' וזועות, עש' הויה קולות וברקים וגו' (שמו' י"ו) וחמרו
 עליו מבחלת: קולות קול קולות מיכים משוכים זה מזה, וברק ים נרק נרקים
 טעוים זה מזה, וחמרו עוד ויתלבו בתחתית ההר מלמד שהיו מתירזין מפני הטזוקין
 ומשכי הזועות ומפני הרעמים ומפני הברקים. כל עמי וכו', כדכתיב קול ה' שבר חרוים
 וגו' ובמתן תורה משתעי כדכתיב בסוף ה' עוז לעמו יתן (תהל' כ"ט) כן פי' רש"י ז"ל, וכל
 זה מנואר בפרקי דר"א פרק ע"א. והרים וגבעות, כדכתיב הרים כזלו נפניה' (שופטים
 ט ה). למד לעם קדושים כדר תקופות וכו', כדכתיב החדש הזה לכם וכדל' עליו
 נפסיקתא והוצא צלקות פי' בא. כשם שככפי כשריכ, עש' הוצא אתכם על ככפי
 כשרים (שמות י"ד) וכמו פי' רש"י ז"ל. סודרים, שלא קבלו התורה, והוא עש' ה' אף
 סודרים שכלו לחייה (תהל' ס"ו) ואז"ל נמדכר רכה פי' ג' דף רי"ג לחייה למאה בלא
 תורה. ירגזון יריעות, כדכתיב ירגזון יריעות ארץ מדין (דחקוק ג' ז). עלובים, חבו
 ראשם בעלובים. ולהרגה וכו', כדכתיב גם נחנקוק ראה ויתר גויים וכאשר ז"ל
 נפרוע כרעות, ל"ה שופטים ה' ב' והוא ל' פרעון או ל' גליו או ל' ביטול.

ט. טוביה (משה) בעסטיעג דען היימען חוהר בהלטיע עו הערמב, דען
 פרייזיילע געטעטן, קאן פֿענט שבועות. י. דער טקפֿטער זעלבט
 איעס זיך הערמב חוהר ערטהייטע דען פרייז זייניגן פֿחוקע חונטער
 דקנער חוהר בעבענדעט טחון. כ. ערעקען חוהר בעבען ערגריין
 דען ווהרען ביימע חוהר בערגע חוהר היגען. ל. ער זעהרטע חיון געהייז
 זיגטען פֿחוק דיח חרדונג דען זחנענע חוהר מחמדענלייז חוהר דיח בענ
 רעלונג דער סטודעטן. מ. חיבער חונע פֿחוקער זיבעט' ער זיח, פֿיהרטע
 לוק בערג לוכי זיח הין, דער גחטט דען הייז! נ. חוין חרדערזיגעטען טרג
 ער זיחן ער, דער בעווחהנער דען חונטערמסלייזען רויזג, דער ערהחוטער דער
 חונטערזעלטע! ס. היידען פֿערנעהמען דען מחייטעטטיסען פֿחוקי קרמנג
 בעבענד חונטער מיהרען היטעטן — עי זיח פֿעהרייזעטען בעטחוט מיהר היפט.
 דער טקפֿטער חטט זיח פרייז געגעבען, חן: ער זיך דרמט פֿעלענטליך געזייגט.

פְּרִישַׁת הַזֹּד שְׁלֶמָה • וּרְקוּעַת גְּבֵהַ אֲדָמָה • שְׁתִּיקוּ מִנְקֵעוֹת :
 צְדִיק הָרַב בָּפֶה • עָלֵי נְאוֹה וַיִּפֶּה • בְּנִיגוֹת וּבִירֵיעוֹת :
 קָשְׁבוּעַם בְּחִירִים • חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים יִשְׁרִים • לְאִזְוֵה־שְׁפָעַת :
 רָם בְּחֶסֶדוֹ שְׁמָרָם • מִבֶּרֶךְ כָּל צִוְרָרָם • וּמְגִדוֹת רְעוֹת :
 שְׁלַח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים • וְהִנְחִילָם דְּתוֹת חֲרוֹתִים •
 בְּחֶמְדָּה וּבְדַעֲיוֹת : מ'תפארתם הגדיל למעלה •
 לְתַתָּם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה • בְּכַרְפַּת כּוֹס יִשׁוּעוֹת :

יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת הָרָאָם פּוֹדֶה וְגוֹאֵל • וְעֹטָרָם
 וְהַגִּנּוּם בְּדַת יְקוּתִיאֵל • סוֹחְחִים רָגַן וְהוֹדִיָּה
 לְאֵל • פָּאָרוּ וְשִׁבְחוּ מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל :
 בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלָם :

כריסת הזוד שלמה, כינוי לשמים. ורקועת וכו', כינוי לארץ. שתיקו מנקעות, כמו שפי' רש"י על וירדה ה' על הר סיני, שהרכיב שמים ואשם השמים והלויין על גבי הר סיני. ועיין במדקו דל"א פ' ע"א. לדיק, הקל"ה. הר כפה, כמו שאמרו ז"ל (שנת דף פ"ח) ויתלכז בתחתית ההר מלמד שכפה עליהם הקל"ה ההר כגיעת וכו'. כזוה. ויפה, תאר לככתת ישראל. חרותים, ע"ש חרות על הלכות. והגבים, ל' כזוה ויפה. בדת יקותיא, בתורת טעה. סוחחים, ל' שיה ודבור.

פ. דער ווייטמוזיפגעספּאָנטע מחיעוטמטיסע היימען חונד חיינ היגען
 חויל דער עררפֿוֹטֿע (דער בערג סיני) בעריהרטען חיינחֿדער. צ. דער
 הֿוֹלגערעכטע טטירלטע דען בערג (סיני) חיבער דען הֿוֹרע חונד טמֿע
 פֿוֹק, וויח חיינען בֿטטיד; דֿה טמֿעדען זיח וויח חונטער חיינען בֿהֿרמֿידן.
 ק. דיח חויערווהוֹטע כֿלֿיֿתן פֿערינחֿהן גערמֿדע געועטלע חונד רעכטע מיט
 הֿמֿרעכערען מֿהרע. ר. דען הֿוֹזערהחֿזוטען גיטע שייטלע זיח פֿֿר דען מֿע
 גריפֿע חיהרער בעזיידגער חונד בֿהען פֿערהחֿגניסען. ש. ער זיעס לייטען
 חוין חונד וחוונדער, חונד חיבערזיעפֿערטע חיהר געהויענע טמֿעלען דען געועט
 לען, פֿֿוֹלן פֿֿון וויזוהייט חונד קעננטיסען. ח. הֿחֿך הֿחֿך ער חיהרען גוֹמֿלן,
 טאָל חיהר כֿחשען חונד רוהן דורך דען זעגנענדען בעכער דען היילן.
 גרמסען היילן לייגטע חיהר דער ערלֿחיער חונד בעפֿיייער; ער קרמֿטע חונד
 זיערטיג זיח מיט דען געועטלע יקותיאל' (טעה). גענינג חונד דמֿק זוט מוֹז
 מֿמֿכֿטיגען יובעלטען חונד פֿריוען טעה חונד דיח קידער ישראל' פֿרמֿהמֿקקענר,
 יזלענד חונד ווֿננעפֿוֹלן חונד מוֹזען ספֿימֿך; ווער איזט אינטער דען
 ספֿאָטען וויא דוא, אָ עוויגער! חו"ו.

מִי־כַמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כַמְכָה
 נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נֹרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פְּלֵא:
 מַלְכוּתָךְ רָאוּ בְנֵיךָ בּוֹקֵעֵי יָם לְפָנַי מִשָּׁה:
 כִּבְדָה הוֹרִיךְ בְּדָבוֹר חֲמִישֵׁי הַשְּׁמַיִם.
 לֹא תִרְצָח, קְרוֹצֵי חֶמֶר לְרֹזְקֵי בְּזֻעִים.
 לֹא תִנְאָף, טוֹבֵת חַן וְסֶרֶת טָעִים.
 נֶצַח צוֹר יִשְׁעֶךָ הַמְלִיכָהוּ בְּרוֹב עָם:
 וְהַצּוֹר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פִהוּ אֶמְרוּ: יְיָ יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד:
 וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וַיִּגָּאֵלוּ מִיַּד חֶזֶק מִמֶּנּוּ.
 לֹא תִגְנוֹב, כְּמִסְתָּרִים. לִישָׁב כְּמֵאֲרֵב חֲצֵרִים.
 לֹא תַעֲנֶה, רִיעַ חָמָס וְיִזוֹת עַד שְׁקָרִים.
 לֹא תִחְמֹד, שִׁבְעַת רִיעַ וְחִפְצִים יִקְרִים.

כבד הוריק, אטיך וזמך. קרוצי חמר, בני אדם עשה מחמר קרלמי
 גם אכי (זיוב כג ו). טובת חן וכו', תזל לאזה מנאבת.
 לא תגנוב כמסתרים. כל ל' גבינה טובל על הלכותה כסתר; ויגנוב
 יעקב ת"ל וכסי, ותגנוב את לבני וכסית. ריע חמס כ"ב כ"י והז
 עיקר. שבעת ריע, מה שהשיע ה' לרעך.

כבד. פֿערעהרע, ריח ריך געלויגט! זך לויטעט דזן פֿינפטע געבֿהט.
 רוח וקלונט קיין חירדיטע; וועזען כְּמֵהַפְּטֵטֶר ווייזע חוּבֿרינגען. ⁷ רוח וקלונט
 ריך פֿהט ריילע חיינעז חונקייטען ווייבען ניכט פֿערפֿיהרען אָמסען. דיעז זינד בעז
 פֿעהלע דעז חונענדיכען, דעז טרופֿערז דיינעז הייז! חיהט הולדיגע חונטער
 פֿהלוקטעגע! „דיעז מיט דער המרט חונזערעז הייז!“ זך ריעפֿען זיח
 דמרט חונד טרופֿהטען: דער אונענדליכע ווירד איסמער אונד עוויג רעגנערען!
 לא. ⁸ רוח וקלונט ניכט טטעהלען, נחך העהלען, נחך לזיערן חיש
 הינטערהלט דער הקלע. ⁹ רוח וקלונט ווידער דיינען נחטוטען ניכטז חונזריכטיג
 חווינגען חזן פֿהוטער לייגע. ¹⁰ רוח וקלונט נחך דיינעז נחטוטען מיבערפֿלוֹס
 חונד קוֹטבֿהרקייטען ניכט לויטערן זיין. ישראֿל'ז קחטיג חונד ערזֿטער וקחירט
 פֿיר

(5) פֿינפטע. (6) ועלזטע. (7) ייעבעטע. (8) חטטע. (9) זייטע.
 (10) לעהנטע געבֿהט.

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ קָיָם לְדוֹר וָדוֹר יָמֵינוּ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ יִשְׂרָאֵל (כ"א ברוך אתה יי מלך צור ישראל וגואל):
 הַשְׁפִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים וְאַשְׁרֵשׁ
 עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמְךָ וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנו
 לְמַעַן שְׁמִיךָ וְהַגְּבִיעֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אֵיבֹבֶךָ וְחַרְבוֹרְעֵךָ
 וְיָגוֹן וְהָסֵר שְׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ וּבְצֶל פְּנֵיךָ תִּסְתַּיֵּרֵנוּ כִּי
 אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילֵנוּ אַתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה
 וְשָׁמוֹר צְאֵתָנוּ וּבִיאָנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
 וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמְךָ:

וְכָל הָעַם רוֹאִים, וְשׁוֹמְעִים אֶת הַקְּוִלוֹת.
 אֲגוּרִים יַחַד לְקַבֵּל הַמְּזוּרָה וְקָלוֹת.
 לְבַטַח הוֹשִׁיבֵם עוֹשֵׂה גְדוּלוֹת.
 בֵּן יִפְרוֹשׁ שְׁלוֹמוֹ עַל כָּל מַקְהֵלוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָּיִם:
 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מַעְרֵי יְיָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 חֲזִי קִדְּוָה.

ובל העם רואים ושמעים את הקולות, כדאי נבדקי דל"א ב' ב"א שהיו
 דוֹחִים אֶת הַקּוֹל יוֹלָא עֲפֵי הַגְּבוּרָה נִבְרָקִים וְרַעֲשִׁים וכו'. אגודים יחד
 וכו' כדכתיב כל העם יחדו, שהיו כלם בלב אחד.

כִּי חוֹזֵר פֶּיֶר, גְּבוּרָתָא זַיִיט דוּחַ, עוֹיְגֵר, דַּעַר יִשְׂרָאֵל עֲלוֹמְטָא!
 ובל דוח גמלט נחיתן עמשפתה חוזר פערנהק דוח דחננערטטיאטטאט,
 וקאטטוֹךְ וְחַרְטָן יום מִינְיֻטְיָהּ, מְלֻנְעֵהוּמֵן דִּיחַ שׁוֹעֲרַע: וְקָהַל מִן: דִּיחַ אִי־כֵס
 לוֹ כִינְעָמֹגְעֵרְעוֹ גַּעֲבָטָע, דַּעַר פֶּעֶרְדִּי־טָעֶר גְּרָחֵסֶר טַהֲחֻטְיָו וְעַטְלָטֵע וַיִּחַ חִין
 וַיִּבְרַע דוּחַ; וְחֻקֵּי דְחָךְ חִיבְעַר מְוֹנֵעַ גְּבוּיִי־דַעַן עֲבָטָן וְחַ חִין פֶּרִיעֵדַע וְחֻטְיָו!
 גְּבוּרָתָא זַיִיט דוּחַ, עוֹיְגֵר, דַּעַר דִּיחַ דַּעֲקֵעַ דַּעַר פֶּרִיעֵדַענוּ מִינְיֻטְיָהּ
 חִיבְעַר חוֹזֵן, חִיבְעַר חִין גְּמֻלָּטֵ: פֶּקֶץ יִשְׂרָאֵל חִיבְעַר יְרוּשָׁלָּיִם!

בלשון אדני שפתי תסתה ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקנה הכל וזוכר חסדי אבות
ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה. מלך עוזר
ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני כותיה מתים אתה רב להושיע.
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
גופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
כומית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים.
ברוך אתה יי מחיה המתים : אתה קדוש ושמך קדוש
וקדושים בכל יום יהללוך סלה ברוך אתה יי הא קדוש :
אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו.
ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו
מלבנו לעבודתך. ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת :

(כחל יום נמולי סבת מוכיפין וס :

והודיענו יי אלהינו את משפטי צדקה ותלפזנו לעשות הקרצונה
ותתן לנו יי אלהינו משפטים ישרים ותורות אמת חקים ומצוות טובים
ותנהילנו זמני ששון ומועדי קדש וימי נדבה. ותורישנו קדשת שבת
וכבוד מועד ותניית הרגל. ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור
לקשה בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה בין
קדשת שבת לקדשת יום טוב הבהלת ואת יום השביעי מששת ימי
המעשה קדשת. הבהלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך :

ותתן לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה הגים
וומנים לששון. את יום חג השבועות הנה. ומן מותן
הזרתנו. בקרא קדש זכר ליציאת מצרים :

אלהינו

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
 וישמע ויפקד ויזכר וזכרנו ופקדנו וזכרון אבותינו.
 וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
 וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה למזבח
 להן ולהסדר ולרחמים לחיים ולשלום ביום הגשועות
 הנה וזכרנו יי אלהינו בו למזבח ופקדנו בו לברכה והושיענו
 בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו. ורחם עלינו
 והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך הגון ורחום אתה:
 והשיאנו יי אלהינו את ברבת מצודיך לחיים ולשלום
 לשמחה ולששון בפארך רצית ואמרת לכבדנו:
 קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שפענו מטובך
 ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנהילנו יי
 אלהינו בשמחה ובששון מועדי קדשך. וישמחו בך ישראל
 מקדשי שמך. ברוך אתה יי מקדש ישראל והזמנים:
 רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב
 את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה
 תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.
 ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה
 יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
 לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה
 לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל גשמתינו
 הפקודות לך. ועל נסיון שבכל יום עמנו ועל גפלאותיך
 וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים השוב כי לא בלו
 רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו המיד לעולם ועד:
 וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמות היא ישועתנו
 ועזרתנו סלה ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נא את להורות:
 שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם כי אתה הוא
 מלך אדון לכל השלום וטוב בעיניך לברך את עמך
 ישראל בכל יעת ובכל שעה בשלומך. ברוך אתה יי
 המברך ארבע עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני טרע ושפתי טרפה וקול לקלי נפשי תהום
 ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיה תרהו נפשי וכל
 החושבים עלי רעה טהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען
 שכינה עשה למען יטיבה עשה למען קדשתה עשה למען תורתך למען
 יחלצון וירדיה הושיעה ימינה וענגי: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי
 לסנה יי צורי וגואלי: עשה שלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו
 ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון לסנה יי אלהינו ואלהי אבותינו
 שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:
 הכ"ץ חומר קדיש החקבל.

עקדסין ככה"כ, וכנית על הסולחן.

סבריי... ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו
 מכל עם ורוממונו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן
 לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה חגים וזמנים
 לששון את יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתנו
 מקראי קדש וזכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו
 קדשת מכל העמים ומועדי קדשך בשמחה ובששון
 הנחת לנו. ברוך אתה יי מקדש ישראל והזמנים:

במיצאי שבח מוכיכין נה והבדלה. מט מוצאי שבח ומגט ממחן חיד דיעונו:
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:

מעריב ליל ראשון

ברוך אתה יי אלהינו כבוד העולם הנקדיל בין קדש לחול בין
 אור לחשך בין ישׂראל לעמים. בין יום השביעי לששת ימי
 המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הקבלת. ואת יום
 השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הקבלת וקדשת את עמך
 ישׂראל בקדשתך. ברוך אתה יי הנקדיל בין קדש להקדש:

בְּאֵי אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲנוּכָּה וְקִיּוּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַבִּהוּהָ:
 עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַבַּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
 שְׁלֹא עֲשָׂנוּ בְּגוּי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה
 שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ כָּהֵם וְגָרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנָם. וְאַנְחָנוּ כְּרַעִים
 וּבִזְשֵׁתָחִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְשֵׁהוּא בֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ
 (נ"א וכסא כבוד) בְּשָׁמַיִם מְפַעֵל וְשֹׁכֵן עוֹז בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים:
 הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד (נ"א אחר). אָמַר מִלִּבְנוּ אִפְסֵם וּלְתוֹ
 כְּפַתּוֹב בְּתוֹרָתוֹ וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל-לְבָבְךָ כִּי יְהִי
 הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְפַעֵל וְעַל-הָאֶרֶץ מִתְּחִיל אֵין עוֹד:
 עַל כֵּן נִקְוָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ לְרֹאשׁ מִהֲרָה בְּתַפְאֵרַת עֲנֶךָ
 לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִפְרֹתוֹן. לְתַקֵּן
 עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי יוֹכַל-בְּנֵי בְּשָׂר יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת
 אֶלֶיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל-יּוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לָךְ
 תִּכְרַע כָּל-בָּרָךְ תִּשָּׁבַע כָּל-לְשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ
 וַיִּפְלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת-עַל
 מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
 שְׁלֶךָ הִיא וְלְעוֹלָמֵי עֵד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. כְּפַתּוֹב בְּתוֹרָתֶךָ
 יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וַיֵּאמֶר וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-
 הָאֶרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי יי אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד: קִדְשׁ יוֹם.

תפלת שחרית.

קודם שיכנס לבה"כנ יטהע מעט נעזרת בה"כנ ויאמר:
 בעפ"מ חמין חין ריח טולע געהט, זיגט חמין:

וַאֲנִי בָּרַב חֲסֵדְךָ אָבִא בִּירְחֵךְ
 אֲשַׁתְּחֹוה אֶל־הִיכַל קֹדֶשְׁךָ בִּירְאֲתֶךָ:

זו ילך נחת ולא כפתע פתחו' ויאמר: רחן געהט חמין ויט מ'טטמ'נר חיינין חונד: זיגט:

בְּבֵית אֱלֹהִים נִרְוֶלְךָ בְּרָגֶשׁ:

כאיכנס לבה"כנ יאמר: נמד דעט חיינטריטט חין ריח טולע זיגט חמין:

מִה־טָבוֹ אֱהִלֶּיךָ יַעֲקֹב מִשְׁפַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בָּרַב
 חֲסֵדְךָ אָבִא בִּיתְךָ אֲשַׁתְּחֹוה אֶל־הִיכַל קֹדֶשְׁךָ בִּירְאֲתֶךָ: וְיִ
 אֲהַבְתִּי מְעֹוֵן בֵּיתְךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ: וַאֲנִי אֲשַׁתְּחֹוה
 וְאֶבְרָעָה אֶבְרִיִּי עֲשֵׂי: וַאֲנִי תַפְלַתִּי לְךָ וְיִ עַת
 רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֲסֵדְךָ עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ:

נקזה לר' שלמה בן גבירול. כ' תנועות ויחד וכו' תנועות.

שחר אבקשה. צורי ומשגבי אערוף לפניך. שחרי וגם ערבי:
 לפני גרלתך. אעמד ואבהל פיעינה תראה. כל-טחשבות לפי:
 מדה זה אשר יוכל. הלב והלשון לעשות ומדה כחי. ריחי בתוך קרבי:
 הנה לך תיטב. זמרת אנוש על-בן אודה בעוד תהיה. נשמת אלוהי בי:

אֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַמ־אֲזַנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרַתִּי:
 אֲנִי בְּצַדֵּק אַחֹוה פְּנִיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תְּמוֹנַתְךָ: וַאֲנִי
 עֲלֶיךָ בְּמַחְתִּי יי אִמְרַתִּי אֱלֹהֵי אֲתָה: שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵי
 בְּשׁוּעֵי אֱלֹהֵי בְּנֵשָׁאֵי יְדֵי אֶל־דְּבִיר קֹדֶשְׁךָ: יי אֱלֹהֵי שׁוּעֵתִי
 אֱלִיךָ וְתִרְפְּאֵנִי: אֱלִיךָ יי אֶקְרָא וַי־אֲדַנֵּי אֶתְחַנֵּן: הַאִירָה

פניך

(*) אדני, כ"ה נכל כ"י וגם נמנה כהדי קל"ד וולטין, וכן סעיד כספון
 בן חפני סונל כס' אבורהם וכן סעלה המ"ש.

כַּנִּיחַ עַל-עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחַסְדְּךָ: כִּי-לֹא יִי הוֹחֵלְתִי אֶתְּךָ
 תַּעֲנֶנּוּ אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: שְׁמַעְהִי תַפְלִתִי וְשׁוֹעֲתִי הַאֲזִינָה אֶל-
 דְּמַעְתִּי אֶל-תַּחֲרָשׁ: שְׁמַע-יְי וְחַנּוּנֵי יְי הִיָּה וְ עוֹר לִי:
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאֲזֻמְרִים לִי בֵּית יְי גִלְגָּד:
 שֵׁשׁ אָנֹכִי עַל-אֲמַרְתֶּךָ כְּמוֹצֵא שָׁלֹל רָב: הַקְּשִׁיבָה לְקוֹל
 שׁוֹעֵי מַלְכֵי וְאֱלֹהֵי כִי אֵלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל: יְי בִּקֶּר תִּשְׁמַע קוֹלִי
 בִּקֶּר אֲעֲרוֹךְ-לְךָ וְאַצְפֶּה: אָנֹכִי קִרְאתֶיךָ כִּי-תַעֲנֵנִי אֶל
 הַט־אֲזִינָה לִי שְׁמַע אֲמַרְתִּי: רַגְלֵי עֲמֹדָה בְּמִישׁוֹר־
 בְּמִקְוֵה־לַיִם אֲבַרְךָ יְי:

שיר מן ב' חנועות ויחד וב' חנועות ויחד וב' חנועות ויחד וכן בסוגר,
 ובחוכו רצוף י"ג העקרים על סדר י"ג כחוכים הנרשמים.
 יגדל אלהים חי וישתבח נמצא ואין עת אל-טמצאיותו:
 אחר ואין יחיד כיוחורו נעלם וגם אין סוף לאחדתו:
 אין לו דמות הגוף ואינו גוף לא גערוף אליו קדשתו:
 קדמון לכל-דבר אשר נברא ראשון ואין ראשית לראשיתו:
 הנו ארון עולם לכל-נוצר יורה גד לתו ומלכותו:
 שפע נביאתו נתנו אל אנשי סגלתו ותפארתו:
 לא קם בישראל כמשה עוד נביא ומביט את-תמונתו:
 תורת אמת נתן לעמו אל על-יד נביאו נאמן ביתו:
 לא יחליף האל ולא ימיר התו לעולמים לזולתו:
 צופה ויורה סתרינו מביט לסוף דבר בקדמתו:
 גומלי לאיש חסד כמפעלו נתן לרשע רע ברשתו:
 ישלח לקץ ימיו משיחנו לפדות מחבי קץ ישועתו:
 מתים יחיה אל ברב-חסדו פרוף עדי-עד שם תהלתו:

(^א) שְׁמַעְהִי כג"ל ומסור עליו ל' ק"ח. (^ב) פְּסִי שׁוֹר פְּלִגִי כִּיִּס כַּסּוּפְרִים
 וְכַסּוּפִים יִשׁ מְדַגְשִׁין כַּב' וְיִשׁ מְרַפִּים. וְכַנֵּר דְּנִלְתִּי נִו כְּחֹמֶשׁ מֵאֹר עֵינַיִם אֲלֵל
 כִּי בַמְקַל עֲבַרְתִּי (כַּלְאֲשִׁי לְנִי) וְאֲלֵל וְיַחֲנוּ בַמְדַבֵּר צִין (כַּמְדַכֵּר לֵג לֵו).
 (^ב) גוּמַל לְאִישׁ וְכו', שְׁעוּרו גוּמַל חֲסֵד לְכָל אִישׁ כַּמְפַעֵלו וְכוּתָן רַע לְכָל
 רַע כַּרְעָמוּ. ר'וֹשׁ כַּל'ת שְׁלו כַּמְעִיר דְּנִיִּים לְכָל כּוֹשֵׁל.

שיר מורכב מיחד וב' חנועות ויחד וב' חנועות כדלה וכן בסוגר.

אֲרוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ • בְּמִטְרָם כָּל־יִצְיֹר נִבְרָא:
 לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחִפְצוֹ כֹּל • אֲזִי מָלַךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
 וְאַחֲרַי בְּכָלוֹת הַבַּל • לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נִזְרָא:
 וְהוּא הָוָה וְהוּא הַוָּה • וְהוּא יְהוָה בְּתַבְאֲרָה:
 וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַי • לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:
 כְּלֵי רֵאשִׁית כְּלֵי תְּכָלִית • וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשִׁירָה:
 וְהוּא אֱלֹי וְחֵי נְאֻלִי • וְצֹר חֲבָלֵי בְּעַת צָרָה:
 וְהוּא נְסִי וּמְנוּס לִי • מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:
 בְּיָדוֹ אֶפְקֹד רוּחִי • בְּעַת אִישָׁן וְאֶעִירָה:
 וְעַם־רוּחִי גִוַּיְתִי • יִי לִי וְלֹא אִירָא:

ככל הברכות והתפלות לריך זכרון פי' הטלות מה שמוציא בשפתיו, ונהזכירו שם הוי' ב"ה יכוין פי' קריאתו כאלמות שהוא ארון הכל וגם יכוין ככתיבתו שהוא הוי' הוי' ונהזכירו גם אלהים יכוין שהוא התקף ובעל היכולת ובעל הכחות כלם.

פְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קָדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל גְּמִילַת יְדֵים:
 פְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר
 אֶת־הָאָדָם בְּחִכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים נְקָבִים
 חֲלוּלִים חֲלוּלִים גְּלוּי וַיְדוּעַ לִפְנֵי כֹסֵא כְּבוֹדֶךָ
 שָׂאם יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אֹו יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם
 אִי אֲבִשֶׁר לְהַתְקִים וְלַעֲמוּד לִפְנֵיךָ: פְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָּל־בֶּשֶׂר וּמִכְלִיא לַעֲשׂוֹת:

נכרכה קהלות שזכנו מתחילים כאן אלהי נשמה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲשׂוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:
 וְהִעֲרַבְנָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ
 וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
 (וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ) וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּלַגְוִי וְיִודְעֵי
 שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְחָה בְּרוּךְ אַתָּה יי
 הַמְלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יי
 אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּהִרְבֵּנוּ מִכָּל־
 הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרַתוֹ כְּאִי נֹתֵן תּוֹרָתוֹ:
 יְבָרְכֵךָ יי וְיִשְׁמְרֵךָ: יָאֵר יי וּפְנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיִחַדְּךָ: יִשְׂאֵל יי וּפְנֵינוּ
 אֱלֹהֵי וְיִשְׁשֵׁם לְךָ שְׁלוֹם: אֱלוֹ דִּבְרֵים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר הַפֶּאֶה
 וְהַבְּבוּרִים וְהַרְאִינָם וּגְמִילוֹת חֲסָדִים וְתִלְמוּד תוֹרָה: אֱלוֹ
 דִּבְרֵים שְׂאֵדָם אוֹכֵל פְּרוֹתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְיִחַדְּךָ קִיּוּמָת
 לְעוֹלָם הַבָּא: וְאֱלוֹ הֵן כְּבוֹד אָב וְאָם וּגְמִילוֹת חֲסָדִים
 וְהַשְׂכַּמַּת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שְׁחֵרִית וְעֵרְבִית וְהַבְּנָסַת אוֹרְחִים
 וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַבְּנָסַת פְּלֵה וְהַלְוִיַּת הַמֵּת וְעִיּוֹן תְּפִלָּה
 וְהַבָּאת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וְתִלְמוּד תוֹרָה כְּנֶגְדְּכֶם:
 אֱלֹהֵי נִשְׁמָה שְׁנַתַּת בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה
 בְּרֵאתָה אַתָּה יְצַרְתָּה אַתָּה נִבְחַתָּה בִּי וְאַתָּה
 מְשַׁמְרָה בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עֹתִיד לְטַלָּה מִמֶּנִּי
 וְלִהְיוֹרָה בִּי לְעֵתִיד לְבָא: כָּל־זְמַן שֶׁהַנִּשְׁמָה
 בְּקִרְבִּי מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי

רבוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲרוֹן כָּל־הַנְּשֻׁמוֹת בְּרוּךְ
 אַתָּה יי המְחַזֵּיר נְשֻׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן
 לְשִׁכְוֵי בֵינָה לְהַכְחִיז בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנוּ נְבָרִי:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנוּ עֶבֶר:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשִׂנוּ אִשָּׁה:

סגסס סומרות ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשנו כרצונו:

נק"ק טין מוסיסים בא"י אלהינו מלך העולם מגביה שפלים (עין ס"ס ס' טו):

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עֲוִרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְלַבֵּשׁ עֲרֻמִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אִסּוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפופִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָל־צָרָפִי:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר הִכִּין מִצְעָדֵי־גְבָר:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוּרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בַּתְּפָאֲרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם תְּבוֹתֵן לַיעָף בָּת:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַפְּעֵבִיר שְׁגָרָה מַעֲיָנִי

וּתְנוּמָה מַעֲפֵפִי: וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי

אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַגְלֵנוּ בַּתּוֹרָתְךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַתְּבִיאֵנוּ

לֹא לַיְדֵי חַטָּא וְלֹא לַיְדֵי עֲבָרָה וְעוֹן וְלֹא לַיְדֵי נִסְיוֹן וְלֹא לַיְדֵי

בְּזִיוֹן וְאַתְּשַׁלֵּט בָּנוּ יִצְרַר הַרְעָה וְהִרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רַע וּמִחֶבֶר

רע ודבקנו ביוצר הטוב ובמעשים טובים וכוף את יצרנו
להשתעבד לך ותננו היום ובכל־יום לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל־רואינו ותגמלנו חסדים
טובים ברוך אתה ייגמל חסדים טובים לעמו ישראל:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי
שהצילני היום ובכל־יום מעוי פנים ומעזות
פנים מאדם רע ומחבר רע ומשכנר רע ומפגע
רע ומשטן המושחית מדין קשה ומבעל־דין
קשה בין שהוא בן־ברית ובין שאינו בן־ברית:
לעולם יהא אדם ירא שמים בנסתר ומודה
על־האמת והובר אמת בלבבו וישכם ויאמר:

רבון כל־העולמים לא על־צדקותינו אנחנו
מפילים תחנונו לפניך כי על רחמיה הרבים.
מה אנחנו מה חיינו מה חסדנו מה צדקותינו
מה ישועתנו מה נכחנו מה נבורתנו מה
נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל־
הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו
וחכמים ככלי מדע ונבונים ככלי השכל פי רב
מעשיהם הוה וימי חייהם הכל לפניך. ומותר
האדם מן־הבהמה אין פי הכל הכל:

אבל אנחנו עמה בני בריחה. בני אברהם
אחבה שנשבעת לו בהר המורה. זרע יצחק

יחידו שַׁנְעַקְדַּ עַל גְּבֵהַּ מִזְבֵּחַ עֲדַת יַעֲקֹב בְּנֶךְ
 בְּכוֹרֶךָ שְׂמֵאֵהְבְּתֶךָ שְׂאֵהְבֵת אֹתוֹ וּמִשְׂמַחְתֶּךָ
 שְׂשִׂמַחְתֵּבּוּ קָרְאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁרוּן׃
 לְפִיכֶךָ אֲנַחְנוּ חַיִּים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשִׁבְחֶךָ
 וּלְפָאֲרֶךָ וּלְבָרֶךָ וּלְקַדְּשׁ וּלְתַת־שִׁבַּח וְהוֹדִיָּה
 לְשִׁמְךָ׃ אֲשֶׁרֵינוּ מֵהַטּוֹב חֲלַקְנוּ וּמֵהַנְּעִים
 גּוֹרְלָנוּ וּמֵהַיִּפֶה יִרְשַׁתְנוּ אֲשֶׁרֵינוּ שְׂאֲנַחְנוּ
 מִשְׂפִּימִים וּמִעֲרִיבִים עָרַב וּבָקַר וְאוֹמְרִים
 בְּעַמִּים בְּכָל־יוֹם

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

כלתש בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

רש"י' נוסג לומ' כאן כל הפרש' הראזכ' של ק"ט, טזום שלפטי' כסאומרי'
 קרובות טתעכנין בקריאת טטע עד אחר זטנס ונוס כוא יולא ידי חונת ק"ט.

אַתָּה הוּא עַד שְׁלֵא נִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא
 מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה
 הוּא לְעוֹלָם הַבָּא קִדְּשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל מְקוֹדֵי־יִשְׂרָאֵל
 שְׁמֶךָ וְקִדְּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעַלְמֶךָ וּבִישׁוּעַתֶּךָ תְּרִים
 וְחַנּוּבִיָּה קִרְנֵנוּ בְּאֵי מְקוֹדֵשׁ אֶת־שְׁמֶךָ בְּרַבִּים׃
 אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם
 הָעֲלִיּוֹנִים • אָמֵת אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים • קִבֵּץ קִוְיָה מֵאַרְבַּע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ
 יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל־בְּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבִדְךָ
 לְכֹל מְמַלְכּוֹת הָאָרֶץ • אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־

הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם • וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה־יָדָיִךְ
 כְּעֲלִיּוֹנִים אֹז בַּתְּהוֹמוֹנִים שִׁי־אָמַר לְךָ מִהֲתַעֲשֶׂה • אָבִינוּ
 שִׁבְשָׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בְּעִבּוּר שְׂמֹךְ הַגְּדוֹל שֶׁנִּקְרָא
 עֲלֵינוּ וְקִיִּם־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲשַׁבְּתוֹב בָּעֵת הַהִיא אָבִיא
 אֶתְכֶם וּבָעֵת קִבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֵתָן אֶתְכֶם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה
 כְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוֹבֵי אֶת־שַׁבּוֹתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יי :

בה"ק אשכנח שווערים בזמן נדבנו' התורכה, ינרדק, או דברי, ויש א"ש הפסקו' והטענה.

שְׁמֹת ל'
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : וַעֲשִׂיתָ בֵּינִי נְחֻשֶׁת וּבֵינִי
 נְחֻשֶׁת לְרַחֲצָה וּנְתַתָּה אֹתוֹ בֵּין־אֶהָל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
 וּנְתַתָּ שָׁמָּה מַיִם : וּרְחֲצוּ אֶתְרֹן וּבִגְדֵי מִלְּכוֹת אֶת־יְדֵיכֶם
 וְאֶת־רַגְלֵיכֶם : כִּבְאֵם אֶל־אֶהָל מוֹעֵד וּרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא
 יָמְתוּ אֹז בְּגִשְׁתֶּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׂרֵת לְהַקְטִיר אִשָּׁה לַיהוָה :
 וּרְחֲצוּ יְדֵיכֶם וּרַגְלֵיכֶם וְלֹא יָמְתוּ וְהִיטָה לָהֶם חֶקְעוֹלָם
 לוֹ וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם : וּלְבֶשׂ הַכֹּהֵן מִדָּו בַּד וּמִכְנָסֵי־בַד
 יִלְבֹּשׂ עַל־בְּשׂוּרָו וְהָרִים אֶת־הַדָּשָׁן אֲשֶׁר־תֹּאכַל הָאִשׁ אֶת־
 הָעֵלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ : וּפִשַׁט אֶת־בְּגָדָיו
 וּלְבֶשׂ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדָּשָׁן אֶל־מִחוּץ
 לַמַּחֲנֶה אֶל־מְקוֹם טְהוֹר :

כ"מ
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : צוּ אֶת־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי
 לֵאשֵׁי רֵיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי
 בְּמוֹעֵדוֹ : וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
 תִּקְרְבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִים

שנים

שָׁנִים לַיּוֹם עָלָה תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד
 תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂיתָ הָאִיפָה סֶלֶת לְמִנְחָה
 בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כִּתִּית רְבִיעֵת הַהֵינֶן: עָלָה
 תְּמִיד הַעֲשִׂיהָ בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחַח אֲשֶׁה
 לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵינֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
 בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּד גִּסְדֵּי שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ
 הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר
 וְכַנְסָבוֹ תַעֲשֶׂה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחַח לַיהוָה:

^{ויקרא ט' י"ב}
 וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִבְנָה לִפְנֵי יְהוָה
 וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶלן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמֹו עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
 אֵתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שְׁהַקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֵיךָ אֶת־
 קְטֹרֶת הַסַּמִּים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ
 אוֹתָם עַל יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

^{שמות ל"ג}
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לָךְ סַמִּים נָטָף וְשַׁחֲלֹת
 וְחִלְבֵּנָה סַמִּים וּלְבִנְיָה זָכָה בֶּדֶד יְהִיָּה: וְעִשִּׂיתָ אֹתָהּ
 קְטֹרֶת רִקַח מַעֲשֶׂה רִקַח מִמָּלַח טְהוֹר קֹדֶשׁ: וְשַׁחֲקֶתָ
 מִמְּנֶה הַדֶּק וְנִתְתָּה מִמְּנֶה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר
 אָוַעַד לָךְ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֹאמַר וְהַקְטִיר
 עָלָיו אֹהֶלן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת־
 הַנֶּגֶר יִקְטִירָנָה: וּבַהֲעֵלַת אֹהֶלן אֶת־הַנֶּגֶר בֵּין הָעֶרְבִים
 יִקְטִירָנָה קְטֹרֶת תְּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

חני רבנן סטום הקטורת, הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שכולת נרד וכרכום, משקל ששה עשר ששה עשר מנה, הקושט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון חשעה, בורית כרשינה חשעה קבין. יין קפריסין, סאין תלחא וקבין תלחא, ואם אין לו יין קפריסין, מביא חמר חורין עתיק, מלח סדומית רובע הקב, מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהוא ואם נתן בה דבש פסלה. ואם הסר אהת מכל סמניה חייב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף, הגוסף מעצי הקטף. בורית כרשינה ששפין בה את הצפורן, כדי שחרא נאה. יין קפריסין ששורין בו את הצפורן, מפני שהיא עזה. והלא מי רגלים יסין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים בעורה, מפני הכבוד:

הניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטיב היטיב הדק מפני שהקול יפה לבשמים, פטמה להצאין כשרה לשליש ולרביע לא שמענו. אמר רבי יהודה זה הכלל, אם כמדחה, כשרה לחצאין, ואם חסר אהת מכל סמניה חייב מיתה:

חני בר קפרא אהת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. עוד חני בר קפרא, אלו היה נוחן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לי:

יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשֹּׁבֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלְּהָ: יְיָ צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמַּלְכָּה יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קְרָאֵנוּ: אֲתָה סֹתֵר לִי מִצָּר תִּצְרָנִי רַגְלִי מִפֶּלַט תִּסּוּבְּבֵנִי סִלְּהָ: וְעֲרַכְהָ לִי מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹתֵינוּ:

תפלת רבי נחמיה בן חכמה

- אבג"ח • אָנָּה בָּכַח גְּדַלְת יְמוֹנֶךָ תִּתִּיר צְרוּרָה.
 - קד"ש • קָבַל רַבֵּי עֲמֹךָ שֹׁבְבֵנו מִהֲרֵנוּ נוֹרָא.
 - נגד"כש • נָא גְבוּר הוֹרְשֵׁי יְחִוְדֶךָ כְּכַבַּת שְׁמֵרִים.
 - בט"צחג • בְּרַבִּים מִהֲרֵם רַחֲמִים צְדָקָתְךָ תִּמְיד גְּמִלִים.
 - חקב"טנע • חֲסִין קְדוֹשׁ בְּרוּב מוֹבֶךָ נִהַל עֲדָתְךָ.
 - יגל"פזק • יְחִיד גֵּאָה לְעַמְּךָ פְּנֵה זִכְרֵי קְדוּשָׁתְךָ.
 - שקו"ציה • שׁוּעַתֵּנוּ קָבַל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנוּ יוֹדַע תַּעֲלֹמֹת.
- כרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

תפלת שחרית

עזרתנו
על עולותינו
על עולותינו

השבת שגני כבשים בגני שנה תמימם ושגני
עשרתים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת
בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

אזוהו מקומן כוז נקו' לטוד, וכן נריית' דר' ישמעאל לכן לריך ללעדו סינין כפי'.

וכמי פ"ה

א אזוהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון
פר ושעיר שלזיום הכפורים שחיטתן בצפון וקבול דמן
בכלי שרת בצפון ודמן טעון הוזה על בין הבדים ועל
הפרכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעבבת שירי
הדם הזה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם
לא נתן לא עכב: ב פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים
שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון
הוזה על הפרכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן
מעבבת שירי הדם הזה שופך על יסוד מערבי של מזבח
החיצון אם לא נתן לא עכב אלו ואלו נשרפין בבית
ההשן: ג חטאת הצבור והחיד אלו הן חטאת הצבור
שעירי ראשי חדשים ושל מזבחות שחיטתן בצפון וקבול
דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע
קרנות: פיצד עלה בכבש ופנה לסוכב ובא לו לקרן
דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית.
מערבית דרומית. שירי הדם הזה שופך על יסוד דרומי.
ונאכלין לפני מן הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל
ליום ולילה עד חצות: ד העולה קדש קדשים שחיטתה
בצפון וקבול דמה בכלי שרת בצפון ודמה טעון שתי

מתנות שהן ארבע וטעונה הפשיט ונתוח וכליל לאשים :
 ה זכחי שלמי צבור ואשמות . אלו הן אשמות אשם גולות
 אשם מעילות אשם שפחה חרופה אשם גזיר אשם
 מצורע אשם תלוי . שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת
 בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע . ונאכלין לפנים
 מן הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות :
 ו התודה ואיל גזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
 בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע . ונאכלין בכל
 העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות : המורם
 מהם פיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם
 ולבניהם ולעבדיהם : ושלמים קדשים קלים שחיטתן
 בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע
 ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים
 ולילה אחד : המורם מהם פיוצא בהם אלא שהמורם
 נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם : ה הבכור
 והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
 בעזרה ודמן טעון מתנה אחת . ובלבד שיתן בנגד היסוד :
 שנה באכילתן הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם
 ונאכלין בכל העיר בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד .
 הפסח אינו נאכל אלא בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות
 ואינו נאכל אלא למנויו ואינו נאכל אלא צלי :

רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה
 נדרשת : מקל וחמר ומגזרה שוה . מבגין אב מפתוב
 אחד . ומבגין אב משני כתובים . מכלל ופרט ומפרט

וּבְכֹל־כְּלָל־וּפְרָט־וּבְכֹל־אֵי־אַתְהָרֵן־אֵלָא־בְּעֵין־הַפְּרָט־מִכְּלָל
 שֶׁהוּא־צְרִיךְ־לְפָרֵט־וּמִפְּרָט־שֶׁהוּא־צְרִיךְ־לְכֹלֵל־כָּל־דְּבָר
 שֶׁהָיָה־בְּכֹלֵל־וַיֵּצֵא־מִן־הַכֹּלֵל־לְלַמֵּד־לֹא־לְלַמֵּד־עַל־עַצְמוֹ
 יֵצֵא־אֵלָא־לְלַמֵּד־עַל־הַכֹּלֵל־כִּלּוֹ־יֵצֵא־כָּל־דְּבָר־שֶׁהָיָה־בְּכֹלֵל
 וַיֵּצֵא־לְמַעַן־מַעַן־אֶחָד־שֶׁהוּא־כְּעֵינֵינוּ־יֵצֵא־לְהַקְלֵל־וְלֹא־
 לְהַחֲמִיר־כָּל־דְּבָר־שֶׁהָיָה־בְּכֹלֵל־וַיֵּצֵא־לְמַעַן־מַעַן־אֶחָד־
 שֶׁלֹּא־כְּעֵינֵינוּ־יֵצֵא־לְהַקְלֵל־וְלְהַחֲמִיר־כָּל־דְּבָר־שֶׁהָיָה־בְּכֹלֵל
 וַיֵּצֵא־לְדוֹן־בְּדָבָר־הַחֲדָשׁ־אֵי־אַתְהָיִכּוּל־לְהַחֲזִירֵוּ־לְכֹלְלוֹ־עַד
 שֶׁיַּחֲזִירֵנוּ־הַכְּתוּב־לְכֹלְלוֹ־בְּפִרוּשׁ־דְּבָר־הַלְמוּד־מִעֵינֵינוּ־
 וְדָבָר־הַלְמוּד־מִסּוּפּוֹ־וְכֵן־שְׁנֵי־כְתוּבִים־הַמְּכַחֲשִׁים־זֶה
 אֶת־זֶה־עַד־שֶׁיָּבֹאוּ־הַכְּתוּב־הַשְּׁלִישִׁי־וַיִּבְרָע־בֵּינֵיהֶם־
 יְהִי־רְצוֹן־לְפָנֶיךָ־יְיָ־אֱלֹהֵינוּ־וְאֱלֹהֵי־אַבוֹתֵינוּ־שֶׁיִּבְנֶה
 בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ־בְּמַהֲרָה־בְּיָמֵינוּ־וְתֵן־חֶלְקֵנוּ־בְּתוֹרַתְךָ־
 וְשֵׁם־נַעֲבֹדְךָ־בִּירְאָה־בִּימֵי־עוֹלָם־וּכְשָׁנִים־קַדְמוֹנִית־

מִדְּקִיסֵי הַטְּלִיחַ וּמִתַּעֲטָפִים מַעֲוֵדָה וַיְבַרְךְ :

בָּרוּךְ אַתְּהָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַתְּעַטֵּף בְּצִיצֵת :

ויכסה ראשו בטלית ויאמר ד' כסוּקִים אלו:

מִהַיָּקָר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְגֵי אָדָם בְּצַל פְּנֵיךָ יַחֲסִיּוּן :
 יְרוּיָן מִדָּשָׁן בֵּיתְךָ וּנְחַל עֲרֵנְךָ תִּשְׁקָם :
 כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאַזְרְךָ גְּרָאֵה־אֹזֶר :
 מִשׁוֹף חֲסִדְךָ לִידְעִיךָ וְצִדְקַתְךָ לְיִשְׂרָאֵל :

הַעֲמִים נִפְלְאוּתוֹ: כִּי גָדוֹל יי וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְנוֹרָא הוּא עַל-כָּל-אֱלֹהִים: כִּי כָל-אֱלֹהֵי הָעֲמִים
אֱלִילִים וַיִּי שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהַדָּר לְפָנָיו עָז
וְהַדְוָה בְּמִקְמוֹ: הָבֹו לִי מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבֹו
לִי כְבוֹד וְעֹז: הָבֹו לִי כְבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה
וּבָאוּ לְפָנָיו הַשְׁתַּחֲוִי לִי בְּהַדְרַת-קֹדֶשׁ: חִילוֹ
מִלְּפָנָיו כָּל-הָאָרֶץ אַף-תִּבְנוֹן תִּבְל בְּלִתְמוֹט:
יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יי
מִלֵּךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמֵלֵאוּ יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל-
אֲשֶׁר-בּוֹ: אֹז יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר מִלְּפָנָיו כִּי-בָא
לְשִׁפּוֹט אֶת-הָאָרֶץ: הוֹדוּ לִי כִי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חֶסֶד: וְאָמְרוּ הַיּוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו וְקַבְּצֵנוּ
וְהַצִּילֵנוּ מִן-הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קֹדֶשׁ
לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֻחַךְ: בְּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מִן-הָעוֹלָם וְעַד-הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעַם אֱמִן
וְהִלֵּל לִי: רוּמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי
לְהַדָּם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: רוּמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ
וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדֹשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא
רַחוּם וְיִכְפֹּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהַשִּׁיב
אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל-חַמְתּוֹ: אַתָּה יי לֹא-תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִפְּנֵי חֶסֶדְךָ וְאַמְתֶּךָ תִּמְיֹד יִצְרוּנֵי:
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יי וְחֶסֶדְךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תִּגְנוּ עֹז
לֵאלֹהִים

לאלהים על־ישראל גאֹתוֹ וְעִזּוֹ בַשְּׁחָקִים׃
 נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן
 עֵז וְתַעֲצָמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים׃ אֶל־נִקְמוֹת
 יי אל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ׃ הַנִּשְׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ
 הַשֵּׁב גְּמוּל עַל־גָּאִים׃ לִי הַיְשׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ
 בְּרַכְתָּךְ סִלָּה׃ יי צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשָּׁנֵי־לָנוּ אֱהִי
 יַעֲקֹב סִלָּה׃ יי צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ׃
 יי הוֹשִׁיעָה הַמַּלְכֶּךָ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ׃ הוֹשִׁיעָה
 אֶת־עַמֶּךָ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֹתֶךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
 עַד־הָעוֹלָם׃ גַּפְשָׁנוּ חֲכַתָּה לִי עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ
 הוּא׃ כִּי־בוּ יִשְׂמַח לִבְנוּ כִּי בִשְׁם קִדְשׁוֹ
 בְטַחְנוּ׃ יְהִי־חֲסִדֶךָ יי עֲלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ׃
 הִרְאֵנוּ יי חֲסִדֶךָ וַיִּשְׁעֶךָ הַתֵּן־לָנוּ׃ קוֹמָה
 עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפָדָנוּ לְמַעַן חֲסִדֶךָ׃ אֲנִכִּי יי אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶךָ מֵאָרֶץ מִצְרָיִם הַדְּחִיב־פִּיךָ וַאֲמַלֵּאֵהוּ׃
 אֲשֶׁר־י הָעַם שָׁכְכָה לוֹ אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁי אֱלֹהֵיו׃
 וַאֲנִי בְּחֲסִדֶךָ בְּטַחְתִּי יִגְדַל לִבִּי בִישׁוּעַתֶּךָ
 אֲשִׁירָה לִי כִי גַמְל עָלַי׃

ראיתי בספר המכניג לאבן הירחי שאמר: בצרפת נהגו לרלוג בשנמות וי"ט מזמור
 לתורה וכן נדון שהיו אומרים אותו בזמן הבית על הקרבת המזבח שהיו מביאין ד'
 הלריכין להודות ואיכה קריבה בשנת וי"ט דנדרים וכדנות איין קריבין בהס, אבל
 כפרובנצל וספרד אומרים אותו ולא יתכן, עכ"ל, והר"ד אבודרהם י"ט מזמור ספרד,
 אכן מנהגנו שלא לאמרו לא בשנת וי"ט וערב י"ב גם לא בע"פ וזה"מ של כסא,
 אכן נק"ק מדלג' רק שמי המינות מזמור לתורה ומחיל' הריעו לוי וגו'.

ברוך שאמר יש לנו נקול נעים, וכריך לאמרו נעעידה, וידקדק
נקריאתו כמו גבי ק"ג. ואמר להפסיק מתחילת כ"ג עד לאחר י"ח, ואפילו
לכוך מצוה, אבל לקדושה ולכרכו דהיינו לומר ברוך ה' המצורך לעולם ועד,
ולתיבות מודים אהזכו לך, ולקדיש דהיינו לומר יהא שמי' רבא עד יתברך, וגם
לענות אמן אחר דאמירן בעלמא ולענות אמן אחר האל הקדוש ואחר אשע
תפלה, מפסיק, אבל לאחר אמן לא יפסיק.

אם נא לבית הכנסת ובאלא הכבוד בסוף פסוקי דזמיר' אומר ברוך שאמר עד מהולל
בתשבות ואח"כ תהל' לדוד עד מעת' ועד עולם הללויו, ואח"כ הללו את ה' ען
השמים עד עם קרובו הללויו, ואח"כ הללו א' בקדשו עד כל הנצט' תהלל יה הללויו,
ואח"כ ישתבח, ואם יש לו שבות יותר יאמר הודו לה' עד והוא רחום וידלג עד והוא
רחום שקודם אשרי יושבי כדי שיתפלל עם הכבוד. ואם אין שבות כלל לא יאמר רק
ברוך שאמר ותהל' לדוד וישתבח, ואם כבר התחילו יולר אור ואין שבות לוער
אפילו בלוג יתחיל ברכת יולר אור ויקרא ק"ג עם ברכותי' ויתפלל י"ח עם הכבוד
ואחר י"ח יתחיל הודו לה' וכו' עד ישתבח ולא יאמר ושתבח, ויש אנשים בשכחים
לבית הכנסת והכבוד מתחילין יולר אור המה ג"כ מתחילים ישתבח עמהם וזה איסור
גמור כי ישתבח נתקן להיות סוף פסוקי דזמירה וברוך שאמר הוא ההתחלה ות"כ
אם לא אמר קלת פסוקי דזמירה האריך יאמר ישתבח? לכן טוב וכוון להתחיל יולר אור.
אם נא לנה"ב ובתוך שיבדוק הציני' מתחילין הכבו' יולר אור טוב שיתפלל עם
הכבוד ולא יבדוק הציני' ויסמוך על הרוכ וחזקמו כדוק. ויאחו הכ' ליני' שלפניו
כידו היענית בעת אשרת כ"ג ובסיני' בתשבות ניסקס ויניחם נחת עידו.

כתוב בשל"ה, קודם ברוך שאמר נריך לאמר צפה מלא:

הריני מומן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קב"ה ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

ברוך שאמר ותיה העולם. ברוך הוא. ברוך
עושה בראשית. ברוך אומר ועושה. ברוך
גוזר ומקיים. ברוך מרחם על הארץ. ברוך
מרחם על הבריות. ברוך משלם שכר טוב
ליראיו. ברוך חילעוד וקיים לנצח. ברוך פודה
ומציל ברוך שמו. ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם. האל האב הרחמן המהלל בפני עמו
משבח ומכאָר בלשון חסידיו ועבדיו. ובשירי

דוד עבדך נהללך יי אלהינו בשבחחות ובזמירות
 נגדלך ונשבחך ונפאריך ונזכיר שמך ונמליכך
 מלכנו אלהינו יחיד חי העולמים • מלך משבח
 ומפאך עדי עד שמו הגדול • ברוך אתה יי
 מלך מהלל בתשבחות:

הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו:
 שירו לו זמרו לו שיהו בכל נפלאותיו:
 התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יי:
 דרשו יי ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו
 אשר עשה מפתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל
 עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יי אלהינו בכל
 הארץ משפטיו: זכרו לעולם בריתו דבר צוה
 לאלף דור: אשר כרת את אברהם ושבועתו
 ליצחק: ויעמידה ליעקב להק לישראל ברית
 עולם: לאמר לך אתן ארץ כנען חבל
 נחלתכם: בהיותכם מתי מספר כמעט ונגרים
 בה: ויתהלכו מגוי אל גוי ומממלכה אל עם
 אחר: לא הניח לאיש לעשקם ויוכה עליהם
 מלכים: אל תגעו במשיחי ובנביאי אל
 תרעו: שירו ליי כל הארץ בשירו מיום אל
 יום ישועתו: ספרו בגוים את כבודו בכל

העמים נפלאותיו: כי גדול יי ומהלל מאד
ונורא הוא על כל אלהים: כי כל אלהי העמים
אלילים ויי שמים עשה: הוד והדר לפניו עז
וחדוה במקומו: הבו ליי משפחות עמים הבו
ליי כבוד ועז: הבו ליי כבוד שמו שאו מנחה
ובאו לפניו השתחוו ליי בהדרת קדש: חילו
מלפניו כל הארץ אף תבון תבל בל תמוט:
ישמוחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי
מלך: ירעם הים ומלאו יעלץ השדה וכל
אשר בו: אז ירגנו עצי היער מלפניו כי בא
לשפוט את הארץ: הודו ליי כי טוב כי לעולם
חסדו: ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו
והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך
להשתבח בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל
מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמן
והלל ליי: רוממו יי אלהינו והשתחוו
להדם רגליו קדוש הוא: רוממו יי אלהינו
והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו: והוא
רחום ויכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
אפו ולא יעיר כל חמתו: אתה יי לא תכלא
רחמיק ממני חסדך ואמתך תמיד יצרוני:
זכר רחמיק יי וחסדך כי מעולם המה: תנו עז
לאלהים

לַאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גִּאֲוֹתוֹ וְעִזּוֹ בַשְּׁחָקִים:
 גּוֹרֵא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן
 עֵז וְתַעֲצָמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים: אֶל־נִקְמוֹת
 יי אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ: הַנָּשָׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ
 הַיָּשֵׁב גָּמוּל עַל־גָּאִים: לֵי הִישׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ
 בְּרַכְתָּךְ סֵלָה: יי צְבָאוֹת עֲפָנוּ מִשָּׁגְב־לָנוּ אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב סֵלָה: יי צְבָאוֹת אֲשֶׁר־אָדָם בִּטָּח בְּךָ:
 יי הוֹשִׁיעָה הַמַּלְאָךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה
 אֶת־עַמֶּךָ וּבִרְךָ אֶת־נַחֲלֹתֶךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
 עַד־הָעוֹלָם: גַּפְשָׁנוּ חֲכַתָּה לֵי עֲזָרָנוּ וּמִגִּנָּנוּ
 הוּא: כִּי־בו יִשְׁמַח לִבְנוּ כִּי בָשָׂם קִדְשׁוֹ
 בְּמַחֲנוּ: יְהִי־חֲסִדֶךָ יי עֲלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:
 הֲרֵאֵנוּ יי חֲסִדֶךָ וְיִשְׁעֶךָ תִּתֵּן־לָנוּ: קוֹמֵה
 עֲזַרְתָּהּ לָנוּ וּפָדָנוּ לְמַעַן חֲסִדֶךָ: אָנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחַב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ:
 אֲשֶׁר־יִהְיֶה שְׂכָרָה לּוֹ אֲשֶׁר־יִהְיֶה שֵׁי אֱלֹהֵיוֹ:
 וְאֲנִי בְּחֲסִדֶךָ בְּמַחֲתִי יִגְלַל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ
 אֲשִׁירָה לֵי כִי גָמַל עָלַי:

ראיתי בספר המנהיג לאבן הירוקי שאמר: בצרפת נהגו לרלווג בשנמות וי"ט מוזמר
 לחודה וכן בדין שהיו אומרים אותו בזמן הבית על הקרבת המודה שהיו מביאים ד'
 הכריבין להודות ואיכה קריבה בשנת וי"ט דכדריס וכדנות אין קריבין בהס, אבל
 כפרונכלא וספרד אומרים אותו ולא יתכן, עכ"ל, והר"ד אבודרהם י"ט מנהג ספרד,
 אכן מנהגנו שלא לאמר לא בשנת וי"ט וערב י"ב גם לא בע"פ וס"מ של פסוק,
 אכן נק"ק מדלג' רק שמי המינות מוזמר לחודה ומחיל' הריעו לוי וגו'.

כשבת ובי"ט עוספים מזמורים פלו וכפולין וק"ק אשכנז גם נכזענע רכל.

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד : הַשְּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹדֶךָ וּמַעֲשֵׂה
 יְדִיו מִגִּיד הַדְּרָקִיעַ : יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע אֱמֶר וּלְיָלֵה לְלַיְלָה יַחֲוֶה
 דַּעַת : אֵיךְ אָמַר וְאֵיךְ בָּרָא פְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם : כָּכֵל־הָאָרֶץ וְ
 יֵצֵא קוֹם וּבְקִצְהָ תִבְלַל מַלְיָהֶם לְשֹׁמֵשׁ שָׁם וְאֹהֶל בָּהֶם : וְהוּא
 בְּחַתָּן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ וְיֵשֵׁשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶץ : מִקִּצְהָ הַשְּׁמַיִם וְ
 מוֹצֵאוֹ וְתִקְוֹפְתּוֹ עַל־קִצּוֹתָם וְאֵיךְ נִסְתָּר מִחֻפְתּוֹ : תֹּוֹרַת
 יְהוָה תִּמְיָמָה מְשִׁיבַת נְפֹשׁ עֵרוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה מִחֻפְיֵמַת
 פִּתֵּי : פִּקְוֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי־לֵב מִצִּוֹת יְהוָה בָּרָה
 מְאִירַת עֵינַיִם : יִרְאֵת יְהוָה וְטֹהַר עֲמֻדַת לְעַד מִשְׁפָּטֵי־
 יְהוָה אֲמַת צִדְקוֹ וְיִחַדּוּ : הִנְחִמְדִּים מְזֹהֵב וּמִפְּרֹב וּמִתּוֹקִים
 מִדְּבַשׁ וְנִפְתַּת צוֹפִים : גַּם־עֲבָדְךָ גִּזְהַר בָּהֶם בְּשִׁמְרֹס עֵקֶב
 רֵב : שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי : גַּם מְזֹדִים וְחֹשֶׁךְ
 עֲבָדְךָ אֶי־מִשְׁלוֹ־כִי אֵין אֵיתָם וְנִקְיֵתִי מִפֶּשַׁע רֵב : יְהוָה
 לְרַצּוֹן וְאִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוֹן לִפְנֵי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי :
 לֹד לְדָוִד בְּשִׁבוֹתָו אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרֶשְׁהוּ וַיִּלְדֶּךָ :
 אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכֹל־עַת תָּמוִיד תְּהַלְתּוּ בְּפִי :
 בְּיְהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי וְשִׁמְעוּ עֲנִיִּים וַיִּשְׁמְחוּ :
 גִּדְלוּ לְיְהוָה אֱתִי וְנִרְוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחַדּוּ :
 דַּבְּשֵׁתִי אֶת־יְהוָה וְעַנְנִי וּמִכָּל־מְגוֹרוֹתֵי הַצִּלְתֵּנִי :
 הַבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרֹו וּפְנִיָהֶם אֶל־יַחֲפְרוּ :
 זֶה עָנִי קָרָא וְיְהוָה שָׁמַע וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוּ :
 חֲנֹה מִלְאֲךָ יְהוָה סְבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלָצֵם :
 טַעְמוֹ וְדָאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אֲשֶׁר־יִחַסְדְּבוּ :

תפלת שחרית

יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדוֹשׁוֹ בִּירְאֵינָם מִחֲסוֹר לִירְאָיו:
 בְּפִירִים רָשׁוּ וּרְעִבוּ וּדְרָשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחַסְרוּ כָּל־טוֹב:
 לָכוּ בָּנִים שִׁמְעוּרְלֵי יִרְאַת יְהוָה אֶל־מִדְּבַרְכֶם:
 מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים אֲהַב יָמָיִם לִרְאוֹת טוֹב:
 נִצַּר לְשׁוֹנֵה מִרַע וּשְׁפָתָיֶה מִדְּבַר מִרְמָה:
 סוֹר מִרַע וַעֲשׂוּה־טוֹב בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וּרְדִפְרוּ:
 עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאֶזְנוֹי אֶל־שׁוֹעֲרֵהֶם:
 פָּנֵי יְהוָה בְּעֲשֵׂי רַע לְהִכְרִית מֵאֶרֶץ וּזְכָרֶם:
 צַעֲקוּ וַיְהוֶה שָׁמַע וּמִפֶּל־צָרוֹתֶם הִצִּילֶם:
 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּבְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ:
 רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמִכָּלֶם יִצִּילֵנוּ יְהוָה:
 שִׁמְר פֶּל־עֲצַמּוֹתָיו אֶתֶת מִהַנְּה לֹא נִשְׁבְּרָה:
 תַּמּוֹתֶת רָשָׁע רָעָה וְשִׁנְאֵי צַדִּיק יֶאֱשָׁמוּ:
 פִּדְה־יְהוָה נַפְשׁ עַבְדּוֹ וְלֹא יֶאֱשָׁמוּ כָּל־הַחַסִּים כּוֹ:
 צַ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲרָנִי מַעֲזוֹן אֶתֶה הֵייתָ לָנוּ
 בְּדָר וּדָר: בְּטָרָם וְהָרִים יִלְדוּ וּתְחַלֵּל אֶרֶץ וּתְבַל
 וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתֶה־אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דַּבָּא
 וְהֵאמֹר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֵלֶךְ שְׁנַיִם בְּעֵינַיֶךָ כִּי־נֹם
 אֶת־מֹול כִּי יַעֲבֹר וְאֶשְׁמֹרָה בְּלִילָה: וְרַמְתָּם שְׁנָה יִהְיוּ
 בְּבִקְרָה כְּחִצֵּי־יַחֲלָף: בְּבִקְרָה יִצְיִן וְחֲלָף לְעָרֵב יְמוֹלֵל וְיִבֶשׁ:
 כִּי־כִלְיֵנוּ בְּאִפְּהָ וּבְחַמְתָּךְ נִבְהַלְנוּ: שִׁתְּ עֹנֵתֵינוּ לְגִגְהָךְ
 עַל־מִנּוּ לְמֵאֹר פָּנֶיךָ: כִּי כִלְיֵמִינוּ פָּנּוּ בְּעַבְרַתְךָ כִּלְיֵנוּ
 שְׁנִינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֶם שִׁבְעִים שְׁנָה וְאִם

(*) כר' נקראת כעלמסוס וכו' נעלס. (°) שחה ק'.

בגבורת ושמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גו חישי
ונקפה: מי יודע עז אפק וכיראתך עברתך: למנות ימינו
בנהודע ונבא לבב חכמה: שובה יהוה עד מתי והנחם על-
עברך: שבענו בכפר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו:
שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה: וראה לעברך
פעלך והדרך על בניהם: ויהי נעם ואדני אלהינו עלינו
ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:
צא ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן אמר ליהוה מחסי
ומצודתי אלהי אבטחבו: כיהוא יצילך מפח יקוש מדבר
הוות: באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה
אמתו: לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם: מדבר
באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפל מצודה ואף
ורבבה מימנה אליה לא יגש: רק בעיניך תביט ושלמת
רשעים תראה: כיראתך יהוה מחסי עליון שמות מעונה:
לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלה: כי מלאכיו
יצוה לך לשמרך בכל דרכיך: על פנים ישאונה פך
תגף באבן רגלך: על שחל ופתן תדרך תרמם כפיר
ותנין: כי כי חשק ואפלטאו ושאנבו כי ידע שמי:
יקראני ויאענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ויאכדהו:
ארך ימים אשיבעהו ואראהו בישועתי: ארך ימים וכו'.
קלה הללויה הללו את שם יהוה הללו עבדי יהוה: שעמרים
בבית יהוה בנצרות בית אלהינו: הללויה כי טוב יהוה ופירו
לשמו כי נעים: כיריעקב בחר לוייה ישראל לסגלתו: כי
אני ידעתי כי גדול יהוה ואדנינו מכל אלהים: כל אשר

בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכֶם
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	בֶּן־דָּבָר חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְמוּנָה
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	לְגִזְרֵי יַם־סוּף לְגִזְרֵים
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַיַּעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַיַּעַר פְּרַעֲוָה וַחִילֹו בְּיַם־סוּף
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	לְמוֹלִיד עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	לְמַכַּה מְלָכִים גְּדֹלִים
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַיַּיְחָרֵג מְלָכִים אֲדוּרִים
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַנָּתַן אֲרָצָם לְנַחֲלָה
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	בְּחֵלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	שֶׁשָּׁשְׁפַלְנוּ זְכַרְלָנוּ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	וַיַּפְרֶקֶנוּ מִצָּרֵינוּ
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר
בִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ :	הַזֶּה לְאֵל הַשָּׁמַיִם

לֵן רַגְנֵנוּ צְדִיקִים בֵּיתוֹה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה :

הַזֶּה לְיִהוָה בְּכִבּוֹד בְּנִבְלָ עֲשׂוֹר וּפְרוּרָלוֹ :

שִׁירֵנוּ לֹו שִׁיר חֲדָשׁ הֵיטִיבוּ נִגּוֹן בְּתַרְוַעָה : כִּי־יִשָּׂר דְּבַר־
 יְהוָה וְכָל־מַעֲשָׂיו בְּאִמוּנָה : אֲהַב צְדָקָה וּבִשְׁפָט חֲסֵד
 יְהוָה מְלֵאָה הָאָרֶץ : בְּדַבְרֵי יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל־
 צְבָאִם : כַּנֶּסֶס בְּיַד מִי הַיָּם נָתַן בְּאִצְרוּת תְּהוֹמוֹת : יִירָאוּ
 מִיְהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמְּנוֹ וְגִירוֹ כָּל־יִשְׁבֵי תְהֵל : כִּי הוּא אָמַר
 וַיִּהְיֶה הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד : יְהוָה הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנְיָא

מחשבות עמים: עצת יהוה לעולם תעמוד מחשבות
 לבו לדרך ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו העם וכתר
 לנחלה לו: משמים הביט יהוה וראה את כל בני האדם:
 ממכון שבתו השמים אל כל יושבי הארץ: היצד יחד
 לבם המכין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל
 גבור לא ינצל ברב כח: שקר הסוס לתשועה וברב חילו
 לא ימלט: הנה עין יהוה לא יראוי למיחלים לחסדו: להציל
 ממוות נפשם ולחיותם ברעב: גפשונו חפחה ליהוה עזרנו
 ומגננו הוא: פירבו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו:
 יהי חסדך יהוה עלינו באשר יתלנו לך:

צב מזמור שיר ליום השבת: טוב להדות ליהוה ולומר
 לשמן עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות:
 עלי עשור ועל ינבל עלי הגינן בכנור: כי שפחתני
 יהוה בפעלך במעשי ידיך ארנן: מה גדלו מעשיך יהוה
 מאד עמקי מחשבתך: איש בער לא ידע וכסיל לא
 יבין את זאת: בפרח רשעים וכמו עשב ויציצו כל
 פעלי און להשמדם עריער: ואתה מרום לעלם יהוה:
 כי הנה איביך יהוה כיהנה איביך יאברו יתפרדו כל
 פעלי און: ותרם בראים קרני בלתי בשמן רענן:
 ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אוני:
 צדיק בתמר יפרח כארו בלבנון ישנה: שתולים בבית
 יהוה בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינוכחן בשיבה דשנים
 ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יהוה צורי ולא יע לתהבו:
 צג יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר ארית כון
 תכל

תִּבְלַל בְּלִתְמוֹט: נִכּוֹן כִּסְאֶךָ מֵאֵז מְעוֹלָם אֶתָּה: גִּשְׁאוֹ
 נְהָרוֹת | יְהוֹה גִּשְׁאוֹ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׁאוֹ נְהָרוֹת דְּכִיָּם:
 מְקוֹלוֹת | מִיָּם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם
 יְהוָה: עֲדִיתִךָ וְנֶאֱמַנּוּ מְאֹד לְבֵיתֶךָ נִאֲוֶה־קִדְשׁ יְהוָה
 לְאֶרֶץ יָמִים: (* טפיק א')

יְהוֹ כְבוֹד יי לְעוֹלָם יִשְׁמַח יי בְּמַעֲשָׂיו: יְהוֹ שֵׁם
 יי מְבָרַךְ מְעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזוּרַח־שֶׁמֶשׁ
 עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יי: רַם עַל־כָּל־גּוֹיִם יי
 עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יי שִׁמְךָ לְעוֹלָם יי זְכָרְךָ
 לְדַרְוֹדֵר: יי בְּשָׁמַיִם הַכִּין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל
 מְשָׁלָה: יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֵּאמְרוּ
 בְּגוֹיִם יי מֶלֶךְ: יי מֶלֶךְ יי יִמְלֹךְ לְעַלְמֵם
 וְעַד: יי מֶלֶךְ עוֹלָם וְעַד אֲבָדוֹ גּוֹיִם מֵאֶרֶצוֹ: יי
 הַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הִנֵּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת
 מַחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁוֹ עֲצַת יי הִיא תְקוּם: עֲצַת
 יי לְעוֹלָם תִּעֲמַד מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: כִּי
 הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צוּה־וַיַּעֲמֵד: כִּי־בָחַר יי
 בְּצִיּוֹן אֹוֶה לְמוֹשָׁב לּוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לּוֹ יְהוֹ
 יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי־לֹא־יִטּוֹשׁ יי עַמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ
 לֹא יַעֲזוּב: וְהוּא רַחוּם יִכַּפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית
 וְהִרְבַּח לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: יי
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנּוּ בְיוֹם־קְרִיאָנוּ:

(* נאוה קדש סג' נקטן וסא' נח' פ' וסב' תגו' נכ' י' מדויק וד' י' וכן עיקר וכ' כ' דל' פ')

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה:
 אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּבַד לֹא אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁיֵּי אֱלֹהָיו:
 קָמָה תְהִלָּה לְדָוִד

אֶרְוֹמְךָ אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכְךָ שְׁמוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
 בְּכָל־יּוֹם אֶבְרַכְךָ וְאֶהַלְלֶךָ שְׁמוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
 גָּדוֹל יְהוָה וּמֹהַלְל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
 דָּוָר לְדָוָר יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ:
 הַדָּבָר כְּבוֹד הַדָּבָר וְדַבְרֵי גִפְלֹאתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 וְעֲזוֹן גְּבוּרֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ אֲסַפְּרָנָה: וגדולתך ק'
 וְכִר רַב־טוֹבֶיךָ יִפְיֵעוּ וְצַדִּיקֶיךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרֹךְ אַפַּיִם וְגָדוֹל־חֶסֶד: יחידו'
 טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
 יִדְוֶךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחַסִּדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה:
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעַ לְבַנְי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וְכְבוֹד הַדָּבָר מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עַלְמַיִם וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַקְּפוּפִים:
 עֵינַי כָּל אֱלֹהֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵר לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:
 פּוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:
 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחֹסֵד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
 קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קְרָאָיו לְבַל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת:
 רִצּוֹן יִקְרָאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיִשְׁמַעֵם:
 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:

תהלת D ד (Machsor)

(*) פותח את ידך ר"ת פאי כטנין כויכ סלני וס"ת חחק וכוס סס ער פנכס.

תהלת יהוה ידבר פיו ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד:
 קמו ויאנגנו ויברכו יהוה מעתה ועד עולם הללויה:

קמו הללויה הללו גפשי את יהוה: אהללה יהוה בחיי
 אומרה לאתי בעודי: אֶת־בְּטָחוֹ בְּגִדֵיבַיִם בְּבֶרֶךְ אָדָם וְשֵׁאוֹן
 לוֹ תִשׁוּעָה: תִצַּא רִחוֹ וְיֵשֶׁב לְאֲדָמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוֹ
 עֲשֵׂת־נַתְתִּיו: אֲשֶׁר־יִשְׁאַל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו:
 עֲשֵׂה וְשָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשָּׁמַיִם
 אָמַת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשִׂיקִים נִתְּן לַחֶם לָרַעֲבִים
 יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה יִפְקַח עֵינָיו יְהוָה זִקְוֹ בְּפוֹפִים
 יְהוָה אֲהַב צְדִיקִים: יְהוָה יִשְׁמַר אֶת־גְּרָמֵי יָתוֹם וְאֶל־מִנְהַ
 יְעוֹדֵד וְדַרְךְ רַשְׁעִים יַעוֹת: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ
 צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

קמו הללויה ויברכו זמרה אלהינו בירנעים נאווה תהלה:
 בנה ירושלם יהוה נדחי ישראל יבנם: הרופא לשבורי לב
 ומחפש לעצבותם: מונה מספר לבוכבים לכלם שמות
 יקרא: גדול אדונינו ורב כח לתבונתו אין מספר:
 מעודד עניים יהוה משפיל רשעים עדי ארץ: ענו ליהוה
 בתודה ופרו לאלהינו בכבוד: המכסה שמים ובעבים
 המבין לארץ מסר המצמיח הרים חציר: נתן לבהמה
 לחמה לבני ערב אשר יקראו: לא בגבורת הסוס יחפץ
 לא בשוקי האיש ירצה: רוצה יהוה את יראיו את
 המיחלים לחסדו: שבת ירושלם את יהוה הללו אלהינו
 ציון: פיהוק פריתי שעריך ברך בניה בקרבך: השם

וּבִלְךָ שְׁלוֹם תִּלְכַּבְּ חַטָּיִם יִשְׁבִּיעֶךָ: הַשְׁלַח אִמְרָתוֹ אֶרֶץ
 עַד-מִהֲרָה יְרוּץ דְּבָרוֹ: הַנְּתֵן שְׁלֹג בְּצִמְרֵךְ כְּפֹר כְּאִפְרָיִם
 יִפְּוֹר: מִשְׁלִיךְ קִרְחֹו כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרְתוֹ מִי יַעֲמֹד:
 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֶם יִשָּׁב רוּחוֹ וַיִּלְדִּמִּים: מִגִּיד דְּבָרוֹ
 לַיַּעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל-גּוֹי
 וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי-יָדָעוּם הַלְלוּיָהּ: (* דבריו ק')

קָמַח הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּ-וּהוּ
 בְּמִרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל-צְבָאוֹ:
 הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכָבֵי אֹזֶר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי
 הַשָּׁמַיִם וְהַפְּיִים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם
 יְהוָה כִּי הוּא צַוָּה וַנִּבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֶם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֵי-נֶתֶן
 וְלֹא יַעֲבֹד: הַלְלוּ אֶת-יְהוָה מִן-הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל-
 תְּהוֹמוֹת: אֲשֶׁר וּבְרַד שְׁלֹג וְקִיטוֹר רוּחַ סַעְרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ:
 הַהָרִים וְכָל-גְּבֻעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל-אֲרוֹזִים: הַחִיָּה וְכָל-
 בְּהֵמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי-אֶרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים
 וְכָל-שְׁפָטֵי אֶרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם-בְּתוּלוֹת וְקָנִים עִם-
 נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׁגַּב שִׁמּוֹ לְבָרוֹ הוֹדוּ
 עַל-אֶרֶץ וּשְׁמַיִם: וַיֵּרָם קָרְן וַלְעָמוֹ תְּהַלְלָה לְכָל-חַסִּידָיו
 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ: (* צבאו ק')

קָמַח הַלְלוּיָהּ שִׁירוֹ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתוּ בְּקִתְל
 חַסִּידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹי בְּנֵי צִיּוֹן וַיְגִילוּ בְּמַלְכָּם:
 יְהַלְלוּ שִׁמּוֹ בְּמַחֹול בְּתֶף וְכִנּוֹר וַיִּזְמְרֻ-לוֹ: כִּי-רוֹצְצָה יְהוָה
 בְּעָמוֹ וַיִּפְּאֵר עַנּוּיִם בִּישְׁמָעָה: יַעֲלוּ חַסִּידִים בְּכָבוֹד וַיִּרְנְנוּ

על־משפחותם: רוממות אל בגרוֹנֶם וחרב פִּיפִּוֹת בְּיָדָם:
 לעשות נקמה בגוֹיִם הַזֹּכְחוֹת בְּלֵאמִים: לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם
 בְּזִקְיָם וְנִכְבְּרֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹל: לעשות בָּהֶם מוֹשָׁפֵט
 כְּתוֹב הַדָּר הוּא לְכָל־חַסִּידָיו תְּהִלָּתָהּ:

קַנַּת הַלְלוּיָהּ הַלְלֵה־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֵזוֹ:
 הַלְלוּהוּ בְּנִבְרוֹתָיו הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ
 שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ
 בְּמִנִּים וְעִגָּב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְעֵלִי־שְׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְעֵלִי
 תְּרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יְיָ הַלְלוּיָהּ: כִּהִתִּיָּהּ:

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שִׁבְן
 יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ: בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: וּבְרוּךְ יִשְׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם
 וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

לריך לעטוד קודם שיתחיל ויברך, ויעטוד עד אחה הוא וכו'.

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְיָ לְעֵינָיו כָּל־תְּהִלָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לָךְ יְיָ
 הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׂמַיִם
 וּבָאָרֶץ לָךְ יְיָ הַמִּמְלָכָה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרָאשׁ: וְהַעֲשֵׂה
 וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִיָּדֶךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
 וּבִיָּדֶךָ לַגְּדֹל וּלְחֹזֶק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
 וּמְהֻלָּלִים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ: כַּמְעִי' ט' אַתָּה הוּא יְיָ לְבָרֶךְ אֶת
 עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל־
 אֲשֶׁר עֲלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כָּל־

וצבא השמים לך מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יי האלהים
 אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִים וְשַׁמְמָה
 שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמִצֵּאתָ אֶת־לִבְכוֹ נֶאֱמָן לְפָנָיִךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
 הַבְּרִית לַתַּת־אֶרֶץ הַבְּנֵעַנִי הַחֲתִי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִי
 וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָגְשִׁי לַתַּת־לְוָרְעוֹ וְתַקַּם אֶת־דְּבָרְךָ כִּי צִדִּיק
 אַתָּה: וְתֵרָא אֶת־עֲנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שְׁמַעְתָּ
 עַל־יַם־סוּף: וְתִתֵּן אֹתָת וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל־עַבְדָּיו
 וּבְכָל־עַם אֶרְצוֹ כִּי יִדְעַתְּ כִּי הַיְדוּדוֹ עֲלֵיהֶם וְתַעֲשֶׂה־לָּךְ שֵׁם
 כְּהַיְוֵם הַיְהוּדִים וְיָדִים בְּקַעַת לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיּוֹם בַּיּוֹשָׁה
 וְאֶת־רַדְפֵיהֶם הַשְׁלַכְתָּ בַּמַּצּוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עֲוִים:
 וַיּוֹשַׁעַיְהוּהוּ בַיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שַׁפְּתַי הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
 אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיֵּרָאוּ הָעַם
 אֶת־יְהוָה וַיֵּאֱמִינוּ בִּיהוָה וּבַמּוֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

שירת הים לריך נלמדה פעוּמל כזמחה וככוונה ונמגון הטעמים כמו בספר תורה.

אָנֹכִי יִשְׂרָאֵל מוֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
 לֵאמֹר . אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָאֹה סוּם
 וּרְכַבּוּ רָמָה בָּיָם: עֲנִי וּמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי
 לִישׁוּעָה זֶה אֵלֵי וְאֲנֹהוּ אֱלֹהֵי
 אֲבִי וְאֶרְמָנָהוּ: יְהוָה אֵישׁ מְלַחְמָה יְהוָה
 שְׁמוֹ: מִרְפַּבֶּת פָּרְעָה וְחִילוֹ יְרָה בָּיָם וּמִבְּחַר
 שְׁלֹשִׁיו טָבְעוּ בָּיָם־סוּף: תְּהַמַּת יְבֵסִי מוֹיָרְדוֹ בְּמַצּוֹלֹת כְּמוֹ־
 אֶבֶן: מִיִּנְדָּה יְהוָה גָּאֹד־רֵי בְּכַח מִיִּנְדָּה
 יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרַב גָּאֹנָה תִּהְרַס

קמיה תשלח חרונך יאכלמו בקש: וברוח
 אפיך גערמו מים נצבו כמורנד
 גזלים קפאו תהמת בלבים: אמר
 אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו
 נפשי אריק חרפי תורישמו ידי: נשפת
 ברוחה כסמו ים צללו כעופרת כמים
 אדירים: מירמכה באלם יהוה מי
 כמכה נאדר בקדש נרא תהלת עשה
 פלא: נטית ימנך תבלעמו ארץ: נחית
 כחסדך עם צו גאלת גתלת כעזה אל-נוה
 קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל
 אחו ישבי פלשת: אז נבהלו אלופי
 אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמנו
 כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה
 נפחד בגדל זרועך ידמו פאבן עד
 יעבר עמך יהוה עד-יעבר עם-יו
 קנית: תבאמו ותטעמו בהר גחלתך מכון
 לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו
 יהיך: יהוה ימלך לעלם ועד: יי
 ימלך לעלם ועד: כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יי עליהם
 אח מי הים. ובני ישראל הלכו ביבשה בחוד הים:
 פי ליי המלוכה ומושל בגוים: ועלו מושיעים בהר ציון
 לשפט את-הר עשו והיתה ליי המלוכה: והיה יי למלך
 על-כל-הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:
 ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ.
 וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר תִּפְאֵר וְתִרְוַמֶם זְכָרְךָ מִלְּבָנוּ
 תְּמִיד. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל.
 וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה
 וּמַצִּיל וּמַפְרֵנֶם וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה
 אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי אַתָּה: אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־
 הַתּוֹלְדוֹת הַמְהַלְלֵי בָרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת הַמְּנַהֲגִ
 עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיִּי לֹא־יָנוּם
 וְלֹא־יִישָׁן. הַמְּעוֹרָר יְשָׁנִים וְהַמְּקִיץ נֹרְדָמִים.
 וְהַמְּשִׁיחַ אֱלָמִים. וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ
 נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לְךָ לְבָדְךָ אֲנַחְנוּ
 מוֹדִים. אֱלֹהֵינוּ מִלֵּא שִׁירָה פִּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
 בְּהַמּוֹן גְּלִיוֹ וּשְׁפָתוֹתֵינוּ שִׁבַּח בְּמִרְחַבֵי רִקִיעַ.
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כִּשְׁמֹשׁ וּכְיָרֵחַ וַיְדִינוּ פְּרוֹשׁוֹת
 בְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת: אֵין
 אֲנַחְנוּ מִסְּפִיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. וּלְבָרְךָ אֶת־שִׁמְךָ. עַל־אֲחַת מֵאֲלֵף

(* נִרְוֵן הַמְּשַׁנְקוֹת, טַעֲמוֹ בְּרִיבּוֹי הַמְּשַׁנְקוֹת, כְּלוֹמֵר כָּל הַמְּשַׁנְקוֹת וְאֵף שֶׁסָּם
 רַבִּים, זֶה שִׁמּוֹשׁ מֵלֵט רֹב בְּלִשׁוֹן עִבְרִי לְהוֹדוֹת עַל רִיבּוֹי הַכֹּלֵל, זֶה טַעֲם
 וְרוֹב עֲלֻמּוֹתֵי הַסְּמִיד (אִיּוֹב ד' י"ד), כְּנוֹד עֲשָׂרוֹ וְרוֹב בְּנָיו (אֲסַמְרֵה' י"א)
 רִיבּוֹי בְּנָיו, וְאֲמַכֶּס רִזְלֵי הַרְגִילוּ לְהַשְׁמֵשׁ בּוֹ בַעֲבִין אַחַר בְּאֲמַרֶס רֹבּוֹ
 כְּכוֹלוֹ, וְהוֹלְרַכְתִּי לְהַעִיר כֹּאֵן עַל הַעֲבִין הַזֶּה לְהַכִּיט דַעַת הַמְּמַקְסִים בּוֹה.
 (סִטְנָה, הַמ' רַפָּה כְּמוֹ הַמְּטַהֵר (וּיִקְר' יוֹדֵי' י"א) וְכֵן מִשְׁפַּע הַלִּשׁוֹן לְהַרְכּוֹת הַמ'
 כַּסֵּף הַפַּעַל נַפְתָּה. (* וְהַסְּקִיץ כִּי וְהַמְּעִיר.

אֶלֶף אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבְבַּת פְּעָמִים הַטּוֹבֵת
שְׁעֵשִׁית עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ מִמִּצְרַיִם גְּאֻלָּתֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתֵנוּ בְּרַעַב וּנְתָנוּ
וּבְשָׁבַע כָּל־פְּלִתָנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְּבַר
מַלְטָתֵנוּ וּמִחֲלָיִם רָעִים וּנְאֻמָּנִים דְּלִיתָנוּ; עַד־
הִנֵּה עֲזָרוּנוּ וְרַחֲמֶיךָ. וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ. וְאֵל־
תַּשְׁשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְנִצָּחַ: עַל־כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלָגְתָּ
בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר
שָׁמַתָּ בְּפִינוּ; הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפָּאֲרוּ
וַיְרוּבְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ
מִלְּפָנוּ: כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן לְךָ
תִּשְׁבַּע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה
לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־לִבְבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל־
קָרֵב וְכָל־יֹתֵז יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. בְּדַבָּר שֶׁתּוֹב כָּל
עֲצָמוֹתֶיךָ תֵּאמְרָנָה יְיָ מִי כְמוֹךָ. מִצִּיל עֲנִי מִהַזֶּק
מִמָּוֶנוּ וְעֲנִי וְאַבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לְךָ וּמִי
יִשׁוּה־לְךָ וּמִי יַעֲרֶךְ־לְךָ. הֵאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וְאָרֶץ: נְהַלְלֶךָ
וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְפָאֲרֶךָ וּנְבָרְךָ אֶת־שֵׁם קְדֹשְׁךָ.
בְּאִמּוֹר לְדוֹד בְּרַבֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְיָ וְכָל־קָרְבֵי
אֶת־שֵׁם קְדֹשׁוֹ:

האל

(°) ורבי ב"א ורבו רבבות רבבות הטובות.

האל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֵדָה: הַגְּדוֹל בְּכָבוֹד שְׁמֶךָ: הַגָּבוֹר לְנֶצַח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמְּלֶכֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כְּפֵאָרֶם וְנִשְׂאָ:

שׁוֹבֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכַתּוּב
רַגְנֵנוּ צַדִּיקִים בְּיַי לְיִשְׂרָאֵל גְּאוּה תְהִלָּה:
בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל. וּבְדַבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ.
וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם. וּבְקִרְבֵי קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ.

וּבִמְקַהְלֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְפָּאֵר
שְׁמֶךָ מִלִּבְנֵי בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבֵת כָּל־הַיְצוּרִים
לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח
לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדַּר לְבָרֵךְ לְעֹלָה וּלְקַלֵּם עַל כָּל־
דַּבְרֵי שִׁירֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בְּיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּךָ מְשִׁיחֶךָ:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלִּבְנֵי הָאֵל הַמְּלֶכֶךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לָךְ גְּאוּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שִׁיר וְשַׁבְּחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹ וּמְשַׁלָּה נֶצַח גְּדֻלָּה
וּגְבוּרָה תְהִלָּה וְתִפְאָרֶת קְדוּשָׁה וּמְלֻכוֹת בְּרִכּוֹת
וְהוֹדָאוֹת מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם: בְּרוּךְ אַתָּה יי אֵל מְלֶכֶךְ גְּדוֹל
בְּתַשְׁבְּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זִמְרָה מְלֶכֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים: כ"ט ז' סומר ח"ק.

ועתה יגדל-נא קח ארני באשר דברת לאמד:
זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא דיברא ברעותיה
וימליך מלכותה בתיכון וביומיכון ובתייך כל בית ישראל
בעגלא ובזמן קריב ואמרו

אמן יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך
וישתבח ויתפאר ויתרוםם ויתנשא ויתהדר וירעלה
ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל ברבתיא
ושירתיא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

ומגט קהל יחברך

ומהרענד דער סון ברכו ומגט

יתברך וישתבח ויתפאר
ויתרוםם ויתנשא שמו של מלך
מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא
שהוא ראשון והוא אחר ומבדל עריו
אין אלהים סלו לרכב בערכות ביה
שמו ועלוז לפניו ושמו מרום
על כל ברכה ונתהלה:

ברכו אתי המברך:
ברוך יי המברך לעלם ועד:
ברוך אתה יי אלהינו
מלך העולם יוצר
אור ובורא חשך עשה
שלום ובורא את הכל:

ברוך שם כבוד מלכותו לעלם ועד:
יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

(* אור עולם באוצר הים אורות מאכל אמר ויהי:

(*) אור עולם באוצר חיים, מחובר אל מעלה יוצר אור וכו' ואמר
אור עולם הוא האור שנברא משעת ימי בראשית הוא נגזר באוצר
חיים כמו שאמרו רז"ל האור העולם כדאי להשתמש בו וכנבו לדריקים
לעמיד לבוא לעולם שכולו חיים, ועיין בב"ר פ' ג' וביסוד תאר סי'
א' וכו' ו' וז' ועוד גם בב' ר"ח, וכן פתח השניטן ביורה להסקה
בב' אורות מאכל הזריח מהדור וכו', ואפשר כי אורות מאכל קאי
על אור המאורות, וקרא לאור הנגזר אור עולם להיותו קיים לעולם
כדאי' בברך א"ל ברך כ"א ולאור המצטט אלליכו אורות בלשון
רבים כמ"ל הכתוב יהיא מחרת ברכיע השמים להאיר על הארץ.

ויאמר ע"ם א"ב משולש בכל חרות, וכל החזוים טמימים על ל' הכתוב שסוקי ה' קנני ראשית דרכו וגו' שנטלני סיני ח', ונתתלום הא"ב חתום עם המהבני שמסעון כר יצהק.

אָדוֹן אֲמֵנִי. אֶצְלוּ שְׁכַנְנִי. אֶדָם הֶקְנִי. יי קַנְנִי: בְּנִין בְּעֶרְכוּ. בִּי עֵץ צָרְכוּ. בְּשַׁעֲשׂוּע בָּרְכוּ. רֵאשִׁית הָרְכוּ: גִּשְׁתִּי לְרַגְלָיו. גִּרְתִּי בְּצִלָּיו. גִּעְגּוּעֵי עָלָיו. קָדָם מִפְּעָלָיו: דְּחוֹתִי עֲלֵם. דוּדֵי לְהוֹעִילָם. דַּעַת הַנְּעֵלָם. מֵאֵז מַעוֹלָם: הִגִּי לְאֶרוֹשׁ. הַמְזוּקָק לְפָרוֹשׁ. הנפלא

באור.

א. אדון אמני וכו', כל הפיוע הזה טעמלל התורה שהיא עיקר החכמה והיא ראשית כל ואחרית הכל ונמצאת בכל ונעלמת בכל, ויסודו על הכתובים ה' קנני ראשית דרכו וגו' שנטלני סי' ח' וכונו שכירשום דו"ל. אדם הקנני, לכן אדם כתכני לקנין וירמזו כמאמרם ז"ל ששעת כתיבת התורה קטרנו המלאכים ואמרו לפני ית' מה אכזב כי תזכרו וכן אדם כי תפקדו והחזיר להם הקב"ה תשוב' במבואר במדדש תהלי' מומור ח'. ב. בנין בערכו, בנין נריחת העולם. עץ, התיעץ כדאי' בשרקי דר"ח פ"ג ויבואר לקמן לות ס'. בשעשוע נכבו, ע"ה ואחי' שעשועים יום יום (שם במשלי). ג. גשתי לרגליו, בכל מקום שהלך גשתי אליו. לרגליו, להליכותיו. ד. דחתי עלם, ל' העלמה שהעלים והספין דחתי להועיל בהם לדודי, ויתכן שרמז במלת דודי אל דברי סופרים כמאמרם ז"ל במס' ע"ז דף ל"ה ח' ויהי דודי כדף עם דחתי. ה. הגיני, מתשכתי והיינו התורה שהיא שחשבת החכמה, ל' ניכה הגיני. לארוש, לדבר ל' ארשת שפתיו (תהלי' בא ד'). המזוקק וכו', שיעורו לדודו ולפרוש התורה המזוקקה והכפלה, ל' אמרות ה' אמרות

חרוים אשכנזי

א אדון. *מיד בין מיין לקגלינגדעו העררן, וייבער הויזגעמסען מיינט; חיד גמב ערדעט מעיסען לונט ערווערב, ויין טקפפערן גמטט. ב. חזו ערויין וזכונט געביידע ענטווערן, לחג ער חיד לז רחטהע, חוזר חונטער דען חזרען לקגלינגען וייבעו טקמסען וחר חיד דוח פֿרענעהאטע וייבער חונטער הוהוונג. ג. מיהת פֿהאגטע חיד חויל דעט פֿוסע, וויינטע חונטער וייבעט לעזטע, וחר וייבע ערגעטלונג, וייבער ווערקע ערשטע. ד. מיינע געוועטלע חמט ער חויסעט ווההרט, מיינען גיכונטינגען לונט היילע; מיינע געהיימע וויסענעטשפֿעט פֿען יע, פֿען עוויגקייט הער. ה. בעגריפֿעט חויסלונגעווען, דוח רייכטע ווההרטיט לז ערגרינדען. דמז חונטעגרייפֿליכטע

(* רעדע דער חורדה, חזו מיכעגרייל קוזער וויינהייט.

הַנִּפְלֵא לְדָרוֹשׁ • נִסְכְּתֵי מֵרָאשׁ: וְאֵהִי הַפְּעָרִץ •
 וְשֵׁשׁ שׁוּעֵי יָרִיץ • וְקִדְמֵי בְּמָרִץ • מִקְדָּמֵי אָרֶץ •
 זָהָר נִבְלַלְתִּי • זְכוֹת נִבְלַלְתִּי • זֹאת נִתְהַלְלֵתִי •
 בְּאֵין הַהוֹמוֹת חוֹלְלֵתִי: חֶקֶר עֲוֹנוֹת • חָלַל
 וּמַעֲוֹנוֹת • חֶקֶבִי עֲנִינֹת • בְּאֵין מַעֲנִינֹת: טְפוּחֵי
 שָׁמַיִם • טַפְסָרֵי אֵשׁ וּמַיִם • טָרְמֵי יוֹמַיִם •
 גִּבְבְּרֵי מַיִם: יְקָרוֹתֵי גִבְעוֹ • יְחִדּוֹתֵי נִקְבְּעוֹ •
 יְרִיעוֹתֵי רַבְעוֹ • בְּטָרֵם הָרִים הַטְּבָעוֹ: כָּלְלוֹת

טהורות כסף לחוף נעילת לארץ מוזקק שבעתים (תכלים יע ז). ו. בערך, בשמים. ירן, ירנה. נמרץ, נמרובה. ז. זוהר, ל' זהירות ולחות וכן זכויות ל' זכות וזהרה, הזמרה התורה שהיא כלולה מזהירות וכלולה מזכות וכענין אמרות ה' אמרות טהורות וכו', וזו"ל רנה הקב"ה לזכות את ישראל וכו'. זאת, הזאת. ח. טוכות, ל' יעת ועוכה. חלל, חללו של עולם. ובטוכות, השמים. חק די עכבות, חקק די כל עיני העולם, שנתן להם חוקים כאשר יוכלון שאת. ט. טפוחי שמים, עש"ה זמני טפחה שמים (יעו' מז יג). טפסרי אש ומים, שרים כלולים מאש ומים והיינו הטלפחים. טרמני, ל' קדימה והוא פעל כגור עמלת ע רכ. יומים, ד' אלפים שנה שהתורה קדמה לעולם כמו שזו"ל. י. יקרותי, לפי ענינו הוא ל' מקור, וכענין ל' מעין כדע והיה יקור ומקור ע"ד יקום ומקום, או שהיה יקרותי ל' פכת יקרת מוכד (יעו' כז יז) וטעמו יסודותי, וכענין ל' גילוי כמו כענין מלכוני (עובד' ח ו). ב. כללות, החכמה הי לור הנמצאה בכלל וכברע ויתכן שרמז אל כללות וברמות שנתורה, והכחשה יותר ככון בקישור והמשך המאמר הקשה הזה הוא ע"ס מה דל' ברנות דף רכ"ד ח' ודף רע"ב ח'

חובבגרייפניזשע לו ערפֿטרטען, וומר היין פֿאט פֿון יעהער. ו. חין היינאען
 הפֿטט' חיד היינען חויענטהפֿוט; היינע פֿאוטטה ריינטע חיהן; חיד הפֿט ער
 פֿריהע הערפֿטרגעברפֿט, פֿטר דער ערדע מורלייט. ז. חיד בין דער ריינהייט
 חובבגריין, היינע פֿאטע פֿון קומרהייטען. י. חיד קמן חיד ריהמען; פֿטר
 היינער געבורט ווטרען יענע פֿלוטהען נאך ניכט. ח. דפֿן הייגענטהיינליכע דער
 לייט, דע: רויזע חוגר יענער ווילכונג הפֿט ער ווענענט'ן דורך חיד בעסטישוועט,
 פֿון נאך ניכטו הערפֿטרגעקוואלען; ט. יענע ווייטחויפֿגעטפֿנטען היינען,
 זאממער דערען פֿייערזאגער וויסערזאגער, ענטשט'נדרען לוייזע טאגע נאך חיר, געבזט
 דען וויסערזאגער. י. היינע גרונדעטיינע ווטרען הייגענטען, היינע פֿלייזער
 בעפעטיגט, היינע טעפֿיכע חוואגעפֿאגט, בעפֿטר נאך בערגע הייגענענקט
 וומודרען. כ. חיד בין דפֿן פֿון חית גמלען, יף ויח דפֿן מורועטען חין יעדען
 חיינלעטען

נְבַלְלָתִי • בִּן פָּרֵט נְתַלְלָתִי • בְּמַדְתִּי נְגַלְלָתִי •
 לְפָנַי גְּבָעוֹת חוֹלְלָתִי: לִי שֵׁת מוֹעֲצוֹת • לְדוּץ
 בְּדִיצוֹת • לֹא עָשָׂה קְצוֹת • אָרֶץ וְחוֹצוֹת:
 מִצְוֹתַי לְקַבֵּל • מְנַהֵן חֶבֶל • מְדַבְּקִים לֹא גִבֵּל •
 וְרֹאשׁ עֲפָרוֹת תֵּבֵל: נוֹי שְׁלִשִׁים וּשְׁתַּיִם • נַעַם

תר"ג אותיות יש בן אשכנזי עד אשר לרעד כנגד תרי"ג מלות. וצנעה אותיות יתירות כנגד ו' ימי בראשית ללמדך שכל העולם לא כנרא אלא בזכות התורה עב"ל. ואזכור עוד נצט' פסחים דף כ"ד א' התורה אחד משבעה דברים שכנראו קודם שכנרא העולם, והוא מטעם הפייטן: כללות ככללתי, והרצון כלל המלות שאבי ככלל מהם והייכו תר"ג, בן פרע ככללתי, בן פרעו האותיות הכקצבים כי מאכבי עד אשר לרעד, וחולם במדתי שאבי בו עבשו תר"ך אותיות ככללתי וכתקבלתי מהם לבי שלפני גבעות חוללתי קודם שבעת ימי בראשית. כתללתי, ל' קוולותיו תללים עבין קיבוץ, ונגללתי ל' גלילה וקיסול או ל' התנגלות על הדבר. ל' לי שם מועצות, בדבתי' אבי עשה לי צינה. ובתיב הלא כתבתי לך שלשים במועצות ודעת (משלי כב כ). לדון בדיונות, עש"ה ואהי' שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת. לא עשה קצות, כל"ל שהרי לאות ל'. משולב אבו לריכוס. מ. טכה וחבל, תאר לישראל מכת חבלו ית', ויש סופרים מנקדים פניו במגול הנ' וא"כ הוא ל' מכין או משקל כמו הטבה יהי' לבס (יחזקאל מה יב), וחבל הוא ל' מדה בידוע והרצון כי המשקלים והמדות יקבלו מלות החכמה ובמאמר חיוב (כת) והחכמה מאין תמלא וגו' אלהים הבין דרכה והוא ידע את מקומה לעשות לרוח עשקל ומים תכן עמדה ובתיב נוי מדר בשעלו מים וצמים בורת תכן וכל בשלים עשר הארץ וזקל בשלם הרים וגבעות במאזנים (ישעי' מ יב), וכבר העמיק הרחיב לדבר מזה הפייטן בסילוק לפ' שקלים. מדובקים, לרמות הארץ המדובקים והוא עש"ה בלוק עבר למזק ורגבים ידובקו (חיוב לח). ול' גיבול כובל על פסילת האצבים ועל בלילה ועירוב בחומר וטיע לעשות מעשה מה. וראש עפרות תכל, וראשית היישוב, או שהוא כיוכי לחד"ה כפי' רש"י ז"ל. ג. כוי שלשים וצמים, ירמוז אל ל"ב כתיבות פליאות החכמה הכבוארים במ' יצירה ובנגדם ל"ב מדות של ר"א בר"י הגלילי

חייכלע זעטן; חיד ב"ן חייגעטערמקט נחך חייגעט חייגעטען ומוחסע חונד ווחר טחן, עהע היגבן נחך ווחרטן. ל. מיר הטט ער ויוטעמע חייגעטעטיילט, לונט ענטליקעטן, ער הטטטע נחך ניכטו ערטשפֿעטן, וועדער דען ערדבאָזן נחך דעסען חווארים. מ. חייטען געזעטלען זינד חוכטער ווחרפֿען דיח טווערע חונד דיח גרמטע; מהנע חיד הטטטען ריעע טחלונען זיך ניכט געבאָזט, נחך דער חורטטחל דען ערדענ; קחטטע, ג. לויחהונדרייסיג זיערניכע חונד חאחוטהיגע פֿפֿחידע* חטט ער

* חין דער מייטיק הוט דיח ווייהייט 32 גתגעט מדער חווייבונעס, עבען זחן הטט דיח תורה לויחהונדרייסיג זינןקניגווען. זיעה חין באר.

נְתִיבוֹתַיִם • גָּהַר בִּי שְׁפָתַיִם • בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם :
 סְפוֹנוֹת הָרָאֲנִי • סוֹדוֹ קָרְאֲנִי • סֶמֶךְ לְגֵאוֹנִי •
 שָׁם אָנִי • עֲצַתִּי תְהוּג • עוֹלָם נְהוּג • עֵינַי בְּמַחֲוֹג •
 בַּחֲקוֹ הוּג : פְּצוּמָה לְהוּם • פֶּקֶד קָרְוָהָם • פִּלֵּם
 לְתוּהוּם • עַל פְּנֵי תְהוּם : צוּפִיָּה לְמַרְחָקִים •

שהתורה כדרכת בהם, והרעב"ם צוללות הגיון פ"ז קרא להם הקאי הדינים
 התורים. כועס כתיבותים, עש"ה דרכי כועס וכל כתובותי שלום. שבתים,
 ל' אם תשכנן בין שבתים (תהלי' סז יד) וברעות דף קי"ג ב' חמרו אינו
 התלמידו' שישכנן לשכי חכמים בארץ. ס. פסוקות, ענינים פסוקים ויקרים.
 סודו. התורה בקראת סוד ה' (תהלים כה יד). סוף לגאונן, לגאון
 שלי הוא הקב"ה. כי בחכמה יסד כל ועל החכמה כפסוקה הכריזה כולה
 בדבתי' ה' בחכמה יסד ארץ וגו' (משלי ג יג), אלהים הבין דרכה (איוב כז
 ג) פי' רש"י כשתכל נה וברא את העולם באותיותיה כסדרן ומשקלן יאר
 כל היצורים כאשר כתב בסוד ס' יטירה עכ"ל, וכן ת"ו בראשי' ברא אלהים בחוכמת
 ברא, ובכ"ר ריש ס' בראשית ואהי' אללו אמונן, חמורה חזרת אבי הייתי
 כלי חוכמתו של הקב"ה, כמנהג שבעולם מלך ב"ו צוכה פלגין אינו צוכה
 אותו מדעת עצמו אלא מדעת האומן והאומן יאינו צוכה אותו מדעת עצמו אלא
 דסתראות ובסקפאות יש לו לדעת האין הוא עושה חדרים האין הוא עושה פשטיין
 כך ה' הקב"ה טביע בתורה וברא את העולם והתורה אמרה בראשית ברא
 אלהים ואין ראשית אלא תורה סוף מה דאת חומר ה' קכני ראשית דרכו. ע. תמונ'
 תרמח ל' במחוג משעני (נרכו דף נו ט) ועצמו עשתי תרמח אף שהעולם
 יהאכהוג וי"ג תהוג ל' הגיון. עכד במחוג, הקיף במחוגה. ל' עכדס על גרמדותין (משלי
 וכל) ול' ובמחוגה יתארהו (ישעי' עז יג) והוא גם לכלי שמחזרין בו העגולה,
 והעגולה עשמה בקראת חוג. פ. פלוטה, תאר לארץ צעבור השברים אשר לה
 עש"ה הרעבת ארץ פלמטה רפה שברי' (תהלי' ס ד). להום, לרפאות ל' הינום
 כיול לריכה בבראשית רנה פ' ע"ה שפרוהו ל' רשאה, וועצו כדי לרפאות הארץ
 מתחלואי' היתה סקודתו על קור וחום שהם רשאה לארץ כאשר יעירו חכמי העצמי,
 גם פלס לתהום על פני תהום אלא יאינו העולם כדכתיב מי מדד בשעלו פיס
 (ישעי' מ יג) וכתיב לעשות לרוח משקל ומים תקן במדה (איוב כה ב). ג. לופי'
 למרחקים, אפי החכמה לופי' אפי למרחקים ולפלוסי מרחקים ומשמים בכל

ער מינערהחוב היינער גרענלען בעזייכטעט, חזו ער דיח היומענו בערייטעטע ;
 ס. חיר החט ער פערברקענהייטען עכענבחרט, חיד נחנאטע ער ויין געהיימונים.
 דער גרונדינס לור טעפפונג וחר חיד פיר ויינע געשטויבט וחייענטעט דערט ; ע. חיון
 רמטה וחר חיהס חיון ווינק לור בעשטימוונג דער וועלטמרמנג ; חיד החט ער
 טעמט דעו לירקעל ; געברויכט, חזו ער דען חוורים דער וועלט געלייכטעט.
 פ. לור ערהמטונג דער ערדע החט ער פערקערטויבט יתהרעוולייטען חיינגעוועלט,
 חונד חבגעוונגעטן דיח פלוטהען חוין דער פלוקע דעו חבגרונדעו. ג. חיד בין דיח
 געהערין

צַפְצוּפֵי מִשְׁחָקִים • צְעָדֵי לֵארוֹתְהֶם • בְּאֲמָצוֹ
 שְׁחָקִים: קְבוּעַם מוֹזוֹ: קְדִירָתָם לְחֻזּוֹ •
 קְרִישָׁתָם לְפִזּוֹ • מִמַּעַל בְּעֻזּוֹ: רוֹגְעִים בְּנְהוּב •
 רְגָבִים יְגִיהוּם • רִתְקָחוּל לְתַהוּם • עֵינֹת תְּהוּם:
 שְׁוֵה אֲרָקוֹ • שִׁפְרַ מֶתְקוֹ • שָׁב בְּהִנְתָּקוֹ • בְּשׁוּמוֹ

עקום ל' המצפופים והמהנים (ישע' ח ב). לעדי לא דוחקים, פעיין בלכתך לא יאר לערך (מצלי ד יב) והרלון כי השמי' גם הארץ טעידים על חכמת הבורא ית'. ק. קבועם מוזו, שלא יוזו ויודענו. קדירתם, ל' כתקדו השמים נעבים. לחוזו, פעל נגזר מן ודך לחזיון קולות (חיוב לח כה) שהרלון בו עב וענן או שיהי' קדירתם ל' קדירה וקערה והרלון שקערורית השמים עוכן לאסוף החוזים, קרישתם, כמו שאז' ל' יהי רקיע יח זק הרקיע לחים היו כ קר שו. לפזו, לחזק כמו ייסוזו זרועי ידיו. ר. רוגעים נכהוס, כיכוי לגלי הים כ' ויכהוס עליו נכהמת ים (ישעיה ה ל) ול' רגע הים ויהמו גליו (שם כל טו). רגבים יגיהום, כ"כ בקלת ספרים נח' זא"כ הוא ל' מלחמה כי בן כל ל' מלחמה מתורגם גיחת קרב, וטעמו כי הרגבים שסנינת הים יגיוו אתם מלחמה ולא יגיוו לעבור, ובקלת ספרים כתיב יגיהום נה' ויהי' טעמו יסירו ויעשו אתם מלחמה לחזור, ל' כאשר הוגה טן המסלה (ש"ב פיג). רתק חול לתהוס, הקיף שללחות ורחוקות של חול סביב לים שלא יוכו המים לעבור וכדכתיב אשר שמי חול גבול לים חק עולם ולא יעברכהו והמו גליו ולא יעברכהו (ירמ' ה כב). רתק, פעל נגזר טן ורתוקות כחק לורף (ישע' ע יע) טעניו שללחות. עיכות תהוס, הע' בחירק בכל כ"י ונעדות ר"דק שקל פיל, גם בטעמה עבר עליו לית וחילו בלרי לית דכותי'. ש. שוה ארקו, ע"י שרתק חול לתהוס השוה ארלו כמו הלח אש שוה כתי' (ישע' כח כה), או שקאי על קרקע הים וטעמו שמתן לים קרקע טוב ושוה לו לפי תכותו ל' פרי יוה לו (הושע י ח) וידוע כי קרקע הים משוה מקרקע היבשה לפי טעמו. מתקו, תכותו כמו החדלתי את מתקי (שופט' ע יח), ואי קאי על תכות הים ירמוז אל כנריאות שבו מדומם ולומח וחי. שב בהכתקו, הים בהכתקו מיסודו בשא גליו ישוב לאחור בעל כרחו בעבור כי חק שם לים, ויתכן שירמוז אל ההליכה והחזירה התמידית אשר לים והכה בהליכתו ידמה כאילו הוא רוצה ללכת לחתן מגבולו אל מקום אחר והוא מוכרח לשוב בשמו לים חתן חק עולם

געהרין דער ווייטבעוועןהנטען וועטן, היינע פּרעדיגטען; יינד חלוצרעטלענד; חויך ווּמָרען היינע טריטטע כילט ענגע, חלוצרע יענע היימען חויגערעהנט. ק. יוח רוהען חויף חונערטיטערןליכטן פּעליןערן; חוין חויהרער בלוייען טחלע בילדען ווּחלוצען זיך, ווען פּייכטיגקייטען גערייכען חונער טטחקקען חין יענער הַהָהע. ר. בריילענד סטירמען דערט ווּחלוצען הערמן, חונער בעגענגען דער קייטע מיט סרעקקליכען קחפּעלע; חבּער ער חמט עו מיט וּחבּרהיגען חוּחקעטטעטן, דחו חונערט העסליכע מעער; דח שייטערן דעו חבּגרונדו עחפּטרטע קוועללען, ש. יוח וויילען סילבטערן חַךּ חויהרעט גרונדע לזריק, חין דען סחמס דער חויהריגען; דח: געטרעכטע געוועןסער זענקט וויערר חוין, ווייל ער דעט מעערע סרמקען געוועטלט,

לַיִם חֶקֶן: תִּבְלַבּ בְּשִׁכְלָלוֹ. הוֹשִׁיָה שֶׁת שִׁכְלוֹ.
תְּכֻנִים קָדָם מְלֵא. וּמִים לֹא: שְׁתוֹת הֶחָבֵרוּ.
מְלוֹאֵם הַגְּבָרוּ. עֲבוֹדָתוֹ יִגְבְּרוּ. וּפְיוֹ לֹא
יַעֲבוֹרוּ: מִן וְעַל נֶאֱמָנִי אֶרֶץ. בְּרִיתוֹ הַתְּרֵץ.
צִדְקָם חֲשׂוֹף קֶרֶץ. בְּחֻקוֹ מוֹסְרֵי אֶרֶץ:

המ"ח שמעון בר יצחק חוק מתום נראשי החזו"ח אלף שהקדים בראש כל חזון תינה אחת מבסוקי ואהיה אצלו אסון וכו', במשלי סי' ח'.

וְאֶהְיֶה חֶן שְׂכוֹנָה. בְּחֶבְיוֹן עֵזוֹ אֶרְמוֹן:
אֶצְלוֹ מִיּוֹחֶרֶת. בְּתוֹךְ גְּבוּיֵי לְטָמוֹן:
אֶמוֹן

ולא יערכהו. ח. בשכללו, בכלותו. תושיה, כיכוי לתורה ולחכמה. שת, ייסר. מלא, ככל שפרכו המ' באזן לבן הוא ל' מילוי, ויתכן שרמזו אל דעת האומר כי היו גם גשמים רוחניים קדמוניים המכונים בלשונם: Atomen; והיה הדעת השכי אחר ביטול רכיבו פעדיה הגאון ז"ל בספרו האמוכות והדעות מאמר א', והמ"ם גם הם כיכוי ליסוד וחומר ראשון במבואר בדבר החצר למלך כוזר מאמר ד' סי' כ"ה, ולזה רמז השייטן כי התכונים מלא קדם והם הגשמים הקדמונים הכוזבים גם התכונים בשם מים לא היו עדיין וכולם נבראו בתורה. שחות, יסודות כמו כי השמות ירחפון (תהלים יא ג). ועל כאמני ארץ, לדיוקי הדור. כרייתו התרץ, ייסר העולם ועליהם הוא עומד במיסוד, תרגום של מיסור תרילותיה. לדקס חסוך קרץ, הדיוקים עולרים ההשחתה מן העולם כי הם מליצים לעולם. ועיין בביאורי לפיוע חושך מאז למוכף יום א' דר"ה. ואהיה שכוה וכו', גם זה ממהלל התורה וכמו האז"ל בנ"ר פ' א' ואהי אצלו אמון, אמון פדגוג, אמון מולכע, אמון מכוסה, אמון רתח וכו'. מיוחדת בתוך גכזיו

ח. וְהָחֶטֶט עַר דִּיחַ וּוְטַט פִּתְּלוֹנְעֵרֶט, וַיִּכַּע גִּתְּטוֹנְיֵכֶע פִּעֵרְנוֹכֶט גְּרִינְדֵעֶט ע חוּץ וַיִּוִּיהִיט יוֹח; וּוְחָן חֶטֶט וּוְטַט חוֹרְטַחָן, וּוְחָן חֶטֶט וּוְטַט עֵנְכֶט, וּוְחָר נְכָד נִכְט. שְׁחוֹת. עַר הָחֶט דִּיחַ עֵלְעֶט עֵלְעֶט לְעוֹחֶט עֵגְעֵט גִּט, חִיהֶרֶט בַּעֲטֶט חֶטֶר טַהִיזֶט עֵנְטֵט גִּיקֵיט פִּעֵרְנֵט עֵט; וְחָ בִּזִּיבֶטן יוֹח חִיהֶרֶר בַּעֲטֵט חוֹחֶט עֵטֵט רִיחַ חוֹר חִיבֶט רֵטֵט עֵט נִכְט גִּתְּטֵט גֵּהֵיט. וְעַל. חֶבֶר, כּוֹר חוּץ דַּעַן רַעֲזֵכֶט דַּעַר עַרֶע הֶחֶטֶט דֵּינַע גִּחְלַע טַחֶטֶט; חִיהֶרֶט טוֹגְעֶרֶטן יוֹרֵט, דִּיחַ יוֹח פֶּחָר עֵטֵט טוֹגְעֶרֶטן, חִיהֶרֶט טוֹגְעֶרֶטן יוֹרֵט דִּיחַ גְּרוֹנְדֶּטֶט, וּוְחָרֵץ עַר דִּיחַ פִּיֵּיֶר דַּעַר עַרֶע גֵּטֵטִטֵּט. חֶטֶט וּוְחָר דִּיחַ בַּעֲוֹחֶטֶרֶטן דַּעַ חִינְעֶרֶטן גֵּטֵטִטֵּט יוֹנַע פֶּחֶטֶט גֵּטֵטִטֵּט, וּוְחָר יוֹנַע חִינְעֶטֶט, חוֹלְכֶט וּוְחָרֶט חֶטֶט דַּעַר קַחֶטֶט יוֹנַע פֶּחֶטֶטֶט חֶטֶטֶט חֶטֶט

אָמוֹן ^{ק"ס} עֲמוּסָה • מְלוֹי מִצְוֹת פְּרָמוֹן :

וַאֲהִיָּה וְעוֹדָה • לְנִינִי פָצַל לַח וְלוֹו וְעִרְמוֹן :

^{ק"ס וקהל} שְׁעֵשׂוּעִים, נַחְלִיאֵל מִתְּנָה מִמְדָּבָר לְזִמּוֹן •
יּוֹם, בָּאוּ לְסִנֵּי נוֹחְלֵי דַת אָמוֹן •
יּוֹם, רָדוּ מִלְאֲכֵי צְבָאוֹת בְּהִמּוֹן •
מִשְׁחַקָּת, יְדִידוֹת עַל גִּשְׁמֵעַת פְּפַעְמוֹן •
לְפָנָיו, צָגוּ מַלְכִים בְּפֶרֶשׁ בְּהַ תִּשְׁלַג בְּצַלְמוֹן •
בְּקָל עֵרַת, חֲשָׁבוּ מִיִּשְׂרָאֵל מוֹאָב וְעִמּוֹן •

משחקת

לְטַמּוֹן, הַתּוֹרָה הִיא מִיוֹסֵד לִהְיוֹת טְמוּנָה בְּתוֹךְ גִּבּוֹר עַד וְזֶן מוֹעֵד וְכִמוּ שְׁאוּל' בְּחֵם' שְׁנַת דָּף פ"ח ב' אֲמָרוּ הַמַּלְאָכִים לְפָנָי הַקִּב"ה חֲמֵדָה גְּבוּרָה שְׁנֹזָה לְךָ מִשְׁנַת יְמֵי בְּרָאשִׁית תִּתְקַע' דּוֹרוֹת קוֹדֶם שְׁנֵבֵרָא הַעוֹלָם אֵתָה מִדְּבַשׁ לְמַכָּה לְבָשָׂר וְדָם? וְכוּ', וְעוֹדָה, ל' יִיעוֹד וְאִירוֹסִין, מִיּוֹעֵד וּמֵאֲרוֹרָה לְבָנָיו שֶׁל יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּצַל לַח וְלוֹו וְעִרְמוֹן וְכִמוּ שְׁאוּל' תּוֹרָה זוֹה לָנוּ מִשָּׁה מוֹרָשָׁה קֹהֶלֶת יַעֲקֹב אֵת מוֹרָשָׁה אֲלֵא מֵאֲרוֹשָׁה בְּתוֹךְ הַש' נִשְׁו'. שְׁעֵשׂוּעִים נַחְלִיאֵל וְכוּ', טַעְמוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהִיא נַחְלֵת אֵל וְשְׁעֵשׂוּעֵי נַחְבָּה מִתְּכָה לְיִשְׂרָאֵל מוֹדַבֵּר כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה מוֹמַת לְכָל שֶׁכֵּל הַרוּחַ לִטּוֹל יְבוֹא וְיִטּוֹל, וְכִמוּ שְׁאוּל' עַל פְּסוּק וּמִדְּבַר מִתְּכָה וּמִתְּכָה נַחְלִיאֵל וּמִנְחִיאֵל בְּמוֹת (בְּמִדְּבַר כ"א י"א). יוֹם רָדוּ מִלְאֲכֵי נַחְלֵת, עֲשִׂה' שְׁכַב אֱלֹהִים רַבּוּתִים אֲלֵפֵי שְׁכָאן (תְּהִלֵּי ב"ח י"ט). וְאוּל' נִפְרָקוּ דְר"א פ' מ"ז כְּשִׁירֵד הַקִּב"ה לִיתֵן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל יְרֵדוּ עִמּוֹם' רַבּוּא שֶׁל מִלְאֲכֵי הַשָּׁרַת וְעִטְרוּ אֶת יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. מִשְׁחַקָּת יְדִידוֹת, עַל, שָׂאן וְשִׁמְחָה שֶׁהִיא מִשְׁחַקָּת כְּכֹסֶת יִשְׂרָאֵל הַאֲהוּבָה לְמַעַלָּה בְּשִׁמְעַת כְּפַעְמוֹן. יְדִידוֹת, עַל, אֵהוּבָה לְמַעַלָּה כְּמוּ נֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל (ס"ב כ"ג א'). לְפָנָיו זָנוּ מַלְכִים וְכוּ'. עֲשִׂה' בְּפֶרֶשׁ שְׁדֵי מַלְכִים בְּהַ תִּשְׁלַג בְּצַלְמוֹן (תְּהִלֵּי ס"ח ט"ו) וְכִמוּ שְׁפֶרֶשׁ רַש"י וְל' כְּשֶׁפֶרֶשׁ הַקִּב"ה לְפָנָיו תּוֹרָתוֹ אֲשֶׁר הַמַּלְכִים הֵיוּ תְּלִמְדֵי חֲכָמִים נְשָׁלִים וְכֵל לְבָנִים בְּהַ בִּרְזָן נְלָמוֹת וּמוֹסָף. עֲשִׂה' כֵּל עַתְּ סָכּוּ מִיּוֹשֵׁר מוֹאָב וְעִמּוֹן, הֵיוּ מוֹנְעִים עֲזָמָם מִלְּקַיִם שְׁבַע הַמַּלּוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם.

ח'ק גַּעְנָתָם וַיִּבְעַע עַרְלֵי עֵהוּבָה, וּמָר וַיִּבְעַע מוֹכְטֵר רִיבֵט: עֲתוֹן וַיִּזַּח חִיּוֹן גַּרְחִיבָתָם חֲסַפְעוֹ, וּמְחֹרַדֵּעַ דָּחַן פֶּרְחֹבֵטָה מִיֵּט דָּחַן עֲנַקְטוֹן וְעוֹטְטִיבְעִטְחֹעֵרָה (יַעֲקֹב*).

מְשַׁחֲקֶתָּ, קְלַקְלֵנוּן פְּאֵרְנוּ וּבִזּוּ וְאֲדַמּוּן.
 בְּרֵיבֵל, חֲמֻדוֹנִי קִבְלוֹנִי הוֹלְכֵי לֵיל יִשְׁמוּן.
 אֶרְצוּ, זְרַח אֲזִירִי וְנִדְרָה רִיחֵי פֶאֶרְסִמוּן.
 וְשַׁעֲשַׁעִי, קִדְשׁוֹ חֲזֵרְבֵי וְנִדְרוֹ תְּבוֹר וְחֶרְמוֹן.
 ח' אֶרְתִּי, אֶלֶהָ קִדְשָׁהּ וְכָבוֹד כָּל יִשְׁיִמוּן.
 בְּנֵי, מַעֲלָה מוֹרְאוֹ יַעֲרִיצוֹן וַיַּעֲצִימוּן.
 אֲדַם, נִצַּח תְּהַלְתּוּ יִקְדִּישוּן וִירוֹמְמוּן:

תַּמְאִיר לְאֶרֶץ וּלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוֹבוֹ מִתְדַּשׁ
 בְּכָל-יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית: מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְיָ
 כָּל־יְמֵי בְּחַכְמָה עֲשִׂיתָ מְלֶאכֶת הָאֶרֶץ קִנְיִינֶיךָ: הַמְלֶאכֶת
 הַמְרוֹמָם לְבִדּוֹ מְאֹד הַמְשֻׁבַּח וְהַמְפָאָר וְהַמְתַּנְשֵׂא מִיִּמּוֹת
 עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן

משחקת קלקלנון וכו', התורה היתה לשחוק גאהל פארנו וכו' ואלמון כדל' במס' ע"ז דף ב' על פסוק ורחמנו מעור לנו הופיע מהר פארנו (דברים ל"ג ב') מאי בעי בשעיר ומאי בעי בפארנו? אמר ר"י עלמד שהתורה הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבלה עד שנאו ישראל וקבלה וכו', והוא מבואר יותר בילקוט פ' וואת הברכה. קלקלנון תאר לאהל של יריעות והוא נמגז בתלמוד ע"ז דף כ"א ב' כל שהוא לפנים מן הקלקלנון. פארנו, היינו שמעאל עש"ה וישב במדבר פארנו, וכו' הוא ממסכת נסור כדכתיב את עין בכורו ואת בן אסיו (בראשית כ"ב כ"א) וכתיב אליהו בן ברכאל ה' ב' ו' (איוב ל"ב א'). ואלמון, עשו ע"ש ויבא הראשון אדמוני. הולכי יליל ישימון, ישראל שהלכו במדבר יליל ישימון. ארנו זרח אורי, התורה נקראת אור כדכתיב כי כר עטרה ותורה אור (משלי ו' כ"ג) והיא זרחה בארנו של הקב"ה והיינו התכל כדכתיב משחקת בתכל ארנו (שם ח' ל"ח). וכך ריחי כאפרסמון, כמו שאז"ל כל דבור ודבור שיבא מפי הקב"ה הי' נתמלא כל העולם כולו בשמים וכו', במס' שבת דף פ"א ב'. ושעשועי, ילדי שעשועים שלי היינו ישראל קדשו חורב כדכתיב הגבל את ההר וקדשתו. וכדו תבור וחרמון, הר תבור וחרמון כששמעו שנאו וישראל אל הר האלהים חורבה לקבל התורה עליו נתקבאו בו וכדו ממקום אל הר סיני כדי שתנתן תורה עליהם כדל' במס' מגילה דף כ"ט א' והוא יותר מבואר בבראשית רבה ריש פ' ב"ט. כל ישימון, כל הנרואים ישימו קדושה וכבוד לאלוה וכדכתיב ישימו לה' כבוד ותהלתו באיים יגידו (ישעיה מ"ב י"ב). בני מעלה, המלאכים. מוראו יעריצונו, עש"ה את ה' נבאות אותו תקדישו והוא מוראכם והוא מעריככם (ישעי' ח' י"ג). ויעצמונו, יתנו לו התעבמות, אדם, בני אדם.

עֲגוּ צוֹר מִשְׁגָּבֵנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ מִשְׁגָּב בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל
 דָּעָה הַכִּין וּפְעַל זִהְרֵי חֲמָה טוֹב יִצַר כְּבוֹד לְשִׁמוֹ: מְאֹדוֹת
 גָּתָן סְבִיבוֹת עֹז: פְּנוֹת צָבָאיו קְדוּשִׁים רוֹמְמֵי שְׂדֵי תְּמִיד
 מִסְפָּרִים כְּבוֹד־אֵל וְקִדְשָׁתוֹ: תִּתְפַּרֵּךְ יי אֱלֹהֵינוּ עַל־שִׁבַח
 מַעֲשֵׂה יְדִידָךְ וְעַל־מְאֹרֵי־אֹזֶר שְׁעֵשִׂיתָ יִפְאָרוּךְ פִּלְגָה:
 הִתְפַּרֵּךְ צוּרֵנוּ מְלַכְנוּ וְגֵאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוּשִׁים יִשְׁתַּבַּח שְׁמֹךְ
 לְעַד מְלַכְנוּ יוֹצֵר מְשֻׁרְתִים וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ כָּל־עוֹמְדִים
 בְּרוֹם עוֹלָם וּמִשְׁמֵי־עַיִם בִּירְאָה יִחַד בְּקִל דְּבִרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
 וּמְלֶךְ עוֹלָם: כָּל־אֲהוּבִים כָּל־בְּרוּרִים כָּל־גְּבוּרִים
 וְכָל־עֲשִׂים בְּאִמָּה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם וְכָל־פּוֹתְחִים
 אֶת־פִּיָּהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטִהְרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבַרְכִים
 וּמְעַבְּחִים וּמְפַאֲרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְיָכִים
 אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא:
 וְכָל־מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה־מְזוּהָ וְנוֹתְנִים
 רְשׁוֹת זֶה לְזֶה לְהַקְדִישׁ לְיוֹצֵרֵם בְּגַתְרוֹחַ בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה
 וּבְנִיעִמָּה קְדוּשָׁה כָּל־כָּאֶחָד עוֹנִים וְאֹמְרִים בִּירְאָה
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יי צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

א ו פ ן

שם המחבר חתום בראשי התרוזים שמעון, אלא שזקדים בראש כל
 תרוז תנה אחת או שתיים מפסוק ועחה בנים שמעון לי וכו'.

וְעַתָּה בָּנִים, שִׁירוּ לַמְּלֶךְ בְּתִפְאֵרַת מְפָאָר • בְּרִקְמֵי
 שִׁיר מְעַטְףָּה וּמְעַפָּר וּמְתֹאֵר • בְּהוֹד

והדר

ועהה בתפארת נוסחא, המפואר בתפארת. ברקמי שיר מעוטף וכו', כמו
 שא"ל בכללפי מקבל תפלתן של ישראל ועושה ממנה עערה לראשו ית'. ומתואר, נס

אופן ליום ראשון

וְהָדָר וְשִׁבְחַ מְבָאָר . בְּעֵטְרַת גְּאוּרָה
וּבְתָר גּוּרָא יִתְפָּאָר :

שְׁמַעוּ לִי

מִלְלוּ . עֲזוּזוּ גּוּרָא פְּלֵאֵי גְדִלוֹ . שִׁשְׁמוֹ עֶרֶב
לוֹ . וְהָכְרוּ נְעִים לְהַלְלוֹ . וְהִיכְלוּ נְחֻמָּה
לוֹ . וּכְבוֹדוֹ נְהַדְר לּוֹ . וְהוֹדוּ נְאֻדָּה
לוֹ . וּמְשַׁרְתּוֹ מִנְעֵימִים לוֹ :

וְאֲשָׁרֵי

עֲבָדָיו הַמְשֻׁמְיָעִים בְּקוֹל שְׁבָחוֹ . בְּיַעֲרָבִים
לְפָנָיו וּמְקַבְּלִים נְכָחוֹ . קוּ"ס שְׁמַעֲיָאֵל
הַיֶּשֶׁר מְשֻׁמְיָעִים בְּכָחוֹ . לְשִׁתְּק דְּהַמּוֹן
מִעֲלָה בְּרוֹן בְּנֵי אֲזָרְחוֹ :

הַרְבִּי

וְחֻבֵי תֵרַת קְדֻשָּׁה לְמִקְרָה אֲזָרִים .
הַמְשֻׁגָּב וּמְבָהָר בְּכַתְרֵי בְּתָרִים .
פְּאָר מְלָכִים תְּהַלְהֵ לְבָרוּרִים . מִפְּחָדָה
יְחִילוּ אֵיתָנִים וְצוּרִים :

יִשְׁמְרוּ , נִכְסָפִים בְּתַצְרוֹת מְעַט מְקַדְּשׁוֹ . בְּפַחַד
וְיִרְאָה לְהַעֲרִיצוֹ וּלְהַקְדִּישׁוֹ :

אחר

הוא ל' פטור וסניב כמו ותאר הגבול (יהושע ט"ז ט') או שהוא ל' יפוי בעטרת וכו',
שעורו בעטרת גאות וכתר יתפארא כורא, ואמר עטרת גאות עשה'ה' מלך גאות לבש
ועשה'ה' כוי עטרת גאות (ישעי' כ"ח א'). שמעו לי מללה, שמעו לי למלל לוולספר עוז
כורא וכו'. שזמו ערב לו וחכרו וכו', כענין לשמד ולזכרך תאות נפש (ישעי' כ"ז ח').
ואשרי ענדיו, בני מעלה. שמעאל השר, המלאך הממוכה להשמיע תפלת ישראל
משמיעם בכחו, מכרזו להם למלאכים בכחו לשחק אותם עד שיגמרו ישראל שרתם
כדכתיב ברוך יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים (איוב ל"ח ו') ואמר עליו במס' סולין
דף ז"א ב' אין המלאכים אומרים שירה למעלה עד שאמר ישראל למטה. בני אזרחו,
בני אברהם המכונה איתן האזרחי. דרכי וחוני, כן דרכי והוא חוב עלי לתת קדושה
להקנ"ב המקרה אחרים, ל' המקרה במים עליותיו (תהלים ק"ד ג'). לברורים,
לנחורים וסאונים. מכסדו יסילו איתנים וזורים, כענין ראוך יסילו הרים (תנזוק ג' י')
וכענין חמתו נתכה כאש והזורים כתנו ממנו (נחום א' ו'). ישמרו נכספים וכו',
טעמו ישראל הנכספים לחצרות זה"כ שהוא מקדש מעט ישמרו להעריצו ולהקדישו בפחד.

קו"ס אחר שתי תבות מזכירים שם קדוש.
להודיע לכל כי הם זרע קדוש:

והחיות ישוקרו וכרבים יפארו ושרפים ירנו ופאראלים
יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב לעמת שרפים לעמתם
משבחים ואומרים. ברוך בבורתי ממקומי:

לאל ברוך געימות ותנו. למלך א חי וקים ומירות יאמרו
ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו פועל גבורות עשה
חדשות בעל מלחמות זרע צדקות מצמיח ישועות בורא
רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות המחדש בטובו
בכל יום תמיד מעשה בראשית. כאמור לעשה
אורים גדלים בעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר
ונזכה בלנו מהרה לאורו. ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אתה רבה רבה אתה בתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה
חמלת עלינו אבינו מלפניו בעבור אבותינו שפטחו בך
ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו: אבינו האב
הרחמן הרחם רחם עלינו ותן בלבנו להבין ולהשפיל
לשמע ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי
תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק
לבנו במצותיך ויחד ללבנו לאהבה וליראה שמך ולא
גבוש לעולם ועד: פי בשם קדשך הגדול והנורא בפתחנו

נגילה

וראה. אחר שתי תבות וכו', כדאי' שם במסכת חולין דף ג' ב' חניבין
ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השתן, ישראל מזכירים את השם אחר
שתי תבות שנאמר שמע ישראל ה' וכו' והמלאכים אין מזכירין ארבע אלף
אלף ג' עיבות כדכתיב קדוש קדוש קדוש ה' נבשות.

נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעַתְךָ: וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאֶרְבַּע
 כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמֵיֹת לְאֶרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל
 יִשׁוּעוֹת אֶתָּה וּבָנוּ בַּחֲרָת מְכַלְעִים וְלִשׁוֹן וְקִרְבָּתָנוּ לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל סָלַח בְּאַמֶּת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֲדֶךָ בְּאַהֲבָה: בְּרוּךְ
 אַתָּה יי הַבּוֹדֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יסיד לומר א סלך נאמן.

שְׁמַע ^{דברים ו'} יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה יֶחֱדָד: ^{בלשם} בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבַתְּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל-
 מֵאֲדָרְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-
 לֵבְבְךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבִנְיָה וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
 וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת
 עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל-

מַזְוָזֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

^{דברים י'} וְהָיָה אִם שָׁמַעְתָּ שְׁמִעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְּךָ
 אִתְּכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-
 לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵד
 וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
 בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹת וְשִׁבַּעְתָּ: הַשְׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה
 לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם: וְחָרָה אַף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה
 מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאִבְדְתֶם מִהֲרָה מֵעַל
 הָאָרֶץ הַטְּבָחָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם אֶת-דְּבָרֵי
 אֱלֹהַי עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וְקִשַּׁרְתֶּם אִתְּם לְאוֹת עַל-
 יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמִדַּתֶּם אִתְּם אֶת-

בְּנִיכֶם לְדָבָר בָּם בְּשִׁבְתְּהֶן בְּבִיחֶיהֶן וּבְלִכְתֹּהֶן בְּדַרְדָּר
וּבְשִׁכְבֹתָן וּבְקוֹמָהּ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזְוֹת בֵּיתְהֶן וּבְשַׁעְרֵיהֶן:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתָּיִכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

כִּי־יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לְאָמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־פְּנֵי כִגְדֵיהֶם לְדַרְתָּם
וְנָתַנוּ עַל־צִיצִית הַפְּנֶה פֶתִיל תְּהַלֵּל: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וְעִשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְכַבֵּכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם
זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
זֵה־יִיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יט לנרף אטיכס לאמת, אכן יתן רוס עעט סלא ינולע כא'.

טליו אמת ויציב ונכון וקנים וישר ונאמן
ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונוצא ואדיר:
ומתקן ומקבל וטוב ונפה הדבר הזה
עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם
מלכנו צור יעקב מנו ישענו: לדור ודור
הוא קנים וישמו קנים וכסאו נכון וטלכותו
ונאמנותו לעד קננות: ודבריו חיים וקננים
נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים
על אבותינו ועלנו על בנינו ועל דורתנו
ועל כל הדורות ורע ישראל עבדיך:

אמת ויציב ונכון
וקנים וישר ונאמן
וטוב ויפה הידבר
הזה על אבותינו
ועלנו על בנינו ועל
דורותינו ועל כל
דורות ורע ישראל
עבדיך:

על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חק ולא
יעבור. אמת שאתה הוא יי אלהינו ואהי אבותינו לעולם

וְעַד: אֶתְּהָהּ הוּא מְלַכְנוּ מְלַכְ אֲבוֹתֵינוּ אֶתְּהָהּ. לְמַעַן שְׂמַךְ
 בַּיּוֹם לְגַאֲלָנוּ בְּאִשְׁרָ גְאֻלַּתְ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אָמֵת מֵעוֹלָם
 שְׂמַךְ הַגָּדוֹל עֲלֵינוּ גִקְרָא בְּאֶהְבָּה אֵין אֱלֹהִים וּזְלַתְהָ:

שם המחבר שמעון בר יצחק הזק ואמין חתום נראשי המרוצים אלף
 שהקדים בראש כל חרוז ראשי הכתובים מעשרת הדברים, וכל חרוז
 מסיים על לשון הכתוב מפסקי שמעו מוסר וגו' שנמשלי סו' ח'.

אֲנֹכִי, שְׂמַעַת וְנִתְאַיְמוּ. קָבְלוּ מַלְכוּתִי
 וְלֹא תִאָּשְׁמוּ. שְׂמַעוּ מוֹסֵר וְחֻכְמוֹ:
 לֹא יִהְיֶה, מִקּוֹכֶם זֶר וְתָרְעוּ. וּמַעֲבוֹדְתִי
 בַּל תִּגְרְעוּ. וְאַל תִּפְרְעוּ:

אנכי שמעת, השמעת, ונתאימו, ל' אימה, כתחלתו וכתרתו בשמעם
 הדבור כמו שא"ל במס' שבת דף פ"ח ב' וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק שהיו
 כרתעין לאחוריהם י"ב מיל וכו'. ועוד יש לפרש ולתאימו ל' אום ואומה שנעשו לו
 לאום ע"י קבלת אלהותו וזהו שסמך אחריי קבלו מלכותי. ולא תאשמו, ולא תתחרטו
 לאמר אשמו כי קבלנו מלכותך דוגמת ולא יאשמו כל החושים בו (תהלים ל"ד כ"ג)
 וכפי' רש"י ז"ל. שמעו מוסר וחכמו, לשון הכתוב במשלי סו' ח' פסוק ל"ג, וכמו
 שנפיוט הקודם התחיל כל חרוזיו בלשון הכתוב ועתה בניס שמעו לי ואשרי דרכי
 ישמרו, כן בפיוט הזה חתם כל חרוזיו על לשון הכתובים שאחריו והם שמעו מוסר
 וחכמו ואל תפרעו אשרי אדם עד חכמות בנתה ביתה חלבה עמודיה שבעה
 שהוא פסוק ראשון שבי"ט. ועתה תוכל לשפוט במישור הארך שנאו המדפיסים
 בסיומי החרוזים האלה והוסיפו מיבת וחכמו בכיום דבור לא יהי' והוא כבר
 בל בחרון הקודם, גם בדבור לא תחמוד חתמו חכמות כש"ס בנתה ביתה
 — כש"ס מה בעי הכא? ולשון הכתוב הוא חכמות בנתה ביתה חלבה עמודיה
 שבעה ועליו בנה דבור לא תחמוד וחרו וכל קנייך, אלא שנתחלף להם הכתוב
 הזה עם הכתוב שם סו' י"ד והוא שנו גמור אשר שנו המדפיסים, ונכל כ"י
 איננו. לא יהיה מקובס זר, מקוב ישראל הוא ה' ית' כדכתיב מקוב ישראל מושיעו
 בעת צרה (ירמי' י"ד ח') לזאת אמר לא יהי' מקובס אל זר. ותרעו, הפך ה' ית'
 שהוא מושיע בעת צרה. ומעבודתי כל תגרעו ואל תפרעו, ככל כמ"ש בכמך, וטעם
 ואל תפרעו אל תנטלו מעבודתי; או שהוא מלשון רז"ל הקורא למפרע והטעם שלא
 תגרעו מעבודתי אף לא תפרעו אותה לכקדים המאוחר ולאחר המוקדם בהפך הסדר

אנכי. חיד בין רחמי עוויגע וועטן — ריעט: דוח, דחם יום ערב בעטען —
 הוֹרֵיגט מיינער רעגערונג! עוויירד חיד ניכט גערייען; ניד געהערזען חונד ווייען!
 2) נעטלט מיינער פֿערטערניען ניכט חוילן פֿרעטערע געטטער, עו וועטלט' חיד חייבען
 בעקטעווען! בעפֿלייסגט חיד מיינעו דיענוטע: חונטערברעכען!

לא

4) ערוטעו געבֿט. 3) לוויטעו געבֿט.

לֹא תִשָּׂא, עֲנֹשׁ לְחַלְלֵי. וְתִנָּצֵל מִמִּכְאוֹב
וּמִחֲלֵי. אֲשֶׁרִי אָדָם שָׁמַע לִי:
זְכוֹר, וְשָׁמֹר אֶת יוֹם. וְתִמָּצָא בְּפֶרֶךְ
בְּיָד, וּפְדִיּוֹם. לְשָׁקֵד עַל דִּלְתֵי יוֹם יוֹם:
נֶאֱהוּרִיךְ בְּמִבְטָחִי. וְתֹארִיךְ יָמִים
וְתִהְיֶה חַי. לְשָׁמֹר מְזוֹזוֹת פֶּתַחִי:
לֹא תִרְצָח, בְּנַפְשׁ מַחֲיִים. וְיִהְיֶה חֶלְקֶךָ בְּחַיִּים.
כִּי מִצְּאֵי מִצְּאֵי חַיִּים:

הטובה לכם. לא תשא עונש לחללי, לא תשא עליך עונש של חיבול השם שהכשע לשוא מחלל השם בדבתיב ולא תשנעו נשמי לשקר וחללת את שם אלהיך (ויקרא יט ב). ותכלל ממכאוב ומחלי, כי לא יקהה' את אשר ישא את שמו לשוא ובתיב וכזה אל בית הגנב ואל בית הכשע נשמי לשקר ולכה בתוך ביתו וכלתו את עיזו ואת אכזבו (זכרי' ה ד). זכור ושמור, שיהם נדבור אחד כאמרו. את יום, היום מיוחד הוא שבת, ואמרו רז"ל במס' שבת דף ק"ח אלמלא משמרין ישראל שתי שבתות מיד הן כג א לין שכאמר כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו' ובתיב בתריה והביאותם אל הר קדשי (ישעי' כו ז) וזה טעם תמלא כשר ושדיום, לשקוד על דלתותי יום יום. במבטחי, בשותך בעחוקך כי שאם יגיע לך היוק מכבודם אמלא לך. ותארין ימים, בדבתיב לענן יארכיון ימך. ותהיה חיי, נריוא זאלם, והוא כנגד ולמען ייעב לך. לשמור וכו' שתזכה לשמור מזוות פתחי ולעבוד עבודתי. ויהי חלקך בחיים, כי אכזי דמים ונורמה לא יחזו ימיהם (תהלים כה כד) וחכמתם משתכח ולא ליהוי להו בכין רבנן בדאיתא במסכת סנהדרין דף ק"ו ב', וזה טעם כי מולאי מלא חיים, ואשר שהרלון בחיים נחיי העולם הכל וכלאיתא בדברים רבה סוף ק"ט ע"ג אפך דם האדם באדם דמו ישך אמר ר' לוי והרי

(2) ואם דיר ניכט דיח ענטווייהונג היינעו נחשענו לו סודרען קוואוטען, דחויט דיך ניכט טרעפֿע קוואוטער חונד קוואו. הייל דעט טרדענוקה, דער איר פֿלאגט.
(4) ערמינערע דיך דעו רועטעמג חונד ניבן מיהו ווקהלו חיון חֶבֶט! דמן פֿירעט דוח גענענונג חונד הייל, היינע פֿערטען לו בענווען טמגטמגן.
(6) פֿערעהרע דיינע ערלייגער, דמן לעבוט דוח — ביח היינער טרייע — וְנִמְנֵעַ, חונד בוֹיבוט געוונד, לו ווקרטען דיח פֿערטען היינער טהערע.
(6) אַחרע קיינע לעבעריגע זעלען, דמן הייט דוח מַנספּרוך חויל לעבען. ווער אַיך עררייכט, עררייכט עווגענו לעבען.

לא תנאף, רשף כיוני. מרחיקה ישבע
 עדני. ויפק רצון מיי:
 לא תגנב, יגיע איש לאישו. כי עמלו לריק
 יחישו. והמאי חמם נפשו:
 לא תענה, צדק לעות. מלשני יירשצלמות.
 כל משנאי אהבו מות:
 לא תקמד, חפצים הרביתה. תעודה קשר
 אהבתה

כזה בני אדם שהרגו ומתו על טעותיהם? הסיכו אותו טכו בלדס דמו ישכך ד
 כשיבואו כל בני אדם לעתיד לבוא אותה שעה דמו ישכך. רשף, ל' רשפיה רשפי
 אש (שיר א'). כיווני, ל' כוי' ומכות אש וכענין שאמר שלמה על הכסף הייתה
 אש אש בזיקו ובגדיו לא תרפכה אש יהלך אש על הגחלים ורגליו לא תכויכה ק'
 הבא אל אשת רעהו וגו' (משלי כ"ז), ור' של כיווני הוא כר' של וקדע לו חלוקי
 (רמ"ו כ"ד) וכר' של ואורגים חורי (ישעי' י"ט) ודומיהם. מרחיקה ישבע
 ערכי, שוטל שבר כאילו עשה מזה גם עושין לא כס כדאי בקידושין דף ל"ט
 ז' והו' ויפק רצון מה'. לא תגנב יגיע אש לאישו, לא תגנב יגיע של שום
 אש אשר ראוי לאישו לבעלו להיות הוא האיש אשר יגע בקנינו, ואע"פ שהלכו
 הזה אגוב כפשות הוא קאי, היינו שברע אבל בכלל הוא כולל כל מיני גבייה.
 גם החכם בן גבירול יסד רחוק וזה וזמה, ומאזני מרמה, כנגד לא תכאף ולא
 תגנב. כי עמלו, עמלו של חבירו. לריק יחישו, לריק יחיש ויתענג בו הגורב
 כי לא יקום בידו ואפילו מה שיש לו כבר נהימר גם הוא יאבד מוכו ויכלה
 בדכתיב וכזה אל בית הגביר ואל בית הכסנע בשמי לשקר וכלתו את עשיו
 ואת אכזיו (וכר' ה' ד) והו' וחוצאי חומם כספו, שהוא חומם גם את אשר
 לכספו. מלשני יירש ללמות, שכתור מלשני נסתר רעהו אותו אלמית (תהלים
 קא ה) והטעם שקר בכלל מלשני. חפצים הרביתה, כבר הרבית לך חפצים ולא
 תחמוד יותר כי אין לדבר סוף כי החומר לא ישבע לעולם. תעודה קשר אהבתה,

(7) פהרע קיין חזליכטיג אטבען, עו מיזט פערלעהרערד פייער! דען ענטהקלופט
 זשאטן נההרט דער ווקינגעגנוס, מיהט געדייהט ריח גקטטליכע זופרייעדענהייט.
 (8) בעמאקטיגע דרך דען געווערבו חייגע: חזרערו ניכט; מווחוט: נט קמן דיר חייגע
 פארעארען פלייס געדייהען. ווער ווידערויטטויך הקדעלט, פערלעטלט ויך זעלבוסט.
 (9) זייגע ניכט דעט רעכטע לווידער; פערזייארער פההרען לור הקלוע היינמב.
 דיר ויך חייגען העס לזייעהען, זינד פרייערע דען טהיען.
 (10) זיטערע ניכט חזרערוקטטויך נחך טקטלען; דמו גקטטליכע גענוטן: זייח
 דיר

(7) זיעכענטען, (8) חכטען, (9) חייגען, (10) זעהטע: געכטע.

של שבועות

אֶהְבֶּתָּהּ • חֲכָמוֹת פְּנֵתָה בִּיתָהּ:

קִנְיֵיךָ שִׁבְעָה • יָקָר מְאֹד טִבְעָה •

פיו וכל

חֲצָבָה עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה:

חֹק וְאִמֵּן בְּנִזְרָה • בִּירְאֵת צוּרָךְ

לְהִתְאַזְרָה • וְהוּא יְהִיֶה לְךָ לְעִזְרָה:

עִזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אֲתָה הוּא מְעוֹלָם מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לְבָנֶיהֶם
אֲחֵרֵיהֶם בְּכָל־דֹּר וְדֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשִׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ
וְצִדְקָתֶךָ עַד אֲפָסֵי אָרֶץ: אֲשֶׁר־י אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
וְתוֹרָתֶךָ וּדְבָרֶיךָ שִׁים עַל לְבוֹ: אֲמַת אֲתָה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ
וּמֶלֶךְ גְּבוּר לְרִיב רִיבֶם: אֲמַת אֲתָה הוּא רֵאשׁוֹן וְאֲתָה
הוּא

אבל אהבת התורה והתעוררה היא תקשר על לכן תמיד כדכתיב לור תעודה
תחום תורה בלמודי (ישעיה ח טו), וזכור ל' קשירה הוא כמבואר עליו
בפרוש רש"י ז"ל. חכמות נכתה ביתה, חכמות התורה היא נכתה ביתה,
לכן היא עקרית — כמבואר עליו בפי' רש"י ז"ל ונמס' סנהדרין דף ל"ח
א' וכבר כתבתי לעיל, כי הגורמים: חכמות כש"ס נכתה ביתה,
כשתנאו וכתבנלו. כל קיבוץ שבעה, טעמו על כל הקנינים אשר לך
לשבעה יקר מאוד שבעה של תורה אשר חלבה עמודיה שבעה, וכמ"ד שבעה
ספרים לתורה, כדאי' נמס' שנת דף קי"ו א'; או שר"ל יקר מאד שבעה
מחלבה, כי מחלבה משבעה רקיעים וכתבה לכני אדם, וכן חיתא במדרש
ששלי סיני ע"י. ביראת לורך, ביראת ה', שהוא לור שלך, תתאזר,
והוא יהיה לך לעזרה.

דבר חייב כהנדדער ליבעט. דא ווייזיהייט מוויין פֿון אונדעט מיהרען טעמען.¹
וכל. מוֹלַע דיינע גוטער וינד נור מירדיט, יח מוויין מינט פֿון ווייט הטהערער
נקטור; יח רהט מוין יעבעטן מונערטיטטערנליכטן פֿעיליגן.² דוק יח טמנה
הפֿלט מונד בעהמרויך מין מיהרעטן קרייגע, רינטע דיק מיט גקטטע פֿלוכלט;
דמן ווירד ערן דיי טקפֿערן דיר לו היזפע ויין.

¹ דער מנטט מינט דער טעמען דער ווייזיהייט; נור יח קמן מיהן
פֿון אונדעט גויקויד מחכען.
² דא ויעבעטן פֿרייטן קינטע דער מוטיטן וינד בעקמנטט.

הוא אחרון ומבֿלְעֲדָה אין לָנו מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִבְּצָרִים
 גְּאֻלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם
 הִרְגָתָ וּבְכוֹרֶךָ גְּאֻלְתָּ וַיִּסְוֶה בְּקַעֲתָ וַיִּזְדֵּים טַבַּעַת וַיִּדְיֵם
 הַעֲבָרָתָ וַיִּכְסּוּ מַיִם צָרִיהֶם אַחַד מֵהֶם לֹא גוֹתָר: עַל־זֹאת
 שָׁבְחוּ אֱהוֹבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וּנְתַנּוּ יְדִידִים וּמִירוֹת שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבַּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדוֹת לְמֶלֶךְ אֱלֹהֵינוּ: רַם וְנִשְׂא
 גְדוֹל וְנוֹרָא מִשְׁפִּיל גְּאִים וּמִגְבִּיהַ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים
 וּפּוֹדֵה עֲגוּבִים וְעוֹזֵר דָּלִים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בַּעַת שׁוֹעֵם
 אֱלֹהֵינוּ: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֲלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ. מִשֶּׁה וּבְגִי
 יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּל־ם.

מִי־כִמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כִמְכָה נֶאֱדָר
 בְּקֶדֶשׁ נוֹרָא תְהִלָּת עֲשֵׂה פִלְא: שִׁירָה הַדְּשָׁה
 שָׁבְחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שִׁפְתֵי הַיָּם יַחַד כָּל־ם
 הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה יִמְלֵךְ לְעֹלָם וָעֶד:
 צוּר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בַּעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה
 בְּנֵי־אֱמָךְ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. (גְּאֻלְנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ
 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.) בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ גְּאֻל יִשְׂרָאֵל:

אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבָרְתָם
 אֱלֹהֵי יַצְחָק וְאַלְהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנוֹרָא אֵל
 עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקִנְיַת הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת
 וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר
 וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶגֶן אֲבָרְתָם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע.
 מכלל כל חיים בקחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
 נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
 לישיני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
 במית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים.
 ברוך אתה יי מחיה המתים: אתה קדוש ושמך קדוש
 וקדושים בכל יום יהללוך סלה ברוך אתה יי הא הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו.
 ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך. וקרבנתנו
 מלבנו לעבודתך. ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה מועדים לשמחה חגים
 וזמנים לששון. את יום חג השבועות הזה. זמן מתן
 תורתנו. מקרא קדש זכר לציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
 וישמע ויפקד ויזכר ויזכרנו ופקדננו וזכרון אבותינו.
 וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
 הזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה
 לתן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג השבועות
 הזה. וזכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו
 בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו. ורחם עלינו
 והושיענו. פי אליך עינינו. פי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים ולשלום
 לשמחה ולששון באשר רצית ואמרת לברכנו:
 קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך

שחרית ליום ראשון

וּשְׂמַחְנוּ בִּישׁוּעַתְּךָ וְטַהַר לִבְנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת וְהַנְּחִילֵנוּ יְיָ
 אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן מִזְעָדֵי קִדְשֶׁךָ. וַיִּשְׂמַחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
 מִקִּדְשֵׁי שְׁמֹךָ. כְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִקִּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְהוֹמַנִים:
 רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם. וְהַשִּׁיב
 אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֵם בְּאַהֲבָה
 תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ.
 וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. כְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
 הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן:

מזמרים לרבנן.

מִזְמֵרִים אֲנַחְנוּ לְךָ שְׂאֵתָה הוּא
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֹאֱלֵהי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
 בְּשׂוֹר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרִכּוֹת
 וְהוֹרָאוֹת לְטָטָה הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִנְיָתָנוּ בְּן תַּחֲוִינָה
 וְתַמְנִינָנוּ וְתִאֶסֶף גְּלוּתֵינוּ לְחַצְרוֹת
 קִדְשֶׁךָ לְשִׂמְרַת חֲקִיךָ וּלְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 וּלְעִבְדְּךָ בְּלִבְּךָ שְׁלֵם עַל שְׂאֵתָנוּ
 מִזְמֵרִים לְךָ. כְּרוּךְ אַל תַּהוֹרָאוֹת:
 מִזְמֵרִים אֲנַחְנוּ לְךָ שְׂאֵתָה
 הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד צוֹר חַיִּינוּ מִגֵּן
 יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְהוֹר וְדוֹר
 נוֹדֶה לְךָ וְנִסְפֵר תְּהִלָּתְךָ. עַל
 חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל
 גְּשׂוֹמֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לְךָ וְעַל
 נַסִּיךְ שְׂבִיבָל יוֹם עַמְּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבִיבָל עֵת
 עָרֵב וּבִקְרָ וְצַהֲרִים. הַטּוֹב בִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְּרַחֵם
 כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ מֵעוֹלָם קוּיֵנוּ לְךָ:

וְעַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֹךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֹךָ בְּאַמֶּת הֲאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ
 וְעוֹרֵתֵנוּ סֵלָה. כְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שְׁמֹךָ וְלֹךְ נֶאֱחָה לְהוֹדוֹת:

בגדת קהלות עולים הכהנים לדוכן וסדרו תמנא בסוף המחזור.

אֲזַאֲרוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּרַבְּנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַתּוֹבָה עַל יְדֵי מִשְׁחָה
 עֲבָרָה הָאִמּוּרָה מִעֵי אַחֲרָן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קִדְשֶׁךָ כְּאִמּוֹר: יְבִרְכֶךָ יְיָ
 וַיִּשְׂבְּרֶךָ: יֵאָר יְיָ פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וַיִּתְעַבֵּד: יִשְׂאֵ יְיָ פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד כְּאֹר פְּנִיךָ כִּי
 בְּאֹר פְּנִיךָ גִּתְּתָה לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ
 אֶת־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שְׁעָרָה בְּשְׁלוֹמְךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

אֱלֹהֵי נַצּוּר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וְשִׁפְטֵי מַדְבַּר מְרַמָּה וְלַמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תַהוֹם
 וְנַפְשֵׁי בְּעַסְפָּר לְכָל תַּהֲיָה פִּתַח לִבִּי בְּתוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֶּה וְנִפְשֵׁי וְכָל
 הַחוֹשְׁבִים עָלַי רַעַה מִתְּהַרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לִמְעַן
 שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לִמְעַן יִמְיָנֶךָ עֲשֵׂה לִמְעַן קִדְשֶׁתְּךָ עֲשֵׂה לִמְעַן תוֹרַתְךָ לִמְעַן
 יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעַה יְמִינֶךָ וְעַנְגִּי: יְהִי לְרַצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי
 לְשִׁנֶּיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רַצּוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שִׁיבֵנָה בֵּית הַמִּסְקָדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:
 וּשְׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירָאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדֻמוֹנוּת.
 וְעִרְבָה לִי מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדֻמוֹנוּת:

חזרת התפלה לשליח צבור.

כַּל־מֵה אֲדַעֲךָ שְׁפָעֵי תַפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
 יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן גּוֹמֵל
 חֲסָדִים טוֹבִים וְקִנְיָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל
 לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן:
 מְסוּד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמְלַמֵּד דַּעַת מְבִינִים. אֲפֹתְחָה
 פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹבֵן מְעוֹנִים:

חיו פיעלונ קהלות אשכנז, יח ויח כרוב קהלות פילין וביהם ואיטליא, ויירד
מח ערנטען טאג דמו קרובות ארץ מטה סתם לוויעטען טאג גענוגט.
ע"פ א"ב.

אֲרֵה חַיִּים מוֹסֵר תִּכְחַת • בְּתַתָּהּ לְנוֹשְׁעִים
בְּשׂוֹבָה וְנַחַת • גָּעֲשׂוּ עֲמוּדֵי רוּם וְתַחַת •
דְּבַקְךָ בְּכוֹאֵם מִתְנֹת לְקַחַת: הַסֵּעַת עִם
בְּצֵאן לְנַחֹת • וְנִהְיֶתֶם כְּעֶדֶר בְּשִׁבְעֵי שְׁמָחוֹת •
זְבִיתֶם לְתוֹרָה בְּאַהֲבָה לְהַאֲחוֹת • חֲדָשׁ שְׁלִישִׁי
בְּצֵאתְכֶם לְרוּחוֹת: טָרִם נְגִלִיתָה בְּשִׁעִיר
וּפְאָרָן • יִדְעַתֶּם הַקִּיָּה עֲנִשְׁנוּ וּשְׁכַרְנוּ • פְּרֵאוֹתָהּ

כי

אורח חיים וכו', כינוי לתורה עש"ה ודרך חיים תוכחת מסר (משליו כג)
לכושבים נצויה וכחת, כינוי לישראל, והוא עש"ה נצויה וכחת תושבין (ישעי' ל עו).
גשבו, כתגטבו וכרעדו. עמודי רוט ותחת, עמודי שמים וארץ, שכל' ה' כלליתך
משעיר כלעדך משה אדום ארץ רעשה גם שמים כטשו וגו' (שופטים
ה' ד'). וכתיב משעים השעטת דין ארץ יראה וקטטה (תהלים ע"ו ע'). דבקיך,
ישראל הדבקים נך. מתכות לקחת, דכתיב עלית למרום שנית שני לקחת
מתכות כלדס (תהלים ס"ח י"ט) וכמתן תורה משמעי קרא. הכפת וכו', שכל'
ויסע כללן עמו ויכהגס כעדל במדבר (תהלים ע"ח כ"ג). נזהב, נזהבה.
להאחות, להתחבר נאחזה, והוא כעל כגור מן חז ואחות ומכלל לרוב בדברי
רו"ל. טרם, קודם לכן. נגלית בשעיר ובארץ, כדאית' במס' ע"ז דף ב' ב'
ורח משעיר למו הופיע טהר פארן (דברי' ל"ג ב') מאי בני בשעיר ומאי בני
בפארן? אשר ר"י מלמד שהחזיר הקב"ה לתורה על כל אומה ולשון ולא קבלה

אורח. דוח ספחדע דער גויקעוואגקייט הינט דוח — דורך ערומה;
נוגטן לור ויטטויכקייט — חייבען פֿחוקע געלייגטן דען דוח ומפסט חונד
געוואנדע ויינע פֿעסטען געלוקט. דוח פֿעילער דער היממען חונד דער
ערדע טרעכטען, מוז דיינע ה־הקאגער הערמאקמאען, דמו גמסטויכע
געסענק (דוח תורה) לו עמפֿעמגען. דוח זעסענט חיון פֿחוק ויח
ספֿחעט ליעהען, פֿיהרטענט עו ויח העערדען ווהנגעפֿחון חונד בעו
גויקטענט עו דמן מיט דיינער זעבעפֿחוןען זעהרען, מן דריטען ומחמט,
נחברען עו לור פֿרייהייט הינגעלוקטען. לערוט ערסיענט דוח חייט
זמירע שער חונד פארן חונד מחלטענט דמועלכט דיינע געועטלע,
דעסטן בעסטערפֿחונען חונד בעלמחמאגען בעקמאנט; מלזיון דוח ומחמט,
ווי

כִּי מֵאֲנוּ לְשִׁמְרֹן • לֹא חֲשַׁבְתֶּם וְרֵאיתֶם לְהַתִּירָן׃
 מִמֶּדְבָר נִתְּנָה מְקוֹם הַפֶּקֶר • נֶגְדַת הַשֶּׁמֶשׁ
 לְעֵין כָּל סוֹקֵר • סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה
 לְהַתְעַקֵּר • יַעַת יָבוֹאוּ בְּמִשְׁפָּט לְהַתְחַקֵּר׃
 פֶּיךָ לֹא דָבַר בְּמִסְתָּרִים • צֶדֶק דוֹבֵר מִגִּיד
 מִיִּשְׂרָאֵל • קוֹלוֹת וְלִפְיָדִים וּבְרָקִים בּוֹעֵרִים •
 רָאוּ וְתָמְהוּ מְלָכִים וְשָׂרִים׃ שְׁלִישִׁים כְּתִבְתָּ

וכו' ועיין עוד בספרקי דר"א ספרק ט"א. ורואית להתירן, שכ"א עמד ועמד ארץ
 ראה ויתר גוים (חזקוק גה) ואמר ר"א מה ראה? ראה שבע מלוות שקבלו עליהם
 ולא קיימם עמד והתירן וכו' (נ"ק דף לח א). עמדנר מתכה וכו', כמו שחז"ל מצי
 דכתיב וצמדנר מתכה וממתכה כחליאל (צמדנר כ"א ב) ? כיון שנושה אדם את
 עצמו צמדנר זהו מוסקרת לכל, תורה כתבה לו צמתכה וכו', צמסכת
 כדריס דף כ"ה א', ואמרו עוד שלכן כתבה צמדנר מקום הסקר שכל הרגזה
 ליעול יבוא ויעול. לעין כל סוקר, לעין כל רואה. סוררים וכו', עש"ה אך
 סוררים שכו לחיתה (תהלים סח ז). להתעקר, כדי שיתעקרו עת יבואו וכו',
 כדאיתא בריש ט"ס ע"ג. פיך לא דבר צמסתריום, כדכתיב לא מראש צמסתר
 דנרתו (יטעיה מח יו). דק דובר וכו', ישע"י מ"ה י"ח. ראו ותמהו וכו', עש"ה
 המה ראו כן תמהו (תהלי מח ו). שלשים כתבת לעם מעולשי שלשת וכו', כדאיתא
 צמסתריום פ' וארא דף ל"ה ד' וז"ל צדש השלישי זה שאמר הכתוב הלא כתנתי
 לך שלשים צמסתריום ודעת (משלי כב כ) זו תורה שאותיותיה מעולשים
 א' ב' ג' והכל היה מעולש תורה מעולשת תורה כדאיתא וכתובים, משכה
 מעולשת תלמוד הלכות ואגדות, הספור מעולש מרים אהרן ועשה, מפלה
 מעולשת ערב וקור וזהררים, קדושה מעולשת קדוש קדוש קדוש, ישראל
 מעולשים כהנים לויים וישראלים, משה אותיותיו מעולשים מצנע לוי שאותיותיו
 מעולשים, מורע אברהם יצחק ויעקב אבות שלשה, צדש מעולש כיון אייר

ויח ויחן יך דקרט וייגערטע, יח חלונעהמען, חוזר דוח ענטזיעסעט יח מיט
 פערמלונג. חיל חייבער פרייען, געהיינעפטיילציען היידע, ביח העלונען טקגע
 חוזר פֿער חויערן חוט דוח דיין געטטליכע געווען פֿערטערטקגען, יענען
 זיטעלונגען דירערבעוועהנערען לונג נחטטילן, דמייט יח חיינוט חיהרעו
 כעטרקגענו חלונען פֿער געריכט געלונגען ווערען קענען. דיין חוזר חוט ניכט
 געהיינ געטערקלען; גערעכטיגקייט פֿערקינערעטעט דוח חוזר טוגענדען
 חוטער דעכערטטימען חוזר פֿלונעהנערען בליטלען, דחט ע: דיח קעניגע חוזר
 פֿירטעטע טעפֿענדען חוזר חין בעטייבונג געריטעהען. חיינגעריטעטען (ערהבונג*)

(* חין דרייח חכטיסטען, חורה, נביאים חוזר כהובים.

לְעַם מְשֻׁלָּשִׁי • שְׁלֹשֶׁת שְׁלִישׁ מוֹשְׁבֵיט שְׁלִישִׁי •

ח' תְּמִימָה וּבְרָרָה מְשִׁיבַת גַּפְשִׁי • תִּמְכַּתֵּן

לְהִנְחִילִי בִּירַח שְׁלִישִׁי:

ח' מִיִּשְׂרָאֵל כָּל מְעַגְלֵי טוֹבוֹ • הִשְׁמִיעַ מִפִּי לְעַם קְרוֹבוֹ •

ח' לְהַבֹּת אֵשׁ בְּקוֹל בְּחָצְבוֹ • מִגֵּן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי מִגֵּן אֲבֹרָתָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחִיָּה מְתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ

מִכָּל־כָּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחִיָּה מְתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמְךָ

נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמוּנָתוֹ

לִישְׁנֵי עֶפֶר מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי רֹמֵחַ לְךָ מִלֶּךְ

מִכּוֹת וּמְחִיָּה וּמְצַמִּיחַ שׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מְתִים •

מיוסד ע"פ חשר"ק.

ח' תִּמְכּוּ כְבוֹד נוֹחְלֵי תְּעוּדָה • שְׁתַּפּוּ בְּמַתָּן

יְקָרָה

סיון, על הר סיני שזמיתיו משולבים, ויזכו במדבר לשלשה ימים וכו' עכ"ל. ובלקוב"ט יתרו בסבוק ושלח נטה את חתנו הוסיף לזכר וזכר ומטה שלבו בוכיהם אכבי עמד בין ה' וביניכם וכלכן ג' ירחים שאלה ותלשכהו שלשה ירחים. התנועה וברה, חזר לחורה עש"ה תורת ה' תנועה נלות ה' ברה וגו' (תהלים יט ח).

חסכו כבוד, ל' אשת חן תתנוך כבוד (משלי יז) ועש"ה עושר וכבוד אתי (שם ח יח).

פיר חיון געדריטטע: פֿרוֹק¹) הַזֵּט רוח ניערערגעשריעבען, חוזה לזכר פֿערמיטטלער דען דריטטען דען דריטטען סטטמאנטע²) ערקקרטען, חיר דיעזען פֿרוֹקקוואטענען, דיינע חוזה זעעלענערקוויקקענדע זעהרביך לז חיעברייבען חזן דריטטען דער חֶזְנֶטע.

מישרים. גערמדע זינד חוֹזֵע וועגען, דיח זיינע גיטע פֿערגעלייבעט; זיין חוזה זיעס זיח זיין מיהת פֿעררוחנדטען פֿרוֹק פֿערנעהטען חונטער פֿייער פֿרוֹקוואטען חוזה רחמנערטטויעטען — ער חיוט חיון טיור חוֹזֵען, דיח מיהת טרויען-חמכו. עוויגער רוהתן קרקטע דיח ערבען דען געזעטלען; זיח חיעברנעהטען

¹ רחז חוזה דרייח קחטען בעטטעהט, כהנים, ליום חוזה ישראלים.
² משה וזמר דער דריטטע זיינער געטוויזטער, חוזה דען סטטמאנטע לוי, דען דריטטען דער לוחוץ סטטמאנטע ישראל'ג.

יְקַרְהוּ וְחִמּוּדָהּ רְצוּיָהּ חֲשׂוּקָהּ מְכַל כְּלֵי חַמּוּדָהּ.
 קְרוּאָה בַת מֶלֶךְ בְּבוּדָהּ: צִיר נְאֻמָּן קָרְאֶתָּ
 לְעֵלְתָּ. פְּנִינִיָּה בְּאַרְתּוֹ חֲמֹרוֹת וְקָלוֹת. עֲנִישׁוּן
 וְאַזְהָרוֹת פְּרָטוֹת וְכִלְלוֹת. שְׂכַר הַמְצִיאוֹת וְשִׁלוֹם
 גְּמוּלוֹת: נִמְתָּ לוֹ פֶּה תֹאמֶר. מְלִפְחוּרָה
 וּמְלֵהוֹסִיף מֵאֶמֶר. לְנָשִׁים בְּלִשׁוֹן רַבָּה לֹאמֵר.
 כְּכַד הַדְּקָדוּק לְאִנְשִׁים לְגֹמֵר: יִרְדּוּ מִן הַהָר
 וְהַשְּׂמִיעִים. טַעְמֵי מִתְקֵי וְאִמְרֵי נַעֲם. חֲפְרוּ
 וְהִשְׁווּ כְּאֶחָד בְּמַדְעִים. וְרוּזוּ לְהַקְדִּים מַעֲשֵׂה
 לְמִשְׁמָעִים: וּבִשְׁלִישֵׁי לְיוֹם הַתְּקִדִּים בּוֹ.
 הַקְדִּים

חבורה, תורה. שבת, כל ישראל כעבו שבתין לתורה. ליר כחנין טעה.
 פנינין, כמו לתורה, ע"ה יקרה הוא משפטים (שלי ג טו). כענה לו
 כה תאמר וכו', אמרת לו כה תאמר אל בית יעקב ותגיד ככני ישראל (צמות
 יט ג) ואמרו רבותינו ז"ל כה תאמר בלשון רכה לכסין ותגד דברים הקשים
 בגידים ללכסין, והיינו כוונת דקדוקי המצוות. חוברו והשוו כח א ד וכו',
 שכתב ויטן כל העם קול אחד (צמות כד ג). ורוזו להקדים וכו', הקדימו
 כעשה לכעטע, שכתב שם (שסוק ז') כל אשר דבר ה' כעשה וכעטע.

זיח געמיינטשטויך, דיח העררליכע חונד פרייזליכע גחבי, דיח געפֿולויגע,
 מוֹבֵעֵי עֵבֶט, הַפְּזֵבֶרִיחַטע חונד עהרענווערטעה קתיגוטשטער! —
 משה, דיינען געטרייען בִּטְטֵן, הַמְטֵעוֹט דוח היניפֿגערוֹפֿען לוֹ דיר, חונד
 חיהן ערקוֹמֶר דוח שווער חונד לייכֵם לוֹ בעגוייפֿענדען געבֿהטע, דיח בעג
 טרמפֿלונגען ביח חיבערטערטונג חיינלענער חרער וְחֵאטליכער פֿערבֿהטע,
 זיח ויח דיח בעֿהבונג חונד פֿערגעטונג ביח בעֿהבונג דער געבֿהטע. דוח
 טפֿהֿצִיט לוֹ חיהן: עבענֿהֿ וּמוֹסֵט דוח וְחֵאט — מְהַנֵּעַ חֲבִירֵינוּג חונד מְהַנֵּעַ
 לוֹמֵט; ויט דעס וויבֿולען געטלעכטע טפֿריצוט דוח: מְחַלֵּט, דען וְחֵאטען
 חֲבֵר טפֿהֿצִיט דוח מוֹנֵעַ חוֹפֵז געבוֹיטע חוֹן! — ער קמֵט פֿחֵט בערג
 לוֹרִיק חונד בערייטעטע דוח: פֿחֵק לוֹ מְהַנֵּעֵהטן פֿערטרומנגען חונד
 זיבֿולען חוֹפֿטֿהֿגען פֿחֵר; זיח טרמטען לוֹמֵטען, חונד הערלזחניגליך מְהַנֵּעַ
 לוֹדערען געוֹמֵבֿטען זיח געהֿרֵמֵט, בעֿפֿחֵר זיח נֶחֶךְ דען חיהֿמֵט מְהַנֵּעֵהט
 הַמְטֵען. מֵט דריטען טמגע טרמל דיח ערטייבונג מיהרע: קתיג: לוֹדעט מֵט

הַקָּדִים עַל יָדָם מֶלֶךְ בְּמִסְבּוֹ. הֲרַךְ תִּלְמִיד
 לְהַמְתִּין לְרַבּוֹ. גִּדְלָתוֹ הַפְּלִיא לְזֶרַע אוֹהָבוֹ:
 בְּנִסְעָם מִיַּם סוּף אֲגוּדִים. בְּרִיבּוּמְצָה נוֹסְעִים
 וְעוֹמְרִים: מ' אֲזִי בָּעֵת נָסְעוּ מֵרְפִידִים. אֶל
 סִינֵי בָּאוּ בְּאַחַד אַחֲוִדִים:

מ' הַלְלוּיָהּ כִּי הוּא הָיָה וַיְהִיָּה. בְּגִשְׁמָם
 נִדְרָבוֹת אוֹתָנוּ יְחִיָּה. מ' לְפָנָיו יִקְיָמֵנוּ
 וְנִחְיֶיהָ. וְצַדִּיק בְּאַמוּנָתוֹ יְחִיָּה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יי מַחְיֵה הַמֵּתִים:

כונת הפייטן להודיע מעשה מ' וחסותם המחנך שמו מרוב' בכל בית שמעון בר יצחק.
 מ' שְׁלָמִים בְּהַנוֹתָם נֶגְדַת הַהֲרָה. שְׁוִים וְנִכְוָנִים
 בְּרוּחַ

הקדים על ידם וכו', כמכאור כפי' ה"י ויהי ביום השלטי (כס יע עז).
 דריב ונאה וכו', בשעת כביעתם היה תמיד ריב ונאה ביניהם אבל כבוד
 אל הר סיני הושוו כולם בדעה אחת כדכתיב וישבו ערסידים ויבואו עבדך סיכי
 ויחכו במדבר ויתן גם ישראל כנגד ההר (שמות יע ב) וז"ל ויתן כאיש אחד בלב
 אחד אבל שאר כל החיות בתרוממות ובתחלוקת. ולדיק וגו', חקוק ב' ד'
 שלמים. ישראל שהיו שלמים באשוכה ושלמי' בנריחותן וכמו שאז"ל על וכל העם רואי'

בעטטיחאטען קרטע חיון. דער קרדונג לנפֿהגע הקטטען דיח ועה-ויכגע
 חויל דען זעהרער ווהרטען וקווען; קוויין דיח גקטטיילע קהייט ווקוועטע
 זיך חויל חיינע געזעטע קרט דעס וקחטען ויינעו זיעבלינג (אברהם) לייט
 גען. חיון חייניגקייט ווהרטען יח פֿקסן ים סוף קבעלֿהגען; החדער חוכד
 לֿהקן הקטטען בייח חיהרען ליגען קבעווקחטעט — חיון רפידים פֿערחיניגטען
 יח זיך וויעדער חוכד קחטען חיינעו ויננעו היער קסן סיכי חן.
 הללויה. וקבעט דען קווקחטיגען! ער חייט חונפֿערקנדערזיך, עוויג |
 חיינט וויר ער חוכו; וויעדערחיילֿעבען וקחטען פֿערחיטיגזוט חיינעו חילדען
 רעגענו! וויר ווערדען פֿקר ויינעסן קבעוויילטע חויפֿערטטעהטען חוכד לעבען —
 דורך דען גלויבען ערווקחט דער פֿרחחטע לזסן לעבען חויל. געקחט ויינט
 דוח, קחטט, בעזעכער דער טקרטען!
 שלמים. קווי דיח פֿערחיניגטען זיך דעס בערגע געגענחביכער וקחטען

בְּרוּחַ נְשִׁבָרָה • שְׁמַעְתֶּם חֶקֶף עֲרוּכָה
 וּשְׁמוֹרָה • שְׁמַעְהָ עִמִּי וְאֲדַבְרָה: מְצוֹת וְחֻקִּים
 יֵת וְדִין • מִשֶּׁם לְמָדוּ מֵאַמְצֵי הַדִּין • מִדְּשֵׁן
 בֵּיתָהּ זָכוּ לְהַעֲדִין • מִשְׁמַיִם הַשְּׁמַעָה דִּין:
 עַד לֹא נִגְלָה לְמִצְוֵי אֶרֶץ • עֵבֶר וּזְרָח וְהוֹפִיעַ
 בְּאֶרֶץ • עַמִּים מִשֶּׁם נִפְרָצוּ פָרִץ • עֲמַד וְיִמְדַר
 אֶרֶץ: וּמִרְבָּבוֹת קָדַשׁ אֶתָּה בְּמִצְעַד • וּלְעַם
 קָרוֹבוֹ מִסִּינַי נֹעַד • וְעַמּוּדֵי תִבְלַגְעֵשׁוּ לְהַרְעֵד •
 וַיִּתְפַּזְצֻוּ הַרְרֵי עַד: נִקְבְּצוּ לְאֻמִּים רָגַשׁ
 בְּשִׁמְעֵם • נֶאֱסָפוּ לְקוֹסֵם לְשֹׂאֲלוֹ מַה טַּעַם •
 נֶאֱמַר הַשִּׁיבֵם עַל מַרְוֵי הָרַעַם • נִתֵּן עַז

(שמות כ יז). שמעה עמי ואדברה, לשון הכתוב בתהלים ל' ז'. וכן כל
 סיומי התחזוים שבסיוע בולם הם על ל' הכתוב טעם. משעים וכו', שם
 ע'ז ע'. לעזוקי ארץ, כיחזאל ע"ש שעליהם כתקיים העולם בקבלם התורה.
 עבר זרח וכו', בארמיו בשמוך בסיוע אורח חיים כחות ט'. עמד וכו',
 גם זה מנזאר שם. ויתפזלו הררי עד, סיפיה דקרא של עמד וימודד
 ארץ וגו' (חזקוק ג ה). בקבצו לאומים וכו', כל זה מנזאר במכילתא והובא
 בילקוט פ' יתרו בפסוק חכמי ברטו רפ"ו. לקוסם, לכלעם. כותן עוז וגו',

חונד חיינעז וינענו חיהרע חונטערטהחכיגע בערייטווילויגקייט חייסערטטן,
 ויעסעט דוח ויח לערנעהאטן דיינע ווההוגעטרנעטען חונד בעעףהוגוגווירז
 דיגען גענעטלע: „הקרט, ויין פֿהקן, חיד רעדע!“ — היער ערפֿוהרען ויח
 רעכטוקרפֿטגע געבשטע, גענעטלע, לערטרנדנגען חונד רעכטע — פֿהקן
 פֿרוירענאחלע דיינע הוינע גענחטען ויח ווהכנע; פֿהקן היימען הערנח
 ויעסעט דוח רעכטע הקרטן. — נחך הקטטע ער ויך ניכט דען פֿרעהאטען דער
 ערדע (ישראל) געפֿעטעבארט, חזו ויינע ערטייכונג דורכ' ונהד לחך; ער
 מערקטע דיח ויטטענלויגקייט דער היירען חונד בעטחפֿסן, דחו ונהד פֿיר חיון
 געוויסטעטרענו פֿהקן חויפלונעהאטן. כון קחט ער חונטער איריח'ען הייליגען
 הערנחגעלחגען חונד ערשינען פֿהקן סיכי ויינען פֿערווהרעטען פֿהקע; דח ווהכנע
 טע דיח גרונדלעטטע דער ערדע חונד עוויגע געבירג ערבעטטע. פֿהקע ער
 פֿערינעהאטן דחו טרעקקליכע געטחטע; ויח ווהאטען ויך בייה דעק בעריהא;
 טען דרוחידען (כלעם), פֿרעהגער: ווח: חורוהכע? — „גחטט גיבט ויינען

עֲלֵיהֶם כַּפַּפְתָּ • צְרוּפָה קִבְּלוּ בְּמִנּוֹד וְאִימָה •
 צוּפִיָּה הַלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ: חֲשׂוּ הָרִים לְקַבֵּל
 שְׂבִינָתוֹ • הַפְּצִים לְהַתְעַלּוֹת בִּיקָר תַּפְאֲרָתוֹ •
 חֲבֵב חוֹרֵב מִהָרִי אֲדַמְתוֹ • חָמַד אֱלֹהִים
 לְשִׁבְתוֹ: קָרָאתָ לְעֵנּוּ מֵרוֹם גְּבוּהִים • לְהִנְחִיל
 תְּעוּדָה לְעַם בְּמַהִים • מֵאֹד נַעֲלִיתָה עַל
 כָּל אֱלֹהִים • וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים:
 יִמְלֹךְ יִי לְעוֹלָם אֱלֹהֵי צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל גָּאֵ:

אִם לֹא אֲמַרְיָךְ הַנְּעִימִים • חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ

לא

שבת. לרופה, התורה, ע"ש כל אמרת חלום לרופה. במסוד, נרעה. לופיה
 וגו', סוף נשכי ופי' רש"י התורה שלמדתם דרך העוב לבדו טן הענינה.
 חבו הרים וכו', כנר ביארתינו לעיל בסוף יולר נחרו ונעשוי קדשו חורב
 וכו'. חמד וגו', תהלים ס"ח י"ג. מרום גבוהים, נטרונים הגבוהים. לעם
 במהים, לישראל התשוקים, ל' כנה לך נברי (תהלים סג ב).

אם לא וכו', כמו שכתבתי בסמוך מטעם רז"ל שכתבי התנה הקב"ה עם נעשה
 בראשית שלא יתקיימו כ"א שכתבי שיקבלו ישראל התורה, וכן אמרו במס' פסחים דף
 ס"ח ב' אשר חלמלא תורה לא כתקיימו שמים וארץ שכתב אס לא בריתי יוצם ולילה

טוידערנר הוויגטען יוח דח דער חונבעטןקטען (תורה), דער ספרפבליקן
 קענדען פערנחוטערין דעו הויזוועזענע. ועובוט דוח בערגע אהבען געוועטט
 חייפערט חוס דוח חויפנקהמע דער שכינה, חונר יעדער בעטטרעבטע ינד
 חוס ויינער אחיעזוטט העררויכקייט; חבער ער חחטטע חונטער חווען
 בערגען דער ערדע דען חורב חויערזעהען; חיהו ערקרר לו זיינען ויטל גחטט.
 חויו יענער חקה החוט דוח דען וחנפטיטהיגען (טעה) גערועען, חוס דיין
 לייגניס דעס בעגריערגען פמוקע לו חיבערברייגען — חקבערהחבען החוט דוח דיק
 געלייגט חיבער חווע גחטטעררוועזען — חונר מטה בעסטיעג דען גחטטויבען בערג.
 יסלך. דער הערר רעגירט עוויגליך, דיין גחטט דורך חווע לייטען, לין! הללויה.
 ואהה, דוח, חווערהייזיגטער, טהרמנט חונטער חמבענחגען ישראל! אל נא.
 אס. וחפרן ניכט דיינע חוועדען געכחטע, זח חחטטען דוח געזעטלע דער

לא מתקיימים • והנחלתם מורשה למעוטי
 עמים • מארצות ארצותם ובזכר שבועות
 קרובים • ומאד תתאוה למו להיות שלמים •
 ובמשפטי חקוק לב ודעת משימים • ובסוד
 יראיה ישיבו טעמים • בריתה לנטור לכת
 בדרך תמים • ובעת השמעתם חקוק
 התמימים • עמדו במורא באחד משלמים •
 ונגלה למורזמלאבי מרומים: עשיה לשמיעה
 היות מקדימים • ונמת מי יתן והיה לבבם זה
 לעולמים • ליראה אותי לטוב להם כל הימים •

לו

חקת שמים ודקן לא שמי (ירמי' לג כה). לעשוני עמים טאהתן
 וכו', כדכתיב לא מרובם ... כי אחס הטעם עכל העמים; כי
 טאהנת ה' אחס ומצטרו את הצוטה אשר כשבע לאבות יבס
 (דברים ז ו). וכלה למו רו וכו', כדאי' נשכנת שנת דף פ"ח א' אשר לא
 כשעה שהקדשו יחדל כשעה לכשעו יתה נח קול וצורה לתני גלה לכביר
 זה שאלתי השרט שמתשין בו וכו'. וכתיב, ואזרתי. כי יתן וכו', ליה טי
 יתן והיה לכנס זה להם ליראה אחי ... לטיין ייטב להם ולכבויהם לעולם

היא העל חונד דער ערדע קיינען בעסטער. רוח הקודש ויה דעת אינרערלזהורייכטן
 סחוקע חיבערטורגען חויו זיעבע לו חיהגן חונד חיו געהאקסטייט דעו חיידיעו
 חייט דעו חוטפאקטער. ע: וחר דיון חייכוגוטער ווחוט. יח היער חונאחגעו
 החלט חילטרעטען לו חחסען, דחייט יח דעוטת חוילאערקוחער חייט הערל
 חונד גיינט דח דעכטע דיינער געזעטלע חנהקרען חונד חין פרחאיער ערת
 ווחאזונג ווחהלבערשטיג חנטווקרטען חחלטען, דיינען בונד לו הייטען חונד
 חייט וועגע דעו רעכטו לו ווחנדען. כון זיעסצוט דוח יח דיינע שטרעלזונען
 געזעטלע פערנעהאטן, חיו יח פחלזער עהרפורכט חונד געוונד חן זייב חונד
 זענעלע דחטטחנדען. היעדבייח חחכען יח חיינע געהיינע זייטע, דח
 וחקוט נור חונטער הייחזיסען כתרען חיבויך וחר, כעחכחלטעט, חחיויך יח
 ריעין לזערנט: „ויר ווחלזען דיינע געבאטע החלטען“ חונד דחן ערנט: „ויר
 ווחלזען יח חנהקרען! היעריויך ווחגטעט דוח: ווען רחך דיענעו הערל חייאערלערט
 כייח חיהנען בליעבע, איך לו פירכטען, דחייט עו חיהנען ווחהוגעהען
 חחלטע! חן דחס חיון סחוק געהחורחמט בליעבע, חין חייכען וועגען ווחנדעלען
 חונד

לו עמי שומע לי ובדרכי מסומים. ויצדקו
 ויתהללו בלי היות אשמים. כמעט מפניהם
 אבניע שוממים. ואשיבידי על איבים וקמים.
 " ישראל נושע ביי השועת עולמים. לא
 בושים ולא נבלמים. ואפה אהון הצור תמים.
 באור פניך יהלכין לארך ימים. פתח דבריך
 הבינם פהכומים. ותזכם להיות חיים וקמים.
 ובחוכם השכון רם על רמים.

חוקים נורא ומרום וקדוש:

י"ת ויקם עדות ביעקב. ותורה שם בישראל
 לבקוב. מורשה קהלת יעקב. קדוש:

שבוי

דברי ה' (כו). לו עמי וכו', לזון הכתוב בתהלים פ"א י"ד. כמעט וכו', ולא יד
 וכו', ל"ה שם בתהלים. ישראל כושע וכו', ישיה ט"ה י"ז.
 ויקם עדות וגו', תהלים ע"ח ה'. לכקוב, למרוז, מורשה קהלת יעקב, דברי' כ"ג ד'.

חזר טובענדהמסט חזר טחדעווקו המכדענטע! בחור ווקלונטע חיד יוח בתדיגען
 דיח פיינדע, חזר היינע המר געגען המסער חזר ווידערמלער קעהרען. ישראל
 ווידע היילע פידרען ביח גקסט, עוויגע היילע! יוח ווידרען כישטר בעשטמט,
 כישטר לו טחדרען ווערען. ח דוח הערר, טחשער מווער פחוקהמענע
 הייטע! חן וחס יוח ווקלען חין זילטע דיינע חטונטלען מיאשערדער!
 גיב מיהען ווייהייט, דיח מייליטונג דיינער ווקרטע גרינדן לו פער
 טטעהן, געווקהרע מיהען זעכען חזר' דויער חזר חלע דיינע רעידעלן
 חין מיהען, ח מווערהמלעטער,

ח. זעלב בוטרלעכענרער, זעלב בוטשטאנדינער,
 פורטכארער, ערהאבענער אונד הייליגער!

ויקם. ער זעלטע לייגיסע חין חין יעקב חזר פעהרמלעטונגעוועטן
 חין ישראל לזן ערבטחין דער געמיינדע יעקב'ל. קדוש.

זס המזכר שמעין בר אבון הזק.

ת' שבוית מרום לקחה פהזים. מצותיו
 והזריותיה מפי איום. ממדבר נתונה ליוצאי
 פדיום: מאמר וצווי וענש ואזהרה. חק
 ומשפט ברית ותורה. נעם הגה דברור
 עשרה: ערובים יחד זה אחר זה. וצמודים
 מחזה אל מחזה. לוחות כתובים מזה ומזה:
 והמכתב מכתב אלהים לאששה. חקקם זה
 בנגד זה לדרשה. בונם והתום חמשה מול
 חמשה: נעם אנכי השמיע במאמר. בנגדו
 לא תרצה הזהיר במשמר. זה על זה להבין

שבוית מרום, התורה שהיתה כשנויה במרום עד זמן כתיבתה, והוא עש"ה עלית
 למרום שבית שני לקחת מתכות נאדם (תהלים פח"ט) וכפי' רש"י, כהיום,
 בשנה בסיון. ערובים יחד זה אחר זה וכו', כל המאמר הזה בענין איכות כתיבת
 הדברות על שני לוחות חמשה מול חמשה הוא מוצא נבילות והוכיח בילקוט ש'
 יתרו ברמז רל"ט ע"ש וזכרנו למי דשקלים פתק שני כחלקו ר"ל יש מי שאמר ה' על לוח
 זה וי"א כ' וי"א מ' על לוח זה ומ' על לוח זה וע"ש ניסה מראה. ולמודים מחזה אל
 עתה, ל"ה במלאכים ח' ד' וע"ש פ"ר רש"י, חלף שבקרא זה המ' כגול והו' בקמץ
 ופה מוכרחים חזו לנקד הו' כגול בעבור החרו. לאשה, לחוקה. לדרשה, כדי
 לדרוש היחוס שביניהם וכמו שמרש ואיל. כובש, ה' מבוין אותם. והתום, והרשימם,

שבוית. הייטע וזמורדע זיח ערמבערט, דוח פתן היחטול ערבייטעטע
 (תורה), פלון דער גקטטליכען געבקטע חונד זעהרען, חונד וזמורדע דעס
 פרייען פלוקע חין דער ווייטע חיבערגעבען. בעפעלוע חונד געבאטע
 פיצרבקטע חונד ערוחהגוגען, געזעטלע חונד רעכטען, בינדיסט חונד זעה
 רען, זינך דענקטשפריכע ענטהיעלטען דוח לעהן שפריכע גקטטען. זיח
 פלוגטען נאך מרדונג חיינענערער חונד טטאנדען בעליעהגוגווייזע נעבענע
 חיינענערער חויל לזוייח טטיינערען טפעלען, בעשריטבען חויל דיענער חונד
 יענער וייטע. דוח שריפט ווקר גקטטען שריפט, חונדערוועלוק, ער זעלבוט
 הקטטע זיח חיינענערעבען חונד שפריך געגען שפריך, פילן חונד פילן, נאך
 חיהרער פערונדקטעט, נעבענחיינענערער געסטעלען. היעו טטאנדען דמוערטע
 געבקט פלון דער חערקענזונג זיינער גקטטהייט, געגענחייבער פלוגטע דמו
 פערקטע לז זמורדען; חיינע מנטשיעלונג, דחם דורך זמורדען דמו עויגע וועגען

וְלֹא־גָמַר: בְּהַכְשֵׁל יִצְוֹרִים לְשִׁפּוֹךְ דָּם. כֹּאֲלוֹ
 מִמַּעֲטִים דַּמּוֹת בְּהוֹדֵם. כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים
 עָשָׂה אֶת הָאָדָם: רָמוּז לֹא יִהְיֶה בִּשְׁנֵי
 דְבוּר. כִּנְגְדוֹ לֹא תִנְאַף הַזֹּהֵר לְצַבּוּר. עַל
 אִפְגִּיו דְּבַר דְבוּר: יִגִּיד וְיִזְכֶּיחַ עָלַי כּוֹפְרִים.
 דּוֹמִים לְאִשָּׁה מְנַאֲפֶת מְאַחֲרִים. תַּחַת אִשָּׁה
 תִּקַּח אֶת זָרִים: צוּה לֹא תִשָּׂא לְשׂוֹא שֵׁם
 בְּלִיזְרַת חוֹקֵר. כִּנְגְדוֹ לֹא תִגְנַב ר־זֹהֵר
 לְהַתִּיקֵר. הִגְנַב רָצַח וְנֶאֱפָף וְהַשְׂבַּע לְשִׁקֵּר:
 חוּה זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. כִּנְגְדוֹ לֹא
 תַעֲנֶה הַזֹּהֵר בְּמִשִּׁיבַת. פֶּן תִּשְׁקֵר וְתוֹצִיא
 דַּבַּת: קְרִיאָתָם יִזְכֶּיחַ לּוֹ לְלוֹ לְדוֹן. כֹּל מְחַלְלֵי
 יוֹם קֹדֶשׁ בְּדוֹן. כֹּאֲלוֹ מַעִיד עֲדוֹת שִׁקֵּר

ל' והתוית תו (יחזקאל ט ד). כנגדו לא תגבוי וכו', כן איתא בטכילתא מגיד
 הכתוב כל מי שהו' גובי' סומו לכוח לידי שבועת שוא שאל' הגבוי' רלו' וכאזק
 והשבע לשקר (ירמיה ז ט). כן תשקר ותוליא דבת וכו', זה לשון הטכילתא
 מגיד הכתוב שכל מי שהו' מחלל שבת מעיד לפני הקב"ה שלא ברא עולמו
 לשעה ימים ולא כח השניעי, וכל מי ששטר את השבת מעיד לפני המקום
 שברא עולמו לשעה יום וכח ציוס השניעי ששטר ואתם עדי כחם

הקטובבענין ריגט ויירד, דען חייסן עכע כבי' דע גקטטע: הקט ער
 דען חיי' גסען געמחלט חייסן לוויעטן וויר דער גמטלענדיענעט פֿערבקטען
 ד' זאלד געגענחייבער דער דעברוך; דער גמטלענדיענער בעגעהט חיינע חונטרייע
 גזיך דער עהעברע'לנין, דוח נעבען חיהרעטן ויחנע פֿרעהרע חנייחוט.
 כון פֿקוגטע דח: פֿערבקטן, דען הייניגען קמטען דען חונוויסענרע; פֿערגעבליך
 חויזלום פֿרעטען חונד נעבען חיהסן דח: פֿערבקטן, לו סטעהענען ווייל
 סטעהענען, ויחידען. עהעברע'לען חונד פֿחוט טווקרען חויפֿחייכנערע
 פֿקוגערע ויחטער יינד. מן פֿקוגטע דח: געבקטן: „ערמינערע דך
 סטעט: דען רזהעטעני!" חונד חיהסן געגענחייבער דח: פֿערבקטן: „דוח
 יקוונט ייבט פֿחוט ליגען." היערניז ויירד געפֿקוגערט, דחס דער חוטהוויזניגע
 ענטווייהער

בְּאֲרוֹן: בְּשִׁמּוֹר יֵצִיר שֶׁבֶת מַחֲלָל. מַעִיר כִּי
 לְשֵׁשֶׁה עוֹלָם שֶׁכֵּלֵל. וְאַתֶּם עַדִּי נֹאֵם יי וְאַנִּי
 אֵל: רָשָׁם מִצֹּת כְּבֹד לְעַם נִבְרָא. אֲבִינָאם
 מִכְּבֹד בְּמִזְרָא. מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִרְא:
 אֲמַר לֹא תַחֲמֹד שֶׁת לִנְגְדוֹ. בִּירַת רַע
 וְאַמְתוֹ וְעַבְדוֹ. שׁוֹרוֹ וְחַמּוֹרוֹ וְכָל כְּבוֹדוֹ: בְּאֵר
 מֵאֲמַר לְמֵאֲמַר לְמוֹלוֹ. יָגִיד עַל הַחֹמֶד
 לְהַכְשִׁילוֹ. סוֹפוֹ לְהוֹלִיד בֶּן שֶׁהוּא מְקַלְלוֹ:
 וְאֵלֹה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הַבְּלוּלוֹת. נִחְרְחוֹ עַל
 הַלְּחוֹת הַמְּעֵלוֹרֵת. וּמִפֶּה אֵל פֶּה הַשְּׁמָעוּ
 בְּקוֹלוֹת: נְבוּגִים שְׁלֵהֲבוּ מִלֵּהֶב הַמְּשֻׁמָּע.
 וְהַשְּׁמִיעוּ

ה' ואני אל (ישעי' נב י). רשם מצות כבוד וכו', כמובילתא, כתיב כבוד וכבוד
 לא תחמוד מגיד הכתוב שכל מי שהוא חומד טובו להוליד בן מקלל לאביו ומכבד כמי
 שאינו אביו, לכך כתבו עשרת הדברות ה' על לוח זה וכו'. כזרתו,
 כאלו חרות על הלוחות (שמות לני י). כבוכים, ישראל. טולטלו, בתחיתו, ל' שלשת.

ענטווייהער דעו הייליגען רוהעטשגענו גזייכזאסן קען חיון פֿאָטער לייגע געגען
 דען העררן חויטטריטט, ווייז דען פֿייערן דעו רוהעטשגענו קען לייגיס חגנעוועתן
 ווירד, דאָס גאָטט חיון זעבן טאָגען דעו וועלטגעבייע. פֿאָלזענדעט חונד חס
 זעבענטען גערוהט האָט. „חיהר זייר זייר לייגען, טפּרין גאָטט, „דאָס
 חיד דער וועלטשפּעער ביון!“ — כּון עאפּפֿעהן ער דען קלענען חונד — פֿערטערונג
 דער עאָטערן, מיט דער פֿערזיכערונג, דאָס דעו געוועזענע קינד ביי זיך חֲזֵן
 טֿעקקליכען געריכטען פֿורכטן ויין קען; געגענחיינר פֿאָלזען דעו פֿערבאָטן.
 ניכט לייטערן לז וויין, וועדער נאָך דעו נאָכטען חיון, נאָך חאָרד, נאָך קעכט,
 נאָך פֿאָר, נאָך עזען, חדער חאָטען בעיטלונגען זיינע נעבענשטען.
 דיח טאָטפֿאָגע דיעזער ביינען חיינאָדער געגענחייבֿע טעעהערטען טפּריכע
 פֿערקידעט דען לייטערטען חיינען חוגעהערטען חזון, דער חיהק פֿאָלזען
 ווירד, דיעזע זעהן חֲזֵן חֲזֵן טפּריכען חיון עזען טפּריכען חיינעוועעכע
 טפּריכע ווערדען חוידן חוידן חוידעטפֿרעלען חונד חרען לויט פֿערטעהען
 ליד. דיח פֿערניכטליגען לז חרער, בעטייכט פֿאָן דען פֿאָטערטען טפּיען.

והשמיעו איני יכלת לשמע. קרב אפה ושמע:
חי וורה לאשר אמרו. וכו קדושים ומשם
נחזירו. כנם הטיבו את אשר דברו:

ויקסדו ביעקב, וחורה שם בישראל לנקוב. סורשה קהלח יעקב. קדוש.

יה מקוונות זח"ח אל נא.

אל נא, לעולם תערין. ולעולם תקדשי. ולעולמי עולמים
ומלוד ותתנשא: האל מלך נורא טרום וקדוש. כי אנה הוא מלך
גלכי המלכים. מלכותו נצח. נוראותיו שיחו. ספרו עזו. פארהו
צבאיו. קדשוהו רוממהו. רזן שיר ושבח תקף תהלות תפארתו:

קוים באשר נגליתיה לאבותינו ביום הנה. בן נזכה
שכינתך לחנה. ונאמר הנה אלהינו זה. קדושי:

כוכת הסייטן להודיע שנת התורה ותהלתה בקדימה ועולה, וטעם למה
כתחלה כתימה עד עשה ולא כתכה לחדם או לשאר דורות עד משה ובאלו
היא מתפארת בעלמה. — וכמעט כל דבריו תפארתו כנר, כי כל דבריו
בלשון נח ולשון מרד. וחתם הסייטן שמו שמעון בר יצחק חזק ואמץ
בראשי בתי התורות, אשר כל בית מן י"ב תורות ומסרים היו ד' בתים
מתמימה זאת והם ב' א' ח' ז', שבתורות אלו מזכיר דברי טעמלל בכל אחד
מן הקדושים. אבל בעבור שהן כמלאות במחזורים הקדמונים ראוי להדפיסם.

ובכן יי קנני ראשית דרכו:

שעשוע יום יום מראש אמנה. קדם מפעליו אלפים

שנה

יכולת לשמע, כדכתיב ועתה למה נמות כי תאכלכו האש וגו' קרב אתה ושמע וגו'
(דברים ה כג). חי, הקב"ה. הודה לאשר אמרו וכו', שכתב ויאמר ה' אלי
העינו כל אשר דברו (שם ה כה). זכו קדושים וכו', כמו שז"ל משה וכו ישראל להעמיד
מהם כנאים. כתאשרו, נעשו מאושרים, ל' אשרי האיש.

ובכן ה' קכ"ו וכו', גם הפיוט הזה הוסד על הכתובים שנמשל ס' ח'
דוגמת הפיוט ארון אמנני שאמרין לילך, ועכין שיהיה שזה מטהלל התור'
והתכמה, לכן עיין גם בבאורי.

שעשוע יום יום, התור' שהיתה שעשועו ובאמנה אתו מראש שכתב וזהו אללו

דיעפען רעטן משה לו: „וויר זינד תהנתחלטיג, ווייטער לו הקרען; טריט דוח
היכלו חונד הקרע!" — גמטט געפיעלען דיעוע ווקרטיט, ער נחכטע יוח הייזיג,
פריע: יוח גויקקינד חונד טפרמך: „יוח התכטן ווקחל גערעדעט!"

שָׁנָה. אִזְ רָאָה וַיִּסְפְּרָה תְּקָרָה וְהִבְיָנָה. בַּיּוֹם הַתְּקָרָה
 וּבְחִיקוֹ נִתְּנָה. הֲלֹא הִכְמָה תְּקָרָא וְתִבְנֶנָּה. לְרֹאשׁ
 מְרוֹזִימִים קוֹלָהּ נִתְּנָה. אֲלֵיכֶם אֶקְרָא בְּעַלֵּי אַמוּנָה. שְׁמַעוּ
 כִּי נִגִּידִים אֲדַבֵּר לְהִבְיָנָה. מִכְּפֹתַי שְׁפָתַי מִיִּשְׁרָיִם
 וְנִכְוֶנָה. בְּצֶדֶק כָּל אֲמָרֵי פִי בְּלִי תוֹאֲנָה. כָּלֶם נְכוּחִים
 לַיּוֹדְעֵי בִינָה. קָחוּ מוֹסְרֵי וְאֵל כֶּסֶף וְתִבְנֶנָּה:

מִקְדָּמֵי קָדָם מִרֹאשׁ גִּסְכָּתֵי. בְּאֵין תְּהוּם וּמַעַן
 נִתְּנָה לְלִתִּי. בְּטָרָם הָרַגְנָבַע נִתְּחוּ לְלִתִּי. בְּחִבְנוֹ שְׂמוּמִים
 שָׁם הָיִיתִי. בְּאִמְצוֹ שְׁחָקִים עֲמוֹ נִמְצָאתִי. אֲנִי חִכְמָה
 עֲרַמָּה שְׂכַנְתִּי. מִשְׁחָרֵי וּמְצָאֲנִי וְאוֹהֲבֵי אֶהְבֵּתִי.
 מִחֲרוֹץ וּמִפֹּי נִבְתְּרָה תִּבְוֹאתִי. בְּאֵרֶחַ צֶדֶקָה וּמִשְׁפָּט
 הִתְהַלַּכְתִּי. יִסּוּרוּ אֵלַי חֶסֶד לִבְוָפְתִי. לְלֵהוֹם בְּלַחְמֵי
 וְלִשְׁתוֹת יַיִן מִסְכָּתֵי. כִּי עֶשֶׂר וְכַבּוֹד נִמְצָא אֵתִי:

עֲצָתוֹ מִרְחוֹק אִמֵּן לְאִמְנֵי. חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ שָׁם

אֲסוֹן וְאֵהִי שְׁעוֹעִים יוֹם יוֹם (מַעֲלֵת) וְאֵמַר ר"ל כִּי לְקוֹם שְׁמֵי אֱלֹהִים שֶׁכֶּה
 קִדְשָׁה הַתּוֹרָה לְנִרְיִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁכֶּה וְאֵהִי שְׁעוֹעִים יוֹם יוֹם, וְיוֹמוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה
 חֲלָף כְּשֵׁם שֶׁאֵמַר כִּי חֲלָף כְּשֵׁם עֵיכוּךְ כִּיֹם אֲחַמּוֹל וְכו', כְּלֹאִתָּא בְּנִרְיִיתָ הַנֶּה
 פ' ח' וְנִתְּחַמַּעַת פ' וְשֶׁן דָּף י"ח ח' אִזְ רָאָה וַיִּסְפְּרָה, ל"ה בְּלִיִּם ב"ח ב"ז וּב"ג
 מ' רש"י ז"ל. בַּיּוֹם הַתְּקָרָה, כְּלֹאִתָּא בְּלִיִּים דְּר"ע כ"ב חֲתוּמֵי שֶׁכֶּה כְּמִכָּה
 הַתּוֹרָה כּוֹלֵם הֵם חֲקוּקִים נַעַץ שֶׁלֹּכֶת עַל כֶּתֶר מוֹרָא שֶׁל הַקֶּבֶ"ה וְכו'. וּבְחִיקוֹ
 כְּמוֹכָה, כְּלֹאִי בְּלִיִּים דְּל' כֶּתֶן פ' ל' דָּף ח' ח' ל' יוֹסִי הַגְּלִילִי אֲוִמֵר תַּשַּׁע מֵאוֹת
 וּשְׁנַיִם וְאַרְבַּע זֹרוֹת קוֹדֵם שֶׁכֶּרָא הַעוֹלָם הִיָּתָה תּוֹרָה כְּמוֹכָה וּמְוֹכַחַת
 בְּחִיקוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה וְאוֹמֵרֶת שִׁירָה שֶׁל הַמַּלְאָכִים וְכו'. הֲלֹא חֲכֵמָה תְּקָרָא וְכו',
 עַד סוֹף הַחֲרוֹז, כּוֹלוֹ מִבּוֹאֵר מַלְשׁוֹן הַכְּתוּבִים שֶׁ נִמְצְאוּ סו' ח' וּסְל' ג'.

מִקְדָּמֵי קָדָם וְכו', גַּם הַסְּפָרָא הוֹאֵת כּוֹלָה לְקוֹחָהּ וּבְקִנְיָהּ מַלְשׁוֹן הַכְּתוּבִים
 שֶׁ הֵמָּה מִבּוֹאֵרִים עַל מִקְוֹתָם.
 עֲצָתוֹ מִרְחוֹק אִמֵּן לְאִמְנֵי, עַש"ה עוֹת מִרְחוֹק אֲמוּנָה חוֹמֵן (יִשְׂעִיָּה כה ח) וְאֵמַר
 הַתּוֹרָה כִּי כִנֵּר מִרְחוֹק קוֹדֵם הַבְּרִיאָה הִיָּתָה עֲלָמוֹ לְאִמְנֵי. חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ וְכו',
 כְּדָאִי נַעַם' שְׁחָסִים דָּף ס"ח ז' אֲלֵמַלְאָה תּוֹרָה לֹא כְּתוּבִימוֹ שְׁמֵים וְאֶרֶץ שֶׁכֶּה אֵם
 לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלִילֵיהּ חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ לֹא שְׁמֵי (יִרְמִי' לֵג כה), וְאֵמַרוּ עוֹד בְּנִרְיִיתָ
 בְּרָא אֱלֹהִים בּוֹכּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁקִּרְחַת רִאשִׁית שֶׁכֶּה אֵם קִנְיָה רִאשִׁית רִבּוֹ, וְהוּא רִאשִׁית
 דְּרַבּוֹ בְּחֶסֶד קִנְיָה, וְאֵמַר בְּפֶסֶק ע"ה עוֹלָם חֶסֶד יִכְסֶה (מִתְּלִים פ"ג ג').

לְמַעַנִי. רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ בְּחֶסֶד קָנְנִי. וּמִצֹּרֶף דְּרֵבֶשׁ וְנִפְתַּת
הַמְתִּיקָנִי. זָהָב וּפְנִינִים לֹא יַעֲרֹבוּנִי. כִּי כָל בֵּיתִי לְבוֹשׁ
שָׁנִי. לְוֵית חֵן וּרְפָאוֹת נִתְּנָנִי. יָדֵי וּכְפָי לְפָרוֹשׁ לְעֵנִי. פִּי
פְתוּחַ בְּהַכְמָה וּבִשְׁכָל חֶכְמָנִי. וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנִי.
טָבוֹחַ טָבְחִי וְעָרוֹף שְׁלִחָנִי. אֶרֶךְ יָמִים וְכָבוֹד
בְּשִׂמְאֹלִי וּבִימֵינִי :

וּבַעֲצַתִּי נֹעֵץ רוֹכֵב פְּרוּבִים : מְמַדֵּי אֶרֶץ שָׁם וְדַבֵּק

מֵאֹף דָּבֵשׁ וְכוּ', עַשׂ"ה הַחֲמִידִים עוֹהֵב וְטֵבוֹ רַב וְטַת וְקִים מִדְּנֵשׁ וּכּוֹפֵת
לוֹמִים (תְּהִלִּים יט). זֶהָב וּפְנִינִים לֹא יַעֲרֹבוּ, עַשׂ"ה לֹא יַעֲרֹכֶנּוּ זֶהָב וּכּוֹכִית
וּכְסֵף חֲמֵה מִפְּנִינִים (חֵינוּחַ, יו ויט). כִּי כָל בֵּיתִי לְבוֹשׁ שָׁנִי, ל"ה כִּפְרַשׁ אֶשֶׁת
חֵיל מִי יַמְלֵא כְּסוּף ס' מְשָׁלִי וּבּוֹלֵה כְּדַרְשַׁת עַל הַחֹמֶה כְּסִי רַשִׁי שֶׁם, וְכַמְדַּרְשׁ מְשָׁלִי
אֶשֶׁת חֵיל זֶה הַחֹמֶה, וְרוֹחוֹק מִפְּנִינִים שֶׁהִיָּתָה לְפָנָי וּלְפָנָי הַחֵה מִזֶּה וְהוֹרִידָה לְיִשְׂרָאֵל
וְכוּ', לֹא תִירָא לְבִיתָה מִשֶּׁנֶּגֶז זֶה גִיְהִנְסָם, כִּי כָל בֵּיתָה לְבוֹשׁ שָׁנִים, זֶה דָם הַמִּילָה
אֶמֶר הַקִּבְ"ה מִי מִיֵּלֵךְ אֶת כְּסִי מֵאֵשׁ לוֹהֵט ? הוּא אֲזַמֵּר זֶה הַמִּילָה. וַיַּעֲוִן רַבִּינוּ כְּחֵי כְּסִי
לֶךְ כֵּךְ כְּסִמּוֹק וְהִיָּתָה בְּרִיתִי בְּנִשְׁרָכְסָם גַּם כְּסוּף הַסְּרָשָׁה עַל כְּהַמְלוֹכוֹ בְּשָׂר עַרְלָתוֹ.
לוֹיֵת חֵן וְכוּ', עַשׂ"ה בִּי לוֹיֵת חֵן הֵם לְרֵאשִׁיךְ (מְשָׁלִי ח ט) וְעַשׂ"ה רַפְּאוֹת תְּהִי לְשֶׁרֶךְ
(סָם ג ח). יָדֵי וּכְפָי וְכוּ' עַשׂ"ה שֶׁם כְּסִי אֶשֶׁת חֵיל כְּסֵה פְרַשָׁה לְעֵנִי וְיִדֵּה שְׁלַחָה
לְחִינּוֹן וְעַשׂ"ה פִּי רַשִׁי. כִּי פְתוּחַ וְכוּ' עַשׂ"ה שֶׁם פִּיהַ פְּתַחַת כְּחִמְטָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל
לְשׁוֹנִי. טָבוֹחַ טָבְחִי וְכוּ' עַשׂ"ה עֲנַחָה עֲנַחָה מִשְׁכָּה יִיכָה חֶף עֲרַכָה שׁוֹלְחָה (מְשָׁלִי
ט ז). אֶרֶךְ יָמִים וְכוּ' עַשׂ"ה אֶרֶךְ יָמִים בְּעִינָה כְּשֶׁמְאַלְהָ עַרְוֹ וְכּוֹדֵר (סָם ג יו).

וּבַעֲצַתִּי נֹעֵץ וְכוּ', עֵינֵי גַ' לְעִיל בְּיוֹזֵר אֲדוֹן אֲנִיכִי אֹת ס', וּבַתְּחִיבָה רִישׁ ס'
בְּרֵאשִׁי, ה' כְּחִמְטָה יִסֵּד אֶרֶץ, כְּשֶׁבְרָא הַקִּבְ"ה אֶת עוֹלָמוֹ כְּתִיעֵץ בְּתוֹר' וְבָרָא אֶת הָעוֹלָם
שָׂכָל לִי עֵנָה וְחֹשִׁיָה אֲכִי בִיכָה לִי גְבוּרָה (מְשָׁלִי ז יד) וְהַחֹמֶה בְּמָה הִיָּתָה כְּתוּבָה ?
הִיָּתָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְכַנֵּה בְּאֵשׁ שְׁחוּרָה שָׂכָל קוּוֹלוֹתָיו תְּלַתְלִים שְׁחוּרָה כְּעוֹרֵב (סִיר ה יא)
מָה קוּוֹלוֹתָיו תְּלַתְלִים ? עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ חִילֵי תְּהִלִּים עַל הַלְּבוֹת. כִּי לֵד ? כְּתוּבָה
לֹא תַחַל לִו אֶת שֶׁם קִדְשִׁי אֵשׁ אֶתָּה עוֹבֵה ח' ה' אֶתָּה מַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, כָּל
הַכְּסֵמָה תַּחַל לִי אֵשׁ אֶתָּה עוֹבֵה ח' ח' אֶתָּה מַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, שֶׁעַי יִשְׂרָאֵל וְכוּ',
אֵשׁ אֹת אֶתָּה כֵּךְ כָּל בְּנֵי הַמִּיָּנָה כּוֹלֵה לְכָךְ כְּאֶמֶר קוּוֹלוֹתָיו תְּלַתְלִים, לְפִיכֵךְ דוּד
עֵקֶלְס וְזוֹמֵר רַחֲמֵה מְלוֹתֶךָ מֵאוֹד וְזוֹמֵר אֲרוּכָה מֵאֶרֶץ מִדֵּה וְגו', וְהוּא הִיָּה אֲזוּנֵן לְכָל
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית שְׂכָאֶמֶר וְחֵהִיָּה אֲלֵלוֹ אֲזוּנֵן, אֶת אֲזוּנֵן אֲלֵלוֹ אֲזוּנֵן, וְזֶה כְּטָה שְׁמִים וְיִסֵּד
אֶרֶץ שְׂכָאֶמֶר אֵשׁ לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלִילָה וְגו' וְזֶה סַתֵּם יִם חֹזְקִיכֶם שְׂכָל יֵלֵךְ וְיַשְׁרֹף
אֶת הָעוֹלָם שְׂכָאֶמֶר הַחֹמֵי לֹא תִירָאוּ כֹּאֵם ה' וְגו' וְזֶה כְּנֵשׁ אֶת הַתְּהוֹם שְׂכָל יֵלֵךְ אֶת
הָעוֹלָם שְׂכָאֶמֶר כְּחֹף חוּג עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְזֶה בְּרָא חֲטָה וּבְכַנֵּה שְׂכָאֶמֶר כֶּה אֲמֵר ה'
כּוֹתֵן שֶׁמֶץ לְאוֹר יוֹמֵם חֲקוֹת יָרַח וּכּוֹכָבִים לְאוֹר לִילָה רוֹגֵעַ הִים וְיַהֲמִינֵה גְלוֹי ה' לְעִנְאוֹת
שָׁמוֹ (יִרְעִיָה לֹא לֵה) הֵאֵל לְמַדַּת שֶׁהָעוֹלָם לֹא כְּתִיבֵד חֵלֵךְ עַל הַחֹמֶה וְהַקִּבְ"ה
כְּתַבָה לְיִשְׂרָאֵל שִׁתְּעַסְקוּ בָּהּ ; בְּשִׁכִּיל עִשְׂקֵי הַחֹמֶה הָעוֹלָם עוֹמֵד בְּכֵן אֲמַרָה חֲכָה
כִּי לֵה' מְלוֹקֵי אֶרֶץ (שִׁ"ח ב ח) וְכוּ' עַב"ל. וְעַל דְּבָרֵי הַמֵּאֲמֵר הַזֶּה כְּתִיבֵדוּ
רוֹב הַפְּסוּלִים אֲשֶׁר לְכַסְיוֹ. עֲמִדֵי אֶרֶץ שֶׁם וְכוּ', עַשׂ"ה מִי שֶׁם מַעֲדִיָה כִּי תִדְעַ

קרובות ליום ראשון

רגבים. שמים נטה ושם סתרו עבים. שמש הוריה וצור
 ירח זכוכים. והרשיא והוריה אלנות ועשבים. והשריץ
 דגים ועופות והגבים. ותייה ובהמה וכל פרים ורבים.
 ויצר בכפו ראש לכל נציבים. בהבראו פוננו תפים
 ונקבים. ומעט מאלהים חסרו באהבים. וכבוד והדר
 עטרו בשגובים. והמשילו במעשיו העצומים והרבים:
 נעם אבן יקרה שת מסכתו. בצלמו רקמו והפאיר
 תמונתו. ומקצה עד קצה הקים קומתו. וחלק לו מישכל
 תבונתו. ובמלת לשון הפלא דברתו. ויקרא שמות
 לכל בריתו. ועל כל יצורים היתה אימתו. ובעדן גן
 היתה חננתו. וקלמת יקני בפיו היתה תאותו. עקב
 היותו ראש עפרות אדמתו. חקותי ותורתי להגות
 באמרתו. ונעם משפטי צדקי לחיותו:

(איוס לח ה) וע"ש בקצת עשר למוזק ורגבים ידנקו (שם פסוק לח). שמים כעסה
 וכו', כולם נבראו בתורה כדלעזרן. וכל פרים ורבים, כל בעלי חיים שגז' עליהם
 פרו ורנו. ראש לכל בנינים, אדם הראשון מנחל יציר כפיו והוא לכל היקום. נציבים,
 יקומים בי קיימה וכליבה אחת היא ואין הפרש בין לבין ויקם מלכה נויצב מלכה
 וסתי הלכות שוות במזג המקרא. נבראו כוכבי וקנים וכו', נברקי דר"א
 פקק יב עשר חסות עשה הקב"ה לאדם הראשון בגן עדן שגז' נעזר גן אלהים היות
 כל חבן יקרה מסובת יך אודם פעדה ויהלום תרשים מהם וישנה פסוד כופך
 ונרקת וזהו מלאכת תפיך וקניןך כך ניום הנראך כוכבו (יחזק' ב' יג)
 הכי אלו עשר חסות והי' המלאכי מתופסים בתפיים ומרקדים כנקבות שגז'
 מלאכת תפיך וקניןך כך ניום הנראך כוכבו, ניום שנראך אדם הראשון וכו'
 עכ"ל. ומעט מאלהים וכו', שגז' ותחטתו מעט מאלהים (תהלים ח' ו' ו').

נעם חבן יקרה שם מסכתו, עשה חוסתו, מעט חבן יקרה וכדלעזרן;
 ונברקי דר"א כ"ח בעקום מהור הי' נעבור החרץ הי' ורקמו ותקבו ויפח נאפיו כשמת
 חיים ועמד על רגלו והי' מסתכל בכלי מעל' ועשה והי' קומתו מסוף העולם ועד סופו
 שגז' אחר וקדם לרתמי (תהלים קלע ה) וכו' עכ"ל. וכן ח' נעם' חגיג' ד' י"ב ח'
 וספדהרין ד' ל"ח ב'. וחלק לו וכו', ע"ש ויפח נאפיו כשמת חיים. ובמלת לבן
 וכו', הלכון הזה לקוח מים' ילירה פ' ח' שהזכיר שם מלת לבן ומלת המעור,
 ויש מדגישים הל' מלבן בי חין מלה בלשוננו (תהלים קלע ד) ויש מרשים אותו
 ואמרו שהוא ל' מילה שטובל לבו כי נתת לו כח הדיבור וכן מסתבר. ולהעתיקני
 כפיו היתה תאותו, הקב"ה היה חסן למת אומי לאדם ולהעתיק אותי כפיו.
 בשורי

בשורי מעשה הוֹדַר מְעֵשֶׂהוּ. לא שָׁמַר צוּוֵי וַיִּפְרֶהוּ.
 בִּיקָר לֹא לָן וַיִּגְרָשֶׂהוּ. וּנְמֹשֶׁל בְּבַהֲמוֹת נְדָמָה מִקְרָהוּ.
 פְּאֶבְלוֹ מִן הָעֵץ יֵאָשֶׁר צִוְהוּ. לְבִלְתִּי יֵאָכֵל מִמֶּנּוּ
 וּלְטַעְמָהוּ. וְהִרְצֵתִי אֲמָרִי לִפְנֵי בּוֹרְאָהוּ. לֹא חֲפְצָתִי
 בּוֹ כִּי מָרִי הוּא. בְּמִפְקֵד יֵאָחֵד לֹא עֲמֵד לְקַיְמָהוּ.
 וּבִקְצוֹת תִּלְתְּלֵי יַיִךְ יַעֲמֹד הוּא. בְּחֶסֶד לֵב יָמוֹת
 פְּלִי לְהַחֲיָהוּ. לֹא גּוֹבֵל לְהַדְבִּק אֲנִי וְהוּא:

רְבוּ שָׁנִים וְהִלְכוּ דוֹרוֹת. אֲנִי הֵייתִי אֲצִוְרָה בְּמֵרוֹמֵי
 דִּירוֹת. בֵּין אֲרֹאֲלִי טָהַר אֲמֵרוֹתֵי טָהוֹרוֹת. וְעֲמַד אִישׁ
 צַדִּיק תָּמִים בְּדוֹרוֹת. מִיֵּשֶׁר מְעַנֵּל וּמְסַלּוֹת יִשְׁרוֹת. אֶת
 הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ בְּכַשְׁרוֹת. מְנַחֵם מִמַּעַשׂ וּמַעֲצֵב
 מֵאֲרוֹת. וּבִשְׁטָף זַעַם נִחְלָץ מִצָּרוֹת. בְּצִאתוֹ לְרוֹחָה
 מֵתוֹךְ מִסְגְּרוֹת. הִקְרִיב קָרְבָּן מְנַחֶה וְתִשׁוּרוֹת. מִכָּל חַיָּה
 וּבַהֲמָה וְעוֹבֵת טָהוֹרוֹת יִרְצָה לְדַבְּקוֹ בִּי אֲמֵרוֹתֵי לְהוֹרוֹת:

יוֹם גִּשְׁתַּבֵּר נִפְרְדָּה תְּאֵאוֹתוֹ. מִמִּשְׁעֵי בְרָמוֹ הִרְוָה
 שְׂתִיתוֹ. וְנִתְגַּל בְּאֶהְלוֹ וּגְלָה נִבְלוֹתוֹ. וּבְגוֹ נִכְנַס וְרָאָה
 עֲרוֹתוֹ. וַיִּיקֶץ מִיַּיְנוֹ וַאֲרָרוּ בְקִלְלָתוֹ. עֶבֶד עֲבָדִים לְאֶחָיו

בשורי, בראותי, ביקר וכו', עש"ה ביקר כל ילין (תהלים מע יג) וכדאיתא
 בסנהדרין דף ל"ב ב'. ובקצות תלתלי, בתורה שיש בכל קין וקין תלי תליס הלכות,
 כמו שאז"ל במס' עירובין דף כ"א ב'. במפקד אחד, כן א"י בתנחומא סוף פ' שמיני;
 וז"ע בב"ר פ' כ"ד, שאמר, שז מצות כתתי לו ולא היה יכול לעמוד בהם וכו' עכ"ל.
 ואולם בב"ר ר"י ז"ל שם גרס שתי מצוות כתתי מצות עשה ומצות לא תעשה דכתיב
 ויזו על האדם לאמר מכל עץ הגן אכול תאכל הרי מצות עשה ומעץ הדעת טוב ורע
 לא תאכל ממנו הרי מצות לא תעשה ולא עמד בהן והאיך אכי נוחן לו תרי"ג? וכו'
 עכ"ל. — ויתכן כי שניהם כלולים במפקד אחד שלשון מפקד כולל עשה ולא תעשה.
 רבו שנים וכו', עשרה דורות מאלדס עד נח. אברהם, שמונה באיבר. במרומי
 דירות, בדירות מרומי'. איש צדיק תמים, נח. מכחם וכו', עש"ה זה יבח מכו ממעטנו
 ומעצבון ידינו מן האדם אשר ארדה ה' (בראש"ה כט). ובשטף זעם, מי המבול
 ששטפו זעם. מתוך מכאורו, מן התיב' שנסגר שם כמ"ש ויסגורו' בעדו. ורבה, הקב"ה.
 יום נשתכר כסדרה תאוותו וכו'. ענין נח נשכרותו כלו מביאר שם בכתובים.

היותו • בעשותו ככה מאסתיו לשנאתו • ונמתי לצורי
לא אחפזין קרבתו • כי בשפרותו יצא מדעתו • ויפר
חקי ויקרב מיתתו • לץ היין המרה בשתותו • כל
שנה בו לא ירבה חכמתו :

צדק לעשרים העיר ממזרח • בוראו הכיר לשלש
איתן האזרח • ובתת ושפר אלילי תרח • ומבין חשכים
אורו ירה • ומפית מולדתו גלה וברח • והצליח בלקתו
ובחבצלת פרח • אשל נטע והעוברים הארח • ובקצוני
ארץ ריחו הירח • ותועי דרך הסליל בארח • יתן
לפניו גוים ומלכים הברח • ושמר תורות ובמצות
טרח • וגבר בצאת השמש מן המזרח :

חלב ונחשב בשמרו אמונה • בנסיונות עשר נצרך
לכתנה • ומצא שיבר בטנו למאה שנה • והתחיל
במצוה נתנה לשמונה • וגם צור בא עת והגיעה עונה •
אמון שעשועים להנתן במתנה • וגם אני נרציתי בו
להתחתנה • לולי גם במה אדע כי אירשנה • ושאל אות
להודיעו נכונה • וגרם גרות ארבע מאות שנה • בפרך
לענות ערת מי מנה • אז חדלתי בארץ לשכנה :

קם בנו תהתיו והוישת לשרים • בדרכי הזרו הלך
לו היין וכו' עש"ה לץ היין הומה שכר וכל שנה בו לא יחס (משלי כא)

והוא נדרש על כח שבמדבר רבה פ' ע' דף רל"ז ד'
צדק לעשרים וכו' טעמו איש צדק העיר ממזרח לעשרים דורות, וירמוז לאברהם
שקם עשרה דורות אחר נח, ועש"ה מי העיר ממזרח צדק (ישע"י מא ב) ועיין בשו"ת
טוב ממזרח ק"י ובג"ד פ' ע"ג. בראו הכיר לשלש וכו', כדאי' במס' נדרים דף ל"ב ב'
שלש שנים הכיר אברהם את בראו. איתן האזרח, תאר לאברהם בתהלי' פ"ט. אשל
נטע והעוברים הארח, כמו שדרשו ז"ל על ויטע אשל וכן אי' בשו"ת טוב.
חובב, ל' אהנה וסנה והוא עש"ה כי ידעתיו למען אשר יצוה וכו'. וכס לור, ואמר
הקט"ה. אמון שעשועי, כתיב לתורה. לולי כס וכו', כמבואר בכתובים ובמס' נדרים פ"ט.
קם בנו, יצחק. וכושת לשרים, נעשה שר וגדול כאחד השרים. הזרו, אבי.

בְּמִישְׁרִים • לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּטִים יִשְׂרִים • וּבְקָרְבָן
 נִיחַח הַעֲלָה בְּבָרוּרִים • וְנִרְצָה כְּלִיל וְשִׁלְמֵי אֲמוּרִים •
 וְזָרַע וּמִצָּא מֵאָה שְׁעָרִים • וְהַצְלִיחַ וְהַשְׁכִּיל וְהַנְעִים
 אֲמָרִים • וְחָפֵץ לְהַגְדִּילוֹ בְּתוֹרַת מוֹסְרִים • וְגַם אֲנִי
 אֶתְהַבְּתִיו וְחַמְדָּתִיו מִנְעוּרִים • לוֹלִי שְׂאֵתוֹ פָּנֵי עוֹבֵר
 בְּעוֹבְרִים • וּבְעֵשְׁנוּ גַעֲשֵׁן וְהִכְהָה מְאֹרִים • בְּעֵבוֹר
 נִמְנַעְתִּי לְהוֹדֵעַ בְּשְׁעָרִים :

חֲבִיּוֹן עוֹ שְׁכַנְתִּי בְּמַחְמַד • לְאָרֶץ לֹא יִרְדְּתִי לְהַתְּלַמֵּד •
 וְעָמַד אִישׁ תָּם וְתִאֲוָתִי חֲמַד • יֵשֵׁב אֱהָלִים עִתּוֹתִי
 לְהַתְּמַד • בְּרָכָה יִרְשׁ וְלִגְבִיר הָעָמַד • זָרַעוּ לְהַרְבּוֹת
 כְּחוֹל לֹא יִמַּד • וְרוּחַ גְּדִיבָה סְמַכְתָּהוּ לְהַצְמִד • בְּתַמּוֹ
 הַלֵּךְ וּבְכִשְׁרוֹ עָמַד • יוֹצְרוֹ אֱהָבוּ וּבְעֵינֵי גַחְמַד • וַיּוֹרְגֵי
 הַנֶּחֱזֵה זֶה גַעִים וְנַחְמָד • וְנָאָה לוֹ בְּדִגְיוֹנָךְ לְלַמֵּד •
 יְתַמוּךְ לְבוֹ דְּבָרֶיךָ וּבְסוּדֶךָ יַעֲמַד :

זֶךְ הַדָּה וְנִבְרַר וְאִישׁ אֲמוּנָה • וְרָאוּ לְהַשְׁתַּעֲשַׁע בְּמַתָּן
 צְפוּנָה • אֲבָל לֹא שְׁקָט וְלֹא הִפְנָה • בְּבֵית אָבִיו לֹא
 נָח מִתְּלוּנָה • אָחִיו מִתְּנַהֵם לְהַרְגוֹ בְּשִׁטְנָה • עָמַד
 מִפְּנֵי וַיִּלְךְ פְּדָנָה • בְּמִקְלוֹ עָבַר וַיָּבֵא הַרְגָּה • בְּאִשָּׁה
 שָׁמַר עֲשָׂרִים שָׁנָה • בְּגִדוֹל בְּנִים נִטְרַח בְּאִינָה •
 נִמְפָּר פְּדָרַת לְתַאֲלָה וְלִמְגָנָה • וּבְשִׁנֵּי רַעְבוֹן יִרְדַּ
 גּוֹשְׁטָה • לָכֵן לֹא נִפְלָתִי בְּגוֹרְלוֹ לְמָנָה :

בבבבב, בבבבב ובבבבב. וספן, הקנ"ה ספן, לולי שאתן, כדליתא במס' מעילה דף
 כ"א א'. ובעשנו וכו', כדאי' בתנחומא ובפרש"י על ותכהינה עיניו (בראשית כו א').
 הביון עו, עש"ה ושם חניין עוה (סנזיק ג ג); וע"ש פי' רש"י. איש תם, יעקב.
 זך היה, יעקב, ונבר, בר לבב. ולא הוספה, לא הי' לו פכאי. כערס באינינה שהיה
 לו טורס וכער גידול במים. וי"ג טרס באמנה, ל' באמנה אתו (אסתר ג ב). פורת,
 יסף. לתאלה ולמנה, ל' תתן להם מגנת לבן, תאלתך להם (איכה ג ט).

קרובות ליום ראשון

קרוב מועד והגיע זמן. וְשָׂר בְּעֵנְוֵי עַם לֹא אֶלְמָן. וַיִּקָּם
 מוֹשִׁיעַ רוּעָה נְאֻמָּן. תַּחֲלַת צֵאתוֹ מִצְרֵי טָמָן. וַיִּדְּ בַּמְצָרִים
 כָּל אֵלִיל וְהָמָן. וַיִּכְחַד כָּל גְּבוּר שָׂר וּמִשְׁמָן. וְהִגִּית אֹר
 וְהָאִיר אֲשָׁמָן. אֲסִירֵי עֹנֵי לְיִשָּׁע זָמָן. יָם הַעֵבִירִים
 וְהִסִּיעַם לַתְּחוּמָן. וְהִגִּיו לָמוֹ שְׁלוֹ וְהִמְטִירִם מָן. הִבָּה
 צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִימָן. וְאוֹה לְהַנְחִילָם מַעֲשֵׂי יְדֵי אָמָן :

וּבִיַּרְח הַשְּׁלִישִׁי לְחַפְּשׁ לְצֵאתָם. בָּאוּ לְחֹרֵב כָּל
 מִקְהֵלוֹתָם. וַנִּגַּד הָהָר הַיְתָה חֲנִיָּתָם. הַסְּכִימוּ דַעְתָּם
 וְהִשְׁווּ עֲצָתָם. וּמֹשֶׁה עָלָה וְהוֹשִׁים בְּחוֹתָם. וַנִּצְטַוָּה לְדַבֵּר
 הָעָם וּקְדַשְׁתָּם. הַיּוֹם וּמָחָר צִוָּה פְּרִישְׁתָּם. וַיּוֹם אַחַד
 הוֹסִיף לְטַהֲרָתָם. וְסִדֵּר עֲנִינָם וּמִצְוֹת הַגְּבֻלָּתָם.
 וּבָנָה מִזְבֵּחַ וְכָרַת בְּרִיתָם. וְהָקִים מִצְבוֹת כְּנֻגָה שְׁבֻטֵי
 תָם. וַיִּקְדַּשׁ אֶת הָעָם וַיִּבְכְּסוּ שְׁמֹלֵתָם :

אֲנִי בַּשְּׁלִישִׁי בְּהִיּוֹת בְּקָרוֹ. מִלֶּךְ בְּמִסְבוֹ הוֹפִיעַ
 בִּיקָרוֹ. רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן מִשְׁנַנִּי פְּאָרוֹ. וַיְהִי קֶלֶת
 וּבְרָקִים וְהִזְרִיחַ אֹרוֹ. קוֹלוֹ בְּכָחוֹ וְקוֹלוֹ בְּתַדְרוֹ. וְרוּחַ
 סְעָרָה עוֹשֶׂה דְבָרוֹ. וְעֵנָן כָּבֵד כִּסֵּה עַל הָרוֹ. וְהַצּוּרִים
 נִתְּצוּ הָרִים בְּעֶקְרוֹ. הוֹלֵךְ וְחֹזֵק קוֹל שׁוֹפְרוֹ. חוֹצֵב
 לְהַבּוֹת אֲרָזִים בְּשִׁבְרוֹ. קוֹל יְיָ יַחִיל מִדְּבָרוֹ. וְכֵלֹ
 אֹמֵר כְּבוֹד בְּפֶאֶר דְּבִירוֹ :

קרוב מועד וכו', אמ"כ קרב המועד לנתינת התורה. אליל וחמץ, לשון
 והכרתי את סמניכם (ויקרא כו ב). ומשמך, איש בריא ושמך, מן והרוג במשמיהם
 (תהלים עח לא), והמ' הראשון במירק. והגיה, והאי, ל' נוהה. אשמך, חסדך,
 ל' באשמנים כמתים (ישעיה נט י).

ובירח השלישי, במדש השלישי. הסכימו דעת וכו', כמוואר לעיל בסוף.
 פיעט חסכו בבוד.

אני בשלישי וכו' נס זה מואר שם אל הקדים על ידם אלק נמשכו,
 וכל היחזיק מואר.

כַּמִּתְפַּאֲרֶת הָיִיתִי בְּיוֹם הַתְּנַתִּי. הִנֵּה בָּא קִצִּי וְהִגִּיעַ
 עֵתִי. לְהוֹדִיעַ יָפְיִי וּלְהַגִּיד תִּפְאֲרָתִי. יֵצֵא טָבָעִי וְתִתְעַלֶּה
 חֲפָתִי. יִדְעוּ הַכֹּל מִה מְלֵאכֹתִי. צִדְק וּמִשְׁפָּט בְּתוֹךְ
 גְּתִיבָתִי. עִמָּךְ חֲכָמָתִי וְסוֹד בִּינָתִי. יִבְנֶנּוּ שִׁבְרֵי עֲנָשֵׁי
 וְאִוְהָרְתִי. עֲרֹךְ שְׁלַחְנִי וְסַגֵּר מִסְגְּרָתִי. תִּקְוֶן אֲצַבְעוֹתַי
 וְרַב פְּעֻלָּתִי. כִּי עַד עַתָּה בְּמִרוֹמִים שָׁכַנְתִּי. וְהַיּוֹם
 בְּאָדָם מִתְּנוֹת לְקַחְתִּי:

צִיר אֲמוּנִים נִתְעַלָּה בְּכַחֲרִים. כְּצַנֵּת שְׁלֵג בְּיוֹם
 קִצְרִים. חָכָם עָלָה לְעִיר גְּבוּרִים. וַיֵּרֵד עוֹ מִבְּטָחָהּ
 לְהַדּוּרִים. אֹמְרִים גְּעִימִים מִפְּנִינִים יִקְרִים. וְקַבְּלָם
 מִימִין יוֹצֵר הָרִים. וְצַבָּאוֹת קָדְשׁ עוֹנִים וְאוֹמְרִים. טָרָם
 נִשְׁמַע אָנּוּ שׁוֹמְרִים. וְשָׁמְעוּ כַּפְּיוֹ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים.
 וּפְחָדוֹ וְרָעְדוֹ מֵרַעְמִים כְּבִירִים וּפְתָחוּ וְעָנוּ כָּל הַיְצוּרִים.
 יִי עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן וּמִשְׁפָּטִים יִשְׁרִים: מִי וַיִּשְׁמָחוּ כָּל
 הָעָם. בְּשִׂמְחַת אֹמְרֵי גַעַם. וְנִתְמַנָּה צִיר רַעַם.
 וַיֵּרֵד מִשָּׁה מִן הַהָר אֶל הָעָם:

כוונת הפייטן לזכור כל עשרת הדברות, וטרם כל דבור יודיע קוונות
 תלתלי דיכיו בשתי נתיים. והקדים בפסוק וירד משה ובפסוק וירבר
 אלהים, ובו כלל שנת כולל את עשרת הדברות. וקוונות הדיכויס הזכירס
 ככל דבור ודבור בנתיים ונחרוונות נאלף בית ונחשד'ק נראשי
 תנות החרוונות. ובסוף הדברות חתום שמו שמעון בר יצחק הזקן.

ח' וּבְכֵן וַיֵּרֵד מִשָּׁה מִן הַהָר אֶל הָעָם:

אלוף

ביום חתונותי, שנתחנתי עם ישראל. עת, עת דודים, באלס וכו', תכלי' ס' ח' י' ט.
 ציר אמונים, משה רבינו שלית נאמן. מנכת שלג וכו', עש'ה כנכת שלג
 ביום קציר ציר נאמן לשולחו (משלי כה יג). חכם עלה וכו', עש'ה עיר
 גבורים עלה חכם וירד עו מנטקה (משלי כא כג); ועש' ס' רש'.

סדר ליום ראשון

מיוסד ע"פ א"ב. סדר.

אלוף מסבל בהוד אפורים. בידיו גלילי וזהב עמודים.
 גרון ענוק לשון למודים דברים דבורים באופן שקודים.
 המשוולים לשלש משקים נחמדים. ובקחות שפבלים
 נשמרים ועומדים. וזנחים הגבחה ולנמוך יורדים. חיים
 ורפאות למוציאיהם מעמדים. מחר בעליל שבעתים
 מנקדים. יקרים מזהב ומפנינים נחמדים. כל התפצים
 לנגדם כל גמדיים. לקח טוב ומוסר מגידים. מתק

אלוף מסובל וכו', מוסב על ירד משה ואמר עליו שהיה אלוף ושר מסובל ועמוס
 באפודי הוד וירמוז לקרני הוד שזכה בקבלת הלויות, והפייטן תפס לשון הכתוב
 אלופינו מסובלים (תהלים קמד יד) לרמוז עוד מה שאז"ל ברכות דף י"ז אלופינו
 בתורה, מסובלים במצוות. בידיו גלילי זהב עמודים, כ"כ בכ"י והוא עיקר וירמוז
 לשני לויות חננים שהיו דומים לשני גלילי עמודים ועיין פי' רש"י על ידיו גלילי
 זהב (שיר ה יד). גרון ענוק, עש"ה וענקים לגרורותיך (משלי א ט). דברים
 דבורים וכו', ל' דבר דבור על אפניו (שם כה יא). שקודים, ל' משקדים
 כפתורה ופרחיה. וכ"י שקודים כתיב, נש' שמאל, וא"כ הוא מל' נשקד עול
 פשעי (איכ' א יד) שתרנומו אתיקר. כמשלים לשלש משקים וכו', במסכת
 פענית דף ז' א': אמר רחב"א למה נמשלו דברי תורה לעינים, דכתיב הוי כל
 צמח לכו לעינים? לומר לך מה מים מניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך
 אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה; וא"ר אשע"א למה
 נמשלו ד"ת בני' משקים הללו בעינים וביין זכחלב? לומר לך מה שלשה משקין
 הללו אין מתקיימין אלא בפחות שכלים אף ד"ת אין מתקיימין אלא במי שדעתו
 שפלה וכו'. חיים ורפאות וכו', שנאמר כי חיים הם למוצאייהם ולכל בשרו
 מרפא (משלי ד כב). טובה בעליל וכו', עש"ה אמרות ה' אמרות טהורות
 כסף צרוף בעליל לארץ מוזקק שבעתים (תהלים יב) וכמאן דאמר שבעה
 ספרי תורה (שנת קט"ו), והוא מנקדים שטעמו מוסמנים. יקרים וכו', על שם
 הכתוב יקרה הוא מפניכים וכל חפליך לא ישו בזה (משליג עו). מתק

אלוף. חיהו, דען התבגועוהרטען פירוטען, חווסטרמהוטע פייערנאמן;
 ער השטטע דיח גהזנען געוועטלטהפען חין זיינען התבגוען. חיינע זיעבע
 זיעבע שטיימע, חיינע בערעדטעע לונגע טפרתך יח חויו, דיח דען געגענע
 טתקידען ווההלנגעוועסענען ווהרטע גאטטעו. יח גווייבן דען דרייערזיינע
 זיעבליבן געטרענקען, וויין חונד ווייך, דיח יך בעטער התלג
 טען חין גערינגען געפאקען, דיח דען התהע טייטן חונד דען גיעדריגע
 זולטן. זעבען געוועהרען יח חונד הייז דעכען, דיח יח מינע החבטן;
 יח ינד ריון, זיעבענלפך געוויטערט, ווירדיגער חונד גהז, טתלנברער
 חונד פערטען, חונד חווע קעטבחקייטען החבטן געגטן יח קיינען ווערטע.
 יח פערקירטען פערטרעפליב'ע זעהרען חונד ערשהנען לזר ויטטליבקייע;

של שבועות

כד

וּמִרְפָּא לַעֲצָמוֹת וְגִידִים • נְתוּנִים מֵאִשׁ וְכֹאֵשׁ יוֹקְדִים •
 סַם חַיִּים לְבָקָהּ מִתְפַּבְּדִים • עוֹבְיָהֶם עוֹזְבִים וְחוֹבְקֵיהֶם
 מְכַבְּדִים • פְּלִפּוּלָם בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִתְלַמְּדִים • צוֹרְפֵיהֶם
 מוֹשִׁיבִים בֵּין גְּגִידִים • ח' קוֹגֵיהֶם לְהַיְי עוֹלָם עֵתִידִים •
 רַב טוֹב הַצָּפוֹן לְחֶסֶדִים • שׁוֹמְרֵיהֶם יִצְלוּ מִכָּל פְּתָדִים •
 תּוֹמְכֵיהֶם מְאֹשְׁרִים וְבוֹיָהֶם מְלַפְּדִים :

מְלַפְּדִים לְפִידִים וּבְרָקִים נוֹגְהִים • בְּתַתּוֹ קוּל
 עוֹ מִשְׁמֵי גְבַהִים : ח' וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים :

ע"פ חשר"ק.

תְּחִילֵי תַּאֲרִיץ בְּדִנְג גַּמְקִים • שְׁחוּ גְבַעוֹת עוֹלָם

ומרפא וכו', ע"ה רפאות תהי לשרך ושקוי לעלמותיך (שס), וכאמר מתוך לנפס
 ומרפא לעכס (שס יז כד). נתונים מאש, כאמר אש דת למו. וכאש יוקדים, כא'
 הלא כה דברי כאש. סס חיים וכו', כאמר עץ חיים היא (משליג). עוזניהם וכו',
 ע"ה א תעונה ותשמך סלסלה ותרומך תכבדך כי תחבנה (שס ד).
 פלפולם בשלש עשרה וכו', יג מדות של ר' ישמעאל שהתורה נדרשת בהן. צורפיהם
 וכו', דברי התורה מושיבים צורפיהם בין גגידים ומזמנים קניניהם לחיי ע"ה. רב טוב
 וכו'. ע"ה מה רב טובך אשר לפנת ליראיך (תהלים לא כ). אומריהם יוצלו וכו',
 כאמר אומר מזה לא ידע דבר רע (קהלת ח ה). תומכיהם מאזרים וכו', כאמר
 ותומכיה מאשר (משליג יח). ובזיהם מלפדים, מצערים אותם בלפיד אש. מלפדים
 לפידים וכו', הלפידים היו מלפדים והברקים ניגהים בתתו קול עז וכו'.
 תחילתו ארץ וכו', בשעת מתן תורה חרדו ופחדו שמים והארץ כדונג

הקבועהתן זיכר יום חונד היינוחן פיר אחרק חונד געביינע. יום סתמא
 הטן פתחן פייער חונד זיכר חוזהרבריקגענד גוייך דעם פייער; מיהרען
 פערעהרערן געוועהרען יום לעבענוערלייח, פערפחטען מיהרע פערפחטער
 חונד פערעהרען, דיח יום סתמלען. דורך דרייחלעהן פרוגעווענטע ווערדען
 דיח סטרייטגען פוקטע חין מיהנען ערטרערט; דיח יום חויהעטלען,
 ווערדען חונטער פירנען געזעטלט, חונד דיח זיך חיינע פערטיגקייט
 דחיון ערווערבען, רייפען לזם עוויגען לעבען, חונד אפכטיגען גוט החר
 רעט דער פרוחטען. דיח גמטטען ווערטע היטען, טריפעט קיין חונדיקק;
 זעויג זיכר, דיח זיך פנעט חן יום החלטען — מיהרע פערפחטער ווערען
 חויל חין פייערפלוחטען.

חין פייערפלוחטען חונד בויעטטרמהלען ערטחון ריח סטיוועע דער חווחחכט
 חווייענען חונטעוועסליכען הטהען ח' חונד גמטט — טפרחך —
 דח לערפלוחטען דער ערדע טיעפען ויח וועהן, חונד דיח עוויגען חונטעוועס

סדר ליום ראשון

הַמְצוּקִים • רַבּוּ רְעָמִים וְגַבְרוּ זָקִים • קוֹלֵי קוֹלוֹת מְשֻׁנָּגִים
וְהַזָּקִים • צְפִצְפוּ הַדְּבֹר בְּנִיצוּצֵי בָרָקִים • פְּטִישׁ מְפוּצָץ
סְלָעֵי נְקִיקִים • עוֹרֵךְ אַחַת וּשְׁתַּיִם מִתְחַלְקִים • סוּדֵי רֵאִים
וּמְשֻׁפְּטִים צְדִיקִים • גּוֹתְגֵי קוֹל שׁוֹפֵר מִתְחַזְקִים • מִשְׁוֵה
יְדָבֵר וְהַבֵּל שׁוֹתְקִים • לְעִמּוֹ הַנְּחִיל מְדַבֵּשׁ מִתּוֹקִים •
כֶּשֶׁר יִאֲמוֹנֵת עֵתִים חֲשׂוֹקִים • יִדְעֵת חֶסֶן וְיִשׁוּעַת
גְּזִיקִים • טַעְמֵי חֶכְמָה וְרַעַת מְפִיקִים • חָנָם נִתְנָם גּוֹזֵר
וּמְקִים • זָבָם בְּמִתְנָה לְבוּ רַבִּיקִים • וְכָלוּ מִחֲמָדִים וְחִכּוּ
מִמִּתְקִים

נמקיס, כשעוה נתמסמסו כדכתיב הרים כדונג נמסו (תהלי' לוה). ובענור הסרת
אמר נמקיס מקוס נמסיס ועמסם אה כמו ונס אנחנו נמקיס (יחזקאל לג י),
טעמנו נמסיס. שמו נבעת עולם, ל"ה נחנקו ג'. העזיקוס, החזיקוס. קולי
קולות וכו', כדל' נמכלתא ויהי קולות וברקיס וגו', קול קולות מיני קולות
משוכות זה מזה וברקיס ברק ברקיס משנים זה מזה. לפתוף הדבור וכו', כדאיתא
בפרקי דר"א פ' מ"א, ישראל שמעו קולו של הקב"ה וראו את הקול יולא מפי הגבורה
בברקיס ורעמים שנאמר וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים. פטיש מפוכן
וכו', שנא' הלא כה דברי בלש נאס ה' וכפטיש יפוצן סלע (ירמי' כג כט). עורך
אחת וכו', שנאמר אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי (תהלים סניב) וע"ש פי' רש"י
ז"ל. כושר אמונת עתים וכו', עש"ה והיה אמונת עתך חסן ישועת חכמת ודעת
יראת ה' היא אורכו (ישעיה לג ו), ואז"ל נמסכת שנת דף ל"א: אמונת זה סדר
זרעים, עתך זה סדר מועד, חסן זה סדר נאס, ישועת זה סדר נזיקין,
חכמת זה סדר קדשים, ודעת זה סדר טהרות, ואפילו הכי יראת ה' היא
אורכו עכ"ל, והרצון בו שכולם נתנו למזה מסיני, וכדל' בויקר' רבה פ' כ"ג. וכלו
מחמדים וכו', תאר לא ית', עיין ש"פ י"ז דף קל"ב' ובמדנ' רבה פ' ט' דף קל"ב'.

טעונויטען היגען זענען. דחו דחנענן ומודרע טטקרקער חונד העפטיגער
דחו בויטלען, טטיהטען פֿהגטען חוין טטיהטען, ופאנגיפֿהטענער חונד
מחפטיגער; דיח טקע דעו הוונעוואוטיגען טפרעלעו ביוועטען בויטלע
טטרעהלען חונד לערעהמאטען פֿעלענטיקע. מר חיון טפרוך ענטז
פֿוהר דען גאטטוילען חונדע, חבער פֿחן דעפֿעלעטען געהלעטע: גוונדע
בעגריפֿע דער גאטטעפֿערעהונג חונד דער גערעכטען געוועלט. דיח
ספרטטיהטען ומודרען חיהטער טטקרקער, ביו מזה לו טפרעלען בעגלען,
חונד הוונע טוויגע. ער חיבערניעפֿערטע פֿרעהטענדע גוויבענמחטיקע,
זיעבויפֿער הוה הפניג, לייטויכע פֿייערטקגע, הייוגע רעכטע דער עהען,
הייוחטע רעכט: אהרטן, וויינע חפֿערעגעוועלטע חונד פֿערנינעלטיגע רייז
ניגונג: אהרטען. דער הוונערהמגענדע הפֿט זיח חיהן חיבערניעפֿערט, חונד
זיינע געטרייען דחויט לו בעטענקען. ער, דער הוונענטיבטע, זיעט לוערנט
דען

של שבועות

כה

מִמֶּתְקִים • הַשְּׂמִיעַ אָנֹכִי בְּרֹאשׁ פְּרָקִים • דֶּרֶךְ בְּעִשׂוֹתָיו
בְּמַיִם עֲמוּקִים • גְּבוּר נִגְלָה וּנְלַחֵם בְּמַצּוּקִים • בְּתַתּוֹ
בְּסִינֵי דְתוֹת וְחֻקִּים • אֲזִי בְּרַחֲמָן נִגְלָה מִשְׁחָקִים :
מִשְׁחָקִים הִבְרַקְתָּ נִגְהִיָּה • וְהַשְּׂמַעְתָּ לְעַם בְּמַהֲרָה •

ח' אָנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ :

מיוסד ע"ס א"ב.

אֶרְץ עֲשִׂיתִי וְאָדָם בְּרֵאתִי • בְּרִית וּדְלֵתִים לִי שְׁמַתִּי •
גְּלִיתִי שַׁחַר וּנְשָׂה וּבִקְר צוֹיִתִּי • דֶּרֶךְ לַחֲזוֹן קוֹלוֹת פְּלִגְתִּי •
הָאֹר וְהַחֲשֵׁךְ בְּמִקְוָמָם שִׁבְנָתִי • וְהָאֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ לְכַבוֹדִי
יִצְרָתִי

דרך בעשותו וכו' כמו שאז"ל והואל כפי' רש"י בפסוק אנכי ה' אלהיך לפי שנגלה
ביום כבוד מלכותו ונגלה בסיני כזקן מלא רחמים הואיל ואני נשתנה במדות לא
תאמרו שתי דשיות הם אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים ועל הים וכו' וע"ש.
במצוקים, תאר למי הים האדירים. הברקת נוגהיך, שלחת נוגה ואור שלך ככרקים,
ל' לנגה ברק חכימד (חצוק ג). כמהיך, חושקיך, ל' כמה לך נשרי (תילי' סג).
ארץ עשיתי וכו', מוכב על ה' אלהיך, והוא עש"ה אנכי עשיתי ארץ ואדם
עלי' בראתי (ישעי' מה יב). בריח וכו', עש"ה יוסב בלתי יס וגו' וכתב"ס ואשים
בריש ודלתיים (איוב לט). גלית שחר וכו', עש"ה עושה שחר עיפה (עמוס דיג) ועש"ה
המיימד לוית בקר ידעתה שחר מקומו (איוב לט). דרך לחזון וכו', עש"ה מי
פ לג לטתף תעלה ודרך לחזון קולות (שם לח כה). האור והחשך וכו', עש"ה איזה
הדרך ישכן אור ושושך איזה מקומו (שם לח יט). והאק וכו', עש"ה

דען ספרוך : חיד בין עג, דער עוויגע, דיין גחטט, דער חיד דייך חויו דען וחדע
מזכיר געפיהרט המכע" * פערנעהעטן ; דערט, חזו ער חייטען וועג דורך טיעפע
געוועסער במהנטע, לייגטע ער זיך חין געשטחוט חייטען : מחטיגען קריעגעהנדען ;
היער חבער, חויל דען סיכי, ווח ער געוועטלע חונד רעכטע פערטרנדעטע, דח
ערטיען ער חונטער דער געשטחוט חייטען ערבמרוגועהען חויו דען הייחען.
חויו דען הייחען זיעסענט דוח דיין פיעער בייטלען חונד דיין חויפהערק
זחמע פחוק פערנעהעטן : ח' חיד ביכ'ו, דער עוויגע, דיין גחטט !
ארץ. חיד המכע דוח ערדע ערשטפעטן חונד חייטען חענטען הערפער
געברחט ; חיד המכע דוח ריעגען חונד דוח סייטען רעו : מערער געמחט ; חיד
דעקע דען חפרגען חויל, חויל חיינ געהיים דחמערט עו חונד טמגט ; חיד
זייטע דעו דחנערז בייטן חויל רעכטער במהן ; חיד המכע דען זיכטע חונד דער
פיינטערניס ויהרע הערבערגע חגעווייעטן, חונד דוח ערדע היט חלועק, וחמ :

ח
* דחו הייסט : חיד, דחו עוויגע וועטן, דחו דיר יעלטט חזו געוועטלעכער ערטיינט,
בין עבען דח : עזבע וועטן, דח : דיר חונטר דער ערטיינג חזו רעטטר בעקמלנט חייט.

סדר ליום ראשון

יצרתני. וריחת מזרות בעתם הוצאתי. חקות שמים
 וארץ משטרים שמתני. טופלי שקר בשטף האבדתי.
 יורדי בקעה לשונם בללתי. בדרלעמר ועוזריו הכיתי.
 לעמק שנה לילה חלקתי. מזריה עקדת יחיד ראיתי.
 נדר נדרתי בגשבעתי. שר למלאך בעזרו הייתי. עמו
 מדבר לרודפו הזרתתי. פתרוסים בעשר מכות מחצתי.
 צבאותיכם בעצם היום גאלתי. קרעתי ים סוף ואיתכם
 העברתי. ראיתם בעיניכם אשר עשיתי. שדדתי מזבב
 וחילו החלשתי. שבת קדש לכם הנחלתי. תרגלתי
 ובכנפי נשר נשאתי. תקף שלש מתנות לכם נתתי:

(ישעיה מג ז). זריחת מזרות וכו', ע"ה (איוב לח לב). טופלי שקר, דור
 המבול. יורדי בקעה, כיכוי לבני המגדל ע"ה וימלאו בקעה (בראש' יא ב). לעמק
 זה וכו', ע"ה באברהם ויחלק עליהם לילה וגו' (סס יד טו). עקדת יחיד,
 יצחק. שר אל מלאך, יעקב ע"ה וישר אל מלאך ויכול (הושע יב ה). עמו
 מדבר וכו', כדכתיב השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע (בראשית לא
 כט). פתרוסים, בני מצרים. שדדתי מוכנ, עמלק ע"ה ויזכך נך כל הכתשלים
 אחריו (דברים כה יח), וע"ה ויחלוש יהושע את עמלק (שמות י"ג). תרגלתי
 וכו', ע"ה ואכבי תרגלתי לאפרים (הושע יא ג) וע"ה ואשא אתכם על כנפי
 כשרים (שמות יט ד). תקוף שלש מתנות, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות.

יוח פילוט, ערסחפצטן לו היינער עהרע. חיד פיהרע ויח חויל, דוח זיכטען
 סטערנע, לור בעסטיווהוטען לייט, חונד דע: היוווען: געזעטלע חונד רעגיווענט
 הקב' חיד פֿעזט געזעטלט. חיד בינ'ג, דער יענע פֿונגעוויינע חיבערשטוועהווכב
 געברחטע לזט חונטערגחג יענער זיכדעררחטטע. חיד החבע דוח טסרפחטע
 דער בעווקהנער יענערעבענע פֿערוויררט; חיד טונג כדלעומר וקחאט וייכען
 ווחפֿענכרידערן חונד פֿערפֿהנגטע ויח גען עמק סזח דוח הפֿוכע נחט; חיד
 :קה חויל דעק בערגע מורי', ויח דער פֿחטער וייכען חיינליגען וקה לזט חפֿפֿער
 בכרייטטע, חונד דחרט טהחט חיד חיון געלובדע, טווחור בייח חיר
 זעלזט; חיד ווחר דער בייחטטחנדי יעקב'ג, פֿונד ער היט דעק ענגעל רחנג; חיד
 ווחרנטע וייכען פֿערפֿהנגר, לכן, חיהט ניכטן לזיירע לז טוהן; חיד טונג דוח פתרוסים
 (מצרים) היט לזען סטרייכטן; חיד החבע חייערע העערע בייח העלזען טחגע
 בעררייט; חיד החבע דחז העער געספֿהלזטען חונד חיד הינדורכגעפֿיהרט — חיהר
 החבט היט חויגען געזעהטען, ווחז חיד געטהחן — חיד החבע חייערן פֿערפֿהנגער
 עמלק געסטירלט חונד ויין העער חויפֿגעריעבען — חיד החבע חיד דען הינליגען
 רוחעטחג (שנת) געטעקט. חיד החבע חיד געלייטעט, חויל חדלערפֿליגען
 געטרעגען חונד — חיון דרייפֿחטען חחכטיגע; געטעק געגעבען.

נתתי לך תוכחות מוכרים. השמר לבל תטה אשורים.
ח' לא יהיה לך אלהים אחרים: ע"פ חשר"ק.

תעתועים המה מוסר הכלים. שחר אין למו ולא
מועילים. רודפים אחריהם לבם התולים. קצף מוכיפים
וחימה מגדילים. צורת הטה ולבנה נוטלים. פלשי עב
ותבנית מזלים. עצפים בתבונם מעשה כשילים. סוגרים
להם ואליהם מתפללים. גותנים להם כבוד והלולים.
מושפתחים למו ומשאלתם שאלים. לא ישיבו ללבם ואינם
מושכילים. כי יראתם פגרים אמללים. יצעקו אליהם
ואינם נצולים. טחו ועיניהם ולבותם סכלים חוכים ישועה
מאטים ואלילים. זנוהים תעובים שקוצים וגלולים. וחלק

יעקב

תוכחות מוכרים, משלי ו' כג. לכל תטה אשורים, שלא תטה אשורך מן
הדרך ישר, ל' ותע אשורנו מני ארחד (תהלים מד יט).
העחושים המה, אהים אסרי' כדכתי' הכל המה מעשה תעתועים וגו' (ירמי' י' טו),
וכתיב מוסר הכלים עץ הוא (שם פסוק ח'). שחר וכו', עש"ה אשר אין לו שחר
(ישעי' ח כא), ועש"ה הכל ואין כס מועיל (ירמי' יו יט). לבס התולים, כדכתיב
רוע אפר לב הותל הטכו (ישעי' מד כ). קצף מוכיפים וכו', כדכתיב ויהי קצף על
יהודה (ד"ה ב כד יח). פלשי עב, ל' מפלשי עב (איוב לו יו). עצבים בתנינים,
עש"ה בהושע י"ג ב'. סוגדים, משתחיים. אטים, אחד מן השמות של ע"ז הנזכר
בישעי' י"ט ג'. וחלק יעקב וכו', עש"ה לא כהה חלק יעקב כי יולד הכל הוא (ירמי' י' טו).

געגעבען החב' חיד דיר ערפחבטע ויטטענלעחרען; ניטן דיק ווההלן חין חבט,
ווייכע ניכט פלחן פלחדע! ח' ניטן דיר קיינע ברע חדדע גחטטער חן!
העחושים. חייטנע וועטן זינד זיח, היילונגע; מונד מונגיטע;
דינגע; מור געטייטטע הערלען; זכען זיח מונד זיע הען חיבער זיך דען גחטטויכען ח' פ
וויזען מונד זיינען וועכטיגען לחרן; זיח געהעטן דען; ביז דער זענען חדער דען
וועכטען, חדער חירגענד חייכע וועקען; חדער פלחטענגעטחוט, חדער מויד
געבונדענער חבטע געטייטלעט גחטלען, ביקקען זיך, בעטען זיח חן, פערעהרען זיח
פלחטען הין מונד פלעהן חונן ערפילונג; חיהרער וויכשע, חעהע לו בעדענקען, דחם
דיענע גחטלען זעבלונגע, חונטעכטיגע קחפער זינד, דיח חיהרע חכבעטער ניכט
רעטטען קחנטען. כוידע מויגען כור מונד פערסטחקקטע הערלען חחררען
חויך הילפע דער טייחחונע, דיח חיהרע טהחרהייט זיך לונן סוטלעגטע געוועהנט;
פבער

יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל אֱלֹהִים. הַמּוֹן מַיִם נוֹתֵן וְנִשְׂיָאִים עוֹלָיִם.
 דָּבְרוּ מְקוֹם וְעַצְתוֹ יִשְׁלִים. גּוֹעַר בְּיָם וַיִּהְיֶמוּ גְלִים. בּוֹ
 תְּדַבְּקוּ וְעַדְיוֹ הָיוּ מִיַּחֲלִים. אוֹיְבֵיכֶם יִפִּיל חֲלָלִים חֲלָלִים:
 חֲלָלִים אִפִּיל כָּל שׁוֹכְחֵי הַשֵּׁם. הַשְּׁמֵר פֶּן תִּבְשַׁלּוּת אֲשָׁם:
ח' לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם:

ע"פ א"ב.

אַמְתֵּי שְׁמוֹ הַמְּפֹרָשׁ בְּשִׁבְעִים. בּוֹ נוֹסְרוּ אַרְצוֹת וְנִטְעוּ
 רְקִיעִים. גְּבוּלוֹת אֶרֶץ וְרוּחוֹת מְרַבְּעִים. דְּבַקוּ בַחֹתְמוֹ
 הַמּוֹן מִים וְכו' כְּכַתּוּב שֶׁס פֶּסוּק י"ג. דָּבְרוּ מְקוֹם וְכו', כְּדַכְתִּיב מְקוֹם דָּבַר
 עֲבָדוֹ וְעַתָּה מֵלֹאכֵיו יִשְׁלִים (יִשְׁעִיה מִד כו). גּוֹעַר וְכו', כְּדַכְתִּיב רוּגַע הִים
 וַיִּהְיוּ גִלְיוֹ (יִשְׁעִיה כֹּל טו) וְתִי דְכוּיָף נִימַל וּפִירַשׁ אוֹתוֹ כְּמוֹ גּוֹעַר
 בַּהִיפּוּךְ אוֹתוֹת ע"ד כִּבְשׁ וְכִשָּׁן כְּכַתּוּב בַּמַּכְלָל.

אֲמַתֵּי שְׁמוֹ, מַחֲזִיק עִם לֹא תִשָּׂא, וְטַעְמוֹ לֹא תִשָּׂא שְׁמוֹ הַאֲמִיתִי וְכו'. הַמְּפֹרָשׁ
 בְּשִׁבְעִי, פִּי הַמְּפֹרָשׁ לֹא־שִׁבְעִים כִּי ע"צ הֵם וַיּוֹצִיִם מִן ג' פֶּסוּקִים וַיִּשְׁעוּ וַיִּבְרָא וַיִּטַּע,
 אֵל שֶׁכֵּן דְּרַךְ הַזֹּכְרִים חֲשֵׁבֵנוֹת אִיכָּס מִשְׁנִיתִים בְּפִרְעוֹתוֹ, וְאִמַר שְׁבַעִים בְּעִבּוֹר הַחַרְוֹת,
 וְהִנֵּה מִלְּבַד שְׁפִירוֹשׁ זֶה דְּחֹק מֵאֹד (שִׁאִמַר שְׁבַעִי בְּמִקּוֹם שְׁנַיִם וּשְׁבַעִים גַּם כֵּאֲנִי לְקַמֵּן
 בְּאֹהֶרֶת רֵאשִׁית נִקְרָא שְׁמוֹת שְׁבַעִים וְכו') הִנֵּה הוּא בְּעַל מִכְר עֲמֹשׁ אֵלֵינוּ כֵּן לֹא יִהְיֶה
 עוֹבֵר עַל לֹא תִשָּׂא כֹּל הַכֹּשֶׁבֶע בְּשֵׁם הַמִּיּוֹחַד דּוּקָא וְכֵּדִיא תַּכְיָא (בַּת כ' פ' קְדוּשָׁה) יִכּוֹל לֹא
 יִהְיֶה חִיבִין אֵל עַל שֶׁס הַמִּיּוֹחַד, מִיָּיִן לְרַבִּית כֹּל הַכְּבוֹיִין (כְּגוֹן שְׁדֵי נִבְנוֹת וְכו'
 דְּמִי לְהוֹן) תְּלֵמֹד לֹמַר בְּשֵׁם יִתְּן שְׁמוֹת שֵׁם לֵךְ, עַבְדֵינוּ אִתְּמַל בְּשֵׁם ג' בְּלֹאֵין סִי
 רַלְטֵנוּ, וְאִלֵּם הַפִּירַשׁ הַאֲמִיתִי וְהַנְדוּר יִתְבָּרַר ע"פ מַה דִּלֵּי בְּמִדְבַר רַבָּה פ' י"ד ו"ל
 שְׁבַעִים שְׁקֵל כְּנֶגֶד שְׁבַעִים שְׁמוֹת שֵׁם לֹא הִקְטִינָה וְכו', עַבְדֵינוּ, וּשְׁבַעִים שְׁמוֹתֵינוּ
 יִתְלַלֵּם הֵם כְּתוּבִים בְּפִי בְּעַל הַטּוֹרִים לֵב בְּהַעֲלוֹתָךְ וְהַזְכָּרִים בְּסִילּוֹק לְיוֹם מַחַר ע"ש,
 וְכוֹלֵם תֹּארִים רֹמְזִים עֲלֵינוּ יִת' וְהַסֵּם הַמִּיּוֹחַד אֵינוֹ מִן הַמִּנְיָן כִּי הוּא כּוֹדֵם וַיְסוּדֵם
 כְּדַמּוֹת הָאֶחָד בְּמַסְפֵּר, וְהוּא מַעֲבֵם הַפִּיטֵן לֹא תִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ הַאֲמִיתִי הַמְּפֹרָשׁ בְּשִׁבְעִים
 שְׁמוֹת, וְהִינֵנוּ כֹּל הַכְּבוֹיִים הַרְמוּזִים אֵלֵינוּ יִת' וְהֵם שְׁבַעִים כְּכוֹלֵם אֶסוּר לִישַׁבַע. בּוֹ,
 בְּשֵׁם הַאֲמִיתִי כּוֹסְדוֹ אֶרְבִּית וְכו' וְכֵּדִיא בְּמַס' מַכּוֹת דָּף כֵּט נ' ע"ש. וְרוּחוֹת מְרַבְּעִים,

הַבַּעַר יַעֲקֹב מְחַטְהִיין חִיטֵּ דַעַר וְעַטְעַנְטְפֶּשֶׁעַר, דַּעַר מְוֹזְזֵטְפֶּשֶׁטִּיגַע גְּחֶטְט,
 דַּעַר דַּעַן רַעְגֶּען וְעַנְדַּעַט חוֹזֵר דִּיחַ וְחֻקְקֶען טְרִיבֵט, דַּעַר זִיבַע פֶּעֶרְהִיטְסוּבְּג
 בַּעַטְטְפֶּשֶׁטִּיגַט חוֹזֵר זִיבֵטֵן רַחֲטֶהטְטוֹס פֶּחְוֹזֶהרַט, דַּעַר דִּיחַ טַחְכֶּבֶנְדַּרְטֵן מַעֲרַעַנֵּז
 וְחֻקְקֶען לֹזֵר רוֹהַע טִיט, חִי הֵן וְחֻקְקֶען חוֹהַר מְהַבְּרַעַן חוֹזֵר הַחֲרַרְטֵן לֹז חוֹהַר
 דַּחַן טַרְרַעְקַט עַר חִייעַרַע פִּיעַרַע הֵן חִין הוֹיֶפֶטֵן זִיבֵטְחַטְט.
 חִין הוֹיֶפֶטֵן זִיבֵטְחַטְט וְעַרַעַרַע חִיךְ טַרְרַעְקֶטֵן מְוֹזְזֵטְפֶּשֶׁטִּיגַע
 גְּעַטְעַנַע. נִיט דִיךְ חִין מְכַט, דַּחַס דִיר נִיבֵטֵן לֹז טוֹרְדֵטֵן קְחֻחַט
 ח' נֵעַנְכִי חִיָּה נִיבֵטְפֶּעַרְגַע בְּוִיךְ, דַּעַן הִי זִיבֵטֵן נִחַטְטוֹ
 אֲמַתֵּי דַעַן וְחֻהַרְטוֹ דוּךְ זִיבֵטְלִיג חִייעַנְטְפֶּשֶׁטְטוֹחֻרְטַעַר מְלֹדִיטְעַנְדַּעַן
 נְחַטְטֵטֵן — חִין חוֹהַרְטֵן זִיבֵטְט דַּעַר עַרְדַּע חוֹרְגֶרְוֵד חוֹזֵר דַּעַן חוֹיגְעַרְדַּעַהטְטֵטֵן הַיּוֹחֲטֵטֵן;
 דַּעַר עַרְדַּעַרְטֵטֵן גְּרַחֲטֵטֵן נַעֲבֹט דַּעַן פִּיעַרַע וְזִיבֵטֵטֵן הַחֶטְטֵטֵן פֶּעוֹט מִן זִיבֵטֵטֵן זִיעַגֶּען;
 בִּיטֵן

היות נקבעים. הַזְכָּר עַל הַיָּם וְנַעֲשֶׂה בְקִיעִים. וְעַל הַמַּיִם
 אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים. וְזָכַר קָדְשׁוֹ בּוֹ יִרְוָצוּ בּוֹשָׁעִים. חוֹצֵב
 לְהַבֹּת וּמְפֹצֵץ סְלָעִים. מְהוֹר עֵינָיִם מְרֵאוֹת רָעִים.
 יִצְוִרְיוּ בּוֹחֵן בְּכָל עֲתִים וְרָגָעִים. כִּלּוֹת בְּחִימָה בּוֹ נִפְשָׁעִים.
 לְהִבְיֵא שְׁכָר לַחֲטָאִים וּפּוֹשְׁעִים. מְפִירֵי חוֹק וְלִשְׁקָר
 נִשְׁבָּעִים. גִּלְגָּדִים בְּעֵזָם וּבְדוֹגָם נִתְבָּעִים. שׁוֹנְאֵי
 תּוֹכְחוֹת וּמוֹסָר פּוֹרְעִים. עֲבָרוֹת יוֹבְלוּ וּבְרָגוּ שְׁבָעִים.
 פּוֹקֵד עוֹן אָבוֹת עַל שְׁלֵשִׁים וָרֵבָעִים. צוֹמֵת לְבָקָרִים כָּל
 רְשָׁעִים. מִ'קָּנוֹא וְנִזְקָם וְקוֹבֵעַ קוֹבְעִים. רוֹאֶה וְצוֹפֶה
 טוֹבִים וְרָעִים. שְׁמוֹר וְהוֹהָר מְאֹדָר פְּגָעִים. תִּתְיַרֵּא

ד' רוחות העולם. הזכר, שמו האמתי הזכר על היס ויבקעו המים כדל' בדברים רבה
 ובמדרש תילים היס ראה ויכוס מה ראה? ר' כהנא אומר אם המפורש ראה קוק על
 המטה וקבע. ועל המים וכו', שנא' קול ה' על המים ל הכבוד הרעים (תילי' כט).
 זכר קדשו וכו', עש' מגדל עוז שם ה' בירח לדיק ונאגב (משלי יט י). טהור וכו',
 ככתוב טהור עינים מראות רע (מנקה א יג). יצוריו וכו', ככתוב ותפקדנו לבקרים
 לרגעים תבחנו (איוב ז ט). להביא שבר וכו', עש' ושבר פושעים וחטאים יסדו
 (ישע' א כח). עברות יובלו, ליום הק'ף והחרון מובאים כדכתיב ליום עברות יובלו
 (איוב כאל). נומת וכו' כדכתי' לבקרים אצמית כל רשעי ארץ (תילי' קא ט). וקובע
 קובעים, ועושה העושים, והוא עש' וקבע את קובעיהם (משלי כב כג). רואה
 וכו', עש' בכל מקום עיני ה' צופות רעים וטובים (שם טו ז). שמור והזהר מאד
 פגעים, שלא יפניעך מארה וקללה וכענין שנאמר זאת האה היוצאת וגו' ונאה אל בית

ביי'ט ונעדרע וזוהר' ער חו'יגעטס פ'רמ'טען, חונד עז טהיילטע זיך—חיבער פֿלוטען
 ד'מכנערטע ג'טט דער עהרע. דער נ'חמ'ע זיינער הייליגקייט חיוט חיינע פֿענטע,
 מין חיהו פֿוילטען, דיח ה'ל'טע זאבען. ער ווירפֿט פֿון ח'מענדען ב'וילן, חונד פֿענ'ג;
 זענטטיקקע לערס ח'מעטערן. זיין ב'ויק חיוט ריין, קמן קיין חונהיין טויען; זיינע
 געש'מפע פֿריקט ער לז ח'זען זייטען, מין יעדעסן ח'ויגענב'ויק; זיין גריט רייבט
 פֿרעפֿער ח'ויל, ברייגט ח'ויג'ויק חיבער זינדער חונד פֿערברעכער; גענעטל'עטש'מ
 רער חונד ז'מ'טערער פֿעל'זען מין חיהרער זינדן נעטל'ע, חונד חיהר חוט'הוויילע ווירד
 גע'הנרעט. פֿיינדע דער זיטטזיכקייט חונד פֿערפֿטער דער גוטען ל'כט
 פֿע'הרן ל'רגר'פט הינ'מב ק'ואערז'מטט; ער מהנדעט פֿערברעכ'ן חיבער ד'מ; דריטע
 חונד פֿיערטע געטל'עכט; מיט יעדעסן ח'מרגען ר'טטעט ער ב'ח'עוויזטער ח'וי.
 ער חיוט מין ח'ייערפֿעל'ן לערר'מער חונד פֿערטרייבער דער געו'מלט'הט'יגען
 ח'מטט, ער זיעהט חונד טויע דער ח'ענטען ו'מ'הל; חונד חיבעל'ט'המ'טען. היטע
 זיך חונד ניטן זיך ו'מ'הל מין מ'כט, ד'מס זיך ניכט טרעפֿע'דע; טיק'מ'ל; פֿונך.
 ח'מכע

מלאכתו נערכה. יציאותיו ורשויותיו בלי להפכה. מרח
 משאבו להשכה. חלול מזיד לסקילה למשכה. זכירה
 ושמידה עדיו תנוכה. ומעין העולם הבא מתקן לחנכה.
 הנוצרו ינצל משלוש מבוכה. דין ענשו ואזהרתו
 התוכה. גמול משכרתו מאתי תמוכה. ביני ובין
 אום המברכה. אות שמתי פי לי הממלכה:

הממלכה המליכני בנאמיה. ותזכה לארץ ימיה.
 ח' כבוד את אביך ואת אמך:

ע"ס א"ב. אמן ומינקת בך מתעסקים. בשלך תחלה באזור
 דבקים. געית שועותחן מפיקים. דרשים לצורם היות

לחשכה, לחשך ולמנוע. לחשכה, לחשך ולהוציא לסקילה. עדיו תנוכה, פי' המפרש
 ל'תנוד האון שהוא הגדר האמצעי. ודע שבכ"ל של ר"ח כתיב עדיי הע' בכר"ל' עדות.
 ולכל הגרסאות הדבור קשה. וליכרא' שפי' תנוכה תקום והוא לקוח מאמר' בכריתות
 ג'כ' שבת וע"ז תנייתיהו בנכיהו ע"ש פירש"י גם בערוך ערך כן הראשון. הנוצרו, האימר
 שבת יכלל מנ' פורעניות מחבלו של משיח ומלחמת גוג ומגוג ומדינה של גיהנם. כדאי'
 במס' שנת דף קי"ט א'. תנוכה, חרובה, ל' נחתך על עמך (דניאל ט כד).
 אומן ומינקת, אכזאם. געית שועותחן, נעקת תפלה ותיבה, ל' הלוך וגעו

זיינע ווערקע פֿהן ווערעט העט. חָן שבת חיוט'ז חונעלרויבט, חויד כור עטוונג
 חויו חיינעטן חוויטערמקטען געביעט חין חיון חונחווטערמקטען חערער חוויגעקעהרט,
 לו טרמגען, חונד דורכחויז קיינע וְחוטען לו טרמגען. דער חוטחווז'ליגע עכט
 ווייהער דעו רוהעטמגען; ווירר לור סטייניגונג חוויגעפיהרט. דעו שבת'ז
 חוויגעדענק לו זיון, חָדער דען שבת היטען, ביידע געבֿהטע זינד פֿהן גלייכעטן מינו
 החוט. שבת חיוט חיון פֿמרגעטמחק דעו לוקיפֿטיגען זעבענו; ווער חיהן רעכט
 החוט, ווירד פֿהן דען דרייח דרמגונחען, דים דער וועלט בעפֿמרטעהן, עררעטעט.
 חיד המבע דים טרמפע פֿיר דען עכטווייהער דעו רוהעטמגען בעטטיחוט —
 טפריכט גמטט — חויד זיכרע חויד דעטן היינליגער בעלחונגנו לו. חיד המבע דען
 שבת חייגעטעלט לוויטען וויר חונד חיינעטן געוועגעטען פֿהןקע לזט לייבען,
 דחם חיד בין דער וועלטרעגענט.

דער וועלטרעגענט בין חיד! הויריגע חיר, וויח דוח פֿערטרפֿצען, דחן ווירוט דוח
 חֿנגע זעבען, ח' עהרע דוינען פֿהטער חונד דוינע חוטטער!

אומן. דינע פֿלעגע חונד ערהחוטנג החט ביידע בעטמפֿטיגט; דוח ווחרוט
 חיהר ערוטען חֿליגעטען. זיח המבען מחכענו חויכרוניטיגע געבעט לו גמטט
 געטיקט, דען טפֿפֿער חֿטט חֿגעפֿלעהט, דעו גליקעו החלבען דיד לו חווימחטען.

סדר ליום ראשון

בן חובקים. השתפו שניהם עמו עסוקים. ונוצרת
 ונולדת לעתי הקים. זכור והביאוך בכרית להקים.
 חבקיך ברבים ושדים מניקים. טרף חקיך זנים ומשקים.
 יגיעת עמלם עמך מחלקים. בשר ומוסר מחנכים
 ומחזקים. לשון למודים ודברים עתיקים. מתקנים לה
 עזר ולהשיאך זוקקים. נושאים פלל עבורך ולא זועקים.
 סמכם במאכל ובמשחה ובתפנוקים. ענדם בכסות
 גקיה בחשוקים. פנה לגערתם לבל יהו מצוקים. צפה
 למוסרם ולא תרדף רקים. קים כבודם ומוראם כהקים.
 רבות ארך ימים ומעון מנוקים. שום לכבודו ולמוראו

גזור

(ש"א ויב). זכור, ע"ה שהביאוך בכרית קדש. טרף חקיך, ל' הכריפכי
 לחס חקי (מש"ל ל' ח), כוזר ומוסר, כ"כ בכל כ"י. ודברים עתיקים, דברי
 תורה. עזר, כינוי לאשה ע"ה אעשה לו עזר כנגדו. סמכם במאכל וכו',
 כלומר אחרי שהם עשו לך כל אלה לכן גם אתה תגמול גמולם לסמכם
 במאכל ובמשחה וכו'. נשאים, ל' ומצוקים כסף (שמות כו י) שהיא ענין
 חנודה כפי' ד"י. מצוקים, ל' נר ומצוק (תילים קיט קמג). שום לכבודו
 וכו', הקב"ה הגזיר ומקים השם כבוד אב ואם ומוראם לכבודו ולמוראו כדאי

יח ויזר ביירע טהיין החבכר דייכע ויינו. כחברעת דוח כון געטשפעטן
 חוזר לזר בעטטיאטען לייט ערלייגט ווהרדען, החבטען יזח חויך פיר דייכע
 זעניגקייט געווארנט חוזר דיך חין דמ: גקטטליכע ביכרניס געברחלט. יזח החבטען
 דיך חין מיהרעט טחטסע געטרקגען, חוזר דייכער ווטטער ברוטט העט דיך געניקערט.
 יזח החבטען דיך געפלאעגט מיט טשיינ' חוזר טרמק, יזח החבטען מיט דיר געטהייולט,
 וזח: מיהר חוכרמידעטער פלייס ערספטרט; יזח החבטען דיר חיינע גוטע ערליע הונג
 געגעבען; יזח החבטען דיך וזחלו ספרעכען געלעהרט חוזר דיר חונטערריכט
 געגעבען חין דען געזעטלען. מיהרע וזחגפלוט גינג חויך דעהין, דיר חיינע
 געהילפן לז טחפעטען חוזר דיך לז פערעהילען. דייכטהילבטען העכען יזח מיהרע
 התנדע מנדחטעפולון חוזר פלעהטען דען מוזחמלטיגען מן. ק, ויזח חויך דו ח
 חיינע טטיטלע מיהרע. לערמורג' חויך יזח מיט טשיינ' חוזר טרמק חוזר בעקוועט
 זיכקייטען; קזיר' חויך יזח חין חוזר חנטמדיג; החבטען מיהרען מיט מיהרען,
 דמיט יזח זיך ניכט מרגערן! ניכט מיהרע טטרפערען מן חוזר גיב דיך מיט
 טמערלייטען ניכט חב. יזח לז פערעהרען חוזר התלולחטען ויזח דיר חין חוכג
 וזחערעלחברען געזעטן; דמן וזירט דוח חין התעה: חוטער עררייכען חין רייכער
 חונטען. גקטט העט דח עהרפולכט דער עלטערן דער זייניגען גזייכגעזעטל

של שבועות כמ

גזר ומקים. תחת פן הודוהו מלכי ארקים:
ארקים וגבוהים יסר בפצה. קבל מוראו ואתעיו מצח.

ח' לא הרצה:

ע"פ חש"ק.

תוכחת אהב מוסר יראים. לשמור והזהר מפתוי
חפאים. רגליהם רצים ולרע מובאים. קשר קושרים
להפיל חלפאים. צרים בעמקי שאול קרואים. פוערת
לבלי חוק באים. עצבת נותנים וכשל ממציאים.
שפתותיהם ארב דם ממלאים. נחלת אולת ינחלו
פתאים. משובתם תהרגם בתהלואים. לאתאבה לעצת

במס' קידושין דף ל' ב', ואמרו עוד שם דף ל"א ח' עאי דכתיב יודוך ה' כל מלכי ארץ
כי שמעו אמרי פיך (תהלי' קלח ד)? נשעה שאמר הקב"ה חכבי ולא יהיה לך אמרו או"ה
לכבוד עלטו הוא דורש, כיון שאמר כנד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות
הראשונות וכו', והוא מטעם הסייען תחת כן הודוהו מלכי ארקים. ארקים
וגבוהים. ארץ וזמים. נפלת, נפליחת פיו, כדכתיב צדור ה' שמים כעש.

תוכחת אהב וכו', ע"ה בני אס יפתוך חטאים אל תנחל וגו' רגליהם לרע ירונו
וגו' (משלי א). בעמקי שאול קרואים, ע"ה בעמקי שאול קרואי' (ס"ט יח). פוערת
לבלי חק, כיכוי לגיהנם ע"ה לכן הרחיבה שאול כפפה ופעה פיה לבלי חק (ישעי'
ה' י"ד). עלנת כותכים, ע"ה קורץ עין יתן עלנת (משלי י' י'). כחלת אולת
וכו', ע"ה כחלו פתאים אולת (ס"ד י"ח). משנתם וכו', ע"ה שם ח' ל"ב.

חזר עבען דהרוס הולריגעטן חיהטן דיע קתיגע דער ערדע*.)
דער ערדע גרונדלוגער חזר דער היממעל העט זיין ווקרט בעפע
זטיגט; ערקעכט זיח, זיינע חמיענטקט, זיין ניכט סטערניכטיג!
ח'. בעגעהע קיינע חטרדטהקט!

תוכחה. ניט זיח ווייליג פון, דיע ערחהגונגען חזר סטרמףערעדען דער
גסטענזירלטיגען. היטע דייך! זיין סטריויטיג! זקס דייך דיע סחייענזיין
דער זינדער ניכט סערפיהרען! חיהרע פיסע זינר בעהענד, לניט בתוען
לו זויפען. זיח סערבינדען זיך חין דער חביבט, דיע חונסולד לו סטירע
לען; חבער זיח זעלבט, דיע וויכטע, סטירלען חין דיע טיעפע דער חוזה
ערהעסליצען גרופט. זיח טרמפטען, חונחזיין לו סטיפעטן חזר חונגליקק לו
סערברייטען, נחכסטעלונג חיוט חיהר זמאנגווקרט. דיע טהקרטן! חיהר
חטטהיין חיוט טהקרהייט, חיהרע חונבעזמאנגעהייט ברינגט זיח חונט היטטען
זמנגוועריגער קרמקהייטען. סףלוגע יח ניכט יח דעטן רמטהע דיעוער סערע

* זיעהע חוט נאור.

נְשַׁנְאִים • כִּי כְהָצִיר יָמָלוּ וְכִדְשָׁאִים • יְהִירִים אֲשֶׁר
 בְּרִצָּה חוֹטָאִים • טַרַח גְּזַרְתָּם עָלַי מִשְׂאִים • חֲנַפִּים
 אֲרִין בְּדָם מִמְּאִים • זִהַר שְׂכִינָתִי מֵהוֹכֵם מוֹצִיאִים •
 וְעַל יְדֵי חֲלָלִים הִנְמָצָאִים • הָעִגְלָה הָעָרוּפָה בַּנְּחַל
 מְבִיאִים • דָּם שׁוֹפְכִים בְּשׁוֹגַג בְּלֹא רֹאִים • גּוֹלִים לְעָרֵי
 מִקְלָט הַנִּקְרָאִים • בְּהוֹדֵם לְהַרֹג בְּצֶלֶם בְּרֹאִים •
 אַתָּה תִּבְעַר הַדָּם לְעֵין כָּל רֹאִים :

רֹאִים יִסְרוּ לְהַשְׁמֹר מֵאֶרֶץ • שְׁמֹר מִצְוַת הַלְהַבֵּל אֶת שְׂאֵרֶיהָ •
 פ' לֹא הִנְאָה :

ע"פ א"ב.

אִשֶׁת בְּסִילוֹת הוֹמִיָּה וְסוֹרְרָת • בֵּיתָה הִרְחַק בִּי נַפְשׁוֹת

כִּי כִחְזִיר וְכו' ע"ה נְתַלְתִּים ל"ו ב' יְהִירִים, גַּאִים טוֹרַח גִּזְרַתָּם וְכו', כְּמֹד
 שֶׁז' לֹא דִין לְרַשָּׁעִים שֶׁהֵם מְבַטְּחִין אוֹתוֹ אֲלֵא שֶׁמִּעֲרוּחִין אוֹתִי וְעוֹמְסִים עָלַי
 מִשָּׂא לְהַבִּיא עֲלֵיהֶם גִּזְרֹת כְּדֵי לְהוֹלִיא שְׂכִינָתִי מֵהוֹכֵם שֶׁנֶּעַן שְׂכִינַת דְּמִים שְׂכִיבָה
 מִסְתַּלַּקֵת מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאֵמֵר וְלֹא תַחֲזִיבוּ אֶת הָאָרֶץ וְגו' וְלֹא תַמְאִלוּ וְגו' (בְּמִדְבָר ל"ה
 ל"ג) וְאֵמְרוּ כִּסְפֵי אֵל תִּרְגְּמוּ נְתַתָּה הָאָרֶץ מִחֲזַבְתָּ לְכֹס שֶׁלֹא חוֹלִיא פִירוֹת, וְעֵינַי
 בְּכִירוֹת הַכְּתוּב הַזֶּה לְהַרְמִיץ ז'ל וְשֶׁ מְבוֹאֵר יוֹתֵר, וְהַעֲתַקְתִּי דְבָרָיו לְקִרְיַן דָּף
 פ"ד בְּזוֹלַת אֲכִכִי גְדוֹל. הַנְּקֻרָאִים, הַנְּעוֹמְכִים, לְשׁוֹן מְקֻרָאֵי קֹדֶשׁ וְל' וְהַקְרִיִּיתִם
 (בְּמִדְבָר לֵה יא). כֻּלָּם בְּרֹאִים, ע"ה כִּי כֻּלָּם אֲלֵהִים עֲשֵׂה אֶת הַדָּם.
 אִשֶׁת כְּסִילוֹת וְכו' ע"ה בְּמִשְׁלֵי ע' י"ג. בֵּיתָה וְכו' ע"ה שֶׁ ה' ת'.

הַחֲטָטֵן ; זִיח וְעוֹקֵקֵן הִין וְיִח גְּרַתוֹ חוֹזֵר בְּזוֹעֵטוֹ. חִיבְעֵר אִיטֵהִיגֵעַ, דִּיח פ־ע"ג
 פ־עוֹטֵהֶט חִיזִיחִיבֵעַן, בִּירֵדֵעַן וְיִר דִּיח וְיִט חִיהֵרֵעַן גֵּעִיִקֵקֵעַן חוֹי ; זִיח
 כֶּעֶזְעוֹקֵקֵעַן דִּחֵי וְחֵד, פ־עִרְחִוְכֵרִיִיגֵעַן עִי דִּירָךְ בּוֹטְטוֹר חוֹזֵר פ־עִרְחִוְכֵרִיִיגֵעַן
 חִיךְ, דֵּעַן גִּזְחֵן וְיִינֵעַר שְׂכִיבָה חוֹי חִיהֵרֵעַר חִיטְטֵעַר עִירוֹיזִלִיִעֵעַן . זִיח בִּיח
 עִרְחִיגֵגֵעַן חִיבֵעַן גֵּעֶזְעוֹרֵעַעֵעַן טְהֵרֵעַקֵרֵפֵעַרֵעַן וְחִזֵּן דִּיח לֵעִרְחִיבֵעַן חִיט דֵּעַן
 עֵגֵלָה עִרְוֵבָה חִיט טֵהִחֵעַן פ־מְרֵעֵבֵהִיטֵעַן וְעֵרֵדֵעַן ; פִּיר דֵּעַן חוֹיִבְעֵרְחִוְכֵרִיִיגֵעַן
 חוֹזֵר חֵהֵעַ לִיגֵעַן גֵּעֶשְׂהֵעֵעַעֵעַן טְהֵרֵטוֹמֵג וְיִר דִּיח חֵגֵעֵוִיִעֵעֵעַעֵעַן פ־רִיחֵעַ
 טְהֵרֵטֵעַ כֵּעֶשְׂטִיחֵט ; בִּיח חִיבֵעַן פ־מְרִיחֵטִיזֵעַן טְהֵרֵטוֹמֵג חֵבֵעַר, דֵּעַר חֵן
 חִיבֵעַן חִיט כֵּעֶעֶכֶבִיזֵר גֵּחֵטְטֵעַ עֵרְטֵחֵפ־עֵעֵעַן וְעֵעֵעַן חוֹיגֵעֵחֵבִיט וְחֵרֵדֵעַן,
 בִּיט רֹחַ גֵּהֵחֵחֵטֵעַן, דִּחֵי בּוֹט לֹא חֵחֵעֵעַן חוֹזֵר דֵּעַן חֵרֵדֵעַר עֵקֵעֵחֵפֵחֵרִיט
 לֹא כֵּעֶשְׂטֵחֵפ־עֵעַן פ־מֵר דֵּעַן חוֹיגֵעַן חוֹזֵעַר לֹאִיִעַר.

חִזֵּעַ לֹאִיִעַר וְעֵרֵדֵעַן דִּחֵרֵדֵךְ גֵּעוֹחֵרִיט, חוֹט זִיךְ פ־מֵר בְּחֵט
 חִיט לֹא חִיטֵעַן — חִיטֵעַ דִּחֵי גֵּעֵבֵחֵט, חֵחֵטֵעַ כִּיכֵט חֵמֵךְ
 טְהֵרֵ. ח' דִּיח וְחִזֵּעַן כִּיכֵט עֵה עֵבֵר עֵכֵעַ !
 אִשֶׁת חִיידֵעַ דִּחֵי חִיבֵעַר טְהֵרִיכֵטֵעַן, חוֹיגֵעֵחֵסֵעֵעַן חוֹזֵר טְרִיחֵחֵטֵעַן
 פ־רִיחֵ ; עִי חֵטֵט חֵחֵן חֵחֵכֵעַ רִיכֵעַ זֵעֵעֵעַ גֵּעֵטֵרִיבֵט. זִיח חוֹזֵעַרֵחֵחֵטֵעַן גִּזְחֵט חִין

עוֹבְרֵת • גַּחְלִים בְּחִיק מִחֲתָה וּמִבְעֵרֵת • דְּרָכֶיהָ שְׂאוּל
 וּמֵוֹת חוֹדְרֵת • הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ לְטָבָה מוֹסְרֵת • וּבְעֵבֶס יֵא
 מוֹסֵר אֲוִיל מַיִסְרֵת • זַעַם מִרְבָּה וְעֶצֶב מִמְהַרֵּת • חֶמֶת
 גָּבַר וּשְׂנָאָה מְעוֹרֶרֶת • טִיף נִפְתַּת בְּשִׁפְתֶיהָ מִדְּבַרֵּת • יוֹם
 אַחֲרֶיהָ כָּל־עֲנָה מִמְּרֵרֶת • בִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ אוֹמְרֵת •
 לֵיד שְׁעָרִים לְפִי קָרֵת • מוֹדַע תִּקְרָא לְבִינָה הַמְּאֻשְׁרֵת •
 גִּצַּח עֲרִי עַד עֲלִיָּה מִשְׁמֵרֶת • שְׂמַח בְּאִשְׁתִּי גְעוּרִיקָה
 הַמְּחַבֵּרֶת • עֲמֹה תִתְרַפֵּק וְלֹא בְּאַחֲרֵת • פּוֹצֵת מִעֵינֹתֶיהָ
 חוֹצָה עוֹבְרֵת • צְמָחִים תִּרְבֶּה לְשֵׁם וּלְתַפְאֲרֵת • קִדְשׁ
 עֲצֻמָּה בְּפָרִישׁוֹת אֲדַרֵּת • רִצָּה לַעֲשׂוֹת מִשְׁמֵרֶת
 לְמִשְׁמֵרֵי • שְׁמַע מוֹסֵר וְעֲנֶהוּ לְגִרְגֵרֵת • הִתֵּן
 לְרֵאשִׁיף לְוִיַּת חֵן וְעֵטְרֵת :

וְעֵטְרֵת תִּנְחַל וּבִשְׂיבָה תִּגּוֹב • אִם תִּשְׁמֹר הוּן מִלְּגִנוֹב •

ח' לֹא תִגְנוֹב :

גחלים. וכו', שם ו' כ"ז, דרכי וכו', שם ו' כ"ז, הולך וכו', שם ו' כ"ב,
 וכן כל המצטר הזה לקוח מן הסרסויות שם המדברות בלשון זרה. פולח
 מעיכך, ל' יסולו מעיכותך (שם ה טו). צמחים, כינוי לכמים. קדש
 עצומך וכו', כמו שאל"ל קדש עצמן במותר לך. משמרת למשמרת, כמו שאל"ל
 יבנות דף כ"א ח' ומשמרת את משמתי עשו משמרת למשמרת. תתן לראשך
 וכו', ל"ה שם ד' ע'. ובשיבה תגוב, ל' עוד יגובן בשיבה (תהלים לב עו).

חיהרעבן טחמסע חובר פערלעהרענד פיייער. דער וועג, דער לו מיהר פיהרע,
 חיות דער גערמדע וועג לור הקווען, גזן טח! דים מיהר פלוגען זקקט גיח לור
 טחמטבחק, ויח דים קחפסערטחנגע דענן טהערען לו זייכענן וועהע טחזונט. יח
 גיעטט קווחער חובר חרעגריים חובר ענטפונחחט דען מחכענו ווחטה חובר החס.
 מיהרענן ווברע ענטפויסטט החיגוייטן ביי'ן חכעגיון, חן ענדע חבער ביטטייער
 גחזונ. ניבן דים וזייהייט לור פרייכרין חן חובר פלוגע דער פערנוכט; וחסע
 זי חדיך לייטען, דמן בייט דוח געטיטלט חויל עוויגע לייטען. געהערלע חובר זעבע
 זיכטיג; דים זיטטליקייט חייט דיר חייבע זיערע חונן דייכען החזן חובר חויל
 זייכענן הויפטע חויל הקודער טחוק חובר קרמן.

חייבטן קרמן! הינטערלחטעט דוח חובר בליהוט נחך חוין טפחטעט
 גטען חוטער, ווען דוח דרך חין חלט גיחוט, קיין פערמדע גוט
 לו ענטווערען. ח' דוח זחזונט זיכט טטעהזונט!

סדר ליום ראשון

ע"פ חש"ק.

תתעב מתי גנבים וסיעתם. שוללים וחומסים כל
 עתם. רחק מעשק ויהיה תם. קשט מעבדיה והצדק
 אותם. צפה לחכמים ואלף ארחותם. פעלת צדקה
 לחיים תבואתם. עקשים הרחק המעקלים נתיבתם.
 שפתותיהם דולקים ובלבם רעתם. נכוננו שפטים
 ומהלמות לגייתם. מרון משלחים ומצה אהבתם. לא
 יחרכו רמיה צידתם. פי און ועמל תחת שפתם. יום
 ילכדו בוגדים בהותם. טורפים פנער ובקדשים חיתם.
 חולקים עם גנב שונאי נפשותם. זה דרפם ולהבל
 אחריתם. ויא תאשר גלוזי מעגלותם. הוחר פן תלכד
 במצודתם. דין ארבעה וחמשה השלמתם. גנבה

חזעב מתי גנבים, אכסי גנבים, ל' מתי מספר. וסיעתה, וזכורתם.
 פעולת לדקה וכו', עש"ה פעולת לדיק לחיים תבואת רצע לתבואת (משלי
 י' ט"ז). שמתיהם וכו', עש"ה שפטים דולקים ולב רע (שם כ"ו כ"ג). ככוכו
 וכו' עש"ה ככוכו לללים שפטים ומהלמות לגו כסילים (שם י"ט כ"ג). מדון
 משלחים, עש"ה מדיכים ושלח (שם ו' י"ד) ועש"ה אוחכ פשע אוחכ מלה (שם
 י"ז י"ט). לא יחרכו וכו', שם י"ז כ"ז. יום ילכדו וכו', שם י"ח ו'. טורפים
 כנוער וכו', עש"ה תמות כנוער כפשם וחיותם בקדשים (חיות לו יד). חולקי וכו',
 עש"ה במשלי כ"ט כ"ד. ואל תאשר, ואל תדרוך. כלזוי טעגלותם. צמי טעגלותם
 כלזויס ואורחותיהם עקשים וכו' עש"ה במשלי כ' ט"ו. גכיכה, שלומי הגכיכה.

תתעב. פערמבטייע דיח דיעבעובחנרען חוכר מיהרע געהילפען; טהוע
 נייעמחנרען חוכרעכט, חוכר זייח רעדן; טהייקקע דייכע המכניזונגען דורך גערעכט
 טייגיטייט. טויע חויל דיח ווייזען, חוכר לערנע מיהרען ווהרען; דער טוגעכד
 לחה, מיהרע ערנטע, חיות גליקליכע זעבען. המוטע דרך פערן פתח הינטערזייט
 וטיגען, דיח כיע רען גערמערטן וועג געהען. מיהרע זיפפען גליהען, חוכר כהוהייט
 כהרט מיהר הערן; חכער יח בערייטען זעלבוט גייסען פיר מיהרען לויב,
 לחקניכטיגע חוכר הדיעלויבעכערע געניעסען ניכט רען פתח מיהרען בעטרונגען,
 רען יח דורך כהוהמטע חוכר לערלייארעריסע זיפפען ערההסט; חיינט קהאמט
 דער טחג, יח וועררען חויל דער טההט ערטמפפט, דמן וועהע מיהנען! — ווער
 כור רען ענטלערנטעוועטן חמטהיין מן דיעבען ניהאט, דער חיות חיון פיינד זיינער
 זעלבנט, חויל מיהן החררט סמך חוכר טחמך. געהע ניכט מין דיעועט געפחקהרע
 זיכען וועגע חוכר גיכ חכט, דחם יח דרך ניכט מין מיהרע כעטלע טיינגען. דחג
 געועטן לערמחוט רען דיעב לור פיערזביז פיינפעחטען בעלמחלונג, חוכר ווען

אין למוזקמים בגנבתם. בני אל תלך בדרך אתם.
את רגלך מנע מנתיבתם:

מנתיבתם חשוך וא תתנה. ורעה אליך לא תאנה.
ח'לא תענה:

ע"פ א"ב.

אמרי כוב ומען כחשים. בניב שפתיך בל יהו ארושים.
גם אוילים אשר מחרישים. הזמים וגחשבים לחכמי
חרישים. הולכי רכיל שלשה מענשים. ונאמני רוח
מכסים ומחשים. זה חלק מלשנים המרגישים. חצי
גבור שנונים קשים. טומני פח כשף יוקשים. יועצי
מרמה וכזב מלחשים. במדקרות חרב בוטים מנבשים.
לשון חכמים מרפא מגישים. מפרי פיהם ישבעו

אמרי כוב ומען כחשים, ומענה שקר, ל' ויכחשו אויביך לך. חרושים,
חמורים, ל' ורשת שפתיו (תהלים כא ג). גם אוילים וכו', כדכתיב גם
חול מחריש חכם יחשב (משלי י בח). לכחמי חרשים. (ישעיה ג ג) עיין
גם פי' רש"י. שלש מעשבים, כמו שאמרו רז"ל ג' לשון הרע הורגתן האומרו
והמקבלו ומי שחטור עליו. חלי גבור וכו', לשון הרע הורגת מרחוק כמו
חלי גבור שכוכים ככתוב חלי גבור שכוכים (תהלים קכ) ובפירוט רש"י. פח,
מלודה ורשת. כשך יוקשים, ל"ה בורטה ה' כ"ו וע"ש פי' רש"י. כמדקרות וכו',
כדכתיב יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא (משלי יב ח). עשירי פיהם וכו',

זיח ניכט זק פיעל הבען, זק וועררען זיח חיהרענו דיעכסטטהלזן העלבען פערקויפט.
זיין זקחן! געהע ניכט חוץ מייבעט וועגע היט מיהנען, ליעהע דיינען פוס
לזריק פון חיהרעט פעהדע!

פון חיהרעט פעהדע ווייבע חונד ווירדיגע ריך ניכט הערמב! דמן ווירד דיר
קיון חיבעל ווידערפעהרען. ח' דוח זקלזנט ניכט פהלזט לייגען.
אמרי. זיגענרערען חונד פהלזטע בעריכטע זקלזען נייע דיינען זיפפען ענטז
פהרען. דמן טווייען גיבט זעלבוט דעט טהקערען דען חקטיין מייכען ווייען;
דער פהרעכעלזער בריקנט מונהיין חיבער דרייח פער:תענן * טרייע געז
מיטהער פעהרעהלזען חונד טווייען. קלחטטהעלעטע לונגען זינד געפעהלזער
חזן חבגערדיקטע שפיטלע פטיילען דעז העלדען; חיהרע נעשלע זיעגען טיעלן פער
בחרגען לנט שטרויכעלען. רח דיכטען חרגויט, זיפעלן זיגען, סטעלענד וויח
דחלע. ריח לנגע דער ווייען בריקנט היין, חונד חיהרער זיפפען פרוכט חווס

מענטשען
* חיבער זיך, חיבער דיח פערזקן, פון דער, חונד חיבער דוח, לו דער ער טרמנט.

אֲנָשִׁים. גִּרְגָן דְּבָרָיו כְּמַתְּלֵהֵמוֹם חָשִׁים. שְׁפַת אֲמַת
 יְכוֹן בִּישִׁישִׁים. עַד אֲרַגְיָעָה לְשׁוֹן מַפְשִׁים. פּוֹצֵקֵי שְׁפָה
 מִהֲתָה עֲנוּשִׁים. צָרוֹת רוֹדְפִים וְעֲגֵשׁ מִבְּקָשִׁים. קָמִים
 לְהַעֲד חָמָס וְלֹא בּוֹשִׁים. רוּחָם יוֹצִיאוּ בְּסִלִּים
 אֲנוּשִׁים. שְׁקָר בְּהַעֲדָם יוֹמְמוּ בְּפִרוּשִׁים. תַּעֲשֶׂה
 לָמוּ בְּזִמּוֹתָם לְהֵאֲשִׁים:

לְהֵאֲשִׁים מְנַע עֲצָמָה לְתַמּוֹד. וְנִצָּח לְפָנַי תַּעֲמוֹד.

ח' לֹא תַחֲמֹד:

זה"ח שסעון בר יצחק חוק.

שְׁכֵן רַעְיָה בֵּיתוֹ וְאַהְלוֹ. מִקְנֶהוּ וְקִנְיָנוּ וְכָל חֵילוֹ. עֲבָדוֹ
 וְאַמְתוֹ שָׂדֵהוּ וְגִבּוֹלוֹ. וְשׂוֹרוֹ וְחֲמוּרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ. גְּמָעוֹ
 וְכִרְמוֹ גֵּנוֹ וְשִׁבְלֹו. בְּעִירוֹ וְעֲצִיו פְּרוֹתָיו וְיִבּוֹלוֹ. רַכְבּוֹ

ופרשיו

כדכתיב מסרי כי חיש יבנע טוב (סס יב יד). כרגן וכו', כדכתיב דברי כרגן
 כמתלהמים (סס יח ח). שפת חמת וכו', כדכתיב שפת חמת תכון לעד ועד חגיגה
 לבן שקר (סס יב יט). סוקי שפה וכו', עש"ה ובזק שפתו מחתה לו (סס יג ג).
 רוחם וכו', עש"ה כל רוחו יוציא כסיל (סס כ"ט י"ז). תעשה לנו וכו', עש"ה
 ונשיחם לו כאשר זמם לעשות לאחיו (דברים יב יט). לתמוד, בתמידות.

שבן רען, מחזכר עם לא תחמוד וטעם שכן שכוכת נכן הוא דנוק. והביטין מוכה

הענין ענין קוויקקעה. דער טוהטלער געפולידער חיות קוויקענער; חייבט ומהר
 הקלטה זיפע פידעט חילפההע חונטער רען ווייען; דיח לונגע דער טהקרען
 וויר קיטן פערקוהמען. ווייט טפעררען גיח דהז חויל חויל, דיח טטרמפבקרען
 זיגער, חוז חונהייו חוילזוהייען; ויח טרייבטן עלעזר סוגר זיפע זיידען. ויח
 זינד חונגערטמחט גענוג, חייבעטן חויל'הגענויעלט בתוהחלפע זיגען לו זיגען,
 חונד פעררטהטען עכזט מיהרעטן כהיען וזינען ניעדערטרמחטיגע טהמרייט.
 וויר נון מיהר זייגיטס חויל'החוט ערוועטען, נח ביזט דוח געהחוטען, מיהטען עכטן דהז
 לו טהוון, ומהז ויח חין חטלחג געהחבט, יעמחנרען לו טהוון דורך חייבעתן חקלחגע.
 חוין פערטולרען חוטס ביח חויל ריך קהמען; דהן ווירט דוח עוויג פחך חייבעטן
 חגענויעלט טטהען. ח' דוח: ח' זינען דרך ניכט געזינעטען זימען.
 שכן. דייענע נחזוטען חויל'הרער לענט, דעסטן גיטער, גרויטטיקקע חרער
 חויל'היגע חייגענטהוט, דעסטן טקלחפען חרער טקלחפייעטען, פעז חונד געהחרק,
 דעסטן חקל, ענען חונד דערגוילען, דעסטן פעזחלטטחקק, ווייבערען גמח
 טען חונד גמגע, דעסטן ווייעטען, בויהטטיקק, פריכטערער געטריידע, דעסטן

וּפְרָשִׁי יַעֲרֹז וּבְרַמְלוֹ • יִקָּר בְּסִפּוֹ וְזָהְכוּ וְנִעַם גְּדִלוֹ • צֹאנִי
 וְאַלְפִי מִשְׁקָהוּ וּמֵאַכְלוֹ • חֲבָרְתוֹ וְכָל מַחְמָהּ מִכְּלָלוֹ •
 ח' קְרוֹץ מִחֶמֶר מִה מוֹעִילוֹ • חוֹמֵד וּמִתְאַוֶּה אֶת שְׂאִינִי
 שְׁלוֹ • יְהִי שֵׁשׁ לוֹ אֵינוֹ שְׁלוֹ • קִנְיֵן שְׂאִינִי שְׁלוֹ לָמָּה הוּא לוֹ •
 יְבִין וְיִשְׁכִּיל בְּדַעַו וְשִׁכְלוֹ • יִשְׁמַח וְיַעֲזֹז בְּמִתַּת גֹּדְלוֹ •
 גֹּדְלוֹ הַנְּהִילָא לִירָאִים • בְּקוֹלֹת וּבְרָקִים וּלְפִידִים נוֹרָאִים •
וְכָל הָעַם רוֹאִים :

ח' וּבְכֵן וְלָךְ תַּעֲלֶה קְדָשָׁה בִּי אֶתְּהָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ •
 סְלוֹק **וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַנְּרָאָה וְהַנְּשֻׁמָּע •**
וְשׁוֹמְעִים אֶת הַנְּשֻׁמָּע וְהַנְּרָאָה • בְּשֶׁהַדְּבָר

וּבֹרֵט כַּמָּה מַעֲשֵׂי הַזְּמַדָּה • קְרוֹץ מְזוּמָר, תֹּאֵר לְאִדָּם עַ"ה מִחֶמֶר קְרָלְתִּי גַם אֲנִי
 (אִיבֵן לִג'ו). זֶה שֵׁשׁ לוֹ חִיבוֹ שְׁלוֹ, כִּי חִיבוֹ דְבוּק בּוֹ וּבְקָל יֵאָבֵד מִמֶּנּוּ. קִנְיֵן שְׂאִינִי שְׁלוֹ,
 כְּלוֹמ' מִה שֵׁשׁ לוֹ מִקְבִּיכִי הַמְדוּמִי שְׂאִינִים שֶׁלֹּא בְחַמֵּת. לָמָּה הוּא לוֹ, לְתַכְלִי' מִה הוּא לוֹ?
 וְכָל הָעַם רוֹאִים וְכוּ', כָּל הַסְּיוּעַ הַזֶּה הוּסַד עַל לִשׁוֹן הַמְּבִילֵת הַכּוֹחַ
 בְּלִקְטוֹ שֶׁ יִתְרוֹ בְּרַגְזוֹ ש' וּ"ל וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת, רוֹאִים אֶת
 הַכְּרָחָה וְזוֹמְעִים אֶת הַכְּשַׁעַ, רִאֵז דְּבָר שֶׁל אֵשׁ יוֹלֵא מִשִּׁי הַגְּבוּרָה וְכַזָּב
 עַל הַסּוֹחוֹת שֶׁכֹּה קוֹל ה' חוֹבֵב לְהַכּוֹת אֵשׁ (תַּהֲלִי' כַּט) עַכ"ל. וְכַרְחָה שֶׁהַגֵּרֵסָא
 מַשׁוּבָּה וּ"ל רוֹאִים אֶת הַכְּשַׁעַ וְזוֹמְעִין אֶת הַכְּרָחָה, וְכַלְכֵּן זֶה הַעֲתִיק רַע"י
 ז"ל בְּסִירוֹבוֹ עַל הַתּוֹרָה, וְכֵן אִיתָא בְּבִרְקֵי דְר"א שֶׁ מ"א ר"י חוֹמֵר אִדָּם מְדַבֵּר
 עִם חֲבֵרוֹ הוּא כְרָח', וְקוֹלוֹ חִיבוֹ כְרָחָה, וְיִשְׂרָאֵל שְׁמַעוּ קוֹלוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה וְרִאֵז אֶת
 הַקּוֹל יוֹלֵא מִשִּׁי הַגְּבוּרָה בְּבִרְקִים וְרַעֲמִים שֶׁכֹּהֵר וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת עַכ"ל.

וּמִנְעֵן חוֹמֵד גַּעֲסָמָן, וּמִחֲדוּבֵי חֶדְרֵי טְרִיפְטֵעוֹ, דַּעֲסֵנן קַמֵּי טַבְחֵי קִיטְעוֹ מִן זִיבְעֵר
 חֶדְרֵי גְחִיד חֶדְרֵי עֲרֵעַ וְגַעֲסֵי יִיטְעוֹ, דַּעֲסֵנן טַחְחָפֵעַ, רִיבְדֵעֵר, טַחְחָק חוֹמֵד טַפְיִיעַ,
 דַּעֲסֵנן גַּעֲהִיזְלִין, חֶדְרֵי חוֹמֵד חִיהָן מְחַנְט טַהֲיִיעֵר זִיין מִחְמָה ח'. וּמִחֵ: קַמֵּן דַּיטֵן מְוֹזְעוֹ
 דַּעֲנן עֲרַעֲרֵנָהּ מִחֵן פֶּרְחֵמֵהוֹן? עַר וְיִיטֵט חוֹמֵד יִיטְעַט, וּמִחֵ: יִיטֵט חִיהָן גַּעֲהֶרֶט; גַּעַ
 הֶרֶט דְּחָךְ רַחֵן, וּמִחֵ: הֶרֶט, יִיטֵט חִיהָן! וּמִחֵ: בַּעֲוִיטֵט עַר עַן, דַּיטֵן חוֹמֵד
 חִיגַעֲטִיזְעַ חִיגַעֲטִי: הוֹן? חֵ מִחְכֵּט עַר דְּחָךְ וְיִיזַע זִיין חוֹמֵד דַּיטֵנן
 רִיבִיזְךְ חִיבְרַעֲרֵנָהּ דְּחָן וְיִירֵד עַר גַּעֲוִים פֶּרְחָה חוֹמֵד פֶּרְחָה גִיגַט זִיין חִיט
 דַּעֲנן, וּמִחֵ: חִיהָן בַּעֲטֵרְדֵּן זִיין וְחֵמָן.

זִיין וְחֵמָן הֶרֶט גַּחֲטַט בַּעֲטֵרְדֵּן זִינְעוֹ פֶּרְחֵמֵהוֹן חוֹכְטֵר דְּחֵנְכֵר חוֹמֵד בִּיטֵן
 חוֹמֵד פֶּרְחֵטְרִיבֵּן פֶּרְחֵמֵהוֹן. חוֹמֵד וְחֵמֵטִיזְעוֹ פֶּרְחָן ק וְחֵמֵט עַן
 וּבְכֵן. נִין וְאַלֵּל עַא דִּיר אִיבִשְׁטִיגֵעַן, דִּיא הִיילִיגֵנוֹנֵן,
 דַּעֲנן דִּוֵּא בִיזֵט יִשְׂרָאֵל'וֹ הִייל אִיגֵד הִילְפֵעַ.

וְכָל: וְחֵמֵטִיזְעוֹ פֶּרְחָן וְחֵמֵט עַבְכֵט דַּעֲנן זִיטְבֶּרְטֵן חוֹיךְ דְּחֵן הַחֶבְרֵעַ,
 חוֹמֵד הֶרֶט עַבְכֵט דַּעֲנן הַחֶבְרֵעַן חוֹיךְ דְּחֵן זִיטְבֶּרְטֵן. יַעֲגִילְכֵר טַפְרוֹךְ, דַּעֲנן

ויצא מפי הגבורה. ונחצב על הלהות
 בתפארה. קול קולי קולות ורוח סערה. ולפיד
 לפידים ולפירי אש בוערה. קול יי בפח וקול
 יי בהדרה. מפרש ארז הדבור לבארה.
 יסובבנהו יכוננהו סתרי תורה. וירא העם
 וינעו לבם לשפרה. ויעמדו מרחוק מלין
 שנים ועשרה. ומלאכי השרת ירדו לסיעים

ובזבז על הלהות. הדבור היה כחצב ונחצב על הלהות נחצב כדלי צביר
 רבה בשמקו יקני מנחיקות פיהו ע"ג. קול קולי קולות וכו', גם זה שם
 נמכילתא ח"ל וכל העם רואים את הקולות, קול קולי קולות ולפיד לפירי
 לפידים, וכמה קולות היו וכמה לפידים היו אלא משמיעין את האדם כפי כמו שאז
 קול ה' נבח קול ה' נבדר, ע"ל; והרצון בו שהקב"ה היה משמיע קול בח שלו בכמה
 קולות כפי כמו של אדם לשבול, וכן אית' בתכחומא סוף ס' גמות ח"ל והמן בורע גד
 וכו' אמר ר' יוסי בר חנינא ומה אם המן שהי' מין אחד כהמן למיכן הרבה בשביל לורד
 כל אחד ואחד, הקול שהיה בו כח על אחת כמה וכמה שהי' משמעה לכל אחד ואחד
 שלא ינקה. ומיכן שהקול כחלק לקולות הרבה שלא ינקה? שאלו וכל העם רואים
 את הקולות הקול אין כתיב כאן אלא את הקולות היו ירעם אל בקולו כפלאות
 (חיוב לזה) ע"ל והדבר מובא יותר שם ריש ס' דברים ע"ג, וזה מתבארין דברי
 השייטן. מפרש את הדבור וכו', גם הלשון הזה שם נמכילתא: ד"ל להודיע שבח
 של ישראל שבעמרו כולן לפני ה' סיני לקבל את התורה היו שומעים את הדיבור
 ומפרישים אותו שאל' יבוננהו יבוננהו ילרכבו באישון פיו (דברים לבי) שמיכן
 שהיה הדיבור יולא היו מפרשים אותו ע"ל ובגיר רבה בשמקו הכל הדיבור
 עלמו היה מחזיר על כל אחד ואחד ואמר לו מקבלתי אתה עליך כך וכך עלות יש
 כי כך וכך דיבין יש כי כך וכך עובדין כך וכך גזירות כך וכך קלין וחמורין כך וכך
 מתן שבר והוא אומר הן מיד הדבור כושקו על פיו ונלקוט החיובו רעו
 חתקב"ג יבוננהו לפני הר סיני, יבוננהו בעשר דברות מלמד שהיה הדבור
 יולא מפי הקב"ה והיה טובב כל המעשה והיו ישראל נסתכלין בו ויודעין

דען מוכרע דעו מוואקסטיגען ענטפאר, היעב זיך ועלכזס חין דוח פרימלסט
 טהעלען חיון; יעגליכער דען ערטע סטיממען פון מוואלרויח פרימ, מוכר
 ברויטע סטיממען, מוכר בויטלעטע וואקסטיגען פון מוואלענדע טערמעה
 לען. — דיח סטיממען דעו העררו, געוואלטיג — דיח סטיממען דעו העררו,
 פרימלסטען — זיח ועלכזס פערסטעטיגעט זיך דייטליך; זיח מוואלענדע
 דעו געלע וואקסער מוכר ווייהטע יערען חין דער לעהרע געהיימיסע חיון.
 דעו פוןק עמפעהר'גן דעו הערן פהלעטע, מוכר זיח בעכטען חוץ
 לוחין זייל* לוריקק. דע קממען בןטען געטטען חוין חיהרען היממען
 הערמב

(* ע"ל (millo), חיונע מיטגייעניסע חיונע — פערמאקס פון 18 חייממען.

מִשְׁמֵי שְׁפָרָה • וּמִלְאֵכֵי צְבָאוֹת יִדְוֹן בְּהִלְכָּה
 יִדְוֹן בְּחִזְיָרָה • וְלֹא הֵם בְּלִבָּד כִּי אִם עִוְטָה
 אֹרָה • שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֹאשֵׁי וַיְמִינוּ תַחֲבִקְנֵי
 לְהַעֲרִירָה • וְנִשְׁתַּלְּהֵבוּ מִכַּח הָאֵשׁ וְרוּחָם
 עָבְרָה • וְעַנְנֵי כְבוֹד הַזֵּיאוֹ טִלְלֵי אֹרָה • אֶרֶץ
 רַעְשָׁה וְגַם שְׁמִיִּם נִטְפוּ לְחִשְׁרָה • גְּשֵׁם נְדָבוֹת
 תַּנְיֵף אֱלֹהִים לְיִפְהוּ וְכָרָה • נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אֶתְּךָ
 כּוֹנֵנְתָה לְשִׁמְרָה • וּכְמוֹצֵא שְׁלָל רַב שָׁשׂוּ

כמה מדרש יש בו וכמה הלכות יש בו וכמה קלין וחמורין יש בו וכמה ג"ה יש בו וכו' (עיין בת"י בספוק חכמי). יזכרוהו באישון עינו, הולבין י"ג מיל וחמורין י"ג מיל על כל דבור ודבור ולא היו כרתעין מקול הלפיד עב"ל, ולעיל דף ל"ג ח' העתקתי מאמר מתייחס לזה ע"ג, ועוד שם בש' יתרו דרמו ש' וירא העם ויכועו, אין כוע אלף זיע, ויעמדו מרחוק תוך לבנים עשר מיל, מגיד שהיו ישראל כרתעים לאחוריהם י"ג מיל וחמורין לפניהם י"ג מיל, כ"ד מיל על כל דבור ודבור, כמלאו מהלכים בצאות יום ר"ג מיל בצאתה שעה אחר הקב"ה למלאכי השרת רדו וכייעו את אחיכם שבאמר מלאכי בצאות יודון יודון (תהלים סח) יודון בהליכה יודון בחזירה, ולא ט"ה בלבד אלף חף הקב"ה שבאמר שמאלו תחת לראשי וימינו תחנקני (שיר ב), ריב"ח אומר לפי שהיו ישראל משולחנים מנחת האש של מעלה אחר הקב"ה לענכי כבוד הזילו על של חיים על בני שבאמר ה' בלא תך טעמיר וגו' ואומר גם כדנות תכיף אלהים (תהלים סח) וכו' עב"ל, והן הן בעמנו דברי השייטן, ועיין במסכת שבת דף פ"ח ב'. ודע שבשפרי הדפוס יזכר איזה חיבות כוספות אין להם שייכות לכאן וככל כתיב יד איכן וגם בלשון המדרש הכוזב אין להם זכר לכן הסירותים. וכשתלכו, פעל נגור מן שלהנת. ורוחם, כשמתם. לחשרה, ל' חשרת מים (ש"כ ב"כ י"ג) ומפרשיכן במסכת תענית דף ט' ע"ג מים היורדים לארץ כאילו הם מקומים צבירה. ליפה וזרה, תאר לישראל עש"ה יפה כלצנה ברה כחמה (שיר ו י.).

הערמב, היהנען ביינוסטעטעטע, חונד ענגעקומערע פאגעטעטען זיח, וויח זיח הין חונד וויח זיח הער געוומקט. ניכט מור ענגעל, חויד דער חוובעלייטענדע מיט ליכטגעוומקדע, ער געבויט ויעס זיך לו חיר הערמב; זיינע זיקע חונטערסטיטטע וויין הויפט, חונד זיינע רעכטע חוויטומק; חויד. דמ; חמטגיג פיינער חמטטע זיח סחמטטען געהמלט, חיהרע זעלע בעגמן לוערעגעהטען; דח טרייעלעטען דח ווקוקטען בחוויחמטען טהויח; מיין חנגענעהמער דועס טטיעג פמן דער ערדע חויל חונד דח הייחעל טרמפסטען. מיינען חוירען רעגען זיינעטע דוח, חמטט, הערמב חונד ערק וויקטעטע דוין לעלענענע; ערבגוט (ישראל). זיח פרייטען זיך דער פער, הייסונג דוינער לעהרען, וויח דער פידער גרמסער בייטע. „חור ווקוקטען פמקוקטען

בְּאִמְרָה מְהֻרָּה • וְנַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הַשְּׁמִיעִי •
 בְּאִמְרָה • וְלֹא הָיָה בָּהֶם כַּח לְקַבֵּל יוֹתֵר
 מִדְּבָרוֹת עֲשֶׂרָה • וְנָמוּ לְרוּעִים קָרַב אֶתָּה
 וְשָׁמַע אִמְרָה • כִּי אִם יִסְפִּים אֲנַחְנוּ לְשָׁמַע
 נְמוֹת מְהֻרָּה • וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הוֹרָה לְדַבְרֵיהֶם
 בְּעֵינָיו לְיִשְׂרָאֵל • וּמִשָּׁם זָכוּ לְהַעֲמִיד נְבִיאִים
 לְהַתְּאֲשֶׁרָה • וְגַם מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְכֶם יְהִי לָהֶם
 לְבַחְרָה • אֱלֹהֵי אֲפֹשֶׁר לְבַלַּע הַמּוֹת וּלְהַעֲבִירָה •
 אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר שֶׁכִּבְרַנְגִּירָה גִּזְרָה • וְעַל תְּנַאי
 כִּדְ עֲמָדוֹ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה • אֲנִי אִמְרָתִי אֱלֹהִים
 אֶתְּכֶם לְהַתְּפַאֲרָה • חֲבַלְתֶּם מַעֲשֵׂיכֶם אֲבָן
 כְּאָדָם תְּמוֹתוֹן בְּעֵבְרָה • וּמִשָּׁה מוֹרֶזֶן וּמְפִיס
 לְכָל שׁוֹרָה וְשׁוֹרָה • וְהַכְּתוּב מְשַׁבְּחוֹ וְהַחֲכָמָה
 תַּעֲזוּ לְכַחֵם יוֹתֵר מִשְׁלֵיטִים עֲשֶׂרָה • וְאָמַר

וכמו, וזמרו, לחובם, משה רבינו רועה שלהם. קרב אתה וכו', עש"ה בלי
 ואחזקן אם יוספים אחריו וגו' קרב אתה וגו'. ורוח הקדש הורה לדבריהם וכו'.
 משה וכו' וכו' כל זה מפורש ע"פ מאמרם ז"ל והוא בילקוט פ' יתרו בפרט ש"ה קרב
 אתה ושמע מלותי משה וכו' ירחל להעמיד להם נביאים וכו' ויאמר ה' אליו העיניו
 כל אשר דברו, אשרי כפי אדם שהקדש הורה לדבריהם וכו' מי יתן והיה לבכם זה
 להם, אלו חסדי להעמיד מלאך המות הייתי מעבירי חלף שכבר נגזרה גזירה, ר"י
 חומר על תנאי כך עמדו ירחל לפני הר סיני שלא יעלו בהם מלאך המות
 שחמה לכו אמרתי אלהים וכני עליון בלבם; חבלתם מעשכם, אכן כאלהם
 תמותון (תהלים כב ז) ע"כ ועיין גם בנמות דבה ריש פ' ל"ג. ומשה מורזן וכו',
 גם זה הלכין נבוכלזר גם. והחכמה הטוב וכו', ל"ה בקהלת ז' י"ג, ועיין

חוכה געהקרבטו" — ריעפען ויח פרייריג — חכמה מיהרע קרמלט הקטטע
 ויח פערקלפטען; עי ויח מיהנען מונחיליך, שעהר קוז דוח 10 געבטטע
 לו פקטען. דף פערקלפטען ויח לו מיהרען הירטען: טריטע רוח הערכיית
 חוכה הקרע ווייטער; ויח סטערבען, ווען ויח פערנער פערנעהאטען. משה

לָהֶם אֵל תִּירָאוּ מִן הָאֵשׁ וּמִן הַסַּעֲרָה • כִּי
 לְבַעֲבוֹר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא וּלְגַדֵּל לָכֶם עֲטָרָה •
 וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה עַל פְּנֵיכֶם יִרְאֶה טְהוֹרָה סָמֶן •
 טוֹב בְּאָדָם שֶׁהוּא בִּישָׁן וְרוּחוֹ נִשְׁפָּרָה • שָׁפֵל
 מִי שֶׁהוּא עָנֹו עִמּוֹ שְׂכִינָה שׁוֹרָה • אֲשַׁכֵּן אֶת
 דְּבָא וְשָׁפֵל רוּחַ לְעוֹרָה • וְאֵל זֶה אֲבִיט אֶל עֲנִי
 וְנִבְהָרוּחַ לְהַעֲתָרָה • אֲחַלְצָהוּ וְאֶכְפְּרָהוּ עִמּוֹ
 אֲנִכִּי בַצָּרָה: וְעָנֹו נִבְנִים לְפָנַי מִשְׁלֵשׁ
 מְחִיצוֹת • חֲשֵׁךְ עָנֹו וְעַרְפֵּל נְחוּצוֹת • עָנֹו לְפָנַי
 וְעַרְפֵּל לְפָנַי וּלְפָנַי וְחֲשֵׁךְ בְּחוּצוֹת • וְסִפֵּר לוֹ
 פָּנַי לְהַתְרִצוֹת • וְקָבְלוּ עַל יְרוֹ שֵׁשׁ מְאוֹת
 וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה מִצּוֹת קְבוּצוֹת • וְנָתַן נַפְשׁוֹ עַל
 הַתּוֹרָה בְּדַעַת וּבְמוֹעֲצוֹת • וְלָכֵן נִקְרְאתָ עַל

עליו בולקו! כי לבעבו' כמות חתכ' וגו' הם נמכילתא לכמות חתכס לגדל חתכ' בין האומ' ככס הזה של פסוקה עכ"ל. ועכו ככס וכו'. גם זה שם ומזה נגזש אל הערפל, לככיס וגו' מחיצות חשך עכן וערפל, חשך מבחוז עכן מבפנים וערפל מלפני ולפנים.

מנטווקרטטע: (זחסט חייד כילט בחנגע זיין וועגען דעז פלייערז חונד דעז טטורדז; דמרוז חיוט ער מוזומפליטיג ערטייענען, מוזן חייד הקך לז קרמנען חונד דוח ריינע גתטענפורכט חויל חייער מגעזילט לז פרמזען. בעטיידענהייט חיוט דעז הענטען ריהאזילען לזילען, נור מיזן זמפליטיטהיגען רוהט דוח זכילה, חייד ווקהנע מיזן געבייגטען חונד לערקירסטען געהיטתע — טפריכט גתטט — סויל חויל דמז געכעט דעז מרמען חונד דעז זמפליטיטהיגען, ענטרייס' מיהן דער געפלהק, זעלע מיהן מין עהרען חונד בין זיין בייחטטמחד מין דער נקטה"י. דער זמפליטיטהיגע מזה הקט דרייח טיידעווקנדע, פלינטערניס, ווקקען חונדנעבען דורכדרונגען. ווקקען ווקרען דוח מיטטערען כעבען דוח מינערע חונד פלינטערניס דוח מיסערע טיידעווקנדע. ער זחורדע פריינדליך עמפלהנגען, חונד דורך זיינע דמקד יעהיעלעטען וויר מינע זמחאזונג פמן זעכ'הונדערט חונד דריילעהן געבמטע. ער הקטטע זיך גמזן דער זכערע געווייחט, זיח ווקר דער בעטמקנדיגע געגענטמקנד זיינעל גערמקטען חונד זיינער חוילעערקנאקווייט, דמרוז ווירד מיהל חויד, מין מיהלען גמזלען

שְׁמוֹתֵי תְּלֵיחַ קוֹצוֹת • זְכָרוֹת תּוֹרַת מֹשֶׁה עֲכָרִי
 אֲשֶׁר עָמַד בְּפָרְצוֹת • אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֹרֵב
 הַר הַנִּבְחָר מִהָרֵי אֶרְצוֹת • חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים
 וְתוֹרוֹת לְחֵין נִמְלָצוֹת: וְכָל הַדּוֹר הַהוּא אֲשֶׁר
 שָׁמְעוּ קוֹלוֹ • זְכוּ לְהִיזוֹת בְּמִלְאֵי זְבוּלוֹ • עָלִי
 נִתְרַפְּקוּ וְחָיו בְּצֵלוֹ • וְנָתַן בְּתוֹכְכֶם מִשְׁפָּנֵנוּ
 וְאֶהְלוֹ • וְהִרְאֶם וְהִרְבֵּם לְהִרְאוֹתֶם מוֹפְתֵי
 מִפְּעָלוֹ • וַיִּדּוּ הַחֹזֶקָה וּכְבוֹדוֹ וְגִדְלוֹ • וּבִשְׂבוֹב
 רוּחָם לְאוֹצֵר מְכַלְלוֹ • לֹא שְׁלָטָה בְּבִשְׂרָם
 רָמָה לְאֹכְלוֹ • אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הָיָה הַדְּרִיכָם
 שְׂבִילוֹ • וְלְעוֹלָם הֵבֵא יְאֻסָּפוֹ לוֹ • וְעֲלֵיהֶם
 הִפְתּוֹב אוֹמֵר מְלוּלוֹ • אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂפָכָה לוֹ •
 וּבְיוֹם זֶה הַשְּׁמִיעַ אֶת הוֹד קוֹלוֹ • וְכָל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל

כתן כשזכו וכו' גם זה ל' המכילתא הוכח בילקוט סוף ספר מלאכי. וכל הדור ההוא וכו'.

חומש חג, וזין כחשע בייחגועלעגט; געדענקט דער זעהרע וויינע קעכטעו משה, חייערעו עררעטטער, זגט דער פרמעט מלאכי, דיח חיד חיהת חויל דעס ערקערנען בערגע חורב געכטטען, געזעטלע, רעכטע חונד פֿערטרעפֿענדיגע זעהרען! יינע זחווטליכען געטלעכער, דיח וויינע גחטטליכע סטיחוע פֿערכחשטען, ווחורדען פֿערקומרט גלייך דען הייחויסען ענגעלן. גחטט ווחר חיהר סטל חונד טירט, חונד זיעס ווחהנען חין חיהנען וויינע גחטטליכע וחייענטחט, ער החטטע חיהנען פֿיעלע ווחוכרערטהחטטען געלייגט, וויינע ווחפֿטיגען חרט, וויינע הערליכקייט חונד החייט; לזועטלט גחבען ויח דעס הייחעל חיהרען גייזט לזריק; חיהר פֿערקומרטער זייב רוה; חגכט חין דער ערדע, חונד קיין ווחורט ווחגט עו, חיה לז בעחזרהיגען. דיח זעליגען! חויל דיעזער וועלט החט ויח דיח חזווחכט חין חיהרעס וועגע געלייטעט חונד דחן לזר זעליגקייט בייח זיך חוילגעבנחשען חין יענער וועלט. פֿחן חיהנען חגט דער הייזיגע זחגער: „ווחזלז דעס פֿחלקע, דעס עו זח ערגעהט!“ הייטע חיוט דער טחחן חן וועלכעס דער חזווחכטיגע החס פֿערנעהען ווחסען וויינע וחייענטחטיסע סטיחוע; דח ברמלען ויח חויז חין זחגענוחגער, דיח ערדעכעווחהנער חזוע,

פָּצְחוּ הַלּוּלוֹ • וּמִלְאֵכִי מַעֲלֵה הַנְּעִימוֹ מִהֲלָלוֹ •
 וּבְהִיכְלוּ כְבוֹד אֱמֶר כְּלוֹ • שְׂרָפִים וְאַוְפָּנִים וְזִיקֵי
 חֲשָׁמַיִם • קְדָשָׁה וְתִהְיֶה קְדָמוֹ לְסִלְסָלוֹ • וְחַיִּוֹת
 הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר עָלֵיהֶם סָבְלוּ • נִרְאִים נוֹשָׂאִים
 וְנִשְׂאִים בְּחִילוֹ • וְנִהַר דִּינֹר הָעֹזֵבֵר לְמוֹלוֹ • נוֹתֵן
 עֲזָוָה לָהּ לְהִלָּלוֹ • וּמֵאֵז מְקַדְּשִׁים חֶבְלֵי גֹרְלוֹ •
 יוֹסִים וְנִשְׂאוֹהוּ וִירוֹמְמוּהוּ קַהְלוֹ • חִילֵי מַעֲלָה
 אֵינָם מְעַרְצִים לוֹ • עַד יִקְדִּישׁוּהוּ הָעַם אֲשֶׁר
 בָּחַר לוֹ • אֱלֹהֵי אַחֵר אֱלֹהֵי מְאֹדִירִים צִלְצִלוֹ •
 וְשִׁלּוֹשׁ קְדָשָׁה יִשְׁלְשׁוּ לוֹ • דְּרֵי מַעֲלָה עַם דְּרֵי
 מִפְּתָה קוֹרְאִים וּמִשְׁלָשִׁים לְהַקְדִּישׁ לוֹ :

כל הענין הזה לקוח מפרקי דר"א פרק מ"א ע"ג. סבלו, משאו של כסא כבודו. כראים כנזאים וכו' וכבוד דיכור וכו', כל זה בפרקי דר"א פ"ד. חילי מעלה חכם מערלים לו עד וכו', כמו שאז"ל (חולין דף לא ב) כן יחד בוכני בקר ויריעו כל בני אלהים (חוב חל ז) משקלשו אותו זרעו של יעקב שבעשלו לכוכבים דתנינ ועלדיקי הרבים ככוכבים (דכ"ח ל יב) אחר כך ויריעו כל בני אלהים, וכן אי' בב"ר סוף פ' ס"ה. לללו, סלסלו בחילוף אותיות השריקה.

היאשפזוקרע סטיאמען מן מיהרע זיעבליטען זיערער, חונד מין זיינעט פמולוטע ספרמך מלונע וחייעוטמט. דיח שרפס חונד אוכים נעכוט דען פייערספריהענדען חמלס מחלטען דען חנפמנג, דען רוהט זיינער הייזג קייט לויט לז פערקירען, דיח הייזגען חיות — דיח שיינכערטן טרמגער פון זיינער וחייעוטמט טהרמן — חונד דער מיהגען געגענכויכער בריווענדע פייערסטרמט פמולוטמך, דיח מלוגעומולט זיינער מלומחלט לז פרייען. זייטרעט חבער זיינע מיהטן מייגענע כחלימן מיהן לז הייזגען חונד מיהן טמגליך מיטן קרע העלזפרייען בעגמכעט, זייטרעט חיות עו דען היאשפזוקרען ניכט ערויבט, מיהרע זיערער חכלוסטיאמען, ביז מיהן לז פער געהייזגט זיין ערקרענע פמולקך נמך דיענעטן סטיאמען זענע דמך דריימחלן הייזג! דיח בעומוהנער דער היאשפזוקרעט דען ערדעבעומוהנערן רופען דריימחלן לויט: „הייזג!“ זח הייסט עו ביים דיינעטן פרמפעטען (זע'ל) „; חונד מיינער ריעף דעטן חרערן לז: הייזג, הייזג, הייזג חיות דער עוויגע לכחות! פמול חיות: דיח גמלע ערדע זיינער וחייעוטמט!“ חו"ו.

י' בַּבְּתוֹב עַל יַד נְבִיאָהּ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר

קו"י קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :

י' אֲזַבְּקוֹל בְּעֵשׂ גְּדוֹל אֲדִיר וְהִנֵּק מִשְׁטֵי עַיִם קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמֵּת
 שְׂרָפִים לְעִטְוֹתֵם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ: מו"י בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִטְּקוֹמוֹ: מִטְּקוּמָה מִלְּפָנָי
 תּוֹפִיעַ וְהַטְּלוּךְ עֲלֵינוּ כִּי טַחֲכִים אֶנְחֵנוּ לָךְ מִתִּי תִמְלֹךְ בְּצִוּוֹן בְּקִרְוֹב בְּיַמִּינוּ
 לְעֹלָם וְעַד תִּשְׁכַּח: תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַבֵּל שׁ פִּתּוּךְ וְיִישָׁלֵם עֵינֶיךָ לְדוֹר וְדוֹר
 וְלִנְצַח נְצַחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מִלְּכוּתְךָ בְּכָבֶד הָאֲמִיר כְּשִׁירֵי עֵינֶיךָ עַל יְדֵי
 דוֹר מְשִׁיחַ צְדָקָה: מו"י מִלֶּךְ יי לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִוּוֹן לְדָד וְדָד הַלְלוּהָ:

י' לְדוֹר וְדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּה וְלִנְצַח נְצַחִים קְדוּשָׁתְךָ נְקֻדִישׁ וְשִׁבְתְּךָ
 אֱלֹהֵינוּ טַפְסֵנוּ לֹא יִטּוֹשׁ לְעוֹלָם וְעַד בִּי אֵל מֶלֶךְ גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אֶתְהָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקְּדוֹשׁ:

אחה בחרתנו וכו' תמנא לעיל נדק י"א. ואס"כ נמרים את ההלל ומנרכים תמלה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר

קְדָשְׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוּוֵנוּ לְקַרְוֹא אֶת הַהִלָּל:

י' הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יי הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יי:

יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזֻרְחַת־

שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאֵז מִהַלָּל שֵׁם יי: רָם עַל־כָּל־

גּוֹיִם יי עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ

הַמְּגַבִּיהִי לְשַׁבַּת: הַמְּשַׁפִּילִי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם

וּבְאָרֶץ: מְקִימֵי מַעַפְרֵי דָל מְאַשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן:

לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי

עֶקְרַת הַבַּיִת אִם־הַבָּנִים שְׂמַחַה הַלְלוּיָהּ:

(* ההלל כן עיקר גוה' הידיעה נראה וכן הוא בתלמוד בכל מקום וכן ברמב"ם
 נ"ב מ"א לברכות וכן בס' המנהיג לאב"ן בירמיו' בס' המפוא' צריני ר' סונאנדרה'
 וכ"ה בכל סדורי הספרדים גם בכל סדורי האשכנזים הקדמונים וכ"י וכן בסדור
 של ר"ה ש"ץ של שנת ש"ך גם במקור מ"א דפוס וויניציא של שנת ש"ס ובאחרים
 זול"ם אלא שהמדפיסי' האחרוני' השתמשו ופשתרצו השנוש בכל הסדורי' הקדשי'.

יד בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם
 לעז: הורה יהודה לקדשו ישראל
 ממשלותיו: הים ראה והיגם תירדן יפכ לאחור:
 ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן:
 מהלך הים פי תגום תירדן תפכ לאחור:
 ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן:
 מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב:
 ההפכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים:

קטו לא לגו יהודה לא לגו כי לשמה תן כבוד על תסהך על-
 אמתך: למה יאמרו הגוים איה גא אלהיהם: ואלהינו
 בשמים כל אשר חפץ עשה: עצביהם פסך וזהב מעשה
 ידי אדם: פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו:
 אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון: ידיהם
 ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יתנו בגרונם:
 כמוהם יהיו עשיהם כל אשר פטח בהם: ישראל פטח
 ביהודה עזרם ומגנם הוא: בית אהרן פטחו ביהודה עזרם
 ומגנם הוא: יראי יהודה פטחו ביהודה עזרם ומגנם הוא:

יי זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את-
 בית אהרן: יברך יראי יי הקטנים עם-
 הגדלים: יסף יי עליכם ועל בניכם:
 ברוכים אתם ליי עשה שמים וארץ: השמים

* אף לפי עדות רש"י ז"ל במהלך קלה ולפי מה שמסר סם בגליון המס"ק
 ז"ל כאן אף במקומו אכן לפי עדות בן אשר וכמה מסורות העיקר נמשך

שָׁמַיִם לַיְיָ וְהָאָרֶץ נְרַחֵן לְבְנֵי־אָדָם: לֹא־
הַמֹּתִים יִהְלְלוּיָהּ וְלֹא־כָל־יֶרֶדִי דוּמָה: וְאַנְחָנוּ
נְבָרָה יְהִי מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הִלְלוּיָהּ:

^{טו} אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי אֶקְרָא: אֶפְסוּנֵי חֲבִל־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׂאוּל
מִצְאוּנֵי צָרָה וַיְגוֹן אֲמַצָּא: וּבִשְׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מִלְּטָה
נַפְשִׁי: חַנוּן יְיָ וְצַדִּיק וְאֱהִינּוּ מִרַחֵם: שֹׁמֵר פֶּתָאִים יְיָ
דַלְתֵי וְלוֹיֵהוּשִׁיעַ: שׁוֹכֵי נַפְשֵׁי לְמִנּוּחֵיכִי כִּי־יְיָ גָמַל עָלַיכִי:
כִּי חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינֵי מִן־דְּמָעָה אֶת־רַגְלִי מִן־חַיִּי:
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֲאִמְנָתִי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אֲמַרְתִּי בַחֲפוּז כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה־אֲשִׁיב לַיְיָ כָּל־תַּגְּמוֹלָהֵי עָלַי: כּוֹס־יִשׁוּעוֹת
אֲשָׂא וּבִשְׁם־יְיָ אֶקְרָא: נְדָרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־
נָא לְכָל־עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינֵי יְיָ הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו:
אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עֲבַדְךָ אֲנִי עֲבַדְךָ בֶּן־אֲמָתְךָ
פִּתְחָת לְמוֹסְרֵי: לָךְ אֲזַבַּח וּזְבַח תּוֹרָה וּבִשְׁם־יְיָ
אֶקְרָא: נְדָרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָא לְכָל־עַמּוֹ:
בַּחֲצֵרוֹת־בֵּית יְיָ בַתּוֹכְכֵי יְרוּשָׁלַם הִלְלוּיָהּ:

יְיָ הִלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמִים:
כִּי־גִבֵּר עֲלֵינוּ חֲסֵדוֹ וְאַמֶּת־יְיָ לְעוֹלָם הִלְלוּיָהּ:
^{טז} הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: ק' הוֹדוּ
^{יז} יֵאמֶר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: ק' הוֹדוּ

(*) פסחים, כא' נעלם והזכיר נקראת תחת יא'. (ס) נגדה בד' רפה. יאמר

יִאמְרוּ גַּם אֲהֲרֹן בֵּן לְעֹלָם חֶסֶד׃ ק' הוּד
 יִאמְרוּ גַּם יִרְאִי יי בִּי לְעֹלָם חֶסֶד׃ ק' הוּד
 מִן־הַמִּצָּר קָרָאתִי יְיָ עֲנֵנִי בַּמְּרֹחֵבֶיהָ׃ יי לִילֵא
 אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִּי אָדָם׃ יי לִי בְעֹרֵי וַאֲנִי
 אֶרְאֶה בְּשֹׁנָי׃ טוֹב לַחֲסוֹת בְּיַי מִבְּטַח בְּאָדָם׃
 טוֹב לַחֲסוֹת בְּיַי מִבְּטַח בַּנְּדִיבִים׃ פֶּלֶג־גּוֹיִם
 סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֵם׃ סָבּוּנִי גַם־סָבְבוּנִי
 בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֵם׃ סָבּוּנִי כַּדְּבָרִים דַּעֲכוּבֵאֵשׁ
 קוֹצִים בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֵם׃ דָּחָה דָּחִיתַנִּי לְנַפֵּל
 וַיַּעֲזֹרֵנִי׃ עֲזֵי וּזְמַרְתָּ יְהוָה־לִּי לִישׁוּעָה׃ קוּלִי
 רָנָה וַיִּשׁוּעָה בְּאֵהֱלֵי צַדִּיקִים יָמוּן יי עֲשֵׂה חֵיל׃
 יָמוּן יי רֹמְמָה יָמוּן יי עֲשֵׂה חֵיל׃ לֹא־אֲמוֹת כִּי־
 אֶחָיָה וְאֶסְפָּר מֵעֲשִׂי־יְיָ׃ יִפְרֹנִי יְיָ וְלִמּוֹת
 לֹא נִתְּנָנִי׃ פֶּתַח־לִי שַׁעַר־צֶדֶק אָבֹא בָם
 אוֹרָה יְיָ׃ זֶה־הַשַּׁעַר לִי צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃
 אוֹרָה כִּי עֲנִיתַנִּי וְתָהִלִּי לִישׁוּעָה׃ אוֹרָה
 אָבִן מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים הִתְהַלְּכָה לְרֹאשׁ פָּנָה׃ אָבִן
 מֵאִתּוֹ יי הִתְהַלְּכָה וְאֵת־הָאֲנַפְלֹאת בְּעֵינָיו׃ מֵאִתּוֹ
 זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בוֹ׃ זֶה

סִמּוֹן מִכְּנָן אֲנֵא וּסְקֵל עוֹכֵס . סִמּוֹן סִחֵר וּמְכָן אֲנֵא וּסְקֵל עוֹכֵס .
 אֲנֵא יי הוֹשִׁיעָה נָתַן אֲנֵא יי הוֹשִׁיעָה נָתַן
 אֲנֵא יי הַצְּלִיחָה נָתַן אֲנֵא יי הַצְּלִיחָה נָתַן

בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי: בְּרוּךְ
 אַל יי וַיֵּאָר לָנוּ אֶסְרוּהֶג בְּעֵבְתֵימָם עַד קַרְנוֹת
 הַמִּזְבֵּחַ: אֵל אֵלֵינוּ אֶתְהוּ אֶתְהוּ אֶתְהוּ אֶתְהוּ: אֵל
 הוֹדוּ לַיי כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: הוֹדוּ
 יְהִלְלוּהוּ יי אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֵׂי: וְחִסְדֵי: צְדִיקִים עוֹשֵׂי
 רְצוֹנָהּ וְכָל לַעֲמֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַגְלֵי יוֹדוּ וּבְרַכּוּ וַיִּשְׁבַּחוּ וַיִּפְאֲרוּ
 וַיִּרְאֲמוּ וַיַּעֲרִצּוּ וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֹךְ מַלְכְּנוּ כִּי לָךְ
 טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נְאֻם לְזִמְרָה כִּי מַעֲלָם וְעַד עֲלָם אֶתְהוּ: אֵל
 בְּרוּךְ אַתְהוּ יי מְלֶכֶךְ מְהֻלָּל בַּתְּשֻׁבָּה:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:

זכר רחמינו יי וחסדינו כי מעולם הימים:

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֹךְ רַבָּא בְּעַלְמָא דִּי־רְבָא כְּרַעוּתָהּ
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בְּעַנְגְלָא וּבְזִמְרָה קְרִיב וְאָמְרוּ

אָמֵן: יְהוּא שְׁמֵךְ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמָא וּלְעַלְמֵי עַלְמֵי: יְתַבְרַךְ
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּרְעַעֲקֵה
 וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵךְ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעַלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא
 וְשִׁירָתָא אֶתְשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא דְאִמְרֵן בְּעַלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:
 ק' קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת הַפְּלִתָנוּ:

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל קְדָם אַבוּהוֹן דִּי
 בְּשִׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן: ק' יְהִי שֵׁם יי מְבָרַךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
 יְהוּא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
 יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: ק' עֲזָרֵי מַעַם יי עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצֵי:
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִדְוָסֵינוּ הוּא עֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

סדר הוצאת ספר התורה - קי

בקנת קבלת אמרים :

(אין קטוה באלהים אדני ואין במעשיך : מלכותך מלכות כל עלמים ומטשלתך בכל דורודר : יי מלה יי מלה יי ימלה לעלם ועד : ה עז לעמו יתן יי יקבה את עמו בשלום :

אב הכתמים היטיבה כרצונה את ציון תבנה חומות ירושלים :
כי קה לבר בטחנה מלה אל רם ונשא ארון עולמים :

פוחים ארון הקודש ומוניאם ס"ת ואמרים :

ויהי בנסע הארון ויאמר משה קומה יי ויפצו איביה וינסו
משנאך מפניך : כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים :
ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו :

תכלה מערי ציון לומר בשעת הוצאת ס"ת .

יהוה יהוה א רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת :
נצור חסד לאלפים נשא עון ופישע וחפאה ונקה : ג"ס
רבנו של עולם מלא משאלות לבי לטובה והפקר רצוני ותן
שאלתי לי עבדך פ' בר פלונית אמתך ונכני (ואם אשמי ונני וננתי)
לעשות רצונה בלבב שלם . ומלטיני מיצר הרע . ותן חלקנו
בתורתך . ונכנו כדרי עשה שרה שכנתך עלינו . והופע עלינו רוח
חכמה ובינה ויתקום בנו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח יי .
רוח חכמה ובינה . רוח עצה ונבונה . רוח דעת ויראת יי :
וכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שאנכה לעשות
מעשים טובים בעיניך . וללכת בדרכי ישרים לפניך . וקדשנו
במצותך . כדרי שנוכה לחיים טובים וארוכים לחיי העולם
הבא . ותשמרנו ממעשים רעים . ומשעות רעות המתרגשות
לכא לעולם . והבוטח בני חסד יסובכנהו אמן :

יהיו לרצון אמרו פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי .

ואני תפילתי לך יי שת רצון אלהים ברכ חסדך עניי כאשת ישעך : ג"ס .

דוח וזיכער זאגטן דיעזע רבונן של עולם.

הערר דען וואלטהוילן, ערפילטע זיינע הערלעכעוויינישע לונגן גוטען, ווילן פֿהרע
 איר חונד געוואהרע זיינע ביטטע, איר, דייכער חמדה. א. א. טאָטטער²
 א. א. דייכער חמדה, פֿערלויבטע פֿעהיגקייט איר, זיינען חמדה, זיינען
 זעהען חונד טאָטטער, דייכען ווילטן מיט חויפֿליכטיגען הערלען לן
 טהון, חונד בעפֿרייע מיך פֿון אַמטערהעפֿטען בעגייערען! אַמט דייכע
 זעהרע חונטערן קטטוילן זיין; אַמטע חונד לור חויפֿליכע אַמט דייכער זכּיכה
 עאפֿפֿהגלד; בעטטערמילע חונד מיט דען גייט דער ווייזיהייט חונד זיינעלע;
 דמס מן חונד ערפֿילט ווערדענע פֿעהיגקייט: „חונד ען ווירד חויף חיהן רוהען
 דער גייט גאָטטען, דער גייט דער ווייזיהייט חונד זיינעלע, דער גייט דען
 דמטהו חונד דער טאָמקע, דער גייט דער ערקעכטניס חונד פֿורלע גאָטטען.“
 זך זיין ען חויף דין ווילט, עוויגער, חונדער גאָטט חונד גאָטט חונדערער פֿעטער,
 חונד פֿעהיגקייט לן פֿערזייען, דיר וואָהגעפֿהוועגעהנדן אַמט חויפֿליכע, חונד
 דען וועג דער טאָגער לן וואָהדען! הייליגע חונד דורך דייכע געבאָטע, דמחייט
 חונד יענע גאָקקעוועגט אַמגעלעכטן, דמ: זעבען דער קיינעטיגען וועט, לן טהוילן
 ווערדע! בעוואָהרע חונד פֿער מיבעלטהפֿטען חונד פֿער חונד אַמקקוילען געטיקע
 קען, דיר חונדערן ערדבאָרען לן ווילטן טרעפֿען! ווער גאָטט פֿערטרויען, דען
 חויפֿליכע גאָרע חוס חונד חוס.

יהיו לרצון. וזמחו אַמגען דיר געפֿמלען דיר רעדען זיינע חונדען, דיר
 געדחקען זיינע הערלעכע דיר, עוויגער, זיין חערט חונד ערוואָנער! אַמן סלה
 הייערוילן ווירד זאני חפֿלתי דרייחמחו געזאָגט.

וְאֵנִי תַפְלִיתִי לָךְ יְיָ עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ: גי'

אמר רבי שמעון כד מפקין ספר תורה בנכורא למקרי ביה מפתחי תרעי דאמיל
 דרמין ומעוררין את האהבה לעילא ולתתא ליה לבר כז למימר הכי:
 בְּרִיד שְׁמֵיהּ דְּקָרָא עֲלָמָא בְּרִיד בְּתַרְדּוֹ וְאַתְרָהּ. יְהֵא רַעֲיָתָךְ עִם עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל לְעַלְמָ. וּפּוֹרְקוֹן וּמִינָה אַחְזִי לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ וְלֹא מִטְּמֵי לְנָא
 מְטוֹב נְהוֹרְךָ וְלִקְבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי. יְהֵא רַעֲיָא קְדָמְךָ דְּתוֹרְךָ לִן תִּיּוֹן
 בְּטוֹבָתָא. וְלִתְּהֵא אָנָּא פִּקְדָּא בְּגוֹ צְדִיקָא. לְמַרְחָם עֲלֵי וְלִמְנַטְרֵי
 וְיַת בָּל דִּילִיּוּדֵי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲנֵת הוּא זֶן לְכֵלָּא וּמְפָרְגִים לְכֵלָּא. אֲנֵת
 הוּא שְׁלִיט עַל כֵּלָּא. אֲנֵת הוּא דְּשְׁלִיט עַל מַלְבָּיָא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא.
 אָנָּא עֲבָרָא דְּקוּרְשָׁא בְּרִיד הוּא דְּסַגְדָּנָא קְמַה וּמְקָמָא דִּיקָר אֲוֹרִיתָהּ
 בְּכָל עָדוֹן וְעָדוֹן. לֹא עַל אָנָּשׁ רַחֲצָנָא. וְלֹא עַל בֵּר אֱלֹהִין סְמִיקָא.
 אֵלָּא בְּאַלְהָא דְּשְׁמֵיָא. דְּהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּמָ. וְאַזְרִיתָהּ קְשׁוּמָ. וּבִיאֹתָהּ
 קְשׁוּמָ. וּמְסַגָּא לְמַעַבְר טַבְּוֹן וּקְשׁוּמָ. בְּהֵא אָנָּא רַחֲמֵי. וְלִשְׁמַה קְדִישָׁא
 יִקְרָא אָנָּא אֲמֵר תּוֹשָׁבְחָן. יְהֵא רַעֲוָא קְדָמְךָ דְּתַפְתַּח לְכִי בְּאַזְרִיתָא
 וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלֵי וְדִלְכִי. וְלִבָּא דְּכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְטָב וְלַחַיִּין וְלְשָׁלָם:

² חיער נעכטע חמן זייכען חייגען נחמען. (2) היער דען נחמען זייכער מוטטער.

המזכיר ס'ט נוטלו ביד ימיוס'ן מקבלו כב' ידיו ומתוירו לימין ועומד לפני הסיכל ואימ' בקול
רם גדלו, ובמילין וקצת קהלות אשכנז אומר ה'ן שמע ישראל ואחריו קהלה:
(ספ'ן פוסק בקול רם) **שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:**

אחד אלהינו גדול אדונינו קדוש (ונורא) שמו:

ה'ן לוקח ס'ט ואומר **גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדו:**

וכהן טובה

לה יי הגדלה והתבונה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמיסו כאך ק'ה יי
הימלקה והמתנשא לכל קראש: רוממו יי אלהינו והשתחוה בהרום גדלו
קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוה להר קדשו יי אלהינו:

מגבי הספר בידו למעלה וכוך עש הס'ט ופוכה דרך ימינו ועולה עמו למגדל שקורין
סס, וכל מיס'ט עובר לפניו לומר מפינו ולחנקו בשמי ידיו אם אפשר לו ולשקו
בפה מלא, כודמן לו רוק בפיו ורוק מחלה בפה פניו אל הכר ואח'כ ינשק, ולא ינשק
ואח'כ ירוק. (וכרך להשגיח על הילדו) הקטנים כשנשים לנשק ספ'ט שלא יהיו
מלוכלכים בנאות החוטם ויריזי הפה אלא ינקו אותם מחלה יפה שלא יכו' עוכש
למניאוסה). וכל הפוגע בס'ט נריך ללוותו עד הבימה, ונדרך הליכמו אומרים:

עד הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא:

שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברך הוא: בעולמות

שקרא העולם הזה והעולם הבא: כרצונו וכרצון יראיו וכרצון

כל בית ישראל: צור העולמים ארון כל הבריות אלוה כל

הנפשות: היושב במקרהי מרום השוכן בשמי שמי קדם:

קדשתו על החיות וקדשתו על כסא הכבוד: וברך יתקדש

שמה בנו יי אלהינו לעיני כל חיי: ונאמר לפניו שיר תדש

בכתוב: שירי לאלהים זמרו סלו לרוכב בערכות כיה

שמו ועלו לפניו: ונראהו עין בעין בשוכו אל נוהו בכתוב:

כי עין בעין יראו בשוכו יי ציון: ונאמר ונגלה כבוד יי וראו כל

בשר יתרו כי פיי יי דבר:

נדרך הליכמו אומרים אב הרחמים.

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית אתגים ויציל נפשתינו

מן הישעות הרעות ויגער ביצר הרע מן הנשואים ויחון אותנו

לפלטת עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

בשגע ה'ן על הבימה מניח ספ'ט על השולחן ופוחו ואומר:

ויעזור ויגן וישגי' לכל החוקים בו ונאמר אמן: הכל נכו גדל

סדר קריאת התורה

לא להיטותו כבוד לתורה כהן קרב. יעמוד (פלוני בר פלוני חמני):
 ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקרשיתו: תורתנו תמימה משכיבת נפש
 עדותנו ויגמנה מהקיימת פתי: פקודינו וישירים משפתי לכל מצוותנו ברה
 קאידת עינים: וי עז לעמו ותנו וי קברך את עמו בשלום: האל תמים ברכו
 אפרתנו צרופה כגון הוא לכל ההסים בו:

קבל ראתם הדברים בני אלהיכם חיים כלכם היום:

העול' לתור' יאחו בשתי ידיו ביריעו' התור' ע"י מפה שלם'ת, וקול' הנרכ' פותח הספר
 ורוא' הכסופק שגרי' להתחיל בו ויחשק הס'ת ויאמר בלחש עץ חיים הוא למהויקים בה.
 והופך פניו ללד שאל ומנרך נקול **ברכו אתי המברך:**

כעס עונים ברוך וי המברך לעולם ועד: וסחר המנרך ב"ה"ל"ו.
**ברוך אתה וי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל
 העמים ונתן לנו את תורתו ברוך אתה וי נתן התורה:**
 וכשמחיל הקורא לקר' בתור' סיר ירו השמאית מהס'ת וישאר יד ימינו לנדה אוחזת בס'ת
 כלזמן הקריא', וגם הוא יקרא בלחש עם הקורא מלה במלה. ואחר הקריאה גולל ומנרך.
 כהנכרה ב'איי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת
 וחי עולם נטע בתוכנו. ברוך אתה וי נתן התורה:

גרסינן בפ"ק דברכות, ועחזי ה' יכלו, זה המניח ס'ת כשהיא פתוחה ויולא,
 אבל בין נברא לנברא מותר לבלת ע"י דוחק ואונס, אבל בלאו הכי איך לבלת.

וקוראים נס' יתרו בחדש השלישי ונתחלק לה' גברי.

**בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים
 ביום הזה באו מדבר סיני:**

אקדמות

אקדמות. כוונת הפייסן הזה להגיד שכל רבון עלמא בנריאת עולם ונכחו' טעלה
 ונשם ירד לנבזות עשה נהודיע חוק אמונתם כגד הטמיתים ככראה עתבותם
 להם; ויבוח האויות; והנעזון לרע טוב השמן, וקלת איבותו וטהותו ברעו. וישאו
 הטחנר נל' חרטי. ולרוב חשיבות הפיוצ' אלו משפיקים בו בקריאת התורה (ויש
 חולקים עיין ט"ו ח"ח ס' תל"ד ובסדור הגאון יענ"ץ) וקלא לזא פסיק כי רב טעשהו
 שזא הטחנר לבך (בלח הוא כחונ נעעשה כסיס דק'ק ווירטישא); ואם קבלה היא
 כקבל, ואטכס איך רחיה ונכות ע"ז ואין מנעתיך צבת קול, ואמרת' איכי יודב
 והכחתי. ונעתי, שזה הטחנר היה רבי מאיר שליח צבור. ונתשלום א"ב חתום
 שמו מאיר ביר רבי יצחק יגדל בחורה ובמעשים טובים אמן וחוק ואמץ.
 (ל"ה המנכר והמתדבס: בחוכמם מותר סגדתי והלפתי בכוף ה' סמות יל דנכ סיכוי הנקודות
 וטעמים בניצלת הדלות, דברי נס על אורח הפייס ס'ת וס' גימתי יסדתי והלתי. ע"ה.)

- א קדמות מלין ושריות שותא:
- א ולא שקילנא הרמן ורשותא.
- ב בכי תרי ותלת דאפתח בנקשותא.
- ב כרי דברי וטרי עדי לקשישותא:
- ג בורן עלמין ליה ולא ספק פרישותא.
- ג ויל אלו דקיעי קני כל חורשתא:
- ד יו אלו ימי וכל מי בגישותא.

דירי

אקדמות. הכיזו הזה הוא רשות לעשרת הדנרות, ובעם אקדמות מלין ראשית הדנרים והיכיו עשרת הדנרים. ושריות שותא, ומתיחת המאמר האלהי לנוכח מאמר הדנרות. אולא, תחלה. הרמן, ל' הסכמה והוא מורגל מאוד כפי חז"ל בדמוכא דמלכא, גם בלבון יוכי ודומי כך כמו: *Harmonia* והנוח ראשונה על הסכמת הקולות כנגינה ואח"כ כשתרנג על כל ענין הסכמה נדעת ונמעשים וכל"א: מיבעת חיינטסיאוווג, לזנחאטטיאוווג, ורשותא, עכיו ידום, ועיין פי' רש"י עורא ג' ו', ודק' דרזרשה. ננבי, ל' שער ומתח כאמרס ו"ל טרף אנבא, וכן נבא קמא נבא מליעא נבא בתרא שפעם שער כי כן עדרך הקדמונים לחלק ספריהם אל עשרים והשערים לשפיקים, ופעם ננבי תרי ומתח בשתיחה של גנים או שלמה טאמריס אמול רשות. נקשותא, ל' וארכנתה דא לדא קקן (דכילא הו) נחמת הנבלה והרעד. נברי, ל' ברירות וטהרה וקדושה, ור"ל חמתה לדבר מקדושת כבודא ית'. וטרי, וכוסא. עדי, ל' עולם וכחות היא. לקשישותא, לזקנות, והוא עש"ה ביטעי' מ"ו ד' וכדאי' עליו כשמו' רכה בוף פ' ל"ו וכויקר' סוף פ' ד'. גיל, יריעה לכתוב עליו והוא לקוח מל' המקרא קח לך גליון (יטעי' חא) ויטעט מגילה וכן כל"א קונוע וכולם ל' גלילה וקמול הם. פי ככישתא, עקוה עיס.

- א חסן חנפחנג דער טפריבע¹, בעפֿער חיד יוח לו זעווען בעגינגע,
- ב מיט חייניגען וווקרטען וויזן חיד יוח חייניזייטען, חונד טפערעלען סיכטערן פֿאָרדער הייליגקייט דעו טפֿעפֿער, דעו ערההוֿטערעו דער וועלטען ביו חיל'ג גרויע מאַטער.
- ג ער בעייטלט חונדענד־איבע קרפֿט, חונדיוֿטפֿערעלויבע!
- ד ווקרען חיד דוח פֿירחאטעטע קוֿווען, חונד פֿערערן ווקראטען זיבען גערקערע חונד דינטע דמו וועלטאטער חונד קוֿווע געווקסער דער זעטן

חונד
 1) דער ספריבע גחטטעני חרער דער לעחען געבחקטע, דוח יעטנט פֿאָרז געזעווען וועררען: פֿוֿוען.
 2) וקאלע הייזיגע טפריבע. דעו הקבועטן וועזענ: מיט מענטז־ליבן זיפפען נחמלוטפֿערעלען.

דִּירֵי אֶרְעָא סְפִירֵי וְרִשְׁמֵי רִשְׁוֹתָא:
 הִדְר מְרֵי שְׁמַיָּא וְשְׁלִיט בִּיבְשָׁתָא.
 הָקַם עֲלֵמָא יְחִידָאֵי וְכַבְּשִׁיה בְּכַבְּשִׁוֹתָא:
 וּבְלָא לָאוּ שְׁכַלְלִיה וּבְלָא תִשְׁשׁוֹתָא.
 וּבְאַתָּא קְלִילָא דְלֵת בַּהּ מִשְׁשׁוֹתָא:
 זִמִּין כָּל עֲבִידְתִּיהּ בְּהַךְ יוֹמֵי שְׁתָּא:
 זִהוּר יְקָרִיהּ עֲלֵי. עֲלֵי כְרִסְוִיהּ דְאַשְׁתָּא:
 הִיל אֶלְפָּא אֶלְפִין וְרַבּוּא לְשִׁמְשׁוֹתָא.
 חִדְתִּין נְבוֹט לְצַפְרִין סְגִיָּאָה טְרִשׁוֹתָא:

ובכתיב ככחצותא, והעלמון בעלמיה וכסירא" על גס את העלם כחן בנכס (קהל' ג יז)
 ספר כתיב לזון העלמה ע"ש. וכלא לזו וכלא תשחזת, כלא עמל וכלא יעשה. בכלמיה,
 העלמו. ובאתא קלילא, באת קל וכדל' במדרש תהלי' ס"ג העולם הזה ככחצ
 כה' מה ד' כשאל' מושיאיה מתוך פיו אין זה לא ריחוש שמים ולא חריות לזון כך כלא
 עמל וכלא יעשה כרה הקב"ה את עולמו ככ' דדבר ה' שמים כעש ו עב"ל; וכבר
 ידענו כי שם עולם כל' רז"ל כולל השמים והארץ וכל לבאם. חיל חלף חלפין וכו',
 ל"ה בדכחל ז' ו' ואמרו ו"ל בחגיגה דף י"ג חלף חלפין לטמא גדול אחד חלל לגדוליו
 אין טמא. ורנא, מספר של עשרת אלפים יקרא רנא, ולשמיים יורה על הרנא
 לכד בלי טמא. חדמין וכו', עש"ה חדשים לבקרים רנה חמוכתך (איכה ג כג)
 ואמרו ו"ל חגיג' דף י"ד ח' בכל יום ויום ככחצים מלאכי השבת מכהר דיכור ואמרי שיהי
 זכענו ככ' חדשים לבקרים רנה חמוכתך, וכו' רש"י ז"ל רנה חמוכתך רנה תהכתך
 עליהם עב"ל וע"ש בתום' דף י"ג ב' ובכחצית רנה ריש פ' ע"ח, ואמרו שחזרין
 לכהר דיכור ע"ש. כבוט, לזון יציאה ולמיחה. כגיחה טרעותא, הוא כעו רנה
 חמוכתך כי טרש כלזון רז"ל הוא לזון חזק וקיום וכן חמוכה כלזון עברי, ויהי בכתב
 המסרה כי מרגומו של חמוכתך מטרשא, לא ידעתי אכה מלא כן, כי כל לזון חמוכה

חזר הווע ערדבעווחהנער טריפטקונדיגע חזר פֿערטיגע סרייבער
 ה חובבעטרייבן, דיח אחיענטט דעו היאמעלרעגענט, דעו חעררן דע: עררבונו!
 ער הקט עו הוויין חויפגעפיהרט, דחו וועטמוון, דחו: חונערפֿערטנויבע,
 ח חזר קהנע איהע, חזר קהנע איריגקייט פֿהוןערעט,
 איט חיינעטן חיינפֿהעלען וויטע נור, איט חיינעטן חונגיחניטען חויבע.
 ח חיו זעכו טהגען הקט ער עו פֿהוןפֿיהרט, דיע: גחלע חיינטערזוערק
 חזר בעזעטל: וייבער אחיענטט הערליכקייט חויל ויינען פֿיערטהרמן!
 ח ועגיחנען פֿחן טויענדהלן טויענער חזר איריחרען סטעטן חיהפן לו געבטעטע
 חזר יעדער אהרנען כרינגט נייע ווענען לו ויינען רוהמען פֿרייג.
 דיח

טַפֵּי יְקִירִין (י"א יקירין) שְׂרָפִין כָּלֹל גַּפֵּי שְׂתָא.
 טַעַם עַד יִתְיַבֵּב לְהוֹן שְׂתִיקִין בְּאֲדִשְׂתָּא:
 יִקְבְּלוּן דִּין מִן דִּין שְׂוֵי דְלָא בְּשִׂשְׂתָּא.
 יִקָּר מְלֵי כָּל אֲרָעָא לְתַלְוֹתֵי קְדִשְׂתָּא:
 בְּקָל מִן קָדָם שְׂדֵי בְּקָל מִי גַפֵּי שְׂוֹחָא.
 בְּרוּבִין קָבֵל גַּלְגְּלִין מְרוּמְמִין בְּאֲוִשְׂתָּא:
 לְמַחְזֵי בְּאֲנָפָא עֵין פּוֹת גִּירֵי קִשְׂתָּא.
 לְכָל אֲתֵר דְּמִשְׂתַּלְחִין זְרִיזִין בְּאֲשׁוּתָּא:

בצמקרא מתורגם כל הימנות או קיום. טפי יקירין, וי"ג יקירין. כלול גפי שתא, הטעוטים בשבבכסום. טעם, ל' רשות. בדששתא, ל' שתיקה, שזתקין עד שמתן להם רשות וכן אומרים ביוזר וכותבי' רשות זה לזה וזה שיימד יקבלון דין מן דין וכו' הוא תרגומו של וקרא זה אל זה. שוי דלא בששתא, חרדים בלי עיבוב, עיין בערוך פרך שו השכי. וככ' גרם דלא שוי בששתא ויהיה טעמו שלא לשום עיבוב, וכן איתא כמ' היכלות ברתת ובזיע משרתים אותו מתכנהלין בגזיר' בשה אחד חין בהם מוקדם ומאחר וכו'. יקר מלי וכו', מלא כל הארץ כבודו. לתלותא קדושתא, לשלש קדושה קדוש קדוש קדוש ה' לבנות מלא כל הארץ כבודו והשרפי' אומריין בן, במס' חולין דף ל"א ב'. בקל וכו', עש"ה בקול מים רנים בקול שדי (יתקאל ח בד). כרובין קבל גלגלין, חיות לעומת אופכים והוא עש"ה גם והאופכים לעומתם (גם יט) וכרוכים היינו חיות וגלגלים היינו אופכים. מרומיין באשתא, ע"ש קול רעש גדול. למחזי באכפא, לראות בפנים. עין כות גירא קשתא, מראה דמות כוגה הקשת, ועש"ה גם במראה הקשת אשר יהי' נעקן ביום הגשם כן מראה הכוגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה'. באשתא, בחרדה, והמפרש בתב, ויעף חלו מתורגם ואשת וי לומי, והלשון הזה לקוח מערוך פרך שו ובלי ספק גירסא מוטעת כזמכה לו כי כל לשון התשובות מתורגם וחיטתדי בר' דוק ותמצא. מנרכין בריך יקריה וכו', הכרוכים והגלגלין והיינו האופכים והחיות מנרכין ברוך כבוד ה' טמקומו, וכדאיתא במס' חולין דף ל"ב א' ופ"ט בתום.

ט. ריח חפזויריגטן שרפס, ריח סתגנעפֿיערערטען מיט זעבן פֿויגערן,
 חפרטען אויסער דען בעפֿעהלן, חין פֿיערליכער סטילע,
 י. חוהר חֿגזטוֿך חוהר פֿאחטלֿיך רופֿט יעטלט חיינער דעק חנדרען לו:
 פֿאלל איחם דאָ וועלטֿאלל דער מאַיענטאָט דען דרייאמאלהייליגען?
 כ. וויח ריח סטייטער דען ווֿלחטֿטיגען, וויח דחן בריללען גערורגענער סטרקחע,
 מיט סרעקליכעט געטחֿע, ערהעבען נון וועזענער זיך כרוכים חוהר גלגלים,
 ל. עמפֿרסיענער געגען דחן רעגענכגענעפֿערביג סיינערע חֿניטלן,
 דען בעטטיחונגעקרט מיהרער סוייגערען וענדונג, חֿפֿרענער

מְבָרְכִין בְּרִיד יְקָרִיה בְּכָל לֶשֶׁן לְחִישׁוֹתָא •
 מֵאַתְר בֵּית שְׂבִינְתָהּ דְּלֹא צְרִיד בְּחִישׁוֹתָא •
 גַּהִים כָּל חֵיל מְרוֹמָא מְקַלְסִין בְּחִישׁוֹתָא •
 גַּהִירָא מְלִכּוּתֶיהָ לְדָר וְדָר לְאַפְרִשְׁתָּא •
 סְדִירָא בְּהוֹן קְדֻשְׁתָּא וְכֹר חֲלָפָא שְׁעָתָא •
 ס יוֹמָא דְלַעְלָם וְאוֹף לֹא לְשְׁבִיעָתָא •
 עֲדָב יְקָר אַחְסַנְתִּיהָ חֲבִיבִין דְּבִקְבַעְתָּא •
 עֲבִידִין לִיה חֲטָבָה בְּדִנָּה וּשְׁקַעְתָּא •
 פְּרִישָׁן לְמִנְתִּיהָ לְמַעְבַּר לִיה רַעוּתָא •

לחישותא, סוד. בחישותא, חיסוס, כי עלא כל הארץ כבודו כהיס, המון ור"ב
 שארז חילא פרומא אומרים ימלך ה' לעולם וכו'. בחשמתא, נרעד. כהירא
 מלכותיה, הדר מלכותיה. לאחשמתא, לכחח ת"י לאחשה, וכד חלבא שעתא,
 ובאשר עבר העת מלומר שירה אז ככה הגיע סיועם לעולם כי לא ישובו עוד לומר שירה
 ואף לא לשנועה והיינו לשבע שנים כי חורין הם לכהר דיכור וכמו שנאמר לעיל
 אות ח' והוה אשמו ז"ל במש' חולין דף ג"א ב' חניכין ישראל יותר טעלאכי השרת
 שישראל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אינן אומרים אלא פעם אחת ביום
 ואמרי לה פעם בשבועה ואמרי לה פעם אחת בניבל ואמרי לה פעם אחת
 בעולם וכו', ובנגד זה ייסד השייטן סיומא דלעלם ואף לא לשבועת א.
 ערב יקר אחסנתיה, גורל חבל כחלתו היינו ישראל חניכין טמ'ה דנקיעות
 משבחין ליה נזריתא השמא ובשקיעותו ר"ל בכל שעה מה שאין ראין המלאכים,
 חסינה, לשון שזא ובמאמרו ז"ל במסכת חגיגה דף ג' אטר הקב"ה לישראל
 אתם עשיתוכי חסינה אחת בעולם הזה ששע ישראל ה' אליהו ה' אחד ואכי
 אשעה אתכם חסינה אחת בעולם הנא דכתיב טי כעמך ישראל גוי אחד
 בארץ עכ"ל וגם גורסת הגאון בערוך ערך חטב בעולם הזה ונעה"ב. מרינן
 למכתיה, פרוש' וכנדלים לחלקו יתברך כדכתיב יעקב חבל כחלתו. רעומא, רלון.

מ. חוזר בענדרייענד: "פרייו ויינער אחיטוטמט! פרייו פון יעדער היינזליצען לונגע,
 פון יעדעס קרע, רען ויינע הערליכקייט פילן ויח חייט פון געגענעמקורטעג."

ג. חוזר וקומטליבע כתרע דער היינזליצען זעגימען ערויעדערן בעבענד:

"זיינע רייצען גלוקרע דיערט פיר חוזר פיר מין עווגקייט זיי
 ס. נאך פון זענדעג דיעזער בענדריימונג חוזר נאך פערזינד דיעזער לייט
 פערסטוואטען זיח פון זענדעג, חוזר נייטערעטער קוואטער ריינע פון זיח.

ע. טעטלברערר חייט רמו פון זען לונג חייגעטוואט ערקרעט, בעסטמקריג
 אהנגיעזען ויינע היינזליכקייט פרייען, ביי'ן חויל' חוזר ניעדערגהנג;

פ. ער היט עז חויערלעזען פיר זיך זעלבוט, דמס עז מיהגן געניגע טהוע

פְּרִישְׁתִּי שְׂבַחֶיהָ יְחֻזֵן בְּשִׁעוֹתָא:
 צ בִּי וְחִמּוּד וְרִגְיָג דִּילָאֵן בְּלָעוֹתָא.
 צ לֹוְתָהוֹן בְּבֵן מְקַבֵּל וְהֵנְיָא בְּעוֹתָא:
 ק מִיֵּרָא לְחֵי עֲלָמָא בְּתַגָּא בְּשִׁבּוּעָתָא.
 ק בָּל יִקָּר מוֹטְפָתָא יְחִיבָא בְּקַבֵּיעָתָא:
 ר שִׁמָּא הֵיא גּוּפָא בְּחֻכְמָתָא וּבְדַעָתָא.
 ר בּוֹתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל קָרְאִי בְּשִׁמְעָתָא:
 שְׂבַח רַבּוֹן עֲלָמָא אֲמִירָא דְכּוֹתָא.
 שְׁפָר עָלֵי (כ"ח עלה) לְחַוּוּיָהּ בְּאִפֵּי מַלְכוּתָא:

פרישתי שבחיה, כ"ח בכ"י תרגום של כפלאות פרישות. יחזון, יספרו. בשעותא, בכל שעה. בני וחמוד ורגיג, שלשתם ל' חזק וחמדה ובלשתם תארים אל התורה הנאמרת והנחמדה, הנחמדים מזהב (ההלים יט) מתורגם דרגיג מדהב, והמאמר מחובר עם הקודם הקב"ה הנדיל ישראל לחלקו לעשות לו כבוד ולספר פלאות שבו ולהגות בתורה הנחמדה. דיל חזון, כ"ב בכ"י ועיקר, ויעשו ישראל, ל' לילות. בלעותא, בניעה. בלותהון תפלתן. בכו, צעור שגעו בתורה. והכיז צעותא, וצועלת התפלה שמה מוקובלת. קמירא, קצורה. בתגא, נכתה. בצעותא, כמו שז"ל בש' היכלות מלאך עומד אחר המרכבה וכוטל תפלתן של ישראל וט ש צ יע חותן והולבין לראש הכבוד, וכן אמרו ז"ל בשם חגיג' דף י"ג ב'. וכן יסד צעל שיר היחוד בשיר הכבוד תהלתי תהי לראשך עטרת וכו', והמאמר הזה הוצא גם בשמות רבה פ' ב"א דף קל"ח ג' בשבועות. קבל יקר מוטפתא, לעומת פאר התפילין. יתיבא, יושבת וכמו שז"ל (ברכות דף ו') מתיבן שהקב"ה מתיב תפילין? וכו' וחמרו עוד תפילין דמרי עלמא מה בתיב זהו? ומי כענין ישראל וכו' וזהו רשימא היא גופא וכו'. רבותהון, חשיבותם. קראי בשמעתי, הקוראים שבע ישראל ועובדים אותו חשיבה אחת בעול'. אמירא דכותא, אמירא כמות' כלוע' אמיר' של שבח כאהגם לי לספר עליו. שפר עלי לחווייה, כזה לי לספר. באפי מלכותא, בשני העלבים מלכי ארץ השאלים

דחם טטעט: עו פֿערקירעד ויינעו רוהשעו ןןחונדערטעהטען, חונד חייווער ןןחורעדער
 צ. ןןך מיט דען פֿונגעעהשען, זןיעבן יכען חונד פֿיאוטהיגען געוועלע בעשעפֿטיגע.
 דמן כיווט ער חוץ דעסען געבעטע מיט ןןחנהגעפֿחןן ןןן;
 ק. חיון עכגעל כיווט יום חוץ, בילרעט דמרוי חיון דימערען,
 לו טחיקען דמיט דען ןןעטעכערהחןטערז חייזיגע הויפט,
 ר. מיט דער חוטרעפֿט: „חיונע ווייע, פֿערניגעפֿיגע
 חונד ארעסע כחליקן חיוט ישראל; יום הורייגט דען חיינליגען!“
 ש. דען ןןעטרעגעטען פֿרייז — דען ספרובע געחיקס —
 זיעט עז חיר, זןוט לו פֿערקירעדן, חין געגענווערט דער ערדענקייגע.

תִּהְיֶה אִין וּמִתְפַּנֵּשִׁין בְּחִיּוֹ אֲדוֹתָא •
 תִּהְיֶה מֵהִיּוֹן וְשִׁילִין לִיה בְּעַסְק אֲתוֹתָא:
 מִנְּן וּמֵאֵן הוּא רְחִימָךְ שְׁפִירָא בְּרִיתָא •
 אַרוּם בְּגִינְיָה סְפִית מְדוּר אֲרִיּוֹתָא:
 יִקְרָא וַיָּאָה אֶתְּ אִין תְּעַרְבִי לְמִרְוֹתָא •
 רְעוּתִיךְ נַעֲבִיד לִיךְ בְּכָל אֲתוֹתָא:
 בְּהַכְמָתָא מְתִיבְתָא לְהוֹן קָצַת לְהוֹדְעוֹתָא •
 יִדְעָתוֹן חֲכָמִין לִיה בְּאַשְׁתַּמוּדְעוֹתָא:
 רְבוּתְכוֹן מָה חֲשִׁיבָא קָבֵל הֵהִיא שְׁבַחְתָּא •

על אודותיו כמו שנספר והולך. חלץ ומתכסין, נאים ומתאפסים. בחייו
 אדוּתָא, כדמות גלי הים. תהיין ושיילין, מתמיהים וזאליים. לה, על אודותיו.
 חתוּתָא, האומות. מנן ומאן הוא רחמך, כך היו האומות זואלין את ישראל:
 מה אלהיכם מכל אלהים שכך אתם כהרעים וכללנים עליו? עיין פי' רש"י
 בפסוק מה דורך מדוד היפה נכסים (שיר ה ט). שפירא בריתא, יפת
 המראה, והוא נמקום היפה נכסים שנכתבו. ארום בגיניה, כי למעכו.
 ספית מדוד אריותא, נצרת הסתופף במעוכות אריות, וירמוז לנבל ומדי
 ועז'ה מעיכות אריות (שיר ד ח) וכדפי' עליו בששת רבה פי' כ"ג דף
 ק"ט א'. אין תערבי למרותא, אם תתערב עמנו לקבל מלכות שלנו ואז
 רעותך וכוונך נעביר לך ככל מקום ואחר, וכל הדיבור הזה מנואר בנצדבר
 רבה פי' ב'. נחמתא מתיבתא, כ"י משינה להם בחממה וכו', עכין
 התשובה נבוארת עם נרכות. ידעתון חכמין ליה נאשתמודעותא, חלדעון
 אתם היודעים אותו כהתכברות, עיין פי' רמב"ן בש' נא בפסוק כל בן ככר.

ח. דקרט טרפטען יח טטקלן חוילן, סטירלטען חייגער וויח טעערעוווקטען*
 חונד ערקונדיקטען התהניט יח נחך חיהק חונד ויינען ווונדערטהפטען:
 ט. וווקא, חונד ווער מינט דיין טרויטער, דוח טטקולע טמטען
 א. חונד דעסענטוויילען דוח זק זעהר דונרעוט?
 י. ווירדיגער ווקרעט דוח חונד טמכער, ווען דוח חונדער התהייט הונדיגטעט;
 ד. דמן ווקולטען וויר דיר געניגע טהון פולענטהקלבען."
 ב. ווקהובערמלכט גמב חוך חיהנען חיינע קליינע קונדע לזריק:
 י. ח, וויסטעט חיהר, דוח חיהר חיהו פֿערניכטעטער וויסקענטען,
 ד. וויח חונדעדייטענד חירע התהייט לז פֿלטען חונד פֿערגוויך יענער התהע,

(* דוח קתיגע פֿמן נבל חונד מדי. ויעהע חונד באור.

ר בּוֹתָא דִּיעֲבַד לִי בְּדַ מְטִיא יְשׁוּעָתָא:
 בְּמִיתִי לִי גְהוּרָא וְתַחֲפִי לְכוּן בְּהֶתָּא.
 י קָרִיהַּ בְּדַ אַחְגְּלִי בְּתַקְפָּא וּבְגִיּוֹתָא:
 י שְׁלָם גְּמֻלָּיא לְסַנְאִי וְנַגְוָתָא.
 צַדִּיקָתָא לְעַם חֲבִיב וְסַגִּי וְכּוֹתָא:
 חֲדוּ שְׁלָמָא בְּמִיתִי וּמָנָא (כ"א וּמְנָא) דְּכִיתָא.
 ק רִיתָא דִּירוּשְׁלָם בְּדַ יְכַנֵּשׁ גְּלוֹתָא:
 י קָרִיהַּ מְטִיל עֲלֵיהּ בְּיוֹמֵי וְלִילּוֹתָא.
 גְּנוּגִיהַּ לְמַעַבְדַּ בְּהַּ בְּתַשְׁבְּחָן בְּלִילְתָא:
 דִּי זְהוּר עֲנַנְיָא לְמַשְׁפַּר בִּילְתָא.

רבותא, גדולה. כל מציא יאשתא, כ"ב. כבי וכן עיקר, כי אין מדרך הפייסן
 לחרוז תיבה אחת פעמים. כמית, כצוא. ותחפי לכוון בהתא, ותכסה לכם
 בואה, תכסך בואה (עונדי' א'), תי' תחפיכך בהתא, ויג' בהתא כבי' ל' בהה
 עיין סנהדרין דף ל"ט א' חיעת אחי משיח? לכי חפי להו חזוכא וכו'.
 ובגיותא, כ"ב כבי' ועיקר, מטעם שכתבתי בהערה. לשנאי ונאות, לשנאים
 ולאי היס והייכו לור היושבת באי היס שתי' נגותא דיעא, ומלאכו כי לור
 כקדא כסתם אי כגון עלבי תרשיז ואיים (תהלים ענ' י) ע"ש פי' רז"י ז"ל.
 לדקתא, מוכן על יאלם. וסגיא זכיותא, ורז זכות, וגם זה תאר לישראל כלומר
 עם חביב ורז זכות. חדו, חדוה ושמה. כמית, כבוא. וענא דכיותא, וכלים
 טהורים. כד יכנס גלותא, כאשר יקבץ הגליות. מטיל עליה, מגין על גלות ירושלים.
 גנוגיה, חבתו, יולא מחוסתו (תהלים יו) מתורגם בג' כ' ו' כ' ה, והטעם שתי'
 שכינתו אורה בתוכה. דוהיר עכניא, של זוהר עכנים. למשכר בילתא, לימות הזופה.

ר. יענער גרמסע, לו וועלכער ער איך עאספּרהעכט חיינוט,
 ב. ווען ער מיר חויפּגעהן אָקסט ווין אַיבט — חייך מואכעבעלט פּינוטערניס —
 י. ווען ער מין וויינער אַרעזוטקט גאַנץ ערטיינט אַפּלטיג' חונד פּרַחטטפּאַן.
 י. דאָן פּערגאַנט ער וויינען פּיינערען חונד יענען אינאַלונערן
 צ. חונד בערנאָהנט חיינע אַרעזע חונד טוגענדאַרעפּטע כּחליתן;
 ד. דאָן קעהרט פּאַלע פּריידע לוריקק חונד ריינע אַוּנענע
 ק. כּאָך ווייכער רעידערטן ירושלים, דאָרמיט חויגעוואַנדערטען ווייעדער הייגעקעהרט;
 י. וויינע העררליכקייט וואַלטעט דאָן מיבער מיהר טאָג חונד כּחט;
 ג. מין מיהר ווערדען רייגעכטלע חויפּגעפּיהרט, פּאַן אַפּגעוואַנדעט בעגלייטעט,
 ד. חונטער פּרַחטטאָוועלן, געביורעט חויז קרויטפּאַן אַוּוואַקטן.

סדר הקריאה ליום ראשון

לְפִימִיָּה דְעִבְרִיתָא עֵבֶרְן מְטַלְלָתָא :
 בְּתַכְתְּקֵי דְהַב פִּיזָא וְשִׁבַּע מְעַלְתָּא .
 תְּחִימִין צְדִיקֵי קָדָם רַב פְּעַלְתָּא :
 וְרִיזְהוֹן דְּמִי לְשִׁבְעָא דְרוּתָא .
 רְקִיעָא בְּיַהוּרִיָּה וְכוּכְבֵי זִיּוּתָא :
 הִדְרָא דְלֵא אֲפִשֵׁר לְמַפְרֵט בְּשִׁפּוּתָא .
 וְלֵא אֲשַׁתְּמַע וְחָמִי גְבִיאַן חוּזָתָא :
 בְּ לֵא שְׁלֵטָא בַּה עֵין בְּגוּ עֶדְן גְּנַתָּא .

לפימה דעבריתא, למי מעשו של כל לדיק. עבדן מטללתא, עושים חסיסה וכמו
 שאמרו ז"ל (נ"ב דף עה) אמר ר"י עתיד הקב"ה לעשות לכל לדיק ולדיק שבע חובות
 ג'ע' שאמר ... כי על כל כבוד חסה אר"י עלמד שכל לדיק ולדיק הקב"ה עושה לו
 סופה לפי כבודו וכו' עכ"ל. בתכתקי, כג"ל עיין בערוך ערך תחחק ועשנו כאזות.
 דהב פיזא, זהב פז. ושבע מעלתא, שבע חובות כדאמרינן. תחיטין, כגבלים
 וכתחמים. קדם רב פעלתא, לפני הקב"ה רב העלילה. וריזהון דמי, ונרחיטם
 דועה. לשבעה חדוותא, לשבע שמחות וי"ג נש' וכמו שאז"ל באחר טוב נזמור ע"ז
 שבע שמחות את ספיק ח"ת שבע אלא שבע אלו ז' כמות של לדיקים שעתידין
 לראות כפי שכינה לע"ה עכ"ל, וככ"י גרס לשבעת חזותא ב' ל' מראה, וככ"י
 אחר שבעא נש' ומסתבר. רקיעא ביהוריה וכו', עשה והמטילים יזהירו
 בזוהר הרקיע ומלדיקי הדנים כוכבים לעולם ועד (דכאל יבג), ועשם
 בוכני זיותא, בוכני אור. הדרא דלא אפשר וכו', יקר שלא אפשר לפרש בשמים
 ולא נשע ולא נראה אל כל כניא במראה, ובן אמרו ז"ל נרכות דף ל"ד
 וסנהדרין דף ל"ט ח' כל הכניאים כולם לא כתבנזו אלא לימות המשיח
 אבל לע"ה עין לא ראתה אלהי' וזלתיך (ישע' סד ד), עמי עין לא ראתה?
 אמר ר"י כ"ל זה יין המאמר בעכבו עשית ימי נראשית, רשב"ג אומר זה עין
 שלא שלטה בו עין בר"י, הי הכי אדם היכן הוא? בגן, שמה תאמר גן זה
 עון, ת"ל וכהר יולא מעדן להשקות את הגן גן לחוד ועדן לחוד עכ"ל. וכגד זה

ל. נחך לערהחוטנים דער פערדיענטע ווערדען טהרפהיווטען
 ב. נעכט גמורענען טהרמען פֿון זייענען סטופען
 ה. מווען פֿרעהווען מנגעווייענען פֿעקס פֿערגעלטער דער טהרמען ;
 ו. מיהר מנגעווייט, פֿערגיגט חוור ווהנגעווייט, גוייכט
 ד. רעט הייטערן היווטען, חורר דען זיכטען טטערענען —
 ה. מיין מנגויקק, דען קיינע שפרחע לען סוידערן פֿערהאג,
 ו. דען קיין פֿרעהעט געוועהען נחך עהפֿונדען הַטט.
 ב. נחך מינט קיינע וועטען בויקק מייגעדרונגען מין יענע ווהנגעווייטען,

מְטִילֵי בֵי חֲנָנָא לְבַהְדֵי דְשְׂכִינְתָא:
עֲלִיהֵ רְמוּיֵ דִין הוּא בְרַם בְּאַמְחִנוּתָא.
שְׂבִרְנָא לִיהֵ בְשִׁבּוֹן הַקּוּף הַמְנוּחָא:
יְדַבֵּר לָן עֲלֵמִין עֲלֵמִין מְדַמוּחָא.
מְנַת דִּילָן דְמַלְקֶדְמִין פְּרַשׁ בְּאַרְמוּחָא:
טְלוּלָה דְלוּיָתָן וְחֹר טוֹר רְמוּחָא.

יסוד בלא שלטא ב' עין בגו עד ג' נכתא, גן לחור ועדן לחור. מטיילי בי חננא, הדדיקים מטיילין במחול. לבהדי דשכנתא, בחננת השכינה, וכמו שאז"ל והתהלכתי בתוככם אע"פ עמכם בג'ע. עלי' רעוי, עליו על הקב"ה ירמוז באלבע ויאמר דין הוא וכו', והוא ע"ה ואמר ביום ההוא הכה אלהינו זה קויכו לו וישענו זה ה' קויכו לו וגו' (ישעיה כה י) ואמרו עלה בעם' תעכית דף ל'א אמר ר"א עתיד הקב"ה לעשות מחול לדדיקים בג'ע וכל אחד עראה עליו באלבע שכל' ואמר ביום ההוא הכה אלהינו זה עכ"ל. ונתכחוטא לעולם הנח אכי נגלה בכבודי על כל ישראל והס' ג'ואף אחתי וחיים לעולם שכל'... ולא עוד אלא שהם מראים בכודי זה לזה באלבע שכל' ואמר ביום ההוא הכה אלהינו זה וכן הוא אומר בי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא יכהנו על מות (תהלי' עח טו) עכ"ל, ובויקרא רבה סוף פ' י"א מסיים עלמות עולם שאין בו שום, עלמות בשכי עולמות העה"ז והעה"ב, עלמות באילן עולמתא כדכתיב בתוך עלמות תושבו' עכ"ל, ור"ל שהקב"ה ישעה מחול עם הדדיקים ויכהנם כנחולה במחול. באמתכותא שברכא ל', במתיכות והתמהמהות קויכו לו בשני'. בתקוף היענותא, באמוכה רנה. ידבר לן עלמין וכו', יכהנו עלמות וכדאמרן בספון. עלמין מדמותא, כדמות העלמות במחול וכדאמרן. טכת דילן, מכה וחלק שלכו. פריש בארמותא, הפריש בהרמה. טלולא דלוייתן, שחוק של לוייתן עם אור הבר, ל' חובא ועלולא. ותור טור רמותא, ואור של ההרים הרמים, מרגום של אור תור ותרגום של הר טור, והלוייתן ואור הבר שיהם מפורשים באיוב ס' ע' פסוק: 'עו הכה כל בהמות אשר עשיתי עמך וגו' והוא הכוזב בתהלים כ' בהמות צהררי אלף ותרגומו ותור בר דרעי בכל יומי טורין אלפין, ובאיוב ע' כ"ה תענוך לויתן צחכה וגו', ועתיד הקב"ה לעשות בהם שחוק ושעשוע לדדיקים כליתא בעם' כ"צ

מ. וס' יוח וזוטו ומדעו, דיח ועליגעו, בעגליטעט ט'ן דער מ'יעוטט ג'ט ג'טטעו!
 ע. חויל' ח'יה דייטער ווערדען יוח חו'זרע'ן: „ה'! ער חו'זר, דעס וויר געדור'ג
 ש. ע'רטר'ויט ח'ין ח'וזרער גע'מ'נגע'נש'ט'ט מ'יס ז'ך ג'ר'מסער ס'ט'מ'ה'ד'פ'ט'י'ג'ק'ייט;
 י. יעסלט י'ייטעט ער ח'וזר ח'ין ד'יעזער ע'ווי'ג'ק'ייט ח'וזר וויר גע'ניעסען ע'ווי'גע ע'מ'כ'נע,
 מ. דיח ער ל'זן מ'ט'ט'י'ז ח'וזר מ'ט' מ'כ'עג'ין בעס'יערען!
 נ, נון בעג'יכט ח'יינע ו'זוט'ה'טלע ל'וויסען ל'וייתן ח'וזר דעס ו'ז'רען בערג'ס'יער'ע';

* לוייתן חו'זר ד'ח: ג'ר'מסעט מע'ר'ח'וב'ג'עה'ייער; דער ו'ז'רע בערג'ס'יער מ'ר'ער
 בהמות ד'ח: ג'ר'מסעט מ'ר'ח'וב'ג'עה'ייער. ט'ן ב'יירען פ'ינדעט מ'חן ח'יינע בעס'ר'וי:
 כ'ובג ח'ין אי'זן ק'ח'ם 40; פ'מ'ז'וט'מ'ר'י'ג'ער נ'מך ח'י'ת תלמוד. ז'יעהה ח'י'ת ב'ז'ר.

וְחָד בְּחָד כִּי סָבִיב וְעָבִיר קְרִבּוּתָא:
 בְּקִרְנוּהִי מְנַנַּח בְּהַמּוֹת בְּרִבּוּתָא.
 י קָרְטַע גּוּן לְקַבְּלִיהַּ בְּצִיצוּי בְּגִבּוּרְתָא:
 מִקָּרֵב לִיּוֹה בְּרִיּוֹה בְּחָרְבִיּוֹה רִבְרִבּוּתָא.
 אֲרִסְמוֹן לְצַדִּיקֵי יִתְקַן וְיִשְׁרוּתָא:
 מִסְחָרִין עָלֵי תִבִי דְבְכָרֵד וְגוּמְרָתָא.
 גְּגִידִין קְמִיהוּן אֲפִרְסְמוֹן נְהָרְתָא:
 וּמְתַפְנִקִין וְרוּן בְּכִסֵּי רוּיָתָא.

דף ע"ה א' חמר ר"י עתיד גנרילל לעשות קבוגי' (מלה יוכית א) וכלל העם לטעם עם לויתן וכו' והלמלא הקב"ה עוזרו ... דכתיב העשו יגש חרבו ושי' רש"י בהמות כתיב והה"ד עם לויתן, ועיין ויקרא רנה סוף פ' כ"ב. וחד צמד כי סבין, כאשר יסתכבו יחד לויתן וזור הכר ויעשו מלחמה כדאמרן. יקרטע, ילגג. כון, התכין הוא לויתן. כלילוי, בסכסירין שלו ומרגום של סכסיר לילין, ואטרו בויקרא רנה פ' י"ג ובתחומא פ' שמכי בהמות ולויתן קניגין של לדיקים לע"ל ... כולל הם כשצעים ? שכיחם מזוגין זה לזה כאל' אחד באחד יגשו בהמות כותן ללויתן בקרכיו וקרטע, ולויתן כותן לבהמות בסכסיריו וכוחרו וכו' ע"ש. עקרב ליה בריה בחרביה, יקרב לו בוראו בחרבו הגדולה, והוא ע"ה צבור הכר העושו יגש חרבו (איוב ע"י) שקאי גם ללויתן כמו שפי' רש"י שם במס' ב"ב. והנה על' המדרש הסוכר כראה שהא"ד יעית את חכרו ומדברי התלמוד שמשע שהקב"ה יעיתם וע"ש בחידושי' אגרות למהרש"א יסוב על זה. ארסמון, סעוד (*ἀριστος*) 'כלי', וכן איתא שם בויקרא רנה פ' הכל' אר"י ארסמון עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הלדיקים לע"ל וכו'. ושירותא, גם זה ל' פעודה ומשתה כל' ארטי. וארוחתו ארוחת תמיד (ע"כ כה ל) ת"י ושירותיה שירותא תדירא, וכתיב גדי לויתן יכרו עליו חכרים (איוב ט' ל') שמתורגם יעבדון עליו חכימיא שירותא. מסחרין עלי תכי, טסונק על שולחנות של כבוד ואכני אקדח, ושעתי כד כו ד שמשותין ושעריך לאכני א ק ד ח (ישעיה כד יב) ת"י לאכני ג ע ר (*gommarium*). נגידין קמיהון, טושכים ונגרים לפכיהם. ומתפקין ורוו,

- ו. ויה גרייטען חייננדער טהפער חן חוכר פיהרען חיינען בעלונטיגענדען קמפון.
- ב. היט רען הקרנערן פיהרט דחו בהמות ויינע טקדילעטן סטקסע ;
- י. דעו מעערעו חוגגעהייער סטעלזט מיהן טהרט היט ויינען עהערנען פלוקסען.
- ס. ויה טרלויגען חוכר ווערדען דורך דעו סתפערז חוגגעהייערעו טווערט לערגליעדערט.
- א. חוכר לובערייטעט לונק קטוילעטן משהלע פיר דוח זענליגען.
- ס. היער זיטלען זיח חין רייעטן, חונק טיסע פלון יחופי: חוכר קמפלונקען
- ג. נעבען בחונמסטרהענדען בקלעטן
- ג. חוכר לעלעטן ענטליקסט חויו פלולעטן פתקמולען

חֲמַר מֵרַת דְּמִבְּרָאשִׁית נָטִיר בִּי נַעֲוָתָא:

וְכַאֲיִן כִּד שְׂמַעְתִּין שְׁבַח דָּא שִׁירָתָא.

קְבִיעִין בִּין תְּהוּוֹן בְּהִנְהוּ חִבּוּרָתָא:

וְתִזְבּוֹן דִּי תִיתְבוּן בְּעֵלְא דְרָתָא.

אַרִי תְצִיתוּן לְמַלּוֹי דְנַפְקִין בְּהַדְרָתָא:

מְרוֹמָם הוּא אֱלֹהִין בְּקַדְמָתָא וּבְתַרְיָתָא.

צְבִי וְאַתְרַעִי בְּן וּמְסַר לָן אוּרְיָתָא: ❖

וישעבדים ומשעבדים נכבד רויח. חמר מרת, יין עמים; ובעמים (ישעיה טז כו) ת"י ובחמר מרת. דמבראשית נטר בי כעוה"ל, המסוגר ניקב משעת ימי בראשית ככזבד נסמך מעט רז"ל. והנה נענין המעבדים האלה הם יהיו גופנים או רוחנים כבד הרחיבו לדבר בהם גדולי ישראל ה"ה הרמב"ם והרמב"ן והרשב"א והמהרש"א כדושי הגדות שלו. ואולם הקשה שביוע הוא שמחזרו חכר כל היעודים האלה על זמן קצון הגלות כפי הכרזה נמליחתו, ורז"ל כבר הפירושו נזכרם כי על מקלמם אמרו ליעות המצית ועל מקלמם אמרו לע"ל ועל מקלמם לעה"כ, וזכור הוא כי ימות המצית אינו העה"כ ממה אמרו כל הכנאים לא התכבדו אלא לימות המצית אבל העה"כ עין לא ראתה וכו', ואמרו עוד במס' זבחים דף קי"ח כל היום אלו ימות המצית וכן כתביו זה העה"כ, הרי לך שהם שני עולמות, והפייטן ייעד כל העכמים לעולם אחד, ועוד קשה שלא הזכיר תחיית המתים כלל, ולא יכלתי לבון דעתו בזה. וזכאין וכו', עתה מוסב המחבר פניו א העם ואומר איהם: אתם הדיוקים, כאשר שמעתם שבה השיחה זאת בן תהיו קבועים בלוח' החכורה ו ותזכור דיתתבון, ותזכור לבצת. בעלז דרחת, בשורה העליונה. ארי תליתון למלך, כאשר תשישו לדבריו יתברך. דכפקן בהדרתא, אשר ילאו בהדר כדכתיב קול ה' בהדר. לבי ואתרי בני, חפץ ורצה בכך

חדעו קטוילען ווייכו, דער זייט דעם ח'בעגין חין בעערען חילבעוועהרט מינט*.

ו חיהר החבט חיהר פערטטאנדען, ק פֿרעוועזט, דען ווערטה דיענער היינע; ק מן מקבטע חוץ חיהר מיינט חילגענקוועטן ווערען חין דיענער ועויעטן געוועוועט!

ו ים חיהר ווערעט עניג זיסלען דערט, חין דער ערוטען רייגע, א ווען חיהר דען ווערעט געהערט, דין חילגענקוועטן זיינען חווע ענטשען. ב הקלגעשייעטען זיח דער הער, חס ח'פֿענגע חווד חס ערע! צ חויו זייעט חווד בייגונג לו חונו חקט ער חונו דחו געוועט חילערלעכערט.

* דין ביהעריגע טיידערונג פֿען דעם גויקקליעטן לוסטחער מיינע קינדשיגען זעו בענו ווירד פֿען דען מיינטען חווערער געוועהרטען חונו מיינע חוועגמריע, דחו הייסט, מיינע חנוטיוילע דערטעוועג מיינער חוועגמיינען וועהרהייט חוועער מיינעט זינגליעטן בירע בעטרעכטעט. זיעט חיבויגעט חין מיינעט באלר.

ויסעו כַּרְפִּידִים ויבאו מִדְּבַר סִינִי ויחנו בְּמִדְבַר ויחַךְ
 שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר: וּמִשָּׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא
 אֵלָיו יְהוָה מִן־הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וּתְגִיד
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשֶׁר
 אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וְאָבֹא אֶתְכֶם אֵלָי: וְעַתָּה אִם־
 שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דְּבָרֵי וְהָיִיתֶם לִי
 סֶגֶל מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי
 מְמֻלָּכֶת כַּחֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר
 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לֹא וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיִּשָּׂם
 לִפְנֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה: וַיַּעֲנוּ
 כָּל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל־אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁבַּע
 מֹשֶׁה אֶת־דְּבַרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 הִנֵּה אֲנִי בֹא אֵלֶיךָ בְּעַבְדֵי עֲנָן בְּעָבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְרֵי
 עֲמֹךָ וְגַם־כָּךְ יֵאמְרוּ לְעוֹלָם וַיַּגִּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבַרֵי הָעָם
 אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתֶּם
 הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבֹּסוּ שְׂמֹלֹתֶם: וְהָיוּ נֹכְחִים לְיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 כִּי וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִהְיֶה לְעִינֵי כָּל־הָעָם עַל־הָר סִינִי:
 וְהִגַּבְלַתְּ אֶת־הָעָם כְּכִיב לֵאמֹר הִשְׁמְרוּ לְכֶם עֲלוֹת בְּהָר
 וּנְגַע בְּקִצְחוֹ כֹּל־הַנֶּגַע בְּהָר מוֹת יוֹמָת: לֹא־תִגַּע בְּיַד כִּי־
 סָקוּל יִסְקַל אוֹרֶיָה יִירָה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחַיָּה
 בְּמִשַּׁךְ הַיִּבֵּל הַמֹּת יַעֲלוּ בְּהָר: וַיַּגִּד מֹשֶׁה מִן־הָהָר
 אֶל־הָעָם וַיִּקְרָא אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שְׂמֹלֹתָם: וַיֹּאמֶר אֶל־
 הָעָם הָיוּ נֹכְחִים לְשַׁלֵּשֶׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי
 בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִנֵּת הַבְּקָר וַיְהִי קָלַת וּבְרָקִים וַעֲנַן כְּבֹד

על־הַהָרָה וּקַל שֹׁפָר הִזְנֵק מֵאֵד וַיִּחַרַד בְּלִהְיֶהֱעָם אֲשֶׁר
 בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לְקִרְאֵת הָאֱלֹהִים מִן־
 הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר: וַיְהִי סִינַי עֹשֵׁן כְּלוֹ מִפְּנֵי
 אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ בְּעֵשֶׂן הַכִּבְשָׁן וַיִּחַרַד
 בְּלִהְיֶהֱרָ מֵאֵד: וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְהוֹק מֵאֵד מֹשֶׁה
 יִדְבַר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל: וַיִּרַד יְהוָה עַל־הָהָר סִינַי
 אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל
 מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הַעַד בְּעַם פֶּן־יִהְיֶהֱסוּ
 אֶל־יְהוָה לְרֹאוֹת וּנְפֹל מִפְּנֵי רֹב: וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגְשִׁים
 אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פֶן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
 יְהוָה לֹא־יִוָּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הָהָר סִינַי כִּי־אַתָּה הֶעַדְתָּה
 בָּנוּ לֵאמֹר הַגִּבֹּל אֶת־הָהָר וּקְבֹשְׁתֵּהוּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יְהוָה
 לְךָ־יֵרַד וְעֲלִיתָ אֵתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם לֹא־
 יִהְיֶהֱסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרֹץ־בָּם: וַיִּרַד מֹשֶׁה אֶל־
 הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: ס

נקמת קהלות חומרים בן ארכיון
 וכו' ככתוב למטה נעמוד.

וידבר

אֲרַכֵּין יְיָ שְׁמִיָּא לְסִינַי וַאֲמַר לְמֹשֶׁה מְהֵמְנָה תָּא סוּק:
 בְּנֵי פְלִטִין דִּידִי לֹא יִבְהַלּוּנְךָ דְכִבְשׁ יִתְהוֹן סָבְךָ מִן רִישׁ:
 גּוּמְרִין דְּאַתּוֹן הוֹת גּוּרְהֵי דְגַמְרוּד דְּלֵא יִכִּיל לְמִכּוּא רְגֵלְוֵי
 דְּסָבְךָ: דְּבִק לִית הוּא גּוּרָא דְּמִלְאַכֵי בְּךָ דְּעַמְךָ אֲשָׂא

אכלא

ארכיון, כחז"ל, ויש שנים וירד, מלמד שהרכין הקב"ה השמים העליונים
 והצטנן על הר סיני מהטובה, כאזן ביתו. תח סוק, הוא ועלה. בני פלטיין
 דידי, בני היבלי (Palatium), והיינו המלכאים. סבך, זקינד חנהסם.
 גומריין דאתון, גחמי כבן. הוה כוריה דגמרווד, הוה חזו של כמרווד שהשליך
 את חברהם לתוך כבן. חזש כמכורש כקבלה. דלא יוכל למכוא, שלא היה
 יכול להסתחך. דבך לית הוה כורא וכו', עטמו לא יכול להדניק כך חזש של
 מלכאי

סדר הקריאה ליום ראשון

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר: ס אנכי
יהודה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים
מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים על-פני

(*) חז"ל, הדבור אנכי לעולם נקרא בסוף לעלמו וכן ה' מכהג קדמוכיו ז"ל והוא
עיקר וכמו שהוכחתי בחיות ברורות בקובצתם מיוחד שזכרתי בסוף ס' שמות.

אבל אשׂא: הא אנא מלביש לך פורפירון דידי דאין
קריב מלאכא תפגשנה בהון: וקבעית קרני הודא
בראשך דלית גבר דאתקרב לותך: וערא לא תהוי באפך
מישה דלית את ידע מה חבתך עלי: חי וקים אנא דבראית
אקונך עד לא שב ללית רומא ומוכא: טרוני מרומא
קמו להון תמהין דין אכסגאה הקא מאן הוא: יה יהב
רשו לבשרא ודמא למקרב הקא ומאן פדו אנפרטין
(כ"א) מן פדו אנא אנפרטין): פד חמון מלאכיא דעני כדין
להון דין אכסגאה אנא מודע לבון: לענותנא דאיתקרי
מישה רעהון דבני מהמנה דביתי: מכו שמאי ורמת
ארעא ואשתבח דקאים בין הואתא: געו מלאכין ודחילו
אופנין וגלגלין פד חמון מישה דקרב לערפלא: שערות
רישה

מלאכי, כי ענין חכי אש חוכלה אש. פורפירון, לבוש שלכות כפי (Purpur)
וירמוח למה שא"ל נים' שנת דף פ"ח מלמד שירש שדי מויו שכיחו עליו. תנגמיה,
ל' נגיסה ודחיקה. זערא ובו, לא תהא קטן בעיניך. חי וקים אכא, ל' שנועה הוא
ועטו חי אכי כי כבד בחתי איקונך טרם שכליתי שמים וחרן. רומא, שמים הרעים.
ויובא, החרן השפלה. טרוני מרומא, שרי מעלה. דין אכסגאה, החרון הזה. רשו,
רבות. ומאן כדו אכפרטין, כ"כ ככל שפירשו, ופירוש ומאן כדו ומי כוה, כי מאן
תרגומו של מי וכדו תרגומו של כוה. ומלאכי כפי של י"ח גרם יפו כדו אכא
אכפרטין והמ' בחיקי, והגרסא הזאת משתכרת ופירושו ומן עכשו אככו
העברתים. אכפרטין (ἀκφρτίν) שטעמו כל"י גשמים, עיין בתר כוהה כפרטין;
ויערך כמן חרמו כהמיל ה"ג כידוע וכן חרמו אפלין (πυλεών) גם אכפלין
ובדומה. כל חיקי, כלפי ראו. דענו כדנין, שהיט כוה, שהא שפירש והולך. רעיות
דכני, רעיה של צמים כפי. ששמייה דבית, כלפי בית. טע, הוספתי. כמן, חידושי.

לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים וממעל
 ואשר בארץ מהחת ואשר במים ומתחת לארץ לא-
 תשתחוה להם ולא תעבדם כי אני יהוה אלהיך אל קנא
 פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי
 ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ם לא
 תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא יגקה יהוה
 את אשר ישא את שמו לשוא: פ

זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד ועשית
 כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא
 תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך
 ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי ששת ימים עשה יהוה
 את

רישה קמו להזן בחדאי דאקונין דיעקב חזא מוזקף
 לקבלה: עול וקרב לך הקארעהיון דגני צוח מן פרסיה
 מלפארמא: פסל לך תרין לוחין מן סנפרנון דתחות
 פרסיה דמלפארמא: צהיל תוה לבת דמשה וחד די תוה
 רחום אפילו גוס דיידה: קריבו מלאכיא לות פרסיה דקרים
 ואמרין בבועי מנד דלא ישלוט בן. רישא דכפא בחוטרה
 תבר ואנן קשין לה למנגשא: שדי אמר לה לא תדחל
 משה דממרינהו לך בסעדך: תסב אוריתי ותחות לך
 דלא אנשכחית בנביאי מוהימן בותך: וידבר אלהים וכו'.

תחות כרסיה למלכא חילא. טעחת כסא כבודו ומנדך. לחיל, ל' טעחה.
 ודק, ל' חרות. אפוקוס, מלך (επιτομος) כל"י קמים (αξιους), חזק. רישא
 דיכפא, ראשו של כפא. בחוטרה חנה, נטעו חנה ותחות, ומילך.

אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
 נִגַּח בְּיָוֵם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בִּרְךָ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
 וַיְקַדְּשֵׁהוּ: ׀ בְּכַד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן יִחַרְכֹּן
 יְמִיךָ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: ׀ לֹא
 תִרְצָח: ׀ לֹא תִנְאָף: ׀ לֹא תִגְנוֹב: ׀ לֹא תַעֲנֶה
 בְּרַעַךְ עַד שֹׁקֶר: ׀ לֹא תַחְמוֹד בֵּית רַעַךְ ׀ לֹא־
 תַחְמוֹד אִשְׁת־רַעַךְ וְעַבְדֶּךָ וְעַמְּתוֹ וְשִׁנְרוֹ וְחִמְרוֹ וְכָל־אֲשֶׁר
 לְרַעַךְ: ׀ פ ה

וְכָל־הָעַם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֶת וְאֶת־הַלְפִידִים
 וְאֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הַהַר עֹשֵׂן וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמֵרוּ
 מִרְחָק: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אֵתָה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה
 וְאַל־יִדְבַר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעַם
 אַל־תִּירְאוּ כִי לְבַעֲבוֹר גַּסוֹת אֶתְכֶם כִּי אֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר
 תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְכַלְתִּי תַחֲטְאוּ: וַיַּעֲמֵד
 הָעַם מִרְחָק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר־שָׁם
 הָאֱלֹהִים: ׀ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רֹאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם:
 לֹא תַעֲשׂוּן אֵתִי אֱלֹהֵי לְכַסֵּף וְאֵתִי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לְכֶם:
 מִזִּבְחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־לִּי וּזְבַחַת עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־
 שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנֶיךָ וְאֶת־בְּקָרֶיךָ בְּכָל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר
 אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבִרְכִיתֶיךָ: וְאִם־מִזִּבְחַ אֲבָנִים
 תַעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גִּיט כִּי חִרְבֶּךָ תִּנְפֹת עָלֶיךָ
 וְתַחַלְלֶהָ: וְלֹא־תַעֲלֶה בְּמַעֲלַת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־
 תִּגְלֶה עֲרוֹתֶהָ עָלָיו: פ

של שבועות

מח

מכיתים ס"ח ב' אלל הלאשק וואמר חצי קדיש על שמיים, ומגביהים וגוללים ס"ח שקראו בו, ומותחים ס"ח ב' וקולאים בו למשמיר כש' פינחס.

ובינכם הפכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה
בשבעת ימים מקרא קודש יהיה לכם כל מלאכת עבודה
לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני
בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפי האחד שני
עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לפי האחד
לשבעת הפכשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד
עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים יהודי לכם וגם ביהם:

מי שברך. ומגביהים וגוללים. כשמגביהים ס"ח מניעין נגד הכמנאל ס"ח ואומרים.
וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי יי ביד משה: עץ
חיים היא למחייקים בה ותומכת מאשר: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה
שלום: אהר ימים בימינה בשטאלה עשר וקבור: יי חפץ למען צדק
יגדיל תורה ויאדיר:

קודם קריאת ההפסדה, אחר שגמר הגולל, יצרך כמפסיר ברכס זו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר
בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת
ברוך אתה יי הבורח בתורה ובמשה עבדו
ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

ויהי

בנים' מגילה דף ל"ח א' כתב רש"י ז"ל הענין להפסדה עשה מרכבה
כתב השבועות, על שם שנגלה הקד"ה היום הזה כמי כרני רכבות אלפי
שכאן. — ורחמי בסדר ההפסדות לפי מנהג ק"ק פ"ר"ם, אשר כדעסו
נק"ק אוסיבאך ע"י ר' קלמן פוזנא, שכתב: "משעירין ביחזקאל ויהי
בשלשים שנה ברביעי וגו' עד סו' ג' פ' י"ב ברוך כבוד ה' ממקומו"
עכ"ל. וזה שבו גדול מאוד, ועוד שם שבוים כאלה בסמני יתר
ההפסדות: לכן חין לסמוך עליו כלל וכלל. —

הפטרת יום ראשון של שבועות

נתחלת יחזקאל: ויהי בשלשים שנה עד ואשמע קול מדבר
ובסיים בשקוף וחשאני רוח עפרסה שלא חלחיה סי' ג' בשקוף י"ב.

* וַיְהִי יְבִשְׁלָשִׁים שָׁנָה בְּרִבְעֵי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַיֵּאֱנִי
בְּתוֹךְ הַגּוּלָה עַל־נְהַר־בְּבַר נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וַיֵּאֲרָא
מֵרְאוֹת אֱלֹהִים: בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הָיָא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית
לְגַלּוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִן: הִנֵּה הִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחִזְקֵאל
בֶּן־בוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ פְּשִׁיִּים עַד־נְהַר־בְּבַר וַתְּהִי עָלַי שָׁם
יַד־יְהוָה: וַיֵּרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן
גָּדוֹל וַאֲשֶׁר מֵתְלַקְחַת וְנִגְנָה לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כָּעֵין הַחֲשֵׁמֶל

א ויהי, מלאכותיבות ויהי כראשית השבועים אף בשקוף אף להדביק פסח אל
פסח, וכמוהו ויהי צימי ששבו השופעים, ויהי צימי אחרוב, ורבים זולתם. בשלשים
שנה, ליוכל, ברביעי, בחדש הרביעי הוא חדש תמוז. הגולה ת"ו בני גלות. כהר
בבר, יש פלוגתא בדעותיו ר' יודן אומר הוא פתח הוא בבר, רב הוכח אומר פתח
בכמי עלמו בבר בכמי עלמו עכ"ל, ולפי עדות גובלי הארזות מצמיני קדם הלל הטעם
Strabo, Ptolmaüs (אשר כתבו ספריהם זה קרוז לכמי חלפים זכה) כהר
ולא מהר Mafsiö בדרם נהרים ובמו כבוד ויורד וכושל תוך כהר פתח אלל העיר
הנקראת אל כבוד (Kabarba) על שמו עד היום הזה. ב יויכין, הוא יחזקין וכן
יוכד ויחזקד יוכחן ויחזקחן ודומיהם. ג היה היה, הדאשן מקור והשני פעל עכר
וכן דרך המקרא לכבול כמו ראה רחיתי, עלה נעלה ודומיהם, ושין רש"י. אל
יחזקאל בן בוזי וכו', כן דרך לשון המקרא כשהאדם מדבר בעד עלמו פעם ידבר בלשון
מדבר בעדו ופעם בזכות שם עלמו כאלו הוא מדבר בעד זולתו, וידענו כי כל התורה
כלה כתב משה מפי הגבורה ונקראת הדבורים כתב ויאמר ה' אלי אלל נבוכם ויאמר
ה' אל משה, וכן תעלה דברי האיתברך א כביאיו. יד ה' כל לשון יד האמורה
בספר זה ובכל לשון כבודה אינו אל ל' אכף שהכבודה חוקקתו על כרחו בחדש ה'תשנ"ג
דישטרי"א (distraction) בעייטרוג, פערליקקינג) בעטו, רש"י; וה"ל יד ה'
בשימוש טלת על אכן עם ב' השימוש הוא ל' הבאה כמו ותהי יד ה' בשלמים (ש"א
ז'ג) ודומיהם. ד ואלל וכו', כתב רד"ק בשתיחת הספר הזה ה"ל: "ואחר שדעותינו
ז"ל הוסיפו שלל כדורש בעטשה מרכבה איכנו רשאי לבחוב בש"ל הספר הזה מה שגלה
בדעתי לפרש במרכבה כי אם חטשה כן חתיה כדורש חותה ברבים כי השימוש הזה
כמסר לכל לומר פסח, לפיכך... ולא אכרש בשקוף המרכבה אלל עממי המלות
מסמק ואלל עד סוף המרכבה". עכ"ל, וע"ש יותר. מתלקחת, בתוך הענן, ומתוכה,
ת"ו ויגו עככא טגו עלטולא. כעין החטטל מתוך האש, רחיתי כעין חטטל הגרלה
מתוך האש, או יהיה מתוך האש באור על ומתוכה דוגמת וכלחם עמו עם מלך הלשון
(דכ"א א' יא). כעין, ל' ויעשו כעין הדלח (במדבר יא'ז). החטטל, איכנו שם עלם

* (חיינוגט מוזערער חכמים החכען דמו פפפענטליכע פטרונטן דיעזער דיפטרע
פערבטטען, פדערער החכען לזוחר דיח פטרונטן: חין דער מורספרחטע ערליכט,
מוגטער

הפמרת יום ראשון של שבועות ממ

מתוך האש: ומתוך דמות ארבע חיות וזה מראיהן
 דמות אדם להנה: וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים
 לאחת להם: ורגליהם רגלי ישרה וקרי רגליהם ככף רגלי
 עגל ונצצים בעין נחשת קלל: וידו אדם מתחת פנייהם
 על ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם:
 חברת אשה אל אחותה פניהם לא יסבו בלכתן איש
 אל עבר פניו ילכו: ודמות פניהם פני אדם ופני אריה
 אל הימין לארבעתם ופני שור ממשמאל לארבעתן
 ופני נשר לארבעתן: ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה
 לאיש שתיים חוברות איש ושתיים מכפות את גויתיהנה:

(וירי ק' ואיש

פרטי בעדות ה' שנראו, ויאמר רש"י ז"ל חשב לא כודע מה הוא. החיות, ת"י
 כריון ור"ל בריאות. ו. רגל ישרה, ת"י ריגולין כיוון, שבוכים וזכבנגד זה. וכוללים
 מתוך והרורים דומה כלבו יולדות מהם כוללות, וכוללים אישע"ל לילאכע
 (étincellant) בלע"ז (כ"א פונקטור). בעין, כמראה. קלל, מזוקק ומאיר.
 ח. על ארבעת רבעיהם, לארבע רוחות העולם. לארבעתם, לכל ד' רוחות יש להם
 פנים וכנפים. ט. חוברות אשה אל אחותה בכפיהם, טעמו בכפיהם חוברות אשה אל
 אחותה בכפה של זו פרושה ללד בכפה של זו כמבואר ברש"י; וכך הוא גם בל' קקבה
 בכל המקרא לכן כושל עליהם ל' אשה. איש אל עבר פניו ילכו, כראה שבחיות המראה
 שאמר וזה מראיהן קראם איש ומדבר עליהם בלשון זכר פניהם וכנפיהם רבעיהם
 בלכתם כי מראה גם דבר בלשון זכר כמו המראה הגדול הזה (שמות ג) וכן דכ"א
 כתוב והכה עומד לנגדי כמראה גבר וכו' הן להל' את המראה (דניאל ח טו)
 אמתוים על המראה (שם כו), ונחיות שהם חיות מדבר עליהן בל' קקבה בכפיהן
 רבעיהן בלכתן ודומיהם ולכן בתחלה הולך לומר וזה מראיהן כי הן הכיכוי עופה
 על החיה חבל אחר שאמר וזה מראיהן ידבר עליהם פעם נחיות המראה ופעם
 נחיות החיה ואין צוה תשיבה. לא יסבו בלכתן, אין לריכות להסב פניהם כשהם
 רוצים ללכת שהרי יש להם פנים לכל ד' לכיכך איש אל עבר פניו ילכו ללד פניו של
 חותה הרוב שהם רוצים ללכת ילכו. י. א הימין, ת"י שמימאל. וכי האור מהשמאל,
 ולהלן סו' י' שמאל י' אחר פני האחד פני הברוב במקום שאמר כאן פניה שור —
 ויאמר הראשע בשיורבו כל' תרועה חלל ועשית כרובים כי גם כרוב כולל לכל צורה
 וכו'. ור"ל במ' חגיגה דף י"ג ב' תירצו באופן אחר ע"ג. ונתחומ' פ' אמר בספקא
 שור או כשח' עז. יא. וכפיהם, טעמו וכפיהם להם כמו שמכר, וכפיהם היו פרודות
 למעלה מפניהם ומכפות אותן; כיצד? לאיש שתיים חוברות וכו', עיין רש"י.

יב ואיש יא' עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
 יג ילכו לא יסבו בלכתן: ודמות החיות מראיהם בנהגה ל-
 אש בערות פמראה הלפדים היא מתהלכת בין החיות
 יד ונגה לאש ומן האש יוצא ברק: והחיות רצוא ושוב
 טו פמראה הבוק: וארא החיות והנה אופן אחד בארץ
 טז אצל החיות לארבעת פניו: מראה האופנים ומעשיהם
 כעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראיהם
 ז' ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן: על ארבעת
 יח רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן: וגביהן וגבה להם
 יט ויראה להם וגבהם מלאת עינים סביב לארבעתן: ובלכת

יב. אל עבר, אל צד. הרוח, הרוחנות מ"י. יג. ודמות החיות מראהם, ר"ל דמותם
 צנחית מלאהם. הוא מתהלכת בין החיות, המראה הוא מתהלכת בכל החיות. כן
 כ"י רש"י ז"ל: ורד"ק אמר הוא הוא מתהלכת וכן ת"י. וכל כדזה כי מלת הוא שם על
 הדמות. ברק, והחיות, כלכדו"ש (splendeur) בלע"ז, וכל"ל גומלו. סימטע-
 יד. רצוא ושוב, עיין רש"י. כמראה הבוק, כ"י רש"י גוון אש בלחם כגוון אש הולך
 מנין החסדים שמקדים, והב כמור בתוכן והאש שולחם משם לבוע' נגוולי' עב"ל וכן
 הגירסא כפי רש"י כ"י ויהלכו' ד"ל אפי"ס לילל (de l'étincelle) הכתוב בכתבי
 הדפוס שהוא כל"ל פונקטו לית' שם ודין הוא כי איננו מכסים עם כ"י הרב ז"ל בכתבו
 תרסין דוגמת ויפחדם ב' צוק (כ"ל יא ח) שכתבו ת' ר' סין. טו. אופן, גלגל. בתוך,
 גרמלת הרקיע. לארבעת פניו, של האופן, כי ה' לור' פנים. וכלי הענין אלו כמין
 האופנים ארבעה הם. טו. כעין תרשיש, כגוון אופן טובה שמה תרשיש, וקצין
 י' ט' כעין אופן תרשיש, ובניהם ת"י אופן עבד, אבן לקצין כ"ח י"ג תרגמו כ"ו שם
 ימ"א כמו ש"א בלכתי חנן, וכדזה שהוא אופן יש לה בעולם העוף הסובב בעים' הדמות
 דק"ו עוף אחד יש בכרמי הים ובמור כ"ו שם ובין שהחמה ודחת מתהפך לכמה גוונים.
 כלזה יק' האופן בתוך האופן, כלזה יתיה אופן קבוע בתוך האופן שתי ועדע' לפי
 שם הולכות לכל עבר פניהם לארבע רוחות לרדן שיהיה האופן מגלגל לארבע
 רוחותיו. יז. על ארבעת רבעיהן, ת"י על ארבעת כדקדוקן: ובשם משה האופנים
 הולך לכמותם לאחר שזין האופנים מעבדים עליהם שזף הם עשויים לכך.
 יח. ונגיהן, וגו' יש להם. וגובה להם ויראה להם, מלאושים הם לרואה אותם.
 וגבותם, כ"י רד"ק, שהוא כמו וגביהם אלא שזה מקובץ בלשון זכרים וה' כל' כדמות
 ומכני בשם שם המלה, עב"ל. ויותר כבון פירש"י שפ' וגבותם ח"י לור' אורח"ל
 (et leurs sourcils) בלע"ז עב"ל, והוא כל"ל חיהרע מוגיע בכרמיהן,
 וזו לשון גבות עינים וזה ההמשך שזין וגביהן גבותם. מלאות עינים סביב,

דעסענאונגעמלטיט פֿינדען וויר: מווקהו קוטערע מֿון חויד נייערע חיבערעטעלונגען
 חין מֿוונע דייטשען כשרי כפילים וצחורים מחד הספרות. חיד מייגערווייט:

הַחַיּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפְנִים אַחֲלָם וּבַהֲנֵשׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ
 יִנְשְׂאוּ הָאוֹפְנִים: עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה שֵׁם הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ
 שְׁמָה הָרוּחַ לְלֶכֶת וְהָאוֹפְנִים יִנְשְׂאוּ לְעַמָּתָם כִּי רוּחַ
 הַחַיָּה בְּאוֹפְנִים: בְּלֶכְתָּם יִלְכוּ וּבְעַמָּדָם יַעֲמִדוּ וּבַהֲנֵשׂאִם
 מֵעַל הָאָרֶץ יִנְשְׂאוּ הָאוֹפְנִים לְעַמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
 בְּאוֹפְנִים: וּדְמוּת עַל־רֵאשֵׁי הַחַיָּה רִקְעֵה פְּעִין הַקֶּרֶב
 הַנּוֹרָא גִטּוּי עַל־רֵאשֵׁיהֶם מִלְמַעְלָה: וְרַחַת הַרְקִיעַ
 בְּנִפְיָהֶם יִשְׂרוּת אִשָּׁה אֶל־אֲחֻתָּהּ לְאִישׁ שְׁתֵּים מְכֹסוֹת
 לְהַנָּה וּלְאִישׁ שְׁתֵּים מְכֹסוֹת לְהַנָּה אֵת גְּזִיתֵיהֶם:
 וְיִשְׁמַע אֶת־קוֹל בְּנִפְיָהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־
 שְׂדֵי בְּלֶכְתָּם קוֹל הַמְּלָחָה כְּקוֹל מַחְנֵהָ בְּעַמָּדָם
 תִּרְפִּינָה בְּנִפְיָהֶן: וְיִהְיֶה קוֹל מֵעַל לְרִקְעֵי אֲשֶׁר עַל־רֵאשֵׁם
 בְּעַמָּדָם תִּרְפִּינָה בְּנִפְיָהֶן: וּמִמֵּעַל לְרִקְעֵי אֲשֶׁר עַל־
 רֵאשֵׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְמוּת פֶּסֶא וְעַל דְמוּת הַפֶּסֶא
 דְמוּת כְּמַרְאֵה אֲדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה: וְאַרְאֵה בְּעֵינֵי חֲשֵׁמְלָה
 כְּמַרְאֵה אִישׁ בֵּית־לֵהָ כְּבִיב מַמְרָאֵה מְתַגְּיוּ וּלְמַעְלָה

לראות לכל רוח שהרי לא יכנו בלבדן. יש. מעל הארץ, מעל ראש הרקיע; וכן
 ת"י. ב. הרוח, ההגון של הקב"ה. שמה, לשם הרוח ללבנת, חין נרדף לאמר להם
 ללד זה לבן, שרוח של הקב"ה בחיות ורוח החי' בחופכים. ללבנת, כסגול נאחכת.
 בא. בלבנת, החיות. ילכו, החופכים. כב. הקרח הכורח, ת"י גליל חסין, גלית"ה
 סוד"י (gelée fort) בלע"ז, רש"י, ובל"א טמורקעו חיינו. ורמזו זהותו
 כורח יורה על ההשלגה; וכן דרך העקרא לומר כורח על ענין מושג וזנך להיותו
 מפורד יראה בכל הרוח, וכן לעיל, ויראה להם. כב. ישרות, מכוונות. כד. קול
 שדי, קול חל יתנרך הכקרא שדי, וכן חמר בעראה השלושית בקול. חל שדי.
 המולה, לבין חזון עם רב, וכן לקול המולה דיקמ"י י"ח ט"ז, וי"ח קל מילוליהן
 ל' מלה. נעמדס תרשיכה ככסיהן, נעמדס מלכת תרשיכה ככסיהן מלהשמיט
 קול. כו. ומיטעל וכו'. כתב הרד"ק: „דמות כעראה אדם לא תרגמו יוכתן“
 וכנסחחות שכלו מלאכו לו תרגום. כו. וארץ כעין חמלה, לא כיתן רשות
 להתבונן בעקרא זה. רש"י. בית לה, מלפנים לה וכן ת"י נגזו לה. ויכתן

המבע דענתך פ"ר רמטהומת עתחלעטע, דיעניע הספירה חוכיכערזעטלט זו נחסעו.

סדר ברכות הפטרה ליום ראשון

וּמִמְרֹאֵה מִתְנִיּוֹ וּלְמִפְּנֵי רֵאִיתִי כְּמֹרֵאֵה-אֵשׁ וְנִגְהַ לִּי
 כַּח סְבִיב: כְּמֹרֵאֵה הַקִּשְׁתֹּת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵינַי בְּיוֹם הַנִּשְׁפָּט בֵּן
 מִרְאֵה הַנִּגְהַ סְבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד יְהוָה וְאִרְאֵה
 יְיָ וְאֶפְלַע עַל-פְּנֵי וְאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר: וְתִשְׂאֵנִי רוּחַ
 וְאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּרוּחַ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

המשפיר יברך ברכות אחרונות.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוֹר כָּל-הָעוֹלָמִים
 צָדִיק בְּכָל-הַדְּרוֹת הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר
 וּמְקִיֵּם שְׂכָר דְּבְרָיו אָמֵת וְצָדִק: נְאֻמָּן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְנְאֻמָּנִים יְדִבְרֵיךָ וְדָבַר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזֵר לֹא יִשׁוּב רִיקָם
 כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אַתָּה. בָּא יְיָ הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל-דְּבָרָיו:
 רַחֵם עַל-צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשֻׁמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָה:
 שְׂמַחְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְהֵינוּ הַגְּבִיָּא עֲבָדְךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית
 דָּוִד מְשִׁיחֲךָ בְּמַהֲרָה יָבֵא וְיַגְלֵל לְבָנָיו עַל-כִּסְאוֹ לֹא-יִשְׁבֶּזֶר
 וְלֹא יִנְחַלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בִשְׁם קִדְשֶׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ
 לוֹ שְׁלֹא יִכְבְּהוּ גֵרֵי לְעוֹלָם וָעֶד: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶגֶן דָּוִד:
 עַל-הַתּוֹרָה וְעַל-הָעֲבוּדָה וְעַל-הַנְּבִיאִים וְעַל-לְיוֹם חַג
 הַשְּׂבָעוֹת הַזֶּה שְׁנַת-תְּלָנִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשִׁשּׁוֹן וְלִשְׂמֻחָה
 לְכָבוֹד וְלִתְפָּאֲרָת. עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים
 לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ יִתְבָּרֵךְ שְׂמֻחֲךָ בְּפִי כָל-חַי תְּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהוֹמָמִים:

אשרי

חדגם הסמוך קן וחיות בעין חטטלה וכו' ולא חסרה לאסתכלא ב' ולרט וכו' כפי
 שכתלח בספרי סדמוס; וכווסתחז אחרת טלחתי ולא חסרה דלח לאסתכלא ב' ונרע וגו'.

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה: אֲשֶׁרֵי הָעַם
שֶׁבְּכַח לֹא אֲשֶׁרֵי הָעַם שֵׁנִי אֱלֹהֵיו: תִּהְיֶה לְדוֹר
וְאֶרֶוּמָמָה אֱלֹהֵי הַמִּלָּה וְאֶבְרַכָּה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וְעַד:
בְּכָל־יוֹם אֶבְרַכְךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וְעַד:
גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדָלְתוּ אֵין חֶקֶר:
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִגִּידוּ:
הַיָּדָר כְּבוֹד הַיְהוָה וְדַבְּרֵי גִפְלֹאתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
וְעֵזוֹ נוֹרְאֵיתֶיךָ יֹאמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ אִסְפְּרֶנָּה: יתי' ו'
וְכָר רַב־טוֹבָתְךָ יִבְיָעוּ וְצַדִּיקֶיךָ יִרְגְּבוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱרֶךְ אַפָּיִם וְגְדוֹל־חֶסֶד: יתי' ו'
טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
י וְדוּקָה יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכּוּכָה:
כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וְגִבּוֹרֹתֶיךָ יִדְבְּרוּ:
ל הַחוּדֵיע לִבְנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו וְכְבוֹד הַיָּדָר מַלְכוּתוֹ:
מ מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת־כָּל־עַלְמַיִם וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דוֹר וְדוֹד:
ס וּמִנְךָ יְהוָה לְכָל־הַגִּפְלָיִם וְזוֹקֶה לְכָל־הַכְּפוּסִים:
ע עֵינַיִכָּל אֵלֶיךָ יִשְׁכְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעַתּוֹ:
פּוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן:
צ צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחֶסֶד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קָרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת:
ר צוֹדֵק־רָאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיִשְׁמַעֵם:
שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד:
תִּהְיֶה יְהוָה יִדְבֹר פִּי וַיִּבְרַךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֶׁמִּקְדָּשׁוֹ לְעוֹלָם וְעַד:
sp י' וְאֶנְחֵנוּ וְנִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

ה'ן לוקס ס'ת בידו להלכיו מן הבימה ולהצניעו בהיכל ואומר:

יִהְיֶה לְךָ יְהוָה כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ לְבָדוֹ

והקהל עונים הודו על ארץ ושמים: ויירם קרן לעמו תהלה
לכל חסידיו לבני ישראל עם קרבו הללויה:

כְּדִלְדוֹד מְזֻמָּר לְיְהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאֵה תְּבִל וַיִּשְׁבַּח בָּהֶ: בְּיִי-
הוּא עֲרֵימִים יְסֻדָּה וְעַל-גְּהֵרֹת יְכַנְנָה: מִי יַעֲלֶה בְּתֵר
יְהוָה וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קָרְשׁוֹ: גְּקִי כַפִּים וּבֶרֶךְ לֵבָב יִשְׂרָאֵל
לְאִתְּנָא לְשׂוֹא נִפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יִשְׂאֵל בְּרַכָּה
מֵאַתָּה יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאַלְהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה הוּר דְּרִשׁוּ מִבְּקָשֵׁי
פְּנִיָּה יַעֲקֹב סֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִי שִׁיכֶם וְהַנִּשְׂאוּ פִתְחֵי
עוֹלָם וַיִּבְאֵם מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזֵרָה
וּגְבוּרָה יְהוָה גְּבוּרָה מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים וּרְאִי שִׁיכֶם וּשְׂאוּ
פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבְאֵם מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

כשמחזירין הספר תוך ההיכל אומרים:

וּבְנַחֵה יֹאמֵר שׁוּבָה יְהוָה רַבְּבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה
יְהוָה לְמִנְחָתֶךָ אֶתָּה וְאֶרֶץ עֲזֻדָּה: כְּהַגִּיד יִלְבְּשׁוּ צַדִּיק
וְחַסִּידֶיךָ יִרְגְּנוּ: בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבָדֶךָ אֶת־נִשְׁבַּח פְּנֵי מוֹשִׁיעֶךָ:
כִּי לָקַח טוֹב גַּתְמֵי לְכֶם תּוֹרַתִי אֶל־תַּעֲזוּבוּ: עֵץ חַיִּים
הוּא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מֵאֲשֶׁר: דְּרַכִּיתָ דְּרַכִּי נָעַם
וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה
חַדֵּשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם:

תפלת מוסף • נב

ועתה יגדלנו כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר ורחמים יי וחסדיך כי מעולם הָיָה:

יְהַדְּלֵנוּ וְיַתְקֵנוּ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעִלְמָא דִּי־בְרָא כְרַעוּתָהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵינוּ וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ

אָמֵן יְיָהּ שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ
וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִרְעַעֲלָה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעָלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא
וְשִׁירָתָא וְשִׁבְחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרוּן בְּעִלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל
עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקִנְיַת הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה • מְלַךְ עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ וּמְגִן • בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְגִן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם אדני מהיה מתים אתה רב להושיע •
מכלכל חיים בְּחַסֵּד מַחְיֶה מַתִּים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפֶר מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרָתוֹ וּמִי דוֹמָה לְךָ מְלַךְ
מַמְיֵת וּמַחְיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מַתִּים •
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַחְיֶה הַמַּתִּים: אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ
וְקְדוּשֵׁים בְּכָל יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֵלָה בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַקְדוֹשׁ:
אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים • אַהֲבָתָ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ •
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת • וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקִבְּרָתָנוּ
מִלְּבָבְנוּ לְעַבְדְּתֶךָ • וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיִתְקַדְּשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ:

ותתן לנו יי אלהינו באתהבה מועדים לשמחה חגים
 וחמנים לששון. את יום חג השבועות הזה. זמן מתן
 תורתנו. מקרא קדש וזכר ליציאת מצרים:

ומפני חטאינו גנינו מארצנו ונתרחקנו מעל
 ארמתנו ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות
 ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו
 בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא
 שמה עליו מפני היר השלוחה במקדשך:
 יהירצון מלפניך יי אלהינו ואהי אבותינו מלה
 רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך
 ברחמיה הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו
 אבינו מלפנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה
 והופעה הנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו
 מבין הגוים ונפוצותינו פנים מירכתי ארץ
 והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית
 מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את
 קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספם
 בהלכתם: ואת מוסף יום חג השבעות
 הזוהי. נעשה ונקריב לפניך באהבה
 כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך
 על ידי משה עבדך מפי כבודך באמור:
 ויגזום הכפורים בתקריבכם מנחה חרשה ליהוה

בְּשִׁבְעַתֵּיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מִלְאֲכַת עֲבֹדָה
לֹא־תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לַיהוָה פְּנֵי־
בְּקָר שְׁנַיִם אֵיל אֶחָד שִׁבְעָה כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּדְבָר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר.
וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל. וְעֶשְׂרוֹן לִכְבֶּשׂ וַיִּין בְּנִסְכּוֹ. וְשַׁעֲדֵי
לֶכֶפֶר. וּשְׁנֵי תַמְדִים כְּהַלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מִלֶּךְ רַחֲמָנוּ רַחֲמֵינוּ וְיָשׁוּב וּמָשִׁיב
הַדָּרָשׁ לָנוּ שׁוֹבָה אֵלֵינוּ בְּהַמּוֹן רַחֲמֵיךָ בְּגִלְגָל אֲבוֹת לַעֲשׂוֹ
רְצוֹנְךָ בְּנֵה בֵיתְךָ בְּבִתְחִלָּה וְכוּנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנֵנו
וְהִרְאֵנוּ בְּבָנֵינוּ וּשְׂמַחְנוּ בְּתַקְוֵנוּ וְהִשָּׁב כַּהֲנִים לַעֲבוֹדָתְךָ
וְלוֹיִם לְשִׁירִים לְזִמְרָם וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְגִוְיָהֶם וְשָׁם נַעֲלָה
וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשִׁלֵּשׁ פַּעַמֵי רִגְלָנוּ בְּכַתוּב
בְּתוֹרָתְךָ שְׁלוֹשׁ פַּעַמִּים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל־זְכוּרָה אֶת־פְּנֵי
יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בַּחֲגֵי הַמִּצְוֹת וּבַחֲגֵי הַשְּׁבָעוֹת
וּבַחֲגֵי הַסִּבּוֹת וְלֹא יִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְיָ רִיקָם: אִישׁ כַּמִּתְנַת
יְדוֹ כְּבִרְכַת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נִתְּנָלְךָ:

וְהַשְׂאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַכַּת מַזְעֲרֶיךָ לְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם
לְשִׂמְחָה וְלִשְׁשׂוֹן בְּאֲשֶׁר רְצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:
קֹדֶשׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹן הַלֵּקְנוּ בְּתוֹרָתְךָ שִׁבְעֵנו מִטּוֹבְךָ
וּשְׂמַחְנוּ בִּישׁוּעַתְּךָ וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֵינוּ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת וְהִנְחִילָנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׂוֹן מִזְעֲרֵי קֹדֶשְׁךָ. וַיִּשְׂמַחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
מִקְרָשֵׁי שְׂמֹךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִקְדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְתוֹמְנִים:
רָצָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם. וְהִשָּׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה
תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תַּמִּיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבְקָה לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמְּחַזֵּיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מזדים רבנו.

מזדים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה הוּא
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיֵהִי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעַד צוּר חַיֵּינוּ מִגֵּן
יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר
גִּדְדָה לָךְ וְגַם סִפְרָתְהָ לְתֶךָ. עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל
גְּשׁוֹמֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
נַסִּיָּה שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת
עָרַב וּבִקֵּר וְצִהָרִים. הַשּׁוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְּרַחֵם
כִּי לֹא־תָמוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִיְיָנוּ לָךְ:

וְעַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מְלַכְנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד.
וְכָל הַחַיִּים יִסְיְדוּךָ סְלָה וְיִהְיֶה לָּךְ אֵת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת הֵיאֵשׁוּעָתְנוּ
וְעִזְרָתְנוּ סְלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַשּׁוֹב שְׁמֶךָ וְלִהְיֶה נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:
יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַקְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עֲבָדְךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֲרֹן וּבְנֵיו כְּזָבִים עִם קְרוֹשֶׁה קְאָמוֹר: יְבָרְכֶךָ יְיָ
וְיִשְׁמְרֶךָ: יֵאָר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִחַנֶּךָ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם:
שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל
כָּרֵי־שְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאַחַד בְּאֹזַר פְּנִיָּה כִּי
בְּאֹזַר פְּנִיָּה נִתְּתָ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכָה
אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שְׁעָה בְּשִׁלּוּמֶיךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תרום
ונפשי בעפר לכל תהיה פתח לפי בתורתך ובמצותיה תהיה נפשי וכל

החושבים עלי רעה מִתְּהַרָה הַפֶּר עֲצַתְם וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתֶּם. עֲשֵׂה לְמַעַן
שָׂמְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ לְמַעַן
יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הַזְשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי: יְהִי לְרִצּוֹן אֲמַרְי פִּי וְהַגִּיזוֹן לְפִי
לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִדְוָמִיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהִי רִצּוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שׂוֹפְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִתְהַרָה בְּיַמֵּינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

חזרת התפלה לשליח צבור.

בְּלִמְתָּ אֲדָרְי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא י
עֲלִיזוֹן גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקִנְיָה הַכֵּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

מְלֶכֶך עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶגֶן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדָרְי מַחֲיָה מְתִים אַתָּה רַב דְּהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיָּה מְתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים כּוֹמֵךְ
גּוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפְרַי מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלֶכֶך
מְכוֹת וּמְחַיָּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה. וּנְאֻמָּן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מְתִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַחֲיָה הַמְתִים:

גְּעַרִיצָךְ וּנְקֻדַּתְךָ בְּסוֹד (שְׂכַל) שְׁיַח שְׂרָפֵי קִדְשׁ הַמִּקְדָּשִׁים
שְׂמֶךָ בְּקִדְשׁ. בְּפֶתַח עַל יַד גְּבִיאָךְ. וְקִרְאֵה זֶה אֵל זֶה וְיֹאמְרוּ
זֶה אֵל קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
י כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁתַּחֲוִי שׂוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם
כְּדוֹךְ יֹאמְרוּ: מִי בְרוּךְ כְּבוֹדוֹ מְקוֹמוֹ: מִי מְקוֹמוֹ הֵיאֵן כְּרַתְמִים
וְהִזִּין עִם הַמִּיחֲתִים שְׂמוֹ עָרַב וּבְקָר כָּבֵל יוֹם תְּמִיד פְּעַמִּים בְּאַהֲבָה

שָׁמַע אֲזָמְרִים : מִיָּם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד : מִיָּם אֶחָד הוּא
 אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנו . וְהוּא יִשְׁמָעֵנוּ בְּרַחֲמָיו
 שְׂנֵית לְעֵינֵי כְלִי לְהוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים : מִיָּם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם :
 אֲדִיר אֲדִירָנוּ יְיָ אֲדִירָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמָךְ בְּכָל הָאָרֶץ : וְהִיא יְיָ לְמַלְכָּה
 עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיָוֶם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד : מִיָּם וְכִדְבָרֵי קִדְשֶׁךָ קָתוּב
 לֵאמֹר : מִיָּם יִמְלֶךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהֵי צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּהָ :
 מִיָּם לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּהּ וּלְנֶצַח נֶצַחִים קִדְשָׁתְךָ נִקְדִּישׁ וְשִׁבְחָךְ
 אֱלֹהֵינוּ מִפְּנֵי לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וְעַד כִּי אֵל מְלָךְ גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה .
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אֲתָה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים . אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ .
 וְרוּמְמַתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת . וְקִבַּלְתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ . וְקִבַּלְתָּנוּ
 מִלְכֵנוּ לְעִבְדֶּךָ . וְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ :
 וְהַתְּוֹדָתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַתְבָּה מוֹעֲדִים לְשִׁמּוּדָה חַגִּים
 חֻמְנִים לְשִׁשּׁוֹן . אֵת יוֹם חַג הַשְּׁבָעוֹת הַזֶּה . וּמִן מִתָּן
 הִוַּרְתָּנוּ . מִקְרָא קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאֲרָצְנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל
 אֲדָמָתָנוּ וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְעֹלוֹת וְלִרְאוֹת
 וְלִהְיוֹת חֻוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ
 בְּבֵית בְּחִירָתְךָ בְּבֵית הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא
 שְׁמֶךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד הַשְּׁלוּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ :
 יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵהוּ אֲבוֹתֵינוּ מִלְכָּה
 רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדֵּל כְּבוֹדוֹ
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ גִלְהַ כְּבוֹד מְלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מִהֲרָה
 וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל חַי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ

מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפֹצוֹתֵינוּ כַּנֶּסֶם מִיִּרְכַּתִּי אֶרְצָן
וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית
מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת
קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תִמְיָדִים בְּסִדְרָם וּמוֹסָפִים
בְּהִלְבָּתָם: וְאֵת מוֹסֵף יוֹם חַג הַשְּׁבֻעוֹת
הַזֹּאת. נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
כְּמִצְוֹת רְצוֹנָה כְּמוֹ שִׁפְתֵיךָ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ
עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאָמֹר:

וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
בְּשִׁבְעַתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא־תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה גִּיתִח לְיָי פְּרִים בְּגִי
בְּקָר שְׁנַיִם אֵיל אֶחָד שִׁבְעָה כְּבָשִׂים בְּגִי שְׁנָה:

וּנְיַחְתֶּם וְנִסְפִיֶהֶם כְּטִרְבֵּר. שְׁלִשָּׁה עֶשְׂרִים לְכַר. וּשְׁנַיִ עֶשְׂרִים לְאֵיל.
וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ וַיִּזֶן כְּנֶסֶפו. וְשִׁעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנַיִ תְּמִידִים כַּהֲלִבְתֶּם:

מיוסד ע"פ א"ב.

ק' אַתָּה הַנְּחַלְתָּ תּוֹרָה לְעַמֶּךָ. וּכְאָב אֶתֶּבֶן אוֹתָם יִסְרָתָ:

אחה • כתב המפרש אשר לפניו ח"ל: „כל ימי גדלתי בין החכמים ולא יכולתי
לעמוד על כוונת המחבר בסדר תרי"ג מצויות שמר, כי לא הלך על סדר התורה
אלא בסדר ששת הסדרים ולא ע"פ שם פוסק, וקשה מזה שאל לומר אמה הנחלת
וכו' והכנים נהם גם מצוות דרבנן, ושאילתי לחכמים ואין מגיד לי, ושמעתי כי שם
המחבר ה' ר' אליהו הוקן (במחזורי' מרשים הדפיסו בשנת ר' אליעזר הוקן) מופלג
בחכמה וזקנה, והי' נבית האסורים כשחבר הסדר הזה, ואולי לגדול חכמתו
ובקיאיותו וזכירתו העלה סדרו בע"פ בלי ספרים רבים ראויים למלאכה גדולה כזו
וא"כ הוא תנוט דעתו בשינוי הסדרים, ומאחר שאנו לכלל זה יש לנו ללמוד זכות
ולומר שמך המחבר על לאו דלא תסור ולכן מזה גם מצוות דרבנן, וחלק אותן
לשמונה פרקים גדולים וכל פרק לשנים ועשרים קטנים, פרק אחד ע"ס א"ב ופרק
אחד ע"ס חשר"ק וכן כולם. עכ"ל. אכן כבר כתבתי במאמרי על הפייטנים
וכפייטנים שאין אלו סאוהרות לר' אליהו הוקן נראויות ברורות, שאוהרות של רבינו
אל"י תחלתן אמת יבנה חכי כמו שכתבו התוס' בשם' סכס דף מ"ח א' ד"ה שכל
כמוסר וכי' והעתיקו שם חרוז שלם מאוהרותיו, ועוד חרוז אחר העתיקו בשם' יומא
ח' א' ד"ה דכ"ע ובגדה ד' א' א' ד"ה יח"מ, ועוד חרוז שלישי בשם' ב' צדף קמ"ה ב'.

בַּיּוֹמֵיךָ פִּתְּחָתָהּ דְּבָרוֹת חַיִּים. וּבְאַצְבָּעֶיךָ חִקְקָתָהּ תִּזְכָּחוֹת
 מוֹסֵר: גִּדְּל עֵצִינִי וְאַהֲרֹת הַרְבֵּה. מְצוֹת עֲשֵׂה וּמְצוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה: דִּיגִי מְכוֹנֹת וְדִיגִי נִפְשׁוֹת. וְנִתְיַת מוֹם
 בְּנוֹתַי מוֹמִים: הִזְהַרְתָּ שׁוֹפְטִים בְּלִ שְׁחַר רָשָׁע לְמוֹת.
 וְצִוְּאת שׁוֹטְרִים לְבַל הִכֶּר פְּנִים: וְשָׁבוּעַת הַדְּעוֹת וְשָׁבוּעַת
 הַפְּקוּדִין. וְשָׁבוּעַת הָעֵלֶם דְּכָר וְשָׁלוֹם גְּלוּ וְהִשָּׁב אֲבָדָה:
 וְקוֹק בֵּית דִּין בְּדַרְיִשָּׁה וּבַחֲקִירָה. סְנֵהֲדָרֵי גְדוּלָה

ד'ה ואין השביעית, גם כס' דעת זקנים לרבותינו בעלי התוס' בריש פ' וארא פסוק
 ויקח עמרם הועתק חרוז שלם מאזהרותיו ע"ש. ומכל אלו ברור שאין אזהרות שלכו
 לרבינו אלי' הוקן אזהרותיו מתחילים אמת יהגה חכי וגם נעשו בחרושים, ואזהרות
 שלכו תחלתם אמה הכחלת וגם אין בהם שום חרוז, לכן הדין עם רש"ל בתשובה שלו
 שרבינו שמעון הוא שייסד אזהרות אמה הכחלת והוא ה"י בר סגולתו של ר' אליהו הוקן
 שייסד אזהרות אמת יהגה חכי; ומה שהכניס הפייטן מצוות דרבנן בכללם אין עליו
 תפיסה כלל כי הלך בשיטת בעל הלכות גדולות שגם הוא מונה נר חנוכה ומקרא
 מצלה והכלל דומיהם בכלל תרי"ג מצוות, וכבר נחלקו בזה גדולי ישראל ה"ה הרמב"ם
 והרמב"ן בכפר המצוות בשורש הראשון, ע"ש ותראה נפלאות תמים דעים. וכן כתב
 לי בזמנך ידידי התורני הרבני החכם הגלם מוהר"ר יאקב נ"ב כר"ו: עיינתי
 בהלכות גדולות ומצאתי בכמה מקומות סגנון אחד ולשון אחד לפייטן עם בעל
 הכלכות, ואעתיק ככה איזה מקומות, כה"ג במלות עשה והקפידת אש והלואות אביך
 והוא ממש לשון הפייטן בפסקא שנייה אות ה'; ועוד כה"ג וימים שמונה עשר וליילה
 אחד לגמור כהן את הפלל, והיא בעלמו לשון הפייטן בפסקא אחרונה אות ו' ועוד
 כה"ג מצוות כהנים ללמוד לעשות יתיקיות ובלילות ופתיתות מליחות טנופות הגשות
 קמילות הקטרה שיקה ומליקה קנלה והואות, וקרוב ללשון זה בפסקא שלישית אות
 ג'; ועוד כה"ג תקיעת שופר בר"ה וענוי ביה"כ, והוא בפסקא ראשונה אות ק'
 וכאלה רבות שפסם הפייטן בלשון כה"ג ובשיטתו הלך לנטח דרכו. ויאמר עוד
 החכם הנזכר מרגלא בפומי' דאנשי שהפייטן שכת למכות מצוה ראשונה והיא
 מצות פ"ו, ואנכי חקרתיו ומצאתי שלא מנה מצוה אחרונה והיא כתיבת ס"ת,
 וזה שלא שישכת מצוה ראשונה ואחרונה, לכן נראה שאין שכתה לפני רוחב
 בינתו של המחבר רק שכללם במצוה אחת כדרכו בכל הפיוט הזה לכלל כמה
 מצוות כאשר יבואר בפסקא א' אות ע' ופ' גם כפ"ד אות ג' עיין עליהם לכן י"ל
 שמצות פ"ו ככללה בדבריו בפסקא ששית אות ג' ומצות כתיבת ס"ת בפסקא ה'
 אות ו' כמפורש עליהם ע"ש. עכ"ל. בימיך, ע"ש מימינו אז דת לנו
 (דברים לג ז). ובאצבעותיך, ע"ש כתובים באצבע אליהם (שם ע י). ונתיבת
 מוס וכו', ע"ש כאשר כן יעשה לו (ויקרא' כד יט). כל שומר וכו', ע"ש
 במדבר ל"ה ל"א. ונחת אטריס וכו', ע"ש שופטים ואטריס תתן לך ...
 לא תכירו פנים. ובזנות בעדות, ע"ש ואמעה קול אלה והוא עד (ויקרא ה א),
 ובזנות הפקדון, בזנות ה' תהי' בין שניהם (שמות כג י). ובזנות העלם
 דבר, נפש כי תאצע לנטח בשפתים ובעלם ממנו (ויקרא ה ד). סנהדרי גדולה,

וּסְגָדְרֵי קַטְנָה: חֲזוּק בֵּית דִּין בְּאַרְבַּע מֵיתוֹת. עֲבָרָה
 וְעֲבָרָה וְעֵנֶשׁ שְׁלָה: מִרְפָּה לְהַשְׁלִיךְ וּנְבִלָה לְמִכּוֹר
 לְנִכְרֵי. כָּל חֶלֶב וְכָל דָּם שֶׁלֹּא לְאָכֹל: יַיִן לְגִסְף וְשֶׁמֶן
 לְהַדְלִיק. וְעִשְׂרוֹן וְשֵׁתִי הַלֶּחֶם גֵּרֶשׁ קָלִי וְכִרְמֶל: כַּהֲגִים
 לְשֵׁרֵת וְלוֹיִם לְשׁוֹרֵר. תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת וְעָרֵי מִגְרֵשׁ:
 לְחַיִּים וְהַיִּרְעָ וְהַקֶּבֶה לְתֵת לְכַהֵן מֵאֵת הָעָם וּמֵאֵת זִבְחֵי
 הַזֶּבַח. רֵאשִׁית הַגֶּזֶז מִגִּזְזוֹי צֹאן: מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וְקִדוּשׁ
 בְּכוֹרוֹת. וּפְדִיּוֹן הַבֶּן וְנֶגְדֵר וְהַקֶּדֶשׁ: נִטְעַר רְבַעִי וְדוּוִי מַעֲשֵׂר.
 מִקְרָא בְּבוּרִים בְּרִכּוֹת וּקְלָלוֹת: שְׂמֵחַת בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה
 לְשִׂמּוֹחַ בָּחֶג. סִכָּה וְלוֹלֵב וְעֶרְבָה וְגִסְוֶה הַמָּיִם: עֲרִיזוֹת
 לְהַפְרִישׁ גְּדָה לְהַרְחִיק. חֲלִיצָה וַיְבוּם וְסִפָּר בְּרִיתוֹת:
 פְּרִשֵׁת סוּטָה וּפְרִשֵׁת עֶגְלָה עֲרוּפָה. תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת
 וּמִצּוֹת צִיצִית: צִיאַת כַּהֲנָיִם לְבָרֶךְ קָהֵל וְעֶדָה. וּפְקוּד
 לְוִיִּם לְעֵנֹת בְּקוֹל רָם: קְרִיאַת מוֹעֲדִים וּזְמִנֵי רִגְלִים.
 תְּקִיעַת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעֵנּוּי נֶפֶשׁ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים: רִגְלִים
 לְעֵלוֹת בְּשִׁלוֹשׁ פְּעָמֵי שָׁנָה. וּמִתְנֹת יָדַיִם מִבְּרִכּוֹתֶיךָ:
 שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת זִבְחִים וְגִסְכִּים. גְּדָרִים וְגִדְבוֹת חֲטָאוֹת

של ע"א בלשכת הגזית. וסנהדרי קטנה, של כ"ג בכל פלך ופלך. ודווי
 מעשר מקרא בכורים נרכות וקללות, שלשתם צפ' כי תבוא. עריות להפריש
 וכו', בכלל עריות י"ט לאוין מלבד נדה והרבעת בהמה ומשכב זכר שמנה
 המחבר בפירושו. פרשת סוטה ופרשת עגלה ערופה, בסוטה יש מ"ע אחת
 להביאה אל הכהן ואני מל"ת שלא ינתן במנחתה לא שמן ולא לבונה, וכן
 בע"ע יש מ"ע ומל"ת אלא שהמחבר כללם יחד כדרכו. תקיעה בר"ה וענוי
 כפ"ה ביה"כ, כתב המפרש, לקמן בפיוע אהל מועד חשיב ג"כ העבדת שופר
 בר"ה וענוי כפ"ה ביה"כ, אבל הגירסא הנכונה לקמן ולעל לבונה, וכן
 והיינו ציובל עכ"ל, ובדקתני בכל כ"י ומנאתי הגירסא כדכפוסם ויאמר החכם
 הנזכר מהורר"י נד"ו שא"צ להג"י דיה"כ של יובל נמי קרוי ר"ה כדליתא
 בערכין דף י"ב א', וענוי ביה"כ נמי אינו מיותר דכאן קחשיב העשה וכאן
 הל"ת, ועיין בס' אלה המלות סו"ג ע"ג וה"ו שכן שתי מלות ועד"ו יש ליישב
 דברי הפייטן בכמה מקומות שמנה מלוה אחת פעמים בעבור העשה והל"ת שנה.

וְאַשְׁמוֹת: ס' תְּמִידִין וּמוֹסְפֵין בְּשַׁבָּתוֹת וּבַחֲדָשִׁים
וּבְמוֹעֲדִים. וְכִלֵּי הַקֶּנֶדֶשׁ לְשָׂרֵת לְפָנָיו:

ע"פ חסר"ק.

תּוֹדָה וּמִנְחָה כְּשֶׁבִּה וּשְׁעִירָה. תּוֹרִים וּבְגֵי יוֹנָה וְעֵשִׂירִית
הָאִיפָה: שְׁמָטִים וְיֻזְבָּלוֹת וְחֹשׁוֹב הַתְּקוּפּוֹת. וּסְפִירַת
הָעֹמֵר שְׁבַעַה שְׁבַעוֹת: רַבִּית הָאֵכֶל וּנְשֹׂךְ הַכֶּסֶף.
הַשְּׁמַטַּת מַלְוָה וְגֵאֶלֶת מִמֶּכֶר: קְרִיאַת הַרֹר וְשִׁלּוֹת
הַכֶּשֶׁי. חֲפוּשׁ הַנֶּרְצָע בַּיּוֹבֵל וְהָאָמָה בַּסֶּמֶן: צֶדֶק צֶדֶק
לְרֹדֶף אָמַת וּמִשְׁפָּט לְעֹשׂוֹת. פְּעֻלַּת שְׂכִיר בַּל תִּלֵּן עַד
בֶּקֶר: פְּלִיאַת הַדִּין לְלַמֵּד מִלְּשַׁבֵּת הַגּוֹזֵת. וּמִיתַת חֲנֹק
לְעֹשֶׂה בְדוֹן: עֵשִׂית מַעֲקָה לְבַל יִפֹּל הַנּוֹפֵל. וְעָרִי מִקְלָט
לְרוֹצֵחַ בְּבִלְדַּעַת: סְדְרֵי קָרֵב וּמִשׁוּחַ מִלְחָמָה. אֲוֹהֶרֶת
שׁוֹטְרִים וְשָׂרֵי צְבָאוֹת: נְקִיּוֹת לְבַיִת לְבֹא לְשִׁמוּחַ בְּכֶלֶה.
מְאָרֶם וּבּוֹנָה וְנוֹטֵעַ וְרֹךְ הַלֵּבֵב וְקֹדֵשׁ מַחְנֶה מַעֲרֹת
דְּבָר: מוֹצֵא שְׁפָתַיִם בְּדָבָר וּשְׁבוּעַת הָאֶסֶר. וּפְצַת פֶּה
בְּנֶרֶד לְהַפֵּר וּלְקַיֵּם: לְבִישַׁת שְׁעִטָּנוֹ וּכְלָאֵי הַקָּרָם.
הַרְפַּעַת בְּהֵמָה וְהִרְכַּבַת הָאֵילָן: כְּתָנוֹת כְּבוֹד לְהַלְבִּישׁ
לְכַהֲנָיִם. וְאֲוֹהֶרֶת עֵבֶדָה לְבַל יִקְרַב כָּל זָר: יְדַעוּנֵיִם
לְהַשְׁמִיד וְאוֹבוֹת לְהַכְרִית. לְהִיּוֹת תְּמִימִים לְקַבֵּל
תְּמִימָה: טָהָרָה וּנְקִיּוֹת מִלְּבֹא מִמֹּזֵר בְּקָהֶל. עֲמוּנֵי

וּמוֹאֲבֵי

חודה וכו'. עשירית האיפה, על שנועת עדות והעלם דבר. והאמה בסמן,
אף בסמן, מא"כ העבד. פליאת הדין, כי יפלא ממך דבר. מלשכת
הגזית, מקום סנהדרי גדולה. נקיות לבנית, נקי יסיה לביתו שנה אחת ושמת
וכו'. וקדוש מחנה מערות דבר, שחומר והיה מתניך קדוש ולא יראה בד
עדות דבר (דברים כג טו). להיות תמימים, תמיס תהיה עם ה' אלהיך.
לקבל תמימה, לקבל התורה התמימה. טהרה ונקיות וכו', בשביל טהרה
ונקיות לא יבוא ממזר ועמוני וכו', וכמוהו בס' סאמר השכל דבור שניעי ע"ש.

זריות

וּמִזְאֵבֵי פְצוּעַ דְּפָה וּכְרוֹת שְׁפָכָה: חֲסִימָה וּפְרִיקָה
 וְתוֹכְחוֹת שְׁנָאָה. וְקָלְלַת חֵרֶשׁ וּמְכֻשׁוֹל עֵזֶר: זְרִיזוֹת
 לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא לְטָהוֹר. וְשִׁקּוּץ חַיָּה וּבְהֵמָה טָמְאָה
 הַמְּבַדְּלָה לְטָמֵא: וְאוֹתוֹ וְאֵת בְּנֵי פְיוֹם אֶחָד. וְגִיד הַנְּשֵׂא
 וְאֶבֶר מִן הַחַיּוֹבֶשֶׁר בְּחֵלֶב: הַחֵיָאֵת אֶחַ וְהַלְוֹאת אֲבִיוֹן.
 חֲבִילַת רַחִים וְרֶכֶב וְהַשְּׁבֵת הָעֶבוֹט: דְּבָרֵי הַיְהוּדִית עוֹן
 וְקָרְבֵן חֲטָאת. סְמִיכָה וְתַנּוּפָה כַּפָּרָה וְסִלִּיחָה: גְּנֵבָה
 וְאַבְדָּה טְרָפָה וְשִׁבּוּרָה וְשִׁבּוּיָה. תְּשׁוּלוּמֵי כֶּפֶל וְתְשׁוּלוּמֵי
 אֶרְבָּעָה וְתַמְשָׁה. שׁוֹמֵר חֲנָם וְהַשׂוֹא נֹשֵׂא שְׂכָר וְהַשׂוֹכֵר:
 בַּעוֹר הַמֵּץ וְאַכִּילַת מִצָּה. זְכוּרֹן חֵק לְהוֹג כָּל שִׁבְעַת
 הַיָּמִים: מ' אָף פְּרֻשֵׁת שְׁקָלִים לְהַזְבִּיר אוֹתָהּ בְּכָל שָׁנָה
 וְשָׁנָה. וּפְרָעָנוֹת עַמְלָק וּפְרָה אֲדָמָה וְהַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם:

ע"פ א"ב.

אַבְחָנַת מוֹמִים מְלֵהֲגִישׁ בַּעַל מוֹם. מוֹמֵי אָדָם וּמוֹמֵי
 בְהֵמָה: בְּרִית מְלַח שְׁלֵא לְהַשְׁבִּית. לְהַקְרִיב אוֹתָהּ עַל
 כָּל קָרְבָּן: גַּם בְּלִילָה וּפְתִיתָה קְמִיצָה וְהַקְטָרָה. הַקְרָבָה
 וְהַגִּשָׁה קְבֵלָה וְהַיָּהוּה: דִּין הַבְּכוֹר לְטוֹל פֵּי שָׁנַיִם. וּמִשְׁפַּט
 אִישׁ בֵּי יָמוֹת וּבֵן אֵין לוֹ: הַנְּצִיִּים יַחַד לְקוֹץ פֶּה שׁוֹלַחַת יָד
 בְּמִבוֹשָׁיו. מְגַרָה מְדוֹן. כָּלֵי גֶבֶר עַל אִשָּׁה וְשִׁמְלַת אִשָּׁה
 עַל גֶּבֶר: וְהַקְרָבַת גְּרֵי צֶדֶק לְגוֹר יַחַד. וְלִקְנִים חֲקִים
 בְּמִחְפְּשֵׁי מִפְרָד צוּעָנִים. וְלַחֹן גְּרֵי שַׁעַר וְלֵה אֲכִילָם

זריזות להבדיל וכו' נריך לזרו עלמו לדעת להבדיל בין טמא לטהור ולאקן
 בטמאים. הסיאת את, ופי אחיך עמד. דברי הודאת עון, שנאמר והתודו את
 עונם (ויקרא כו מ). זכרון חוק, זאת חקת ספסות. אף פראת שקלים וכו',
 ענין ד' פראיות מבואר בפ' בתרא דמגילה.

אבהנח מומים וגו', להבחין בקרבנות ובמקריביהם הכהנים שלא יהיו בעלי מומין.
 כננים יחד וכו', ע"ה כי ינלו אנשים יחדו וגו' (דברים כה יא). מפרך לוענים,
 מעבודת פרך טורים וע"ה ולהבנתם את הכר וגו' (דברים יט), ולסון גרי שער,

מוסף ליום ראשון

נבלות: זריקת דם והקטור חלבים. לשוה פאש בבקר
 כל הנאכלים ליום אחד: חרם והלה ושמן שרפה לתת
 לכהן. והאשם המושב ממי שאין לו גואל: טמאים לנפש
 אדם לעשות פסח שני. ובל הוצאת בשר חוצה ושכירת
 העצים: וציקת שמן המושחה על ראש כהן גדול. למלא
 ידיו לכהן תחת אביו: כל מעשה יום הכפרים לעשותן
 כתקנן. לכפר על חטאתינו אחת בשנה: לקום מפני
 שיבה ולהדר פני זקן. אזהרה שלא תלק רכיל ושלל
 לעמוד על דם רע: מוצות דין החובל בחברו לחיבו
 בחמישה דברים בנזק וצער ורפוי ושבת ובשת. ונוגף
 אשה הרה לשלם דימיו ולדות: נקימה ונטירה להרחיק
 מלב. ושובב עם נהרפת להביא איל אשם: שרט לנפש
 ובתבת קעקע. קרחת והקפת ראשו והשדת פאת זקן:
 עורה ומפליא בנדר ותמורת בהמה בבהמה. אתנן זונה
 ומחיר פלב לתעב מרדיר קדש: פועל הבא בקמת רע
 שלא להניף הרמש. ושכיר הבא בכרם שלא לתן אפלי:
 צואת בוצר הכרם להשאיר עוללות. והובט זתים שלא
 לפאר אחריו: קרב בחלל חרב ונוגע בכת או בעצם אדם
 או בקבר יטמא שבעת ימים. להזות עליו מי הנדה ביום
 השלישי וביום השביעי: ראית נגעעים להחליט ולהסגיר.
 בהרת וצרכת שאת וספחת: שחין ומכה ונתקי ראש

דכתיב לנר אשר בשעריך תתננה ואכלה, וגרי שער היינו הגרים בארץ שלא
 קבלו התורה, אבל גרי דק שקבלו התורה. שמן שרפה, שמן של תרומה שנעשה קרוי
 שמן שרפה הואיל ולשרפה עומד שהרי אסור באכילה. והאשם המושב וכו', שאל ואם
 אין לאיש גואל להשיב האשם אליו האשם המושב לה' לכהן (במדבר ה'). קרחת
 והקפת ראש, כ"כ כ"י של י"ח וכן עומתנר וכמו שא"ל במס' מכות דף כ' א': מנין
 לרבית כל הראש? ת"ל בראשם וכו'. — וכ"י אחרת גרם גרסת ונחת והקפת
 הראש וכו', ואיכנו נכון, כי אין ענינם לכאן וכבר הוכיחם הכייתן בסוף הכסף.

וּזְקוּן. קַרְחַת וּגְבַחַת וְכָל בַּהֶק לְטָהָר: מ' תּוֹרַת צְמוֹר
וּפְשָׁתִים בְּגָד הַשְּׂתִי וְהָעָרֵב. לְקָרְעוּ וּלְשָׂרְףוּ וּלְכַבֵּם שְׂגִית:

ע"פ השר"ק.

הַתּוֹצֵאת מוֹשְׁרַת אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה. לְטָהָר הַמְצַרְע בְּעֵץ אֲרוֹ
וְאֵזוֹב וּבִשְׁנֵי תוֹלְעַת: שְׁחִיטַת צְפוּר אַחַת וְשְׁלוּחַ אַחַת.
הַתְּגַלַּחַת שְׁעַר רֹאשׁוֹ וּזְקוּנוֹ וּגְבוּת עֵינָיו: רֹאשׁ בְּהוֹנוֹת יָדָיו
וְרַגְלָיו לְהַצִּיק בְּשִׁבְנוּגִים וְתַנּוּךְ אֲזָנוֹ לְהַטִּיא בְּדָמִים: קִירוֹת
בְּתִים לְטָהָרָם מִנְּגַע. וְעַפְר נְתִיצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶל חוּץ:
צִוְּאת טָמְאֵת הַזֶּב וּנְבִלּוֹת דָּוָה. זָבַח נִדְּהָ וְיוֹלָדַת לְטָהָרָם
בְּקָרְבָן: פֶּתוּי לֵב אִישׁ אִם יִרְאֶה קָרִי. יָבֵא בַּמִּים לְפָנוֹת
עָרֵב: עַל רֹאשׁ כְּהֵגִים שְׁלֵא לְהַעֲלוֹת פָּרַע. וּבֵל יִשְׁפִירוּ
גְּפִשׁ עֵת יָבֵאוּ לְאַהֶל: סִנְפִיר וְקִשְׁקִשֵׁת בְּנִפְשׁוֹת הַמִּים.
וְעוֹף טָמֵא לְשַׁקֵּץ וּלְאַכּוֹל מִנֶּתֶר: נְתִיצַת פֶּסֶל וּמִצְבָּה.
וְאִהִי מִסְכָּה גְלוּלִים וּפְסִילִים בְּלִיעֵלוֹ עַל לֵב: מוֹרָא וְכַבּוֹד
אֲבוֹתָם. הִרְחַקַת חֲמוּד פְּתִים וְתֵאוֹת גְּשִׁים: לְעֵזוֹב שְׂבָחָה
וְלְהַנִּיחַ פֶּאֶה. לְהַשְׁאִיר לְקַט וּפָרַט (כ"א לַהֲפָקִיר לְקַט וּפֶאֶה)
לְעֵנִי וּלְגֵר: כָּל חִבֵּר חֶבֶר וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמִּתִּים. מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ
וּמְכַשֵּׁף וּמְעַבִּיר לַמּוֹלֵךְ: יוֹצֵר שְׁנָאֵם וְהֵם תּוֹעֵבַת נִפְשׁוֹ.
בֵּל תִּדְרוֹשׁ מִהֵם פֶּן לְשַׁחַת תִּדְרוֹשׁ: טָבֵל וְעָרְלָה וְדָאִי
וְדָמָאִי וּמְתַקֵּן (וְעֵשֶׂק גִּזְל) וְתִשׁוּבַת יָד. וּבֵל תֵּאכְלוּ עַל
הַדָּם: חֶק שְׂמִירַת שִׁבְתָּ וּמוֹרָא מְקַדֵּשׁ. וְקִדּוּשׁ הָאָרֶץ פֶּן
תִּמְלֵא זִמָּה: זְבוֹת וּמִישׁוֹר לְהַתְּהַלֵּךְ בְּמוֹ. וְנִתְיָב יִרְאֶה

הוצאת משרת אל מסוץ למחנה, שנאמר ויבא הכהן אל מסוץ למחנה וגו'.
וכנולות דוה, כ"כ בכל כ"י ל' אגלה את כנולתה (הושע ב"ב) שתי קלנה.
ודאי דמאי ומתוקן, כתב המפרש: דמאי אינו ממכין המנזות שהוא מדרבנן.
ולפעד"כ שמוכה גס כן מה שאינו בכלל המנזות; שמוכה מתוקן, ומתוקן מה מלזה
יש בו? — ויאמר החכם מהור"י הנ"ל, שאין מזה תפיסה על הפייטון, שחרי

לְעִשׂוֹתוֹ מֵאַהֲבָה: וְאַרְהוֹת יָפוֹת וּמְעִשִׁים טוֹבִים. בְּלִי
 לְעִשׂוֹת עוֹל בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּשׁוּרָה: הַיְגִינְ לְצַדִּיק וּמִדּוֹת
 לְהָאֱמִין. לְהִרְחִיק אֶבֶן וְאֶבֶן מִכִּים אֵיפָה וְאֵיפָה מִבַּיִת:
 דַּבַּת לְשׁוֹן הִרְעֵ לְהִרְחִיק מִפֶּה וְדוֹבֵר שְׁלוֹם אִישׁ יֵרַע הוּא:
 גְּרוּשָׁה וְחֻלְלָה זֹנָה לְהַבְדִּיל מוֹשָׁאֵר בְּהַנִּים. וְכִהֵן גְּרוֹל
 לְתֵת זֵרְעוֹ בְּאִשָּׁה בְּתוֹלָה: בְּשָׂאֵרוֹ לֹא יִשְׁמָא בְּמַת מִצְוָה
 יִשְׁמָא. בְּנִפְשׁוֹת אָדָם וְלֹא בְּנִפְשׁוֹת בְּהֵמָה: ^ס אִזּוּ יִלְדִי
 בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְּלֶחְמוֹ. אִם יִגַּע בְּטַמְאָה וְיֹאכַל (כ"ט וַיַּע)

בְּקֹדֶשׁ הוּא יִבְרַת:
 אֵת שֵׁם הַמִּיחָד שֶׁלֹּא לְקַלֵּל. וְשֶׁלֹּא לְהִזְבִּיר בְּשֵׁם אֱלֹהִים
 אֲחֵרִים: בַּת כִּהֵן בִּי תִזְנֶה מִיתְּתָהּ בְּשֹׂרְפָה. וְאִם תִּחְלַל
 זֵרַע לֹא תֹאכַל בְּקֹדֶשׁ: גְּרוּשָׁת טַמְאִים יֵאֱמָרוּן לְמִחָה.
 וְגוֹזֵל הַגֵּר וְכֹחֵשׁ בְּעַמִּיתוֹ מִשְׁלֵם קָרָן וְחֹמֵשׁ וּמְעִילוֹת:
 דְּבָרֵי נְזִירוֹת לְטַמְאָה וּלְתַגְלֵחַת. וּמִלְּאֹכֵל כָּל מִשְׁרַת נֶגְבֵן
 מִחֲרָצִינִים וְעַד זֶג: הַעֲבַרְתָּ תַעֲרַעַל כָּל בִּשְׂרֵי לְוִיִּם וּלְהָרִים
 תִּרְוֶמָה מוֹמְעֵשֶׁר נִחְלָתָם: וְכִסְוֵי הַדָּם וּמִגְעָה וּמִשָּׂא וְאֵהֵל
 וְהַסֵּט. וְאוֹנֵן וְטַבּוֹל יוֹם וּמִחֲסֵר בְּפִוְרִים: זְבִיחַת בִּשְׂרֵי

מנה נמי נר חנוכה וקריאת מגילה והלל שהם מדרבנן אלא שאול בשיטת בה"ג כמו
 שכתבנו בנתיחת הפיוט הזה; גם מה שמנה מתוקן כל ע"פ מ"ש במכות ע"ז נ':
 יכול לא יהא חייב אלא על הטבל שלא הולט ממנו כל עיקר, כטלה מניחה תרומה
 גדולה ולא תרומה ומעשר, תרומה ומעשר, ולא מעשר ראשון ולא מ"ש ולא מ"ע
 מכיין? ת"ל לא תוכל לאכול בשעריך וכו' ע"ש. וזה שכתב הפייטן, ומתוקן ר"ל אע"פ
 שהוא מתוקן לא שלא ניטל ממנו אחד מן המעשרות אפ"ה אסור לאכול ממנו והוא
 בכלל טבל והאוכל ממנה לוקה. וזאת ומישור וכו'. כתב המחבר: כל זה אינו ממניין
 המצוות רק מדות חסידות. ויאמר מהוררי: ול"כ שיש בזה מצוות יקרות וכבודות
 משרשי האמונה והוא יראת ואהבת העוקים והם חמשה מ"ע לאהוב אותם ולירוא מפניו
 ולהתפלל לכפיו ולהשבע בשמו שהוא מכלל היראה כמו שכתב הרמב"ם בס"ה עשה ו'
 ויש עוד בכלל אהבה ללכת בדרכיו, ובכלל היראה יש ל"ת אחת והוא שלא למסוק שום
 שם משמות הקדושים — הרי נכללו בתבות הללו כמה מצוות!
 אח שם המיוחד שלא לקלל, בשם המיוחד חייב סקילה ועל הכניין בלא.

לֶאֱכוֹל בְּתַאֲוָה. וְנָבִיא הַשִּׁקָּר שֶׁלֹּא לְשִׁמוּעַ לוֹ: חֲקִירַת
 עֲדִים וּמִסִּית וּמְדִית. וְעִיר הַנְּדָחַת לְשׁוֹרְפָה בְּאֵשׁ: טְמֵאֵת
 אֲרַבַּע סְפָקוֹת וְסוּד הַשְּׁסוּעָה. וּמַעֲשׂוֹר רֵאשׁוֹן וְקִרְבָּן
 גְּשִׁי'אִים: יוֹפֵי חֶלֶק כְּחֶלֶק וּמִמְכָּר אֲבוֹת. וּפְרֻשֵׁת הַמֶּלֶךְ
 וּמְשִׁיג גְּבוּל רֵיעָהוּ: כָּל עַד זֹמָם לְעֲנוּשׁ וּגְדִילִים לְעֵשׂוֹת.
 מִשְׁפֵּט אֲהוּבָה וּשְׁנוּאָה וּבֵן סוּרָר וּמוֹרָה: לְשֵׁלַח הַקָּן
 לְהֵבִיא יִפֶּת תֹּאֵר. מִצְרֵי וְאֲדוּמֵי עַד דָּר שְׁלִישִׁי: מִיֵּלֶה
 וּרְחִיצָה דְּמֵי טְמֵאָה וּדְמֵי טְהָרָה. וּבֵל תְּסַגִּיר עֶבֶד אֶל
 אֲדוּנָיו. וְקָדַשׁ וְקִדְשָׁהּ וּגֹנֵב נֶפֶשׁ מֵאֲחִיו: נְגִיחָה וּנְגִיפָה
 גְּשִׁיכָה רְבִיצָה וּבְעִיטָה. וְדִין יוֹם אִו יוֹמִים וְחַפּוּשׁ עֶבֶד
 כְּנַעֲנִי בְעֵינָו אִו בְּשֵׁנוֹ: סְפוּק נֶפֶל לְמִשְׁכָּב לְרַפְּאֵת שְׁבָרוֹ.
 וְאִם יִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ לְתֵת שְׁבָתוֹ: עֶבְרַת דְּלֶקָה וְשְׁלוּחַ
 בְּעִירָהּ. וְהִדְגַּבְעָרְמָה וְנִמְצָא בַּמַּהְתָּרַת: פֶּתַח וּכְוֹרָה בּוֹר
 בְּרֵשׁוֹת הַרְבִּים לְשֵׁלֵם נְזִיקֵי נוֹפֵל. מִפְּתַח בְּתוּלָה לְשִׁקּוֹל
 מִהֲרוֹת וּפְשָׁה לְשֵׁלֵם קָנָם: צִוְּאֵת בְּלֶקְלֵת חֲרַשׁ שׁוֹפֵט
 וְנָשִׂיא. מִלֵּאָה וְדַמְעָה שֶׁלֹּא לְאַחַר: קוֹל לְהַרְיֵעַ בְּחֻצְרוֹת
 וּלְהַסִּיעַ מִחֲנוֹת. וּמְשִׁים עֲלִילַת לְעֲנִשׁוֹ בְּמִמוֹן: רִחְבָּה
 בְּגִבּוֹלוֹתֶיהָ לְהַנְחִיל אֲדוֹן לְשִׁבְטִים. וְשֵׁלֵא תִסֵּב נִחְלָה
 מִפְּטָה לְמִפְטָה אֲחֵר: שְׁבוּעַת שְׁוֹא וְהֵלוֹל הַשֵּׁם. וְשִׁכְבַּעַם
 בְּהִמָּה וְהָאִשָּׁה הַגְּרַבַּעַת לְבִהְמָה: יִתְזַעֲמִים בְּבִרְדָּה לְהַשִּׁיב
 לְאֵח וּלְאוֹיֵב. וְאִם רָחוּק מִמֶּנּוּ תִהְיֶי עִמּוֹ עַד דְּרִישָׁה:
 וּכְרַשַׁת הַמֶּלֶךְ, יֵשׁ צַפ' וּו חֲמֵשׁ מֵלֵת וְשֵׁתִי מִ'פּ וְאַחַת מִהֵן שִׁכְמוֹב לוֹ הַמֶּלֶךְ
 ס'ת מִיּוֹסֵד מִלְכָּד מִה שְׁמֹחִיב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְכֵן לִשְׁנׁ סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת
 לַמִּכְרָם חֲאֲגִיז צַפ' שׁוֹפְטִים: וְאִ'כ בְּמֶלֶךְ כְּתִיב וְכַתֵּב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה
 שְׁמֹחִיב לְכַתּוֹב שְׁנֵי ס'ת אֶחָת מִה שְׁמֹחִיב כִּ'א מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹד אֶחָת נִיִּסְפַת
 הָרִי כִכְלָה צוּה מִצְוֹת כְּתִיבַת ס'ת. וְכֵן נַעַל הַלְכוֹת גְּדוּלוֹת לֹא מֵנָה כִכְלָל
 ח'פּ שְׁלוֹ רֶק שִׁכְתֵּב לוֹ שְׁמֶלֶךְ שְׁנֵי ס'ת. כִּנְל לִישַׁב דַּעַפ הַפִּיִּטָן.

תורה לישמור תעודה לנצור. תקנת משך לקולו באבן:
 שמע שוא שלא לשא. ונקי וצדיק שלא להרוג: ריב דלים
 שלא להטות. אחרי רבים כל תהי לדעות: קדושים תהיו
 בבני אלהים. לקרוא שלום במלהמה ושלא לקץ כל עץ
 מאכל: צאן פסחים שלא לזבח על חמץ. נא ובשל מבשל
 כל תאכלו ממנו: פן ימכר איש את בתו לאמה. בצאת
 העבדים כל יוציאנה: עם נכרי לא ימשל למכרה. ארון
 אם לא יעדה יפרנה האב: שמה צלע לגינו בבית. יכבד
 אותה כמשפט הבנות: נכשו אם תתאוה לשא אשה
 אחרת. שארה כסותה ועונתה לא יגרע ממנה: מושלש
 אלה אם ימנענה תצא חנם בלא מתת כסף: לא להתחתן
 בגויי הארצות ולא להננם ולא לברות ברית עםם ונגבלת
 חוטא נתלה בל תלן על עץ: בנוס סממנים וסדר פטומים.
 ושמן מלח וקטרת הסמים: יריעות וללאות קרסים
 וקרשים ווים ובריהים ועמודים ואדנים ויתדות למשכן:
 טהר מזבח הזהב ומזבח הנחשת. ומכר וברכב
 וסירותיו לדשנו: חנוך מנרה ונרותיה קניה גביעיה
 כפתוריה ופרחיה. ומלקחיה ומחתותיה לעשות מכר
 זהב: זכר לחם הפנים לערוך על השלחן. וקדוש ידים
 ורגלים מן הביור: וקלעי החצר ושתי כתבות. בתים

חורה. תעודה, לי עדות, כענין עדות ה' נאמנה. שמה נלע לנינו, אם
 נתן אותה לאשה לנטי, חייב לכבד אותה כמשפט הננות. שארה כסותה וכו',
 זהו מנות עונה ומכ"כ שלא יגרע מנת ישראל. וכ"כ המנ"ם בלאין רס"ב:
 וזאת האזהרה תכלול כל שיא נת ישראל שלא יענה אותה נכר מאלו
 הדברים עכ"ל, והיינו מטעם כ"ו לכן אסור למנוע העונה וא"כ במלוא זאת
 ככללה כ"ו. עכ"ל מהר"י הנ"ל. ואינו נכון לדעתי כי אין אסור מניעת
 העונה מטעם חיונו כ"ו שהרי כשכבר השלים חקו והוליד זכר ונקבה הנה
 הוא פטור מכ"ו ומ"מ קובת עונה עליו כשיש לו אשה. חזק מנודה ונרותיה

לַפְּדִים וּנְכוּב לְחַת: הַבָּאֵת הַבְּרִים בְּמַבְעוֹת הָאָרוֹן. מָסַךְ
 וּמִכְסֵה לְאֹהֶל פְּרֻכָּת וּבִפְרֻת וּשְׁנֵי כְרוּבִים: דָּקָה וְקָדָה
 קָנָה וְקַנְמוֹן. מִזֹּר נְטָף וּשְׁחֵלֶת וְחִלְפָנָה וּלְבוֹנָה לְרִקּוֹת
 בְּשָׁמִים: גַּם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת שְׁלֵא לְבָעַר אִישׁ. לְהִסְיֹק עֲצֵי
 הַמַּעֲרָכָה בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר: בְּגֵרֵי הַקֹּדֶשׁ לְכַבֹּד וּלְתַפְאֶרֶת.
 אוֹרִים וְתוֹמִים אֲרַבְעָה טוֹרִים: מ' אֶפֶסֶד וְחָשָׁן וּמַעִיל
 וְצִיץ הַזָּהָב וְנֹזֵר הַקֹּדֶשׁ. כֶּתֶנֶת וּמִכְנָסִים וּמַצְנֶפֶת
 וְאַבְנֵט בַּד וּמִגְבְּעוֹת:

אֹהֶל מוֹעֵד לְנִמְתּוֹ בְּחֶסֶד. לְהִנְכוּ בְּאִשִּׁים בְּיוֹם הַקָּמְתוֹ:
 בְּמַהֲבַת וּבְמִרְהֻשֶׁת בְּחִלּוֹת וּבְרִקְיָקִים בְּסִלֵּת בְּשֶׁמֶן
 וּלְבוֹנָה וּבְאֹבְרָה. שְׁלֵא לְהִקְרִיב לְשִׁסְכָּל שְׂאֵר וְכָל דְּבַשׁ:
 גַּם בְּשֵׂיאוֹ וּמִשׁוֹת עֵדָה וְיַחֲדִיד. אִם יִחְטְאוּ בְּשׁוֹגֵג בְּקָרְבָּן יִרְצוּ

לעשות מוכר זה, כדכתיב בפ' תרומה כ"ה ל"ט, וי'ג מכבר זהב וזכוכה הוא כי
 אין המכבר זהב. וזין הזהב נזר הקדש, לדעת כל המפרשים היינו זין היינו נזר
 הקדש ולפ'ז יש לגרום כאן נזר הקדש נלא ו' נראש, אכן נכל ספרי הדפוס גם
 נכל כ"י גם נזר הקדש נו' לכן נראה שלדעת הפייטן הוא רנינו שמעון הגדול אין
 נזר הקדש תאר לנין אבל הוא תאר אל פתיל תכלת וכן אז'ל במס' סולין דף קל"ח
 א' תניא חפה של צמר היתה מונחת נראש כ"ג ועליה הנין נתון לקיים מה שאמר
 וזמת אותו על פתיל תכלת, ופי' רש"י כיפה קובע קטן, והערוד פי' סוטי דעמרא
 דגדלין מעשה עבות וכו' עכ"ל והיה טעם פתיל כטעם חותמך ופתילך דיהודה שפירשו
 בו סודר הראש וכן פי' שם הרמב"ן: הפתיל הוא סודר קטן אשר יעטוף בו קנת
 הראש לפעמים וכו' עכ"ל, וקראו הכתוב פתיל תכלת על שם חומרו וקראו נזר הקדש
 על שם נורתו כי היה נזר של קדש שהוא הנין שהיה מפותח עליו קדש לה', וזה טעם
 הקדש נזה', ויקראו נזר ע"ש שהיה מקיף כל הראש מא"כ הנין שלא יפול בו ל' נזר
 והיקף. ונזה יתיישבו הפסוקים, שנזווי אמר ועשית זין ונתת אותו על פתיל תכלת
 (שמות כח לו) והיינו על כיפה של צמר הכל המכונה נזר הקדש בפסוק ונתת את נזר
 הקדש על המזנפת (שם כט ו) ולא הזכיר בפסוק זה פתיל תכלת כלל ונמקום
 שהזכיר פתיל תכלת לא הזכיר עמו נזר הקדש כלל כי הוא והנין אדוקים בו וזהו טעם
 זין נזר הקדש או לין הזהב נזר הקדש ודוק. וכבר הרחנתי בזה בתורת אליהם
 מפורש אשר כתנתי. ורש"י דבר תימה להחכם הרב ר"א מורסי ז"ל בפרשו לפי'
 רש"י על מה שפי' מזנפת (שמות כח ד) כמין כיפת קובע וכו' וכתב הוא ז"ל שהוא
 כיפה של צמר שהזכירו בשלבי ראשית הגז וכו' ע"ש; וזה שגיאה גדולה, שהרי
 המזנפת של שם והכיפה של צמר — ומי יתן ואלע!
 אהל מועד לנשותו נחמה, פי' המפרש: בשני' שיהי' חסד לירא מאינינו שנאמרים.

לְמַלְךְ: דְּבַר שְׂמוּעַת קַל אֱלֹהִים אֲרָאָה אוֹיְדָע. אִם לֹא וְגִיד
 וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ: הוֹרִית בֵּין דִּין וְשִׁבְעַת בְּטוּי וּפְרָהּ בְּאֵל כָּל
 הַמְצֹזוֹת. אֲשֶׁסּוּדָאִי וְאֲשֶׁם תְּלוּי: וְקָרְבַּן אֶהְרֶן וּבְנָיו לַחֲצוֹת
 בַּבֶּקֶר וּבְעֶרְב. מְרַבֶּת תִּפְיָנִי מִנְחַת כֹּהֵן וּכְהֹנֵת: וְפִק
 מְרָאָה וְגוֹזָה מְלִיקָה וְהַמְצִיָּה. וְהַפְּשִׁט וְנִתּוּחַ בְּכַהֲמָה
 וְשִׁסְוֵעַ וּבַל הַבְּדָלָה בְּעוֹף: חֶלֶב וְשֵׁתִי הַבְּלִיּוֹת וְיוֹתֶרֶת
 הַכֶּבֶד וְהַעֲזָה. שְׁחִיטַת צֹאן בְּצִפּוֹן וְהַפְּרִשְׁתָּ אֵיָה וְאִמּוּרִים:
 טָמְאֵת שֶׁרֶץ בְּבַגְד אוֹ בְּעוֹר אוֹ בְּשֵׁק אוֹ בְּכָל פְּלִי עֵץ. וְאֶבֶל
 וּמִשְׁקָה וְכָל זֶרַע זָרוּעַ מִעֵץ וּבֵר תַּנּוּר וּכְיָרִים: יַגַּע בְּבֶשֶׂר
 קִדָּשׁ יִקְדָּשׁ וּמִזֶּה מִדְּמָה יִכָּסֵּם בְּגִדָיו. שְׁבִירָה בְּכָלִי חֲרֵשׁ
 מְרִיקָה וְשִׁטְיָה בְּכָלִי גִחְשָׁת: כָּל הוֹלֵךְ עַל גָּחוֹן וְכָל הוֹלֵךְ
 עַל אַרְבַּע. חֲגָבִים טָמְאִים וְחֲגָבִים טְהוֹרִים: לְהִרְחִיץ קָרֵב
 וּכְרָעִים וּלְהַנִּיף הַזֶּה וְשׁוֹק הַיָּמִין. וּפְרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִיר
 הַמִּזְבֵּחַ: מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים כְּדֵי רִשְׁעַת אִישׁ. לְזִכּוֹת אֶת
 הַזֹּבָאִי וְלְחַיֵּב אֶת הַחַיִּב. נִעְרָה הַמֶּאֲרָסָה כִּי תֵאָנֵם. בּוֹעֵלָהּ
 יִסְקַל וְהִיא תִנָּקָה: סֵדֶר עֲבוּרִים (כִּי עֲבוּרִים) לְהַעֲנִיק לְעֶבֶד
 וְלְאִמָּה וְשֵׁלָא לְאִמּוֹן לֵב וְשֵׁלָא לְקִשּׁוּיָד מִעֲנִי וְדָל: עִם זִכָּר
 שֵׁלָא לְשִׁכְב. וְכָל שְׂאֵר בְּשֵׁר לְהִרְחִיק מִגּוֹף: פֶּטֶר הַמּוֹד
 לְפָרוֹתוֹ בְּשָׂה. וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְעֲנִי גִפְשׁ
 בְּיוֹם הַכְּפָרִים: צֵאת עֶבֶד עֲבָרִי בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית. אִם
 יֵאָהֵב אֲדוֹנוֹ יִהְיֶה לוֹ עֶבֶד עַלְמֵס עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל: קָדוֹשׁ שְׁנַת
 הַחֲמִשִּׁים בְּיוֹבֵל. לְשׁוֹב לְאַחֲזָה וּלְמִשְׁפָּחָה וּלְתַת גְּאֻלָּה

וְלִכְ סִקְט ל' נְחִסְד נְעַנּוֹד הַנְּדָבוֹת שֶׁהַנְּדָבוֹ כִּדְכַתִּיב וְכָל אֲשֶׁר נִדְבָה רוּחוֹ הַבִּיאוֹ אֶת
 תְּבוּמַת ה' (שְׂמַת לֵב כֹּחַ). שֵׁלָא לְהַקְרִיב לֵשֶׁם וְכֹי, וְיִגְ שֵׁלָא לְהַקְטִיר לֵשֶׁם וְכֹי
 סֵדֶר עֲבוּרִים, עֲנוֹ כְּהִנִּיִם. וְכִי גַרְם עֲבוּרֵי יוֹכִי' טַעְמוֹ הַנְּהַגַת הַעֲבוּרֵי נַעֲבֵד וְאִתָּה.

לְאָרֶץ שְׁלֹא תִמְכַּר לְצִמְיוֹתוֹת: רֵאשִׁית דָּגָן תִּירֵשׁ וַיִּצְהַר-
עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע מִתְנֹת כְּהֶגְהָה: שׁוֹהֵט וּמַעְלָה בַּחוּץ לַחֵיבו
כֶּרֶת. חֵק עוֹלָם שְׁלֹא לְזִבּוּחַ לְשָׁעִירִם: י' תַּעֲיֹב בֶּן נֶכֶד
שְׁלֹא לְאָכַל בַּפֶּסַח. כְּהֹנִים כְּמוֹמִים לְפָסוּל וּלְוִיִּם בְּשָׁנִים:

ע"פ השר"ק.

תִּשְׁמַח לְוֵי בָיִם שְׂמֵחֶתְךָ וּבַל תִּזְנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וְגֵר
וַיְתוֹם וְאֶלְמָנָה: שֵׁם מְלֶךְ לְיַחַד שְׁחֵרִית וְעַרְבִית. בְּתִי
הַחֲצָרִים וּבְתִי עָרֵי חוֹמָה: רוֹאֵה עוֹר וּמִשְׁנֵהוּ בְּדָרֶךְ.
תִּשְׂוִיגְהוּ קִלְלָה הַכֶּתֶב וּבֵהּ בַּסֶּפֶר: קוֹלַע וּמִפְּהַר רֵעֵהוּ בַּסֶּתֶר.
שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ: צְוִי עַל הַסְּדוּם
שָׂרְוֵעַ וְקָלוֹט וּמַעוֹד וְכֹתוֹת וְנִתּוּק וְכֹרוֹת. וְשְׁלֹא לַעֲבוֹד
בְּכֹכּוֹר שׁוֹר וְשְׁלֹא לָגוּ: כְּכֹר צֹאן: פְּנוּי מַעֲשֵׂר רֵאשִׁוֹן
מִתּוֹךְ הַבֵּית. וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי מִן הָאוֹצָר: עַל אֲזִיָּה לְתַקֵּן
יָתֵד. לַחֲפּוֹר וּלְכַסּוֹת צֹאת מֵאֲבָלִיָּה: סְפִיחֵי שְׁבִיעִית
וּפְרֹט כָּרֶם וְזֵית. לְשִׁבּוֹר וּלְתוֹשֵׁב וַיְתָרֶם לְחַיָּה: גִּצַח
תִּשְׁבּוֹת כְּהִמְתָּךְ בָּיִם מְנוּחָתְךָ. וְגֵר וְעֶבֶד וְאָמָה כְּמוֹךָ
יִנּוּחוּ: מִזִּבְחַ אֲדָמָה לְבָנוֹת בְּאֲבָנִים יְשְׁלֵמוֹת. וְלַחֲזוֹק
עַל יְהִיָּה דַת בְּאֵר הַיֵּטֵב: לְתֵת לְלוֹיִם מִנֵּת חֵלֶק בְּאֶרֶץ. פִּי
בִּישְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נִחְלָה: פִּי יִרְבֶּה הַדָּרֶךְ לְשֵׂאת מַעֲשֵׂר
שְׁנֵי. יִפְדֶּהוּ בְּכֶסֶף וַיַּעֲלֵהוּ לְעִיר הַקֹּדֶשׁ: יִתֵּן הַכֶּסֶף בְּכֹל
אוֹת נִפְשׁוֹ. בְּכֶסֶף וּבְצֹאן וּבִבְיָן וּבִישְׂבָר: טָרֶף עֲשׂוֹר תְּבוּאָה
בְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית. לְהוֹצִיא וּלְהַגִּיחַ בְּשַׁעֲרֶיהָ לְהַשְׁבִּיעַ
דָּלִים

חשמה לוי ביום שמחתך, שכאמר ושמחת לפני ה' אלהיך אתה וכל בני וגו' (דברי'
ט"ז י"א), עס מלך וגו' ליחד שמו שחרית וערבית ולקבל עליו עול מלכות שמים.
לנוי על הכרום וגו', כדכתיב ומעוך וכמות ובארזכס לא תעשו (ויקרא כ"ב כ"ד)

מוסף ליום ראשון

דלים: חלות פני אל בשבעת ימי ההג. בפרי עין הדר
 ובקלום ערבי נחל. זמרה והלל לתת ביהם. ורוב הודיות
 בכפות תמרים: וימים שמנה עשר ולילה אחד לגמור
 בהם את ההלל ובגולה עשרים ואחד יום ושני לילות.
 ונר תנפה בעתה בל תשבית מאהליך. ברכה והודאה
 על הפיון באהלך ובשבעה: המליכה עליך ביום הזכרון.
 אוהב שלום ורחוק טלום והצנע לכת עם אלהים. הודע
 ולא הודע ושעירי עבודה זרה ושעירי רגלים ושעירי
 ראשי חדשים ושעירי יום הכפורים: דת המלאים
 וכסילי המקדשים. ושלא להרוש בשור ובחמור וחדו:
 שהיה דרסה חלדה הגרמה ועקור: גם תרומת פזק לתת
 לכהן. הפגול והלן והגותר והיוצא והטמא והנשחט חוץ
 לימנו וחוץ למקומו: נזק וחצי נזק. ועשרים גרה:
 ובשקבלו כסולין וזרקו את דמן. הנתנין למעלה שנתנן
 למטה. והנתנין למטה שנתנן למעלה. הנתנין בכנים
 לנתנן בחוץ. והנתנין בחוץ שנתנן בכנים. והפסח
 והחטאת והאשם ששחטן שלא לשמן אם עלו לא ירדו:
 בבאיא ובכסף ובשטר לקנות בהם את האשה. ערה
 אהזה ושדה מקנה. רשומות קמוצות פתוחות וסתומות
 נוטריקון קלות והמורות: אוקרת מקרא מגלה ועצרת

וכפי' רש"י. רשימת וכו', רשימת כמו שאל דורשי רשימות היו אומרים וכו', במס'
 ברכות דף כ"ד א' וב"ב דף פ"ב א' ובכדריין ק"ד ב'. קטניות ופתוחות וסתומות
 כראה שרומז בזה על מוסדי התנועות שהם שלשה כדנר החנר בם' הכוזרי מאמר ב' סי'
 פ' באמרו נדדי הדבור בענרית נדרך החלוקה מאיגים קמין וכתובה ונר וגו': וכ"כ
 הראב"ע בספרו מאזנים דף י"א ד"ה קמין גדול, גם נר"ש ספרו נחות ע"ש. ויאל"ס מה
 שקרא המחבר שר והיינו החירק ובכריק קרא הוא בשם סתומות להיות הכרתם מנובעת
 בין הקמיה והכפית' וככה היא סתומ' וכונת כפיטן שם הנקוד נמשך בסניי. ועי' צ'
 כי פתוחות וכתומות כיינו כמבוא' בעם' שנת דף ק"ד, נוטריקון. גם ענין זה מבואר שם

וְיוֹם טָבוּחַ • רֵאזִיה חֲגִיגָה וְשִׁמְחָה וְהִקְהֵל וְתִקּוּן גָּדוֹל :
 ח' אָז וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת • פְּרוּשׁ עֲנִשְׁן וּמִתֵּן
 שְׂכָרָן • אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת מְזַקְקוֹת לְשִׁבְעַתַּיִם • צְרוּפוֹת
 בְּבִסְרָ וּבְחֻנּוֹת בְּהֶבֶב : אֲהוּבִים לְעִמּוּסִים • עִמּוּסִים
 תְּקָרוּם • בְּכָל לֵב נְצָרוּם • בְּחֻבְמָה דְרָשׁוּם : אֵת אֱלֹהֵי
 תִזְכֹּר לָנוּ אֱלֹהֵי מְעוֹנֵינוּ • וְתִרְצֶה לָנוּ וְתִמְלֵא מִשְׂאֵלֹתֵינוּ :
 עֲלִיּוֹנִים שִׁשּׁוּ וְתַחֲתוֹנִים עֲלוּ • בְּקִבְלַת תּוֹרַת הַבְּתוּבָה
 מִסִּינֵי (ל"א בְּקִבְלַח כֹּלָה כְּהוֹבַח חֲחוּ) : תִּצָּר בְּלֵה מְאֹד גִּתְעֵלָה •
 בְּקִבְלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים :

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מִלֶּדֶד רַחֲמֵי רַחֲמֵי רַחֲמֵי עֲלֵינוּ טוֹב וּמִטִּיב
 הַדְּרָשׁ לָנוּ שׁוֹבָה אֵלֵינוּ בְּהַמּוֹן רַחֲמֵיךָ בְּגִלְגַּל אֲבוֹת שִׁעֲשׂוּ
 רְצוֹנְךָ בְּנֵה בִיהֶךָ בְּבִתְחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנֵי
 וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקְוֵנוּ וְהִשָּׁב בְּהֵינִים לְעַבְדְּךָ
 וְלוֹיִם לְשִׁירִים לְזִמְרִים וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְנִייהֶם וְשֵׁם נְעִלָה
 וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשִׁלֹּשׁ פְּעָמֵי רִגְלָנוּ בְּכָתוּב
 בְּהוֹרֵךְ שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל־זְבוּרָךְ אֶת־פָּנֵי
 יי אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצִּוִּת וּבְחַג הַשְּׁבָעוֹת
 וּבְחַג הַסְּבֹת וְלֹא יִרְאָה אֶת־פָּנֵי יי רִיקָם : אִישׁ בְּמִתְנַת
 יְדוּ בְּכַרְבַּת יי אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ :

וְהִשְׂאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַבַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם
 לְשִׁמְחָה וְלְשִׁשּׁוֹן בְּאֲשֶׁר רְצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ :

דף ק"ה א'. קלות וממורות, העניינים הנדרשים בק"ס. ויום טובות, הוא א"ת של
 עזרת מכני שהיה יום טובות כשחל עזרת בשבת. רח"ה חגיגה שמחה והקהל, ענינו
 מבואר. ותקון גדול, הוא הנזכר במס' סיכה דף ל"א במענה ומתקנין עם תקון גדול.
 אהובים, תאר לישראל ע"ש ואתכם אהב ה'. עמוסים, גם זה תאר לישראל ע"ה
 העמוסים מני בטן (ישעי' מ"ו ג'). עליונים, מלאכים ומחתיכים, ב"א. בקבלת כלה
 כמות חתן, כ"כ בכל כ"ו והקב"ה הוא החתן וככ"י הכלה והתורה היא הכתובה; וכן
 אמרו במכילתא וז"ל משה את העם לקראת האלהים כמתן זה שז"ל לקראת כלה.

קדשנו במצותיה ויתן חלקנו בתורתך שבענו מטובך
 ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והגדיל לנו
 יי אלהינו בשמחה ובששון מזערי קדשך. וישמחו בך ישראל
 מקדשי שמך. ברוך אתה יי מקדש ישראל והומנים:
 רעה וכו', וסדר דוכן תמנח בסוף המסור. תומר התבלה ואומר קדוש שלם.

אין באלהינו. אין באדונינו. אין במלכנו.
 אין כמושיענו: מי באלהינו. מי באדונינו. מי
 במלכנו. מי כמושיענו: נודה לאלהינו. נודה
 לאדונינו. נודה למלכנו. נודה למושיענו:
 ברוך אלהינו. ברוך אדונינו. ברוך מלכנו.
 ברוך מושיענו: אתה הוא אלהינו. אתה הוא
 אדונינו. אתה הוא מלכנו. אתה הוא
 מושיענו: אתה הוא שהקטירו אבותינו לפניך
 את קטרת הפמים:

פטום הקטרת הצרי והצפרן והחלבנה
 והלבונה. משקל שבעים שבעים מנה: מור
 וקציעה שבלת גרד וכרסם משקל ששה
 עשר ששה עשר מנה: הקשט שנים עשר.
 וקלופה שלשה. וקנמון תשעה. ברית
 פרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא
 וקבין תלתא. ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר
 חורין עתיק: מלח סדומית רבע (תקב). מעלה

עֲשֵׂן כָּל־שְׁהוּא: רַבִּי נִתָּן אֹמֵר אֵף כַּפֶּת הַיָּרְדֵן
 כָּל־שְׁהוּא וְאִם נִתָּן בָּהּ דְּבִשְׁפֶסְלָה. אִם חֶסֶר
 אַחַת מִכָּל סַמְיָיָה חַיִּב מִיָּתָהּ: רַבֵּן שְׂמַעוֹן בֶּן
 גַּמְלִיאֵל אָמַר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שְׂרָף הַנוֹטֵף
 מֵעֲצֵי הַקֶּטֶף: בְּרִית בְּרִשְׁיָנָה שְׂשָׁפִין בָּהּ אֵת
 הַצֶּפֶרֶן. בְּדִישְׁתָּהּ אֲנָהּ: יִינְקָפְרִיסִין שִׁשְׁוֹרִין
 בּוֹ אֵת הַצֶּפֶרֶן. בְּדִישְׁתָּהּ עֹנָה: וְהֵלֵא מִי
 רַגְלִים יָפִין לָהּ אֵלָּא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי
 רַגְלִים בְּעֹזְרָה מִפְּנֵי הַכֶּבֶד:

מכנה סוף מס' תמיד, וסופרים פ"א.

הַשִּׁיר שְׁהַלּוּיִם הָיוּ אֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:
 בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן הָיוּ אֹמְרִים, לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ:
(כ"ג)
 בְּשִׁנֵּי הָיוּ אֹמְרִים,

גְּדוֹל יְיָ וּמִהַלָּל כְּמוֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הִרְקָדְשׁוּ: (ס"ה)
 בְּשִׁלִּישֵׁי הָיוּ אֹמְרִים,

אֱלֹהִים נִצָּב בְּעֶדְת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפּוֹט: (פ"ב)
 בְּרַבִּיעֵי הָיוּ אֹמְרִים, אֵל נִקְמוֹת יְיָ אֵל נִקְמוֹת הַזֹּפִיעַ: (צ"ד)
 בַּחֲמִישֵׁי הָיוּ אֹמְרִים, הִרְגִּינוּ לְאֱלֹהִים עֹוֹנֵנוּ הִרְיֵעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (פ"ה)
 בְּשִׁשִּׁי הָיוּ אֹמְרִים, יְיָ מִלֶּךְ גִּאוֹת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הַתְּאוֹד אֵף
 תִּבּוֹן תִּבְלֵ בְּלַחְמוֹט: (צ"ז)

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אֹמְרִים, מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (צ"ב)
 סוּמֹד שִׁיר לְעֵת־דְּלִכָּא. לְיוֹם שְׁבָלוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לַחֲמֵי הַעֲלָמִים:
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי הַגִּבְיָא. תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם: שְׁנֵאמַר וְכֹל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב

שְׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרָא בְּנֵיךָ אֱלֹא בּוֹנֵיךָ: שְׁלוֹם רַב
 לְאֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שְׁלוֹם בְּחֵילְךָ
 שְׁלוֹה בְּאֶרְמֹנֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְרֶה־נָּא שְׁלוֹם
 בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ: יְיָ עֲזֹ
 לְעַמּוֹ יִהְיֶן יְיָ יִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם:

עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָ לְאֲדוֹן הַכֹּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
 שְׁלֹא עָשָׂנוּ בְּגוֹי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה
 שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ כְּהֵם וְגִדְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנִים. וְאַנְחֵנוּ בְּרַעִים
 וּבִמְשִׁתְּחִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ
 (כ"ט וכוסא כבודו) בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְשָׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים:
 הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד (כ"ט אחר). אָמַר מִלְּבָנוּ אֱמֹס וּזְלַתוֹ
 כִּפְתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיִדְעַת הַיּוֹם וְהַשָּׁבַת אֶל־לִבְבְּךָ כִּי יִהְיֶה
 הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתְּהַת אֵין עוֹד:
 עַל כֵּן נִקְוָה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְרֹאשׁ מְהֵרָה בְּתַפְאֵרַת עֲוֶה
 לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִבְרַתוּן. לְתַקֵּן
 עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי וְכָל־בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת
 אֱלֹהֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אֶרֶץ. וְכִירוּ וְיִדְעוּ כָּל־יּוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ
 הִתְכַרַע כָּל־בְּרֵךְ תִּשְׁבַּע כָּל־לְשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ
 וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת־עַל
 מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת
 שְׁלֹךְ הִיא וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. כִּפְתוּב בְּתוֹרָתְךָ
 יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד: קדוּם יתום.

וְאִמְרֵי מַאֲוֹר שְׁלֵיִם וְאִמְרֵי מַאֲוֹר ס'ה, וְכִיּוֹם שְׁנֵי מַאֲוֹר כ"ט, הַבּוֹ לֵה' בְּנֵי אֱלִים.

תבלת מנחה.

סד

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵּיתָךְ עוֹד יִתְלַלְקֶה סְלָה:

אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁבְכָה לֹא אֲשֶׁרֵי הָעַם שֵׁי אֱלֹהֵיו קסח.

תִּחַלַּח לְרוּחַ אֱלֹהֵי הַמִּלְחָה וְאֶבְרַכְהָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: כָּבֵל
 יוֹם אֶבְרַכְךָ וְאֶחַלְלֶה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוּל יְיָ וְיִטְהַלְלֶמָּאֵד וְלִגְדֹלְתֵנוּ אֵין
 חֶקֶר: הַזֹּר לְהוֹרֵי יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וְגִבּוֹרֵתֶיךָ יִגְדֹל: הַזֶּר כְּבוֹד הַיְיָ וְדַבְרֵי
 נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁירָה: וְעִזּוֹנוֹ נִזְרָאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וְגִדְלוֹתֶיךָ אֲסַפְּרָה: וְזֶר רַב
 מִיִּכָּה וְנִפְעוּ וְצִדְקָתֶךָ יִרְנְנוּ: חֲנּוּ וְרַחוּם יְיָ אֱרֵה אֲפִים וְגִדְלוֹ חֶסֶד: מִזִּב יְיָ
 לְכָל וְרַחֲמֵיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹרוּךְ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְחַסְדֵיךָ יִבְרַכְכָּה: כְּבוֹד
 מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וְגִבּוֹרֵתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹרֵיעַ לְבָנֵי הָאָדָם: כְּבוֹרֵתֶיךָ וְכְבוֹד הַזֶּר
 מַלְכוּתֶיךָ: מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עַלְמִים וְמַמְשַׁלְתֶּךָ כָּבֵל הַזֶּר וְדָר: סוֹמֵךְ יְיָ
 לְכָל הַנְּפֻלִים וְזוֹקֵה לְכָל הַנְּפֻסִים: עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן לָהֶם
 אֶת אֲכָלָם כְּעֵתֹךְ: פֹּתַח אֶת יְהָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רַצּוֹן: צִדִּיק יְיָ
 כָּבֵל דְּרַכּוּ וְחַסִּיד כָּבֵל מַעֲשָׂיו: קְרוֹב יְיָ לְכָל קְדָאֵין לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּ
 בְּאֵמֶת: רַצּוֹן וְרֵאוּ וְעֵשֶׂה וְאֶת שׁוֹעֲתֵם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל
 אֲבִיבּוֹ וְאֶת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תִּחַלַּת יְיָ יִדְבֵר פִּי וּיְכַתֵּב כָּל בְּשָׂר שֵׁם
 קְדִישׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נִכְרַח יְהָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פִשְׁעֵי בְּיַעֲקֹב נֹאֵם יְיָ: וְאֲנִי זֹאת
 בְּרִיתִי אִתְּם אֲמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדַבְרֵי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי
 בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַע וְרַעַף אֲמַר יְיָ
 מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם: וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל:
 וְקָרָא זֶה אֱלֹהֵי וְאֲמַר קְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא
 כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמִקְבְּלֵין דִּין מִן דִּין וְאֲמַרִין קְדִישׁ
 בְּשֵׁמֵי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁבִינְתָה קְדִישׁ עַל אֶרְעָא עוֹבֵד
 גְּבוּרְתָה קְדִישׁ לְעָלָם וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא
 כָּל־אֶרְעָא זִיו יְקָרָה: וְתִשְׁאַנְי רוּחַ וְאֲשַׁמַּע אַחְרֵי קוֹל
 רַעַשׁ גְּדוּל בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְקוֹמוֹ: וְנִטְלַתְנֵי רוּחָא
 וְשִׁמְעַת בְּתַרְי קָל זִיעַ סְגִיָא דְמִשְׁבַּחִין וְאֲמַרִין בְּרִיךְ

יִקְרָא דָּוִי מֵאַתֵּר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ: יְיָ וַיִּמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד:
 יְיָ מַלְכוּתָהּ קָאָם לְעֹלָם וְלְעֹלְמֵי עֲלְמֵיָא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 וַיִּצְחָק וַיִּשְׂרָא אֲבוֹתֵינוּ שְׁמֵרָה זֹאת לְעֹלָם לְיִצְרַח מַחֲשׁוֹבוֹת
 לְבַב עַמְּךָ וְהִכֵּן לְבָבְךָ אֱלֹהֵי: וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא
 יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל הַמֵּתוֹ: כִּי אַתָּה
 אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלֶח וְרַב חֶסֶד לְכָל-קְדָאִיךָ: צְדָקְתְּךָ צְדָק
 לְעֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָמוֹ מִיּוֹם קֶדֶם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם
 יַעֲמֵס-לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סֵלָה: יְיָ צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב
 לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְיָ צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאֹדֵם בּוֹטַח בְּךָ:
 יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קָרְאָנוּ: בְּרוּךְ (הוּא) אֱלֹהֵינוּ
 שֶׁבְרָאָנוּ לְכַבּוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנִתְּן-לָנוּ תוֹרַת
 אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכָנוּ הוּא יִפְתַּח לָבָנוּ בְּתוֹרָתוֹ
 וַיִּשֶׂם בְּלָבָנוּ אֶהְבֵּתוֹ וַיִּרְאֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ
 בְּלִבְבֵנוּ שְׁלָם לְמַעַן לֹא נִיָּגַע לְרִיק וְלֹא נִגְדַל לְבַתְּלָהּ: יְהִי
 רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמֹר הַקִּיק
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכָּה וְנַחֲמֵה וְנִרְאָה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה
 לְשָׁנֵי יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ
 כְּבוֹד וְלֹא יִגָּם יְיָ אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֶדְךָ: בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר
 יִבְטַח בֵּי וְהִזָּה יְיָ מִבְּטָחוֹ: בְּטָחוֹ בֵּי עָרֵי עֵד כִּי בֵּיתָהּ יְיָ
 צוֹר עוֹלָמִים: וַיִּבְטָחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עֹבְרָתָ
 דְרָשִׁיךָ יְיָ: יְיָ חַפֵּץ לְמַעַן צְדָקוֹ יַגְדִּיל תוֹרָתוֹ וַיִּאֲדִיר:

חצי קריש, שמינה עשרה וזיע לו מעריב, והס' חזק, קדיש שלם, עלינו, ק"י.

מעריב ליל שני של שבועות - סה

הש"ן אומר ברכו בקול רם וננעימה
בְּרַכּוּ אֶת־יְיָ הַמְּבַרֵּךְ:
 בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
 הַעוֹלָם אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מֵעֲרִיב
 עֲרָבִים בְּחֻכְמָה פוֹתַח
 שְׁעָרִים וּבְתִכּוּנָה מוֹשְׁנָה
 עֲתִים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים

והקהל עונים יחד. **יְתַבַּרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר**
 וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ
 מַלְכֵי הַמַּלְכִּים תְּקוּדַשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שֶׁהוּא רֵאשִׁיטוֹן וְהוּא אֲחֵרֹן וּמְבַלְעֵדִי
 אִין אֱלֹהִים סְלוֹ לְרַבֵּב בְּעֲרֹבוֹת בְּיָה
 שְׁמוֹ וְעָלוּ לְפָנָיו. וְשְׁמוֹ מְרוֹמֵם
 עַל כָּל בְּרָכָה וַתְּהַלָּה:
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
 יְהִי שֵׁם יְיָ מְבַרֵּךְ מֵעַתָּה וָעֶד שֵׁלָם:

וּמִסֵּדֵר אֶת הַכַּכְבִּים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרָקִיעַ בְּרָצוֹנוֹ בִּירָא
 אִם וְלִילָה גוֹלֵל אֹזֶר מִפְּנֵי חֲשָׁךְ וְחֲשָׁךְ מִפְּנֵי אֹזֶר. וּמֵעֵבִיר
 יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה וּמֵבְדִיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְיָ צְבָאוֹת
 שְׁמוֹ יֵאל חַי וְקַיִם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

חן חייניגען קהלות אשכנז וכוונ קהלות פולין וירד טטמטט
 דיעעט: סעריבית דתו היערומונטען טטעהעדע: וירד געמונט.

יֵאל אֱלֹהִים יְיָ דְבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ. בַּעֲשָׂרָה

אל אלהים וכו', ל"ה בתהלים כ' א' והזכיר הכתוב הזה בעבור היחס שבין
 בריאת העולם ובין כתיבת התורה ובדאית' עליו בזאת טוב, אל אלהים ה'
 דבר, למה הזכיר שמו של הקב"ה ג' פעמים? ללמדך שצבא' שמות הללו כרא'
 הקב"ה חת עולמו כנגד שלש מדות שבהם כברא העולם ואלו הם החכמה
 והדעת והתבונה וכו', וכן הוא אומר (נמתן תורה) כי ה' אלהיך אל קבא'
 וכו', אל אלהים ה' שבהם כיתכה התור', אל אלהים ה' שבהם כברא העולם
 וכו' עכ"ל. בעשרה מאמדות, כמו שאז"ל (לכות פרק ה') בעשר' מאמרו' כברא העולם.

אל. דער גקטטער גקטט, דער עוויגע טערטרך, חונד ריעל' דיח ערדע הערשער.
 דורך

מיוסד ע"פ א"ב, אלא שהקדים בראש כל אות תיבה
 אחת ערשטי פסוקי הדברות מן וירד משה וכו'.
וַיִּרְד, אֱלֹהִים עַל הַר סִינַי. בַּיּוֹם הַהוּא לָבְנוּנִי.
וַיְדַבֵּר, גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת לְעֵינָי. דְּגוּל מֵעֲרִיב

מֵאֲמֹרוֹת כָּלֵל עוֹלָם בְּמֶרְץ. גְּבוּלוֹת יֹשֵׁב
 בְּדַבְּרוֹת עֲשָׂרָה בְּלִי פֶרֶץ. אִם לֹא בְרִיתִי
 יוֹמָם וְלַיְלָה לֹא שָׁמַתִּי חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יי המְעַרֵּב עַרְבִים:

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמּוֹךְ אֶהְבֵּת, תוֹרָה וּמִצְוֹת
 חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתֵנוּ לְמִדָּת, עַל כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְכֵנוּ
 וּבְקוּמֵנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וָאָרֶץ יְמֵינוּ וּבָהֶם נִהְגָּה יוֹמָם
 וְלַיְלָה. וְאֶהְבֵּתְךָ אֱלֹהֵי הַסִּיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים.
 דְּבָרוֹת עֲשָׂרָה כְּתוּבִי לְהַמְזַן. הַכְּלִיל בָּהֶם

כלל, השלם. במרץ, בחוקף ועוה. גבולות ישן כדברות עזרה וכו', כמו
 שז"ל במשכת פסחים דף ס"ח ב' אמר ר"א אלמלא תורה לא נתקיימו
 שמים וארץ שזמר חס לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא ששתי
 (ירמיה' לג כה) עכ"ל והו' ששמים חס לא בריתי וכו'.
 דברות עזרה וכו' הכליל בהם תרי"ג פקדוני, בעשרת הדברות ככללו כל תרי"ג

דורך לעהטן טפריכטע הקט ער דחו וועטמון הערפארגעברחט¹), דורך
 לעהטן געבחקטע הקט ער עז בעגרינדעט²). ווקרען ניכט דיח טחפעון
 היינעו ווזדעו — טפרימך גחטט — זח הקטטען דיח עוויגטן געוועטלע
 פון היינען חוזר ערדע חוזר טחג חוזר נחט קיינען בעסטחזר. געלחבט
 זייט דוח, עוויגער, דער דיח חכענדע דחחוערן לחסט.

דברות. לעהטן געבחקטע הקט גחטט ועלבוט פיר היינע נחליחן נייעדערגעסריעבען;

- 1) לעהטן וחלן הייסט עז חין דער טחפאונגגעטיכטע: גחטט טפר חך
 עז ווערדע חדער עז זייח חר"ג.
 2) רעכט חוזר געריעכטיגקייט, געוועטן חוזר חרדנונג וינד דיח גרונדלעוועטען דער
 ווענט. חין דעט נחלבוטען פיוצ פערגויכט דער פערפחטער דיח 10 געבחקטע
 היט דען 10 טפרייכען בייח דער טחפאונג חוזר פירעט זיח פחחחון וען.

שָׁמַשׁוּ מִפְּנֵי: בְּרוּךְ אַתָּה יי המְעַרֵּב עַרְבִים:

אֶהְבֵּת עוֹלָם וְכו'.

אֲנִכִּי, הֵא עֲשָׂה פְּלֵא. וְהוֹצֵאתִיךָ מִבֵּית כְּלֵא.

לא

ששמאזת ושלש עשרה פקדוני • ומאהבתם
נגלה על הר סיני • אהבתי אתכם אמר יי:

ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל: יסיד לומר
אל מלך נאמן.

שמע^{דברים ו'} ישראל יהוה יהוה אלהינו יהוה אחד:
כלפי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל גפשיך ובכל
מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על-
לבבך: ושוננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאזות
על ידך והיו למטפות בין עיניך: וכתבתם על-
מזוזת ביתך ובשעריך:

דברים והיה אם שמעת שמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה
אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל-

טלוות כמו שכתב הסימן בפיוט הבא. וטלחתם כגלה, שכתב כי טלחת
ה' אתכם (דברי' ז ז.) אהבתי אתכם אמר ה', ל"ה בעלזכי ח' ב'.

מין מיהבנו זיענט דער גרונד דער ועלזה ונדערט חונד דרייחלעהן געבמטע³. חוין
זיעבע לז מיהר ערסיען ער חויל דעטן בערגע סיכ⁴. חוין זיעבע חוין, וס שפ"ח
דער עוויגע. געזמבט זייט דוח, עוויגער, דער זיין פמוק ישראל זיעבע!

³ וקוואטלבע געבמטע, געזעטלע, רעכטע, פערט דוכונגען חונד זעהרען דעג
נקטטוילען בוכרע: בענוילעטן זיך חויל ועלזה ונדערט חונד דרייחלעהן. דער
גרונד פמו חווען זיענט מין דען זעהען געבמטען. זיעהע חירביגענו מין כאלר.

לא יהיה לך, ודון צמאה להעלה • חשקתי
באהבה עליך להגלה: ברוך אתה יי אוהב
עמו ישראל: שמע ישראל וכו'.

לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר־אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה
 וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
 בְּשֹׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹתוּ שְׂבַעְתָּ: הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פְּדִיפֹתֶהָ
 לְבַבְכֶם וּסְרָתֶם וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם: וְחָרָה אֶף־יְהוָה בְּכֶם וְעֶצֶר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
 מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבְדֹתֶם מִהֲרָה מֵעַל־
 הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶם אֶת־דְּבָרֵי
 אֱלֹהַי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרֹתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל־
 יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדֹתֶם אֹתָם אֶת־
 בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְוִיֶךָ בְּדֶרֶךְ
 וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מַזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר לָהֶם בְּיַמֵּי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
 כִּי־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדָרְתָם
 וְנָתַנוּ עַל־צִיצִית הַכַּנֹּף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
 וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וְעִשִׂיתֶם אֹתָם
 וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם
 זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי
 וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יג לנרף אהיכם לאמת, אכן יתן רוח מעט שלא יבולע כא'.

אַמֶּת וְאֲמוּנָה כָּל זֹאת וְקוֹיִם עֲלֵינוּ כִּי הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵין
 זולתו וְאֵנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים מְלַכְנוּ

הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל-הַעֲרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ
וְהַמְשַׁלֵּם גָּמוּל לְכָל-אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ הַעֲשֵׂה גְדֻלּוֹת עַד אֵין
חֶקֶר וּנְפִלְאוֹת עַד אֵין מִסֶּכֶר: הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בְּחַיִּים וְלֹא נִתֵּן
לְמוֹטָר גְּלוּנוֹ: הַמְדַרְכֵנוּ עַל בְּמוֹת אֵיבֵינוּ וְיִירָם קִרְנֵנוּ עַל כָּל
שֹׁנְאֵינוּ: הַעֲשֵׂה לָנוּ נְסִים וּנְקָמָה בַּפְרָעָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם הַמִּבְּחָה בְּעִבְרָתוֹ כָּל-בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וְיִוצֵא
אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵירוֹת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בְּנֵינוּ בֵּין
גְּזֵרֵי יַם-סוּף אֶת-רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת-שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת
טַבַּע: וְרֵאוּ בְּנֵי גְבוּרָתוֹ שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמַלְכוּתוֹ
בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵךְ עִנּוּ שִׁירָה.

חין חייביגען קהלות אשכנז וברוכ קהלות פולין ווירד סטטסט
דיעזעו אנכי דמו היערחוטען טטעהענדע איסיה געזאגט.

ע"כ א"ב וחשר'ק וכל חרות טעני' על ל' הכתוב טעם וכסוף חתו' איעזר ברבי נתן.
אנכי ראש לדברות הבאיר. פתח דבריך יאיר. ביום

מתן

אנכי. דברי השייטן הזה המה בדברי הספר הזתום כי לא צדק לנו חיה מן המלוות
ככללו בדבור זה ואיזה טען בזולתו, ומדוע ככללו צדק כך וכך מלוות וכזולתו כך וכך
דווקא, ולכזי שהשחיר אחריו צדקה בספר עאמר השכל לח מלאכו ידינו ורגלינו
ככל דברי הפיוט הזה, ואולם בספר הכוזב צדק צמועלות ודעת כל ענייני המלוות
והחזרות, בטעמים וסברות, ככוכות וברורות, וערך וספר ושנה וזקל סך
מלוות היוצאות מכל דבור ודבור והעיוחסות אליהם עד שכלל העשרה ככללו תרי"ג,
וכעבור שהספר הכתוב הזה הוא גדול הכמות עם רב האיכות ולא יכולתי להעתיק
אותו הנה, לכן הדפסתי אותו לברו עם כמה תוספות והערות הכלליות
לשלימות ולהכנות הספר, והי' כל עיבק' ה' יקחהו וידביקהו בכרך הזה
ודעת לכפשו יעט. ועתה אמר: אנכי ראש וכו', מתח דבריך יאיר, ל"ה בתהלי'

אנכי. חיד, דמו עוויגע וועטען, בין דיין גטטט! דיעזע ערוטע דער תפסענע
בחרוגען ויחר דוח גרונד'תגע דער חיבריגען געבטטע. דיינער ווקרטע ערוטע

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרות.

אֵימָה גְּבִרָה. עֲרוּיָה וּמַעֲטָרָה. בְּיוֹם
מִתֵּן תּוֹרָה: בְּחוֹרָה מַעֲמָמִים. פֶּת שְׁלֹשֶׁת
הַתְּמִימִים

מתן תורה: בו נכללו שמיים מצות מלגשה. תורה צות
 לנו משה. מורשה ברורה: גבוהים וגאים במאמר
 ראשון גפרשו. ברבר יי שמים נעשו. בראשית פרא:
 דבר בו חמש פעמים אור. כי גר מצוה ותורה אור.

ק"ע וירמוז למה שא"ל במבילתא והוכח בילקוט יתרו נעשה שעמד העקום ואמר
 חכמי ה' אלהיך נתמלאו נתיים מניו השכינה וכו'. זו ככללו שמונים וכו', כולם
 מנולדים כס' מאמר השכל מדף י"א וזילך. גבוהים וגאים, כ"ב ככ"א' ונעשו
 השמים והארץ כנראו במאמר ראשון כנא' בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ.
 ואמרו ז"ל בראשית כמי מאמר הוא. גבוהים כיכוי לשמים וגאים כיכוי לארץ,
 וכן מדרך הפייטני' לכנות הארץ בשם גי'א בהרבה עקומות ואין לריק להביא
 עדות על זה כי רבים הם. והפייטן רצה לפרש כאן היחס שבין כל מאמר
 ודבור אלא שקילר מאד נלשכו כדרכו לבן דבריו לריכס ביאור, והנה מלאתי
 הענין הזה בשלשה מקומות: הא' בפסיקתא רבתי דף ע"ב ב', והב' במדרש הכעלים
 כפ' ויקרא, והג' והוא השלשן היותר רח וכוונתו בלקוטי החכם ר' יוסף גיקאעילא
 אשר העתיק בעל נאר עייס חיים בחלק שבי בספרו אשר קרא מקור חיים
 בס' י"ט, ואעתיק הנה כל דבריו על סדר הפיוט ומתוכם יתבאר דברי הפייטן באר
 היטיב. וז"ל החכם הכוזב: אמרו ז"ל נעשה מאמרות כנרא העולם; ומת"ל והלא
 במאמר אחד יכול להבדלות? דע כי נעשה בראשית הוא כלל ופרט, ע"ד כלל
 הוא מאמר אחד דכתיב בדבר ה' שמים נעשו (תהלי' לג' י), וע"ד פרט הם עשרה
 מאמרות לטענה בראשית והפרט בתוך הכלל, וכן הוא ע"ד האמת כבשרת הקב"ה את
 עולמו רשם אותו בחותמו כדי שיודו כל הכנראים על מהות שמו ומעלותיו ותעוד
 כל ברי' וברי' על שפע העולין שכל לה מאת הש"י, ולכן כנרא נעשר מאמרות כננד
 עשר פסירות וכננדם עשרת הדברות, ואור ישראל ה' זקל אותם עשרה מאמרות
 כנגד עשרת הדברות כזקל הקדש ואמר: כתיב במ"ת חכמי ה' אלהיך וכתיב נעשה
 בראשית יהי אור ויהי אור בהאי דעת הקודשא ב"ה חיקרא אור דכתיב ה' אורי
 וישעי (תהלים כו א). דבר זו חמש פעמים אור, כ"ב בספרינו, וככ"י גרס דודי
 לח הכהיק בו חמשה אור, ור"ל ה' פעמי' כתיב אור נעשה בראשית כנגד חמשה
 חומשי תורה, ודבר זה מנולר היטב בבראשית רבה פ' ג' ע"ג. כי כר מלוה ותורה אור,

שערברייטעטע זילט פן טמגע דער געזעטלגעכונג; ב חויו חיחה וועררען פלעטליג
 זעהרען געפלאגערט, זעהרען, דיח משה חונו געכחטען דורך דיינע חיבערן זעערהונג.
 ג היימעל חזר עררע ענטשטחערטן חויל דעו סחפערע ערטען ספירך; דורך
 דעו עוויגטן ווקרט ענטשויקקעטעטען דיח היימעל זיך, דיח ער פן חכבעגין ערשטעל
 לען. ד פלעמחן ווירד היער דעו זילטעו ערווקהנט. דרו געבעט חיוט מיינער לייכטע,
 דיח זעהרע מיינעט זילט פערגלייכער — מיינע פנטשיעלונג חויל דיח פליג געזעטלג
 ביכער

תהמימים • מפוט ותרה: נררה פרוכנסים •
 ארון

חַמְשֵׁה חַמְשֵׁי תוֹרָה: הַזְהִיר לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶל מַבְלְעָדֵי.
כִּי אֲנִי יָא בָאָם יִי וְאַתֶּם עַדֵי. יַפֵּה וּבָרָה: וְשֵׁשִׁים מִצּוֹת
כָּלֹל וְנִפְשָׁה. כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יִי נַעֲשֶׂה. הַיְטִיבָה דִּבְרָה:
זוּג לֹ חֶלְקֵת כְּבִירִים. מִיָּם רַבִּים אֲדִירִים. מִתְּנִשְׂאִים

ל'ה נמשלו' כ"ג. וככללו בו ששים מצוות וכפשה, מה שכתב המפרש בזה הם דברי
חלומות ורעיון רוח כי לא מחסרון יד המחנך יחסרו שם ששה מצוות אף"כ לא יעלו
עמך תרי"ג, ואולם החסרון הזה כעשה טעגת הסוכרים או הטלפים אשר השיטו
במה דיבורים ועיכויים מגוף הספר, ובבר השלמתי החסרון ותקיתי הנבלים
והזאתיו לאור על כבון ובמו שהעירתי שם בהקדמה, ואולם וכפשה טעמו התפשטות
ור"ל כי חף דייבור אחד הוא מ"ט הוא מתפשט ומתחלק לששים מצוות, וכי"ג נרם
וששים מצוות כלול וכפשה, ור"ל הדיבור כולל ומקיף ס' מצוות. הטיבו דברה, הטיבו
לדבר. צ"ב"ה עקור בתוספת ה'. זוג לו, חנך לו לדבור שכי חלקת מים כבירים.
ח"ל הרב ר"ג בתיב צ"ת לא יהי' לך אלהי' אחרי' על פני ובתיב נמשעה בראשית
יהי הקיע בתוך המים ויהי מנדיל בין מים למים, יהי רקיע אלו ישראל זהם חלקו של
הקב"ה ואחרו לחלקם מדה הנקראת שמים והוה שפעם אחת שלח ר' יסא סנא לרבי
אלעאי אמר לו האומות נתן להם הקב"ה תחת שרים טעוים עליהם הם שנים
שרים הסוכנים כסא כבודו, ישראל באיזה מקום נתכם? שלח לו ויתן אותם אלהים
ברקיע השמים, והאמת שלח לו בתוך המים בתוך ד"ת שנמשלו למים ולכן כזהם
עוסקים בתורה אין כל חומה ולשון שולטת בהם ולא עין הרע כדגים הללו זהם בתוך
המים תוך טעם אהין זום מלודה ככנסת שם ואפילו יגר הרע שהוא המלודה אם
טקטרג שם התורה שומרת אותן שלא ילכדו נמלודתו, ויהי מנדיל בין מים למים בין
הקב"ה שהוא מיי' חיים ובין ע"ז שהם בורות כשברי' אשר לא יכילו המים והם מים סרוחים
מבוכסים ועל זה ירא עומדים להבדיל בין מים למים עכ"ל: וככה הע"ז כנוד חלוצה
והקב"ה למקור מים חיים כוזלים עש"ה אם יכתא מים זרים קרים כוזלים

ביבכר. ה' רוח וק"ז:ט קיינע גחטטהייט חערקענצען חויסער מיר, דען ח"ך בין
גחטט — טפריכט דער עוויגע — חוכר רוח, סתקע חוכר הקודע, ביוט מיר
ליגע!" זק לויטעט דחו לזויטעגעבעט. ו חין דיעועטן וינד ועלניג פערבגטע ענטן
החוטען. וויר וק"זען געהערבטן, ערוועדערטע דח: פֿלוק, ווח: גחטט געטסערטע!
ווחהו געטסערטען! ו דיעועטן געבגט ענטספריכט יענער לזויטע ססרוך: עו
זייח חייכע חבסיידונג לזויטען דען חירדיסען ווחסערן חוכר דעטן חבערן, מחלטטיגען
גטווחסער. ח ערקענצע דען מחלטטיגען חוכטערטיעד לזויטען חיינעט געגרחכען
ווחסערן

אָדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים. בָּאָה לְמִדְבָּרָה: דִּבֶּר עַל
לְבָהּ. יֵשֶׁב בְּכֶם רִנְבָה. עָרְיוּ לְהַתְחַבְּרָה: הִרְיֵן
לָהּ שְׁלִישִׁי. בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי. לִיצִיאַת שָׁה

בְּנִבְרָה: חָצַב בּוֹר לְנוֹלִים אֶתְדַמְהוּ. כִּי־יִי אֶלְהִידִי אֶ
 קָנָא הוּא. בְּעוֹבְרֵי זָרָה: מַעַם לֹא תִשָּׂא שֵׁם הַנִּבְכָּר
 וְהַנּוֹרָא. אֶת־יִי אֶלְהִידִי תִירָא. וְהוֹגִי דַת יִקְרָה: יִסְרוּ
 בְּאֲדָנָיו אֲרַבְעִים וּשְׁמֹנֶה. תַּעֲבֹרְנָה עַל יְרֵי מוֹנֵה.
 לְתַכְמִּים מְסוּרָה: כְּבֹרוּהוּ אֲדִירִים בְּפִנּוֹתֵם לְמִקְוֵיהֶם.
 אֶ מְקוֹם זֶה יִסַּד לָהֶם. חֶק מַעֲבֹרָה: לְכַבְּדוּ בְּגוֹף גְּבִי

(ירמ' יח יד) וע"ש אותי עזבו טקור מים חיים לחצוב להם נאחות (שם כ"ג). והוסיף דת
 יקרה, היינו ת"ח ההוגים בתורה גם אותם תירא וכש"ל את ה' אלהיך לרכות
 ח"ח. יוסרו בזדוני ארבעים ושמנה, טכויים כס' מאטר השכל דנכור ג/ וכן כלם
 טכויים שם ע"ם הדנרות עיין עליהם. לתכמים מסורה, כמו שז"ל נטס' חמורה
 דף ב' כ"ל יקרה ה' כ"ד של מעלה אין טנקים אותו אבל כ"ד של מטה טלקין
 אותו וטנקים אתו. כנדרוהו אדירים, הטיס האדירים כנדרוהו כי הלכו למקויהם,
 ח"ל הרי"ג: כתיב כמ"ל לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא ובתיב כמעשה נראשית
 יקוו הטיס מתחת השמים אל טקוס אחד כוז ודאה שכל הכשכע כשם הגדול
 לשקר כזילו טפריד אלוף בין הקנ"ה ובין כנסת ישראל. וכל המדות איכן
 פתישכות בטקוטן כדך אותו עין החיים הכקרא קו האטעי ככתיב
 וכנן טפריד אלוף וזין אלוף אלף הקנ"ה ובתיב יקוו הטיס מתחת השמים אל טקוס
 אחד ולא תשים טרוד בין שמים אל טקוס אחד כזוטמו הכקרא אטת תשבע ולא
 לשקר ומאי שקרא הוא שכולכים הטיס אל טקוס אחד שאיכו שלו עכ"ל. לככרו

והסערבעה קאטער, מינד דער קוועלעט אעבענדיגער ווהסער. דיח חורקוועלעט
 דער עוויגע, דיין גקטט, מינט מיין חייטערטוןער גקטט געגען גקטלענדיגעבער.
 ס חייט דריטטען בעטמהן ער: דוח וקוונט ניכט לערגעבענו חויוטפערעכען
 דען לערהעררליכטען חוזר פורכטכערען נחמען! דוח וקוונט דען עוויגען דיינען
 גקטט עהרפירכטען; חויך דיח בעטויסענען דעו ווירריגען געוועלעט. י חויך
 דיענען גרונדע רוחען קטט חוזר פירליג דער געכקטע; זיח ווחורדען חלווע
 חויטגעלטהוט חוזר דען ווייען חיבערליעטערט. כ דעו טקשטער דריטע
 טעו געהיים לערעהרטען דיח געווחליגען ווהסער; זיח ווחזרטען זיך
 נחך חיהרעטן ווחמעלפאטטן, דעט קרטע, דען ער פיר יוח בעסטויחאט, חיהן
 גיע לו חיבערסרייטען. ל לערעהרט חיהן ריין, נענט חיהן יח ניכט לערגעבענען,
 דען

פּוֹזְרָה: וְחִמְדָּה בְּצִלוֹ חֶסֶת. וְהַשִּׁיבָה בֵּין לַעֲשֵׂת.
 וְנִתְיַפְתָּה נְזוּרָה: זְמַנָּה רַם וְאִזּוֹם. וְנִתְקַדְּשָׁה
 לְשֵׁלֶשֶׁת יוֹם. כְּרָמִים נוֹטְרָה: חֲלָאִים
 נתקשטה

וּמְלֶשֶׁא בּוֹ יִרַע אֲבָרְהָם אֹהֲבֵוֹ כָּפַל אֶזְהָרָה: מִצְוֹת זְכוֹר
 וְשִׁמּוֹר כְּאַחַת נְאֻמָּרוֹ. לְסָרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמָרוּ. זְכִירָה
 וְשִׁמְרָה: גִּחְתָּתוֹ בּוֹ שִׁבְעִים וְהִמָּשׁ אִמְרוֹת. אִמְרוֹת יי
 אִמְרוֹת טְהוֹרוֹת. פְּרִישׁוֹת וְטָהָרָה: סֵדֶר דְּשָׂאִים וּפְרוֹת
 לְכַבְּדָהוּ. בַּל פֶּעַל יי לַמְעַנְהוּ. לְכַבּוֹדוֹ בְּרָא: עֵבֶד עֵרֶן
 מִעֵין שִׁבְתִּי. לְהַגִּי תְּמִימָה נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת, מִצְוֹת יי בְּרָה:

נגוף קחי. לכבד שמו יתנך נגוף נקי הכבד נ"ד שהוא מ"ע כא"ז וכשמו תשבע,
 ושלא לישא בו כחי אחרים ככל זוהרה, לא תשא ולא תשבעו בשמי לשקר. מצות
 זכור ושמור וכו', כתיב במ"ת זכור את יום השבת לקדשו וכתיב במ"צ תשא הארץ
 דשא חימתי עץ ארץ החיים מעוצרת ומוכללת כמו הכלה הכלולה מהכל ז' הוי
 אומר ביום השבת כיוזי מתברכת ארץ ישראל ומתחברת לטעלה (במד"ש הכעלם
 פ' ויקרא גרם איתחברת כלה בטלחא) להוליא דשאים וברכות וכשמות לעולם
 וזוזי היא טריקה כשמות על בניס המודווים מערב שנת לערב שנת ועליהם הוא
 אומר כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי (ישעיה כו ד) מאי סריסים ז'
 אלו ת"ח שמסרסין עלמן כל השבוע וממתיכים לשבת, ישמרו כמו דאת אומר
 ואזיו שמר את הדבר, ועיין עוד צוהר פ' יתרו בפסוק זכור. לסריסים אשר
 ישמרו, כשעם ואזיו שמר את הדבר זהו זכירה ושמירה וכדלמאן. סדר דשאים וכו',

דען הייזיגען נחאעו, טברקסען ויינעו געטרייען אברהם! דינו הקט ער חייך
 דקספענט הייגעטקערט. מ., "ערחינגערע דרך טשעטו דעו רזהענ
 טחגו! ה'חוטע דען שנת ווקה!" וקוויטען דיח ווקרטע דעו פיערטען
 געבטעטעו. ביידע חוידיריקע עטהאטען חיינערזויח; דעו רוחעטקג
 חיינגעדענק לו זיין, חוס חיהן געביהרענד לו פיערן. נ. ריענעו געבטע חיוט
 דער חיכעגריך קמן פייכעמוזיעבליג דער געזייטערטען ווקרטע גקסעטע, עו
 חיוט זויטער חוזר ריין. ס. מיהת גזייכעקרויג חיוט יענער פיערטע ספודך:
 "דיח ערדע בריגע זאזערזייח טברקסען חוכד פרוטביייע הערפקר." גקסט
 ערסוף זאזענו זיינער פיערהערזויכונג, לו זיינען רוחאע. ע. ער חטת דמו פקרוז
 דינו חגעעזעגט; דקרט פיערן זיח דען ווקנעשנת, זיח, דערען בעטקפטיגונג
 היער רחו זעענעקערקוויקענדע געזעטן, דיח ריינען זעאען גקסטעו ווקרטען.
 חו

נְתַקְשָׁמָה. וּבְלֹאוֹתֶיהָ פִּשְׁמָה. מִמּוֹר מְקַטְרָה:
 מְהוֹר בְּאִשׁוֹזְהַר. יָרַד לְרֹאשׁ הָהָר. וְנִזְדַּעְזַעָה
 בָּרָה: יִשְׁבָּה בְּנִקְיָקִים. מִחֲרַדַּת הַבְּרָקִים.
 וּמְקוֹל הַהֲבָרָה: כִּלְלָה עֲדָיִים. וְנִכְוְנוּ שָׂרִים.

פצת פֶּבֶר פְּהַשְׁמַע בְּתָרִין • יוֹדוּךָ יי כָּל מַלְכֵי אֶרֶץ • פִּי
 שָׁמְעוּ אֲמִירָה: צְמָרוּ שְׁבָעִים וְשִׁבְעָה בְּנִבּוּלוֹ • בְּאֶשְׁרֵי דְבַר
 יי בֵּינָה מִשָּׁה לוֹ • בְּעִלּוֹתוֹ הִתְהַרָה: קְבוּעַ לְהוֹרִים מְאוּרִים
 חָבוּר • עַל אֶפְיֵי דְבַר דְּבוּר • בְּמֵאוֹרוֹת לְהֵאֲרִיהָ: רְחוּמֵיךָ
 כְּנִגְהֵרִיקָה הִשְׁוּוּ לְקוֹנָה • בִּבְד אָת יי מְהוֹנָה: בְּכָבוֹד
 וּבְמוֹרָא: שִׁנָּן לֹא תִרְצַח מִהַצְרִיחֵהֶם • שׁוֹפֵן דָּם הָאָדָם

כדאמרן. פלת כנר וכו' יודוך ה' כל מלכי ארץ, נבואה לעיל דף כ"ט א' ממאמר
 חז"ל. למדו שבעים ושבעה נבואות, כל"ל וכן הוא גם' מאמר השכל וכו' בן
 יצחקו שנים משכן תר"ג. קבוע להורים וכו', כתיב נב"ל כנר את חניך ואת
 חטך וכתיב נב"ל יהי מאורות נרקיע השמים אלו המאורות הם חניך ואחך, חניך
 זה השם חניך וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל
 כד יב' ואין ירח אלא ככבת ירחך לא יאסף ביה' יהיה לך לאור
 עולם (ישעיה ס ב) וכל זה הכל אחד עכ"ל. וי"ג קבוע מאורות להורים חבוּר
 והגירסא הזאת מתיישבת יותר על הלשון. רחומיך מכהרין, חניך ואחך המדממים
 אותך ומכהירים עיניך. הוֹבּוּ לְקוֹבֵיךָ וכו', כמו שאו"ל בנ"ס קידושין דף ל' א' כאשר
 כנר את חניך ואת אחך וכאמר כנר את ה' מהוכך השם הכתוב כנר את אב ואם לכבוד
 האקום, כאשר איש אמו ואביו תיראו וכאמר את ה' אלהיך תירא השם הכתוב ירא
 אב ואם למורא המקום וכו'. סוף ל' דיבור כמו ושנחתם לבניך. מהלכות הדם

פ. מוֹעֵד דְּמָוּ פִּינְכֵס ע געבטט חויוטפּרן: געהרע דיינע עלטערן! דח
 דוֹרִיגטען מיהן דים קהיגע דער עררע; (4) זיח העטטען עו וּמְחַן בַּעֲהֵרָה
 לִיגֵט. צ. מיינערהחוב ריעטעו געביעטעו זיעגען זיעבענחודיעכ"ג געבטטעו;
 געטט העט זיח מיינליך דעט ניש מיינערויעפערט, נוו ער חויל דען בערד
 סיכי גייג. ק. יענער פֿינכטע טפּרן: עו ווערדען זיכטער חין דער חויוט
 דעהבונג דעו היימטוֹן; גזילט דיעזעט געבטטע חין היימילט דער בעזייכט
 טונג. ר. דיינע עלטערן זינד דייכט בעזייכטער, זינד דיינעט טפּפֿער קהליך.
 פֿערטערע געטט זיט דיינעט גוטע, העלפֿטענר חונד עהרפֿורכטוֹפֿען.
 ש. מיט זעכטען בעפֿעהלער: דוח זלזוט ניכט ווערדען ניכט חונד
 טונדיג באוט פֿערגיעסטען; ווער זענעטעכאזט פֿערגיעסט, דעסטן באוט: מוֹד דוֹרָך
 זענעטען

(4) מונטער עלטערן ווערדען ניכט נור דים עלזייגער, זקטען חויד
 מוֹד קבערע חונד פֿערגעטעטטע פֿערטטאנען.

לְיוֹנָה מִסְתָּרָה: לְמָרָה בְּמָה לְעַבְדוֹ • בְּכָל
 לְבָה לְכַבְדוֹ • וְהִדַּת גַּמְתָּרָה: מְלֵאָה פִּיהָ שְׁחֹק •
 בְּיוֹם נְחִינַת חֶק • בְּכָל מִפְאָרָה: נְחָמְדִים
 ירשה

בְּאָדָם • רָמָז לְהַגִּירָה: הֶקְרַף מִצְוֹת-הַמִּשִּׁים בְּאֶפְנֵי
 הַמַּעֲיָם • חָרַב פְּתָחוֹ רְשָׁעִים • בְּלִבָּם לְדַרְקָה: תֵּאֵם לוֹ
 מְעוֹפְפִים וְיִשְׁרוּץ הַמַּיִם • עַל פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם • לַחֲבָרִים
 בָּרָה (כ"א וְאֶרְחָה לְהַבְרָה): שְׁלֵא יִבְלַע גְּדוֹל לְקַטָּן בְּרָגִים • כִּי
 עִיפָה נַפְשִׁי לְהוֹרְגִים • מִחֲנִיפֵי אֲרוּרָה: רָמָז לֹא תִנְאֲף

יחוסים

ל' לטקה בענין קול דמי אחיך לוציקים אלי מן האדמה. להגירה, ל' במים הכנרים
 חרלה (ש"ג יד) ענין הזלה, לדקרה, ל' דקירה וכעילת החרב. האם לו. כ"ב
 ככ"י ועיקר וצעמו חיבר ל' תאומים. מעופפים ושרץ המים על פני וכו',
 סרכוהו שרץ המים ומעופפים על פני רקיע המים וכל השרץ בעבור החרוה.
 ו"ל הרי"ג, כתוב במ"ת לא תלח ובתיב במ"כ ישרלו המים שרץ כפש חיה, גם אתה
 לא תהרג אדם שנקרא כן דכתיב ויהי האדם לכפש חיה, ולא תהא כדגים
 שהגדולים אוכלים הקטנים עכ"ל. לחנרים כרה, ל"ה יברו עליו חנרים
 (חיוב מ ל) וצעמו לחנרים וחכמים השביל והחכים ללמד מנבו שלא יבלע. כרה,
 ל' השכלה לדעת רש"י גם, וככ"י גרם וארץ לחברה והוא ל"ה בחיוב ל"ד ו'. מחכימי
 חרורה, בענין שא' כרטיחה ולא מחכימו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא
 יחכיף את הארץ (במדב' לה לג) וכתיב ותחכימי ארץ בזכותך וזרעתך (ירמיה
 ג ב), וחרורה תאר לארץ ע"ש חרורה האדמה בעבורך (בראש' ג יז) כי בעבור

מעטען וייערער פֿערגרעסען ווערדען! ח. חין ריעועען זיעגט דער גרוזר פֿון
 פֿאכֿליג פֿעהיליכען געבטעטען. דח: טווערט, וך דער פֿרעפֿלער ווידער זיינען נפֿלֿ
 וטען ליעהט, אוס לזריקע חין ייין הערן געטעמסען ווידערען. ח. ריעועען געבטעטע
 קמן דער זעכטע טפֿרוד: דח: ווחסער רעגע בענעטעטע טהיער חוזר
 געפֿויגען חן דער חוידעהעזנ דעו היימליך, לור זייטע גענעטלט ווערדען.
 ש. זייד ניכט וויח פֿיטע, ווח דער גרעסערע דען קווינערן פֿערטייליגט.
 אחרער זינר זיינעט גאטטליכען ווענען לווידער, זיח טקדען דחן וחד.
 ר. דח: זיעבענטע געבטעט: דח: וקוונט ניכט עהע ברעכ'ן,
 העטע

יְרֵשָׁה • לְהִיזוֹת לָהּ מוֹרְשָׁה • לְצַבִּי וְתַפְאָרָה:
 סְלִסּוֹל פְּנִינִיָּה • חֲגָרָה בְּעוֹז מְתַנִּיָּה • עֶקֶב טוֹב
 סְחָרָה: עֲרֻכָּה שְׁלַחְנָה • וּמִלְכָּה שָׁם חֲנָה •
 וּלְלַחֹם נִסְחָרָה: פְּתוּבֵי אֵשׁ וּמַיִם • יָרְדוּ מִן
 הַשָּׁמַיִם • לְרַקַּד בְּחִבּוּרָה: צוּרָה חוֹךְ עִירִין •

גודע

יְחוּסִים לְרוּמָמוֹ. כִּי הִלַּק יְיָ עִמּוֹ. נִחַלְתָּ שְׁפָרָה: קָצַב
 תַּמְשִׁים וְשִׁמְנָה בּוֹ נֹעְדוּ. אֲשֶׁר חֲכָמִים יִגְדּוּ וְלֹא כִתְדוּ.
 לְעֵלָם וּלְהַסְתִּירָה: צְוּי תּוֹצִיא הָאָרֶץ לְמַלּוֹ מִנְּהָ. נִפְשָׁ
 חַיָּה לְמִינָהּ. וְחַיְתוֹ יַעֲרָה: פָּרְצוּ בַּתְּהָרָה מִפְּלֵי בְּשָׂרָו

דבוק

החמא כת קללה. יחוסים לרוממו, כדי לרומם ולגדל לו נכים מיוחסים כי חלק ה' עמו ובחלה יפה לכן לריכוס להיות קדושים כדכתיב בסוף פ' ערוות קדושים תהיו כי קדוש אבי ה' אלהיכם וכמו שאמרו עליו רז"ל הוו פרושים מן העריות שכל מקום שאתה מולא גדר ערוה אתה מולא קדוש. לרוממו, לרומם לו ול' גידול הוא כמו נכים גדלתי ורוממתי (ישעי' אב), וכיוי הו' במקום שימוש ל' כמו נספר לעדי אגידכו (איוב לא לד) אגיד לו. קלכ, טקן. בו כועדו, בדבור זה כקבלו כ"ח מלות והיינו כל היסורי ניהא והשתגלגלים על ידיהם כענואר נספר מאמר השכל. לעלם ולהסתירה, כמו שאז"ל אין דורשין בעריות בשלשה. זווי תוליד וכו', בתיב צמ"ת לא תחאף וכתיב צמ"ב תוליד הארץ כפש חי' למיכה וחיתו ארץ למיכה, שלא ינול אדם על אשת חבירו שלא הוא מיכה ולא היא בת זוגו ועל כיוצא בזה בתיב תוליד הארץ כפש חי' למיכה שלא תוליד האשה אלא מיכה ועי' הוא מיכה? בן זוגה. למולו מיכה, לכגדו הוסיף, ל' אשר מיכה את מאכלכם (דניאל א י). פרכו בעהרה וכו', מלאכו ל' פריעה כפריה ורניה כן ירנה וכן ישרון (צמות א יב) הזכו ולא יפרו (הושע ד י) ת"י יסבון כסין ולא יולדון, ופעם המלא' מיכי בעלי החיים כולם פרים זרנים בעהרה להיותם מתדבקים בעיכס כולם ולא יתדווג עין א שאינו מיכו, וכן ראוי לכל איש מיאשי עין האכזזים שהוא נבחימת העין משייני סוג החיים לפי הטובח שפש החי הוא חומר המדבר ולא מלאכו מיכס נמדבר כמו שגלאום נחי לכן אישי האדם הם כנגד מיכי החי, וזאת תורת ההשגחה לפי דעת תורתנו הקדושה כמו שכתב הרב רבינו העורה זל"ג סוף פ"ו מחלק ג' והחכם ר"י אלכו בעיקרים שלו מאמר ג' פ"א ע"ג, ועיין עוד בפ"י חוככ נשפש לאיוב פרק י"ד וע"ו, ופעם ידנקו כעעם ודנק באשתו. ובתר להכתירה, ע"ד אשת חיל עשרת נעלה (משלי יד) וללחות

הקטטע לוד חבייבט, ויך חייבע ערדע נחלימן לו טטיטעטן! דענו עוויגען טהיילן מינוט
 זיין פֿוק, עו מינוט מיהט מיין קויימער. ק. חין דיעועט געבטטע זינד פיינשאונדמכט
 זיג פֿערמערטונגען בעגריפֿטען; דיח ווייטען וויסען זיח לו ענטוויקקעטן חונד חויפֿט
 לזלוקה'ען. צ. מיט דיעועט געבטטע טטיאחט דער ויטבענטע שפרוך מיבערמיין:
 דיח ערדע כרויגעט בעועטלעטען טהיער הערפֿער, חויך געוויזד דע: וויזרען, יעדע:
 נַך ווייער מַרט. פ. דיח פֿערטפֿעלונגען מיט טהיעררייך מינוט ריין, יעדע מַרט
 בוייבט

נודע בשערים. כי לא הגבורה: קציעות
 ואהלות. מבסמת בשיר ותהלות. וחסד
 מקיזרה

דְּבִקוּ. אִישׁ בְּגֻחְלָתוֹ יִדְבְּקוּ. כְּתֹר לְהִתְקִירָהּ: עֲרֹבוּן
 רַעַד מִגְּנוּב הַזֹּהִירָא בְּקָדְשׁוֹ. חוֹלֵק עִם גֶּנֶב שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ.
 וּבְבֵיתוֹ מְאָרָה: סְפִירַת תְּשֻׁעַ וְחַמְשִׁים בּוֹ תִמְצָאָנָה.
 וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה. וּמִשֶׁם בְּאָרָה: גִּסְמָךְ לֹא מֵאִמֵּר
 גִּתִּיתִי לָכֶם לֶאֱכֹל. בְּיִרְק עֵשֶׂב אֶת כָּל. לָכֶם לְהִתְקִירָהּ:
 מִדְּהַפְקֵר וְלֹא מִגְּנֹבָה תֵּאכְלוּ וּשְׁבַעְתֶּם. אֶכּוֹל וְשִׁבְעֵי
 וְהִלְלֶתֶם. שֵׁם הַנּוֹרָא: לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַד שְׁקָרִים לְכֹזֵב.

המליצה אשר משלי בשו' דנקו כלשון הכתוב בחייב ע"א ע"ו ר"ל מין צמיחו וכשרו.
 ע"פ ל"י, ל' כמילות חתיכות כמו שפ' רש"י ז"ל, וצ"ר, ל' קורנה ומשפחה כש
 ומצדך לא תתעלם (ישע' כח ו). ערנון רעך, קצין רעך, וכיזה הקצין כשם ערבון
 כי קציו של אדם ערובים ערובתו. חולק עם גנב אכזב כשאו, ל"ה בשלי כ"ג
 כ"ד. ובנייתו מארה, שצ"ח זאת האלה היוצאת וגו' ונחה אל בית הגנב וכלתו
 (זכריה ה). ספירת, משפר. ואיש תבונה ידלנה, כל"ל כלשון הכתוב משלי כ' ה'.
 ומשם בארה, ומשם לבאר אותם. כסמך לו וכו', ז"ל הרי"ג, כתיב במ"ח לא תגנבו
 וכתוב במ"ב הכה כתיב לכם את כל עשב זרע זרע וגו', מה שכתבי לכם יהיה שלכם
 לא תגנבו מאשר עב"ל, וזה טעם מהפקר ולא מגניבה וכו' ואשר וצבתם אכול וכו'
 כלשון הכתוב ויאל כ' כ"ו ואשר והללתם שם הכורא לרעו א מה שא"ל כש"ל כ"ד
 א' הרי גזול וצירך חין זה מצדך אלף טכאץ. וכבר כתנתי לעיל כי לפי פשוטו לא
 תגנבו כולל כל עיני גניבה הנעשה בסתר יהיה טעון או כפשות. רעך ורע אביך אל

בזייבט ביח מהרער מרט. וף בזייבע חויך יעדער מחן ביח זיינעטן מייגענטהאט
 חוהר טהיקקע זיך מיט דער קרמנע זיינע מייגענע הויפטענע. ע. ניכטו פמן דייכענע
 נחכטעטן העכע חוהר גוט לו ענטווע ברעו, העט גמטט מיט מ'טעו בעפעה
 זען. ווער מיט דיעבען טהייזט, דער מיט זיך זעלבסט פיינד, חין זיינעט הויזע רהט
 דער פוןך. ס. היערוי זמסען זיך דער געכטטע נייחמוהרפליג פוןגערן; מין
 ווייזער מחן ווירר יח הערלזוייטען חוהר דמרוי לו פערסטמריגען וויסען.
 ג. דיעזעט געכטטע קמן לוגעוועזט ווערדען יענער מ'טע עס רוד; מיך חיבערע
 געבע מיך מ'זע ערדענגעוועזע לור ספיוע, זח וויח מיך מיך ריח קרייטער דע:
 פארטע ערויבען מ'זע לו געניעסען. ס. פמן געמיינטמ'טען דינגען, ווף
 קיין דיעכטטהל סטמטפירעטע, זמזט מיהר מיך: מהערן; דמ'מן קעננט מיהר
 געניפעטען לור געניבע חוהר דמ'מן דמ'פיר דעט פורכטב'רען, הייזיגן נחטען. ל. רוח
 זמזוט ווידער דיינען נחכטען קיין פמן לייזיגניס, קיינע זיגע

מְקַשְׂרָה: רַבּוֹת עֲשׂוּ הַמוֹנָה. וְאַתָּה עֲלִיתָ עַל
 כְּלָנָה. בּוֹאֵת מְאֹשְׂרָה: שׁוֹשְׁנֵת עִמָּקִים. קְבֵלָה

מצות

הַעֲדָה וְהַעֲבִיד אֶת אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיִךְ. תְּהַלְתָּה לְסִפְרָהּ: כְּלוּלָת
 חַמְשֵׁים וְשָׁתַיִם בּוֹ גִּסְבָּם יִדְעֵה לְבַחְכֶּם בְּמִשְׁפָּט לְחֻקְהָהּ:
 יִצִּירַת אָדָם לְלֹא תַעֲנֶנּוּהָ הֶקְבַּע. שֵׁשׁ הֵנָּה שָׁנָא יִי וְשִׁבְעַע.
 תַּעֲוִב נִקְרָא: טְפִיפַת שְׁטִימִים וְהוֹלְמִים תַּעֲקֹר. יִפְתִּיחַ
 כְּזָבִים עַד שְׁקָר. כִּי דָבָר סָרָה: חֲמֻדַת רַעְדָה בַּל תִּתְאַוֶּה.
 וְהִיטָה בְּגַן רְוָה. וּבְנֶהָר לְהִתְגַּבְּרָה: זְבוּדִים אֶתוֹ חַמְשֵׁים

תשובה, ל"ה במסכת "וי", וזמרו ו"ל בניקרא רבה רבי פ' ו' ובפס' כי תמצאו ושמעו קול
 שלה והוא עד וגו' זהו שאמר הכתוב אל תהי עד חכם ברעך והשמת בנשחך (משלי
 כד כח) אל תהי עד חכם חלו ישראל שאל' וזאת עדי כחם ה' ואני אל (ישעי' נג יב)
 כרעך זה ה' קצ"ה שאל' רעך ורע אביך אל תשוב וגו' והשמת בנשחך, מזהר
 שתימא אותו באכזי וזמרתם כל אשר דבר ה' כעשה וכשמע וכו' ע"ה, והוא משקיים
 תהלתו לספרה. וזולת ככ' גרם מיריבך וסרה. ידע לנ חכם, ככ' ל כלון הכתוב
 קהלת ח' ה', יצירת אדם וכו', ז"ל הרי"ג, כתיב במ"ת לח תענה וכתיב במ"כ כעשה
 אדם כללנו כדמותו, מי שהו כללם ודמות לח מעיד בו עדות שקר שכל המעיד בו
 שקר באלו מעיד למעלה עכ"ל. שז הכה שאל' ה', שאמר שז הכה שאל' ה' ושבע
 תוענת כפשו (משלי וטו) והוא ובעת עונן כקרא, וכללן יפית בזכיס עד שקר.
 טפיפת שמים והולמים, דברי שאל' אל אכזיס שמים והולמים. טפיפת, ל' דבור טרן
 והטף א' דרום (יחזק' כד ג). והולמים, מי שדבריהם במתהלמים והוינו כרגן שאמר
 דברי כרגן במתהלמים (משלי יח ח) ולהם והלם אחד הוא כמו שפירש"י שם. חמדת
 רעך, הדברים החמורים אשר לרעך כל תחזה. והיית כגן רוה, ל"ה בישעי' כ"ח י"א.
 זכודים אתו, כתוכים וכחברים עמו, זכודים ל' זכר טוב (בראש' ל כ) ע"ה פ' רמב"ן.

זיגע חיונו וגעו' — בעתהון ער חייך נייכטען — ער חיוט יח דיון
 חונה דיינעו חטטער גענעקס, בעמיילרע ריך פיענזשעהר, דעסען טוגענרען
 לז פערקירטען. כ. דיעונו געבוקט חוועלעסט דער געבוקטע לווייחחונדע
 פונעל'יג; חיון ווינעו הערן קחן חונד ווייס יוח דורך לעהרוקטלע לז עכטע
 וויקקעו. י. דער נייכטע עפרוך, פלן ערשט פלעונג דעו מענטשען
 חייט עכעכילרע גחטטעו, קחן דיעוועט געבוקטע גחטטעו, לז נייטע
 געוועטלט ווערדען. ועלז דיגען, וקט גחטט, העססע חיד, דחן ויעבעכטע
 חיוט איר חיון גריין: ט. פלעטערערדען חונד פערלוייזונגען ווער ווידער
 גחטטעו עכעכילרע זיגען ספריכט פירער פלנט לייגט, דער שפריכט גחטטעו
 לקוטערונג. ה. העכע קיינע בעגייעררע נחך דיינעו כחכזוטען
 קחוטב פירקייטעו, בעפעיהוש דחן לעהנטע געבוקט, דחן ווירוט
 דוח גערייהען וויח חיון וועסערריכער גחרטען חונד פנסוועלענדער שטרעקע.
 ז. מיט דיעוועט זינד פערנוקטע פיערמוכעפונעל'יג געבוקטע — דיח ווקרטע
 דער

מצות וחקים • בכתב מקהרה: ח' תורה מנינים •
 רשתים

אותיות מנין מצות הכלילם. אזי כגבור בגילה ושבחודה
 עם עולם. משה ובני ישראל לך ענו שירה ואמרו כלם:
 בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם.

מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא
 תהלת עשה פלא מלכותך ראו בניך בוקעים לפני משה:

אמונה אמן שבעה אותיות נותרו. לעמת
 ימי בראשית נאמרו. יפדת עז יזנק עם איש
 שיבה שזררו. זה צור ישענו פצו פה ואמרו:
 זה צור ישענו פצו פה ואמרו.

יהוה ימלך לעלם ועד:

ונאמר כי פדה יי את יעקב ונאלו מיד חזק ממנו.

עצות

דומות לו י"ב כעבור שבעה עשר כלים בליווי אותיותיה הוא נגמרת כל שבעת יום
 דוק ותמצא. תוי כגבור וכו', תו כגאלם כננה כגבור וכמו שמי' רש"י סס.
 אמונה אותן, טעמו חכן חמת ואמונה הוא כי שבעה אותיות וכו' ובלשון הסדרה הכ"ג.

בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא
 תהלת עשה פלא מלכותך ראו בניך בוקעים לפני משה:

כפר, מאד אביה ואמה. נצח ירבו ימיה.
 לא חרצח, סדור בצלמי ובגלמה. עליון
 צורך המליכהו כנאומה: זה צור ישענו פצו
 פה ואמרו: יי ימלך לעלם ועד:

ונאמר כי פדה יי את יעקב ונאלו מיד חזק ממנו:

לא

עֲצוֹת מִרְחוֹק מִקְרָא אַחֲרוֹן מְעִידֵנוּ • זְכוֹת
 לְעֹלֹת לְצִיּוֹן קָרִית מוֹעֵדֵנוּ • רְאוֹת מוֹפְתֵי
 גְּאֻלָּה בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ • לְגֻאֲלָנוּ מִיַּד חֶזֶק מִמֶּנּוּ •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ גְּאֹל יִשְׂרָאֵל •

הַשְּׂפִיבֵנוּ יְיָ אֱהִינּוּ לְשָׁלוֹם וְהִעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים וּפְרֹשׁ
 עֲלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמְךָ וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 לְמַעַן שְׂמֹךְ וְהַגְּבִיעֵנוּ וְהַסֵּר מֵעָלֵינוּ אֹיֵב בְּדָבָר וְחָרֵב וְרָעֵב
 וַיְגַוְוֶהֶסֶר שְׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ וּבְצֵל בְּנִפְיָךְ תִּסְתִּירֵנוּ כִּי
 אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה כִּי אֵל מְלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה
 וּשְׂמֹר צְאֲתָנוּ וּבִיאָנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם •
 וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמְךָ •

בְּרַבֵּי תוֹרַת נְתִיחָתָנוּ נְעִימִים • נִתְעַטְרוּ נִבְתָּרוּ
 כְּתוּרִים

עצות מרחוק, הוא רישא דקרא של אמונה אומן (ישעי' כה א) וטעמו מה שיענת
 מרחוק לגאלנו מקרא אחרון מעידו לנו, שכן המקרא האחרון שנכניאים הנה חכמי
 שולט לכס את אליה הנביא וגו' בכוף מלאכי, והוא היה סוף הנביאים.
 ברבי תורות, נרבו תורות, והוא עש"ה אכתב לו רבי תרתי (הוטע ט יב).
 נתחבמו, נעשו חכמים מחוכמים. נעימים, ישראל. נתעטרו וכו', כמו שאו"ל במס'

לֹא תִנְאַף, פְּעֻמוֹת חוּצוֹת וּמַחְלִיקוֹת •
 צוֹדוֹת נְפִשׁוֹת בְּשׁוּהוֹת עֲמוּקוֹת • לֹא תִגְנוּבוּ,
 קְבוּצוֹת זָהָב חֲשׂוֹקוֹת • רַחוּם יִגְאֹלְךָ מִמְּצוֹקוֹת •
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְלֶךְ צוֹר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ •

השכיבנו וגו' על סבת שלומך.

לֹא תַעֲנֶה, שְׂקָרִים לַעֲנוֹת בְּעֲרוֹתֶיךָ •

**בְּתָרִים מִסִּימִים • נִתְאַשְׁרוּ בְּמִיּוֹתָן לָהֶם לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים • יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בְּיַי תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:**

מיוסד ע"פ א"ב, ובסוף חתום שהמ"ח אליעזר ברבי נתן גדל ויאמץ בחורה
אמן ואמן, והשיטה האחרונה מכל חרות חתום לעולם על ל' הכתוב ממש.

**אֲשְׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹדָה עִם סִגְלָתוֹ • בְּשֵׁתִי קְדָשׁוֹת
קְדָשֶׁךְ לְשִׁמּוֹ בְּקְדָשְׁתוֹ • גּוֹרְלֶךָ תוֹמֶךָ וְחִלְקוֹ אֶתְהוּ וְחֶבְל
נַחֲלָתוֹ • דוֹרֶיךָ אָהֵב וְהַקְדִּימֶךָ לְכָל יְסוּדֵי אֲגֻדָּתוֹ • הַפְּתוּב
מְעִיד וּבְהִיא פְתוּב שְׁשֵׁתוֹ • קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רֵאשִׁית
תְּבוֹאָתוֹ: וְאַרְצֵן פְּרוּשָׁה בְּעֶשֶׂר מַעְלוֹת מְקַדְּשָׁה • זָכָם**

שנת ד' פ"ח בשעה שהקדמו ישראל נעשה לשמע באו"ס רבוא של מ"ה וקשרו לכל
אחד ואחד ב' חתרים. נתאשרו, נעשו מאושרים במאמרו ית' כדכתיב מ' יתן והיה
לכנס זה להם וגו' (דברי' כו). ישראל נושע וכו', ל"ה בשיעיה מ"ה י"ג.
אשריך, בשתי קדושות וכו', בויקרא רבה פ' כ"ד: בכל יום ויום העליונים
מכתירים להקנ"ה ג' קדושות. מה הקנ"ה עושה? נותן ברואו אחת ושתיים בראש
של ישראל הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם
קדושים עכ"ל. גורלך תומך, הוא תומך וסומך גורלך שנאמר אתה תומך גורלי
חבלים נפלו לי בנעימים (תהלים טו ה) ואמרו עליו בשחר טוב הגורל הזה תמכני
בסיני, חבלים, תורה שנכתב ותורה שנעל פה, אמר ר' פינחס הפלת גורלות על
או"ה וזלי נמלא בנעימים בהנחל עליון גיים וכו', וזהו וחלקו אתה וחבל נחלתו.
דוריק, ירדותיך. והקדימך לכל יסודי אגודתו, בנראשית רבה פ' א' שזה דברים
קדמו לבריאת העולם יש מהם שנבראו ויש מהם שעלו במחשבה להנראות, התורה
וכסא כבוד והאנות וישראל ובית המקדש ושמו של משיח וכו', איזה מהם קודם?
ראב"כ אמר התורה קדמה ר"ה ור' ירמיה בשם ר"ש בר' אמרו מחשבתן של
ישראל קדמה לכל דבר וכו' עכ"ל, ואמרו עוד שם בנראשית ברא אלהים בזכות
ישראל שנקראו ראשית שנאמר קדש ישראל לה' ראשית תבואתה (ירמיה ב ג) עכ"ל.
ושני המאמרים יתאחדו ולא יתפרדו והכוונה בהם כי שתי הדברים הם יסודי
הבריאה, ויסוד היסודות ישראל, והוא שדקדק הפייטן ואמר והקדימך לכל יסודי
אגודתו כי חמשת הדברים הם יסודי העולם וישראל קדמו להם וכנה הם יסודי
היסודות. ודקדק עוד ויאמר, הכתיב מעיד ובה' כתוב שיטתו וכו' ור"ל כי מן הכתוב
הזה נעלמו יש עוד ראיה שישראל קדמו מדכתיב ראשית תבואתה נה' והיה
ראוי תבואתו נו' כמשפט הכינוי לנאמר אלף שלכך כתב נה' לרמוז שישראל
הם ראשית חמשת היסודות הנזכרים — וזה דקדוק נכון מאוד אף שנעל הדרכה לט'
הזכירו בפירושו. ויש להטעים הענין עוד באמרו שהנריאה תכונה בשם תבואה
בהנטרפות אל הדברים הקדומים לה שהם כנת ההווה. נעשר מעלות, כמפורש

תְּרִדוּךְ צֶדֶק בְּכָל אֶרְחוֹתֶיךָ • לֹא תַחְמוֹד,

לַעֲמֹס מִכָּל אֵם נִפְרָשִׁים בְּקֹדֶשׁהּ. חֲבִיבִים בָּנִים נֹחַלֵי דַת
 מִזְרָשָׁה. טָנָא בְבוּרִים מִשִּׁבְחַת הָאָרֶץ בְּזִרְיוֹת לְהַפְרִישָׁה.
 יָפָה מִצְוָה בְּשַׁעֲתָהּ בְּעַתָּה לְהַחִישָׁה. בְּיוֹם הַבְּבוּרִים
 בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחַת חֲדָשָׁה: כְּבוֹד הַלְכָנוּן בֵּית לִפְרָ אֲשָׁבֵל.
 לְהַעֲלוֹת וּלְהַבִּיא מִרְאשֵׁית פְּרֵי כָל. מִצְוֹת בְּבוּרִים רְאָה
 תֵּאָנָה רְמוֹן וְאֲשָׁבֵל. נִכְפָּר מְבִשָּׁל מִסְמָנוּ לְהַבִּיאֵנוּ
 לְאִמְרָבֵל. סוֹדֵר בְּבוּרֵינוּ לְהַדְרֵן וּלְעַטְרֵן מִכָּל. רְאשֵׁית
 כָּל בְּבוּרֵי כָל וְכָל תְּרוּמַת כָּל: עִירוּ שָׁל מְעַמָּד מִתְּפַנְסוֹת
 כָּל הַעֲוֵרוֹת. פֶּן יֵאָהִילוּ לָנִים בְּרַחוּב כָּל הַשְּׁעִירוֹת. צַהַר
 עָלָה מְמַנָּה אוֹמֵר קוֹמָה וְנַעֲלָה צִיּוֹן בְּשִׁירוֹת. קְרוֹבִים
 מְבִיאִים תְּאֵנִים וְעֵנָבִים בְּהַדְרֹת. רְחוּקִים מְבִיאִים
 צְמוּקִים וְגִרְוֹגְרוֹת. טַבּוֹת מֵאֵד פְּתֵאֵנֵי הַבְּבוּרוֹת:

במס' כלים פ"א מ"ו. מכל אום וכו', כדכתיב כי עם קדוש אתה לה' אלהיך
 ונך נחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים (דברים יד ב). משנת הארץ, מן
 ז' מינים שנתבצה בהם ארץ ישראל. בזריות להפרישה, ראשון ראשון שנכר
 מפריש כדתנן גריש פ"ג דנכורים. זיוס הנכורים וכו', ל"ה בנמנר כ"א כ"ו.
 כבוד הלכנון, לכנון ביה"מ כמו שאז"ל על ההר הטוב הזה והלכנון. בית כופר
 אשכול, ביתו של הקב"ה המתואר אשכול הכופר בגיר השירים וכמאמר ז"ל
 במסכת שנת דף פ"ט. מראשית פרי כל, שנאמר ולקחת מראשית כל פרי האדמה
 וגו' (דברים כו ב). מצות בכורים רואה וכו', כ"כ גריש פ"ג דנכורים: אדם
 יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שנכרה אשכול שנכר רמון שנכר קושרן נגמי
 ואומר הרי אלו בכורים וכו'. כבכר, כ"כ בכ"י וכן עקר לשון נכור, ומה
 שאמר מנושל ר"ל מנושל מעט אע"פ שלא נתבשל כל נכרו שהרי יכול לקרוח
 שם כשהם פנים. מסמנו, כ"כ בכ"י והוא ל' סמן והיינו שכורך עליו נמי
 או דבר אחר לסמן, ונספרינו מוזמנו צו' ויהיה עמומה שהיה מוזמנו לנכורים
 על ידי סמן. לאמרכול, הראש הממונה על הדבר נקרא אמרכול, וכאן ר"ל
 ראש המעמד כי לעירו היו מתכנסים. סודר בכוריו, כל אחד היה מסדר
 בכוריו בכלים והיה מהדרן ומעטרן מכל המינים הטובים והיפים להניחם למעלה.
 ראשית כל בכורי וכו', ל"ה ביסוקאל מ"ד ל'. עירו של מעמד וכו', שם משנה
 ג'. נורר עולה וכו', שם משנה ג'. טובות מאד וכו', ל"ה בירמיה כ"ד ג'.

יִזְבִּי צַחֹת קִנְיִן עֲמִיחָהּ. בְּנֵיה מִשְׁפָּנוֹת הַשְּׁלוֹם

תשכב

שור הולך לפניהם וקרניו מצפות והבי. תג זית בראשו
 וחליל מכה להצביא. אוי בהגיעם בקרוב לקרית לביא.
 לעטר בכוריהם שלוחים רצים לפניהם כצבי. ופי
 תפארתו בשבעה כלים להביא. ראשית בכוריאדמתך
 בית ייאלהיך תביא: עטרו בכוריהם יוצאים לקראתם
 בשעה. וזרו לפי כבוד הנבנים לצאת ולעדה. רצים
 לשאול בשלומם סגנים ואמנים להחדה. באמר באכם
 לשלום להרגולם לעתיד לדדה. רגילים היות לבוא
 ולהביא ולחוג מועדה. וחג הקציר בכורי מעשיך אשר
 תזרע בשדה: בהגיעם להר הבית אף המלך סלו מרים.
 יחד בבואם לעדה דברו הלויים בשירים. נואמים
 ארוממך יי כי דליתני וגומרים. תורים וגזלות שבצד
 הסלים עזלות להדרים. גותנים מה שבידם לפתנים וכל
 הפרשה קורים. והניף הכהן אתם על לחם הכפרים:
 יודע מקרין ואינו יודע מלהבסיפה. גבול קריאה מעצרת

תג זית, עטרת של זית, להצביא, להעלותם בצנא. לקרית לביא, תאר לירושלים
 כדכתיב אריאל קרית חנה דוד (ישעי' כט א) ע"ש פי' רש"י והיינו לביא והיינו ארץ
 או שיהיה עצמו עירו של דוד המוכה לביא. לעטר בכוריהם וכו', שם נמשכה
 ופי תפארתו, טעמו מזה מן המוכה להביא הככורים בשבעה כלים כל מין בכלי
 מיוחד כדל' בתוספתא. עטרו בכוריהם וכו', שם מ"ג. להרגילם לעתיד לדדה,
 שעל ידי זה שנתקבלו בסגר פנים יפות היו מרגילים לבוא לעתיד. לדדה, ל'
 הלק, ותפס בלשון זה בעבור שמאזננו בשולי רגלים כדכתיב אדדס עד בית
 אלהים בקול רנה ותודה (תהלים מג ה) וע"ש כי' רש"י. בהגיעם להר הבית וכו',
 שם מ"ד. תורים וגזלות שצד הסלים וכו', היו תולים מזד הסלים תורים וכו'
 יונה כדי לעטר את הככורים והם היו עולות כדל' שם מ"ה וזירושלמי, ועולות
 כעוף נעשים בקרן דרומית מזרחית כדליתא בשנה ה' פ"ו דנחשים וזהו עולים
 להדרים, יודע וכו', שם משנה ו'. מלהבסיפה, שלא לבייש את שאינו יודע. גבול

תשכב וערבה שנתך: ברוך אתה יי הפורש

ועד זמן אסיפה. דבר שמחה מאז והלאה לא תשופה.
 לא קורין ומביאים עד הנפה לערפה. ומאז אין מביאים
 קדם יום הנפה. ממושבותיכם תביאו להם תנופה:
 ומה יפו בעמיה בעלים תאמי צביה. ישירו בעלותם
 שמחתי באומרים לי גלך בית יה. אומרים עומדות היו
 רגלינו בשערי בנייה. מומרים בהר הבית הללו בקדשו
 בהנויה. צוהלים ורוננים בבואם לעזרה בהודיה. כל
 הנשמה תהלל יה הללויה: בהיות כל אלה תקפו משעני.
 תשורתיו ומנחתי הולכת ומבפרת לפני. ועתה אין זבח
 ואספור ורונני. רהקנו מעל גבולך ואין להתשירך בקרבני.
 השיבנו יי אליך ונעבדך במאמר חיוני. באשר יביאו בני
 ישראל את המנחה בכלי טהור בית יי: אריאל בהיותו
 במוסדו רבעיו מבפרים. מעת נחרב לא כפרו הזבות

קריאה וכו', שם פ"א משנה ו'. מאז והלאה, מן החג ואילך עד חנוכה. לא תשופה,
 לא גלוי' לכן אין קורין אבל מ"מ מביאין עד חנוכה אבל מן אחר חנוכה ואילך אין
 מביאין עד עזרת וכל זה מנואר שם במשנה. יום הנפה, עזרת יום הנפת העומר.
 מה יפו פעמיה וכו', פסוק הוא בנר השירים ז' ב' וכמו שאמרו עליו רז"ל במס' סכה
 דף מ"ט ב', מה יפו פעמותיהם של ישראל בשעה שעולים לרגל! ישירו בעלותם וכו',
 כל הענין הזה מנואר בירושלמי פ"ג דכבורי' בדרך היו אומרים שמתני בחומרים לי
 בית ה' כלך, בירושלם היו אומרים עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלם, בהר הבית
 היו אומרים הללויה הללו אל בקדש, בעזרה היו אומרים כל הנשמה תהלל יה. תקפו
 משעני, הדברים שהיו למשען לי היו חזקים ותקיפים. ואין להתשירך, להביא
 תשורה לך. כמאמר חיוני, כמאמר הנבואה ישע' כ"ו. אריאל, תאר למקדש
 ע"ש המזבח. רבעיו מכפרים, פי' המפרש: "ע"ש וכסכו רביעית ההין"; ואינו נכון
 כי לא מלאנו בשום מקום שיהיה כסף רביעית ההין לכפרה גם אין טעם לומר רבעיו
 מכפרים כאלו לא הקרינו כ"א רבעים. ואולם הפי' האמתי הוא הכתוב המפורש
 ביוקאל ע"ג ע"ז שאמר שם והא ריאל שתיים עשרה אך בשתיים עשרה רחב

סבת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל
 ועל ירושלים:

וּנְדָרִים • גִּסּוּף נִחְשָׁב מִמְּלֵא גְרוֹן מוֹרִים • וּנְזַק לְחֻכְמִים
 כְּאֵלוֹ בְּבוּרִים מְרִים • מִקְרָא מְלֵא כֶּתֶב וּבְרֵאִיָּה לְדַבְרִים •
 וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בְּבוּרִים : אָפְסוּ הַזְּבָרִי בְּגֵאוֹה
 אִישׁ צָרְכָנוּ שׁוֹאֵל • מָטוּ וּפְסוּ אָמוּנִים וְאִין יָד לָאֵל •
 בְּפִשְׁנוּ תֵּאבְהָ וּמִצְפָּה לְבִיאת גּוֹיָא • חֻקְנוּ וְאַמְצָנוּ בְּבִנְיָן
 אֲרִיָּאֵל • סְלוּל הַשְּׁלוֹם פְּרוּם עַל עַמְקָה הַזֵּיא • הַשְּׁקִיפָה
 מִמְּעוֹן קִדְשָׁה מִן הַשָּׁמַיִם וּבִרְךָ אֶת עַמְקָה אֶת יִשְׂרָאֵל :
 בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׁ כֶּבֶד שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַם :

בִּשְׁמֵרׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־
 הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם : בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֹתָהּ הוּא לְעַלְמֵם בִּי־שִׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־
 הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָשׁ :
 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מַעְרֵי־יְהוָה לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל : מִי קָדִישׁ

רצוע אל ארבעת רבעיו, ועל פי' רש"י; ואז'ל במס' זרכות דף כ"ה ובמבואות
 ז"ו ס' זומן שנהמ"ק קיים מונח מכפר וכו', והן הן דברי הפייטן. כסוד
 נחשב וכו', ר"ל עכשיו שאין בהמ"ק קיים נחשב כנסך וקרנן כשאנו ממלאים
 גרון מורי התורה ונוקקים לחכמים; ומקרא מלא ראוי לדברים שנא' ויבא
 לאיש האלהים לחם זכורים (מ"ב ד מנ) ואז'ל במס' כתיבות דף ק"ה וכי
 אלישע אוכל זכורים היה? אלא לומר לך המניח דורן לת"ח כאלו מקריב
 זכורים. אפסו דונרי בגאווה, הזדיקים, כמו שאז'ל במס' זרכות דף י"ז ב'
 כל העולם כילו נזין זכרקה (של הקב"ה) והם (הזדיקים) נוזנים בזרוע
 (זרכות זכרים). אמונים, כשמואל הנביא שאמר ענו בני. סלול השלום וכו',
 לפרוש מסלת השלום על עמך הואל והתרנה! השקיפה וכו', ל"ה בדגרי' כ"ו ע"ה.

בִּשְׁמֵרׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית
 עוֹלָם : בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הוּא לְעַלְמֵם בִּי־שִׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
 יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָשׁ :
 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מַעְרֵי־יְהוָה לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל : מִי קָדִישׁ

אֲדַנִּי שִׁפְטֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הַיְּהוָה הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָאִי עֲלִיּוֹן
גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקִנְיַת הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא
גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה:

מְלֶכֶד עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יי מַגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ
מִכָּלֶּכֶל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶסֶר מִי בְּמוֹד בְּעַל גְּבוּרָתוֹ וּמִי רוֹמֵה לְךָ מְלֶכֶד
מִמִּית וּמַחֲיֶה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיֹת מֵתִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יי מַחֲיֶה הַמֵּתִים: אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קְדוֹשׁ
וְקְדוּשִׁים בְּכָל־יּוֹם יְהִלְלוּךָ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַיְּהוָה קְדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ.

וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקִבַּרְתָּנוּ
מִלִּבְנֵי לְעִבּוֹדֶיךָ. וְשִׁמּוֹךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ:

וַתִּתֵּן־לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה
וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשִׂשׁוֹן. אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה וְאֵת יוֹם חַג הַשְּׂבָעוֹת הַזֶּה. וְזִמן מִתֵּן תּוֹרַתְנוּ.

בְּאַהֲבָה מִקְרָא קִדְשׁ וְזָכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיִבָּא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה

וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר וְיִזְכְּרֵנוּ וְיִפְקֹדֵנוּ וְיִזְכְּרוֹן אֲבוֹתֵינוּ.

וְיִזְכְּרוֹן מוֹשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ. וְיִזְכְּרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשֶׁךָ.

וְיִזְכְּרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפִלְטָה לְטוֹבָה.

לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

הג השבעות הנה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקהנו בו
 לברכה והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים.
 חוס והגנו ורחם עלינו והושיענו. פי אליה עינינו. פי אל
 מלך העון ורחום אמה:

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיה לחיים ולשלום
 לשמחה ולששון כאשר רצוה ואמרת לברכנו:

לשם אלהינו ואלהי אבותינו רצה בטובתנו

קדשנו במצותיה ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובה
 ושמחנו בישועה וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו
 יי אלהינו באהבה וברצון בשמחה ובששון שבת ומועדי
 קדשך. וישמחו בך ישראל מקדשי שמך. ברוך אתה יי
 מקדש השבת וישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב
 את העבודה לדביר ביהך ואשי ישראל ותפלתם באהבה
 תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבדת ישראל עמך.
 ותחיינה עינינו בשובה לציון ברחמים. ברוך אתה
 יי המהיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
 לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה
 לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמתנו
 הפקודות לך. ועל נסיה שבכל יום עמנו ועל נפלאותך
 וטובותך שבכל עת ערב ובקר וצהרים הטוב בלא כל
 רחמיה והמרחם פי לא תמו חסדיך מעולם קנינו לך:
 ועל כלם יתברך ויתרום שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

ובל לחייים יודוק סלה ויהללו את שמך באמת ה' ישועתנו
ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:
שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם כי אתה הוא
מלך ארון לכל השלום וטוב בעיניך לברך את עמך
ישראל בכל יעית ובכל שעה בשלומך. ברוך אתה יי
המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדיבר מרמה ולמקללי נפשי תדום
ונמשי בעקר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיה תרהף נפשי וכל
החושבים עלי רעה מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבתם. עשה למען
שמך עשה למען ימינה עשה למען קדשתה עשה למען תורתך למען
יהלצון וידריך הישיעה ימינה וענני: יהיו לרצון אברי פי והגיון לבי
לסנייה יי צורי וגואלי: עשה שלום בטרומיו הוא יעשה שלום עלינו
ועל כל ישראל ואמרו אמן: יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

כ"ץ זומר קרוש חתקבל כחזל בחול וכחזל בשבת זומרים ויכלו ומנן אבות.

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל
מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש
אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:
ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון קנה שמים וארץ:
יום שבת זכור השמיע בסניי. נגיד עלימים
הוא קום משחהו. ומעשה מאבות מלאכות
ארבעים חסר אחת. ביום זה לא תוכל עשוהו:

וְמִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבְרֵי מַחֲיָה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ הָאֵל
הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין כְּמֹדֵהוּ הַמְּנִיחַ לַעֲמוֹ בַּיּוֹם שֶׁבֶת קָדְשׁוֹ
כִּי בָם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם לְפָנָיו גְּעֹבֹד בְּיִרְאָה
וּפְחָד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יּוֹם תָּמִיד מֵעַן הַבְּרָכּוֹת
אֵל תְּהוֹדִיאוֹת אֲרוֹן הַשְּׁלוֹם מִקִּדְשׁ הַשְּׁבֶת וּמִכֶּהֱךָ שְׂבִיעֵי
וּמִנִּיחַ בְּקִדְשָׁהּ לַעַם מִדְּשָׁנֵי עֲנַג זָכָר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצָה בְּמִנוּחַתְנוּ קִדְשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ שֶׁבַעֲנֵנו מִטּוֹבֶךָ וּשְׂמֵחָנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ • וְיִנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל
מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ • בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִקִּדְשׁ הַשְּׁבֶת :

בְּקִדְשׁ שְׁמֶךָ עַל הַשּׁוֹמֵר אֶמְרֵיךָ תַּחֲלֶה יוֹם הַשְּׁשִׁי כַּשֶּׁל כַּשֶּׁת.

סבוי... בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר-בָּנוּ מִכָּל־
עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן וְקִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו • וְתֵתֵן לָנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שְׂבֻתוֹת לְמִנוּחָהּ וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָהּ
חַגִּים וּזְמַנִּים לְשִׂשׁוֹן אֶת־יּוֹם הַשְּׁבֶת הַזֶּה וְאֵת יוֹם

חַג הַשְּׁבֻעוֹת הַזֶּה • זְמַן מִתֵּן תּוֹרָתְנוּ

בְּאַהֲבָה מִקִּרְא קִדְשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם • כִּי בָנוּ
בְּחֶרֶב וְאוֹתָנוּ קִדְשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים וּשְׂבֻת וּמוֹעֲדֵי
קִדְשֶׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן בְּשִׂמְחָהּ וּבְשִׂשׁוֹן הַנְּחִלָּתָנוּ • בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מִקִּדְשׁ הַשְּׁבֶת וּיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בְּאֵי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעְנוּ לְזְמַן הַזֶּה:

עֲלֵינוּ קִדִּישׁ יְחוּם יַגְדֵּל •

האל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֵינֶיךָ: הַגְדוֹל בְּכִבוֹד שְׁמֹךְ: הַגְּבוֹר לְנֶצַח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמְּלִךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כְּסֵאֲרָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ • וְכָתוּב
רָנְנוּ צְדִיקִים בְּיְיָ לְיִשְׂרָאֵל נְאוּהָ תְהִלָּה:
בְּפִי יִשְׂרָאֵל תְּתַהַלֵּל • וּבְדַבְרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ •
וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם • וּבְקִרְבֵי קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ •

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְפָּאֵר
שְׁמֹךְ מְלִכְנוּ בְּכַל־הוֹר וְדוֹר שְׁכֵן חוֹבֵת כָּל־הַיְצוּרִים
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהִלֵּל לְשַׁבַּח
לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדְר לְכַרֵּךְ לְעֹלָה וּלְקַלֵּם עַל כָּל־
דַּבְרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בְּרִישֵׁי עֲבֹדֶךָ מְשִׁיחֶךָ:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֹךְ לְעַד מְלִכְנוּ הֵא הַמְּלִךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
בְּשִׁמְיִם וּבְאָרְץ כִּי לְךָ נְאֻהָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שִׁיר וְשִׁבְחָה הִלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמְשֻׁלָּה גִצַּח גְּדֻלָּה
וּגְבוּרָה תְהִלָּה וְתִפְאֳרָת קְדוּשָׁה וּמְלִכוֹת בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ הַגְּדוֹל
בְּתַשְׁבְּחוֹת אֱלֹהֵינוּ הַנִּפְלְאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זִמְרָה מְלִךְ אֱלֹהֵינוּ הַעוֹלָמִים: כ"ג אומר ח"ק.

וּמְהֵרָעַנְד דער סוף ברכו זמנט,
בְּרַכּוּ אֶת־יְיָ הַמְּבַרֵּךְ:
בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעַלְמֵנוּעַד:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מְלֶכֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר
אוֹר וּבוֹרֵא הַשֶּׁשֶׁךְ עֲשֵׂה
שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכּוֹל:
 אור עולם בְּאוֹצַר חַיִּים אִזְרוֹת מְאֹפֵל אִמֹר וַיְהִי:

זמנט קהל יתברך.
 וְיִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְקַאֵר
 וְיִתְרוֹפֵס וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מְלֶכֶךְ
 מְלֶכֶךְ הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרֹן וְיִטְבַּל עֲדֵיו
 אֵין אֱלֹהִים סָלוּ לְרַכֵּב בְּעִרְכוֹת כִּי הִיא
 שְׁמוֹ וְעָלוּ לְקִנּוּי. וְשָׂמוּ מְרוֹמָיִם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה:
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעַלְמֵנוּעַד:
 יְהִי שֵׁם יְיָ מְבַרֵּךְ טַעַמְהוּעַד עוֹלָם:
 אור עולם בְּאוֹצַר חַיִּים אִזְרוֹת מְאֹפֵל אִמֹר וַיְהִי:

עוסד ע"ס א"ב וזמנס נו שמעין בר יצחק.

אֵילַת אֶהָבִים מִתַּנַּת סִינִי. אָמוֹן שִׁעֲשׂוּעִים
מוֹרְשֵׁה מִסִּינִי. בְּאוֹר תּוֹרַה אוֹר קִדְשֵׁת סִינִי.
בְּהַחֲרֵד עִם סְבִיבוֹת סִינִי:
הִשְׁמְרוּ עִם בְּלִי נְגוּעַ בְּהַר. וְעֲנֵן כְּבֹד עַל
הַהַר. קוֹלוֹת וּבְרָקִים מִן הַהַר. שְׁמָעוּ נִצְבִּים
בְּתַחֲתוֹת הַהַר. יוֹצֵר אוֹר בְּעִמּוֹ יִבְחַר. קְדוֹשׁ:

אילת אהבים, תאר לתורה ע"ה אילת אהבים וישלת חן (מכילי ה' יט) וכמו שז"ל
 בעם' עירובין דף ב' ד' ב' למה נמשכו דברי תור' לאילת? לומר כך עה אילת וכו' אף דברי
 תורה תניין על לוטדין כל שעה ובעה כבעה ר' זכאי, וישלת חן טעמ' חן על לוטדין
 וכו'. אטון טעשועים, גם זה תאר לתורה ע"ה וזה' אטון וזה' טעשועים (מכילי
 ח' ל). באור תורה אור קדושת סיני, אור זה ל' טעמ' הוא כמו הבקר אור, והגורמים
 באור תורת אור הכוונה באור כל תורת ה' הבקרא אור טעמ' ה' אורי וישעי (תהיל' כו).

אילת. ויטברייזענד ווהר דיח ערהחוטטענע גחכע חויל דעסן סיני, עירצטעלענד
 דח: חיבערזיעפערטע געטענעק פֿעסן סיני, דח: זילט דעו געזעטעלע טערטהאזטע
 הייזיג פֿעסן סיני, חזן דח: פֿעק הערזען בעכטע חוט דען סיני.
 דעסן פֿעקע ווהרד פֿערבטעטען, לו בעריהרען דען בערג, חיינע דיכטע
 ווהקע דעקטע דען בערג, דח:נער חוהד בוטעלע ענטשארען דעסן
 בערגע. הַמְּרַבֵּעַנְד טעמנד עו פֿעסן פֿוסע דעו בערגע, חזן דער טעפֿעלער
 דעו זילט: לו זיינעסן פֿעקע עו ערקערען דער חזוֹייהייזיגטע!
 דער

גָּבַר חֲכָם עָלָה לְסִינִי • גָּאָה בָּרַב כַּחוֹ שֶׁבֶן
 בְּסִינִי • דָּת מְשַׁחֶקֶת יוֹם יוֹם לְסִינִי • דַּעַת
 מַחֲוֶה הָאִירָה הַר סִינִי • הַגְּבִיל גּוֹי קָרוֹשׁ
 פְּתֻחֹת סִינִי • הוֹפִיעַ בְּכַבּוֹדוֹ וְקָדַשׁ סִינִי • וַיֵּט
 שָׁמַיִם וַיֵּרַד לְסִינִי • וְעַמָּה שָׂרִינָהוּרָא הָאִירָה
 הַר סִינִי • זַעַף בְּהָרִים וּבְחַר בְּסִינִי • זֶהר אֹזר
 הַזְרִיחַ וְהַסִּינִי • חִשׁוֹגְבְּנִינִים לְקָדָם לְסִינִי • חֲמֹד
 אֱלֹהִים לְשִׁבְתוֹ וְהַסִּינִי • טְהוֹרָה יִרְאֶה הַשְּׁמִיעַ
 בְּסִינִי • טוֹב בְּמֵאֹרֶטוֹכְנִישׁ לְסִינִי • יִרְצוּ הָרִים
 אֶל מוֹל סִינִי • יִקְבְּלוּ הַלְבָּה לְמִשְׁהַ מְסִינִי • פֶּלֶת

גבר חכם, זה משה עשה גבר חכם בעוון (משלי כד ה), ועשה עיר גבורים עלה
 חכם ויורד עון מבטחה (שם כח כב) וחז"ל זה משה שעלה לבנין העלזים גבורי כח
 והוריד התורה שנקראה עתה גאה, הקנ"ה. דת משחקת, עשה ואהיה שעושים יום
 יום משחקת לבניו (משלי ח ל). דעת טחוח, התורה המוחה דעת כדכתיב ולילה
 ללילה יחזה דעת (תהלים יט) היא האירה הר סיני, ועף בהרים וכח נסיכי,
 שצטר למה תרדון הרים גבוכים ההר חמד אלהים לשמחו (תהלים ס"ח
 י"ו) וחז"ל נישמת נלה דק ב"ט ח' יבא בת קול ואמרה להם (לחזור וכדעל שדו
 מרדוקין, להכתן תורה עליהם) למה תרנו דין עם סיני? כולכם בעלי טומין אתם
 חלל סיני כתיב הכא גבוכים וכתיב התם או גבן או דק; אמר רב אחי"ש הרי
 טאן דיהיר בעל מוס הוא, עב"ל, והוה שצטר חזרוו חזו גבוכים וכו', שהיו חשים
 ורעוהרים לבוא וכן איתא בנרמאית רבה ריש ס' ל"ט בשעה שצא הקב"ה ליתן תורה

דער וויינע אמן (משה) בעשטיגע דען סיני, דער מוֹזֶרֶה מְחַבֵּט: טעע לייגטע
 זיך מחבטיג חוץ דעם סיני; ער האט ען מיטגעברחלט, דרו געוועטן, דרו
 ערגמטלעכע, לונ סיני; דרו ועעלענערקוויקענערע בעוויבטעטע דען בערג סיני.
 דרו פֿרוק שטמער פֿן פֿוסע פֿען סיני; דרו מחיעוועטקט גמטעטע הייליגטע דען
 סיני, דער מוֹזֶרֶה מְחַבֵּטע לייגטע דען היממען חונד פֿוחר הערניעדער חוץ דען
 סיני, חוין זיבטערפֿען חוואפֿען חיהו חוין דעם בערג סיני. שטמלע בערגע
 האט ער פֿערמחטטע, חונד ערקערען דען סיני. חיבער דרו גמלע וועלט האט זיך
 דער גמלן דען זיבטען פֿערברייטעט פֿען ריעועטן סיני. המפֿערמגענדע בערגע
 זינד הערבייגעמחילוש חונד המכען געמייפֿערט מיט דעם סיני; מבער גמטט האט
 לו ווינעטן זיטלע ערקערען ריעוען סיני, חונד ריינע גמטטע פֿורלט וחוורדע
 היער געפֿערדיגט פֿען סיני. דער גיטיגע (משה) מיט דעם שטען דען המפֿוטען
 גוטען נמהערטע זיך דעם סיני. משה חונטערריכטעטע דרו המלדע פֿען; משה

לְבַנּוֹן הַזֹּהוּר מִשָּׁהּ • פָּתַח שְׁלִישִׁים לְמַרְם מִשָּׁהּ •
 לְעַרְפֵּל נִגְשׁ מִשָּׁהּ • לְהַשְׁמִיעַ לְעַם וַיִּרְדּוּ מִשָּׁהּ •
 מִתּוֹךְ הָאֵשׁ אָמַר אֱלֹהִים • מִתּוֹק הָאֹר פְּתוּרַת
 אֱלֹהִים • נִפְתַּח צוּפִים נִתְּן אֱלֹהִים • נִחְמָדִים מִזֶּהב
 וּמִפְּזוּיֶדְבַר אֱלֹהִים • שִׁמְחָתָ גִּוִי קָדוֹשׁ בְּמַעֲשֵׂה
 יְדִידָהּ • סִרְרָתָ לְעֵנוֹסוֹר שְׁעֵשׂוּעָהּ • עַל הַר סִינִי
 נִגְלִיתָ בְּרַבְבוֹת אֶלְפִידָהּ • עָנִיתָ וְאָמַרְתָּ אֲנִי יְיָ
 אֱלֹהֶיהָ • פּוֹרְרַת יָם בְּעֵזָהּ וְעַלִּי דְרָכָהּ רִגְלָהּ •
 פְּרִיתָ בְּלִהְבוֹת אֵשׁ אֲשֶׁר חָצַב קוֹלָהּ • צִהַרְתָּ

בסוכי היו ההרים רמים ומדייכים אלו עם אלו זה חמר עליו תורה כיתה זה חמר עליו תורה כיתה, תנור על עניית אליהם כרגיל מלפניו זה חומר חכי כקראתי זה חומר חכי כקראתי, חמר הקב"ה למה תרדון הרים גבוכים כולם הרים אלו כולכם ג' כוכים הנד"א או גבן או דק כולכם כעשה ע"ז על ראשיכם חבל סוכי שלח כעשה ע"ז עליו ההר חמר אלהים לכנתו עב"ל. טוב, זה משה. צמחור טוב, צמחור תורה הכקראת טוב שחמר כי לקח טוב נתתי לכם (משלי ד). ירדו הרים, כדאמרן שחמר כגש משה לסוכי היו מדייכים ההרים כדי לקבל הלכה למשה מסיני. כלת לכנת, חמר לישראל עש"ה חתי מלכנון כלת (שיר ד ח) כתב שלישים, נאחתי לעיל בקרובות אורח חיים דף י"ג א'. נעשה יודק, הכחות. לענו, משה. סוד ששוען, סודות התורה שהיתה ששוען. נרצנות אלפיד, עש"ה רכב אלהים רמותים אלפי סאן (תהלי' כח יח) וע"ש פי' רש"י. פדית וכו' להרת וכו', שכי המצרים כחברים וככה שגורם בלהני אש חמר חלב קולך פדית וזההת אור אל מקבלי לא יהיה לך, כי לכן פדה אותם כדי לקבל התורה. בלהנות אש וכו', עש"ה קול ה' חולב להבות אש (תהלים כט). זההת, הזרת ל' הזרה נגורת להרים ולזהה

טריעב מיהק דמן רייכהחוטטיגע געזעטן; משה דרמנג הינין חיל'ו געווקוק; משה זיעס דמן פֿחוק דין גמטטאן זיעטן געבטטע פֿערנעהאטען. פֿייערפֿלחוטטען ווחרען דין ווחרטע גמטטען; זיעבוך ווחרו חז' זיכט דער זעהרע גמטטען; זיעער חמניגייט דין גחבע גמטטען; שטטלברער חז' גחוד חז' קמטט' ערן ווחרען דין טשייבע גמטטען. הייזגען פֿחוק חמט דוח שחלטטיג טרפֿרייעט מיט דעסן ווערק דיינער חקדע (דין געזיטלטפֿען). דוח חמט דעס ווחרטטטיגהיען (משה) ערן געטלענדע געהיימיסע פֿלעטעכקרט, חז' דוח חויר דעסן בערג סיני מיט חירימדען הייזגען ערטיעטען חז' זיט גערופֿען; ח'יך בין דער עוויגע, דיין גמטט! דוח חמט דמן שיער לערטענט, דיין פֿוס חמט דין ווחרען לערטעטען, חמט דיין פֿחוק לור פֿרייהייט געזייעט מיט חיינער פֿייערוויזע, דין דיינע טייווע געבינדעט. דוח חמטען חוילגינקוחרט דורך דיינע זיכטפֿלחוטטען געבטטע;

אֹר מְקַבְּלֵי לֹא יִהְיֶה לָהּ • צִוִּיתָ לֹא תִשָּׂא לְשׂוֹא
 כְּבוֹד שְׁמִי בְּמַלּוּלָהּ: קִדְשׁ זְכוֹר וְקִים שְׁמוֹר •
 קִהְלוֹת יַעֲקֹב יַעֲנוּ מִזְמוֹר • רוּץ לְמִצּוֹת כְּבֹד
 וְאֹר נְתִיבוֹתֶיהָ תִגְמֹר • רְאֵה לֹא תִרְצַח צֶלֶם
 צוֹרֵךְ וְעֵצְמָהּ תִשְׁמֹר: שֵׁם רַע לֹא תִנָּאֵף וְנוֹנֵי
 זְמָה • שְׁמוֹר לֹא תִגְנֹב בְּפִי תוֹשֵׁת לְכַלְמָה • תִּמְיֹד
 לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עֲדוֹת מְזֻמָּה • תִּאֲזוֹת רַעַף
 לֹא תַחֲמֹד מֵאָרֶם וְעַד בְּהֶמָּה:

הִשְׁמְרוּ עִם בְּלִי נְגוּעַ בְּהָר • וְעֵנֶן כְּבֹד עַל
 הָהָר • קוֹלוֹת וּבְרָקִים מִן הָהָר • שְׁמְעוּ נְצֻבִים
 בְּתַחֲתֵית הָהָר • יוֹצֵר אֹר בְּעַמּוֹ יִבְחַר • קְדוֹשׁ:

וזהו אחים ורעים דוגמת זכור ולעיל זעך ולעך ודומיהם אלא שיש הבדל ביניהם
 בתחוק וחולשה ובכבוד הארכתו נענין זה בהובטותי על ס' לשון למידים. קדש זכור
 וקים שמור, במבילתא זכור את יום השבת לקדשו כנרבה מבאן אמרו מקדשין על
 היין בכניסתו, אין לי אלא קדושה ליום קדושה לכליה טבין? ת"ל ובמרתם את
 השבת עב"ל, ועיין במס' פסחים דף ק"ו ובשירוש התורה להרשב"ן ז"ל. קהלת יעקב
 יענו מזמור, שהיא מטעם זכור כמו שכתב הסמ"ג עשה כ"ט בן פירוש המקרא זכור
 את יום השבת זכירת דברים של שבת וקידוש וכו' עב"ל. ואור לכתיבותיה תגמור,
 תלמוד כל הכחות מלות כבוד עד היכן מגעת; או יהיה תגמור ענין גמר השלמה
 והטעם תלמים כל דרכי מלות כבוד, ואמר ואור כתיבותיה עש"ה כר לרגלי דבריך
 ואור לכתיבותי (תלמים קיי קה). ללם לורך, ללם אלהים. וענין תגמור, שלא
 תהרוג. שם רע לא תחאף וכו', השמר מחשד כיוסף והכלל. סן תושט לכלימה, כענין
 כבושת גכב כי יעלא (ירמיו' ב' כו) וכתיב באשר יתגכב העם הככלמים (ש"ב י"ד).

„דוא וקלוט קיינע פֿערטערע גקטטער החכען! דוא וקלוט ניכט פֿערטערענע
 „חויזטפֿרעכטען היינען זעהרֿקלוטען נחטען! הייליגע דען שנת חונד הקוטע
 „חיהן וקחא. יעקב'ז געמינדע וקלו חיהן בעוינגען! בעסטערעב דיק, דיח
 „פֿלויכטען געגען דייע עלטערן לז ערֿקלוטען חונד חיהנען חין קלוטען געניגע לז
 „טהון! בעגעהע קיינע וקמדרטהט; דחו עבעכניך דייענע סקספֿערז —
 „דיין נעכענענט, זייח דיר הייליג! סקמדרע דייענע לזיאוונד ניכט דורך חונד
 „לזכט! היטערדיך, יעמקדרען עטווחז לז סטעהלזען, דחם דוח ניכט לז סקמדרען
 „זוערדעט! נייע וקלוט דוח געגען דייענע נחזוטען קלו פֿלויכטער לזיגע חויפֿז,
 „טרעטען! זחם דיק ניכט געלויטען ווחז דייענע נחזוטען געהקרט, עז זייח
 „יינעט קמדרע פֿיעה. (דען פֿקוקע וקמדר חזיו וויח חקנין.)

בהול.

בשבת.

הכל יודוק והכל ישכחה. והכל יאמר ואין
 קדוש בני: הכל ירוטמוך סלה יוצר הכל.
 האל הפותח בכל יום דלתות שעברו טורח:
 ובזקע חלוגי רקיע. טוציא חטה טטקוסה
 ולקנה טמכון שכחה: וטאיר לעולם בלוי
 וליושקיו. שכרא בטרת דחטים: הטאיר
 לארץ ולדדים עליה פרחטים. ובטובו
 טחדש בכל יום תמיד מעשה כראשית:
 הטלף הטרטם לברו מאו. הטש שבתו הטפאר
 והטתנשא טינות עולם: אלהי עולם
 כהטוף הכבים. רתם עלינו ארון עגנו צור
 טשגבנו טגו ישענו טשגב בעדנו: אין
 בערבה ואין וולתף. אפס בלתי וטי דוטה
 לה: אין בערבה אל הטינו בעולם הנה. ואין
 וולתף טלבנו לחי העולם הכא: אפס
 בלתי גואלנו לימות הטשית. ואין דוטה
 לף מושיענו לתחית המתים:

אל ארון על כל הטעשים. ברוד וטכרף
 בפיו בל נשטה: גרלו וטובו טלא עולם. דעת
 ותכונה סבבים אותו: הטתנאה על חיות
 תקדש. וטהד בכבוד על הטורכה: זכות
 וטישור לפני כסאו. חסד ורחמים לפני
 כבודו: טובים טאורת שכרא אל הטינו. וצדקם
 כדעת כבינה וכהשכל: כח וטכונה גתן כהם.
 לחיות מושלים כהדב הכל: טלאים ויו
 וטפיקם ננה. גאה ויום בכל העולם: טטחים
 כצאתם וטשים כבאם. עשים כאיטה רצון
 קונם: פאר וכבוד נותנים לשמו. צהלה
 ורנה לזכר טלכותו: קרא לשמש וירח אור.
 ראה והתקוו ציבת הלכנה: שבת נותנים

י

המאיר לארץ
 ולדדים עליה
 ברחמים ובטובו
 מחדש בכל יום
 המיד מעשה
 כראשית: מה רבו
 מעשיך יי. כלם
 בהכמה עשית
 מלאה הארץ
 קניגה: הכולך
 המרוקם לברו מאו
 המשבת והמפאר
 והמתנשא מימות
 עולם: אלהי עולם
 ברחמיה הרבים
 רתם עלינו ארון
 עגנו צור משגבנו
 מגן ישענו משגב
 בעדנו: אל ברוד
 גדול בעה הבין

ופעל

בחול

וַעֲלֵז זִמְרֵי הַמָּוֶה

טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד

לְשִׁמוֹ: מֵאֲזוּרֹת

נָתַן סְבִיבוֹת עֵזוֹ:

פְּנוֹת צְבָאוֹ קֹדְשִׁים

רוֹמְמֵי שְׂדֵי תְּמִיד

מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל

וְקֹדְשָׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ

יְיָ אֱלֹהֵינוּ

של שבועות

בשבת

פא

לוּ בֵּל צָבָא טְרוּם. תִּפְאָרֶת וְהִדְלָה שְׂרָפִים
וְאֲזַפְנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:

לְאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת טָגַל הַמַּעֲשִׂים בְּיוֹם

הַשְּׁבִיעִי הַתְּעֵלָה וְיֵשֵׁב עַל פְּסָא כְּבוֹדוֹ:

תִּפְאָרֶת עִמָּה לְיוֹם הַמְּנוּחָה עֲנִיגְקֵרָא לְיוֹם

הַשְּׁבִיט: זֶה שָׁבַח שְׁלִיזוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבוֹ שָׁבַת

אֵל טָגַל מְלֵאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח

וְאֲזַמֵּר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיט טוֹב לְהוֹדֹת

לַיְיָ: לְפִיבָה וּבְאֵרוֹ וּבְרִכּוֹ לְאֵל כָּל יְצוּרָיו.

שָׁבַח וְקָר וְהִדְלָה וְהִנְנוּ לְאֵל מְלֵךְ יוֹצֵר כָּל.

הַמְּנוּחִיל טְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדְשָׁתוֹ

בְּיוֹם שְׁבִיט קֹדֶשׁ: שְׁמָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ.

וְזִכְרֵךְ מְלִכְנוּ וְתִפְאָר. בְּשָׁטִים טַטְעַל

וְעַל הָאָרֶץ מִתְחַת: תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ,

עַל שְׁבִיט מַעֲשֵׂה יְדִידָה וְעַל מְאֹרֵי אוֹר שְׁעֵשִׂית יִפְאָרְךָ סְלָה:

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מְלִכְנוּ וְגֵאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שְׁמָךְ

לְעַד מְלִכְנוּ יוֹצֵר מְשֻׁרְתִים וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתּוֹ בְּכֹל עוֹמְדִים

בְּרוּם עוֹלָם וּמְשֻׁמְעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים

וּמְלֵךְ עוֹלָם: כָּל אֱהוּיָבִים כָּל בְּרוּרִים כָּל גְּבוּרִים

וּכְלָם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנֵם וְכֹלָם פּוֹתְחִים

אֶת פִּיהֶם בְּקֹדֶשׁ וּבְטִהָרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים

וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאָרִים וּמְעֲרִיצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְמַלְכִים

אֶת־שֵׁם הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא:

וּכְלָם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שְׁמִים זֶה מְזוּחַ וְנוֹתְנִים

רְשׁוֹת זֶה לְעֵה לְהַקְדִישׁ לְיוֹצֵרֵם בְּנַחַת רִוּחַ בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה

וּבְנֵעִימָה קְדֻשָׁה כָּל בְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

כרוב קהלות פולין וביהם חומרי' זה.

כרוב קהלות אשכנז חומרים זה.

באור חובד חיבר בעטל ב: ייה' חבול 771 ו' ע"ב

אֲרָחוֹת אֲרָאִים יִקְהִישׁוּ

וְעַתָּה בָּנִים שִׁירוּ

כָּל מְלֵאכָה

לְמֶלֶךְ בְּתַפְאֵרֶת

הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: בְּרוּאֵי

מִפְּנֵי

בְּקָרִים יִרְעִידוּ בְּכֹאֵן בְּסִינֵי

שִׁיר מְעֻטָּף וּמְעֻטָּר

כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וּמִתְאָר

כְּבוֹדוֹ נִגְלָה עַל הַר סִינֵי וּמַלְכוּתוֹ

וְשִׁבַח מְבֹאָר

עַל הַר סִינֵי אָמֵן אֲפִלּוֹ טַהֲנַת

גְּאוּרָה וְכֹתֵר נוֹרָא

סִינֵי וְדְבָרוֹת עֲשׂוּהָ שְׁמָעוּ בְּסִינֵי

יִתְפָּאֵר: שְׁמָעוּ לִי

מִקְבְּלֵי הַלֶּכֶה לְמִשְׁהָ מִסִּינֵי:

מְלִלּוֹ עוֹזוֹ נוֹרָא פְּלֵאֵי

גְּנוּזֵי גְּלִגְלִים הִלְלוּ בְּסִינֵי

גְּדִלוֹ שְׁשִׁמוּ עָרֵב לוֹ

מְלֵאכָה הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: דְּגִלֵי

וְזָכְרוּ נָעִים לְהִלְלוֹ

דְּבָקִים יִאֲדִירוּ בְּפִצְחוֹ

וְהִיבְלוּ נֶחֱמָד לוֹ

בְּסִינֵי מֵאֵל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וּבְכוֹרוֹ נְהַדִּיר לוֹ וְהוֹדוּ

הַזְּגֵי הַדּוֹרִים מִפְּאֵרִים

בְּהַטּוֹתוֹ

בְּשׁוֹרוֹ בְּסִינֵי מִכֹּהֵן הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

נֶחֱמָד לוֹ וְהוֹדוּ

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתִּיהָדִים

ארהות ארזלים, כמות מלאכים הנקראים ארזלים. מלא כל הארץ כבוד, זאת הקדושה שהיו מקדישים ואומרים. כרובי דקרים, גם זה תאר למלאכים עש"ה חדשים לנקרים וכמאמרם ז"ל שהעתיקתי לעיל באקדמות אות ח'. ירעדו, היו אומרים כרעד מכה"כ. גכוזי גלגלים, הגכוזים בגלגל ערנות והם כשמתם של דיקים ורוחות וכמות שעתיד להכרזות שכולם גכוזות בגלגל ערנות, כמאמרם ז"ל בחגיגה דף י"ג ב', וכולם עמדו שם נעמד הר סיני והללו להקב"ה, כמו שאז"ל במסכת שנועות דף ל"ט א'; וכן אמרו ז"ל בשו"ת טוב מוטור ח' שאפילו עוברין שנמעי אמן הללוהו שאלוהו מפי עוללים ויוקיים יסדת עוז, והם היו ערבים על אבותיהם. ע"ש באורן. דגלי דנקים, גם זה תאר למלאכים על שהם דבוקים ואחויים יחד ואין בהם קנאה ותחרות כמו שאז"ל. והמפרש פירשו על ישראל. כפאחו כסיני, כ"כ בכ"י, ור"ל כפאחו הדברות. באורו כסיני, כ"כ בכ"י, ח' וכ"י יאחר בשורו וטעמו כאשר ראוהו כסיני, ל' אשר אורו אנשים (איוט ל' בד) ור"ל תור שקיים (שם לה"ה). ורזים ושבים, כינוי למלאכים, ע"ש והחיות רל"א

בְּהַפֹּתוֹתוֹ בְּסִינַי. מִכֹּהַן כְּבוֹדוֹ: נִאֲרָה לוֹ. וּמִשְׁרָתוֹ
 זִקְי וְזֹהָרִים זָרוֹז בְּהַשְׁגִּיחוֹ מִנְעִימִים לוֹ: וְאֲשֶׁרִי
 בְּסִינַי. מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: עֲבָדוֹ הַמְּשֻׁמְעִים
 חִילֵי הַשְּׂמָלִים רָעִשׁוּ בְּקוֹל שְׁבָחוֹ. כִּי עַרְבִים
 בְּסִינַי. מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְפָנָיו וּמִקְבָּלִים נִבְחָו:
 קו"ח שִׁמְעֵי אֵל הַשָּׁר מִשְׁמִיעֵם בְּכַחוֹ.
 יְקָדִים וְיִקְדִים דָּצוּ בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ: כִּתִּי כְרוּבִים נַעֲמוּ
 בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ כְבוֹדוֹ: לֹוְהִבִי לֹוְהִטִים רִנְנוּ בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ:
 מִלְּאֲבִי מְרוֹמִים נִשְׂאוּ בְּהוֹפִיעוֹ בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ כְבוֹדוֹ:
 נִוְצִצִי נַעֲם הַמְּלִיכוּהוֹ הַמְּשֻׁגָב וּמְכֻרָתָר
 בְּהַגְלוֹתוֹ בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ כְבוֹדוֹ: בְּכַתְרֵי כְתָרִים. פֶּאֶר
 סְבִיבֵי שְׂרָפִים סֶלְסֵלוֹ מְלָכִים תְּהַלְלוּ וְרוֹמְמוֹ בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ כְבוֹדוֹ:
 עֲלוּזוֹ עֲלִיזוֹנִים וְתַהֲוֹנִים בְּסִינַי. מִכֹּהֲכ כְבוֹדוֹ: פְּנִיָהֶם
 פְּחוּדִים יְחוּפְפוּ לְהוֹפֶךְ יִוְיִשְׁמְרוּ נִכְסֵי פִים
 בְּסִינַי בְּהַצְרוֹת

רוח וטוב (יחזקאל ח'). זיקי וזהרים, גם זה כנוי למלאכים וכן כל יתר
 התארים הכוזבים כאן. וכבר פירשתי טעמן בפיוט אדירי איומה בקרובות
 ליום ח' של ראש השנה ובפיוט כל שנאני שחק בקרובות ליום ט' דר"ה. בהשגיחו
 בפניו, כ"ב כב"י, והוא מלבן מטכון שבתו השגית (ההלים לג יו). דלו, שטח,
 ל' דינה וחדוה; וי"ג רצו נד'. כתי כרוזים כעמו בפניו, כ"ב כב"י. פניהם
 מוודים, תאר למלאכים עז"ה ויראה להם (יחזקאל ח יח). יחישו לחופף

בְּסִינֵי. מלא כל הארץ כבודו: בְּחִצְרוֹת מְעַט

צוֹרֵת צְנוּעִים יִצְנִיפוּ לְצוֹפֵף מְקַדְּשׁוֹ. בְּפֶחַד

בְּסִינֵי. מִכֹּהֵן: קֵהֵל קְדוֹשִׁים וַיִּרְאֶה לְהַעֲרִיצוֹ

קָמוּ בְּסִינֵי. מִכֹּהֵן: רָאוּ רֶכֶב וְלִהְקַדִּישׁוֹ:

רְבוּתִים אֶלְפֵי שִׁנְאָן בְּסִינֵי.

מִכֹּהֵן כְּבוֹדוֹ: קוֹ"חַ שְׁאֵג שׁוֹפְרוֹת קו"ח אַחַר שְׁתֵּי תְבוֹת

שָׁמְעוּ בְּסִינֵי. מִכֹּהֵן כְּבוֹדוֹ: מוֹכִירִים שֵׁם קָדְשׁוֹ.

תּוֹרָה תְּמִימָה תִּבְבְּדָתֶם לְהוֹדִיעַ לְכָל בְּיָהֵם

בְּסִינֵי. מלא כל הארץ כבודו: זָרַע קְדוֹשׁוֹ:

וְהַחַיּוֹת יִשְׁוֹרְרוּ וְכָרְבִים יִפְאָרוּ וְיִשְׂרָפִים יִלְנוּ וְאַרְאֵלִים

יִבְרְכוּ פָנָי כָּל חַיָּה וְאֹפֶן וְכָרוֹב לְעַמַּת שְׂרָפִים לְעַמַּתֶם

מִשְׁבַּחִים וְאוֹמְרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹדֵי מִמְקוֹמוֹ:

לְאֵל בְּרוּךְ גְּעִימוֹת יִתְגַּו. לְמַלְאֲכֵי חַי וְקַיִם וּמִירוֹת יִאֲמְרוּ

וְתִשְׁבַּחֹת יִשְׁמְעוּ. בִּי הוּא לְבָדוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֲשֵׂה

חֲדָשׁוֹת בְּעַל מְלַחְמוֹת זֹרַע צְדָקוֹת מְצַמֵּחַ יִשׁוּעוֹת בּוֹרָא

רְפוּאוֹת גּוֹרָא תְהַלּוֹת אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ

בְּכָל־יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. בְּאֲמוֹר לְעִשָׂה

אֲזִירִים גְּדֻלִים בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: אֹרֶךְ חַדָּשׁ עַל־צִיּוֹן תֵּאִיר

וְנִזְבַּח בְּלָנוּ מְהֵרָה לְאוּרוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַתָּה רַבָּה אַתְּבַתְּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֲמֵלָה גְּדוּלָה וַיִּתְרַחַח

חֲמֵלֵת עָלֵינוּ אָבִינוּ מִלְּכָנוּ בְּעָבוֹר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבְטַחוּ בְּךָ

וַתִּלְמַדְם חֲקֵי חַיִּים בֵּן תְּחַנְּנוּ וְתִלְמַדְנוּ: אָבִינוּ הָאֵל

בְּסִינֵי, כ"כ בספריו; אכל כבי גרם יחוספו בסיני, ופעם יחוספו יכחילו והוא

פעל נגזר מן חספה ול' חוסף עליו כל היום; וזהו לחוסף בסיני כעשם ודלמן

שיכני סכה והוא תאר להקב"ה השוכן בסיני. ולכיסוף יעשו נסיון עשרה להקב"ה

הלוכף ונגלה בסיני. לוסף ל' רחיה והתגלות הוא.

הַרְחֵמֵנוּ הַמִּרְחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל
 לְשִׁמְעַע לְלַמֹּד וּלְלַמֹּד לְשִׁמֹּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי
 תְּלַמּוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ וּדְבַק
 לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וַיִּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׂמֵךְ וּלְאֵ-
 נִבּוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בִשְׁם קֹדֶשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בְּמִתְחַנְנוּ
 נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעַתְךָ: וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאֲרַבַּע
 כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ וְהוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאֲרָצְנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל
 יִשׁוּעוֹת אֲתָהּ וּבְנֵינוּ בְּחֶרֶת מִכָּל־עַם וּלְשׁוֹן וְקַרְבָּתְנוּ לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל סֵלָה בְּאַמַּת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיִחְדָּךְ בְּאַהֲבָה: בְּרוּךְ
 אַתָּה יי הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יס"ד סו"ט א סלך נאמן.

שְׁמַע ^{דברים י"ז} יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה יְחִיד: **אֶחָד** ^{בלח"ט}
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבָתְךָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־
 נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם
 לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתָּתְךָ
 בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרַתָּם לְאוֹת
 עַל־יָדְךָ וְרָוִיו לְטַטְפֹּרְתְךָ בֵּין עֵינֶיךָ:
 וְכִתְבָתָם עַל־מִזְוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

^{דברים י"ג} וְהָיָה אִם־שָׁמַעְתָּ שְׁמַעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר
 אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־
 נַפְשְׁכֶם: וְנִתְתִּי מִטַּר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה

וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגַנְךָ וְחִירְשֶׁךָ וַיִּצַר לָךְ׃
 וְנִרְאִיתִי עֹשֵׁב בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאִכְלָתָה
 וְשָׁבַעְתָּ׃ הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּח לְבַבְכֶם
 וְסִרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
 לָהֶם׃ וְחָרְרוּ אַף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־
 הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהִיאַדְמָה לֹא תִתֵּן
 אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבַדְתֶּם מִדָּוָה מֵעַל הָאָרֶץ
 הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם׃ וְשִׁמְתֶם אֶת־
 דְּבַר־י אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשֵׁיכֶם
 וְקִשְׁרַתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת
 בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
 בָּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁבְכְךָ
 וּבְקוֹמְךָ׃ וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזוֹזוֹת בֵּיתְךָ
 וּבְשַׁעְרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם
 עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם׃
 לְחַרְוֵי לֵהָם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לְהֵם צִיצִית
 עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתֶּם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית
 הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
 וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
 וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אֶחָדִי לְבַבְכֶם׃

ואַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
 לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם
 קִדְשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת
 לְכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש ללמד אסתי ללעת.

טליו אמת ויציב ונכון וקום וישר ונאמן
 ואהוב וחביב ונהגה ונעים ונורא ואדיר:
 ומתקן ומקבל וטוב ונפה והדבר הזה
 עלינו לעולם ועד: אמת אלהי שלם
 מלבנו צור יעקב טגן ישענו: לרזר ורזר
 הוא קים וישמו קים וקסאו נכון וטלכותו
 ואמונתו לעד קימת: ודבריו חיים וקיים
 נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים
 על אבותינו ועלנו על כנינו ועל דורתנו
 ועל כל דורות ורע ישראל עבריה:

אמת ויציב ונכון
 וקום וישר ונאמן
 וטוב ונפה והדבר
 הזה. על אבותינו
 ועלינו על בנינו ועל
 דורותינו ועל כל
 דורות ורע ישראל
 עבריה:

עַל הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֵק וְלֹא
 יַעֲבֹר. אֱמֶת שְׂאֵתָהּ הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
 וָעֶד: אֵתָהּ הוּא מִלְּבָנוּ מִלְּךְ אֲבוֹתֵינוּ אֵתָהּ. לְמַעַן שְׁמֶךָ
 מֵהַר לְגַאֲלוֹנוּ בְּאֲשֶׁר נֶאֱלָתָ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם
 שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זֹלָתָךְ:

ברוב קהלות פולין וביהם חוטרים זה.
 *אנכי שמעת ונתאמו.
 קבלו מלכותי ולא תאשמו.
 שמעו נוסר וחכמו: לא

ברוב קהלות אשכנז חוטרים זה.
 אנכי גדול בנועדים.
 גואלקה מבית עבדים. דובר
 קולות ולפידים: לא יהיה

יהיה

לך

אנכי גדול בנועדים, אכני הגדול בנועדים אתי טרבות קדש; ורטו למה שזול
 בסברי

(* טלור חונר חיבערועסלונג היעפחון ייעהע קבען דף רז ע"כ.

לך המות צלם ותמונה.	יהיה מקוויכם זר ותדעו.
הבל המה מאמונה בלעדו	ומעבודתי בל תגדעו. ואל
אין במעונדה: לא הנשא	תפדעו: לא תשא ענש
החקוק לשקר. צעדי כל	לחללי. ותנצל ממכאוב
חוקר. קנאת שמו יקר:	ומחלי. אשרי אדם שומע
זכור ושמור לקדשו. ביבו	לי: זכור ושמור את יום.
שבת לתקדשו. וברכו	ותמצא לפר ופדיום.
וקדשו: בפר זורעיה	לשקר על דלתתי יום יום:
בטהרה. ויפרו ציצאיך	בפר נא הזריק במכתחי.
מהרה. הגות יראת יי	ותאריך ימים ותהיה חי.
טהורה: לא תרצח חמר	לשמר מזוות פתחי. לא
יוצר. ממלא כפו קוצר.	תרצח בנפש מחיים. ויהי
שמים פן תעצר. וברעה	חלקה בתיים. כי מצאי

מצא

תבצר

בספרי והוא בילקוט פ' וזאת הנכונה ו"ל: וזאת מרובות קדש, מלך ב' יושב בשמליה
 שלו יב נה בני אדם כלים משכו גדולי משכו גבורי משכו, מי שאמר והיה העול' אינו
 בן אף וזאת ה מרובות קדש אות הוא מרובות קדש. חקוק, השם הכבד ואינו כקרא.
 לעדי כל חוקר, הקצ"ה שהוא חוקר כל לעדי איש ייקר קדש שמו כי לא יקנה ה' את
 אשר ישא שמו לשוא. כבוד זורעין וכו', כ"כ בכ"י וצ"ק, שהרי נאות ו' קאיטכא;
 וטעם זורעין הוריק, וכמו שיקרא הן זרע בן יקרא האז זורע. וישרו לאחריך וכו',
 ותזכה לרוב נשים ההוגים בתורה. לא תרלח חומר יוצר, עש"ה אחתו החומר וזאת
 יוצרו (ישע' סד ח). ממלא כפו קולר, עש"ה שלא מלא כפו קולר (תהלי' קבט ז).
 וכב"י אחר גרס ויעלל כפו קולר וגירסא זאת מתיישבת יותר על הענין ועטם
 המאמר לא תרלח מעשה יוצר יתבדק ויתברכו השמים ויהיה הקולר ממלא כפו מתבואת
 הארץ, כי צען רזיחה כע"רו השמים והארץ לא תוליד פירותיה וישותו בני
 אדם נצטת בלורת. וכן אמרו בספרי ולא תחטבו את הארץ כי הדם יחכיף
 (במדבר לה לג) אל תגרמו שיהא הארץ מחכבת לכם עכ"ל. ויאמר הרמב"ן בפירושו,
 שכן החנופה הוא הכאמר בקבלות, זרע רב תוליד השדה וטעם תאסוף, ברעים
 תטע וענדת ויין לא תשתה, זתים יהיו לך וטמן לא תסוך, כל ע"ך וכרי אדעתך
 יירש הכלל, כי כל חנופה עשות הפך הכרא' והכדע' לעינים והוא עכש בארץ בע"ז
 ובאפיקות דמים ובגלוי עריות כעו' כאל' הלא חקף תחכף הארץ (ירמיה ג א) והארץ תכפה
 תחת יושבי' (ישע' כד ה) ותחכיפי ארץ בזכותיך (ירמיה ג ב), וענין העושה
 שמהא הארץ עשה ולא יסכן בה כבוד השם נהיות בה דם כפי שלא כתב

של שבועות

פה

<p>מִצָּא חַיִּים: לֹא תִנְאֶף רֶשֶׁף כַּיּוֹנֵי. מִרְחִיקָה יִשְׁבַּע עַדְנֵי וַיִּפֶק רְצוֹן מִיָּד: לֹא תִגְנַב יִגִּיעַ אִישׁ לְאִישׁוֹ. כִּי עָמְלוּ לְרִיק יַחִישׁוּ. וְהִטְאֵי חַמִּם נִפְשׁוּ: לֹא תַעֲנֶה צָדֵק לְעוֹת. מְלֻשְׁנֵי יִירָשׁ צְלָמוֹת. כָּל מִשְׁנָאֵי אֶהְבּוּ מוֹת: לֹא תִחַמֵּד חֲפָצִים הַרְבִּיתָה. תַּעֲוֶדָה קִשְׁר אֶהְבַּתָּה. חֲבָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה: מ' וְכָל קַנְיִינִיךָ שִׁבְעָה. יִקָּר מְאֹד טַבְעָה. הֲצַבְרָה עַמּוּדֶיךָ שִׁבְעָה: חֹק וְאֵמִין בְּנִדְרֶיךָ. בִּירְאֵת צוּרְךָ לְהִתְאַוֶּרָה. וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְעוֹרָה:</p>	<p>תִּבְצָר: לֹא תִנְאֶף טָרֵם תִּקְוָה. וְנִרְךָ תָּמִיד יִכְבֶּה. טוֹב תֵּאָכַל אִם תֵּאָבֶה: לֹא תִגְנַב יִגִּיעַ רַעַף. בּוֹ עֵינַי בַּהֲרִיעָה. שִׁבְעַת מַעֲמָלֶיךָ. וַיִּשְׂרֵשׁ בְּאַרְצְךָ גֹּזְעָה: לֹא תַעֲנֶה בְּזָב לְהָעֵד. עַד מִפִּי עַד. כִּי אֲנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וְעַד: לֹא תִחַמֵּד (חֵלֶק) לֹא לְךָ. כִּי שְׁלֶךְ לֹא לְךָ. לְמָה תִתְאַוֶּה דָּבָר לֹא מוֹעִילְךָ: מ' וְכָל הָעָם מִרְחוֹק עָמְדוּ. בַּעֲשָׂה וּנְשַׁמַּע סְבִיב לְסִינֵי בְּנוֹעְדוּ. וְעַל קְרִיעַת יָם סוּף הַזֶּה. וּלְצוּרֵם יַחֲדוּ וּנְתִיחֲדוּ:</p>
--	--

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֶתְּהָהּ הוּא מַעֲלָם מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לַבְּנֵיהֶם
 אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דוֹר וְדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשְׁבֶיךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ

כדס שזכרו עב"ל, וזהו טעם הפייטן והוא מבוחר. לא תבאף טרם תכונה, טעמו לא
 תבוא עלמך לדידי הרהור כמו שאז"ל במס' כדה י"ג ב' וזהו טעם טרם תכונה כי הכי אופ
 הוא הבויה וכענין אם יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכוינה (משליו כח). וכך תמיד
 יבנה, וי"ג ובר אורך יבנה, וי"ג וכך לא יבנה וענין כולם אחד. טוב תאכל ובו,
 עש"ה אם תאנו ושמעתם טוב הארץ תאכלו (ישע"ה ח' י"ט). בו עין בהריעך, שלא תרע
 שיכך דקמכו. שבע טעמך וכו', כענין יגיע כפיך כי תאכל אשריך ועוב לך. ויש
 בארץ גועך, הפך קללת אויב & החומד שחמד אם תענה אזורי מני הדך ואחר עיני הלך
 לני וככפי דבק מאוס אורעה ואחר יאכל ולא באי יאורשו (אויב לא ח). לא תחמוד
 חלק לא לך, וי"ג חסן לא לך, וי"ג יגיע לא לך, וכי כרחה לגרום לא תחמוד לא לך
 כי לאות ל' אנו כריכין באן. כי שך וכו', מבוחר כעיל דף ל"ב ח'.

וְצַדִּיקְתָּךְ עַד אֶפְסֵי אֶרֶץ: אֲשֶׁר־יֵאֵשׁוּ שְׁיִשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
 וְתוֹרַתְךָ וְדַבְרֵי־יְשִׁים עַל לְבוֹ: אֲמַת אֶתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ
 וּמֶלֶךְ גָּבוֹר לְרִיב רִיבִים: אֲמַת אֶתָּה הוּא רֵאשִׁין וְאֶתָּה
 הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹי וּמוֹשִׁיעַ: מִמְּצָרִים
 גָּאֲלֵתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל־כְּבוֹדֵיהֶם
 הִרְגַּת וּבְכֹוֹדֶךָ גָּאֲלֵתָנוּ יְיָ סוּף־בְּקִיעַת־וֹדִים טַבַּעַת־וִידֵי־יָדַיִם
 הֵעֲבַרְתָּ וַיִּכְסּוּ מַיִם צָרִיפָהּ אֶחָד מֵהֶם לֹא גוֹתָר: עַל־זֹאת
 שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנִתְּנוּ יְדֵי־דִים וּמִירוֹת שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבַּחוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ יְיָ חַי וְקַיִם: רַם וְנִשְׂא
 גְדוֹל וְנוֹרָא נוֹשֵׁפִיל גְּאִים וּמִגְּבִיָּה שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים
 וּפְזָרָה עֲגֻנִים וְעוֹזֵר רַלִּים וְעוֹנָה לְעַמּוֹ בַּעַת שְׁוֹעַם
 אֱלֹו: תְּהַלּוֹת לְאֵל עֲלִיּוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ. מוֹשֵׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם.

מִרְכַּמְכָּה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כְּמִכָּה גָּאֲדָר בְּקֶדֶשׁ נוֹרָא תְּהַלֵּל
 עִשָּׂה פִּלָּא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאֹוִלִים לְשִׁמְךָ עַל־שֵׁבֶת
 הַיָּם יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְיָ וּמֶלֶךְ לְעֵלְם וְעַד:
 צוּר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בְּעוֹרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדָה כְּנַאמְךָ יְהוָה וַיִּשְׂרָאֵל
 (גָּאֲלָנוּ יְיָ צָבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גְּאֵל יִשְׂרָאֵל:

אֲדַעֵי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלֵּלְתָּךְ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל
 עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקִנְיַת הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת
 וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר
 וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַגֵּן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע.
מכלל תיים בחדר מחיה מתים ברחמים רבים סומך
גופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישגי עפר מי כמותך בעל גבורות ומי רומה לך מלך
במית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים.
ברוך אתה יי מחיה המתים: אתה קדוש ושמוך קדוש
וקדושים בכל יום יהללוך סלה ברוך אתה יי הא הקדוש:
אתה בחרתנו מפל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו.
ורוממתנו מפל השונות. וקדשתנו במצותיך. וקברתנו
מלבנו לעבודתך. ושמוך הגדול ותקדוש עלינו קראת:
ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה
ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון. את יום השבת
הזה ואת יום חג השבועות הזה. זמן מתן תורתנו.
באבה מקרא קדש ובר ליציאת מצרים:
אלהינו ואלהי אבותינו. יעלה ויבאו ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד ויזכר ויפקדנו ויזכרנו ויזכרון אבותינו.
ויזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון ירושלים עיר קדשך.
ויזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפלטה לטובה
לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום חג השבועות
הזה. וזכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו
בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס ותננו. ורחם עלינו
והושיענו. בי אליך עינינו. בי אל מלך הבון ורחום אתה:
והשיאנו יי אלהינו את פרשת מועדיך לחיים ולשלום
לשמחה ולששון באשר רצית ואמרת לברכנו:

לשנת אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו

קדשנו במצותיה ותן חלקנו בתורתה שבענו מטובה
 ושמחנו בישועתה וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו
 יי אלהינו באהבה וברצון בשמחה ובששון שבת ומועדי
 קדשך וישמחו בך ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי
 מקדש השבת וישראל והומנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתשלחתם והשב
 את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותשלחתם באהבה
 תקבל בראון ותהי לראון תמיד עבודת ישראל עמך
 ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים ברוך אתה
 יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים לדבך

מודים אנחנו לך שאתה הוא
 יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל
 בשר יוצרנו יוצר בראשית כרכות
 והודאות לשמך בגדול ומקדוש
 על שהחיינתנו ומנחתנו בן תחינתנו
 ותקומתנו ותאסף גלותינו לחצרות
 קדשך לשמר תקיף ולעשות רצונך
 ולעבדך בלבב שלם על שאנחנו
 מודים לך ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו לך שאתה
 הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
 לעולם ועד צור חיינו מגן
 ישענו אתה הוא לדור ודור
 גודה להונם פרתה לתה על
 חיינו המסורים בידך ועל
 נשמותינו הפקודות לך ועל
 נפיק שבעל יום עמנו ועל נפלאותיה וטובותיה שבעל עת
 ערב ובקר וצהרים הטוב כי לא כלו רחמיה והמרחם
 כי לא תמו תסדיך מעולם קוינו לך:

ועל כלם ותברך ויתרומם שמך מלבנו תמיד לעולם ועד:
 וכל החיים יודוך סלה ויהללוך את שמך באמת הא ישועתנו
 ועזרתנו סלה ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

יִשְׂרָאֵל וְאֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּהּ הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרַהּ הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
 עֲבָדְךָ הָאֲמִתִּיָּה מִפִּי אֲהָרֹן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוֹשֶׁךָ בְּאֵמֶר: וְבִרְכָה יי
 וְיִשְׁמְרֶךָ: יְאֹר יי פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיַחְנֶךָ: יִשְׂאֵר יי פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיִשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם:
 שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרַכָּה חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלִבֵּנוּ כְּאֶחָד כְּאֹר פְּנֵיךָ כִּי
 בְּאֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תוֹרַת חַיִּים וְאֶהְבֵּת חֶסֶד
 וְצַדִּיקָה וּבְרַכָּה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב כְּעֵינֶיךָ לְכַרְךָ
 אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שַׁעַר בְּשְׁלוֹמְךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבַרֵּךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

אֱלֹהֵי נְצוּר לְשׁוֹנֵי מַרַע וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מְרַמָּה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְהוֹם
 וְנַפְשֵׁי פְעֵם לְכָל תְּהִיָּה פֶתַח לְפִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תְּרַדּוּם נַפְשֵׁי וְכָל
 הַחוֹשְׁבִים עָלֶיךָ מִהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן
 שְׂמֵךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָנֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדַשְׁתָּךְ עֲשֵׂה לְמַעַן תוֹרָתְךָ לְמַעַן
 יִחַלְצוּן יִדְּרִיךְ הוֹשִׁיעָה יִמְיָנֶךָ וְעַנְנֵי: יְהִי רְצוֹן אֲמִרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְפִי
 לְפָנֶיךָ יי צַרִּי וְגוֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמֵרוּ אָמֵן: יְהִי רְצוֹן לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 שִׂיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:

חזרת התפלה לשליח צבור.

חֵן סִיעוּטֹן קַהְלוֹת אֲשַׁכְנוּ, יְיָ וְיִחַדְרוּ קַהְלוֹת פּוֹלִין וְכוּיָהֵם וְאִיסְלִיא, וְיִירַר
 מִן לְוִיִּיעוּן טַמְג דְּמֵן קְרוּבוֹת סְחָן עֵרוּטֵטֵן טַמְג אֹרַח חַיִּים גַּעְמֵט.
 בְּלַח אֲדָרְיִ שִׁפְתֵי תַפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם אֱלֹהֵי
 יְצַחְקֵי וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הֵיא הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל
 חֲסָדִים טוֹבִים וְקִנְיָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל
 לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן:
 מְסוּד חֲכָמִים וְנִבְוִיִּים. וּמְלַמֵּד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתָּחָה
 פִּי בְּשִׁיר וְרִנָּגִים. לְהַזְרוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכְנֵי מְעוֹנֵינוּ:

קרובות ליום שני

אָרֶץ מִטְּהוֹרַעַשָׁה בְּסֶהַר שְׁלִישֵׁי חֲתָגְעָשָׁה
 גְּרִיהֶחִיתָם נִרְעָשָׁה • דוֹד בְּשׁוֹרְהַוּתָרְעָשָׁה:
 הוֹד אֶפְדְּנוּ נָטָה • וְעַל גְּבֻנֵן אוֹתוֹ הָטָה • זְהִסִּי
 גְּאוֹת עָטָה • חִדְתוֹ בְּעַל אֶבְרָה הָעָטָה: טַהַר
 צוּף שְׁלִישֵׁי • יִשְׂרָיִם הַרְגִיל לְפַלְשֵׁי: ח' בְּתַב
 שְׁלִישִׁים שְׁלִישֵׁי • לָעֵת גָּעָה בְּהַרְשׁ הַשְּׁלִישֵׁי:

ארץ מטה ורעה, הארץ המנומטה ורעה בתיבת התור' ובמאמרם ז"ל שהערתתי בקרובות דלתמול דף ע"ו ב' בסהר, בחדש גריה, הגרים בתוכו. חיתם כרעה, שלף יחזור הטובים לתורו ויבחרו ובמאמר ה"ל הכ"ל. דוד, תזר להקנ"ה. בצורה, ברמותה. חפדנו חתמו, והוא תזר לשמים. ורובו למאמרם ז"ל שהרמז השמים על הר סיני והוא ועל גבנון אותו העה. גבנון, תזר להר סיני עש"ה הר אלהים הר צנן הר גבנונים הר בן (תהלי' סז יו) וע"ש מ' רש"י ז"ל ובתחומי' והוא בילקוב תהלים רמות' ש"ו, שנה שנות בקראו לו, הר אלהים הר בן הר גבנון הר חמה הר חורב הר סיני וכו', ועיין במ' שנת דף ס"ט. גאות עטה, גאות נכש כי שכן עליו בסוד ה'. חידתו בעל אברה העטה, כדאז כי חידתו הוא ל' חודו של חילן (כ"ק דף פא א) וה"ל ראש ההר ה' מתכסף למעלה בשמים כאילו עף על כנפים וכתעטה בערסל וכן חיתת במרקי דל"ח פרק מ"א בשנה בשיון כגלה הקנ"ה על ישראל בהר סיני ונמקומו כתל הר סיני וכפתחו השמים וככנס ראש ההר בשמים וערסל מכסה את ההר והקנ"ה יושב על כסאו והגליו עומדות על הערסל כאמר ויש שמים וירד וערסל תחת רגליו (תהלי' יח) עכ"ל, גם יתכן לפרש חידתו כמו וחידתו ויהי' סיני לשהאל וירמוז על וזאת חתכם על כנפי כנפים (שמו' יג ד). טוהר צוף שלמי, כמו לתורה העבודה והצניקה מכות אופים והיא גשילת כמו שזכרתי בקרובות דלתמול דף י"ג א' ע"ש וביקובו מ' יתרו בשסוק ושלח משה את חתנו הוסיף מנין על ל' התחומי' הכ"ל ואומר ומשה שלח כי זכיהם כאמר חכמי טוהר צוף ה' וניכוס. ישרים, גם זה סיני לתורה ע"ש פקודי ה' ישרים (תהלי' יג). לשלמי, ל' התגללות; וזש הוא נש' שאל יהי' ל' גלוי. כתב שלמים שמי, מטוהר לעיל במקום הכ"ל. לעת געה, כאשר הגיע הציץ בחדש הסליו.

ארץ דים ערעו ומקטע חוזר כעכטע — חסן דריטטען דער חקמטע ערגרין זיח ליטטערן. חיהר ווחר חוין דמי' לעבען מיהרער בעווקהנער בהקגע; זיח חקטטע דעו חווקה' ליגען חוין חלוגע געזעהן חוזר ערבעכטע. ער חקט ויינע פריחטע וווקהנעג, דים הייחטיג, הערטיעדערגעווענקט חוזר חוין דעו בערזע גיפפעל חויעג געטפחנט. הקהייט חווחוחד סיני' חין דען ווקלקען טוועבענדע חויסט. דורך דען ערהויטטער (משה) חונטע רריכטעטע ער חוין חוין דען ריינטען, זיעבליטען חוזר גערעכטטען געוועלטען. חיינען דרייטהייליגען פקלקע חקט ער חוין דרייחטהייליגען זעהרברוך געטריעבען חסן דריטטען דער חקמטע.*

(* זיעהע דים חמערקונג קבען דף י"ג ב'.

ח' גורלי תמוך לגונני: פץ באתי לגני • ח' עזרי
 ומגני • במגנו לגונני: ברוך אתה יי מגן אברהם:
 אתה גבור לעולם אדני מתיה מתים אהיה רב להושיע •
 מכלל חיים בהסד מתיה מתים ברחמים רבים סומך
 נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
 לישיגי עפר מי במקוה בעל גבורות ומי רומה לה מלך
 במית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים •
 מן ההר למעוניו • מהר וקרא לעניו • נקדש
 שבעה בענניו • נהגו לפענח לו עניניו: שר
 ונאמן בהוישת לבית • ששודך שלולנות בית •
 עודו צג בפרוודור הבית • עליונים נעלו בערו

בית

גורלי תמוך, עש"ה אתה תושיך גורלי (תהלים טז) ובנו שצטרו עליו ח"ל
 הגורל הזה תמכיו בכוכיו והוא מגין עליו והוא לנכחו. מן, חמה. באתי לגני, שצטרו
 באתי לגני אחותי ככה (שיר ה ח) וצטרו ז"ל באתי לגנבני.

סן ההר למעוניו מהר וכו', נעמו, הקב"ה הכקדש בשבע רקישים, מהר וקרא לעשה
 בין ההר אל מעוניו השמים שהשיע על הר סיני וכן כתיב ומשה עלה אל האלהים ויקרא
 חליו ה' מן ההר (שמות יט ג). כהגו, הוליכו. לכעס, לגלות. כות בית, תזה לתורה
 עש"ה וכות בית מזלך שלל (תהלים סח ב) ועש"ה וזהו חללו חמון (משלי ח). עודו לג,
 בעודו עומד. עליונים כעלו וגו', המלכאים כעלו צטרו וצטרו מה חכום כי תזכרכו (תהלים,
 ח ה) והיו מדויכים שלא ליתן לו התור' כדאיתא עליו במדרש תהלים ובנוס' שבת דף פ"ח

גורלי. חיר המט ער דמי: בעוטע וחקו לו ויינער ויעררהייט חגטעוויינעט; ער
 חמט חיר עערהייטען, חין ויינער מיטטע לו רעודירען — ער מיטט חיון היין חוכד
 טינה, ער נישט חיק חין טען. גענאכט זייט דוח, עוויגער, טינה חברהס!
 מן. פתק בערגע נמך דען ומהנכונטן זיינער הייןקייט ריען חיונערד דען
 זחנפטמיטהיגען ער, דער געהייןגיטע חין זיעכטן הייטען, חוכד חוכטערריכטיגעטע
 חיהן חין זיינער געטשפפע געהייטעט. ער ווחורדע זוכ פערנוחוטער חוכד הויג
 פערטרויטען חייגעטעטלט חוכד — ח' וועלכע פריידע! וועלכע וחקנע! — דית
 חייגעטערוחוטערין (דיח תורה) וחרר מיהן לו טהיין! חזי ער נמך חסן חייגמגע
 דעו הייטענו געטשחדעטן, חמטטען יענע חקהערן חמטטע מיהן דית פקטרעטען
 פערטחמטן

בית: פצו מה אנוש להזכר במעלה. פאר
מבטחה להוריד ממעלה: צעד וגבר ועלה
ונתעלה. צוה צור לציר עלה וגש ועלה:
ק' אהים הויל משחקים. בטל אמרי חקים. מ' ממרחקים
נקוקים יקים: פרוץ אהה יי מחיה המתים:
קרושהופיע מפארן. רד באלפי שנאן. סין

השית

פאר מנעמה, כיוני לתורה ע"ה עיר גבורים עלה חכם ויורד עון מנעמה (משלי כא כב) ואמרו עליו בויקרא רבה פ' ל"א דף ר"א ג', עיר גבורים עלה חכם זה טסה (שעלה לבין המלאכים גבורי כח) ויורד עון מנעמה עון זה תורה, מנעמה שנעמוכה זה וזמן כברה גדדה ורננן אמרו מנעמה שכל מי שיגע בה נעמו כשהוא גוזר ואחרים מקיימין. לעה, הלך. כוה צור לזיר, כוה הקב"ה לזיר כאמן שלו שעלה וגש ועל. אלהים הויל משחקים, שאלמ' גשם נדבות תניף אלהים (תהלי' פח י) והיכו נמתן תורה כמו שאל"ל נגש' שנת דף פ"ח ב'. כקוקים יקים, הנתיים הטמוכים כנקיקי סלעים גם אותם יקים נאותו טל של תחיה.

קרוש, הקב"ה הופיע משארן, שאל' הופיע מהר שארן (דברי' לג ב). רד באלפי שאן וכו', כל המאמר מיוסד על ל' הפסיקתא והוא בליקוצ תהלים נרמז תשל"ו ח"ל, רכב אלהים רבותים אלפי שאן חלכי כס סיני בקדש (תהלי' פח יח) אמר רבי אדרימי דמן חפה שכימי במשכתי שירד עם הקב"ה לסיני כ"כ חלף של מלאכי השרת במחכה לויים שלשה הקב"ה שהן עומדים נמוניהן אלא נבטו של לוי, ד"ל כ"כ חלף מרכבות וכו'ן ירדו סבוכים לבלות זכאיהם של ישראל אם לא יקבוצת התורה. אמר ר"א מהו אלפי שאן? הכלים והמשוחזים שבהם, חשב"כ חלכי כס משויים זיכיהם, מלך ב"ו יולאין לקמפון כמה כאים כולא צו כמה קוולים כולא צו אבל הקב"ה חיובן לא בשעה שאל לסיני כאל עמו מלאכי השרת הכלים והמשוחזים שבהן, חשב"כ דודי לח ואדום. אמר ר"י בר סימון מה בתיב ביה? וזאת ה מרכבות קדש' אות הוא נמתן רכבות קדש שלו בשעה שאל לסיני וכו', ד"ל רכב אלהים רבותים אמר ר"א בן סדת נמוקם שיש אוכלסין יש דומך אבל כסיני חשב"כ ה' מרווחין, אל פי שאן כד"ל שאכן עואב מכעוריו ח"ל הקב"ה הארך הרחב קבל כבי

פערס וקסען מוכטער דען רופע: „וויזו? חיינ עררענומה ווהקט עז חין דיעטן המו זען, לז ענטפיהרען דיח ליעררע דער וועלטיגען לזר עררע הינחב?" — ער ריקקטע פקער, חיבערו וועלטיגעט, שטייעג מוזר דרמב היניין! דער וועלטשפער ריען דעסן געטרייען בקטען: הער ויך! — ער טרמט היכלו מוזר שוועב ויך מיט וועלטיגעטן. אלהים חויה דען געטטויעטן מוזרע טרייעלעטען פקטן היימטען הערמב דיח ווערטע דעו געזעטלען, וועלכעלעכטער וויח טהוית, דורך וועלכען חיינט דיח גריפן; טעכעוועקטענהר חויערעטטעהן. גענוקט זיינט דוח, עוויגער, שטרעבעלעבער! קרוש. פקן שארן הער ערטיען דער הייניגע; ער זיעט ויך הערמב מיט טויענדען דער

השית שאנן. ודתו בושנן. רסרר במרפכות
 בעשרים ושנים אלה. להכתיר מטה ספור
 בעשרים ושנים אלה: שנו בפארן ושעיר.
 ואותם אל הסעיר: ואתה מרבבות קדש.
 אדני במ סיני בקדש: ח' תורה חנכי. תושיה
 אנכי. תכלית פץ אנכי. לכן פתח באנכי:
 ימלך יי לעולם אהיה ציון לדור ודור הללויה:

ואתה

אדוניך, אדני במ (אדני כתיב בא"ד) טבלא יש על לבו של כל מלאך
 וימלאך ויטו של הקב"ה מטותף עם שמו של כל מלאך מיבאל רפאל גבריאל אדני במ
 אדו כתיב במ ואל תאמר בהם בלנד אלא חף כנחא ליתן תורה לישראל בלשון הזה
 כתנה ובתח כסיי אנכי ה' אלהיך אדני במ אדונתו במ ע"כ פתח בלשון הזה עכ"ל.
 ועיין עוד בשמות רבה ריש פ' כ"ט וכו' רבינו בחיי בפסוק אנכי, וע"פ הדברים
 האלה כל דברי הפייטן מנאורים. סין השית שאנן, שהיה מרואחו לקבל כל האכלסין,
 בלחמין. נעשים ונשים אלה להכתיר וכו', כ"כ כ"י וכן ושקד ובלשון המדרש הב"ל
 כ"כ אלה מרבבות, גם בלשון הפייטן עמו מוכח כן שלא להרום החרון, ובלשון הזה
 בעלמו כתב לקטן בסמוך בסוף פיוט אז נכתב אשורית. כן וכו', מנאחר ע"פ
 מאמרם ז"ל שהעתיקתי בעיל דף י"ב ב'. ואתה מרבבות קדש אדני במ וכו', בלשון
 המדרש הב"ל. תורה חכבי, התורה חככני. תושי. כינוי לתורה. אנכי, חככני
 ישרוני וחוקי והוא פעל כגור מן חומות ח"ך (עמוד 11) וכבר מלאנו גם לרז"ל שבו
 ניינו פעל וחמרו שאכ"כ בן בתוספ' דכלים. תכלית פץ אנכי, נראה שרובו א מאמר
 האל ית' ליעקב אנכי האל אלהי אביך אנכי חרד עמך מזרימה ואנכי אעלך גם עלה
 בראשי ע"ג' וזה ה' המראה האחרון ודבר בו בלשון אנכי לכן פתח הדברות באנכי.

דער הייזאויסען מחפטע, חונד ומגערטע חויל דעסן סיני ויח, פֿון ווה חויו ער זיינע
 געזעטלע זעהרטע. חיינע זעגיתן פֿון לווית חונד לוויתליג טויענד פֿוןגטע זיינער
 גמטטליכען חיעזעטסט לור קרמנג דע טטחאמע לוי, דער עבענפֿון לווית
 חונד לוויתליג טויענד מיטגלידער געלנהוט. חויד דים פֿוןקערסחפֿטען פֿון פֿארן
 חונד שיער חפֿטע ער חיינגעלמדען, חבער מיט פֿערשטונג זייערער ענטהאסטן. דמן
 קחס ער מיט זיירימדען הייזיגט דמהערגעלנגען — קענכחמ חוטער חיהגען וחר
 דער הערר חויל דעסן סיני, חיעזעטחטיס! — ער גחב חיר דים תורה לור פֿיהרערין,
 דמו חפֿזטע גוט לוס חייגעטחטיס. חייננט חפֿט ער זיינע רעדע געטחפֿטען מיט
 דעסן ווחרטע אנכי; דמרוס בעגמן ער ויח היער מיט עבען דיעזעסן ווחרטע אנכי.*
 ימלך. דער הערר רעגיערט עוויגליך; דיין גמטט דורך פֿונע זייטען, לוי! הללויה.

(* זייעה חין באור.)

וְאַתָּה קְרוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:
 אָנֹכִי בְּשֵׁם אֵל שְׂדֵי. פִּצְתִּי מֵאֵן לְעוֹלָמִי
 דִּי. וּבְכִשָּׁן בְּאַרְתִּיו בְּפִרוֹשׁ לִידֵי־י. בְּשִׁקְבִלּוֹ
 עַל מַלְכוּתִי עֲבָדִי. צוֹיִתִּי לֹא יִהְיֶה לָּהּ
 אֵל אַחֵר מִבְּלָעָדִי. לֹא תִשָּׂא שֵׁם לִשְׂוֹא
 וְחִנְקָה עָרִי. זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בִּי הֵם שְׁנֵי
 עָרִי. בַּבַּד אֲזַמְנִיָּה (כ"א הוֹרִיָּה) בִּי כְּבוֹדִם
 כְּבוֹדִי. לֹא תִרְצַח מִתְאַר מַעֲשֵׂה יְדֵי.
 לֹא תִנְאָף אֶף בְּסִבָּק פֶּן תַּעֲנֵשׁ בּוֹדְאִי. לֹא
 תִגְנַב וְחִתְּפִרְךָ עַד בְּלִידֵי. לֹא תַעֲנֶה עֲדוֹת

שקד

אנכי בשם אל שדי וכו', כן ח"י במדרש על פסוק חני אל שדי (בראשית יו
 ח) חני הוא שאמרתי לעולמי די שאלמלא שאמרתי לשמים וארץ די עד עכשו
 היו מותחין והולכין, חני הוא, שאין העולם ומלואו כדאי לאלהותי ע"כ.
 ובבבא, ביכוי לסיני כי עשה שמות כקראו לו כמו שארתי לעיל כפיוע ארץ
 מע"ה אות ה'. כי הם שני עדי, כמפורש לעיל י"ח ח'. בבבא קומ"ך, כ"ב בבב
 כ"ו וכן כראה כדי לכלול במהוה זאת מלות כיבוד גדולי ישראל כמפורש בסמ"ג. כי
 כבודם כבודי, מפורש לעיל דף כ"ח ב'. לא תבאף בספק וכו', כמו שאז"ל בשם'
 כדרים דף כ' אל תרבה שיחה עם אשה בסופך כל לילי כאוף. או שיראה לומר ספק

ואהר. דוח. הווערה-ייוג:טער, טהר-הנוט חונטער וזכגענונגען ישרא'! א נא.
 אנכי. חיד, דער חיד חונטער דעם נחשען א שדירעם פֿאָרטרעט פֿאָרטרעט פֿאָרטרעט ווערען
 דער נחטור חיינהחוט געטהון, ערקאָרטע חויל בָּן (סיני) חייגען ווההרען
 נחשען חייגען געליבטען. דָּרַט החבטען ויה געהרונחט חיינער רעגערונג
 געהוילונגט, הוכר חיד ערטהייטע חיהגען פֿאָגענדע געבטטע: דוח וקוונט
 קיינע פֿרטעדע גאָטטהייט פֿערקיינען חויסער איר. דוח וקוונט חייגען
 נחשען ניכט ביים חיינער חונטורההייט חוינפֿערטען חוכר ריך. סטריפֿע,
 פֿאָלונג חפֿטע. געדענקע חונד פֿייערע דען שבת, דיעו זינד איר לוויה לייגען.
 עהרע ריינע עוונטערן; זיח עהרען הייסט חויד ייך עהרען. דוח וקוונט ניכט
 חרדען. ווח: חיינע הפֿנדע חין חייגען עכענבילר געשאלט. אחלע ריך קיינער
 חונלובט פֿערטרעטיג, ריח סטריפֿע חויט חונלוייפֿעוהחפֿט. דוח וקוונט ניכט
 טטעהונו, דחייט ריך דען וגעגען: פֿילוע טרעפֿטע דוח וקוונט קיין פֿאָטען
 לייגיס חוינגען ווירער ריינען נחל:טען, דען לייגען חיינער גאָטטהייט. ריך

קרובות ליום שני

גוטר יקון נחבאת אנכי אנא נפשי כתיבת יהבית בארה
 לעמו פנים בפנים על כל נקדה ונקדה תשעים ושמונה
 פנים: יהראה ויספרה. הכינה וגם תקרה. לאזהביה
 ולשומריה וישנה ויתמרה: רשם למפרע אותתי
 מאמריה. יהיבה פתיכה נעימים אמריה: בשנים
 הראשונים חיתם עלפה. כי הסביתום מפה אל פה:
 ישקני מנשיקות ולא כל נשיקות. סחוי ירד אותם מנין
 הרקה להשיקות: קצובות ונעימות. ופתי מחכימות.
 רשימות וחתומות. פתוחות וסתומות: לעם אשר אהב.
 בחבה ירב. והנחיל נחמדים מזהב. לעם לו מאהב:
 יה שוכן ערבות. רד להנחיל רבבות. בעשרים ושנים
 אלה מרבבות. אשר מאש ושלג חצובות: רחום הדר
 בשחקים. יסד עז מפני עזלים ויונקים. ובזכות אפסי
 ארץ הקים. זהר תורות וחקים:

אל נא לעולם תערץ. ולעולם תקדש. ולעולמי עולמים
 תמלוך ותתנשא: האל מלה נזרא טרום וקדוש. כי אתה הוא מלה
 מלכי המלכים. מלכותו נצח. נזראותיו שיהו. ספרו עזו. סארהו
 צבאיו. קדשוהו רוממוהו. רזן שיר ושבח תקף תהלות תפארתו:

ובכן

גם זה מנזרם. תשעים ושמונה פנים, מ"ט להיות ומ"ט לאיסור במנזר בידינו
 הריבוי מ"ט דעירובין בדרך יג"ט ע"א. ויסכה ויתמרה, שה' חומר כל דבור בינו
 לבין עמו שנים ושלש' עשרה' בתחומ' מ' וקבל וברכות ריש' כי תשא. בכנים
 הראשונים חיותם עלמה, בתי דברות הראשונות יאה נשמת כמו שא"ל במ"א שבת
 דף ס"ח' וכסיר רבה בסוף יסקני מכשיקות ר' יהושע חומר ב' דברות שבע ישראל
 מפני הקב"ה חכבי ולא יהו' לך ה"ד יסקני מכשיקות ולא כל הכשיקות עכ"ל.
 סחו אל ירד, אמרו אל משה. רשומות וחתומות וכו', כאן מלאתי שלש גירסות:
 הא' הכתובה בכנים, והב' פתוחות ובתימות חקיקות ורשומות, והג' קטומות
 פתוחות רשומות וחתומות — ועיין מה שכתבתי בסוף זוהר ד' דאמול דף ס"א ב' דף
 להנחיל רבבות, ירד להנחיל לרבבות אלפי ישראל. בעשרים ובכנים וכו', מנזר נדיבות
 הקדוש ד"ה קדוש הוסיע. יסד עז וכו', מנזר לעיל דף ס"א ד' גבוני גבולים.
 אלפים

בזכות השמחה לאמר כי התורה מתפארת בקדושתה ובטעלתה; ובזכות
סנה, למה לא נתנה לא לאדם ולא לבה ולא לאבות רק למה; והכרה
היובת על זה שכלה השם יתברך לתת לכל אחד מאלו. ודוגמת
זה כסאל כפוי המתחיל שעשוע יום וכלם נתנו מרובה אחד.

וּבְכֵן יִי קַנְנֵי רֵאשִׁית דְּרָבּוֹ:

מיוסד ע"פ א"ב אלא שהקדים לכל חרות חיות משקו מ"ח.

יִי קַנְנֵי רֵאשִׁית דְּרָבּוֹ • אֲלֵפִים שָׁנָה נִמְתַּקְתִּי
בְּחַפּוֹ • עַד לֹא מָדַד עוֹלָם דְּרָחֵפוֹ וְאַרְבּוֹ • טָרַם מִתַּח רוּם
עַד כֹּה וְעַד כֹּה • וְקָדַם הַבֵּין בְּסִרְכָּב אֲרַתְפוֹ • אֲנִי הָיִיתִי
מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל בְּרָבּוֹ • מִשְׁחַקְתָּ לְפָנָיו לְהַלְלוֹ וּלְבָרְכוֹ •
מִשְׁחַקְתָּ בְּתַבֵּל אוֹתִי אִיוִם (כ"ח היום) בְּעַרְכוֹ • לְהוֹדִיעַ לְכָל
כִּי אֵין בְּעַרְבּוֹ: (וְאַהֲיָה אֲמוֹן אֲצֵל אֲדוֹן • וְאַהֲיָה
שְׁעִשְׁוֹעִים יוֹם יוֹם • מִשְׁחַקְתָּ עַד זֶה הַיּוֹם):

קָדַם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז • בְּקָדַם קְדַמוֹנִים קְדַמְתִּי מֵאֵז •
קָדַם עַמּוּדֵי רוּם הָיִיתִי עַמּוּד מֵאֵז • קָדַם פְּעַל יְסוּד הָיָה
יְסוּדֵי מֵאֵז • קָדַם אָבֵן פְּנֵה הָיִיתִי אָבֵן פְּנֵה מֵאֵז • קָדַם
כָּל נְסִיכִים הָיִיתִי נְסוּכָה מֵאֵז • (וּבְהִיּוֹת עוֹלָם מִיָּם
בְּמִים הָיִיתִי חֲקוּקָה מֵאֵז) • וּבְהִיּוֹת עוֹלָם תַּהוֹ וּבְהוֹ
הָיִיתִי כִנֵּר מֵאֵז • וּבְהִיּוֹת חֲשָׁךְ עַל פְּנֵי תַהוֹם הָיִיתִי
כְּמִנְרָה מֵאֵז • קָדַם כָּל אֱלֹהִים הוּא וְאֲנִי הָיִינוּ מֵאֵז:

וזהו

אלפים שנהו בו, כל ענין הפסקת הזאת כבר מבוחר בסדר דאחמול ע"ש. טרם מתח
רום, קודם שהקריע השמים הרמים. גם, בשמים. רכס ארחבו, מרכנת כנודו.
קדם מפעליו וכו', גם הפסקת הזאת כבר מבוחרת לעיל בסדר גם בסוף יולר.
עמודי רום, עמודי השמים. יסוד, הארץ. אכן כנה, אכן שתי' שמימה שבוחר
העולם. כל כסובים, כל יועלים והיינו המלאכי וכפחותם של נדיקים וולתם מבוחר
בולקוט נראשי' רבו י"ג. הייתי כסוכה מוא, הייתי יועטו תחלה כדאי' כדקיי דר"א
פ"ג עד שלא כנרא העולם כתייען הקב"ה בתורה שמה תוכיה לברוא את העולם;
בניה לו וכו', ועיין לעיל דף ג' ב'. והיה אטמן וכו', ליתא ככ"ו.

מעולם

קרובות ליום שני

(וְהָיָה אִמְזוֹן סִתְהֵרָה לְמַעֲנֶה. וְאָמַר בְּלִבּוֹ אֶכְרָא עֲלַם בְּבִינָה בְּעֵבֹר אֲמָנָה:)

מְעוֹלָם נִסְכְּתֵי מְרֹאֵשׁ. גְּזֵרָה שְׁוֵה גְזֵר בִּי מְרֹאֵשׁ.
 לְחַקוֹר וְלִדְרוֹשׁ. הִכַּל מְרֹאֵשׁ. מִי יַעֲלֶה בְּרֹאֵשׁ. מִי יִהְיֶה
 בְּרֹאֵשׁ. מִה שְׁהֵיָה מְרֹאֵשׁ. הוּא שְׁוֵהֵיָה בְּסוּף
 לְרֹאֵשׁ. גְּסִיכֵי אֲדָם גְּסָכוּ בִי מְרֹאֵשׁ. וְנִסְכְּתֵי
 לְמַלְכֵי הַמַּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאֵשׁ:

(וְהָיָה אֵלָיו בְּדַבָּרָה. וְנִשְׁתַּעֲשַׂע בְּדַבּוּרָה. וְאָמַר
 בְּעֵבֹרָה. אֶכְרָא עוֹלָם לְהַגְבִּירָה. וְלִהְיוֹת לְהַסְבִּירָה:)

מִקְדָּמֵי אֶרֶץ. (כ"ח מִקְדָּוִמֵי אֶרֶץ.) דְּבָרִים שֶׁבָּעָה
 קָדָמוּ לְאֶרֶץ. כֶּסֶף רָם וְנִשְׂא קָדָם לְשָׁמֵי עֶדְיָן. כֶּסֶף
 יִשְׂרָאֵל קָדָם לְמַמְלָכוֹת הָאֶרֶץ. אֲבוֹת הָעוֹלָם קָדָמוּ
 לְמוֹסְדֵי אֶרֶץ. שֵׁם מִיִּשְׁיָה קָדָם לְשִׁמוֹת אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ.
 גֵּן עֵדֶן קָדָמָה לְעֵנֶי אֶרֶץ. עֶרְוֶה מֵאֶתְמוֹל תִּפְתֵּי
 קָדָם לְרִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִשְׂרָאֵל וְהִתְשׁוּבָה קָדָמוּ לְיוֹשְׁבֵי
 הָאֶרֶץ. וְאֵינִי לָהֶם קָדָמֵי מִקְדָּמֵי אֶרֶץ:

(וְהָיָה מִלֵּךְ בְּמַסְכּוֹ. מְהֵרָה בְּמִדַּת טוֹבוֹ. וְאָמַר
 בְּלִבּוֹ. אֶכְרָא עוֹלָם לְיִשְׁכּוֹ. בְּעֵבֹר יִשׁוּבוֹ:)

בְּאֵין תְּהוֹמוֹת חוֹלְלָתִי. הָאֶרֶץ עַד לֹא נִתְחַוְּלָה
 נִתְחַוְּלָתִי. וּבְאֵין חֶשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם הָאֶרֶץ וְהִתְהַתִּי.

ובאין

מעולם. כסכתו מרחש, ל' כסוכו בני אדם, או ל' עשה. גזרה זה גזר בי מראש
 וכו', כענין לופה ומניע עד סוף כל הדורות. והי' אליו בדברה וכו', ליתא ככ"ג.
 סקדמי ארץ. דברים שגעה, וכו', הן הן המכונים בנחשית רבה ב' ל' וכו' (א)
 בסמי דף כ"ד וכו' סקדי דר"א פ"ג וכו' משני ס' ח' וכו' רח' זה כרחי' זה וכו' ע, ועיין
 בנחורי כשיל דף ע"ג ב'. כסא ישראל, היינו מקדש. אבות העולם, הם מן עשר'
 דברי' שגלו במחש' להכרחות. כסח דר"ח הב"ל, ועיין עוד בנחשיל רב' פ' ח' וכו' דבר
 רב' דף ק"כ ב'. ערוך מאתמו'ל, גיהס עש"ה ביטע' ל' ל"ג, והי' מכך וכו', ליתא ככ"ג.
 באין תהומות וכו', כסח ג' מסקדי ר"ח: ח' דברים נכרחו ביום ראשון ואלו הן שמים
 וזרן

ובאין קורא תהום אל תהום בפיו נקראתי. ובעת
נבקעו בדתו נבקעו בדתתי. ובתהום רבה משפטי
מלאתי. ועליהם חק חגתי ונגבלתי. ובתנינים אשר
בתהומות נתהללתי:

באין מעינות נכבדי מים. ובאין מעינות מעיני
נובעת מים. ובאין נהרות נהרי מושד מים. ובאין
בארות בארי נובעת מים. ובאין מקורות מקורי חיים
מים. ובאין מים הייתי בכרכת מים. ובאין מקנה
מים. מקנה ישראל יי להוות ממקנה מים:

בטרם הרים הטבעו. וזיות עולם פינטעו. הררי
ישראל פי נתקעו. הררי עד פי נתידעו. הררי אל פי
נהודעו. בפלם ובמאזנים פי נשקלו ונודעו. תועפות
גבהם ומחקרי יסודם פי נשתמעו. ובהודעי פסיני כלם
נודעו. ולהר המזריה כלם נכרעו. ועל מה אדניה
הטבעו. בטבעתי ארץ ואדניה הטבעו:

לפני גבעות חוללתי. חקר גבעות עולם
נתחוללתי. גבעת הלבונה אמי חלתי. וגבעה נשאה אני

וארץ ואור וחוץ ותוכו וכוהו ורוח ומים, וי"א חף יום ולילה (במקום אחר גרם חף
מדת יום ולילה) וכו' ע"ש. ועליהם חוק חגתי ונגבלתי, ל' בחקו חג על פני
תהום (משני ח בן), חוק חג על פני עים (חיוב בו י).
באין וכו'. יקד', כל' ל' בעדות המסרת שמרה ג', דין ומרין נישעי' כ"ג, ככבדי
ארץ. וכן העיד רד"ק במכלול שער נכון כפעל דף ס' א' נ', וכ"כ במכלול יומי נשעו.
ניעו כי כובעת מים, ביכוי לתורה כמו שא"ל על הוי כל טמא לכו למים (ישעי' נה ח).
בטרם הרים וכו'. זויות עולם, פכות העולם וחוקו. כתקעו, ל' תקע את אהליו
(בראשי' לח כה). בפלם וכו', עש"ה וסקל בפלם הרים ונבעות במאזנים (ישעי' י"ב).
תועפות גבהם, ל' כתועפות ראם לו (במדבר כג כב). כודעו וכו' ולהר המזריה
וכו', ניבואר לעיל ביוצר חילת אהבים זאת ח'.

ולפני גבעות וכו'. אחי חלתי, ל' לא חלתי ולא ילדתי (ישעי' כג ד).
עד

הולדתי • וגבעות בנשאו בצדקה נתגשאתי • ולכל הר
וגבעה קדמה גבעתי • ומגבעותי לגבעות עולם דלגתי •
ומגבעות עולם לגבעת סיני נגבלתי :

עד לא עשה ארץ וחוצות • טבור הארץ וטבור
חוצות • טבורי הנה משתית ארץ וחוצות • ומשתית
טבורי הולשתו ארץ וחוצות • מחיקי אל חיק הארץ
ומחיק הארץ אל חיק חוצות • וממשתיתי הנה משתית
הארץ וחוצות • כפי תחרא בין ארץ וחוצות :

וראש עפרות תבל • יציר אשר יצר ראש עפרות
תבל • ממנו הציק מצוקי תבל • וישת עליהם תבל •
בתרומה הורם ראש עפרות תבל • כחלה מעסה
הפרישם לתבל • ומזבח אדמה היה ראש לתבל • מגושי
השליך עפר לתבל • הוא הנה ראש עפרות תבל :

בהכינו שמים שם אני • באהל עת טרם מתחם
יותר מהם מתחני • כדוק עת טרם נטם אצלו נטני •
בימין טרם טפחם מימינו אישדת טפחני • ובזרת טרם
תקנם בה תקנני • ואצבעות טרם קבעם באצבעותיו
קבעני

עד לא וכו', טבור הארץ, אטע ארץ יבא שהוא אטע שאר חרות הכרחות
שוות. משתית ארץ, יסוד הארץ ל' אכן שמים נטמו הוסחת העולם. מחיקי אל חיק
הארץ, ל' ומחיק הארץ (יחזק' נג יד) שהוא ל' יסוד כפי' רש"י. כפי תחרא, בשפת
הכרין בין ארץ ישראל לשאר חרות. ועיין בילקוט בשבלי ברטו תתקצ"ג.
וראש עפרות תבל, כינוי לאדם הראשון. נטמו, טאדל"ר. מזוקי תבל, חרות
העולם כמבואר לעיל בשפחא מקדמי ארץ. ועונת אדמה, אדם הראשון כנרא
שפחא הטונת שהולבר מכל עבר הארץ.

בהכינו שמים וכו', כדוק וכו' ל' הכוונה כדוק שמים וינתחם כאהל לשבת (ישעיה
ע כג). צומין וכו', עש"ה וימיני עפחה שמים (ישע"ה מח י) ועש"ה מימינו אש דת למן
(דברים לג ב). בזרת, ובמים בזרת חכן (ישע"ה ט"ו). ואצבעות, עש"ה כי ארצה
שע"ך

קָבַעֲנִי. וְעַתָּה אֲשֶׁר פָּרַשְׁתָּם בְּאַהֲלֵךְ בִּירֵיעָה פָּרַשְׁנִי.
וְלִירֵיעוֹתָם אָמַר דִּי וְלִירֵיעוֹתַי לֹא אָמַר הִינִי:

בְּחֻקוֹ חוּג עַל פְּנֵי תְהוֹם. לְמַעַנִי חֵק שְׁלֹשֶׁה חֻקִּים
עַל רוֹם וְעַל תַּחַת וְעַל תְּהוֹם. בְּשׁוּמוֹ לְיָם חֻקוֹ חֻקֵי חֵג
עַל פְּנֵי תְהוֹם. בְּחֻקוֹ אֶבֶן שְׁתֵּיהָ עַל פְּנֵי תְהוֹם. בְּחֻקוֹ
לְוִיתָן עַל דְּלָתוֹת תְּהוֹם. בְּחֻקוֹ אֶבֶן פְּנֵה שְׁלֹשֶׁה יַצְיָף
לְעוֹלָם תְּהוֹם. בְּחֻקוֹ חוּג חֻקֵי כְבוֹשׁ עַל תְּהוֹם:

בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים מִמַּעַל. מִתְאַמְצָת הַזִּירָה
בְּמִרוֹמֵי מַעַל. בְּאַמְצוֹ עֲרֻבוֹת לְרֻכּוּבוֹ. הִייתִי רֻכּוּבוֹ.
בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים לְעוֹז. הִייתִי מְעוֹז. בְּאַמְצוֹ מְעוֹנָה
בְּזִרְעוֹ. הִייתִי פְקַמֵּעַ עַל זִרְעוֹ. בְּאַמְצוֹ זְבוּל לְקִדְשׁוֹ.
הִייתִי זְבוּלָה בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ. בְּאַמְצוֹ עֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו.
הִייתִי מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל אֲרֻכּוּבוֹת רַגְלָיו. בְּאַמְצוֹ
שָׁמַיִם וּשְׁמַיִ הַשָּׁמַיִם. וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם.
בְּאַמְצוֹ כָּל אֵלֶּה אֲמַצְנִי נוֹמֶה שָׁמַיִם:

בְּעוֹז עֵינֹת תְּהוֹם. נְעוּנָה מַעַנִי מִמַּעַנֹת
תְּהוֹם. נְתַעֲזוּ מִימֵי מַמְיָי תְּהוֹם. בְּתָרֵם נְעוּזוֹ עֵזִים

שמך מעשה אננעטיך (תהלים סד). וליריעיתם אמר דין, כמבואר לעיל בד"ה
אנכי נשם אל שדי ונב"ר סיף כ' ה'. וליריעיתי לא אמר דיני, כענין לכל
תכלה רזיתי קן רחבה מניתיך מאוד (תהלים קי"ט ל"ו).

בחוקו חוג וכו', כל הכסף מנוארת נמה שקדם. למעני חק, חקק ויסד.
באמצו שחקים וכו', הכיטון מינה כאן שנת הרקיעים בשמותם שמואל
רו"ל נמסכת חגיגה דף י"ב ב' אלא שקרא את המכין שבו ברד ואלג וקיסור
ועללים נשם ערפל שמת רגליו ואת היילוק יאת הרקיע קרא נשם שמים ושמי
השמים. ערבות לרכובי, ע"ש סלו לרכוב בערבות (תהלים סח ה). שחקים
לעוז, ע"ש ועוז בשחקים (תהלים סח לה). מעונה צורועי, ע"ש מעונה
אלהי קדם ומתחת זרועות עולם (דברים לג כו). זבול לקדש, ע"ש מזבול
קדש (ישעיה סג טו). ערפל תחת רגליו, ע"ש בתהלים י"א י'.

נעוזו עינות תהום, כע' נחירק כמ"ש לעיל דף ד' א', וכולו מבואר.

עָנָה הַיִּיתִי עַל תְּהוֹם • בְּשׁוֹמוֹ לַיָּם חָקוּ • שָׁם עָלֵיהֶם
 חָקוּ • וּמִים לֹא יַעֲבְרוּ פִּי • כֵּן לֹא יַעֲבְרוּ עַל פִּי •
 וְנִשְׁתַּכְּלַל עוֹלָם בְּמֵאֵמַר פִּי שֶׁהֵייתִי בְּפִיו :

בַּחֻקוֹ מוֹסְרֵי אֶרֶץ • סֵד בְּמוֹסְדֵי מוֹסְדֵי אֶרֶץ •
 הֵמָּה הַיּוֹצְרִים הַיּוֹצְרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ • וַיּוֹשְׁבֵי נְטָעִים
 נְטִיעֵת שֶׁרֶק בְּאֶרֶץ • לְנִטּוֹעַ שְׁמִים וְלִיסוֹד אֶרֶץ • וְגִדְרָה
 נְעִישִׁיתִי גִדֵּר בְּאֶרֶץ • וְעַם הַמֶּלֶךְ בְּמִלְאֲכָתוֹ מֶלֶךְ בִּי מֶלֶךְ
 עַל כָּל הָאֶרֶץ • הַמְּלִיכָנִי וְהַמְּלַכְתִּיו עַד לֹא שְׁמִים וְאֶרֶץ •
 וּמִיּוֹם דִּבֶּר וַיִּקְרָא אֶרֶץ • קָרָא לִי רֵאשִׁי דוֹרוֹת אֶרֶץ :
 י' נִנְיָן קָרָא לְאָדָם הַנוֹצֵר מֵאֶרֶץ • קָרָא לְגַם אִישׁ צָדִיק
 בְּאֶרֶץ • קָרָא לְאַבְרָהָם מֵאֲצִילֵי אֶרֶץ • קָרָא לְיִצְחָק
 הַיּוֹרֵעַ בְּאֶרֶץ • קָרָא לְיַעֲקֹב הַיִּנְחָתָם בְּשְׁמֵי עֶרֶץ •
 קָרָא לְשִׁבְטִים לְקְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ • וְעַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד שְׁאֲלָנִי יוֹצֵר הָאֶרֶץ :

עֲמֵד אָדָם רֵאשׁ לְנִשְׁמוֹת • זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם
 רִשׁוּמוֹת : וְאָמַר אֵלֶיךָ הֵינָה זֶה חֵבֶם מְרִיא הַבְּמוֹת •

בחוקו וכו'. סדר נמוכדי, ייסד ניסודות שלי. אוסדי הארץ המה היוצרים
 וכו', כל הפסקא הזאת מיוסדת על הכתיב המה היוצרים ויוסני נטעים וגדרה
 עם המלך נמלכתו יסנו שם (ד"ל ד כג) וכמו שאמרו עליו בנראשית רנה פ'
 ח' ו"ל, בנפשותן של נדיקים נמלך הקב"ה כשנרח עולמו שנא' המה היוצרים ע"ש
 ויזכר ה' אלהים את האדם, ויסני נטעים ע"ש ייעע ה' אלהים גן עדן מקדם,
 וגדרה ע"ש אשר שותי חול גבול לים, עם המלך נמלכתו יסנו שם, עם מלך
 מלכיו המלכים נ"ה נמלכת עולמו יסנו שם נפשותם של נדיקים שנהם נמלך
 הקב"ה וזרף את העולם עכ"ל, וע"ש ביפה תאר; והן הן נענשם דברי הפייטן
 המה היוצרים וכו' ר"ל נפשותם של נדיקים, ונטיעת שורק היינו גן עדן, וגדר
 בארץ היינו חול גבול לים שלא יצף העולם. ראשי דורות הארץ, היינו כח ואברהם
 וינחק ויעקב והנשטים כמו שנאר הפייטן ענינם בפסקא הסמוכה.
 קרא לאדם וכו', כולם בשם נקראו לעיין על אודותם אם הם ראויים
 לקבלת התורה וזה ועל כל אחד ואחד שאלני יוצר הארץ.
 עמד אדם. זה ספר וכו', עצמו תולדותיו של אדם הלך הם רשומות על זה
 ספר. ואמר אליה, הקב"ה אמר לתורה. וכל הפסקא מבושרת במקרא.

בְּצֶלֶם וּבְדַמּוֹת אוֹתוֹ לְדַמּוֹת. בְּאֶחָד מִמֵּנּוּ מֵעֵלָה
בְּאִימוֹת. וּמוֹרָאוֹ עַל חַיּוֹת וּבְהֵמוֹת. וּבְכֹל יְצִרְתִּי עָלַי
אֲדַמּוֹת. וּבִדְעֵתוֹ קָרָא לָהֶן שְׂמוֹת. וְאַחֲרֵי כֵן קָרָא
שְׁמוֹ הַנִּכְבָּד וְהַגּוֹרָא בְּשֵׁמוֹת:

כאן הוֹשִׁיעַ בְּפָנִים חַרוּזֹת אוֹת ע' אַחַת שֶׁהֵיבֶה תּוֹרֵה בְּנֻגַת אֲדָם הַרְאָשׁוֹן,
וְהַפְסָתִי אִתְּךָ לְבִלְדָה בְּמִבּוֹא הַמַּחְזוֹר נִזְרִיק יִתֵּר הַפְּיוּטִים הַמַּמְלָאִים הַכֵּה
וְהַכֵּה בְּמַחְזוֹרִים כְּתִבִי יָד יָטוּ וְהִ' כֹּל מִנְקָשׁ דָּבָר ה' יִדְרָשׁוּ מֵעַם.
פֶּרֶשׁ זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. וְנִמְצָא דוֹר שְׁלִישִׁי
דְּחוּף מִבְּנֵי אָדָם. כְּהוֹחֵל לְקָרֹא בְּשֵׁם מַעֲשֵׂה
יְדֵי אָדָם. וְקָם דוֹר עֲשִׂירִי מִקְלָקֵל בְּאָדָם. וַיֵּרְאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים אֶת פְּנוֹת הָאָדָם. וַיֵּרָא יְיָ כִּי רַבְּתָרְעַת הָאָדָם.
וַיֹּאמֶר יְיָ אֲמַחֶה אֶת הָאָדָם. לִוְלִי גוֹלֵד אִישׁ צַדִּיק בְּאָדָם.
זֶה יִנְתַּמְנוּ אוֹמְרִים מִלְּמַעְלָה פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם. וְלִמְטָה
אוֹמְרִים זֶה יִנְתַּמְנוּ בְּנֵי אָדָם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה זֶה אָדָם
תַּחַת אָדָם. וּמְצָא חֵן וְשִׁבְלֵי טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

גם כאן הוֹשִׁיעַ בְּפָנִים חַרוּזֹת אוֹת פ', וְגַם אוֹתֵהּ תַּמְלָא בְּמִבּוֹא הַמַּחְזוֹר אֲשֶׁר כְּתַנְתִּי.
צָץ מִמְּזוֹרָה וּכְשֶׁחַר עָלָה. וְנִקְרָא עֵיט פּוֹרְחַת עַל פְּנֵי
מֵעָלָה. אֵב הַמּוֹן נִקְרָא וְנִתְעָלָה. וּבְעֵשֶׂר נִצְרָף וְלֹא נִמְצָא
בּוֹ עוֹלָה. עֲבוּרָה זָרָה עַל יָדוֹ בְּטָלָה. וְקָרַב רְחוּקִים
לִזְכוּת

פֶּרֶשׁ זֶה סֵפֶר וְכו', הַקְּבִי' פֶּרֶשׁ זֶה סֵפֶר שֶׁל אֲדָם הַרְאָשׁוֹן שֶׁמִּלְּפָנָיו בּוֹ כֹּל
תּוֹלְדוֹת הָאָדָם עַד סוּף כֹּל הַדּוֹרוֹת כְּדֹא' בְּנִרְאֵשִׁית רַבָּה פ' כֹּל וְנִמְלָא דוֹר
שְׁלִישִׁי וְהֵיכֵן דוֹר אֲנֹשׁ דְּחוּף וְנִטְרַד מִבְּנֵי אֲדָם כִּי אִזּוֹ הַתְּלֹו לְטַעַם אַחַר ע"ז
מַעֲשֵׂי יְדֵי אֲדָם. דוֹר עֲשִׂירִי, דוֹר הַמִּבּוֹל. זֶה יִנְתַּמְנוּ וְכו', ר"ל מִלְּאֲכֵי מַעֲלָה
שֶׁאֵמַר עֲלֵיהֶם וְדַמִּית פְּנֵי אֲדָם (יִחְזָקֵאל א' י) אֲמָרוּ עַל נַח זֶה יִנְתַּמְנוּ
שֶׁה' נַח לְשָׁמַיִם, וְגַם דְּרֵי מַטֵּה בְּנֵי הָאָדָם אֲמָרוּ עֲלֵיו זֶה יִנְתַּמְנוּ כִּי קוּדֵם שֶׁנִּלְד כַּח
זוֹרְעִים חַטִּים וְקוֹבְרִין קוֹנִים וְדַרְדְּרִים כִּיּוֹן שֶׁנִּלְד כַּח חוֹר עוֹלָם לִישׁוּבוֹ וְלֹא עוֹד אֵלֶּה
שְׁקוּדֵם שֶׁנִּלְד נַח עוֹשִׂין מִלְּאֲכָה בִּידֵיהֶן וְלִכְן כְּתִיב מַעֲבָדוּ יָדֵינוּ נוֹלַד נַח הַתְּקִין
לְהַס כְּלֵי מַחְרֵשָׁה וּמַגְלֹת וְקַרְדוּמוֹת וְכֹל כְּלֵי מִלְּאֲכָה כְּדֹא' עֲלֵיו בְּתַחֲמוּמָא.
צָץ מִמְּזוֹרָה וְכו', אֲכַרְהֵם שֶׁנִּלְד עֲלֵיו עֵי הַעִיר מִמְּזוֹרָה בְּדֵק יִקְרָאָהוּ לְבַגְלֵיו (יִשְׁעִי'

קרובות ליום שני

לזכות מְנַטְלָהּ. הַבִּירְנִי וְהַפְּרִתִּי בְּאַהֲבָה כְּלוּלָהּ:
כְּדִי הוּא לָךְ לְשֵׁם וּלְתַהֲלָהּ. לְשִׁמּוֹר מְצוּתֶיךָ יוֹמָם
וְלַיְלָהּ. הַזֹּרוֹת יֵאָשֶׁר זָכוּ לְפָנָיו לֹא זָכוּ לְמִילָהּ.
וַיַּעַת גַּתְחַתְמָהּ בּו גַּתְמָנָה רֹאשׁ לְכָל תַּפְלָהּ:

נס כאן נשמע בפנים חרות אית צ', ותמלאהו במבוא הכוכר.

קָרְבֵן שְׁלָם יַחֲדוּ נִמְצָא. בְּטָנָא בְּכּוּרִים אִזְ גְּרָצָה.
כְּשֶׁה לְטַבַּח רִין בְּמַרוּצָה. שְׁלֹשָׁה יָמִים טָרַף וּנְפִישׁוּ
לֹא קָצָה: הַוְעֵצִי נָא עָמִי דַת מוּעֵצָה. וְלִקְחִי אֹתוֹ
לְחֶפֶת עֲלֵצָה. לְשׁוֹחַ בִּישׁוּדָה לְקִרְאֲתֶךָ יֵצָא. וְלִמְעַנּוּ
אַרְבָּלָם מִמְחִיצָה. מִר צְעָקוֹ חוּצָה:

נס כאן נשמע אית ק'. קום משכחו ממבוא הכלל.

רַחֲקֵי אִישׁ שְׂדֵה וְקָדַב אִישׁ תָּם. יֵשֵׁב אֲהֲלִים בְּאַהֲלֵי
רוּם נְחֹתָם. וְגַם בְּמַרְכָּבָה תִּאָּרוּ נְחֹתָם. עוֹלִים
בְּמַעֲלוֹתָם וְיִזְרְדִים בִּירִידָתָם. תְּמַהִים עַל מְרָאָה זֶה
חוּתָם: וְאָמַר אֲלֵיָהּ הִנֵּה זֶה חוּתָם יָפֵה מִכָּל חוּתָם.
חוּתָמוֹת שְׁגִיִם עֲשׂוֹר נְחֹתָמוֹ מוֹה חוּתָם. בְּטַבְעַת
הַמְלֶךְ טְבוּעִים בְּאַחַד חוּתָם. עַל יָד וְעַל זְרוּעַ
לְמַעַנְךָ הַתְּמַתִּי חוּתָם:

מא ב) וכאמר קורא ממזרח עיט (סס מא יא) וכמו שפירשו רש"י ז"ל. ובעשר כנרף,
נחן בעשר כסיונות. וקרנ רחוקים, שהי' מכניסם תחת כנפי השכינה.
בתמכה ראש לכל תפלה, אברהם תקן תפלת שחרית (נרכות דף כ"ו ב').
קרנן שלם יסידו כמלא, בני יסידו יחזק. שלשה ימים טורף, ללכת להר המוריה שאז
זיום השלישי יושא אברהם את עיניו. לשוח בשדה לקראתך יאז, שתקן תפלת מנחה
(סס). ולמענו ארשים וכו', כמו שאז'ל על פסיק הן ארל'י צעקו חוזה (ישע' לג ז').
רחק איש שדה, עשו איש שדה. איש תם, יעקב. באהלי רום, נשמים. וגם
במרכבה תארו נחטם, דמות דיוקנו של יעקב נחקק בכסף כבוד. עולים זכר,
המלאכים שהיו עולים ויורדים. חותמות שנים עשר, י"ב שנטו יה. בטבעת
המלך וכו', כולם היו טבועים בחותם אחד בטבעת המלך הקב"ה, שהיו
כולם נדיקים. למענך, אתה התורה למענך חתמתי חותם על זרועי ועל
צני וכענין שאמרו ז"ל: תפילין דמרא עלמא מאי כתיב בהו? וכו'.

של שבועות

צה

גם כאן נשמע חרות אלהיית. קחהו מן המקום אשר הוריתיו.
 שְׁלַמְּוֹכַל אֱלֹהֵי בְּעַמּוּד עַד עוֹלָם. בְּשַׁלְּמוֹ אֲלֵפִים עַד
 שְׁלֵא נִבְרָא עוֹלָם. וְאֲלֵפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים
 וְשִׁמּוֹנֶה שָׁנָה מִשְׁנַבְרָא עוֹלָם. אָמְרָה תּוֹרָה זֶה מִשֶּׁה
 אֲשֶׁר נִבְרָא עֵנוּ מֵעוֹלָם. וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אֲשֶׁר נִבְרָא
 מֵעוֹלָם. הוּא יִרְשִׁי מִזְרֵשֶׁת עוֹלָם. וְהוּא יִקְחֵי מִתְּנַת
 עוֹלָם. וְכָל בְּאֵי עוֹלָם יֵאֱמִינוּ בִּי לְעוֹלָם:

וְהָיָה אֵל אֱמוּנָה, מְהֵרָה לְמַעַנָּה, וּמִבֵּין
 בְּחֵינָה, אֲבָרָא עוֹלָם בְּבִינָה, בְּעֵבֹר אֱמָנָה:

תּוֹלְדוֹת רוּם וְתַחַת בְּהוֹדְעוֹעִים. וּבְשִׁבְעָה קוֹלוֹת
 בְּנִבְרָאוֹ בְּגַעִם. שְׁתֵּים זֹו שְׁמֵעֵנוּ שְׁמָעִים. וְלִשְׁתֵּי שְׁמוֹעוֹת
 נִחְלַק קוֹל רַעִים. לְגוֹיִם קוֹל רַעִים. וְלִישְׂרָאֵל קוֹל נְעִים.
 וְאֲמָרוּ הִבַּל מַה זֶה קוֹל מְרָעִים. הוֹלֵךְ וּמִתְנַלְגֵּל בְּגִלְגְּלֵי
 רַעִים. וְאָמַר לָהֶם יֵשׁ לִי טַעַם בֵּינִי וּבֵין עַם. וְרִכָּב
 רְבוֹתִים נִתְּבִינוּ מוֹל עַם. וְשִׁבְעָה רִקְוִיעִים נָטוּ בְּזוֹעִים.
 בְּזֹרֵת אֲשֶׁר תִּכְנַס בָּהּ קָרְעִים. וַיִּטַּם וַיִּסְיַעֵם מִמְּקוֹמָם
 וּמִמְּסָעֵם. וְהָיוּ נוֹטְפִים בְּשֵׁם מוֹעֵם. וְאֲמָרוּ מִלְּאָבִי

שלמו כל אלה, נשלמו כל אלה הדברים שבין הקב"ה לתורה נעמד על זמן
 של ישראל הנקרא עם עולם בישי' מ"ד ז' שנבטלם נברא העולם, והנה הויכוח
 הזה שבין הקב"ה כביכול לתורה היה בשעת נתינת התורה שקדמה לעולם אלפים
 שנה כידוע ממאמרי רז"ל שהעתקתי לעיל דף י"ט א' אבל שעשוע יוס יוס, וזהו
 כשלמו אלפים עד שלא נברא העולם ואלפים וארבע מאות וארבעים ושמונה משנברא
 העולם עד זמן נתינת התורה. וידבר ה' אל משה וכו', כן אמר' התורה כבר כתוב כי
 וידבר ה' אל משה. והיה אל אמונה וכו', כאן מצאתי החרוז הזה בכ"י של י"ט והוא
 מקומו הנכון כי אחר שאמרה התורה יאמינו כי לעולם ה' הקב"ה מהרהר בתשובתה
 ואמר אנרא העולם נעבור האמונה והכל נעשה בשביל האמונה כמו שאז"ל
 בשמות רבה פ' כ"ג על תשירי מראש אמונה (ש"ר ד ח).
 הולרות וכו', תולדות שמי' וארץ. וכשנב' קולות, מנאר לעיל ויילקוט בתהלי' כ"ט.
 שתי' וכו', שנא' אחת דבר אלהים שתי' זו שמענו (תהלי' סג יג). והיו נוטפים,
 כדאי' בש"ן דף פ"ח כ' כל דבור ודבר שילא מפי הקב"ה כתמלא כל העול' כילו בשמי'.

הַשָּׁרֵת מֵהַ יְהוָה הַטַּעַם. נִזְרָא אֱלֹהִים מִמְקַדְשׁוֹ
הַמְּנַעֵם. אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֵץ וְתַעֲצָמוֹת לָעָם.
וּבִבְנֵי אָמֹר לְעָנִי יֵרֵד הָעֵד בָּעָם:

וַיִּשְׁמְחוּ כָּל הָעָם. בְּשִׂמְחַת אֲמָרֵי נָעָם. וְגַת־מִנְהָ
צִיר רוּעָם. וַיִּרְדַּ מִּשְׁהָ מִן הַהָר אֵל הָעָם:

ס' וּבְבֵן וַיִּרְדַּ מִּשְׁהָ מִן הַהָר אֵל הָעָם:

מיוסד ע"פ א"ב. סדר.
אֵתוּ מַצּוֹת וְחֻקִּים. בְּאֵר הַיַּיִט בְּחֻקִּים. גְּמוּלֵי חֶלֶב
מִנִּיקִים. בְּדַמּוֹ חֲכָמָה מִפִּיקִים. הַשְּׁפַע מְקוֹר מַיִם חַיִּים
מִזְנָקִים. וּמִנְפֶת צוּבִים וּמִדְּבִשׁ מִתְנַקִּים. זֶה־רֵד לְעֵינַיִם
מִבְּהֵיקִים. הַבֶּשׂ לְעַצְמוֹת מִשִּׁיקִים. טוֹבִים יִשְׁרִים
וְצַדִּיקִים. יִקְרִים מִפְּנֵינַיִם וּמִכָּל חֲשׂוֹקִים. פֶּתַב אֲצַבֵּעַ

אחוי, עם משה הנזכר. נאר היטיב חקיקים, כתובים נאר היטיב ואמרו רז"ל
במס' שנת דף פ"ח כל דבור הי' מתחלק לשבעים לשונות. גמולי חלב וכו', המשיל
התורה לאשה מינקת ואמר דרך לחיות כי איננה מינקת ליונקים כי אם לאנשים גמולי
מחלב כי מוציאם מדדיה חכמה. וכן אמר שלמה דדיה ירוך בכל עת (משלי ה יט)
ואמרו עליו רז"ל במס' עירובין דף נ"ד ב' מה דד זה כל זמן שהתינוק מממש בו מלא
בו חלב אף דל' כל זמן שאדם הוגה בהם מולא בהם טעם. מפיקים, מוציאם ל'
ויפק רנון (משלי ח לו). השפע וכו', שפע מקור חיים מוצקים ומקלחין ל' יונק
מן הנשן (דברים לג כב). ומנפת וכו', עש"ה ומתוקים מדשש וכופת לופים (תהלים
יט). זוהר לעינים, ע"ש מצות ה' ברה מאירת עינים (שם). מבהיקים, מזהירים
ומופיעים והלשון ידוע בדברי רז"ל. טובש וכו', עש"ה רפאות תהי לשרך ושקוי
לעלמותיך (משלי ג ח), וחובש הוא ל' צפואה, ומציקים מנורת שקיין וממנו ומוח
עלמותיו יסקה (איוב כא כד). ומכל חשוקים, ומכל חפטים כדכתיב יקרה
הוא מפנינים וכל חפטיך (משלי ג טו). כתב אנבען, כדכתיב כתינים באנבע אהים.

ובבן. כוון גיבג משה פתח בערגה העררוב לזון פתוקע.
אחוי. ער הטטטע יום בייח ויך, מיט דייטליכער סרליכט געלויבעט, דיח חורג
קונדען דער געבטטע חונד געוועטלע, דיח מוושען דער וייגלונגע — חוין חירען
בריוטען ווירד וויי: הייט געוונגען — ייח וינד סטרקטע זעבענדיגער וויסער,
זייעבליכער חוין חקייגוייט; ייח ערלויכטען דיח חוונגען חונד היינען מחרק חונד געבייט
נע; גוט וינד יום חונד געיררע חונד גערעכט, ערזער חוין ערעלגעסטיינע חונד
אטקטלכערער חוין חוונע קט: טכר קייטיו, ער הטט יום חוונע נהח: דייג געסרייעבען,

סַעַר צִירִים וַחֲבָלִים • נָהִי בְּיַלְדֵה חָלִים • מַרְצָדִים הָיוּ
 מִגְבָּלִים • לְבָנָיו וְשָׂרְיוֹן כַּעֲגָלִים • בְּרַמְלוּ בְּשָׁן כְּמוֹ אֵילִים •
 יַחַד תְּבוֹר וְכָל תְּלוּלִים • טָרְחוּ בְּגַבֵּה וּנְמָצְאוּ פְּסוּלִים •
 חֵי רַם רוֹאֶה שְׂפָלִים • זֶה סִינֵי בְּדָךְ לֹא הֶכְלִים • וְהָטָה
 אֵלָיו זְבוּלִים • הֶעֱטִירוּ עֲנָנִים וְעַרְפָּלִים • דָּר בּוֹ בְּשִׁנְאָן
 אֲרָאִים • גֵּאוֹן קוּלוֹ הַשָּׁמַיִם לְנִדְגָלִים • בְּסִבִּיב הָהָר
 נִגְבָּלִים • בְּנִעֲשָׂה וְנִשְׁמַע דָּת מִקְבָּלִים • אֲזַנָּם שָׁם
 רֹאשׁ מְלִים • אָנֹכִי שָׁמַע לְכָלֹלִים :

לְכָלֹלִים הַשְּׁמַעַת מְלִיקָה • מְפוֹצֵץ הָרִים קוּלָּה •

ח' אָנֹכִי יי אֱלֹהֵיךְ :

המים (תהלי'קלו) והמים נקראים שעולים על שם שהם נמדדים בשעלויות' כדכתיב
 מי מדד בשעלו מים (ישעי' מ"ב). כהי' ל' אשא ככי וכתי (ירמי' ט"ט). וח לים, ל'
 ק"ל כיולדה (שם ו' כד). מרנדים וכו', מניאר לעיל ביוצר דף ע"ט א' ד"ה זעף
 כהרים. לננין ושריין, גם הם רקדו שכל' וירקודם כמו עגל לננין ושריין כמו בן
 ראמים (תהלי' כט) וכן כרמל ובסן ותבור וכל ההרים באו לכאן והיו מתנאים נגבהם
 ולכן נפסלו וכל זה כבר בארתי לעיל ביוצר. וכל תלוים. ל' הר גבוה ותלול (יחזק'
 יז כב). זה סיני, סיני הו' היותר נמוך שבהרים ולכן נכחד כדאי' במס' סוט' דף ה'
 א'. זבולים, שמים. לנדגלים, לישראל שהיו חונים לנדגיהם. אזנס, האזינס
 והשמיעם. לכלולים, אל המוכללים ונכתרים נכתרים כי כבר נתעטר כל אחד
 בשני כתרים כדאי' במס' שנת דף פ"א א'. ל' כלולים, ל' כליל יופי (יחזקא' כ"ב) ;
 או שהוא ל' אהבת כלולותיך (ירמי' כ"ב) וכפי' רש"י שם ל' הכנסה לחופה.

ליטטערן חונד וועהאוטה, גלייך חיינער בחנגען געבטרעריין. טיען חיינגענעטקטע
 בערגע טפרנגען, לננין חונד שריין ויח קחובער דההער, חונד כרמל חונד בשן
 ויח רעהע, חונד תבור חונד קלוע הקבציפצען ; חבער יח וחורדען לוריקגעטויענען
 דיח טרמטלענדען דההען ; דען קלוערהמכענטען בויקק וחר חויל דען ניעדע
 ריגוטען געריכטעט. ער טויע חויל דען סיני הערמב ; חויל מיהן ברויטעטע ער
 זיינע הישמען חוין חונד קרמטע דעסין הויפט מיט ווחקען חונד נעבען. ער,
 דער הייזגע טהרמבער חונטער דען כרען אראליס, זינס ויינע מחיעע
 וטקטיסע טטישמע חוין ; פריידיג פערנעהן יח דען חוץ דען בערג געלוגערטע
 פֿחוק ; ען העטטע ויינע בעריטטוויזויגקייט לנס עהפפחנג דען גענעטלען בעע
 לייגט — חויעהרקמחן הקרבעט ען חויל דער גקטטויען וחרטע ערזטענע.
אנכי וחר'ו, דען ער לערזט העט פערנעהמען וחסען דיח זעליגען.
 דיח זעליגען העט דען פערנעהמען וחסען דיין וחרט. בערגע לערטרפויטטער,
 טען ביי'ט סמלון דער סטישמע ; ח' ח'ך בין דער עוויגע, דיין וחסטט !
 אשר

אֲשֶׁר כָּל פְּעֻלוֹת תָּמִים. בִּינָה מְעֻלוֹת בְּמְרוֹמִים. גִּזְרֵי
 תְּחִילֹת הַדּוֹמִים. דָּלֶת כּוֹגֵר בְּעַד הוֹמִים. הַמְּזוּרִים
 מְאוֹרוֹת רָמִים. וּמְנַהֲיָנָם לֵילוֹת וְיָמִים. וַיִּקִּים עוֹשֶׂה
 וְרַעְמִים. חֶשֶׁר טָלָלִים וּגְשָׁמִים. טִיעוֹת מְגִדֵּל וְצִמְחֵי
 תְּלָמִים. יוֹצֵר וּבוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמִים. כָּל רוּחוֹתָם בְּיָדֵי
 שָׁמַיִם. לְהִמָּם אֲכִין בְּמִטְעָמִים. מְמִית וּמְחַיֶּה וְאֲנִי חַי
 לְעוֹלָמִים. נָפִי גְדוֹלִים וְעֻצּוֹמִים. סָלָה לְעוֹלָמִים קְיָמִים.
 עוֹזְרֵךְ בְּבְרִית אֲבוֹת תָּמִימִים. פּוֹדֵךְ מִסְּבֻלוֹת עֲנָמִים.
 צִלְלָם בְּנִבְכֵי תְּהוֹמִים. קוֹרֵעַ לְפָנָיִךְ יָמִים. רוֹעֵךְ
 בְּמִן מִטְעָמִים. שֶׁקֶדְתִּי לְבַהֲרֵךְ לִי מְאֹמִים. תִּרְתִּי
 לְסִגְלָךְ לִי מִעַמִּים:

מַעֲמִים חֲשִׁיתִי לְהַבְדִּילְךָ. תְּמוּרֵי אֵל לֹא יִהְיֶה לְךָ.

אשר כל פעלו תמים, בונה מעלות במרומים, גזרי תחילות הדומים, דלת כוגר בעד הומים, המזורים מאורות רמים, ומנהיגם לילות וימים, ויקים עושה ורעמים, חשר טללים וגשמים, טיעות מגידל וצמחי תלמים, יוצר ובורא כל הנשמים, כל רוחותם בידי שמים, להימם אכין במטעמים, ממית ומחיה ואני חיי לעולמים, נפשי גדולים ועצומים, סלה לעולמים קיימים, עוזרך בבְרִית אבות תמימים, פוֹדֵךְ מִסְּבֻלוֹת עֲנָמִים, צִלְלָם בְּנִבְכֵי תְּהוֹמִים, קוֹרֵעַ לְפָנָיִךְ יָמִים, רוֹעֵךְ בְּמִן מִטְעָמִים, שֶׁקֶדְתִּי לְבַהֲרֵךְ לִי מְאֹמִים, תִּרְתִּי לְסִגְלָךְ לִי מִעַמִּים.

אשר, דעסען טהון מהגע פֿעהל, דער זיך וְחֹלְעֵר חוֹיִפֿעבויט מין יענען הַמְּחַיֶּה, דער ריח חֲבָרִינֵדֶע דער עררע בעגֿרענלט, דער דעסן בריווענדען אעערע טֿחֿקֿען געוועלט, דער לייטקוגעלן מין דען חונערעסליכען רויטן מיינגעוועלט חונד נחֿט חונד טחג טרויבט, דער באַיטלע טחֿפֿעט חונד דחֿנער, דער טחויח חונד רעגען טרויב פֿעלן וֿמֿסט, דער בייאע אפֿמֿרברייגט חונד פֿעלן:לען ליעחס — חיד, חיד בין דער וועטֿטפֿעער, דער חֹלֵע וועטן הערֿפֿרעברחֿט, חונד היינער הֿמֿד טחפֿעהלען יח חֹלֵע חיהרע גייטער; חיד בערייטע פֿיר חֹלֵע טחחֿקֿהחֿטע טפֿיייען, חיד טחטע חונד בעלכע חיד וויערער, חיד, דער עוויג לעבענער! גרמס חונד אַחֿטֿיג זינד היינע ווחונדער חונד דיערהחֿט חויף עוויגע לייטע, חיד החֿבע דיך גערעטעט — לנֿפֿחֿגע דען בונדע: היט דיינען פֿרֿחֿחֿען פֿחֿטערן — החֿבע דיך פֿחֿן דער טקלֿפֿערייח דער ענמיס (מֿזֿריס) בעפֿרייט חונד יח מין דען חֿבֿרונדע: טטרועלן פֿערוענקט, דיר החֿב' חיד דחֿ: אעער געטפֿחֿטען, דיך החֿב' חיד גענחֿרט היט ווחֿהוטעקקערעטן כּחֿ; דיך החֿב' חיד חויי חֹלֵען נחֿליחֿען ערקחֿרען חונד לו היינער חייגען נחֿליחֿן געווחֿחֿט חויי חֹלֵען פֿחֿקֿערן.

חויי חֹלֵען פֿחֿקֿערן החֿב' חיד דיך געחֿדערט, פֿערקענל' חויך דח חיד לייכט; 29 כט D n (Tom 3.)

ח' לא יהיה לך:

ע"פ חשר"ק.

תעות זורחים וצוללים. שקוץ תועבות וגלולים. ריק ותהו הם האלילים. קטב שעירי בעלים. צלמי מסכות ופסילים. פעלת תבנית כל סמלים. עצבי עובדי האמללים. סומים חרשים ולא ממללים. נשאים על פתף ונסבלים. מאומה להועיל לא יכולים. לא עוזרים ולא מצילים. כנבלם נשברים כנבלים. יבשו כל בם מתהללים. טועיהם לחשף מובלים. חניהם מאוסים וגעולים. זכיהם מרק פגולים. ונספיהם יין תרעלים. הקבליהם הפילו חללים. דתיהם הקות הבלים. גוים לתפת נדגלים (כ"ח נגדלים). בני לבוראך הנה הלולים. אל הנהן את שמו לחלולים:

חעות זורחים וזוללים, תעות תבנית מאורות הזורחים בשמים או תעות תבנית כל דגה הזוללי' כנולות ים והוא ע"ה לא תע' לך פסל וכל תמונה אשר בשמים טעטל ואשר בלרץ מתחת ואשר בשמים מתחת ללרץ וכו'. וכל הפסאק טבולת כעלמה. גוים, גוייתם. לתופת, כנוי לגיהנם כישעה ל' ל"ג. נדגלים, נאסמו סם לדגליהם.

ח'. הוודיגע קיינעט פֿרע ורען,

חעות. קיינעטן היווהויעטן, קיינעטן חירדיטען ביזר. הקסויד, גרמסויד, טייסויד, חייטעל חונד לעער זינד דיח גתלענכילדער. דער טייפֿיש גע- פֿירטטעט בעל, דיח געגמסעטען חונד געהויעטען קהומסען, דיח קיינעטויד גע- טטמטטעטן ריענענכילדער, וועלכע מווע עמן דען פֿערטטקקטען היידען פֿער- עהרט ווערדען, זינד וקמוטויד ביזנד, טויב חונד טטוטן | דיח היסען חויל טולטערן געהקבען חונד געטרמגען ווערדען, ווייל דיח חונדערהמגענד זינד, זיך ועלכנט לו טרמגען; דיח זינד הייווהן חונד חונטיטן, פֿחווען לור ערעד חונד ברעלען ויח חירדענע טמפעע. בעטמאט ווערדען מווע, דיח זיך חיהרער ריהמען, חונד דיח חיהנטן נחכהמגען, גויעטען מיט פֿינטערן. חיהרע פֿענטע זינד פֿערמטויד חונד חכטויד, חיהר טפֿיעמפעער זינד גרייעלוספען חונד חיהרע טרמקמפעער טויעטוויין, חיהרע לערעהמניען זינד ווענעטענוורגענד חונד חיהרע געברויכע טמקדליכע געטעלע *), חיהרע גמלע רמטטע פֿמחרט לור המווע הימב. היין ומחן, ברויגע דיינעט טמפעער רוהטן, ומס זיינען נממען טיכט ענטווייהען!

ומס

(* דיח חכטוידעטן גרייעטמטען, דיח בייח דען כמלמחמויען דער מוטען היידען ריטמוגעטען וומרטן, זינד בעקמנט.

לחלולים אל התן את שם. וסוד מרע פון תפישל ותאשם.

ח' לא תשא את שם:

ע"פ א"ב.

את שם אדיר באדירים. ברוך זכרו לדור הדורים. גחלי
 איש ממנו בוערים. דתו חרב ללה מפירים. הפרעיש
 ארץ ומרגיז הרים. וגער בים ומחריב קרים. ועמו לא
 יכילו יצורים. חמתו מנתצת צורים. טוב לישרים ונוקם
 לצרים. יחתו ממנו אבירים. כלם מפקחו גסערים. לו
 משרתים ותארו לא שרים. מזרא שמו לשוא לא תרים.
 נגעך בו יגעדו בקד אברים. סוד משבועת שקרים. ערוך
 בה אלות ואררים. פירעת מעור ומבשרים. צופרת
 פעוף ובאה בתדרים. קירות הופכת עם מקרים.

אח עס אדיר, הקנ"ה. קרים, מים קרים, או שטעטו מקורים והוא ע"ה נגערתי
 אחריני ים אשים נהרות מדבר (שעי' נ' ב'). לא שרים, לא ענינים, ל' אזרנו ולא
 קרוב (במדבר כ"ד י"ז). כורעת וכו', כדכתיב זאת האה היוולדת ואל בית הנשבע
 בשמי לשקר ולכה נתון ובלתו זאת עליו וזאת חנניו (זכרי' ה' ד'). כופרת כעוף,
 כופרת ומטהרת כעוף, ל' ישוב וילבור (שופטים ז' ג').

וחם חיהו ניכט ענטווייהען, רען הייליגען כחטן! וויילע פתן כטיען; דוח,
 קהנטעטי: דיק פערטוהען חונד פערטוהען!

ח'. דוח וקל:ט זייגען כחטן ניכט חויוט פערעלען,
 אח. רען כחטן דע: קלויטקייטען, געבענעדייט זייח דעסען פנדענקען פיר
 חונד פיר! קלויטער* ענטפלוהווע זייגען חונדע; זיינע רעליגיאן מיט חיון
 טווערט ווידער געזעטלע:טטקירער, ער ערטיטערט דוח ערדע חונד לערטריה=
 מערט בערגע, ער שילט דמו וועער, חונד טרחהע פערזיעגען; זיין דרחהען
 ערטראגען זיינע געטחשע ניכט, זיין לקח טהעלט פלעזען. געגען רעליזיע
 חיוט ער גיטיג חונד חייפערפלוזן געגען ווידער:חפער. זעלבט דוח הייזוילען
 ווקלעט ליטטערן פקר מיהן חונד לקגען פלונדער פארט; זיח זינד זיינע דיענער,
 זעהען חבער קיינע געטחוטן. — עכנע ניכט פערעגבליך דען עהרפארט;
 ווערטהען כחטן; חיון הייליגער טויער דורכרינגע קלוע דינע גייעדער ביח
 דעסען בעכעננוג. פליעהע פלונטע טווירע, זיח ענטהקלטען פלונד חונד חונדליקק,
 זיח לערנאגען חויל חונד פלייט; פלונד זיח חיון רויבפאגען טיעסען זיח חיון דינע
 געהייער חונד לערטטקערן געזייער חונד געבולקע. ענטהקלטע דיק דע:
 טווקרעני:

(* דמו גקטטוילע געזעטן. זיעה דנרים קחסיטעל ל"ב.

סדר ליום שני

רחק ממנה בכל דברים. שמור שבועת אסר ונדרים.
 תירא אל גותן שבת לשומרים:
 לשומרים יום שבת נפישו. עתידים בקדוש להקדישו.
 זכור את יום השבת לקדשו:
 ח' חש"ק.
 תכלית כל פעל רום ותהונים. שביעי למים הנמנים.
 ראשון למקראי זמנים. קדוש לאדני האדנים. צבי
 קדש שבת שאננים. פדת מדין יציר מלפנים. ענתה
 שירה וכפרה פנים. סימה לאות ולעד בין אב לפנים.

חכלית כל פועל, השנת הוא תכלית וסוף של פעולת שמים וארץ. לני קדש,
 שרצה נה הקב"ה וכמאמר ר"ע במס' כנהדרין דף ס"ה ב', שנת נמי דמרי לני.
 שאננים, ל' שקט ושאנן ובטו שאנ"ל בשאר טוב מזמור ל"ב יום השנת יום שנתו
 המזיקין מן העולם, יום שיצנו עמו בשלום, יום שנת מן המלחמות. פדת מדין
 וכו', בלתי בשרקי דר"א פ' י"ט, בע"ש גורש ונח השנת ונעשה סניגור לאדה"ר, אמר
 לשכניו, רבש"ע בשנת ימי המעשה לא נהרג הרג בעוב' וניאתה מתחיל? זו היא קדושתו
 וזו היא נרכתו שנת' ויכרך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו, ונזכות יום השנת
 כגול אדם עדינה של גיהנם וראה אדם בזה של שנת אמר לא לחנם נרך הקב"ה
 את השנת וקדש אותו התחיל משורר ומזמר ליום השנת שנת' מזמור שיר ליום השנת
 עכ"ל. וכן אי' בשאר טוב מזמור ל"ב ומסיים שם נוח הלשון, כיון שראה האל' כחה של
 שנת בא אדם לוטר הימנון (מלה יונית [שמחה]) ובל"ע מזמור במקומו) לשנת
 מזמור שיר ליום השנת, אמר לו השנת לי אתה אוטר הימנון? אני ואתה נאמר הימנון
 להקב"ה, שנת' טוב להודות לה' עכ"ל. וזה שייבד השייטן ענתה שירה וכו'. וכפרה
 פנים, שכפרה פני הקב"ה ולא העניש אדם הראשון. כוימו לאות, עש"ה ניני ונין נמי

סוחרענו חיו מולען דינגען; המוטע מבער, ווח: רוח געשווחרען חוכד געלמבט המוטע.
 פירבטע גמטט, דער חיינט עוויגע ועליגקייט געווחחרט דען טוגעדהמפטען |
 דען טוגעדהמפטען, דיח דען שבת פייערן, ווירד
 עוויגע ועליגקייט לו טהייל מיטן מולערהייליגטען.
 ח'. ער מיכנרע דיק טטעט דע: רוהעטמג, מיחן לו הייליגען!
 חכלית. ער מיט דער פולענדונג:טמג מולער חמהערן חוכד נייערריגען וערקע;
 דער זיבענטע טמג דער ווח"ע חוכד ערוטע מולער פיייערטמגע, ער מיט דעס
 העררן מולער העררען געווייהט. דיעו מיט דער ווילע דעו מולערהייליגטען, דמס
 ממן דען שנת רוהיג פיייערע; ער מיט'; דער חיינט דען ערוטען ווענטען פמטן
 געריכט בעפרייט*), ער טטווייטע זיין ליעד מן חוכד בעזמפכטיגטע דען גמטטליכען
 חוואילען. ער מיט לוס לייכען חייגענעטלט לויטען דעס פמטער מיטן הייזען
 חוכד

* יעהע מיט בלור.

של שבועות

קמו

נצור יציאותיה כהורו נבונים • משא בלי להוציא מבפנים •
 למחללה מיתות דנים • פרת ורגימת אבנים • ידועה
 היא לה בקמן מימים קדמונים • טעמו לא ארד פה מפוענים •
 חזרי אב פה לא נענים • זכור פיה ישבות נהר צפונים •
 ונה פה ממלאכת חוץ ופנים • הגה פה לא קדשות ורגנים •
 דשן על שלחנה מעדנים • גם עבד ואמה אשר לה נקנים •
 פה יגוחו עמך בכל פנים • לא הורה לה לכבד הורים ונקנים •
 ונקנים הנעימוך מימך • פפרם סלה וירבו ימך •

ב' בכר את אביך ואת אמך:

ישראל חות היא לעולם (שמות ל"א י'). טעמו, מזונו של מן, או ש"ל של יד
 טעמו בו בשנת חבל נחש בדכתיב וירם תולעים וינחש. חזרי טוב וכו', כחשבת
 ר"ע לטורנוס רופוס שאל מי יימר שהידנה שנת? ח"ל נהר סטטיון יוכיח
 (נהר אחד של חכמים ובכל ימות השבת אטף והולך וביום השבת אוקט ונח) כעל טוב
 יוכיח (חינו עולה בשבת) עכ"ל וזהו חזרי טוב ל' וחזר חנה. ונהר לפונים,
 הוא נהר סטטיון שטעבר לו לשונים עשרת השנים. חוץ ופנים, שדה ובית.
 הגה פה, שחמט טוב להודות לה'. דשן על שלחנה וכו', ע"ש ונחת שלחנה
 מלח דשן (חיוב ל"ו י') וע"ש וקראת לשבת עונג (ישעי' כ"ח י"ד). ככל פנים, ככל
 עכרים. הורים ונקנים, ככלל כבוד ככלל גם כבוד זקנים, במזרח כב"ג ובס' מאמר
 השכל וכמו שז"ל, זקן זה שקפה חכמ'. ונקנים הנעימוך, הנעימו לך טעמי תורה.

חונד ויינען זקנהען; ענטהוטע דרך דעו טרמגענו — נחך פֿרשריפֿט דער
 וויינען — קיינע זמיט פֿמן חיינען געביעטע חיכ'ז חֿדערע לז טרמגען. ווער
 דען שנת ענטהויליגט, הַמט זיין זעבען פֿערזירקט; ער ליעהט זיך חיינען
 פֿריהען טמך לז, חֿדער גמך דמזגערילטליכע שטייניגען. דער שנת מיט דיר חויז
 דען טמגען דער פֿערזעלט געמוגומן בעקמנט דורך דען כון, דען דער הייזעל מן
 קיינען שנת הערמכגענעדעט. דיח טמרטענכעטוומערער ערהמטען קיינע קונרע
 מן שנת. געדענקע, דמס זעלבוט יענער חוכבעגרייפֿיליכע פֿלום (חֿכמטחימן
 געמכנט) דען שנת פֿייערט — חויך דוח פֿייערע חיהן חונד ענטהוטע דרך
 מווער פֿעלד — חונד הויזמרייט, ווייהע חיהן דעפן מווערהמטען דורך הייליגע
 זיעדער חונד געומגע. בערייטע דיינען טיט היט טמקקהמטען שפיינען;
 חויך דיינע זייבחיגענען, קעכט חונד ומגד מווער מרט, זמלען מן שנת
 ערהמונג פֿינדען ביח דיר. גמט דמס דיר דיח ווייזנג געגעבען, דמס דוח
 פֿערהערען זמלען דיינע עלטערן חונד דיינע מוטעטען.

דיינע מוטעטען זמגען פֿיר דיינע זעליגקייט; עהרע זיח
 מישהעדמך, דמן ווירט דוח זמגען זעבען. ח' עהרע
 דיינען פֿמטער חונד דיינע מוטטער!

ע"ש א"ב.

אֲזוּן לְהוֹרִיק בְּחִבּוּר אֲמוּנִים . בְּעִתֵּירוֹת אוֹתָךְ קוֹנִים .
 גְּרֻוֹךְ בְּבְרִית אֵיתָנִים . דֵּי חֵלֶב שְׂדִים לְךָ מְדֻשָּׁנִים .
 הַמְלִיִּישִׁיךְ לְבוֹשׁ עֲדָנִים . וּמֵאֲכָלִים בְּפִיךָ גוֹתָנִים .
 זוֹעָקִים בְּעֶדְךָ תַּחֲנוּנִים . חִתָּךְ לְמוֹדַר עֲלִיזִים . טוֹעֲנִיךָ
 עַל שְׂכָמָם בְּאוֹמְנִים . יִגִּיעֵי בְּךָ שִׁבְעֵי אוֹנִים . בְּאֵיב אִם
 יִקְרָאךָ הֵם מִתְעַנִּים . לִירְאֵת שְׂדֵי אוֹתָךְ מִפְּנִים . מְצוֹת
 וּדְתוֹת לְךָ מְכוּנָנִים . גְּחֵלֶת הַזֶּן וּבֵית לְךָ מִקְנִים . סוּמְכִים
 לְךָ עוֹד וּמִתְהַתְּנִים . עֲשֵׂה הַפָּצָם וְלֹא תַעֲזִי פָנִים . פֶּן
 יַעֲמִירוּךָ לְפָנֵי דִינִים . צִפְּחֵדֶת סוּרֵר וּמוֹרָה בְּפָנִים . קָהֵל
 יִרְגְּמוּךָ בְּאֲבָנִים . רְאֵה פֶן תַּעֲזִיבֵם לְעַת וְקוֹנִים . שְׂרֵתֵם
 כְּעֶבֶד לְאֲדוֹנִים . תִּפְלְתֵם קַח וְתֵאָרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים :
 וְשָׁנִים תֵּאָרִיךְ וְתוֹנָה פְּנִיצָה . יִצִּיר צֶלֶם אִם לֹא תִרְצָח .

ח' לא תרצח:

אזון, החינה. חבור אמונים, שחורם ה' באמונה, או שהוא ל' אוען שהתזכרו
 יחד להיות אונטיך. וכל הספקא טבולת נשדר דלחמול דף כ"ח ח'. יזיר ללא חס
 לא תרלח, שלא תעש' לו דבר שהוא כרלח בעלמתיזו שלל לנישו ואלא לחסו, וכשז"ל,
 כל הנוצרים את חכירו כאלו סוכן דמים וכן אמר דוד כרלח בעלמתיזי חרסו לוררי
 (תהלים מ"ג י"ח) לכן הם יולאים מכלל לא תרלח וכן הורה בעל מאמר הש"ל.

אזון. געהררע דיינען עלטערן, רעכנ געטרויטען פחמר; זיח המבטן דרך פחמן
 גחטט ערלענדט; דייין פחטער החט דיר דח: זיעגל רעו גחטטליכטן בוכדעו חויש
 געדריקקט, דיינע אוטטער החט דירח זיילך חיהרער בריוטע דיר גערייכט; זיח
 המבטן דרך חטטתדיג געקליידעט חוכד דיר חוכטערהמלט פערטמלעכט; זיח המבטן
 חוץ דיינע ערהמולטוג מלכע געבעטע גען הייוועל געטיקקט; זיח המבטן חוייל
 חיהרען טולטערן דרך געטרמגען; זיח המבטן זיך פיעלע זידיע חוץ דרך געגעבען
 חוכד ומלכע: חוכגעמחך ערדורעט — וזיח זעהר המבטן זיח זיך געגרחאט, ווען
 דרך חיהרגענד חיינע חוכפחסליכקייט בעמללען! — זיח המבטן דרך לור גחטטעו
 פורכט מלגערהמולטען חוכד חין רען געבכטען חוכד רעכטען חוכטערריכטעט; זיח
 המבטן דיר גוט חוכד חויו לו פערטמלעכטן געווחוסט; חיהרע חוכטערטעטלונג
 החט דיר חיינע געהיליין, חיינע טרויטע גחטטיו, פערטמלעכט. מן, זיח ערקעכט
 זיך; וזיילעמחר' חוץ חיהרען! קחאשע חיהרען וזינעטן לונקער, רמן וזירט רוח
 גויקליך חוכד ומלגע לעבען.
 ומלגע לעבען וזירט רוח חוכד גחטטע: מנטוילטן הייטער טוען, ווען רוח זייעכט
 טבעכדירע וזירט קיין זייר לוגעפליגט המבטן. ח' רוח זיילוט כילט ומרדען!

של שבתות

קטז

תור וסוד מאנשי דמים. שומרים בלכם איבה
 ושוממים. רשעת סוד מערימים. קחת נפש צדיק
 זוממים. צופנים ואורכים על תמימים. פח זומנים
 למישרים פגעים. על דם רע בדרון קמים. שאת כלי
 מות פאר מזעמים. נקירו צחים באין רחמים. מאבדים
 מעש הצור תמים. לנבא בצלמו לשחת הזמים.
 כרגע נשמה משימים. יראת אל בלכם לא שמים.
 טורדים נפש למות בלא ימים. חרל מלהתניף גיא
 בדמים. זכור כי יזעק דם למרומים. ושופך דם האדם
 באדם ננקמים. הן נפש בנפש משלימים. דין הרג
 לנפשם גורמים. גור מפני חרב זעמים. ברח לה
 מנחלי רחמים. אשוריה תצעיד בתמים:
 בתמים תלך ותנצל מאף. שומטה אם לא תנאף.

ח' לא הנאף:

חור. הנט. ובכר כזה הענין לעיל דף כ"ט ח'. מלהחניף וכו', עיין לעיל דף כ"ד כ'.

חיר. טיח חוץ! וייבע פחן דען בלוטגייערען! יח טרמגען גרמון חונד
 הפס מיטן הערלען, פאלעגען בתהייט חונד טפיעלען רחוקע, טרמפלטען דען
 גערעכטען נחך דען זעבען, לויטען חונד לזיערן חוץ דען פרחווען, לעגען
 טויגען פיר דיח חונטורדיגווענדעלדען, טטעלען דען בלוטע חיהרען נעבעני
 מעכטען אוטהוילויג נחך, טרמגען אקדגעוועהרע, פלעלען וויטהיג מן חונד
 אחרדען דיח חונטור קהנע ערבמרהען, ריכטען לו גרונדע דען טמפערע
 פלוקקווענטען ווערק חונד סיקקען לור גרופע דמן געטמפל, זיין עבעני
 בילד. מיין מויגעכויקק — געטעהען מיט דער וויילעלומרד! — גמטטען
 פורכט המכען ויח פערבמנט חויו מיהרעטן הערלען; יח מיבערלויפערן
 דען טקד חונרייע זעלען. — אפס חכ! טמקדע דיח עררע ניכט דורך
 בלוטפערדיעסען; געדענקע, וויח דמן בלוט לנט הייוועל טרייל! פערקסעכענע
 מעכטעכלוט אויס דורך מעכטען גערמכט ווערדען; נור דיח זעלע קמן
 דיח זעלע בעפריעדיגען. פירכטע דמן טווערט דער רחמט! פליעה דיח
 המלענגוט! ווערלע מיט פערדע דער חונטור;

מיט פערדע דער חונטור ווערלעט דוח, חונד זמרגלוק, ווען דוח דיח
 פערפיהרונג פליעהוט. ח'. דוח: חו: ניכט עהעברעכע!

ע"פ א"ב.

- אֵל תִּתְעַרֵב בְּמִנְאָפִים • בְּמַגְלֵי עֲרִיזוֹת גּוֹפִים •
- גְּוִים בְּתוֹעֵבוֹת מְטַנְפִים • דּוֹרְשֵׁי רָע וּמְבַקְשֵׁי בְשָׁפִים •
- הַמְטַמְּאִים אֶרֶץ וּמִחְנִיפִים • וּמַעֲשֵׂה יָדַי אָמֵן מִסְלָפִים •
- זֶרַעַם לְשֵׁם אַחֵר מִחֲלִיפִים • חֶמְת אֵל וְקִצְפוֹ מְאֲנִיפִים •
- טוֹר עֲצָמָה מִשׁוֹטֵט נְאוּפִים • יַפְיָה אֵל יְדִיחָה לְרִשְׁפִים •
- כָּל גּוֹנְעֵיהָ בְּאוֹר גִּשְׁרָפִים • לְהַדְרִי מֵוֶת הֵם גִּשְׁאָפִים •
- מְעַמְקֵי שְׂאוֹל נְהַדְרָפִים • נוֹפְלִים לְשַׁחַת וְלֹא נִזְקָפִים •
- שְׂמַח בְּחֻלְקָה בְּחַיִּים יָפִים • עִם לְקוֹחָה לָהּ וְהַכֵּל צוֹפִים •
- פּוֹרְיָה תִפְרִיחַ לָהּ עֲנָפִים • צְמוּדִים לְשִׁלְהֲנָה מִקִּיפִים •

אל תתערב, להיות בחברת מנאפים. גופים, ומנקהי כשפים, הלטיף מכשפים ומנאפי' בי כן כלמדו במקרא במלכבי' ג' ה' וכן במלכבי' ב' ט' כ"ב עד זכוכי חיזבל חמך ובשפ'י הרבים, וכמו שכתב הרב הטורה ז"ל; כי כל התועבות האל עשו המנאפים בחכנם ע"י גלוי העריות יחול עליהם כח כוכב ידוע ויגיד להם עמידות ועשו בו פללות ויעונו ויבששו. המעמאים ארץ ומחניפי', גם בעון עריות תזניף הארץ כמנואר לעיל דף פ"ד ב'. ומעשה ידי חטון מסלפים, יש לבראו ג"כ על חנופת הארץ שהם מסלפים ומעוותים מעשי ידיו היינו הארץ שלא תוליד כרחוק, והארץ נקראת מעשה ידיו בדכתיב חף ידי יסדה ארץ (ישעיה מ"ח יג'), או שרעה לומר שמלפ' ומעוטי' לערב מין בשאינו מינו וע"ד שכתתי לעיל במערכת דף ע' ב'. זרעם לשם אחר מחליפים, כי לא יקרא שם על זרעם ב"א שם בעל המנאפת. וכל הענין מנואר ע"פ פסוקי מנאי' ב' ו' ע' כדנרו על האלה המנאפת. טור, טוור וטוור. לרשפים, לרשפי' אש, וכענין אש יהלך אש על הגחלי'. למודי' לשלחן וגו', ע"ש בניך כשמילי' זיתים סניב לשלחןך (תהלי' קב"ח).

אל. וחלע קייבע געאיינטשעט וויט חונליכטיגען, וויט חונקייטען בווטשטנדערן! זיח בעפֿלעקקען טייסליך. מיהרען קמפער; לור בעפֿריעדיגונג מיהרער בתוען בעגייערען בוהלען זיח נחך לויבערייען; זיח פֿערמחונרייטיגען דמ; ערררייך, טקערען עז חונד פֿערשטייוועלן דמ; הקרעווערק דעז ווייטערז; זיח פֿערש פֿחלען מיהרע לויבעפֿרולט דורך פֿרעהדער נחמען חונד עררעגען דען גקטטע זיבען חונדוולען חונד לחרן. — היטע דיק, דמס זיח דיק ניכט פֿערפֿיהרט, דיח בוהלעריון, למס דיק מיהרע טמנהייט ניכט חיל' פֿייער לחקקען! בעריהרוט דוח זיח, דמן המט דיק שמן דיח פֿלחמוצע ערגריפעלען, דמן המט דיק דער מרס דעז טמערז; חונדפֿסט — ער שטירלט דיק מין דען טונד דעז מברונד; דוח פֿחלעלען הימב לור גרועט חונד שטעהט; זיח וויערד חוילן בעגיגע דיק וויט דעס חנטחילן, דער דיר לנס לעבענגעמס בעשיערען, וויט דער גמטטיון, דיח דיר פֿקר חווער חויען לנס חייגענטהוס לגעטהיילט ווחררען; זיח חייט חוין לוויעגענרייכער שטמט, דער שפרקסען טרייכט חוס דיייעל טיט הערות

של שבועות

קא

קדש הלולים לאל מצניפים. רנה בלבה אז מוסיפים.
שיתה מבורה מים בסופים. תעב גנבת מים טנופים:
טנופים מים לא תגנב. שמח בחלקך ובטוב תנוב.

ח' לא תגנב:

ע"פ חשר"ק.

תרחק מחבורת גנבים. שודדים ללא למו אורבים.
רואים באשנבי ערבים. קירות פחשך נוקבים. צודדים
ובאים באשנבים. פעלת יגיע אחרים גונבים. עשירים
ערומים מצויבים. שבעים ללחם מרעיבים. נפשות
מפיתים ומדאיבים. מארבים על דרכים יושבים. לגזול
לכל עוברי נתיבים. כלי וזן עליהם מלהיבים. יחד גם
להרגם רותבים. טעונו ובגדו שוללים באויבים. חוטפים
וטורפים בזאבים. זה עמלם לריק חוטבים. ומארה

מלניפים, מכתירים. תעב נגבת מים טנופים, הכך מאמר אשה זונה מים
נזבים ימתקו (מזלי ע"ו). ובטוב תנוב, תעשה תכינה טובה, ל' עוד יכוון
בשיבה (תהלים נב).

חרחק וכו', כל הפסקא מביארת בעצמה וכשנית לעיל דף ל' ב'.
באשנבי ערבים, בחלונות הערב וכענין שאמר איוב, לאור יקום רוחת יקעל עני
ואביון וכלילה יהי כנגב ועין כואף ... חתר בחך בתים וגו' (איוב כד).

הערות. דייבט וקהנע סטיאטן דער גחטטהייט היינטיגע זייערער, חונדריח פריידע
דייבט הערלענע סטייגט. טרוינקע חויו דיינער קוועלנע ריינע ווחסער;
פערמבסייע דען גענוס דען געהייטען וורעל ווחסער.

זרעל ווחסער סוירפע ניכט; בעגניגע דיק מיט דעם דייניגען,
דמן טרייבט דוח נחך מיטן קוטער. ס' דוח זקלונט ניכט סטעהען.

חרחק. הקלטע ריך פערנע פמן דען דיעבעזבונדען; זיח פוינערען חונד
הקטען חונדעלסטחסיגענו גוט, זיח טיען חויו פלונטן דער דחאטערונג,
מיט פיינטערען דורכבקהרען זיח ווחנער, ברעלען פערנער, סטייען מיטן
חונד סטעהלען חנדרערען פלויס, ברינגען רייכע נחקט לונג בעטטעלסטחטע,
מיט הונדערונקטה, דיח זקנט מיטן חיבערפלוס געלעכט, חונד חתכלע ערלע
זעלען מיטן יחאטער חונד עלענד; זיח סטעקקען מיטן הינטערקלעט דער
סטרומען, בערויבען דיח פערמיבערגעהנרען, ריוטען זיך מיטן אחרדגען
וועהר, דען חונטלויגען ווחנדרערען לו ווירגען, זיח נעהמען חיהת, דעם
פיינדע גוייך, זקנט חונד געווחנדר, חונד פלונטן חן וויח רייסענדרע ווחלפע.
חבער עז פרחאטט ניכט, דיעז רויבגעווערבע; זיח ליעהען דען פלונק חיבער חיהר

סדר ליום שני

לְבַתְיָהֶם שׁוֹאֲבִים . הוֹן בְּרָכָה אֲחֵרִימוּ לֹא עוֹזְבִים . דְּבָרֵי
אֲלוֹת עֲלֵיהֶם קוֹבִים . גּוֹיִם לְמַהֲלוֹמוֹת מְחִיבִים . בְּשִׁתָּם
בְּרַחוּבוֹת מְסוֹבְבִים . אֵיֶדֶם בָּבוֹא יִרְאוּ רַפִּים . אֶסּוּף
יִגִיעַ הַטּוֹבִים . אֶכּוֹל וְלִנְפִשָׁה יִהְיוּ עֲרֵבִים . אֵל תִּפְנֶה
בְּנֵי אֵל רֵהֲבִים . וְאֵל תְּהִי עִם שְׁמֵי כוֹבִים :

כּוֹבִים בְּרַעַף לֹא תַעֲנֶה . וְרַעַף אֵלֶיךָ לֹא תֵאָנֶה .

ח' לֹא תַעֲנֶה :

ע"פ א"ב.

אֶטּוֹם שְׂפָתַיךָ מִתְּפָלוּצִים . בֵּל תִּתְחַבֵּר לְלִצִּים . גְּלִישִׁים
דְּבָרִים גְּמָרְצִים . דְּרָדָר זוֹרְעִים עִם קוֹצִים . הַשׁוֹנְגִים
לְשׁוֹנָם כְּהֲצִים . וּפִימוּ יוֹפּוּצִין נִיצוּצִים . זוֹמְמִים אֶן וּמְרָמָה
יוֹעֲצִים . חֲנַפִּים וְלַרְכָּל אֲצִים . טְפָלוֹת עֲדוֹת שְׁוֹא
פוֹצִים . יְהִירִים וּבָעִין קוֹרְצִים . כְּבָבְעוֹנֵי נוֹשְׁבִים וּמוֹחֲצִים .

אטום שפתיך, הכנר וכתום שפתיך מדברי לנכות וטפשות ואין, ל' תפלגתך
היא אותך (ירמי' מט יו) שתי טפשות. גולשים, מגלים ומדברים. נמרצים
ל' קללה כמרת (מ"א ב ח). דרדר וכו', ל' וקין ודרדר תמית לך (בראשית
ג י"ח) ורצה שדנהיהס הס כסלון ממזיר ויבין מכאיב וכענין שנו לשונם
כמו נחש (תהלים קמ ד). ולרכל אנים, ולרכילות ממזרים. יהירים, שכת'
זד יהיר לן שמו (משלי כא כד) וכפי' הסי'. ובעין קורכים, שאלמר הולך
עקשות פה קורץ בעיניו (משלי ו יב). ככפעוכי, ל' ככחש יך וככפעוכי

הויו, וחסטן קייכטן פערמקגענוועגטן לזריקק. חויל מיהגען העפסטן חווע וומרטע
דעג פלוכענו, יום החבטן מיהרען קחרפער דעטן הענקער פערטווערטע, מיהרען
זייב דערטמנדביהגע ; מיהרע טטרמפע חיוט עקגעמפארט חין געגענומחרט פיע
זער לוסיער. חיון וקהו, החוטע לו רחטהע, וומד דין רעדליכער פלייס ערוומער
בטו ; דוח קהנטע ענגעניעסטן, עובעקקמחט דיר וומהו. ספירע ניכט נחך רייכ
טהימערן חוכד החוטע ניכט לו חוט דען גריבוערן נחך פחום.

פחום וחוועט דוח ניע געגען דייכטן נחכוטען ויין, דמן ווירד דרך חויל
קיון חוכגויקק טרעפפעני. ח' דוח וחוועט ניכט פחום לייגען.
אטום. טויעסט דייכע ויפסטן דען חפטעררעדען, וומפע ניכט געווען
סחפט ויט ספחטטערן ; יום הילטן פערעכע וומרטע, טטרייען דען וומחשען
פחן דמרטען חוכד ריוועלן חויו, מיהרע לוגען זינד טפיטלע פיינלען,
לעהרענד פויער טפריטלט מיהר חוכד, מיהרע געדמקטן זינד רחקעפחמן
חוכד מיהרע רחטהטויקגע טרוג ; יום זינד טמייכער, פערטוגע הייכוער ;
חיון פחוםע: לייגניס לו געבטן, חיוט מיהגען קינדערספיעלן. פערך חיוט
מיהרע טוירנע, מיהרע חווגען זינד פערררטהער, יום בייסטן ויח בתיניוקטן

לרַעַרְצִים וּלְאִידֵי דְרָצִים • מְדַגִּים בֵּין אַחִים מְנַצִּים • נִתְגַּי
 מִחֻלְקָת וְגַר פּוֹרְצִים • שְׁנוּאִים לְאֵל וּמִשְׁקָצִים •
 עֵתִידִים לְמִוֹדֵת אִשׁ וְעַצִּים • פְּעֵלָם עַל רֵאשִׁים קוֹבְצִים •
 צָרַעַת בְּעוֹרָם מְנַפְצִים • קָלְלוֹת בְּבִשְׂרָם רוֹבְצִים •
 רֵאשׁ וְלַעֲנָה בְּכוֹסֵם מְצִים • שְׁמוֹר לְשׁוֹנָה מִנְּאוּצִים •
 תִּתְעַב תְּרַמִּית שְׂקָד וְשִׁקּוּצִים :

שְׁקוּצִים וּנְהַתְּלֵי יְהִי מְרַעְדָּה • וּבְמִרְעָה טוֹב הוּא יִרְעָדָה •

ח' לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ :

ס"פ ח"ש"ק.

תַּחְמוֹדוֹת בְּתִים וְאוֹהֲלִים • שְׂקָד הַחַן וְיוֹפֵי הַבָּלִים •
 רִשְׁעֵי הוֹמְסִים וְגוֹזְלִים • קִנְיָן אֲשֶׁר קִנְוּ עַמְלִים • צוֹפֵה עֵץ
 תְּאוֹת שְׁלָלִים • פּוֹזְבֵּסָף וְכָל בְּצַע פְּלוּלִים • עֵשׂ בְּגָדִים

יפרא (שם כנ לב), וכתיב אם ישך הכחז בלא לחש ומה יתרון לבעל הלשון
 (קהלת י יא). דנים, שמחים. מדנים וכו', ליה במלוי ו' י"ט. מנשים, ל'
 וכי ינלו אנשים, ענין ריב ומלה. עתידים, מצותדים הם לאש של גיהנם.
 לרעת וכו', כמו שאזל במסכת ערכין דף ט"ז ב' כל המספר ל'ה ננעים
 באים עליה מנים, ל' מליה, כמו שנית מלית (ישעי' כא יו).

תחמודות, שם דבר ע"מ תעלומות תעלומות והוא כמו מחמודות. רשע
 קוממים וגוזלים, הפייטן מוכה בפסקא הזאת קמם וגזל ועוד כמה דברים
 המסתעפים מן החמדה לכן הם בכלל לא תחמוד וכן עשה בעל מאמר
 השכל. בעל כללים, ל' המה רובליך במכלולים (יחזק' כו כד) והוא שם
 כלל לכל הדברים שהם למכלול ולהכאיש. עש בנדים, עש"ה והוא כרקב יכלה

געפֿהרליכע וואנדערן. בְּהִזְיֵית חַיִּיט חִיהַר בַּעֲטָרֵעֲבֵטן, חִיהַרַע פֿריידע מוֹנֵם
 הַיִּיל, וַיַּח טַיִטֿפֿעטן לְחִיטְק לִוִּיטֿטֿן בְּרִידֵערן, לִוִּיטֿרַחֲבֵט מוֹנֵטֿעֿרֿהֿחִטֿטֿן יַיִח מוֹנֵד
 סַטֿחֿרֿטֿן דִּיח גוֹטע פֿרֿדֿוֹגֿוֹג, זִינֵד גֿחֿטֿטֿפֿעֿרֿהֿחֿסֿטֿטֿע, חֻבֿשֿיִינֵיכע קֿרֿעֿחֿטֿוֹרֿעֿן,
 פֿירֿדֿיִח דִּיח הֿקֿוֹלֵע גַעֿטֿפֿעֿלֿפֿעֿן חִיטֿט. חִיהַר מוֹנֵטֿעֿבֵט טֿריִפֿעֿט חִיהַרֿעֿן מִיִּגֿנֵעֿן
 טַיִטֿטֿן, חִיהַרַע הַיִּט וְוירֵד הַיִּט חִוּיִטֿטֿן, חִיהַר לִיִּב הַיִּט פֿוֹךְ חִיבֿעֿרֿלֿחֿגֿעֿן;
 חִיִּין גַעֿמִים פֿחֿן גֿחֿוֹלֵע מוֹנֵד וְעֵרֿוֹטֿוֹ וְוירֵד חִיהַרַע בַּעֲטָרֵט טֿרַחֲבֵט. בַּעֲוֹחֵהֿרַע
 דִּיִּינֵע לִוֿגֵע פֿחֿר לְחִיטֿעֿרֿרֿעֿדֿעֿן, פֿֿפֿרֿחֿבֿשֿיִיטֿע טֿרַחֲבֵט, פֿחֿוֹט מוֹנֵד הִינֵטֿעֿרֿוֹיִטֿט.
 אִינֵטֿעֿרֿוֹיִטֿט מוֹנֵד מוֹנֵטֿרִיִיע זַיִטֿן דִּיר קִיִּינֵע זַעֿלֿעֿנֿוֹוִידֵער, רַחֿן וְוִירֵעֵט עֵר
 דִּיך חוּץ גוֹטֿעֿן חוּיִטֿן. ס' דוּח :חִוּיִטֿט נִיבֵט גַעֿלֿיִטֿטֿעֿן רִיִינֵעֿן קֿחֿטֿטֿטֿן הַיִּוִּט.
 תַּחְמוֹדוֹת. לִוִּטֿהִיִיעֿר מוֹנֵד גֿחֿרֿטֿעֿן יִינֵד רִיִילֵעֿנֵדע טֿחֿבֿדֵיעֿוֹיִטֿעֿן, טֿחֿבֿע חִיטֿטֿעֿן
 קִיִּיטֿעֿן. דִּיח בְּהִזְיֵית רִיבֵט מוֹנֵד טַיִטֿעֿהוֹט, וְוַח :חִיטֿעֿרַע דוֹרֵך פֿוֹיִים עֵרֿוֹחֿרֿבֿעֿן.
 חִיִּין בְּיִידֵיעֿוֹ חוּיִטֿעֿן מוֹנֵטֿרַע מוֹנֵטֿטֿוֹךְ גֿחֿרַע, וְוִיבֵער מוֹנֵד קֿחֿטֿטֿבֿחֿרֿקִיִּיטֿעֿן;

וּרְקַב בָּלִים • שְׂדֵה וְכָרֶם לְרוּחַ נְנַחְלִים • גִּפְשׁוּכָל אֲשֶׁר
 לָהּ נוֹטָלִים • מִלְחָמוֹד אֱלֹה עֵינַי תַּעֲלִים • לָמָּה תִהְיֶה
 בְּפִלִּים • בָּסוּת אֶלְמָנָה חוֹבְלִים • יְתוּמִים חוֹמְסִים וְלֹא
 חוֹמְלִים • טוֹרְחִים לְהַשִּׁיג גְּבוּל עוֹלָם • חוֹטְפִים עֲנִיִּים
 וְדָלִים • זַעַת יִגִיעַ אַחֲרֵים גּוֹזְלִים • וְנִשְׁקֶה וְתִרְבִּית מִכְּפִלִים •
 הֲלֹא לִקְבָרוֹת הֵם מוֹבְלִים • דְּבַר הוֹן בְּיָדָם לֹא מוֹבִילִים •
 גְּחָלִים בְּקֶשׁ אוֹתָם אוֹבְלִים • בְּיוֹם עֶבְרָה לֹא מְצָלִים •
 אֲנָשִׁים אֲשֶׁר עוֹלָה פִּנְעֵלִים • אֱלֹה הַדְּבָרִים בְּלֹא תַחֲמוֹד
 תְּלוּלִים • אִם תִּשְׁמְרֶם וְלֵב לְאֵל תִּשְׁלִים • ח' אִזּוּ תִצְלִיחַ
 בְּכָל מַפְעָלִים • אוֹרֶה יוֹהִיר בְּמִשְׁכְּבִילִים • אֲשֶׁר שְׁנֵי
 עוֹלְמוֹת נוֹהֲלִים • וַיֵּאשְׁרֶה קַטְגִימִים וְגִדּוּלִים :

כנגד אכלו עש (איוב יג כח). ורקב בלים. כ"כ נכ"י של י"ח הב' בנר"י וכן מסתבר והוא כפל ל' של נגדים, ועש ורקב גם הם אחים ורעים, וככ"י אחר גרס בלים נב' ע"ש כרקב יבלה ואיכנו מכתנר. וטעם המאמר כי העין הזופה וחמד קנין אחרים הוא כמו עש לבגדים וכמו הרקב לכלים מן הנפש ועד נשר יבלה וכמו שאז"ל במס' סוטה דף ט' א' הנותן עיניו במה שאיכו שלו מה שמקש אין נותנין לו ומה שנידו כותלים הימנו. למה תהיה בפלילים, נרא' שהוא מל' עין פלילים (איוב לה יא) וטעמו, למה תעמוס על עמך עין פלילים? וכל יתר ענין הכסףא מנואר בעצמו.

עו חיות חייב ע חקטט חית קוידר, חין וחורפן חית גערקטהע. פערזער חונר וויינז גערטען, רוח ע:חן זיך גערקטצט, בעפרייעדיגען עו ניצט. עו פערלעהרט רוח זעטע. חית חיבערפלוס דער גיטער. ח ווענדע עו הינוועג, דין חויגע, פחן זקלען חובערנחייטען! לו וועלבען לועקקע וויזוט דוח חונטער דער קחטע דער טעלויניטיגען ויין? יח פערקדען דער וויטטווען געווענר, בעסטעהלען רוח וחיווען קהגע חיונייה, סטרעבען, חיהר געביטע לו ערווייטערן, פחלוען זעבוט דען חרמען חן חונר דען דירפטטיגען, רוכען, וחון חנדערע דורך טווייס חונר פלייס ערוקערבען, בעררייכערן זיך דורך זינען חונר וחובער. חלזיין — ווערדען יח דחרומן ניצט לור גרוסט געטרקגען? פיהרען יח טווח: חיס חיונז גרמח? דחו הקולענפייער פערלעהרט יח ויח סטרמה, חן לחרנטמג פיערען מענטען קיינע רעטטאג, רוח זקלען בעהייט חויגעחייט חויגעחייט. בעשעלדעטע זחוטער חלוע וינד פחלגען דער לויטערנהייט; דחו פערבחת; „רוח זקלזוט ניכט געלויטען!“ חונטערזחגט יח חלוע. ענטהקלוט דוח דין דערען חונר פערחיינט דין הערן חיס גחטט, דחו געלינגט דיר חלז ריין טהון, דחו סטרמהלש דין זיכט ויח דחו דער גזיקקעוילגען, דענען דינע חונר יענע וועלט לו סחיון געווקרדען דחו פרויען דין ועליג קליין חונר גרמס.

גדולים וקטנים נעו מקולות. ונשמות עפו מקולי קולות.

קו"ה וכל העם רואים את הקולות:

ח' ורבך וליך תעלה קדשה בי אמה קדוש ישראל ומושיע:

כלוק. אלה העדות והחקים. אשר נתנו לעם
 חשוקים. בקולות ושופרות ולפידים וברקים.
 ברעש וברעד באימה וזיקים. בנשיקה מפי
 שוכן שחקים. מבארים ומחוקים. משולים
 בכל מתק אוכלים ומשקים. מנפת צופים
 ומדבש מתוקים. בתשעים ושמונה פנים
 בפרוש חקוקים. בארבעים ותשעה פנים
 טמא נהקקים. ארבעים ותשעה פנים טהור
 מחשקים. מנין ורגלו נדרשים ונהקקים. בשש
 מאות ושלוש עשרה מצות. וקוקים. מאתים
 וארבעים ושמונה בעשה להקים. ושלוש מאות
 וששים והמש בלא תעשה מתחוקים. בעליל

שבעתים

אלה העדות וכו', אלה העדות הנזכרים שנכללם כל העדות והקקים
 כמבואר בעערבית. בנשיקה מפי וכו', עשרת הדגרות וכל התורה כלה נתנו
 בנשיקה כמו שאז"ל במדרש חוית בפסוק יסקני מנשיקות פיבו (ש"ה א ב).
 מבוארים, כל דבור היה מבאר את עצמו כמה מצות וכמה דינים תלויים
 בו כמבואר שם וכמו שבארתי לעיל דף ל"ב ב'. משולים וכו', מבואר לעיל
 דף כ"ג ב'. בתשעים ושמונה וכו', בארתי לעיל דף ז' ב'. מנין ורגלו
 נדרשים, כמנין ורגלו עלי אהבה (שיר ב ט) שנמטרים שלו מ"ט, כך מ"ט פנים
 יש לכאן ולכאן. גשש עמות וכו', תרי"ג מצוות בכלל מבט רמ"ק מצות עש

שבעתים מהקקים • ושוּמְרִימוֹ לְעַד לֹא נִזְקִים •
 וְלוֹיֹת הֵן לְרֵאשִׁים מְעִנִיקִים • וְלִגְרָנְרוֹתָם עֲטוּר
 עֲנָקִים • מְשֻׁמְחִים לִבֹּעֵינִים מִבְּהִיקִים • מְתוֹק
 לְנֶפֶשׁ וּמְרֵפָא לְעֵצִים מִפִּיקִים • עֵץ חַיִּים הִיא
 לְמַחְזִיקִים: וְכַעֲלָתָה עַל הַעֵתוֹ לְהֵן תּוֹרָה
 לְעֲמוֹ • בָּא מִסִּינַי בְּכִבוֹד נֶאֱמָו • וְזָרַח מִשְׁעִיר
 לָמוֹ • וְעָרַךְ לֹא תִרְצַח לְפָנֵימוֹ • וְעַל בִּי בְּחֶרֶב־
 הֵם חַיִּימוֹ • לֹא קָבְלוּ עַל תּוֹרָה עֲלִימוֹ • וּמִהָר
 פָּאָרֶן הוֹפִיעַ לָמוֹ • לֹא תִגְנֹב שָׁנָן בְּמַחְזִימוֹ •
 וְעַל בִּי בְּגִנְבוֹת וּבְגִזְלוֹת הֵם מִפְּעֵלֵמוֹ • לֹא
 קָבְלוּ עַל תּוֹרָתוֹ עֲלִימוֹ • וְאַתָּה מִרְבִּבוֹת
 קִדְשֵׁי לְהֵן עוֹז לְעֲמוֹ • הֵם קָבְלוּ עַל תּוֹרָה עֲלִימוֹ •
 וְנַעֲשֶׂה לְנִשְׁמַע הַקְּדִימוֹ • טָרָם נִשְׁמַע נַעֲשֶׂה
 נָמוֹ • וְצָרְקָה בְּהִנְחָשִׁיבָה לָמוֹ • וְלִשְׁנֵי כְּתָרִים
 סִימוֹ • לְמַלּוּכָה וְלִכְהֻנָּה וְלִלְוִיָּהּ אִימוֹ • וּבַעֲשָׂרָה
 קְדוּשִׁים

כמכין חיבריו של אדם וס"ה לא תעשה כמכין ימות החמה. וכעלתה
 עד ואתה מרנבות קודש כולו מנאר הטוב בפרקי דר"א פרק מ"א ומכילתא
 פ' יתרו פ"ה, וכבר העתקנו כמה שקדם רוב דבריו הכה והכה. ולשני
 כתריו סימו, כדאיתא בטכסת שנת ד' פ"א א', כי כל אחד מישראל
 כתעטר בשני כתריו כנגד נעשה וכשמע. למליכה ולכהונה וללויה אוימו,
 כעשו לאימה מושלשת. ובעשרה קדושים קדשם לשמו, פ' המפרש אלו עשר
 קדושות שארץ ישראל מקודשת מכל ארצות וחשיב כולוהו ברוב מסכת כלים.
 ולא ידעתי מה ענין קדושות ארץ ישראל לקדושת ישראל וספיטין אמר שקידש
 את ישראל עממן בעשרה קדושים וכראה לפי פשוטו שבין אל עשרת הדברות שבהם
 קדשם לו לעם, או שירמזו להא דאיתא בדברים רבה בסוף פרשת ואתחנן,
 בעשרה מקימות קרא הקב"ה לישראל כלה ואלו הן וכו', ויהיו קדשם לשון

קדושים קדשם אל לשמו. ובשבעים שמות
 יתקם לאמו. ובשלש עשרה מדות הוצאותם
 בקימו. וכלל שמם בשמו. ובאזור לחלץ
 הדביקם לגעמו. ולסיני הטה שמי מרומו. וירד
 הוא וכל קדושו עמו. והגעישוהרעישוהרעיד
 הדומו. ואחת בדרברוהחריר עולמו. ועשרים
 וארבעה מיל מהלך געו עמו. שתיים זו
 בהשמיעו נאמו: ורגזו וחלו כל באי עולם.
 מאימת חיה עולם. בדרתו לדרר לעם עולם.
 רעשו אמות העולם. פחד קראם ורעד
 הזחילם. חיל ביו לרה הבהילם. געו ורעדו וסר
 צלם. ואצל קמואל באו כלם. לגחש בקסמי
 קלקולם

קדושי, על דרך האיש מקדש את האשה. ובשבעים שמות יחסם לאמו,
 בשבעים שמות יחס הקב"ה את ישראל לו לעם, וכן איתא בזמלנר רבה
 פ' י"ד שבעים שקל בשקל הקדש כנגד שבעים שמות שיש לו להקב"ה, שבעים
 שמות לישראל וכו' עכ"ל ותינוס מניין עם, אבל בנעל הטורים נפ' בהעלתך מנה
 אותם אלף שספרים עם שנים מן המנין כי נפרטן אינן כ"א ס"ח גם מנה
 רכ"ס וזה ודאי עעות כופר כי לא מלאנו בכל המקרא שיקראו ישראל רכ"ס
 לכן נראה ברור שזה ל"ל רע"ס והשנים החסרים הם אלהים ודודים ולמדת
 כן מדרש תנחומא בפ' קדושים דף ס"א סוף ע"ד שאמר ח"ל כל עם חביב שהיה
 להקב"ה בהם קרא את ישראל, קרא שמו אלהים וקרא לישראל אל הים שנאמר
 קרא לישראל חכם, קרא להם דודים שנאמר אכלו רע"ס שמו ושכרו
 דודים, קרא להם בחורים וכו' עכ"ל והרב בעל הטורים לא הזכיר במנינם ג'
 אלה לכן גזרתי שרכ"ס ל"ל רע"ס והוספתי עליהם אלהים ודודים ויעלה המספר
 מכוון. ובשש עשרה מדות וכו', פי' המכרס יג' מדות שהתורה נדרשת בהם
 ויש לפרש ג"כ יג' מדות סליחה עכ"ל ולא ידעתי לכוונו על ל' הפיוט. וכלל
 שם בשמו, ישראל טעמו ישר אל. ובאזור לחלץ וכו', ובאזור לחלצים כדכתיב
 כי כאשר ידבק האזור אל מתני איש כן הדבקתי אלי את כל בית ישראל (ירמיה' י"א).
 לנעמו, כ"כ בכ"י, ובספרינו לנאמו, כלומר לפי דבורו הנזכר. ועשרים וארבעה מיל
 תו, מביא' לעיל דף ל"ג א'. בחי'לם, כ"כ בכ"י ל' זמלתי ואירא (אי' לנ"ג) ואכל קמיה,

קְלָקוּלִים. וְשָׂאוּ לִוְמָה זֶה בָּא לְעוֹלָם. שְׂמָא
הַיּוֹם לְמִימֵי הַדּוֹר עוֹלָם. יי לַמְּבוּל יֵשֶׁב לְבוֹא
לְעוֹלָם. וְהָשִׁיב אוֹתָם בְּשֵׂאלָם. יי עַז לְעַמּוֹ
יִתֵּן לְהַנְחִילָם. וּכְשִׁמְעָם כְּדָ גְמוּ כָלָם. יי יִבְרַךְ
אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. וְדָתוֹ לְהַשְׁבִּילָם: בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר וּמְנַהֲגֵיהֶם. אֲשֶׁר עָמְדוּ לַפְּנֵיהֶם.
וְהַעֲתִידִים לְעַמּוֹד אַחֲרֵיהֶם. כָּלֵם הַעֲמִידִם
בְּסִינֵי עַמְמָהִם. לְהוֹדִיעַם בִּי דוֹר יָדַע גְּחֻשֶׁק
מִכְּלָהֶם. טוֹב טַעַם וְדַעַת לְהַשְׁבִּילֵיהֶם. וְכָל
מוֹם לֹא אֵהָוֶה בָּהֶם. בִּי שְׁלָמִים וּמִשְׁלָמִים הָיוּ
כְּלָהֶם. בְּהַגְלוֹתוֹ בְּסִינֵי עֲלֵיהֶם. וּבְפָנִים הִרְבָּה
נִרְאָה לָהֶם. מְדַבֵּר אֲנִכִּי עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מֵהֶם. פָּנִים בְּפָנִים לְהִרְאוֹתֵיהֶם. פָּנִים בְּאִמָּה
לְמַקְרָא לְמוֹדֵיהֶם. פָּנִים בֵּינוֹנִיּוֹת לְמִשְׁנֵת
עַרְפֵּיהֶם. פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת לְתַלְמוּד הַכְּמִיָּהֶם.
פָּנִים מִסְבִּירוֹת לְאַגְרוֹת טַעְמֵיהֶם. כְּעֵתִיק
יִזְמִין וְצַח נִדְמָה לָהֶם. גְּחֻמָּרִים בְּהַרְחֵם עַרְךָ
לַפְּנֵיהֶם

אבל בלעם כחנזאר כל הענין הזה נמכילתא בפרשת נחש השלישי ובילקוט
פ' יתרו ברמז רפ"ו. וכל דור ודור וכו', כחנזאר לעיל דף פ"ב א'. וכל
אום לא היה בהם, כמו שדרשו נמכילתא בפרשת יתרו פ"ט שנתרפאו כל
בעלי אומין בישראל בשעת מתן תורה. פנים בפנים וכו', כן איתא
במסכת סופרים ובילקוט התורה ברמז רפ"ו גם תת"ל: פנים בפנים דבר
ה' עמכם, תני ר"ח ג"כ פנים תרי בפנים תרי הא ארבעה אפין,
פנים של אישה למקרא פנים ביטנית למשנה פנים שוקית לתלמוד פנים
סנירות

לפניהם. והקים ומצות טובים ושבר אתנניהם.
 אשר יעשה אתם האדם וחי בהם. כי חיים
 הם למוצאייהם. למען ירבו ימיהם וימי בניהם:
 ודבור אחד (כ"ט ושתי דברות) מפיו במללו. שנים
 זו בהשמיעו לקהלו. רחקו שנים עשר מיל
 מפחד חילו. ופרחה נפשם ממשמע הוד קולו.
 והעמיד ענני כבוד גדלו. וגשם נרבות הגיפו
 והזילו. והיו ושבו שנים עשר מיל בפקה חילו.
 ודברו לציר ואמרו לו. קרב אתה ושמע מלולו.
 ודבר עמנו קנין פעלו. פן נמות מאימת קולו.
 וישמע אל דברי קהלו. ויטיב לפניו וגם ערב
 לו. ויקרא לציר ולמרומו העלו. ובינו לבין עם
 שלישי עלו. והעמידו ונגשאל ערפלו. ופנים
 בפקנים דבר לו. וקרנים מירו לו. יהדון יהדון
 רעשו למולו. ודברו לפני צור ואמרו לו. מה
 אנוש פי תגדלו. ומה תחשבהו למקומנו
 להעלו

מסבירות לאגדה. ודבור אחד וכו', שכאמר אחת דבר אלהים שמים זו שמענו
 (תהלים ס"ב י"ב). רחקו שנים עשר מיל, כעבור לעיל דף ל"ג א'. ופרחה
 כפסס ... והעמיד ענני כבוד וכו', כדאית' במסכת שנת דף פ"ח ב', כל
 דבור ודבור שיבא מפי הקב"ה יבאה נשמחן של ישראל שכאמר נכסי יבאה
 בדבריו. ומאחר שדבור ראשון יבאה נשמחן, דבור שני האיד קבלוהו?
 כוריד על שעתיד להחיות זו את המתים והחיה אותם שכאמר גשם נדבות
 חנוף אלהים וכו' עכ"ל. ועיין עוד בפרקי דר"א פרק מ"א. בינו ובין עם
 שלישי העלו, העמיד אותו להיות שלישי וכרכור ביניהם. יהודין, מלאכים
 ודברו וכו', מנאר ע"פ מה שכתבתי לעיל דף פ"ח א' מעטם רבותי ו'ל

להעלו. קנין שעשועים להנהילו. והשיבם
 אל הניחו לו. מאז חשקתיו להגדילו. קנין
 שעשועים לנהלו. ולהפגם לפני ולפנים
 רשות נתתי לו. שבית מרום לתת לו. מנת
 חלקו וגורלו. ללמד לבני כל אשר ידבר לו:
 ומהר סיני קבלו תורה. לא מפי מלאך ולא
 מפי שליח אמורה. כי אם מפי מלאך עוטה
 אורה. טהור עינים וראתו טהורה. מפי
 גבורתו לבחירו הוררו. דת פאר היטב
 מבארה. בדבור באמורה. בצווי באזהרה.
 בתלמוד באגדה במושגה במקרא. בחקה
 במצוה בברית גמורה. ערוכה בכלושמורה.
 וכל מצוה שבה בענין סדורו. להתברך
 בהוגיה בכל יום ברוך נותן התורה: ובאלף
 שהיא לכל האותיות ראש. פתח באנכי
 לברות ראש. להודיע שהוא אלהי קדם
 ראש. בראשית ראש. ובאחרית ראש.
 ראשון ואחרון בסוף ובראש. צופה מה יהיה
 בסוף מראש. ולמה באלף פתח בראש. בנגד
 אלף דור שצפה מראש. לתן להם אמונת
 ראש

וכן איתא בפרקי ר"א פרק ח"ג. ונא' שהיא לכל האותיות ראש וכו' עד
 ס"ף

ראש. לצוות להם דבר מראש. ועפר מהם
 תשע מאות ושבעים וארבעה לפרוש. ולסוף
 עשרים וששה דורות השק תבואת ראש.
 דבר צוה לאלה דור מראש. לנחול הק
 נסוכת ראש. בראש צומותיה ללקור
 ולדרוש. להשתחוות ולכרוע ולקוד ראש.
 לא לחי וקים המתנשא לכל לראש: ובשורם
 צבאות אלים. כי למתן דת זכו סגולים.
 ויכפרו בה נדגלים. נהגו שבח ותהלה לאל
 אלים. והמון גרודים וכתי אראלים.
 שיר ותשבחות מפארים ומהללים. ושורפים
 מפעל להם עומדים ומעלים. וליושב
 על פסא רם ונשא מגדלים. וצבאות גבורי
 חילים. מנעימים שיר הלולים. ופאר פרוכים
 ורעש גלגלים. במתן אמון היו גילים.
 ומלאכי אש ומים בלולים. בשמחת גות
 בית מסלרים ומחלים. וזה אל זה קוראים
 ושואלים. לקרוש וכרוך תפארת מכללים.

רוממות

סוף המאמר, כולו לקוח מדברי הרבות בראשית פ"א ותדרשה ע"ס. ועבר
 מהם תשע מאות וכו', כן איתא במס' שנת דף פ"ב כ"י. סוף נסוכת ראש,
 התורה הנכונה מראש. ובשורם, ונראותם. סגולים, ישאל עם סגולתו.
 נדגלים, גם זה תאר לישראל! החיכים על דגלים. וכל ימר ענין הכי
 עובר בענינו ועמם שקדם בגאורו בכמה שקימות.

סלוק ליום שני

רוֹמְמוֹת לְמַלְכָּם מְמַלְלִים • וְעוֹזוֹ נוֹרְאוֹתָיו
מְגַדִּילִים • וְשְׁלוֹשׁ קִרְשָׁה לְקָרוֹשׁ בְּקָדָשׁ
מַעֲלִים :

ס' בְּבִתּוֹב עַל יַד נְבִיאָהּ • וְקָרָא זֶה לְזֶה וְאָמַר
קו"ם קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יי צְבָאוֹת מְלֹא כְּלֵי הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ :
ס' אִזּוּ בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אֶדְדִיר וְחֶזֶק מִשְׁמַיִעִים קוֹל
מִתְנַשְׂאִים לְעַמַּת שְׂרָפִים לְעַמַּתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ :
קו"ם בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ :

ס' מִמְּקוֹמָהּ מְלַכְנֵנו תּוֹפִיעַ וְתַמְלוֹךְ עֲלֵינוּ כִּי מַחֲכִים אֲנִיחֵנו
לָךְ מִתֵּי תַמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיַמֵּינוּ לְעוֹלָם וְעַד תִּשְׁבּוֹן :
תַּתְּנַבֵּל וְתַתְּקַבֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עֵירָךְ לְדוֹר וָדוֹר
וְלִנְצַחַת נְצַחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאִינָה מְלִכּוֹתֶיךָ בְּדָבָר הָאֲמוּר
בְּשִׁירֵי עֲנִיָּה עַל יְדֵי דוֹד מְשִׁיחַ צִדְקָה :

קו"ם יְמַלֵּךְ יי לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּנָהּ :
ס' לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּה וְלִנְצַחַת נְצַחִים קִדְשָׁתָהּ נִקְדִישׁ וְשִׁבְחָהּ
אֱלֹהֵינוּ מִסְּפִינוּ לֹא יִבוֹשׁ לְעוֹלָם וְעַד כִּי אֵל מְלֶכֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אֲתָה •
בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אחה בחרחנו וכו' תמצא לעיל בנך פ"ו. ונזכרים את ההלל ומזכרים
תחלה כדלאתמול. קדיש החקבל, ואח"כ אומרים סג' ל' רות*).

(*) כתב הרב אבן הירחי בהלכות סכה ס"ו ג"ס ח"ל: „נעזרת נהנו
לומר רות, שכתוב בו בתחלת קביר שעורים וכו' וזמן הקביר. ואני מלאתי
טעם יפה, לפי שאבותינו לא קבלו את התורה ולא נכנסו לבית אלא
בעילה וטבילה ורחיבת המים כדלמר בפ' הסולן; והיא נתגידה כדכתיב
בי אל אשר תלכי אלך וגו', ומתוך דברי משנת רות אנו יודעין את
דברי נעמי, שאמרה לה: אסור לך תחוס שנת, באשר תלכי אלך. אסור
לך ייחוד, באשר תליני אלך. אסור לך ע"ו, ולאסוד אלהי. מפקדין
בתרי"ג מנות, עמך עמי — כדלית' בפ' הסולן, וכן ישראל נתגידה
בקבלת התורה; על כן יתכן לומר ב' רות נעזרת. אב"ן."

מגלת חת.

קז

וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁפָּט הַשְּׂכָמִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיִּלְךָ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ גַּעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוּן וְכַלְיוֹן וְתַשְׂאֵר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שָׂדֵי מוֹאָב וַיְהִיו שָׁם : וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ גַּעֲמִי וְתַשְׂאֵר הֵיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ : וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת שֵׁם הָאֵחָת עֲרֻפָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיָּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים : וַיָּמָתוּ גַם שְׁנֵיהֶם מַחְלוּן וְכַלְיוֹן וְתַשְׂאֵר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי לָדָיָה וּמֵאִשָּׁה : וַתָּקָם הֵיא וְכַלְתֶּיהָ וַתָּשֶׁב מִשָּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בְּשָׂדֵי מוֹאָב כִּי פָקַד יְהוָה אֶת עַמּוֹ לְתַת לָהֶם לֶחֶם : וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלּוֹתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלְכֶנָּה בְּדַרְכַּי לְשׁוּבַי אֶרֶץ יְהוּדָה : וַתֹּאמֶר גַּעֲמִי לְשֵׁתִי כַלְתֶּיהָ לְכַנֶּה שִׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעַמּוּדֵי : וַתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצְאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה וַתִּשָּׁק לָהֶן וַתִּשְׂאֲנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה : וַתֹּאמְרֶנָּה לָּהּ כִּי אֵתְךָ נָשׁוּב לְעַמּוּד : וַתֹּאמֶר גַּעֲמִי שִׁבְנָה בְּנַתִּי לָמָּה תֵלְכֶנָּה עִמִּי הַעוֹד לִי בָנִים בְּיָמַי וְהָיוּ לָכֶם לְאֲנָשִׁים : שִׁבְנָה בְּנַתִּי לָכֵן כִּי זָקַנְתִּי מִהָיֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֵשׁ לִי תִקְוָה גַם הִיִּיתִי הַלֵּילָה לְאִישׁ וְגַם יִלְדֵתִי בָנִים : הִלָּהֵן תִּשְׁבְּרֶנָּה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ תִלָּהֵן תַּעֲגֹנָה לְבַלְתִּי הָיֹת לְאִישׁ בְּנַתִּי כִּי מֵר לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי יֵצְאָה בִּי יַד יְהוָה : וַתִּשְׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה עוֹד וַתִּשָּׁק עֲרֻפָה לַחְמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ : וַתֹּאמֶר הִנֵּה שִׁבְנָה יִבְמַתְךָ אֵל עִמָּה וְאֵל אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרַי יִבְמַתְךָ : וַתֹּאמֶר רוּת

אל

* יעש ק.

אֵל תִּפְנְעֵי בִי לְעֹבֵד לְשׁוֹב מֵאַחֲרַיְכֶם כִּי אֵל אֲשֶׁר תִּלְכִּי
 אֱלֹהֶיךָ וּבְאֲשֶׁר תִּלְנִי אֲלִין עִמָּךְ עַמִּי וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי׃ בְּאֲשֶׁר
 תִּמְלוֹתֵי אָמוֹת וְשֵׁם אֶקְבֹּר כִּהַיְעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכִה יִסֹּף כִּי
 הַמָּוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ׃ וַתֵּרָא כִּי מִתְאַמְצֶת הִיא לְלָכֶת
 אִתָּהּ וַתְּחַדֵּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּייהֶם עַד בּוֹאָנָה
 בֵּית לָחֶם וַיְהִי כִּבְאֵנָה בֵּית לָחֶם וַתֵּהֶם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן
 וַתֹּאמְרֵנָה הֲוֹאֵת נַעֲמִי׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהֶן אֵל תִּקְרָאנָה לִי
 נַעֲמִי קְרָאן׃ לִי מָרָא כִּי הִמַּר שָׂדֵי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מִלְּאָה
 הַלְכֹתִי וַיְרִיקֶם הַשֵּׁבִיבִי יְהוָה לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נַעֲמִי וַיְהוֶה
 עֲנָה בִי וְשָׂדֵי הִרַע לִי׃ וַתֵּשֶׁב נַעֲמִי וְרוֹת הַמּוֹאָבִיָּה בְלִתָּהּ
 עִמָּה הַשָּׂבָה מִשָּׂדֵי מוֹאָב וַתֵּהֶם בְּאוֹ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת
 קִצִּיר שְׁעָרִים׃ וּלְנַעֲמִי מִידַע לְאִישָׁה אִישׁ גְּבוּר חַיִּל
 כְּמוֹשִׁפְחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשָׂמוֹ בָעִז׃ וַתֹּאמֶר רֹת הַמּוֹאָבִיָּה
 אֵל נַעֲמִי אֵלכָה בָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַשִּׁבְלִים אַחַר אֲשֶׁר
 אֶמְצָא חֹבְעֵינִי וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בְתִיעֲלֶךְ וַתְּבוֹא וַתִּלְקַט
 בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים וַיִּקֶּר מִקְרָהּ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְכַעַז
 אֲשֶׁר כְּמוֹשִׁפְחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וַהֲגָה בְעִז בָּא מִבֵּית לָחֶם
 וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִבְרַכְךָ יְהוָה׃
 וַיֹּאמֶר בָּעִז לְנַעֲרוֹ הַנֶּצֶב עַל הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנֶּעֱרָה הֲוֹאֵת׃
 וַיַּעַן הַנֶּעֱר הַנֶּצֶב עַל הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאָבִיָּה הִיא
 הַשָּׂבָה עִם נַעֲמִי מִשָּׂדֵי מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֶלְקָטָה בָּא
 וְאִסְפֹּתִי בַעֲמָרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים וַתְּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאֵז
 הַבְּקָר וְעַד עֵתָה זֶה שְׂבֵתָהּ הַבֵּית מְעֵט׃ וַיֹּאמֶר בָּעִז אֵל
 רֹת הֲלוֹא שָׁמַעַת בְּתִי אֵל תִּלְכִּי לְלָקַט בַּשָּׂדֶה אַחַר וַיִּגַּם

לא

* סודע ק.

לא תַעֲבוּרִי מוֹדָה וְכֹה תִדְבַקִּין עִם גְּעֵרָתִי עֵינֶיךָ בְּשָׂרָה
 אֲשֶׁר יִקְצְרוּן וְהִלְכֶת אַחֲרֶיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת הַנְּעָרִים
 לְבִלְתִּי נִגְעֶךָ וְצִמַת וְהִלְכֶת אֶל הַכֵּלִים וְשִׁתִּית מֵאֲשֶׁר
 יִשְׁאַבוּן הַנְּעָרִים׃ וְהַפֵּל עַל פְּנֵיהֶ וְתִשְׁתַּחֲוֶה אֶרְצָה וְתֹאמַר
 אֱלֹוֵי מְדוּעָה מִצִּמַתִּי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאַנְכִי נִכְרָה׃
 וַיַּעַן בְּעֵז וַיֹּאמֶר לָהּ הִגֵּד הִגֵּד לִי כֹל אֲשֶׁר עָשִׂיתְ אֶת
 חֲמוֹתֶךָ אַחֲרֵי מוֹת אִישֶׁךָ וַתַּעֲזְבִי אֶבְיָךָ וְאֶמְךָ וְאָרְצֶךָ
 מוֹלְדֶתְךָ וַתֵּלְכִי אֵל עִם אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתְּ תַּמּוּל שְׁלֹשׁוֹם׃
 יִשְׁלַם יְהוָה פְּעֻלְךָ וְתִהְיֶה מִשְׁפָּרְתְּךָ שְׁלָמָה מֵעַם יְהוָה יְיָהִי
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאתְ לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו׃ וְתֹאמַר אֶמְצָא
 חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל לֵב שִׁפְחָתְךָ
 וְאַנְכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ בְּעֵז לַעַת
 הָאֶכֶל גִּשְׁי הַלֶּם וְאֶכְלֶת מִן הַלֶּחֶם וְטַבְלֶת פֶּתַךְ בַּחֲמוּן
 וְתֵשֵׁב מִצַּד הַקְּצָרִים וַיִּצְבַּט לָהּ קָלִי וְתֹאכַל וְתִשְׁבַּע
 וְתִתֵּר׃ וַתִּקַּם לְלֶקֶט וַיֵּצֵאוּ בְּעֵז אֶת גְּעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין
 הַעֲמֻרִים תִּלְקָט וְלֹא תְכַלִּימוּהָ׃ וְגַם שֵׁל תִּשְׁלוּ לָהּ מִן
 הַצִּבְתִּים וְעֹזֹבֹתֶם וְלֶקְטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ בָהּ׃ וְתִלְקָט בְּשָׂרָה
 עַד הָעֶרֶב וַתַּחֲבֹט אֶת אֲשֶׁר לֶקְטָה וַיְהִי כִּאִיפָה שְׁעָרִים׃
 וְתִשָּׂא וְתִבּוֹא הָעִיר וְתִרְאֶה חֲמוֹתָהּ אֶת אֲשֶׁר לֶקְטָה וְתוֹצֵא
 וְתִתֵּן לָהּ אֶת אֲשֶׁר הוֹתֵרָה מִשְׁבָּעָה׃ וְתֹאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ
 אֵיפֹה לֶקְטָתְ הַיּוֹם וְאַנָּה עָשִׂיתְ יְהִי מִכִּירֶךָ כְּרוּךְ וַתִּגֵּד
 לַחֲמוֹתָהּ אֶת אֲשֶׁר עָשָׂתָה עִמּוֹ וְתֹאמַר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר
 עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בְּעֵז׃ וְתֹאמֶר נְעָמִי לְבִלְתָּהּ כְּרוּךְ הוּא
 לִיהוָה אֲשֶׁר לֹא עָנַב הַסֵּדוֹ אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים

וְתֹאמַר

מגלת רות

וְהָאָמֶר לָהּ נַעֲמִי קְרוּב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא׃ (חצי הספר)
 וְהָאָמֶר רות הַמּוֹאָבִיָּה גַם כִּי אָמַר אֵלַי עִם הַנְּעָרִים אֲשֶׁר
 לִי תִדְבְּקִין עַד אִם בָּלוּ אֵת כָּל הַקְּצִיר אֲשֶׁר לִי׃ וְהָאָמֶר
 נַעֲמִי אֵל רות כִּלְתָה טוֹב בְּתִי כִּי תֵצְאִי עִם נְעֵרוֹתָיו וְלֹא
 יִפְגְּעוּ בְךָ בַשָּׂדֶה אַחֵר׃ וְתִדְבַק בְּנְעֵרוֹת בָּעֵז לְלֶקֶט
 עַד כְּלוֹת קְצִיר הַשְּׂעִרִים וְקְצִיר הַחֲטִיִּם וְתָשָׁב אֶת
 חֲמוּתָהּ׃ וְהָאָמֶר לָהּ נַעֲמִי חֲמוּתָהּ בְּתִי הֲלֹא אֶבְקֶשׁ לְךָ
 מְנוּחַ אֲשֶׁר יֵיטֵב לְךָ׃ וְעָתָה הֲלֹא בָעֵז מִדַּעַתְנוּ אֲשֶׁר הִיִּיתַתְּ
 אֶת נְעֵרוֹתָיו הִנֵּה הוּא זָרָה אֶת גֶּדֶן הַשְּׂעִרִים הַלְיָלָה׃
 וְרַחֲמָתָ וְסִכְתָּ וְשִׁמְתָּ שִׁמְלַתְךָ׃ עֲלֶיךָ וַיְבַדְתִּי הַגֶּדֶן אֵל
 תִּדְרָעִי לְאִישׁ עַד כִּלְתּוֹ לְאָכַל וְלִשְׂתוֹת׃ וַיְהִי בְשָׂכְבוֹ
 וַיִּדְעַת אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב שָׁם וּבָאתִי וּגְלִיתִי מִרְגְּלָתוֹ
 וְשָׁכַבְתִּי׃ וְהוּא יָגִיד לְךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וְהָאָמֶר אֵלֶיהָ
 כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרֵי אֶעֱשֶׂה׃ וְתִרְדּוּ הַגֶּדֶן וְתַעֲשִׂי כָּכָל אֲשֶׁר
 צִוָּתָה חֲמוּתָהּ׃ וַיֹּאכַל בָּעֵז וַיִּשְׂתַּתּוּ וַיֵּיטֵב לָבוֹ וַיָּבֵא לְשָׂכַב
 בְּקִצְוֵה הָעֵרְמָה וַתָּבֵא בִלְטָהּ וַתִּגַּל מִרְגְּלָתוֹ וְתִשְׁכַּב׃ וַיְהִי
 בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּתְּבַדּוּ הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנִיחָה אִשָּׁה שְׂכַבְתָּ
 מִרְגְּלָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מִי אַתְּ וְהָאָמֶר אֲנִכִי רות אִמְתֶּךָ
 וּפְרִשְׁתְּ כַנְּפֶךָ עַל אִמְתֶּךָ כִּי גֵאל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ
 לַיהוָה בְּתִי הַיִּטְבֹּת חֲסִידָה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי
 לָקֵת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים אִם־דָּל וְאִם עָשִׂיר׃ וְעָתָה בְּתִי אֵל
 תִּירָאִי כֹל אֲשֶׁר תֹּאמְרֵי אֶעֱשֶׂה לְךָ כִּי יוֹדַע כָּל־שַׁעַר עַמִּי
 כִּי אִשְׁתְּ חֵיל אָתָּה׃ וְעָתָה כִּי אֲמַנָּם כִּי אִם־ גֵּאל אֲנִכִי וְגַם
 יֵשׁ גֵּאל קְרוּב מִמֶּנִּי׃ לִינִי הַלַּיְלָה וְהָיָה בְּבִקְרֵאִים יִגְאָלְךָ׃

(א) שמלת ה' ק' (ב) וירדת ק' (ג) ושכבת ק' (ד) אלי ק' (ה) אם כמינוס ק' (ו) ל' ונס

של שבועות

קט

טוב וגאל ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהוה
 שכבי עד הבקר: ותשכב מרגלותיו עד הבקר ותקם
 בטרדם יכיר איש את רעהו ויאמר לו יודעפי באה האשה
 הנקן: ויאמר הבי המטפחת אשר עליך ואתו ביה ותאחו
 ביה וימד שש שערים וישת עליה ויבא העיר: ותבוא אל
 המזונה ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה
 לה האיש: ותאמר שש השערים האלה נתן לי כי
 אמר: אל תבואי ריקם אל המזנה: ותאמר שבי בתי
 עד אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האיש פי אם
 בלה הדבר תיום: וכעז עלה השער וישב שמונה הנה הגאל
 עבר אשר דבר בעז ויאמר סודה שבה פה פלני אלמני
 ויסר וישב: ויקח עשרה אנשים מוקני העיר ויאמר שבו
 פה וישבו: ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו
 לאלימלך מוכרה נעמי השבה משדה מואב: ואני אמרתי
 אגלה אנך לאמר קנה נגר הישבים ונגד וקני עמי אם
 תגאל גאל ואם לא וגאל הגידה לי ואדע' כי אין זולתך
 לגאול ואנכי אחריך ויאמר אנכי אגאל: ויאמר בעז ביום
 קנותך השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת
 הפות קניתי להקים שם הפות על נחלתו: ויאמר הגאל
 לא אוכל לגאול לי פן אשחית את נחלתי גל לה אתה
 את גאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל
 על הגאלה ועל התמורה לקום כל דבר שלף איש נעלו
 ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעז

¹ (סרגלוחו חכב י'. ² בטרדם יתיר ו'. ³ אלי ק' ולא כתיב. ⁴ ואדעה ק'.
⁵ קניתי ק'. ⁶ לגאול יתיר ו'.

קָנָה לָךְ וַיִּשְׁלַח בְּעָלוֹ: וַיֹּאמֶר בְּעוֹ לְזִקְנִים וְכָל הָעַם עֲדִים
 אֶתְּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאֵלֵימְלֶךְ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר
 לְכַלְיוֹן וּמַהֲלוֹן מִיַּד גְּעָמִי: וְגַם אֶת רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אִשְׁתִּי
 מַחֲלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שֵׁם הַמָּת עַל נַחֲלָתוֹ וְלֹא
 יִכָּרֵת שֵׁם הַמָּת מֵעַם אָחִיו וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עֲדִים אֶתְּם
 הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעַם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר וְהַזְּקֵנִים עֲדִים יִתֵּן
 יְהוָה אֶת הָאִשָּׁה הַבְּאֵהָ אֶל בֵּיתָהּ כְּרַחֵל וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ
 שְׂתֵייהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה חֵיל בְּאַפְרָתָה וּקְרָא שֵׁם
 בְּבֵית לָחֵם: וַיְהִי בֵיתָהּ כְּבֵית פָּרְץ אֲשֶׁר יִלְדָה תִּמְרָה
 לַיהוּדָה מִן הַיַּבֵּעַ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָךְ מִן הַנְּעֻרָה הַזֹּאת:
 וַיִּקַּח בְּעוֹ אֶת רוּת וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֶלֶיָּהּ וַיִּתֵּן יְהוָה
 לָהּ הַרְבִּיּוֹן וַתֵּלֶד בֶּן: וַתֹּאמְרֵנָה הַנְּשִׁים אֵל גְּעָמִי בְרוּךְ
 יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל:
 וַהֲיָה לָךְ לְמוֹשִׁיב נַפְשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת שְׂכָתְךָ כִּי כָלְתָהּ אֲשֶׁר
 אָהַבְתָּךְ יִלְדָתוֹ אֲשֶׁר הִיא טוֹבָה לָךְ מִשְׁבָּעָה בָּנִים: וַתִּקַּח
 גְּעָמִי אֶת הַיֶּלֶד וַתִּשְׁתְּהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי לוֹ לְאִמָּנָה:
 וַתִּקְרָאנָהּ לוֹ הַשְׁכֵּנֹת שֵׁם לְאֹמֶר יֶלֶד בֶּן לְנְעָמִי וַתִּקְרָאנָהּ
 שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אָבִי יְשִׁי אָבִי דָּוִד: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרְץ
 פָּרְץ הוֹלִיד אֶת חֲצֹרֹן: וְחֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת רָם וְרָם הוֹלִיד
 אֶת עֲמִינָדָב: וְעֲמִינָדָב הוֹלִיד אֶת נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד
 אֶת שְׁלֹמֹה: וּשְׁלֹמֹן הוֹלִיד אֶת בְּעוֹ וּבְעוֹ הוֹלִיד אֶת
 עוֹבֵד: וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת יְשִׁי וַיְשִׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד:

סכום פסוקי ספר רות שמונים וחמשה, וסמנו סורה שכה פה פלוני
 אלמני, והציו והאמר רות המואביה.

קריש יחום.

סדר הוצאת ספר התורה • קי

בנקת קהלות אומרים :

(אין כְּמוֹהָ בְּאֵלֹהִים אֲרָנֵינוּ וְאִין כְּמַעֲשֵׂיהָ : מְלַכּוֹתָהּ מְלַכּוֹת כָּל עֲלָמִים
וּמַמְשִׁלָתָהּ בְּכָל הַדּוֹרוֹדֵר : יֵי מְלָךְ יֵי מְלָךְ יֵי מְלָךְ לְעֵלָם וְעַד : יֵי עַז
לְעַמּוֹ יֵימֵן יֵי יִבְרָךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם :

אִב הַכְּתָמִים הַיִּטְיָבָה כְּרִצּוֹנָהּ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם :
כִּי כֹה לָכֵד בְּטַחְנֵנוּ מְלָךְ אֵל רָם וְנִשְׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים :

פּוֹתֵחִים אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמוֹנִיָּאִים סֵ"ת וְאוֹמְרִים :

וַיְהִי בַּנֶּסֶע הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יֵי וַיִּפְצוּ אֵיבֵיהֶם וַיִּנְסוּ
מִשִּׁנְאֵיהֶם מִפְּנֵיהֶם : כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרַת דְּבַר יֵי מִירוּשָׁלַם :
בְּרוּךְ שְׁנַתְּנָן תּוֹרַת לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדְשָׁתוֹ :

תפלה משערי ציון לאחר נשעת הוצאת ס"ת.

יְהוָה יִהְיֶה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרָךְ אַפָּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת :
נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאת וְנִקְיָה : ג"פ
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מְלֵא מִשְׁאֵלוֹת לְבִי לְטוֹבָה וְהִפְקֵר צְרוּנֵי וְתָן
שְׂאֵלְתֵי לִי עֲבָדְךָ פ' בר פלונית אַמְתָּךְ וְזִכְנֵי (ואת אשמי וּבְנֵי וּבְנֹתֵי)
לְעִשׂוֹת רִצּוֹנָהּ בְּלִבְךָ שְׁלָם • וּמְלִטְנֵי מִצַּר הָרַע • וְתָן הֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתְךָ • וְזִכְנֵנו כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרַח שְׂכִינְתְּךָ עֲלֵינוּ • וְהוֹפֵעַ עֲלֵינוּ רוּחַ
חֲכָמָה וּבִינָה וַיִּתְקַנֵּם בְּנוּ מִקְדָּא שְׁכַתוּב וְנָחָה עֲלֵינוּ רוּחַ יֵי •
רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה • רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה • רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת יֵי :
וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יֵי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁאֵזְכָּה לְעִשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ • וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ • וְקֹדְשֵׁנוּ
בְּמִצּוֹתֶיךָ • כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְחַיִּים טוֹבִים וְאֲרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא • וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים • וּמַשְׁעוֹת רָעוֹת הַמְּתַרְגְּשׁוֹת
לְבָא לְעוֹלָם • וְהַבּוֹטֵחַ בְּנֵי חֶסֶד יִסּוּכְבְּנֵהוּ אַמֵּן :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי.
ואני תפילתי לך יי עת רצון אלהים ברכ חסדך ענני באמת ישעה:

דיוח וויבער זאגטן דיעזע רבונו של עולם.

הערר דען וועלסטוון ערפילזע זיינע הערלעבזוינטע זונן גוטען, וויילזאמערע
 חיר חונד געוועהרע זיינע ביטטע, חיר, דיינער חגד¹. א. א. טפֿטער²
 א. א. דיינער חגד, פֿערזייע פֿעהיגקייט חיר, זיינען ווענע, זיינען
 זאמטן חונד טפֿטערן, דיינען וויילזען מיט חילפֿיטען הערלען זון
 טהון, חונד כעפֿרייע זיך פֿון זאמטערהפֿטען בעגייערען! זאמט דיינע
 זעהרע חונדערן פֿעהיילן זיין; זאמט חונד לור חילפֿעהע דיינער פֿכינה
 עופֿפֿהדיך; בעטטמהלזע חונד מיט דען גייט דער וויזייע חונד זיינעכט;
 דאס פֿון חונד ערפֿילזע ווערדענע פֿעהרייסונג; „חונד עז ווירד חילפֿיהען כוהען
 דער גייט זאמטען, דער גייט דער וויזייע חונד חילפֿיטע, דער גייט דען
 רחטה חונד דער טפֿהרע, דער גייט דער ערקעכטע חונד פֿורט זאמטען“
 זא זייע עזחודך דיין וויילזע, עזיגער, חונדער זאמט חונד זאמטען פֿעהר
 חונד פֿעהיגקייט לוז פֿערזייען, חיר וועהלגעפֿהילגע חונדען זאמטען, חונד
 דען זאמט דער טאגער לוז חונדען! הייליגע חונד חודך דיינע זאמטען, דאס
 חונד זיינען גויקעזיגע זאמטען, דאס זאמטען דער קינדעזיגען חונד, לוז טהיין
 ווערדע! בעוועהרע חונד פֿעהר זאמטען חונד פֿעהר חונדען זאמטען געטיקע
 קען, דיוח חונדערן ערדפֿהרען לוזווען טרעפֿען! ווער זאמטען פֿעהרטיקע, דען
 חונדען זאמטען חונד חונד.

יהוה לרצון. וועהן זאמטען דיר געפֿילזען דיוח רעדען זיינע חונדען, דיוח
 געדאנקען זיינע הערלעכע דיר, עזיגער, זיין פֿעהר חונד ערזאמטען! אמן סלה.
 היער זיין ווירד זאמטען חונדען זאמטען זאמטען.

וְאֵנִי תַפְלִיתִי לְךָ יְיָ עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסְדְּךָ עֲנֵי בְּאֵמַת יִשְׂרָאֵל: יג.

אמר רבי שמעון כד מסקינן ספר תורה נבחרא למקרי ביה מפתחי תרעי דמאי
 דרמיין ומעוררין את האהנה לעילא ואנעי ליה לבר כז למימר הכי:
 בְּרִיךְ שֵׁמֶךָ הַמְבַרְא עֲלֵמָא בְּרִיךְ בְּתַרְךָ וְאַתְרָךְ. יְהִי רַעֲיוֹתְךָ עִם עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל לְעַלְמִים. וּפְרִדְקוֹ וּמִינְךָ אֲחֵזִי לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ וְלֹא מִטְּוִיָּא לְנָא
 סְטִיבִי נְהַדְרֵךְ וְלִקְבֵּל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמֵינוּ. יְהִי רַעֲיוֹתְךָ בְּתַרְךָ לִן חַיִּין
 בְּמַכּוּתָא. וְלִחְוָא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צְדִיקָא. לְמַדְרַחַם עֲלִי וְלִמְנַטְרֵי תִי
 וְיִתְּ בְּלִי לִי וְיִדְּוִי לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲנִיתְּ הוּא זֶן לְכֹלֵא וּמְפָרְסֵם לְכֹלֵא. אֲנִיתְּ
 הוּא שְׁלִיט עַל כֹּלֵא. אֲנִיתְּ הוּא דְשְׁלִיט עַל מַלְבָּיָא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הוּא.
 אֲנָא עֲבָדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסִגְיָנָא קַמְהָ וּמְקַמָּא דִּיקָר אֲוִרִיתְהָ
 בְּכֹל עֲדוֹעָדוֹן. לֹא עַל אֲנָשׁ רַחֲצִינָא. וְלֹא עַל בֵּר אֲלֹהִין סְמִיכָנָא.
 אֲלֵא בְּאֱלֹהֵא דְשִׁמְיָא. דְּהוּא אֱלֹהֵא קְשׁוּמִים. וְאֲוִרִיתְהָ קְשׁוּמִים. וּנְבִיאֹתְהִי
 קְשׁוּמִים. וּמְסַגָּא לְמַעַבְדֵּי טַבְּנִין וּקְשׁוּמִים. בְּהָ אֲנָא רַחֲמִין. וְלִשְׁמֵיהָ קְדִישָׁא
 יְקִירָא אֲנָא אֲמַר תּוֹשְׁבָתוֹן. יְהִי רַעֲיוֹתְךָ בְּתַרְךָ דְּתַפְתַּח לִפְּי בְּאֲוִרִיתָא
 וְתַשְׁלִים מִשְׁאָלֵינוּ דְּלִבֵּי. וְלִבָּא דְּבַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְמַבְּ וּלְחַיִּין וּלְשָׁלֵם:

(1) היער עכטע זאמטען זיינען חילפֿיטען זאמטען. (2) היער דען זאמטען זיינער זאמטען.

של שבועות

קיא

כשנבא ס"ת כותלו ביד ימין וס"ת מקבלו בנ' ידיו ומחזירו לימין ועומד לפני הכיכל ואמ' בקול
רס גדלו, ובמלון וקסת קהלות אשכנז אומר הס"ן שמע ישראל ואחריו סקהל :
(ס"ת אומר בקול רס **שמע ישראל יי אלהינו יי אחד :**

אחד אלהינו גדול אלהינו קדוש (ובורא) שמו :

הס"ן לוקח ס"ת ואומר **גדלו ליי אהי וגדוממה שמו יחדו :**

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והגצח וההודו כי כל בשמים ובארץ לך יי
הכימלכה והמתנשא לכל לראש רוממו יי אלהינו והשתחוה להרום גדלו
קדוש הוא : רוממו יי אלהינו והשתחוה להר קדשו יי אלהינו :

מגני' הסדר בירו למעלה והולך עם הס"ת וכונה דרך ימינו ועולה עמו למגדל שקורין
סס, וכל מי שס"ת עובר לפניו חייב לעמוד מפניו ולתקן בשתי ידיו אם אפשר לו ולנשקו
בפה מלא, בזמן לו רוק בפיו ורוק מחלה בהסוד פניו אל הכד ואמ"כ ישק, ולא ישק
ואמ"כ ירוק. (ולריך להשגיח על הילד' הקטנים שבאים לנשק ס"ת שלא יהיו
מלוכלכים בלואח החוטם וירי הפה אלא ינקו אותם מחלה יפה שלא יהי' עונש
למדיאחס.) וכל הסוגע בס"ת לריך ללוחמו עד הכניסה, ובדרך הליכמו אומרים :

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא :

שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא : בעז למות

שברא העולם הזה והעולם הבא : ברונו וכרצון יראיו וכרצון

כל בית ישראל : צור העולמים ארון כל הבדיות אלוהי כל

הנפשות : היושב במרתבי מרום השוכן בשמי שמי קדם :

קדשתו על החיות וקדשתו על כסא הכבוד : וכן ויתקדש

שמה בכו יי אלהינו לעיני כל יחי : ונאמר לפניו שיר חדש

בכתוב : שירי לאלהים זמרי שמו סלו לרוכב בערבות ביה

שמו ועלוז לפניו : ונראהו עין בעין בשובו אל גוהו בכתוב :

כי עין בעין יראה בשוב יי ציון : ונאמר ונגלה כבוד יי וראהו כל
בשר יחדו כי פי יי דבר :

בדרך הליכמו אומרים אב הרחמים.

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית אתגים ויציל נפשותינו
מן השעוה הרעות ויגער ביצר הרע מן הנשואים ויהון אותנו
לפלטת עולמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים :

בהגיע הס"ן על הכניסה מניח ס"ת על השולחן ומוחק ואומר :

העזור גיגן וישוע ל כל החוסים בו ונאמר אמן : הכל תכו גדל

לאלהינו ונתנו כבוד לתורה כהן קרב. נעמוד (פלוני כהן פלוני הכהן):
ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשותו: תורת יי תמימה משכיבת נפש
עדות יי נאמנה מחכימת פתי: פקודי יי ישראלים משפתי לב מצותי יי ברה
מאירת עינים: יי עז לעמו ויתן יי יכרה את עמו בשלום: האל תמים דרכו
אמרת יי צרופה סגן הוא לכל החקים בו:

קהל ראיתם הדברים ביי אלהיכם חיים כלכם היום:

העול' למור' ואחו' צפתי ידיו צריעו' התור' ע' מפנה של ס'ת, וקול' הכרס' פותח הספר
ורוא' הפסוק שזכר' להתחיל בו ויבטק הס'ת וישמר בלחש עץ חיים הוא למחויקים בה.
והופך פניו ללך שמאל ומברך בקול **ברכו את יי המברך:**

והעם עונים ברוך יי המברך לעולם ועד: וסוחר המברך ב'ה'ל'ו.

**ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל
העמים ונתן לנו את תורתו ברוך אתה יי גותן התורה:**

וכשמחיל הקורא לקרוא בתור' יסיר ידו השמאלית מהס'ת וישאר יד ימינו לבדו אוסות בס'ת
כל זמן הקריא', וגם הוא יקרא בלחש עם הקורא מלה במלה. ואחר הקריאה גולל ומברך.

כח הכרס ב' א' יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת
והיי עולם נשמע בתוכנו. ברוך אתה יי גותן התורה:

גדסיין בפ'ק דברכות, ועחני ה' יכלו, זה המניח ס'ת כשהוא פתוח ויואל,
אבל בין צברא לצברא מותר לנאח ע'י דוסק ואוכס, אבל בלאו הכי אין לנאח.

וקוראים בס'ת ראשון בש' ראה, וכשנת מתחילים עשר העשר ומתחלק
לז' גברי, ובחול מתחילים לקיין כל הבכור ומתחלק לה' גברי. צמי
שברך שזכרן הס'ץ אל הקוראים לתורה כשהגים להזכיר לכבוד היום
ולכבוד הרגל ומסיים ויזכהו לעלות לרגל עם כל ישראל וכו'.

**עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה
שנה: ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר
לשכן שמו שם מעשר דגנה תירוש ויצהרה ובכרת
בקררה וצאנה למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל
הימים: וכי ירבה ממך הדרך בני לא תוכל לשאתו כי
ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו
שם פי יברכה יהוה אלהיך: ונתתה בפסח וצרת הפסח**

של שבועות

קיב

בַּיּוֹם וְהִלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃
וּנְתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּאֵוֶה בַּשָּׂדֶה בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן וּבַיִן
וּבַשֶּׂכֶר וּבְכֹל אֲשֶׁר־תִּשְׁאַלֶּה בַּשָּׂדֶה וְאָכַלְתָּ שָׂם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַחְתָּ אֹתָהּ וּבֵיתְךָ׃ וְהִלַּנְי אֲשֶׁר־בַּשְּׂעִירֶיךָ לֹא
תִעֲבֹבוּ בִּי אִין לֹא חֵלֶק וּנְחִלָּה עִמָּךְ׃ ם מִקְצֵהוּ
שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׂנֵה
הַזֶּה וְהִנַּחְתָּ בַּשְּׂעִירֶיךָ׃ וּבֹא הַלֹּוֹ בִּי אִין־לֹו חֵלֶק
וּנְחִלָּה עִמָּךְ וְהִגֵּר וְהִיתוּם וְהָאֵל מְנָה אֲשֶׁר בַּשְּׂעִירֶיךָ וְאָכְלוּ
וְשִׁבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה׃ ם לֹו מִקֶּץ שִׁבְע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׂמֹטָה׃
וְזֶה דְבַר הַשְּׂמֹטָה שְׂמוֹט כָּל־בַּעַל מִשְׁרָו יָדוֹ אֲשֶׁר יֵשֶׁה
בְּרַעְהוֹ לֹא יִגַּשׁ אֶת־רַעְהוֹ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׂמֹטָה
לַיהוָה׃ אֶת־הַנִּבְרִי תִגַּשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לָּהּ אֶת־אֲחִיקָ
תִשְׂמַט יָדָהּ׃ אָפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה בָּהּ אֲבִיוֹן כִּי־בְרָךְ יִבְרַכְךָ
יְהוָה בְּאָרְץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָּהּ נְחִלָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
בַּק אִם־שָׂמוּעַ תִּשְׂמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁמֵר לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־הַמִּצְוֹת הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם׃ כִּי־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּרַכְךָ בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לָּךְ וְהִעֲבַטְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאֹתָהּ
לֹא תִעֲבַט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָךְ לֹא יִמְשְׁלוּ׃ ם כִּי
יְהִי בְךָ אֲבִיוֹן מֵאֶחָד אֲחִיקָ בְּאֶחָד שְׂעִירֶיךָ בְּאֶרְצָה אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָּךְ לֹא תֵאֱמִין אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֵּץ
אֶת־יְדֶיךָ מֵאֲחִיקָ הָאֲבִיוֹן׃ כִּי־פָתַח תִּפְתַּח אֶת־יְדֶיךָ לֹו
וְהִעֲבַט תִּעֲבִיטְנֵהוּ מִחֲסָרוֹ אֲשֶׁר יַחֲסֹר לֹו׃ הַשְּׁמַר לָּךְ
פֶּן־יְהִיֶּה דְבַר עִם־לְבָבְךָ בְּלִיעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשְּׁבַע

שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה וְרָעָה עֵינֶיךָ בְּאַחֶיךָ הַאֲבוֹיֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ
 וּקְרֵא עֲלֶיךָ אֲיִהוּהָ וְהָיָה כִּךָ הַטָּא: נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־
 יִרְעֶה לְבַבְךָ בְּתִתֵּהוּ לוֹ כִּי בְגַלְלֵהוּ הַדְּבָר הַזֶּה וּבִרְבֵּךָ יִהְיֶה
 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂיךָ וּבְכָל־מִשְׁלַח־יָדֶיךָ: כִּי לֹא־יִתְחַדַּל
 אֲבוֹיֹן מִקְרֵב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אֲנִכִּי מְצַוֶּה לְאמֹר פָּתַח תִּפְתַּח
 אֶת־יָדְךָ לְאֹחֶיךָ לְעֵנֶיךָ וְלְאֲבוֹיֶיךָ בְּאַרְצֶךָ: ם כִּי־יִמְכַר
 לָךְ אֹחֶיךָ הָעֵבְרִי אוֹ הָעֵבְרִיָּה וְעִבְדֶּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִשְׁנֵהָ
 הַשְּׁבִיעִת תִּשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ: וְכִי־תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי
 מֵעִמְךָ לֹא תִשְׁלַחְנוּ רֵיקָם: הַעֲנִיךָ תַעֲנִיךָ לוֹ מִצְאֹנֶךָ
 וּמִגְדֻנָּה וּמִיִּקְבֵּךָ אֲשֶׁר בִּרְבִיבָה יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ תִתֵּן לוֹ: וְזָכַרְתָּ
 כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפִסְדֶּךָ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
 אֲנִכִּי מְצַוֶּה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה הַיּוֹם: וְהָיָה כִּי־אֹמַר אֲלֶיךָ
 לֹא אֵצֶא מֵעִמְךָ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמְךָ:
 וְלִקְחֶתָ אֶת־חַמְרֶצֶעַ וְנִתְתַּה בְּאֹזְנוֹ וּבִדְלָת וְהָיָה לָךְ עֶבֶד
 עוֹלָם וְאִךָ לְאַמְתֶּךָ תַעֲשֶׂה־כֵּן: לֹא יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיךָ בְּשַׁלְחֶךָ
 אֹתוֹ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ כִּי מִשְׁנֵהָ שָׁכַר שְׂכִיר עִבְדֶּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים
 וּבִרְבֵּךָ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־אֲשֶׁר תַעֲשֶׂה: פ יִשְׂרָאֵל־

בסול מתחילין כאן.

כָּל־הַכְּבוֹד אֲשֶׁר יוֹלֵד בְּבִקְרָךְ וּבְצֹאנֶךָ הַזָּכָר תִּקְרֵישׁ
 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בְּבִכּוֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תִגְזֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ:
 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאבְלֵנוּ שְׁנֵהָ שְׁנֵהָ בְּשָׁנָה בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
 יְהוָה אֶתְּהָ וּבֵיתְךָ: וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ מוֹם פֶּסֶחַ אוֹ עוֹר כֹּל מוֹם
 רָע לֹא תוֹבְחֵנוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: בְּשַׁעֲרֶיךָ תֹאבְלֵנוּ הַטָּמֵא
 וְהַטְּהוֹר יִחָדּוּ בְּצִבּוֹי וּבְאֵיל־רֶק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאבְלֵ עַל־
 הָאָרֶץ

הָאָרֶץ תִּשְׁכַּכְנוּ בַּיּוֹם: פ. ב. (וכנסת ד.)

שְׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאֵלֵכִיב וְעָשִׂיתָ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
בְחֹדֶשׁ הָאֵלֵכִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לַיְלָה:
וּבַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: לֹא־תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לַחֲסֵעֲנִי כִּי בַחֲפוּזִי וְצִאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִמְעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

ג. (וכנסת ה.) וְלֹא־יִרְאֶה לְךָ שְׂאֵר בְּכֹל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת
יָמִים וְלֹא יֵלֵךְ מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בְּעֶרֶב בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן
לְבָקָר: לֹא תֹכַל לִזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בְּעֶרֶב כִּבּוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם: וּבִשְׂלֹת וְאִכְלֹת בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְגִיעַת בְּבָקָר וְהִלְכַת לְאֹהֲלֶיךָ:

שִׁשַּׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלֶאכֶה: ד. (וכנסת ו.) שִׁבְעָה
שָׁבַעַת תִּסְפְּרֶךָ מִהַחֵל הַרְמֵשׁ בַּקָּמָה תַּחֵל לִסְפֹּר
שִׁבְעָה שָׁבָעוֹת: וְעָשִׂיתָ חֲגַ שְׁבָעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִסֵּת נִדְבַת יָדֶךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן בְּאֲשֶׁר יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
וְשִׁמַּחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶתְּהָ וּבְנֹתָ וּבְתֻךָ וְעַבְדְּךָ
וְאִמָּתְךָ וְהִלּוּ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְהִגֵּר וְהִתְיָוֵם וְהָאֱלֻמָּנָה
אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ
שָׁם: וּזְכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ כְּמִצְרַיִם וְשִׁמַּרְתָּ וְעָשִׂיתָ

אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: ה. (וכנסת ז.)

חג הסוכות תעשה לך שבועת ימים באספך מגרנה ומיקבך: ושמוחת בחגך אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך: שבועת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה כי יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידך והיית אף שמחה על שפעמים בשנה יראה כל יבדך את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני יהוה ריקם: איש כמתנת ירו בברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך: ס

מנחים ס"ח ב' אלל הלאהן וזמר חצי קדיש על שמים, ומנחים וגוללים ס"ח שקראו בו, וכותים ס"ח ב' וקוראים בו למפטיר נב' פינחס.

ובימים הבבירים בהקריבכם מנהה חדשה ליהוה בשבעת יכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם עולה לביית גיחה ליהוה פרים פגרי בקר שנים איל אחד שבעה כבשים פגרי שנה: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשר גנים לפר האחד שני עשר גנים לאיל האחד: עשרון עשרון לפגש האחד לשבעת הפגשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים יהיור לכם ונסביהם: מי שנדק. ומנחים וגוללים. כמנחים ס"ח מניעים נגד הכתוב ס"ח וחומרים: וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי ייפיד משה: עין חיים היא למחוקים פה ותומך כן אשר: דרכות דרכי נעים וכל גתיבות שלום: אהה נמים ביטניה כשטאלה עשר וקבוד: ייחפז לכעז אדקו יגדיל תורה ונאדיר:

קודם קריאת הספירה, אחר שומר הגולל, ינדק המפטיר ברכה זו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר

של שבועות

קיד

בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת
בְּרוּךְ אֱתָהּ יְיָ הַבוֹהֵר בַּתּוֹרָה וּבַמְשִׁיחַ עַבְדּוֹ
וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֵמֶת וְצַדִּיק:

השטרה יום שני של שבועות בחרי עשר בחקוק סמן ג'
והטעם כחן רש"י ז"ל כנגולה דף ל"א ח' לפי שמדבר נסתן תורה.

וַיְהִי בְּהִיבֵל קִדְשׁוֹ הֵם מִפְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:

ברוב קהלות אשכנז ואיטליא נמתחילים כאן.

א. תַּפְלָה לַחֲבִיקוֹק הַנְּבִיאַ עַל שְׂגִינֹת:

יהוה

כ'ק' חומרי זה אחר פסוק ראשון של הפסוק וי"א אחא ודוגמא תמלכו כעבוד השמות.

י צִיב פִּתְגָם. לְאֵת וּדְגָם. בְּרַבּוֹ רַבְּבֵן עִירִין:

עֵנִי אָנָּה. בְּמִנְיָנָא. דְּפִסְלִין אֲרַבְּעָא טוֹרִין:

קְדָמוּהִי. לְגוֹ מוֹהִי. נְגִיד וּנְפִיק גִּהַר דְּגוֹרִין:

בְּטוֹר תִּלְגָּא. נְהוֹר שְׂרָגָא. וַיִּיקִין דְּגוֹר וּבְעוֹרִין:

בְּרָא וּסְכָא. מַה בְּחִשׁוּכָא. וְעַמְּהָ שְׂרָבֵן נְהוֹרִין:

דְּהִיקִין צָפָא. בְּלֵא שְׁטָפָא. וּגְלִין לֵה דְּמַטְמָרִין:

בְּעִית מַנְהָ. יֵת הִרְמַנְהָ. וּבַתְרוּהִי עֲדִיגוּבְרִין:

י וְרַעֵי הַלְפָתָא. וּמַתְנִיתָא. וְתוּכְפָתָא סְפָרָא וּסְפָרִין:

מְלֶךְ חַיָּא. לְעֵלְמִיָּא. יַמְגֹן עִם לְהוֹן מְשַׁחֲרִין:

אַמִּיר עֲלִיהוֹן. כְּחֵלָא יְהוֹן. וְלֵא יִתְמַנֹּן הַיָּד עֲפָרִין:

י הַיָּרִין כְּעֵן. לְהוֹן כְּקָעֵן. יְטוּפֹן נַעֲוֵהִי חַמְרִין:

רְעוּתְהוֹן הֵב. וְאַפִּיהוֹן צָחֵב. יַנְהַרֹן כְּנִתָּר צְפָרִין:

לִי חֵב תְּקוּרָה. וְעֵינָהּ וְקוּרָה. חֲנֵי עֲרָה דְּבָהּ כְּפָרִין:

ו יְהוֹן כְּתִבְנָא. כְּגוֹ לְכַנָּא. כְּאַבְנָא יִשְׁתַּקֹּן חַפְרִין:

י הוֹנְתָן. גְּבַר עֲנֹתָן. כְּכֵן לֵה נְמִטֵי אֲפָרִין:

א. חפלה לחקוק הכניח על גבינות, תכלה הוא אחד מעשרה מיני זמר וכו'

בִּיהוּה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְיָ אֱתִי יְהוּה פַּעַלְךָ בְּקָרֵב שָׁנִים חִיְהוּ בְּקָרֵב שָׁנִים תוֹדִיעַ בְּרַגְוֵי רַחֵם

זהם ס' תהלים, וכמו בריש מדרש שחר מוכ ונבי' רש"י בס' תהלים, וכן כל הפרשה הזאת באשרה על דרך מליצת שירי דוד נכועס וכלי נגון, ולכן גם בה חמלא התבות המיוחדות לכועס וזמר וכלים נגון שגיון ואלה זלמנלח נכניכות מה שלא חמלא בפסר זולתם בכל ספרי קדש על שגיבות, כך שמו של כלי זמר ידוע, ואם היתה כפימות המזמר לכי שיר הראוי לכלי זה יתכן לקרוא המזמר בשם שגיון והיו שגיון לדוד (תהלים 1). ב' ה' שמעתי שמעך יראתי, לא נחפזת כלן מה שמועה שבע אלל היו הכנזואה נחפזת נכוף הפרשה שמעתי ותרגו בעמי לקול לללו שפתי כי תאזה לא תפחה תו' זהיינו ביאת גדודי הזויס המחרבים ארץ ובלזאה והארץ לא תתן את יבולה ויבואו שני נלורת, ולקול פחדים אשר נלזוי הכניח התחלחל מאוד עד קרוא נקול: ה' שמעתי שמעך יראתי! ומרוב המעוררות לכבו אשר ה' מלא פחד ובהלה לא היו לו ידים לשפר ענין המועה על מחכותו אלל השולה על רוחו ראוכה היה תפלה ונקשה לאל להחיות עמו בקרב שנות הגרות הנאות האלה, ויקרא ה' פעלך בקרב שנים וכו', ויהי כאשר התשובו מורשי לבנו אזה ואזה לתור אחר הרוחה כמנהג הכפש הזוכן בתוך פחדים ואימה ויכן בה ובה על פני השנים הקדמויות ויעברו על נכשו כל הקורות אשר מלאו את עמו מזה ה' לגוי וירא כי יד ה' היתה עם עמו להזיכר מרעה בכל תפוכות הזמן נדרך ככלל ובעלם ובי ה' הוא הכלחם להם בגמרים ונפיון ועוג ויתר המלכים העומי' וכי הוא הכותן נים דרך זנירין כתיבה וכללה רבות עמו, זנאמלטיית הכניכות האלה הככללים נכתובים הנאים הוכב פחדו אל תקום ומולת ומתקררה דעתו ורוחו שב אליו בזמן בעזבו בהל המושעי יחרי אשר כזה שקטה כפשו מור למחלת דבורו לשפר ענין המועה אשר גרמה כל אלה והיו שמעתי ותרגו בעמי וגו' ובתוך הספור כתגלל בעזוכו בה' ומרנ תולתו עד שהיה שח ויבוב לב נאמרו ואני בה' לעלזה וגו', וזה סדר מליצת הכנזואה הזאת והוא דרך הכזות אשר הוכר גם נחמנת ההללה. פעלך, מלאנו ישראל קראו בעליות, על בני ועל ש על ידי תלזוי (שעי' מה יא) וקראו מעשה ידיו הלא הוא חניך קנך הוא עשך ויכוכך (דברים לב ו) וינין בניזורי להפמרת יום שני של ר"ה אלל כי יש מבר נשולתך; והתכלל הכניח יחיה ישראל בקרב שני הגרות המעומדות לבוא. בקרב שנים תודיע, בקרב השנים האלה תודיע לכל שהם פעולתך ואתה רוכה נקיומם נדרך השועל הערחס על פעלו. ויתכן שיה' תודיע מל' כי ידעתיו למען אשר יזוה את נכיו (בראשי' יח יט) ענין חכה וכעו

תרגום אשכנזי.

ב' גמטט, חיד הקבע ויה פערקחאמען, ריח קזרעו*, סרעקקויד! —
 גמטט! ערהמלטע דיין ווערק חין וייטטע דער יתהרע!
 חין וייטטע דער יתהרע זמס ליעבע,
 חין לחרנע ערבחרמען סבוומלטען!

ריח

* ריח קזרע דער הערמנקהענדען חונגויקקוסומונגערן יתהרע, ווקפלטן
 ווייטער פערט 15 חויטטקנדליבער געטסרמפטן ווירד. זיעהע חיבו
 ריענו חין וייטטע נאזר.

תִּזְכֹּר: אֱלֹהֵי מִתְיָמֵן יִבֹּאוּ וְקָרוֹשׁ מֵהַר פָּאָרָן:
סֵלָה כִּסֵּה שָׁמַיִם הוֹדוּ וְתִהְיֶה לָתוֹ מְלֶאכֶת הָאָרֶץ:
וְנִגְהַת בְּאֹר הַתְּהִיָּה קִרְגָּיִם מִיָּדוֹ לֹו וְשֵׁם חֲבִינֵי

שפירשו גם רש"י על עיני עליו וזהו נרתגו רחם תזכור. ג. אלוה מתימין וכו', עתה החל לספר מקצת כורחותיו אשר פעל ועשה נשכיל סועלו ישראל, ותימן מכני אדום כדכתיב כ"י וישלח ויהיו בני חליבו תימן חומר (בראשית לו יא), ודוגמתו פתח חוד אלהים בלאחד לפני עמך כענין פלה וגו' (תהלים סח) וכן פתח משה ה' עשיתי נא וזאת משעיר למו וגו' גם נשירת דבורה ה' בלאחד משעיר משה אדום וגו' והיינו שעיר והיינו אדום, ולפי הפשוט כראשון דברי הראש"ע שלא נא להזכיר כאן גלוי שכינתו ית' כוקן מלא רחמים שנעת מתן תורה כ"א הגלותו נגזרות וכוונות בעלמות המלכים, עיין בספרו לתהלים ס"ח גם בפי' מקור חיים לפ' וזאת הנרכה. כסס שמים הודו, בהגלותו כהוד שכינתו יתברך. ותהלתו, ת"י ואערי תושבתי, ו"ע אותו ענין וזהו טן צהלו כ"ו עלי ראשי (איוב כד). ד. וכוונה כאור תהיה וגו', זה אחד טן העקראות היותר קאים גם בתוכיהם גם במליכותיהם גם בדקדוקם ואף אחד מירובי המפרשים. והכראה לי. זו הוא שהנביא רצה לתת ליוז מעט מגדול הודו ית' שהכיר בפסוק הקודם כדי לחקרו באופן מה בלב השומע לזאת אמר וכוונה כאור תהיה עלת תהיה שני על הארץ הכוברת ור"ל שאף שהיא גשם חשך ואשל בעצמה תאיר ותזהר עד שהיה כונה כאור חשו בענת הקרכים הנולדים מיד הודו ית' אשר הובישו לו לכוונה לכן יספן שפעת אורו, ואשר תהיה בלשון עתיד כמנהג העלילה כמו יעשו עול בחורט (תהלים קו יט) וינעם שמתג הגאון ז"ל במאמר השלישי בספרו האמונות והדעות והחכם הראש"ע בספרו מאזכים ד"ה הניכונים דף ט"ז א' וכמו שבלרתיו נכמוקים וביותר במרובי לפ' וילא אלל יקרו העדרים (בראשית כו ז) ואומר ב"ר אב"י בקמלות הכ' לרעו על האור הידוע והוא אור השמש או של שנעת הימים כדעת רש"י. וס, תנה רומות על עקום רחוק וכוונה ובעלה ומטמו נגור שמיס לדעת הראש"ע, לכן יהיה מעם וסס השמים הוא חביון עזו וכענין ועזו בשחקים (תהלים סח לה) והרלון שהוא כגלה ובעלם, כגלה מלך הארתו הגלוי לפני כל ובעלם מלך עממותו ית' עד שלא כוכל לתארהו בשום תאר ולא בשום ספור אמתי כ"א בלשון שם שהכוונה בו שהוא כעלף ית, וכל שארי הספורים אינם עליו בלעת חבל יספרו כס עליו על כל הרחבת הלשון כמ"ס בגאון ז"ל במאמר האחדות, ויתכן עוד שגלת וסס רומות על ההארה הכוברת שנה חכו ומעופף עזו יתברך ומעטה לכזו הוא האור כדכתיב עוטה אור בשלמה (תהלים קד ז). חביון, שס דבר סגור מגורת חנה ענין כסוי ועצוף ע"י והגיון לבי מגורת הגנה, ונעבור שהלכות ככת העזו לכן סגך אליו לפניו ילך דבר וכו' וכן דוד ייתם חזקן האיוב אל זרוע עזו כדכתיב כרוע עורך מורת איובך (תהלים כע יא).

ג. דית מוואמחטט לסק פתן תימן הער,
 דער היינדיגע פתן בערגע פארן —
 דית היאמעל היינטע זיינע הערנליכקייט,
 חונד זיינע גוףלענע ווחר דית ערע פתן —
 ד. — זיח סיטן, דער זקנע גלייך, חיון סטרמאזענבויר,
 זיגעפלוואסט פתן זיינער פיייערהתה. —
 דינע וויס דית היינע זיינער מוואמחטט.

עוזה: לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו: עמדי
 וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי
 ער שהו גבעות עולם הליכות עולם לו: תחת
 און ראיתי אהלי כושן ורגזון יריעות ארץ מדין:

ה. לכיון ילך דבר וגו', ירמו על הכתוב את אימתי אשלח לסיך והטותי את כל העם
 אשר תבוא בהם ואלחתי את הארעה לסיך וגרסה את הכנעני ואת החתי (שמות
 כג כז). דקף, תי' אלהות אמת ונעמו מנאחר נמוך כתי' רש' לתהלי' ע"ד ע"ב.
 ו. עמד וימודד ארץ, כל הערשום פרוסוהו ל' מדידה אבל לא יתכן לעקר מדקדק ל'
 עבר האזן כן הו' לו לסיקד וימדד כמו וימ ד ד ס בחבל, וימ ד ד שכי חבלים (ש"ב
 ח' ב') ויעק ככות א מ ד ד (תהלי' ס ח) כמשע מעלי הכפל בבנין הדגוש ובמקרה
 כל ל' הכול והכול ולכן אשר הם משעני הכפל נאמת סיבחו לעולם ע"ד השבטים
 אהלל אהלל ארץ וכן בבנין המשל מתהלל מתהלל ודוגמתה, אבל יהולל יהולל
 ודוץ איכס משעלי הכפל כ"ח טן עלומי הע' משעשע לבוא ע"ד המרובע בבנין הדגוש
 וכן ההמשל מתהלל מתהלל מתרוץ והפסד גדול יס נעשם בן יהולל ליהולל וכן
 יהולל ליתלל וכבר בארתי כל הענין הו' נמוך כמשורש לש' תולדו' אבל ויתרוללו הנכיים
 בקרבה עיין עליו, לכן ברור שאין וימודד כמו וימדד אבל הוא מגזרת מוד ומשמש
 ויתמודד על הילד (מ"א יז כח) ומסתבר דעת יוכתן שתרסם וימודד ארץ ואל יע' ת
 ארעה ל' הודעויות ואיכנו רחוק לוטר שזה נעשע עם ויטוטע בחלוף הע' נד' להיותם
 מנולא אחד וכעשם טוט התנוטטה ארץ (יע' בד יט). ויתר גוים, הקשילס
 והעתיקם עמוקטם, והוא פעל יולא כיו העמוד ויתר עמוקטו (איוב לא ז) בבנין הקל.
 ועיין מה שפרשתי בהפסרה ליום שביעי של פסח על ויתר תמים דרכי. ויתמוללו, עיין
 סוור טן כפטיס יסוףץ סלע (ירמי' כג כט). הררי עה, טל לילכי ככען וכן גבעת
 עובס. שחו, טן תחתיו שחוו עוזרי רהב (איוב יג) ויתר הכפל כמשע וכל
 מלרע. הליכות עולם לו, מהלכי עולם כלו שלו הם, לסיך יעשה בהם
 כרלוכו. ו. תחת און, טעמו כנחיתת און ועגל. תחתה, שם דבר טן תחת
 ע"ט חבל חמס אלה שכתח בעבור הח' כמשע; גם ככון הוא להיות
 זה רמו לדבר כוזן רשעתיס (שופטים ג) וארץ מדין על דבר גדעון
 בדברי התלוס (שם ז) והאהל הוא פריסת היריעות ורגזו ככנז גדעון אליהם.

ה. יייעט בויקק געהט טמר פֿררן,
 לעהרער פֿייער פֿלוגט חיהבן נפֿד!
 ו. ער שטעהט — דער ערדבֿהון ווהקט!
 טיט — נפֿליחטן שוויכען,
 מורגעבירגע לערטעלען,
 שוויגע היגען יינקען. —
 דער וועלטען אויף חייט זיין!
 ג. חין טפֿרעמגענט ערבֿויקק' חיד כושףֿ היטטען
 מדין! לעטע חין רעגער כפֿיגיקייט*.)

* יעשה חין טובים קהסיטען 5 חובר 7.

הַבְּנֵהָרִים חָרָה יְהוָה אִם בְּנֵהָרִים אַפְּךָ אִם-ח
בַּיָּם עֲבַרְתָּךְ פִּיתְרָבְבִי עַל-סוֹסְךָ מִרְכַּבְתִּיךָ
יִשְׁוֹעָה: עָרְיָה תַעֲוֹר קִשְׁתְּךָ שִׁבְעוֹת מִטּוֹת^ט

ח. הנבחרים חרה ה', ירמו לבקיעת הירדן. אם נים עברתך, בקיעת ים סוף, ולא זכר הכמים על הסדר. כי תרכב על כושיך, כנגד שם פרעה, וידעה כי כושיך רומז לגלי הים אשר דרך עליהם אהר בשיאם וזאכום ידמו לסוסים דוהרים, ודוגמתו הכה ה' רוכב על עב קל (יבע' יט א) וכמו שאבאר עוד בסמוך. מרכבותיך יאונה, הפך מרכבו פרעה האומללי, והלאון כי היבועה בעגמה היא מרכבותיך אשר אתה יושב בהן וכן מדרך המלך להגשים הכנדלים ולהחיות הדומים והוא מין אחד משפירי הממלך אשר קראו בעמי החכמה שם פערומי-פיקמלימן (פערומי-ענדיט-טוג) וכמוהו וכעב עברה יאונתי (איוב לו טו) כי כלה ברחוב אמת (ישעי' כו יז) וממין הזה והאניה ח עב להשבר (יונה א ד) ורבים הם על כל פני המקרא וכן בכל לשון ט. עריה תעור קשתך, גם במקרא זה מתחננו המפרשים מאוד והכרח לי לשי פשוטו ולפי הלוקח הלאון שהלאון בו בקשתו ית' תמים במטה רבה וחורגן גדול בהכלתמי' עמו, וערי' ותעור מיהם כופלים נחוד על גלוי הנשט בהריסת הכשו' וכשתרבה ההוראה על הזורגן והשעמה בכלל, וזוה ערו ערו עד היסוד נה (תהלים קלז ז) שהם ל' חורגן כמו שפי' עליו רש"י ז"ל והיינו התגלות היסוד בהריסת הכנין והתגלות השמש בעקירת הכנע. גם יתכן כי תעור ל' הרקה הוא מן ומער כדה (בראשית כד כ) כי ביריית החץ כעשה הקשת ריק דוגמת חריק חרבי (שמות טו ט) ע"ש פרש"י ז"ל והכוונה כי חרגן ושעמה חריק קשתו להסין על הכלתמים עמו. שבועות מטות, הוא כפל ענין בשמות שונות, שבועות הוא לשונות עריה ושבועות לשונות קשתך, וענין שבועות גם הוא ל' חורגן וחרס וקללה כי במקום אחד מלאכו לאלה ולשבועה ובמקום אחר לאלה ולקללה כי הם אחים ורעים, והעד הכאן במעש' והוכחן בן שאל שהכתוב אומר כי ירא העם את ה' שבו ה' ויוכתן לא שבע בה שביע אביו (ש"א יד כז) ולא מלאכו ל' שבועה כ"א ויאל שאל את העם לאמר ארור האיש וגו', ש"ש שערך השבועה הוא המארה והארור והוא אחות השעמה והחורגן, ומבת מטות הוא כדרך עם הקשת כי הוא גם לכלי זין עמו מטעה עב וכדל חד בראשו והשתמשו בו הקדמונים במלחמתם לדקור בו בקרוב מקום ולירות אותו ברחוק מקום וידוע הוא בכלי קרב לאומות הקדמונים, והוא הכוזב עוד בסמוך נקבת בטע' יו ראש פרוזו, ומעתה עולה לבן המליצה כהוגן וככה שטרו:

עריה תעור קשתך
שבועות — מטות

ותלת תעיר עומדת במקום שנים כעשרים האריות. גם יתכן לפרש שבועות מטות כמו שבעת קיטות וירלה בו שבעת האומות שהם מטות ככטן; ואל תתמה שיבוא שבועות מקום

ח. ויח? חויל? סטרקמע לירבעט גחטט?
ענטפֿן וואס ענטפֿן יענע סטרקמע דיינען גריט?
הָט דו? וועלסטווער דיר ענטרייטעט?
— דוח חילוט חייכהער חויל דיינען רחטען,
חויל דיינען וואָגען דעז טרויער!
ט. דיין בקגען טוירערט פֿערדערבען חויעהער,
פֿערדערבוגען דיינע שפערעט!

אָמַר סֵלָה נְהַרְוֹת תִּבְקַע אֶרֶץ: רְאוּךְ יִחִלּוּ הָרִים וְרֵם מִיַּם עֶבֶר נָתַן תְּהוֹם קוּלוֹ רוּם יִדְיָהוּ

שנעת כי כמוהו מלאכו חג שנועות ימים עלות יאכל (יחוק' מה כז) שחרס ונתן
שנעא יומין וכן פירשו רד"ק עיין עליו ; ולכ"ו יהי' טעם המאמר קשחך תחיס שמעה
רנה דשנעת העממים, וטעם אומר סלה כפי' רש"י או כפי' ראב"ע: אבל לבי אומר לי כי
חנת אומר במקום הזה לא יורה שום הוראה עלמית טעם המאמר אבל הוא דומה לאחיו
סלה ונביהם טעמים על כשימות השיר להרים או להשפיל וכדומה והם שוים
בהוראתם אל הגיון סלה (תהלים ע"ו) כי שחרון אחד לאומר והגיון וכו' שניהם ל' דבור
דין כמה דין כלל בדוד טעמים ; ומלאתי חון לי כפי' הראב"ע בתהלים ל' דבאטרו עלי
הג' יין בכבוד, הג' יין כועס השיר או שם בלי הכנון ע"ל ומה שורה על חמת זה
כי לא מלאכו עוד התנה הזאת בכל המקרא וזאת כפי' תהלים כמו שלא מלאכו יתר
התכות הכורות על הכשיטות ועל הכלים כ"ל בו, ועוד ראוי כי המתרגמים הקדמונים
הסורי והיוני לא תרגמוהו כלל ככהגם בתכות כאלה שלא לתרגמה, ועיין עוד
בסמוך בשמוק י"ג בהרות תבקע ארץ, לדעת הראב"ע ה' תבקע לכוזח השם והארץ
היא הנקועה היא הפעולה עד שמשנה כמו בהרות, ואפשר עוד שהה' לפי' הכפרת
ועוכה על הארץ שהיא הפועלת התבקעת בה בהרות והיינו לקול פחד ה' ובענין פור
התפורר' ארץ (ישעי' כד יט). י. ראוך, בענין ראתה ותחל הארץ (תהלי' לו). עבר,
בענין הים ראה ויכס (שם קיד), והמים היואים עשוקום מכל עליהם ל' העברה כמו
ומים לא יעברו פיו (שם ק) וטעם פיו שפתיו וגדותיו. נתן תהום קולו רוּם ידְיָהוּ כשא,
לדעתי תהום ורום שניה' שני' עלמית לשתי קלות הכריח' זה לגובה הענין וזה לעוצק
התחתית ונביהם פועלים זה יתן קולו וזה יתן ידו, והכוונה כי הכריחה כלה עמוק
הארץ עד שני רוּם כמעוררה בהגמות ית' לפני עמו התהום כתי קולו והיינו שאין ימים
וכענין כאלו בהרות קולם ישאו בהרות דכיס (תהלי' ג), והרום כשא ידו; ורש"י פ"י כתי
תהום קולו כנחובו ישני ארץ, רוּם ידְיָהוּ כשא לבה השעי' הודו לו, וגם לדעתו יהי' רוּם
הפועל וכוונתו כשאת ידו בהודא' דוגמת כשאפי ידיאל דביר קדשך (תהלי' כז ג)
ואולם הטעין בעקרא זה ישאל בהכוונה בו שני נושאים מתחברים ישעלו פעולה אחת
בעינה כי רוּם הוא כנגד תהום וכשא לעומת כתי וכשא ח"ב ידְיָהוּ שינוא לעמת קולו ולא
ידענו היחס אשר נביה' לכן כרא' בעקר פשוטו כי אין ידְיָהוּ במקו' הזה ל' יד משא אבל
הוא שם דבר של הודיה ל' תודה והלל, וכמוהו לדעתי ל' הודיה זה יאמר לה' אכי וזה
יקרא בשם יעקב וזה יתמוז יד' לה' (ישעי' עד ה) והשפרי' בתקשו מאוד ככוונת כתינת
ידו לה' ולדעתי כן טעמו זה יתמוז שיר תודתו לה' וכן טעם גמול ידו הדה (ישעי' יא ח)
ירום קול בשירו כי הדה ל' הרעת קול כמו שפי' עליו רש"י ז"ל. ולפי פירושי זה יהי' ל'
התלי' כלה ומאוד נראופן כאות ולח מאוד וכבר מלאכו ל' כשא כושל על השיר בדכתי
ישאו נתון ומחול (איוב כז יג) ועיין פ"י רש"י בדה' ח' מ"ו כ"ב. ואולם לדקדוק דע
כי כבר כתב הראב"ע בלחות שער השמות כי עקלי השמות רבים אין קץ להם
ולא כנלאו בעקרא לכל ענין לרוּם כי מקלחם מלאכו לבד כשכרד וטקלחם

בזיטע עכספירועון דער בערוטענדען ערדע.
י. בייח דיינעטן תבליקק ליטטערן בערגע —
וילדע סטראמע טרעטען חויו —
דיח טיעפע ברייזנט —
דיח הפה' ערטתים —

נְשֵׂא: שִׁמְשֵׁרְחַ עֲמֵד וּבִלְהַלְאֹר הַצִּיָּה יִהְלְכוּ י"א
לְנִגְהַ בְּרַק הַנִּיחָה: בְּזַעַם הַצֶּעַד אֶרֶץ בְּאֶף י"ב
חֲרוֹשׁ גּוֹיִם: יִצְאֵת לְיֵשַׁע עִמָּךְ לְיֵשַׁע אֶת־י"ג
מִשִּׁיחָךְ מִחֲצֵתָהּ רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עֲרוֹת יְסוֹד

עד

צקנון לנד ומהם בכבו לנד. וידעכו כי ידו גם ידו שרשם יד ה, לכן קרום לטמוע
 שם כלמן ענרי עם דנר זרה ע"ט קנהי קנהי וזניריהם, שמהם כאשר נחזורים עם
 ככו היזיד קנו קרו גם נחוספת ה' קנהי קנהי כטנואל דייקות נטרחה
 ובמכלול של קנהי ועל מקלה יכון לומר ירו גם ידיו מלבן הודי, וזה נדור.
 יא. שש ירח עמד וזולה, השמש גם הירח כל אחד עמד נעגל שלו. וזולה,
 ה' רבה שזיכו לכנוי חלל הוא נמקום ל' נחלת התינה כפי רש"י ז"ל, וירעח
 לעניינת השמש בחזי השמים נטלחמת נענון ושם השליך ה' על האויבים אבנים
 גדולות מן השמים והם מכונים בשם חלום וחיתים ואלורם הלכו ישראל. כן נעש
 הכתוב לדעת המפרשים. ול"כ נעש שמש ירח עמד וזולה, שצמדו נעגל שלהם
 חוסה ומנחמת על שפעת אור חזיו וכוהה נרק חיתיו שהיה שנעמים כאור עלמם,
 וכן דרך כן אדם הרואה שחאו ענין כפלא לא ראהו מאז להיו עומד מנחמת ומתנהל,
 וכן קרא לשמש ולירח שצמדו מתמהון המראה ולא הלכו שוב לאור עלמם כי הוא חשוך
 בערך האור הכפלא אשר ראו אבל יהלכו לאור חזין לכוהה נרק חיתין, וזה מליצה
 מסודרה מאוד. ונענין הכדל שנין נוגה וברק וזוהר ואור דע שלכ גם המעורר
 יפה ים זיומה והוא הכקרא זוהר (שייחער) והשכו הוא הכהה, והיו הולא מן הזר
 הוא הברק (שטרמהו) ואם הוא יולא מן האש יקרא בשם שביב, והאורה המאוננת
 מן הכרק או מן האש היא הכקראת נוגה (שייו) והשכו האוסל, ואולם אור שמש
 הוא עם ככל לכל ענין הגורם ראות עין והוא הפך החושך ולכן מלאכו שייחם הכתוב
 אור לכוהה כדכתיב ואורח לדיקים כאור כוהה (משלי ד יח). ויש לי פרוש נאה
 נכתוב הזה חלל שאין כאן מקום ביאורו. יב. נזעם תלעד חזין, לגרש נענה אוטות
 ונעם הצעד תלך, אף שהלעידה היא ההכיכה בשפיעות שקולו וכערכות. יג. נחלת
 ראש, כל ראש בית רשע, והר' דגוש. ערות, מקור והוא כמו לערות ונעמו
 להרום ולגלות יסוד טירותם עד זוארם והם החומות הגבוהות והמגדלים הנולעים,

יא דית וקנע, סטרררער, נעבוט דען וקנע,
 ווקלזען הין בייט פליינעגאקל,
 בייט בויטעטייחער דיינער וקלע.
 יב לקריג סרייטוט רוח חיבער' וקנר,
 לערטשטעפנעט גרייחיג פקוקערשטעטען.
 יג וק ליעהוט רוח חיוו לו דיינעו פקוקעו רעטטוג,
 אף לור רעטטוג דיינעו היינעווקובטען;
 לערטשטעטוט דעו וויטהריכו הוינעוסיפילע,
 לערטשטעטוט דער פטוטע גרוכר נעבוט גיעבען,
 30 ל E = (Tom 3.)

ברכת הפטרה ליום שני

יֵשׁ יִשְׁעֵי. יְהוֹה אֲדַנִּי חִילִי וַיִּשֶׁם רַגְלִי כְּאַיִלוֹת
וְעַל בְּמוֹתַי יִדְרַכֵּנִי לְמַנְצָה בְּנִגְנוֹתַי:

המפטיר יברך ברכות אחרונות.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור פלהעולמים
צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר
ומקים שכל דבריו אמת וצדק: נאמן אתה הוא יי אלהינו
ונאמנים דבריה ודבר אחד מדבריה אחר לא ישוב ריקם
כי א מלך נאמן ורחמן אתה. בא יי האל הנאמן בכל דבריו:
רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תושיע
במהרה בימינו. ברוך אתה יי משמח ציון בכנייה:
שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית
דוד משיחה במהרה יבא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר
ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו. כי בשם קדשך נשבעת
לו שלא יכבה גרו לעולם ועד: ברוך אתה יי מגן דוד:
על התורה ועל העבודה ועל הנביאים
ועל יום השבת הזה ועל יום חג השבעות הזה

יש. אלהים ה' חילי, לכן לא אירא מרענות עם וככל תהסכות הוצן רגלי
קלות באילות לרקוד בשמחה כי נטות חני נו אידריכני על נמותי. למנצח
בכניכותי, לכן לוי המכלח נסיר נטית המקדש אכשים לו בכניכותי והלוי יתן
קול כנגדן ככני טיר. למנצח, כמה דלת אמר ויעמדו הנזים טמן עשרים
נכה ומעלה נלכח על מלכות וגו' (עזרא ג ג). בכניכותי, הוא ל' כשימות
קול להרים ולהשכיל. לכן רש"י ז"ל: כשיע מיסיה טזין כניכות טס לכני
הטיר, כמו טזטנו רוב המשרשים, וכן טיקר, אלח טזין כאן טקום טלורו.

יש דוח מוזהבט, גחטט חיוט מיינע קרפֿט!
פֿערןֿייהעט היפֿענדע פֿיסע דעו: הירטען מיר
חונד וייטעט זיכער מיך חוילן מיינען קההען!

דען טקניקותער מיינער געזינגע. —

* * *

של שבועות

קיט

שְׁנֵתָּהּ לָנוּ יי אֱהִינוּ לַקְרֵשָׁה וּלְמִנְחָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמּוּחָה
לְכָבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת. עַל־כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ
וּמְבַרְכִים אוֹתְךָ יְתָבָרְךָ שְׂמֹךְ בְּפִי כָּל־חַי תְּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יי מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וַיִּשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

לשבת.

יְקוּם פּוֹרְקָן מִן שְׁמַיָא חָנָא וְחַסְדָא וְרַחֲמֵי
וְחַי אַרְיֵי וּמוֹזְנֵי רוּיְחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׁמַיָא
וּבְרִיּוֹת גּוּפָא וְנַהוּרָא מְעַלְיָא: זְרַעָא חַיָּא
וְקַיָּמָא. זְרַעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל
מִפְתַּגְמֵי אוֹרֵיתָא: לְמַרְנָן וְרַבְּנָן חַבּוּרְתָא
קֻדְיִשְׁתָא דִּי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל וְדִי בְּכַבְלֵי לְרִישֵׁי
כְּלֵי וְלְרִישֵׁי גְלוּתָא וְלְרִישֵׁי מְתִיבְתָא וְלְדַגְנֵי
דִּי בְּכַבְלֵי: לְכַל־תְּלַמְּדֵי מִיְדֵיהוֹן וְלְכַל־תְּלַמְּדֵי
תְּלַמְּדֵי מִיְדֵיהוֹן וְלְכַל־מְדַעְסְקִין בְּאוֹרֵיתָא. מְלַבָּא
דְּעַלְמָא יְבָרְךָ יְתֵהוֹן יְפִישׁ חַיֵּיהוֹן וַיִּסְגַּא יוֹמֵיהוֹן
וַיִּתֵּן אֲרֻכָּה לְשַׁנְיֵיהוֹן. וַיִּתְּפָרְקוֹן וַיִּשְׁתַּזְבּוּן מִן כָּל
עֲקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישׁוּן מְרָן דִּי בְּשְׁמַיָא
יְהֵא בְּסַעֲדֵיהוֹן כָּל־זְמַן וְעַדְן וְנֵאמַר אָמֵן:

יְקוּם פּוֹרְקָן מִן שְׁמַיָא חָנָא וְחַסְדָא וְרַחֲמֵי וְחַי אַרְיֵי
וּמוֹזְנֵי רוּיְחֵי וְסִיעֵתָא דְשְׁמַיָא וּבְרִיּוֹת גּוּפָא וְנַהוּרָא
מְעַלְיָא זְרַעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זְרַעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל
מִפְתַּגְמֵי אוֹרֵיתָא: לְכַל־קַהְלָא קֻדְיִשְׁתָא הַדִּין. רַבְּרַבְיָא עִם
וְעַרְיָא טַפְלָא וּנְשִׂיאָא. מְלַבָּא דְּעַלְמָא יְבָרְךָ יְתֵכּוֹן יְפִישׁ

חיכוך ויסגא זימיכוך ויתן ארקה לשניכוך. ותהפרקו
ותשתובו מן כל עקא ומן כל מרעין פישין. מרן די
בשמאי יהא בסעדכוך. כל זמן ועדן. ונאמר אמין:

מי שפרך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל
הקהל הקדוש הזה. עם בלקהלות הקדש. הם ונשיהם
ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם. ומי שמויחדים בתי
בגסיות לתכלה. ומי שבאים בתוכם להתפלל. ומי
שנותנים נר למאור ויין לקדוש ולהכדלה ופת לאורחים
וצדקה לעניים וכל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה
הקדוש ברוך הוא ישלם שכרם ויסיר מהם כל מחלה
וירפא לכל גופם ויסלח לכל עונם וישלח ברכה והצלחה
בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל אחיהם ונאמר אמין:

סדר מתנת יד

חדר שמים המטעיר נחכה חזוכה (ואחר יקום סוקן נשמת) החזון
שכחהל הוכך חלל כל אחד ואחד ופית נידו וינרך לכל זכר וחזון:

מי שפרך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן
דוד ושלמה, הוא יברך את (ר"פ בר"פ), בעבור שיתן
מתנת ידו לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד הרגל,
בשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויצילהו מכל צרה
וצוקח, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ויברכהו
ויובחהו לעלות לרגל עם כל ישראל אמין: אש

בסולין ובניהם ובהרבה קהלות חכמו מהגים להזכיר נשמות וחזונים.

ניגור כשמת הלב

יזכור אלהים נשמת אבא מורי (בלונינד פלונית) שיהיה לעולמו בעבור
שאני נזר צדקה בעדו בשכר זה תהא נששו צדקה בצרור החיים
עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר
צדיקים וצדקניות שבתן עין ונאמר אמין:

של שבועות

קב

ביבנור כַּמֶּת הָאֵלִים.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אֲמֵי מוֹרְתֵי (פְּלוֹנִית בַּת פְּלוֹנִית) שֶׁהִלְכָה לְעוֹלָמָה
בְּעִבּוֹר שְׂאֵנִי נוֹרָה צְדָקָה בְּעֵדָה בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁה צְרוּרָה
בְּצִוּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שְׂרָה רִבְקָה רַחֵל
וְלֵאָה וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקִיּוֹת שְׂבָגָן עֵדָן וְנֹאמֵר אָמֵן:

ביבנור כַּמֶּת חַב וְחַם הַזְּנוּס וְיַמֵּד הַקְּרוּבִים.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אֲבִי וְאֲמֵי וְקִנֵּי וְקִנּוֹתֵי הוֹרֵי וְהוֹרֵי אֲחֵי וְאֲחִיּוֹתֵי
בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אֲמֵי שֶׁהִלְכוּ לְעוֹלָמָם בְּעִבּוֹר שְׂאֵנִי נוֹרָה צְדָקָה
בְּעֵדָם בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשוֹתֵם צְרוּרוֹת בְּצִוּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת
אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שְׂרָה רִבְקָה רַחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים
וְצַדִּיקִיּוֹת שְׂבָגָן עֵדָן וְנֹאמֵר אָמֵן:

ביבנור כַּמֶּת הַמּוֹמְתִים וְעַל קְדוּשַׁת הַשָּׁמַיִם.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת (פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִית) וְנִשְׁמַת כָּל קְרוֹבֵי וְקְרוּבוֹתֵי הֵן מִצַּד
אָבִי הֵן מִצַּד אֲמֵי שֶׁהוֹמְתוּ הֵן שֶׁנִּהְיָוּ הֵן שֶׁנִּשְׁחָטוּ וְשֶׁנִּשְׂרָפוּ
וְשֶׁנִּמְטְעוּ וְשֶׁנִּהְיָוּ עַל קְדוּשַׁת הַשָּׁמַיִם בְּעִבּוֹר שְׂאֵנִי צְדָקָה בְּעַד הַזְּכָרָה
נִשְׁמוֹתֵיהֶם בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצִוּוֹר הַחַיִּים עִם
נִשְׁמוֹתֵיהֶם שְׂל אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שְׂרָה רִבְקָה רַחֵל וְלֵאָה וְעִם
שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקִיּוֹת שְׂבָגָן עֵדָן וְנֹאמֵר אָמֵן:

נִקְ"ק חוֹמֵר הַשָּׁמַיִם אֶמְלֵא רַחֲמִים, וּמוֹכִירֵי כַּמֶּת הַקְּלוּטֵי וְחוֹמְרֵי אֲבָהֵרְחִמִים.
אֲבֵרְחִמִים שׁוֹכֵן קְרוֹבִים. בְּרַחֲמֵי הַיְעֻזִּים. הוּא יִפְקֹד בְּרַחֲמִים.
הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים. קַהֲלוֹת הַקְּדוֹשׁ שִׁמְשֵׁרוּ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת
הַשָּׁמַיִם. הַנְּאֻהָבִים וְהַיְעֻזִּים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ. כִּנְשָׁרִים קְלוּ
וּמְאֻרוֹת גָּבְרוּ. לַעֲשׂוֹת רִצּוֹן קוֹזֵם וְחַפִּין צוֹרֵם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה.
עִם שְׂאֵר צְדִיקֵי עוֹלָם. וְיִקְוֶם מְאוֹזֵבְנוּ (כִּי לַעֲיִינוּ) נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ
הַשְּׂפוּדִי: כְּכַתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. הַרְגִינוּנוּ עִמּוֹ כִּי דָם
עֲבָדֶיךָ יִקּוּם. וְנִקְוֶם וְיָשִׁיב לְצַרְיָו וְכִפֵּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ
הַנְּכִיאִים קְתוּב לֹאמֵר. וְנִקְמַתִּי דָּמָם לֹא נִקְמַתִּי. וְיִי שְׂכֵן בְּצִיּוֹן: וְכִכְתָּבִי
הַקְּדוֹשׁ נֹאמֵר. לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיחָ אֱלֹהֵיהֶם: יִגְדַע בְּגוֹיִם לַעֲיִינוּ
נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׂפוּדִי: וְאֹמֵר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם וְכִי לֹא שָׂכַח
צִעֲקַת עֲבָדָיו: וְאֹמֵר יְדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְיוֹנוֹת מִחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ
רָבָה: מִנְחַל בְּהַרְדָּה יִשְׁתַּח עַל בֶּן יָרִים רֹאשׁ: אֲשֶׁרִי.

הַיָּזְלוּקָם מִתּוֹ לְהוֹלִיכֵם מִן הַנִּימָה וּלְהַנְיִיעוּ בְּהִיכַל וְאוֹמֵר:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ:

וַיִּקְהַל עֹנִים הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קָרָן לַעֲמוֹ תְהַלֵּה
לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ הַלְלוּיָהּ:

<p>^{כ"ט} לְדָוִד מְזִמּוֹר לַיהוָה הָאֶרֶץ וּטְלוּאָה תְּבַל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים וְסָדָה וְעַל־נְהַרֹת וְכֹנְנֵה: טִי־עֵלָה בְּהַר יְהוָה וְטִי־יִקוּם בְּמִקְוֵם קָדְשׁוֹ: נָקִי בַפִּים וּבְרֵךְ לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא לְשׂוֹן נִפְשׁוֹ וְלֹא יִשְׁבַע לְטָרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה הוּר דְרָשׁוּ מִבְּקָשֵׁי פִגְיָה יַעֲקֹב סְלָה: שִׁאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשִׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וְיִבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: טִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יִתְּנֵה עֲזוֹ וְנִבְּרַת יְהוָה נִבְּרַת מַלְאָכָה: שִׁאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְשִׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וְיִבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: טִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה:</p>	<p>^{כ"ז} מְזִמּוֹר לְדָוִד הַכּוֹר לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הַכּוֹר לַיהוָה כְּבוֹד נִעֲזוּ: הַכּוֹר לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹו לַיהוָה בְּהַר־הַר קָדְשׁוֹ: קוֹל יְהוָה עַל־הַיַּמִּים אֶל־ הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל־יַמִּים רַכִּים: קוֹל־יְהוָה בַּכַּח קוֹל יְהוָה בְּהַדָּר: קוֹל יְהוָה שִׁבְרַת אֲרָגִים וַיִּשְׁבַּר יְהוָה אֶת־אֲרָגֵי הַתְּקַנּוֹן: וַיִּרְקִיבֶם כְּמַר עֵגֶל לְבָנָו וְשָׂרִיוֹן כְּמַר כּוֹדְדָאִים: קוֹל־יְהוָה חֲצַב לְהַכּוֹת אֵשׁ: קוֹל יְהוָה יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל יְהוָה מִדְּבַר קִבְשׁוֹ: קוֹל יְהוָה יַחֲלַל אֲנִלוֹת וַיַּחֲשֹׁף וַעֲרוֹת וַיִּבְהַרְלֵו כְּלוֹ אֲמַר כְּבוֹד: יְהוָה לְמַכּוֹל יִשָּׁב וַיִּשָּׁב יְהוָה מֶלֶךְ לַעֲוֹלָם: יְהוָה עֵז לַעֲמוֹ יְהוָה יְהוָה יִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:</p>
---	--

כַּמְחִיזִין הַסֵּפֶר תוֹךְ הַיִּכָּל אוֹמְרִים:

וּבְנַחַה יֹאמֵר שׁוֹבָה יְהוָה רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל: קוֹמָה
יְהוָה לְמַנּוּחַתְךָ אֵתָהּ וְאֲרוֹן עֲזֹךְ: כַּהֲנִיף יִלְכְּשׁוּ־צִדִּיק
וְחַסִּידֶיךָ יִרְנְנוּ: בְּעִבּוֹר דָּוִד עֲבַדְךָ אֶת־שֵׁב פָּנָי מִשִּׂיחָה:
כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִּי אֶל־תַּעֲזוּבוּ: עֵץ חַיִּים
הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֵיהָ מֵאֲשֶׁר: דְּרָכֵיהָ דְרָכֵי־נֶעֱם
וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה
חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקִדְמָה:

תפלת מוסף • קבא

ועתה יגדל נא כח אדני באשר הברת לאמרי:

זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם היתה:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא דירכרא ברעיותה וימליך טלכותה
בתיכון וביומיון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו
אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: יתברך
ויתתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתתדר ויתעלה
ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל ברבכתא
ושירתא ושבחא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו ומן:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקנה הפל וזוכר חסדי אבות
ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה. מלך עוזר
ומושיע ומגן. ברוך אתה יי מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע.
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך
נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו
לישגי עקר מי כמוד בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים.
ברוך אתה יי מחיה המתים:

אתה קדוש ושמה
קדוש וקדשים בכל יום
יהללוך סלה. ברוך אי
היא הקדוש:

קדוש לש"ן נסורת סמלת.
נער יצחק ונקד ישיע בסוד (שכל) שיה
שן פיי קדש המקד ישיע שמך בקדש
פכתוב עליך נביאה וקרא יה אל זח
ואמר קדש קדוש קדוש קדוש
יי צבאות טלא כל הארץ כבודו:

• כבודו מלא על כל משתתפיו שואלים: הלא היה מקום כבודו. לעמדתם
 כבוד יאמר: • יום ברוך כבודני במקומו: • נטקומו הוא יפן קרבתים
 ויהיו עם המיחדים שמו ערכ נבקר בכל יום תמיד פעמים באהבה
 שטע אוזרים: • יום שטע ישראל יי אלהינו יי אהד: • אהד הוא
 אלהינו הוא אכינו הוא מלכנו הוא מושיענו. והוא ישטיענו ברחמי
 שנית לעיני בלחי להיות לכם לאלהים: • יום אני יי אלהיכם:
 אהד אהינו יי אהינו מה אהד שמה בכל הארץ: והיה יי למלה
 על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אהד ושמו אהד: • וכדברי קדשך כתוב
 לאמר: • יום ימלה יי לעולם אהד ציון לדר ודר תלליה:
 • לדר ודר גיר גדלה ולגצח: צחים קדשתך: קדיש ושבתך
 אלהינו טפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלה גדול וקדוש אמתה.
 ברוך אמתה יי האל הקדוש:

אמה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו.
 ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך. וקרבבתנו
 מלבנו לעבודתך. ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת:
 ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה
 ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון. את יום השבת
 הוה ואת יום חג השבעות הוה. זמן כופן תורתנו.
 באהבה מקרא קדש וקר ליציאת מצרים:

ומפני חטאינו גרינו מארצנו ונתרחקנו מעל
 אדמתנו ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות
 ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו
 בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא
 שמה עליו מפני הוד השלוחה במקדשך:
 יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואי אבותינו מלה
 רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך
 ברחמך

בְּרַחֲמֵיךָ הָרַפִּים וְחַבְּנָהּ מִהָרָה וְתַגִּידֵנוּ לְכַבוֹדוֹ
 אָבֵינוּ מִלְּפָנָיו גְּלוּהָ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עֲלֵינוּ מִהָרָה
 וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עֲלֵינוּ לְעֵינֵינוּ כֹּל חַי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ
 מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנַפְּזוֹתֵינוּ פִּנְסָם מִיַּדְכֵּי אֲדָרָץ
 וְהַכִּיָּאנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית
 מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת
 קַרְבָּנוֹת חֻבּוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסֻדְרָם וּמוֹסְפִים
 כְּהַלְכָתָם; וְאֶת מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת מוֹסְפֵי יוֹם
 הַחֲגֻגוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
 בְּמִצּוֹת רְצוֹנָךְ כְּמוֹ שֶׁפָּתַחְתָּ עֲלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ
 עַל יַדֵי מוֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאִמּוֹר:

לכנת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים
 ושני עשרנים סלת מנחה כלולה בשמן ונסכו:
 עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור ליפס ככ"ז וס"ט ולין לאמור וכ"ב יעלה.

וּבַיּוֹם הַבְּכוֹרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
 בְּשִׁבְעַתֵיכֶם מִקְרֵא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כֹּל־מִלֶּאכֶת עֲבֹדָה
 לֹא־תַעֲשׂוּ: וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְבָיִת נִיחַח לַיהוָה פָּרִים פְּנִי
 בְּקָר שְׁנַיִם אֶיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִדְבַר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶד.
 וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיִל. וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ וַיִּין כְּנִסְכוֹ. וְשַׁעִיר
 לְכֹפֶר. וּשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהַלְכָתָם:

לכ' ישמחו במלכותך שמרי שבת וקראי ענג עם מקדשי
 שביעי. כלם ישבעו ויתענגו משובך ובשביעי רצית פו

וקדשתו חמדת ימים אתו קראת זכר למעשה בראשית:
 אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב
 הדרש לנו שובה אלינו ביהמון רחמיה בגלל אבות שעשו
 רצונך בנה ביהך בבת חלה וכונן מקדשך על מכוננו
 והראנו בכנינו ושמחנו בתקונו והשב בהנים לעבודתם
 ולוים לשירים לזמרים והשב ישראל לנויהם ושם נעלה
 ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלנו בכתוב
 בתורתך שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני
 יי אהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות
 ובחג הסוכות ולא יראה את פני יי ריקם: איש כמתנת
 ידו בכרפת יי אלהיך אשר נתן לך:

והשיאנו יי אלהינו את ברפת מעדיך לחיים ולשלום
 לשמחה ולששון באשר רצית ואמרת לברכנו:

לשנת אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו

קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו סטוכך
 ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו
 יי אלהינו באהבה וברצון בשמחה ובששון שבת ומעדי
 קדשך. וישמחו בך ישראל מקדשי שמך. ברוך אתה יי
 מקדש השבת וישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב
 את העבודה לרביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה
 תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

ותחזונה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה
 יי המחזיר שבינתו לציון:

של שבועות

קבג

מזדים ללכ

מזדים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָהּ
 הוא יי אֱלֹהֵינוּ וְיֵהִי אֲבוֹתֵינוּ
 לעולם ועד צור חַיֵּינוּ מִגֵּן
 יִשְׁעֵנוּ. אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וְדוֹר
 נִזְדָּה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ. עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ וְעַל
 נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּסוּדוֹת לָךְ וְעַל
 נַפְשֵׁךְ שֶׁבְכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גַּפְּלֵאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְכָל עֵת
 עֲרֵב וּבִקְרָה וְצָהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהִמְרַחֵם
 כִּי לֹא־תִמּוּ חַסְדֶיךָ מֵעוֹלָם קִיְּנוּ לָךְ:

וְעַל בָּלֵם יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מִלְּכֵנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וְיִהְיוּ לְךָ אֵת שְׁמֶךָ בְּאֵמֶת הָיִ יִשׁוּעָתָנוּ
 וְעוֹרֵתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יי הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלִדְבָאָה לְהוֹדוֹת:
 יי וְיֵהִי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכּוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
 עֲבָדְךָ הָאֲמֹרָה מִפִּי אֲהָרֹן וּבְנֵי כֹהֲנִים עִם קְדוֹשֶׁךָ בְּאֲמֹר: יְבָרְכֵךָ יי
 וְיִשְׂכַּחְךָ: יֵאָר יי פְּנֵי אֱלֹהֵי וְיִתְבַּרְךָ: יִשָּׂא יי פְּנֵי אֱלֹהֵי וְיִשֵּׁם לָךְ שְׁלוֹם:
 שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל
 כָּל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלֵנוּ בְּאַחַד בְּאוֹר פְּנֵיךָ כִּי
 בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאֵהֲבַת חֶסֶד
 וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ
 אֵת־עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל־עֵת וּבְכֹל־שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבָרֵךְ אֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

אֱלֹהֵי נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר טְרָמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְהוֹם
 וְנַפְשֵׁי בְּעַפְסָר לְכֹל תְּהִיָּה פֶתַח לְפִי בַּתּוֹרָתְךָ וּבְמַצּוֹתֶיךָ תְּרַדְדֵנוּ נַפְשֵׁי וְכֹל
 תְּחוֹשְׁבִים עָלֵינוּ רַעַה מְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם וּקְלַקְל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן
 שְׂפָךְ עֲשֵׂה לְמַעַן יִטְגֶה עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ לְמַעַן
 יִחַלְצֵנוּ

מוסף ליום שני

יחלצון ידגידה הושיעה ימינה וענני: יהיו רצון אפרי פי והגיון לפי
לפניה יי צורי וגואלי: עשה שלום במדברינו הוא יעשה שלום עלינו
ועל כל ישראל ואמר אמן: יהי רצון לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ויתן חלקנו בתורתך:

כש"ך חוזר התפל' על ושני חסידים נהלכום (ובש"ע זכר למעשה בראשית)
וה"כ חומרין אוהרת.

ע"פ א"ב.
אוהרת ראשית לעמך נתת. מצות עשה ומצות לא
תעשה: במספר במפקד הם שלש מאות וששים וקמ"ט.
בנגד ימות החמה: גם מצות עשה מאתים וארבעים
ושמונה. בנגד אברים שבאדם: דוק ויחלד העדת בנו.
על ענשן ושכרן החיים והמוות והשוב והרע: הורית לנו
עשרת הדברות. וקשרת לנו עשרה פתרים: ובשני
לחות חקקתם. ושני עולמות הנחלתם. על ידי נאמן
נתתם. ובין שני כרובים הנחמם: ורוז מקרא ותרגום
תורה ונביאים שמונה. וכתובים משלשים אחד עשר:
חקרי הלכות וסדרים ששה. ועליהם תלמוד שלשים
וששה: טעמי משלו שלשת אלפים. ויהי שירו חמשה
ואלף

אוהרת ראשית, אוהרת בנימטריא תרי"ג. דוק וזלד, שנים וארץ, העדת כנו,
שכ"ה השידותי נכס היום את השמים ואת הארץ (דברים ל"ג). החיים והשוב וכו',
שם ע"ו. עשרה בתרים, עשרת הדברות. תורה, חמשה ספרי תורה. וכתיב
שמונה, נאמן' ב"ב דף י"ד ב' סדרן של כתיבאים יחוצע שופטים שמואל מלכים ירמיה
יחזקאל ישעיה ותרי עשר הוי ח' וכתיבאים משולשים, ר"ל עם כתיבאים הספרים
משולשים. ובמס' ב"ב במקום הנזכר סדרן של כתיבאים חות תהלים חיוב עש"ה
קבלת שיר וקיומת דכ"א ומגלת אסתר עורא (וכמנ"ל בכלל) ד"ה הוי י"א. חקרי
הלכות וכו', ששה סדרי משנה ששה מחקרי הלכות. ועליהם תלמוד שלשים
וששה, ל"ז מסכתות עליהם טלחו תלמוד והם: נדרות, שבת, עירובין, פסחים,
יומא, סוכה, ביצה, ר"ה, תענית, מגילה, מועד קטן, תענית, יבמות, כתובות,
נדרים, נזיר, סוטה, גיטין, קידושין, נ"ק, ב"ב, ב"ב, בבבא דרין, עבות, טענות,
ע"ה, הוריות, זנחין, חובין, נזירות, נזירות, ערכין, תמורה, גיטין, כריתו,
כדה, ועל זולתם לא טלחו תלמוד חוץ מן תמיד שבסדר אחד רב אשי. טעמי משלו
וכו', שש"ה שש"ה וידגר שש"ה אלפים משלו ויהי שירו חמשה ואלף (ש"ה ה"ב)
ואלף

של שבועות

קבר

וְאָלֶיךָ • יְחִידָה נְתוּנָה לְשֵׁשִׁים רְבוּא • לְעַם אֲשֶׁר בְּחַר
 מִשְׁבְּעֵים לְשׁוֹנוֹת : כְּתוּבָה בְּאֹתוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם •
 וְגַם בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ בְּשִׁבְעֵים וּשְׁנַיִם : לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
 שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים • כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה אֲדוֹן :
 מְלֻךְ הַדָּרָה בְּרוֹב נֹרְאוֹת • אֲזַהְרָה בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ וּבְשֵׁם
 יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה : נִקְרָא שְׁמוֹת שִׁבְעֵים וְעִמּוֹ בְּחַר מִשְׁבְּעֵים •
 וּשְׁמוֹ מְעֻלָּה לְמַעֲלָה מִשְׁבְּעֵים : סִדְרָה בְּסִמְנַיִם
 וּבְמִסְדּוֹת • וּבְדִקְדוּקֵי הַקִּירוֹת • בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת וְדִינֵי
 נְפֻשׁוֹת : עֲטִיפַת הַיַּיִן צְהֵלָה וְרִגְוָה יְרָאָה וְנִבְוָאָה הַיַּיִן
 וּמְלִיצָה תְּפַאֲרֵת וְשִׁמְחָה : בְּרִקְי אַגְדּוֹת וְעֶרְבֵי עֲנִיּוֹת •
 הַקְּדוּקֵי הַיַּיִן וְדִקְדוּקֵי סוּפְרִים : צוּר כְּתָבָם בְּסוּד שְׁלִישִׁים
 וּנְתָנָם בְּאַהֲבָה לְזֶרַע הַמְּקַדָּשׁ : קִבְלָה שְׁלִישִׁי בַּחֲדָשׁ
 הַשְּׁלִישִׁי • וּנְתָנָה יְחָד לְזֶרַע יִשְׂרָאֵל : רֵאשִׁית וְאַחֲרֵית

ואז"ל בעמ' עירובין דף כ"א ב' מלמד שאמר על כל דבר ודבר של תורה ג' אפים משל ועל
 כל דבר ודבר של סופרים חמשה ואף עעשים. יחידה, תאזר לתורה. לכל אחד ואחד
 שלשה בתרים, כ"ב בכל כ"י וכרא' שרומז על תגי האותיות הכתובים בתרי האותיות
 בעמ' טעמות דף כ"ט ב'. וכעס ישראל יכנה כקרא שמוט שבעים, שבעים שמוט לישראל
 ושבעים שמוט להקב"ה כמבואר בסדר דאמנוול דף כ"ו ב' ד"ה אמתי ונסלוק היום דף
 ק"ד א'. וזמנו מעולה למעלה משבעים, מלאתי כפי' הרב חזקוני כפי' ואמתן כנסוק
 שבע ישרא' וז"ל טעמו באגדה: ען של שבע תלוי לפי שהקב"ה ברא מעשיו בע"ע; כיאלך
 ישראל אחד משבעים באומות, האומות אחד משבעים בנהמות, בהמות אחד טע'
 בעובות, עופות א' טע' שדגים, דגים א' טע' שבעים, שדים א' טע' שבעים
 והקב"ה מלך על כולם; ועל זה יסד השיעור באזהרת ראש' וזמנו מעולה למעלה משבעים
 עכ"ל. בעמנים, כגון פתוחות וסתומות. וכמפורשות, מסרת המקרא לדעת מיין
 כל תיבות ואותיות והחסר והטל והקרי והכתיב וכדומה. עטיפת היין, ר"ל לדעת
 איזה אותיות לריכוס להיות מעוטפים בזייכין שהם התנים. להלה ורנה יראה וכו',
 כולם מיני לבנות של ל' כדואה הכמלאים במקרא. כרקי אגדות כגון מרשי אגדות
 ופרקי דר"א. כבוד שלישי, ע"ה הכה כתבתי לך שלישים (משלי ב' ב) ור"ל שאין לך
 דבר שלא תמלא לו רצו' וסוד באחד מן השלשה ספרים אם בתורה אם בכתיבים ואם
 בכתובים. קבלה שלישי' כדאש השלשי, כ"ב בכל כ"י ור"ל טעם השלישי לנסן כמבואר
 לעיל דף יג' א'. ראשית ואחרית חקוק בתוכה, ר"ל שהכל כמות וחקוק בתורה
 מראשית הבריאה עד אחרית הטולם. שרה פתח ענין, טעם רבינו פתח על זאת
 שדת האזינו השמים וכו' בתונים כל העמידות אז שש וכו' מבואר לעיל.

מוסף ליום שני של שבועות

חֲקוּק בְּתוֹכָהּ. וְהֵעִיד עֲלֵיהֶם שָׁמַיִם וָאָרֶץ: שִׁירָה פָּתַח
עָנִיו עַל זֹאת וְאָמַר שִׁירוֹת הַרְבָּה. וּפָץ וְאָמַר אֵין כָּאֵל
יִשְׂרוּן: תּוֹרָה תְּמִימָה הִנְחִיל אָדוֹן לְשִׁבְטִים. כְּדִי
לְהַכְנִיסֵם בְּגֵן עֵדֶן לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: תּוֹרָה תְּמִימָה נָתַתִּי
לָכֶם. עֲמִי וַנְּחַלְתִּי קָרָאתִי אֶתְכֶם. כְּדִי שְׂאֵתֶן לָכֶם שְׂכָר
טוֹב בְּעוֹלָם הַיּוֹה וְחֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא: ח' נִנְגוּן דְּכַרֵּי
אֲמַת וְהִקֵּי צֶדֶק וְשָׁבַל טוֹב וַנְּחַלוּ עוֹשֵׂיהֶם לְעוֹלָם וָעֶד:
ח' אִזְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת. פְּרוּשׁ
עֲנִשָׁן וּמִהֵן שְׂכָרָן. אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת מְזַקְקוֹת
שְׁבַע עֲתִים, צְרוּפוֹת כְּכֶסֶף וּבְחֹנוֹת כְּזָהָב:
אֶהוּבִים שְׁמָרוּם. עֲמוּסִים חֲקָרוּם. בְּכָל לֵב
נִצְרוּם. בְּהִכְמָה דְרָרְשׁוּם: אֶת אֱלֹהֵי תוֹכְךָ לָנוּ
אֱלֹהֵי מַעֲוֵנו. וְתִרְצֶה לָנוּ וְתִמְלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ:
עֲלִיוֹנִים שִׁשׁוּ וְתַחַתוֹנִים עֲלִזוּ. בְּקַבְּלַת תּוֹרָה
הִבְתּוֹכָה מִסִּינֵי (כ"א בְּקַבְּלַת כְּלָה כְּתִיבַת חֲתוּן). תִּהְיֶה כְּלָה
מֵאֵד נְתַעֲלָה. בְּקַבְּלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרַת הַדְּבָרִים:

אלהינו ואלהי אבותינו וכו' תמצא בדף הקודם וגווערין התמלה. ק"ח,
אין כאלהינו, עלינו, כדלחמול.

למנחה ככספין לניהכ"כ ומתפללין כדלחמול, ואם הוא שבת מוסיפין ואני חסלתי
וגו' ומוליצין ס"ח וקורין ג' בני אדם כס' נשא, ומתפללין וגווערין התמלה כדלחמול.
לערבית כמולאי י"ט לווערין והוא רחום וכו' ומתפללין ש"ע של חול
ולווערין אחה חוננהנו בחונן הרעות, ואחר התמלה לווער כס' קדיש מתקבל
ומנדילין על הכוס אבל לא על הכר ולא על הכנצים. עלינו, קדיש יתיב.
אבל כמולאי שבת מתפללין ככשאר י"ט.

שיר היחוד ליום ראשון . א

אֲשֶׁר יָרָה וְאַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹרֵי . הָאֱלֹהִים הִרְעָה אוֹתִי מְעוֹדֵי :
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִחֲזַקְתָּ בְיָדֵי . חַיִּים וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדֵי :
 קְרוּךְ יְיָ וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ . כִּי עַל עֲבֹדוֹ הִפְלִיא חֲסָדוֹ :
 אֱלֹהֵי מְרוֹם בְּמָה אֶקְדֶּם . וּבְמָה אֶכַּף לְאֱלֹהֵי קָדְם :
 אֱלֹהֵי הַרְיִם לְטַעֲרָהּ . וְכָל עֲצֵי לְכַנּוֹן בְּכָל עֲרוּכָה :
 וְאִם כָּל בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קָרוּצִים . נִתְחַיִּים עֲרוּכִים עַל הָעֲצִים :
 וְאֵף זְוִיּוֹת מְזַבְּחַת מְכוֹסִים . דָּם בְּטִיִּם לִים מְכֻסִּים :
 וּכְחוֹל סֶלֶת דִּשָׁן וְשִׁמֶן . בְּלוּל בְּרִבְבוֹת נְחֹלֵי שִׁמֶן :
 וְלֹאֲזַכְרָהּ לְכוֹנָה וְסִמִּים . וְלִקְטוֹרֶתָהּ כָּל רֵאשֵׁי בְשָׂמִים :
 (וְאֵלֶּה נְרוֹת עַל הַמְּנוֹרוֹת . יְהִיוּ מְאִירוֹת בְּשִׁנֵּי הַמְּאֹרוֹת :)
 (וּבְהַרְרֵי אֵל לֶחֶם הַפָּנִים . עַל שְׁלֹחַנוֹת עֲרוּכִים בְּפָנִים :)
 וַיִּזֵּן כַּמַּטֵּר הַשָּׁמַיִם . וְשִׁכַּר לְנֶסֶךְ כְּעִינוֹת מַיִם :
 וְאֵלֶּה כָּל בְּנֵי אָדָם בְּהַנִּים . לְיוֹם מִשְׁוֹרְרִים בְּגִנַּף רִנִּים :
 וְכָל עֲצֵי עֵרֶן וְכָל עֲצֵי יַעֲרִים . כְּנוֹרוֹת וּנְקֻלִּים לְשָׁרוּם :
 וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם . וְהַכּוֹכָבִים מִסְּסִלוֹתָם :
 וְכָל הַלְכַנּוֹן וְחַיָּה כְּלֵה . אֵין דִּי בְעַר וְאֵין דִּי עוֹלָה :
 הֵן בְּכָל אֱלֹהֵי אֵין דִּי לְעִבּוֹר . וְאֵין דִּי לְקַדְם אֵל הַכְּבוֹד :
 כִּי נִכְבְּדָתָהּ מְאֹד מְלַכְנוּ . וּבְמָה נִכַּף לְאֶרְוֹנָנוּ :
 אֲמָנָם לֹא יוֹבְלוּ בְכַדָּה . כָּל חַי אֵף דִּי אֲנִי עֲבָדָה :
 וְאֲנִי נִכְזָה וְחָדַל אִישִׁים . נִמְאָם בְּעֵינֵי רִשְׁפָל אֲנָשִׁים :
 וְאֵין לְעֲבָדָהּ כָּל לְכַבְדָּהּ . לְהַשִּׁיב לָהּ גְּמוּלָה עַל חֲסָדֶיהָ :
 כִּי הִרְבִּיתָ טוֹבוֹת אֵלָי . כִּי הִגְדַּלְתָּ חֲסָדָהּ עֵלָי :
 וְרַב שְׁלוֹמִים לָהּ חִיבָתִי . כִּי עֲשִׂיתָ טוֹבוֹת אֵתִי :
 וְלֹא חִיבָתָהּ לִי גְמוּלָיָהּ . כָּל טוֹבוֹתַי בִּלְעֵלָיָהּ :
 עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיהָ . אַחַת לְרַכָּא לֹא גְמַלְתִּיהָ :
 אִם אֲמַרְתִּי אֶסְפְּדָה נָא כְמוֹ . לֹא יִדְעַתִּי סְפוּרוֹת לְמוֹ :
 וְסָה אֲשִׁיב לָהּ וְהִכַּל שְׁלָהּ . לָהּ שָׁמַיִם אֵף אֶרֶץ לָהּ :
 יַמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בְּיַדָּהּ . וְכֻלָּם יִשְׁבְּעוּן מִיַּדָּהּ :
 וְאִנְחָנוּ עִסָּה וְצֹאנָהּ . וְחַפְצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָהּ :

שיר היחוד ליום ראשון

ואיך נעבד ואין לאל ידנו • ולשרפת אש בית מקדשנו:
 ואיך נעבוד ואין זבח ומנחה • כי לא כאנו אל המנחה:
 ומים אין להעביר טמאה • ואנחנו על אדמה טמאה:
 שש אנכי על אגריה • ואני באתי בדבריה:
 כי כתוב לא על זכיה • ועולתיה אוכיתה:
 על דבר זבח ועולותיכם • לא צויתי את אבותיכם:
 מה שאלתי ומה דרשתי • ממה כי אם ליראה אותי:
 לעבוד בשמחה וכלכב טוב • הנה שמוע מןכח טוב:
 ולב נשבר ממנחה טהורה • זבחי אלהים רוח נשברה:
 זבח ומנחה לא הפצת • חטאת ועולה לא שאלת:
 מזבח אבנה בשכרון לפי • ואשברה אף רוחי בקרבי:
 רום לב אשפיל ואת רום עיני • ואקרע לבכי לטען אדני:
 שבירי רוחי הם זכיה • יעלו לרצון על מזבחה:
 ואשמיע קול הודיותה • ואספרה כל נפלאותיה:
 אשר ידעה נפשי אחבירה • אמלל גבורות ואזכרה:
 ומה אערוד ולא ידעתי מה • הנכול אוכל דבר מאומה:
 כי אין חקר לגדלתו • וגם אין מספר לחכמתו:
 חכם לבב הוא מי כמוהו • שגיא כח לא מצאנוהו:
 ערשה גדולות ורב נוראות • גדול אתה ועושה נפלאות:
 עד אין מספר ועד אין חקר • ולא נודע כי לא יחקר:
 איזו עין אשר העידה • ואיזה פה אשר יגידה:
 מי לא ראה ולב לא ידעה • ואיזה שבת אשר יציעה:
 גם משרתיה לא ראה • וכל חכמי לב לא מצאוה:
 אמה לכדה מכיר שבתה • ואין וולתה יודע כחה:
 ואין יודע בלעדיה • שבתות ראויות לכבודה:
 על פן תבדה כראוי לה • כפי קרשה כבודה וגדלה:
 ומפי הכל בכל אילותם • כפי מדע אשר אתה חננהם:
 יודו פלאה השמים • ויאדרוד קולות מים:
 ויריעו לה כל הארץ • יודוה כל מלכי ארץ:

שיר היחוד ליום שני

אף יודוך כל העמים . וישבחוך כל האמים :
 כל ידע יעקב עבדך . כי עליהם גברו חסדיך :
 את שם יי יהללו כלם . אל אלהים אמת וטלך עולם :
 ברוך אתה יחיד ומיוחד ה' אחד ושמו אחד :

ליום שני .

ואני עבדך בן אמתך . אנבר אמלל גבורותיך :
 רבכי שבחך קצתם אספרה . מעשיך מה נורא אמרה :
 אין אליך ערוך בספר . אנדה עצמו מספר :
 חקר אלוה לא ימצא . ותכלית שדי לא תקצה :
 ולתבונתו תלא אין חקר . ומספר שניו לא יחקר :
 וגם אין מספר לגודלך . בצבאותיך אות כבודך :
 איזו עין אשר תעדה . וחי לא ראה פני כבודך :
 נכון וחקם הן לא ידע . ואיך אערוד על אשר לא אדע :
 ואם יאמר איש עד תכליתו . אערוד אליו ובמתבנתו :
 אבא ואמצא תכלית שבחו . לא נאמנה את אל רוחו :
 יבלע פי לא ידע ערכו . אחרית פיהו ראשית דרכו :
 ועמדוי לא בן אנכי . ופי לא אתן לחטוא וחקי :
 אספרה לאחי קצות רבכי אל . ולישאל מה פעל אל :
 ככתוב אמרו לאלהים . מה נורא מעשיך אלהים :
 ואמרת עם זו יצרת לי יספרו שמי ותהלתי :
 במצרים שמתי עלילותי . למען תספר את אותותי :
 ואני עבדך על בן אספר . כאשר ארוש מעל ספר :
 תהלל בפשי כח מעשיך . וכל קרבי את שם קדשה :
 ואברכה בכל עניני . ובכל לבי אודה את ארני :
 גם בגרוני רוממותיך . ואת פי אמלא תהלתך :
 כי פי יגיד תהלתך . כל היום את תפארתך :
 (ואמרה נא עזו נוראותיך . ואשיחה דברי נפלאותיך :)
 ואזכיר טובך וצדקותיך . חסדיך וגבורותיך :
 ידעתי כי גדול אתה . על כל אלהים מאד גדלת :

כִּי כָל אֱלֹהֵי הַעֲפָיִם הֵם . אֱלִילִים אֱלֹמִים רוּחַ אֵין בָּהֶם :
 הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים . וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים :
 וּבָעֵת צָרָה אִזּוֹ יִתְפַּלְלוּ . וְלֹא יַעֲנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ :
 רוּרְשִׁים בְּכָל לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ . וְקָרוֹב יִי אֶל עִם קָרוֹבוֹ :
 הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ . הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ לְכַד אֲנַחְנוּ :
 עִם מְרַעִיתוֹ וְצֵאן יְרוֹ . נִבְרָךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ :
 בְּצַר לָנוּ מְאֹד נִמְצָאתָ . כִּי דוֹרְשִׁיךָ לֹא עֲזַבְתָּ :
 וְתָמִיד בְּפִינוּ תְהַלַּתְךָ . וּמִתְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאֶרְתְּךָ :
 עַד אַתָּה בָּךְ וּבְכַבֹּדְךָ . וּמְשַׁרְתִּיךָ אִף עֲבָדֶיךָ :
 אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מְלֵא כָל הָאָרֶץ . וּבְכַוֶּדְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ :
 וְאֲבוֹתֵינוּ בְּתָרוּ אוֹתְךָ . לְבָרְךָ לְעַבֹד וְאֵין לָנוּ אַתָּה :
 גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבָרְךָ . נַעֲבֹד כִּבְּן אָב וּנִכְבְּדְךָ :
 וְהִנְנוּ עַל יְחֻדְךָ . יוֹטֵם וְלִילָה עֲבִידְךָ :
 בְּפִי כָלְנוּ וּבְלִבֵּינוּ . שְׂאֵתָה לְבָרְךָ אֱלֹהֵינוּ :
 אֱלֹהֵינוּ עַל יְחֻדְךָ . עַדִּים אֲנַחְנוּ וְעֲבָדֶיךָ :
 אֵין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתְךָ . וְאֵין קֶץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתְךָ :
 רֵאשִׁוֹן וְאַחֲרוֹן מְבֻלֵי רֵאשִׁית . וּמְבֻלֵי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהִשִּׁית :
 אֵין קֶצֶה אֶל גְּבוּהַתְךָ . וְאֵין סוּף לְעַמֶּק מְדוּתְךָ :
 אֵין לָךְ סוֹכֵב וְאֵין לָךְ פֶּאֶה . עַל כֵּן אוֹתְךָ חַי לֹא רָאָה :
 אֵין צַר וְצָלַע וְצְלִיעוּהָ . וְרוּחַב וְאַרְךָ (כ"ט וְעוֹמֵק) לֹא יִמְצָעוּהָ :
 (אֵין פֶּאֶה לְסְכִיבוּתְךָ . וְאֵין תוֹךְ מְבַדִּיל בֵּינוֹתֶיךָ) :
 אֵין חֲכָמָה אֲשֶׁר תִּדְרְעָה . וְאֵין מַדַּע אֲשֶׁר יִגִּיעָה :
 וְלֹא יִשִּׁיג אוֹתְךָ כָּל מַדַּע . וְאֵין שֹׁכֵל אֲשֶׁר יִבְיִן וְיַדַּע :
 מְמוֹהָ מְאוּמָה וְאֵיכָה אַתָּה . וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בְּרֵאת :

ל י ו ם ש ל י ש י

אֶטְנֵם יְדַעְתִּי כִּי אַתָּה . אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יַעֲרֵת :
 אַתָּה בּוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ . אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נּוֹצְרָתָ :
 אַתָּה טַמִּית וְאֵת כֹּל תִּכְלָה . אַתָּה טוֹרִיד שְׂאוּל וְאִף תַּעֲלָה :

שיר היחוד ליום שלישי

ג

ונאמן להחיות מתים אַתָּה . ועל ידי נביאָךּ כֵּן הוֹדַעְתָּ :
 וְלֹא תִמּוֹת אֵל חַי וְלֹא מַתָּה . מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה :
 מִשְׁפִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלָדָת . מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חֲלִיתָ :
 מְנַת וּמְדוּנָה אֵין לְפָנֶיךָ . תְּנוּסָה וְשִׁנְיָה אֵין לְעֵינֶיךָ :
 הֲלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אַתָּה . מֵאֲשֶׁר בָּךְ לֹא נִשְׁתַּנֵּיתָ :
 וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה . מֵאֲלֹהוֹתֶיךָ לֹא תִתְגַּנֶּה :
 חֲדָשׁ וְנוֹחֵן לֹא נִמְצְאתָ . חֲדָשֶׁת כֹּל וְלֹא חֲדָשֶׁת :
 לֹא יִחַלְלוּ זְמַנְתָּ וּבְחֲרוֹת עֲלֶיךָ גַם שִׁיבָה וְשִׁחְרוֹת :
 וְלֹא חָלוּ בָךְ שִׁמְחָה וְעֶצֶב . וְדַמְיוֹן נוֹצֵר וְכֹל דְּבַר קֶצֶב :
 כִּי לֹא יִסּוּבְכּ אוֹתָךְ גִּשְׁם . אִף לֹא תִדְמָה אֵל כָּל נֶשֶׁם :
 כָּל הַיְצוּרִים גְּבוּל סִבְבָתָם . אֵל רְאשִׁיתָם וְלֹא־הֲרִיתָם :
 כִּי הַבְּרוּאִים בְּגְבוּל שִׁמְתָם . וְלִימֵי צָבָאָם גְּבוּל הַקִּפְתָּם :
 וְלָךְ אֵין גְּבוּל וְלִימֵיךָ . וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וְלַעֲצָמֶיךָ :
 עַל כֵּן אֵינְךָ צְרִיךְ לְכַל . לִיְדֶךָ וְלַחֲסִדֶךָ צְרִיכִים הֵכַל :
 הַכֹּל צְרִיכִים לְצַדִּיקוֹתֶיךָ . וְאֵינְךָ צְרִיךְ לְבְרִיוֹתֶיךָ :
 כִּי טָהֵם כָּל יַצִּיר הַיֵּיתָ . לְכַדְךָ מֵאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ :
 רְאשִׁית וְאַחֲרִית בְּיָדֶךָ עֲרוּכִים . אַתָּה בָּם וְהֵם בְּרוּחֶךָ שְׂרוּכִים :
 כָּל אֲשֶׁר הֵינָה בְּרֵאשׁוֹנָה . וְאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּאַחֲרוֹנָה :
 כָּל הַיְצוּרִים וְכֹל מַעֲשֵׂיהֶם . וְכֹל דְּבָרֵיהֶם וּמַחְשַׁבּוֹתֵיהֶם :
 מֵרֵאשִׁי וְעַד סוֹף תִּדְעַ כָּלֶם . וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֲצִלָּם :
 אַתָּה בְּרֵאתָם וְלָבָד עֲרַכָם . לְבָרְךָ תִּדְעַ מְקוֹמָם וְדַרְכָם :
 הֵן אֵין דְּבַר מְטוּד גְּעִלָּם . כִּי לְפָנֶיךָ נְכוּנִים כָּלֶם :
 אֵין חֲשֶׁךְ וְאֵין מְנוּס וְסִתָּר . לְנוּס שְׂמָה וְלִהְסִתָּר :
 אֵת אֲשֶׁר תִּכְבַּשׁ אַתָּה מוֹצֵא . כְּלֵי נִשְׁוֹת אֲלֵיהֶם בְּעַת שִׁתְּרָצָה :
 כִּי אַתָּה הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה . לְבָרְךָ תִּעֲשֶׂה וְאֵינְךָ גֹלְאָה :
 כִּי עַל גּוֹי וְעַל אָדָם יִחַד . עַל כֹּל תִּדְבַר בְּרַגַע אֶחָד :
 תִּשְׁמַע בְּרַגַע כָּל הַקּוֹלוֹת . זַעַק וְלַחֲשׁ וְכֹל הַתְּפִלוֹת :
 אִף תִּבּוֹן אֵל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם . בְּרַגַע תִּחְקוֹר כָּל לְבָבֵיהֶם :
 וְלֹא תִאָּרֶיךָ עַל מַחְשַׁבּוֹתֶיךָ . וְלֹא תִתְמַהֲמַה עַל עֲצָתֶךָ :
 אצל

אֶצֶל עֲצַתָּהּ גִּוְרָתָהּ. לִקְצֵץ וּלְמוֹעֵד קָרִיאָתָהּ:
 וְכִלְמָם בְּאֵמֶת בְּתוֹם וּבִישׁוּר. מִבְּלֵי עוֹרָף וּמִבְּלֵי חוֹסֶר:
 מְטָה דָּבָר לֹא יֵאבֵר. וְדָבָר מְטָה לֹא יִכְפֹּר:
 כָּל אֲשֶׁר תַּחֲפוּץ תִּרְכַּב לְעִשׂוֹת. וְאִין מִי מוֹחֶה בְיָדָהּ מַעֲשׂוֹת:
 יְכוּלֵת יִי בְּחַפְצוֹ קְשִׁינָהּ. וּבְרָצוֹת יִי לֹא אֲחַרָּהּ:
 אִין דְּבַר סִתֵּר מִמָּהּ נִכְחֵד. עֲתִידוֹת וְעוֹבְרוֹת לָהּ הֵם יַחַד:
 אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. הֵם בָּלָם בָּהּ וְאַתָּה בְּכִלְמָם:
 תְּדַשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיהָ. אֶל עֲבָרֶיהָ וּמִקְלָאֶיהָ:
 וְאִינָהּ צְרִיף לְהַשְׁמִיעָהּ. דְּבַר סוֹד וְסִתֵּר לְהוֹדִיעָהּ:
 כִּי מִמָּהּ כָּל סוֹד יִגְלֶה. בְּשִׁרָם עַל לֵב כָּל יֹצִיר יַעֲלֶה:
 בְּלֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמְצָא. מִפִּינוּ עֵתָק לֹא יֵצֵא:
 בְּאִין לוֹ קֶצֶה וְלֹא יַחֲצֶה. לֵב לֹא יִתוּר וְאִין פֶּה פּוֹצֵה:
 בְּאִין לוֹ רוּחוֹת וְאִין בּוֹ רְחוֹת. אִין לוֹ שִׁיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת:
 לְמַרְחֹק מִי יֵשֵׁא דְעוֹ. לְלֹא תַחֲלֶה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ:
 אֲנֻדִים אֲחֻדִים תוֹדֵד וְסוֹף וְרֵאשׁוּ. פֶּה וְלֵב אֲכָלוּם מְדַרְוֹשׁ וּמְתַרְוֹשׁ:
 גִּבְוָה וְעַמְקָם נַעֲרִיצִים כְּסוֹבְבֵי. חֲכָם לֵב וְנִבּוֹן לֹא יִלְבֵּב:
 סוֹבֵב (נִסְמוֹבֵל) הַבֵּל וְכִלְמָם אֶת כָּל. וּבְקִיּוֹת הַבֵּל אִתָּהּ כִּבְל:
 אִין עֲלֶיהָ וְאִין תַּחְתֶּיהָ. אִין חוּץ לָהּ וְאִין בִּינוֹתָהּ:
 אִין טְרָאָה וְגַב לֹא חֲתִידָהּ. וְאִין גּוּף לְעוֹצֵם יַחֲוֶדָהּ:
 וְאִין בְּתוֹךְ מִמָּהּ נִכְדֵּל. וְאִין מְקוֹם דֵּק מִמָּהּ נִחְדֵּל:
 וְאִינָהּ נֶאֱצֵל מִכָּל וְנִכְבֵּל. וְאִין מְקוֹם רַק מִמָּהּ וְנִחְבֵּל:
 מִקְרָהּ וְשִׁנּוּי אִין בָּהּ נִמְצָא. וְלֹא זְמַן וְעֵרַעֵר וְלֹא כָּל שִׁמְצָא:
 כָּל זְמַן וְכָל עֵת אִתָּהּ מְכִינִם. אִתָּהּ עוֹרְבִים וְאַתָּה מְשַׁנֵּם:
 כָּל מַדְעָה לֹא יִשְׁיֵג אוֹתָהּ. אִין שׁוֹכֵל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתָהּ:
 בְּמַדְעָתָהּ חֲכָמָתָהּ. בְּגִרְלָתָהּ תִּבְנוּתָהּ:
 חֲכָם אִתָּהּ מֵאֲלִיָּהּ. חִי מַעֲצָמָהּ וְאִין בְּגִילָיָהּ:
 זוּלַת חֲכָמָתָהּ אִין חֲכָמָה. בְּלִתֵּי בִינְתָהּ אִין מְזוּמָה:
 חֲלָקָתָהּ בְּלֵב חֲכָמִים שׁוֹכֵל. וְרוּחָהּ תִּמְלֵאִים וְדַעְתָּם תִּשְׁכֵּל:
 מִבְּלַעֲרֵי כַחַד אִין גְּבוּרָה. וּמִבְּלַעֲרֵי עֵזָה אִין עֲזָרָה:

שיר היחור ליום שלישי

אין נכבד כי אם כבדתו . ואין גדול כי אם גדלתו :
 כל יקר וכל טוב מנדה . לאשר תהפוך עשות חסדך :
 אין חקר לגדלתך . ואין מספר לתבונתך :
 אין עוד זולת הנייתך . חי וכל תוכל ואין בלתך :
 ולפני הכל כל היית . ובהיות הכל כל מלאת :
 לא לתצוה ולא הטוה . יצויה אף לא מעטוה :
 בעשותך כל לא נבדלת . מתוה מלאכתך לא נחרלת :
 בעשותך את השמים . ואת הארץ ואת השמים :
 לא קרבוה ולא רחקוה . כי כל קירות לא יחלקוה :
 זרם מים לא ישטף . ורוח כביר לא יהדף :
 אף כל טנופת לא תטנף . אש אוכלה אש לא תשרף :
 להנייתך אין חסרון . וליתוה אין יתרון :
 כמו היית לעולם תהיה . חוסר ועודך בך לא יהיה :
 ושמך מעידך כי היית . והנה ותהנה וכל אנה :
 הוה לעולם וכן נודעת . נעידך וכן בך העידות :
 שאמה הוא והנה בכל . שלה הכל ומטה הכל :
 שמות יקרה יענו ויעידו . בתוקף יקרה בך יסהידו :

ליום רביעי.

ארוםם אלהי אבי ואלי . אנה אלהי צורי וגואלי :
 איתר אלהי השמים והארץ בכל יום פעמים :
 אל חי אחר הוא בראנו . אביר ישראל אב לבלנו :
 אדוננו ארון כל הארץ . מה אדיר שמך בכל הארץ :
 אין כאל אש אוכלה ומנא . לעולם יי אמת אל אמנה :
 אורי וישעי מעוז חיי . עליו תלוים כל מאווי :
 אלהים אמת הוא אלהים חיים . לא יכילו ועטו גוים (ואיים) :
 אדיר ואמין כח ורב אונים . אלהי האלהים ואדני האדונים :
 אלה עושי אישי וכוועלי . אלוף נערי שומרי ועלי :
 ברא כל וישראל גואל . ברוך אלהים אלהי ישראל :

בורא רוח הרים יוצר . מִמֶּנּוּ מְזוּמָה לֹא יִבְצֵר :
 נִאֲמָה מְשֻׁיב גְּמוּלָה עַל גְּאִים . עַל הַרְמִים וְעַל הַנְּשֻׁאִים :
 נִבּוֹר בְּקוֹמוֹ לְעָרוֹץ בְּעֵבְרָה . מִתְּהַדֵּר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא :
 נְבוֹהָ כֹּל אֲשֶׁר תַּחֲתוֹ נֹשֵׂא . וְגָדַל כַּח גְּדוּלוֹת עוֹשֶׂה :
 גְּדוּלָה הוּא וְשֵׁנוּ בְּנִבְוָה . אֲרֵנָה שָׂאג מִי לֹא יִירָא :
 דוּדֵי דְגוּל הוּא מְרַבֶּבָה . אֶל גַּעְרִין בְּסוּד קְדוּשִׁים רָבָה :
 הֵינּוּ יְתִיב בְּעֵתִיק יוֹמִין . וְצָבֵאוֹ עַל שְׂמַאל וְעַל יְמִין :
 הִדְרָו וְהוֹדוּ עַל פְּנֵי עֲבָדָיו . הִדְרָו הִדְרָה הוּא לְכָל חֲסִידָיו :
 הוּא אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר שׁוֹמְעַ תְּפִלָּה מִכָּל :
 וְדָאֵי וְתִיק יוֹדַע וְעַד . יֵי יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעַד :
 (וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתָנוּ . לַהֲלַחַם מְלַחְמָתָנוּ :)
 זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רְאוּשׁוֹנִים . כִּיּוֹם אֶתְמוּל לוֹ אֶלְפָּה שְׁנַיִם :
 זֶה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קוֹיְנוּ . וְזִמְרַת יְהוָה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ :
 חֲלַק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל . חֲנוּן יֵי וְחֲסִיד בְּכָל :
 חֵי הָעוֹלָם יֵי חֲלָקֵי . חֲכַם הַרְזִים יֵי חֲזָקֵי :
 שׁוֹב וּמְטִיב הַמְּלַמֵּד דָּעָה . טְהוֹר עֵינַיִם מְרֵאוֹת בְּרָעָה :
 יֵשֶׁר יֵי וַיֵּשֶׁר דְּבָרוֹ . יְדִידֵי יְדִירוֹת מְשַׁכְּנֹת דְּבִירוֹ :
 יוֹעֵץ וְגוֹזֵר מִי יְפִירְכָה . וַיַּחֲתוֹף וַיַּפְעַל מִי וַיִּשְׁכְּנָה :
 (יִפְהֵ דוּדֵי יִפְיוֹ וְטוֹבוֹ . יִרְאוּ וַיַּחֲזוּ צִיּוֹן בְּשׁוֹבוֹ :)
 בְּנִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת . יַעִיר קְנָאָה לְעֲשׂוֹת נְקָמוֹת :
 (כְּנִשָּׁר עַל פְּנֵי נִשְׁרִים . נִשָּׂא עֲבָדָיו וַיֵּשֶׁר הַדְּוִרִים :)
 (כְּדוֹב שְׂכוּל וּכְנִמֵּר שְׁחַל . כְּרָקַב וּכְבַּעַשׁ וְרוּחוֹ בְּנַחַל :)
 (כְּדוֹב שְׂכוּל וּכְנִמֵּר שׁוֹקֵד . דְּבָרוֹ לְעֲשׂוֹת בְּמַקַּל שָׂקֵד :)
 כְּבִיר כַּח לֵב כְּמוֹ שְׁחַל . כְּלָבִיא וּכְאֲרִי וְרוּחוֹ בְּנַחַל :
 (כְּאֲרוֹ בַּחוּר בְּגִדְלָתוֹ . כְּבָרוּשׁ רַעְנָן עֲנֻתָנוֹתוֹ :)
 (כְּתַפּוּחַ בְּרִיחוֹ עֲזוֹ אֶהְבְּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל גְּאוֹתוֹ :)
 (כְּתַפּוּחַ בְּעֲצֵי הַיַּעַר . כֵּן דוּדֵי עִם יוֹשְׁבֵי שְׁעָר :)
 (כְּבִיר כַּח לְמַרְגִּיזֵי אֵל . נוֹקֵם וּכְטַל הוּא לְיִשְׂרָאֵל :)
 (כּוֹסֵי מְנַת חֲלָקֵי וְגוֹרְלֵי . אֲנִי לְדוּדֵי נַחְלָה וְדוּדֵי לֵי :)

(כבודי יי לא אמירנו. האמרנו והאמירנו):
 (כארנה ישאג וככפיר ינהם. אל יהנה כגר וכאיש נהם):
 (כרועה גבור אשר לא יוכל. צאנו להציל והנה למאכל):
 (כגבור אין אגל וכאורח. גם וכרח מר צורח):
 (כארנה משחית וככפיר לעזביו. כרקב גם פעש לאויביו):
 (ככיר כח בשמיר ושית. ולא ישאיר כנוקה זית):
 (כשמיר ושית צרים ימגן. כצפרים עפות לעירו יגן):
 (כגשמי נדכה לנו יבא. כמלקוש וכטל לדבקים בו):
 (כנשר ירחף על גוזליו. ובצל כנפיו יחסו מיחליו):
 (כצפרים על עירו יגן. ובצל כנפיו רננות ינגן):
 (לכדו יי) הוא ונפלאות גדולות. עושה אל נורא עלילות:
 לצבי ועופר דומה דודי. כי יקרמני אלהי חסדי:
 לפני עמו יישר הדורים. וינשאם על כנפי נשרים:
 לעולם חלקי הוא וצור לכבי. כלה שארי לה ולכבי:
 (לכדו יי) הוא ונפלאות גדולות עושה ורב נראות:
 מקום אתה לעולמה. ואין ירע את מקומה:
 מוראי אל רועי ויוצרי. צור ילדני מחוללי וצוריי:
 מרום ומעוז הוא לי ומחסי. מנהל עוז שם יי מנוסי:
 מלה יעקב משגב לנו. הוא מחוקקנו ומושיענו:
 מנהול ישועות משען יהי לי. מכשח אלהים יי חילי:
 מושל עולם מלכותה. בכל דור ודור ממשלתה:
 מי יתנה פאח לי לצרה. הושע יי) כי ידה לא קצרה:
 מקור חיים מקנה ישראל. לא אעזוב כי מעני אל:
 מינו ישעי וחרכ גאון. לשמה ולזכרה נפש תאוה:
 מגן הוא לכל החוסים בו. אשרי אדם אשר עוז לו בו:
 נבר ונעים נאור ונורא. נאדר ונאדר שמו כנברה:
 נאמן נצח ישראל ונאולו. לא ישקר אשרי כל חוכי לו:
 נצח ישורון האל הנאמן. מאלהיו יהודה לא אלמן:
 נפלא על כל הנפלאים. ומתנשא על כל הנשאים:

נקדש ונערץ אֱלֹהֵי קְדוּשָׁתִי . כְּכֹזֵן וְנִשְׁבָּח יְיָ נְסִי :
 נֹקֵם וְנוֹטֵר וּבֹעֵל חֵימָה . לְצַרְיוֹ לְאוֹיְבָיו אִישׁ מִלְחָמָה :
 גִּרִי יְיָ בָּהֶלֶן גִּירוֹ . עָלַי רֹאשִׁי וְגַר לְרַגְלֵי דָבָרוֹ :
 סוֹמֵךְ וְסוֹעֵד יְיָ סִלְעֵי . סוֹבֵל וְסוֹלֵחַ וְנוֹמֵשׂ פְּשָׁעֵי :
 סִהְדִי יְיָ סִלְעֵי וְסִתְרִי . סוֹלֵחַ וְסוֹבֵל סְעָדִי וְסִכְרִי :
 סִלְעָנִי (יְיָ) וּמְצוֹדֵתִנִּי . עֲזָרְתָנִי וּמִפְּלִטָּתִי :
 עֲזוּז וְנִבְוֵר עֲזִי וְעֲזָרִי . עֲלִיוֹן עֲזוּ לִי אֵל יְהִי עֲרִי :
 עִיר וְקְדִישׁ שֵׁת סְבִיבָיו סִתְרִי . אֲכֵן אֲתָה אֵל מִסִּתְתֵּר :
 עַד מִטְהַר לְשָׁלֵם גְּמוּלָה לְאוֹיְבָיו . שׁוֹמֵר כְּרִית וְחֹסֵד לְאוֹהֲבָיו :
 פָּדָה אֶת אֲבֹרְהָם וְיִדְרוֹ . הוּא יִפְדֶּה יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ :
 פֶּחֶד יִצְחָק יִתֵּן פִּתְרוֹ . עַל צָרֵי בְנֵי יַעֲקֹב עֲבָדוֹ :
 פּוֹעֵל וְחוֹקֵר וְרוֹדֵשׁ וּבוֹדֵק . כָּל לִכְבוֹת לוֹ אִתֵּן צָדֵק :
 צָרוּר הַמִּזֵּר אֲשֶׁכּוֹל הַבּוֹפֵר . נוֹתֵן לְעַמּוֹ צָרֵיו כּוֹפֵר :
 צַח וְאֵדוֹם דוֹר בְּצַבְאָיו אוֹת . עַל כֵּן נִקְרָא יְיָ צַבְאוֹת :
 צְדִיק יְיָ הַצּוֹר תְּמִים . אֲבָטַח עֲבִי עַד בְּצוֹר עוֹלָמִים :
 צָבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ . שָׂרְפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ :
 קְדוּשׁ הוּא כָּכֵל מִיַּגֵּי קְדוּשׁוֹת . כַּתּוֹת שְׁלֹשׁ קְדוּשׁ מִשְׁלֹשׁוֹת :
 קִיָּם לְעֵלְמִין אֱלֹהָא חַיָּא . מְרָא דְאַרְעָא וּמְרָא דְשָׁמַיָא :
 קוּנֵי מְרַחֵם מְקַנָּא לְשׁוֹנְאָיו . קָרוֹן יִשְׁעֵי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו :
 רְחוֹק מִכָּל וְאֶת כָּל רוּאָה . כִּי רַם יְיָ וְשָׁפֵל יִרְאָה :
 רוּעֵי יְיָ לֹא אֲחַסֵּר כָּל . וְרַב כַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל :
 רְחוּם יְיָ רוּפֵא וּמְחַבֵּשׁ . לְשִׁבְרוּרֵי לֵב וְעוֹן כּוֹבֵשׁ :
 רַעִי כָּלוּ הוּא מְחַמְדִּים . מִשְׁפָּטָיו אֲמַת מִתּוֹקִים וְחִטּוּרִים :
 רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל שׁוֹכֵן עַד :
 שְׁלִישׁ מְלַךְ שְׁמַיָא בְּכָל דֵּר וְדֵר . לִיה אֲנָא מִשְׁבַּח מְרוֹמִם וּמְתַרְדּוּ :
 שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְיָ אֱלֹהִים . שׁוֹפֵט צָדֵק וּמִשְׁפִּיל גְּבוּהִים :
 שְׁנִיָּא כַח לֹא מְצִאנְהוּ . יִשְׁגִּיב בְּכַחוֹ וּמִי כְמוֹהוּ :
 שְׁלִיכָה שְׁמוֹ כִּי שְׁלוֹ שְׁלוּם . כִּי יִדְבֵּר אֵל חֲסִידָיו שְׁלוּם :
 שֵׁם יְיָ אֲהַהָה אֲשֶׁר אֲהַהָה . תִּזְעַפּוֹת רָאִם לוֹ בְּכִסְיֵי וּבְאֲרָהֵה :

שְׁרֵי מְאֹרֵי מַלְכֵי וְאֵלֵי . הַלְלוּיָהּ שְׁמוֹ נְפֹשֵׁי הַלְלִי :
 תַּתְּמָם עִם יוֹשְׁבֵי נַטְעִים . הַשְׁרִינִים שְׁלֹשֶׁת הַרְוָעִים (נִאֲרָעִים):
 הַתְּחַסְדּוֹ הַתְּבָרַר עִמָּם . וְעַם עֲקוּשִׁים הַתְּפַל לְהַמָּם:
 תַּמִּים בְּרָבָה תִּסְקֹף מְכַל . תּוֹכַל לְבַדָּה לְעִשׂוֹת אֶת כָּל:
 תּוֹחַלְתִּי וְסִבְרֵי וְתִקְוֹתֵי . תֵּאֲזוֹת נְפֹשֵׁי וְתִשׁוּקֹתֵי:
 תְּהַלְתִּי וְתִפְאָרְתִּי וְעֵזִי . מְמַעֵי אֲמִי גֹחִי וְנוֹזִי:
 תַּמִּים בְּרָעִים אֵל בְּרָעוֹת אֶחָד . כָּל הַלְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יַחַד:

ליום חמישי

מִי כְמוֹךָ בְּעַה מְזֻרָה . נִיב שְׁפִטִּים אֶתָּה כּוֹרָא:
 מִחֲשֻׁבוֹתֶיךָ עֲמָקוֹ וְרַמּוֹ . וְשִׁנּוֹתֶיךָ לֹא יִתְמָו:
 לֹא לְמִדּוֹךָ חֲקֻמָּתְךָ . וְלֹא הִבְיִינוּךָ תְּבוּנָתְךָ:
 לֹא קִבְלָתָּ מַלְכוּתְךָ . וְלֹא יִרְשֶׁתָּ מִמְשַׁלְתֶּךָ:
 לְעוֹלָם יִהְיֶה לְךָ לְבַדָּה . וְלֹא לְאַחֲרִים כְּבוֹד הַדּוֹדָה:
 וְלֹא תִתֵּן לְאַלֹהִים אֲחֵרִים . תְּהַלְתֶּךָ לְפָסִילִים וְזָרִים:
 וְכְבוֹד וְגַם כָּל יָקָר מֵאַתָּה . וְכְבוֹדְךָ לֹא לְזָרִים אֶתָּה:
 אֶתָּה תַעֲדִיד בְּיַחְדְּךָ . וְתוֹרַתְךָ וְעִבְדֶּיךָ:
 אֲלֵהִינוּ עַל חֻדְךָ . אֶתָּה עַד אָמֶת וְאַנְחֵנוּ עֲבָדֶיךָ:
 לְפָנֶיךָ לֹא אֵל הַקְדִּימָה . וּבִמְלֹאכֶתְךָ אֵין זָר עִמָּךָ:
 לֹא נֹעֲצָתָ וְלֹא לְמַדָּת . כְּתֻדְשֶׁךָ בְּרִיאוֹת כִּי גְבִינּוֹת:
 מִמַּעַמְקֵי מִחֲשֻׁבוֹתֶיךָ . וּמַלְכָּה כָּל פְּעֻלוֹתֶיךָ:
 קִצּוֹת דְּרָבִיחַ הֵלֵא הִכְרַנּוּ . וּמִטְעֻשִׁיךָ הֵן יִדְעֵנוּ:
 שְׂאֵתָה אֵל כָּל יִצְרָת . לְבַדָּה מְאוּמָה לֹא נִגְרַעַת:
 לְעִשׂוֹת מְלֹאכֶתְךָ לֹא לְחֻצָּת . וְגַם לְעֹר לֹא נִצְרַכְתָּ:
 כִּי הָיִיתָ לְפָנֵי הַכָּל . וְאֵין בְּאֵין כָּל לֹא נִצְרַכְתָּ כָּל:
 כִּי מֵאַהֲבָתְךָ עֲבָדֶיךָ . כָּל בְּרֵאתָ לְכְבוֹדְךָ:
 וְלֹא נִוְדַע אֵל זּוֹלָתְךָ . וְאֵין כְּמוֹךָ וְאֵין בְּלָתְךָ:
 וְלֹא נִשְׁמַע מִן אֵין וְהֵלְאָה . וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה:
 וְגַם אֶהְרִיךָ לֹא יִהְיָה אֵל . רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל:

ברוך אתה יחיד ומיוחד . יי אֵתֶד וּשְׁמוֹ אֵתֶד :
 אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה בְּמִלְאֲכֶהָ . בְּמַעֲשֵׂיהָ וּכְגִבּוֹרוֹתֶיהָ :
 אֵין יַצִּיר וְיִלֵּת יַצִּירֶתָּהּ . וְאֵין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתָּהּ (כִּלְמַלְאֲכֶתָּהּ) :
 כֹּל אֲשֶׁר תַּחֲפוּץ תַּעֲשֶׂה בְּכֹל . כִּי אַתָּה נַעֲלִיתָ עַל כֹּל :
 אֵין כְּמוֹךָ וְאֵין כְּלֶתָּהּ . כִּי אֵין אֱלֹהִים וְיִלְתָּהּ :
 אַתָּה הָאֵל עוֹשֶׂה פִּלְאָ . וְדָבַר מִמֶּךָ לֹא יִפְלֹא :
 מִי כְמוֹךָ נוֹרָא תְהִלּוֹת . אֱלֹהִים לְבִדָּה עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת :
 אֵין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיהָ . אַף אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפֵתֶיהָ :
 אֵין תְּבוּיָה כְּתְבוּיֶתָּהּ . אֵין גְּדֻלָּה כְּגְדֻלֶתָּהּ :
 כִּי מֵאֵד עֲמָקָה מִחֲשֻׁבוֹתֶיהָ . וְגִבְהוֹ דְרָכֶי אֶדְחוֹתֶיהָ :
 אֵין גְּאוּהָ כְּמוֹ גְּאוּתָּהּ . אַף אֵין עֲנָה כְּעֲנִיתָּהּ :
 אֵין קִדְשָׁה כְּקִדְשֶׁתָּהּ . אֵין קִרְבוֹת כְּמוֹ קִרְבוֹתֶיהָ :
 אֵין צְדָקָה כְּמוֹ צְדָקֶתָּהּ . אֵין תְּשׁוּעָה כְּתְשׁוּעֶתָּהּ :
 אֵין זְרוּעַ כְּזוּרְעוֹתֶיהָ . אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיהָ :
 אֵין רַחֲמִים כְּרַחֲמֵינֶיהָ . אֵין חֲנִינּוֹת כְּחֲנִינּוֹתָּהּ :
 אֵין אֱלֹהוֹת כְּאֱלֹהוֹתֶיהָ . וְאֵין מַפְלְאֵי כֶּשֶׁם תְּפֹאֲרוֹתֶיהָ :
 כִּי שְׁמוֹתֶיהָ אֵלִים מְרוֹצִים . בְּזִכְרָהּ לְחוֹצִים לְהַפְלִיא נְחוֹצִים :
 וְאֲשֶׁף וְחֲרָטוֹם לֹא יִלְחָצוּהָ . וְכֹל שֵׁם וְלֶהֱט לֹא יִנְצָחוּהָ :
 לֹא יִנְצָחוּהָ כֹּל הַחֲכָמִים . כֹּל הַקּוֹסְמִים וְהַחֲרָטְטִים :
 אַתָּה מוֹשִׁיב לְאַחֹר חֲכָמִים . לֹא יוֹכְלוּ לָהּ עֲדוּמִים וְקוֹסְמִים :
 לְהַשִּׁיב לְאַחֹר מְזוּמוֹתֶיהָ . לְהַפֵּר עֲצַת סוּר גְּזֵרֶתָּהּ :
 מְרַצֹנָה לֹא יַעֲבִירוּהָ . לֹא יִמְהַרְהָ וְלֹא יִאֲחַרְהָ :
 עֲצַתָּהּ תִּפְרַע עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים . וְעוֹף מִחֲלִישׁ לֹב אֲמִיִּצִים :
 אַתָּה מְצַנֵּה וּפְחָדָה מְשֻׁהָ . וְאֵין עֲלֶיהָ פִּקִּיר מְצַנֵּה :
 אַתָּה מְקַנֵּה וְאֵינָהּ מְקַנֵּה . לָהּ כֹּל מְקַנֵּה נֶפֶשׁ תִּרְוֶהָ :
 וְכֹל הַיְצוּרִים וְכֹל עֲנִיָּם . וְכֹל יִקָּר אֲשֶׁר כָּהּ אֵין דְּמִיּוֹנָם :
 לֹא מִחֲשֻׁבוֹתָם מִחֲשֻׁבוֹתֶיהָ . כִּי אֵין בּוֹרָא וְיִלְתָּהּ :
 וְאֵין דְּמִיּוֹן נִפְלֵא אֱלֹהֵינוּ . וְאֵין חֲקֵד נִשְׁגָּב אֲדוּנָנוּ :
 סְתוֹר מְכַל סְתוֹר וְעֲמוּם . מְכַל עֲמוּם וּמְכַל כְּמוּם :

שיר היחוד ליום ששי.

אֵת הַלְכָדָה יוֹצֵר כֹּל הוּא . וְלֹא יִדְמָה מַעֲשֵׂה לַעֲוֹשָׂהוּ :
 כֹּל הָאֲרָצוֹת לֹא יִכִּילוּהָ . וְאֵף שָׁמַיִם לֹא יִבְלַכְלוּהָ :
 אִזּוּ (נִ'א אֵף) יִתִּילוּ מַיִם תַּיִם . מִפְּנֵי אֱלֹהִים תַּיִם :
 הָעֲשֵׂה אֶרֶץ וְנִסּוּ מַיִם . וְנִטְפְּרוּ (מַיִם) מִן הַשָּׁמַיִם :
 נֹמְה לְכָדָה הַשָּׁמַיִם . רוֹקַע הָאֶרֶץ עַל הַטַּיִם :
 עֲשִׂיתָ כֹּל חִפְצָה לְכָדָה . וְלֹא נִצְרַכְתָּ עוֹר כְּנַגְדָה :
 סוֹעֵד אִין מִי יִסְעָדָה . הַכֹּל מִמָּה וּמִיָּדָה :
 כִּכְתָה אִזּוּ בֵן עֵתָה וְדַעְתָה . וְלַעֲוֹלָם כֹּל כְּבוֹדָה אֲתָה :
 וְלֹא יַעֲפֵת וְלֹא יִנְעֵת . כִּי בְמִלְאכְתָּה לֹא עֲמַלְתָּ :
 כִּי בְדְבָרָה כֹּל יִצְוֶינָה . וּמַעֲשֵׂה חִפְצָה בְּמֵאמְרֶיהָ :
 וְלֹא אֲחֻרְתּוֹ וְלֹא מִתְחַלְתּוֹ . הַכֹּל עֲשִׂיתוּ יָפָה בְּעֵתוֹ :
 מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חֲדָשֶׁת . וְאֵת הַכֹּל בְּלִי כֹל (נִ'א כְּלִי) בְּעֵלְתָּ :
 וְעַל לֹא יִסוּד הַכֹּל יִסְדֶּת . בְּרִצּוֹן רוּחָה כֹּל תְּלִית :
 וְרוּעוֹת עוֹלָם אֵת כֹּל נִוְשָׂאוֹת . מִרְאֵשׁ וְעַד סוֹף וְאִינָם נְלָאוֹת :
 בְּעֵינָה לֹא דְבַר הוֹקֶשֶׁה . רִצּוֹנָה כֹּל דְבַר רוּחָה עוֹשָׂה :
 לְפַעֲלָתָה לֹא דְמִית . אֵל כֹּל תּוֹצֵר לֹא שְׁוִיתָ :
 וְלֹא קִדְמָה לְמִלְאכְתָּה מְלֵאכָה . חֲכֻמָּתָה הִיא הַכֹּל עֲרָכָה :
 לְרִצּוֹנָה לֹא קִדְמוֹ וְאֲחֻרוֹ . וְעַל חִפְצָה לֹא נִוְסְפוֹ וְחֻסְרוֹ :
 מְכַל חִפְצָה לֹא שִׁכַחְתָּ . וְדָבַר אֲתָה לֹא חֲפָרְתָּ :
 לֹא הִחְסַרְתָּ וְלֹא הִעֲדַפְתָּ . וְדָבַר רַק בָּם לֹא פְעַלְתָּ :
 אֲתָה תִשְׁבַּחֵם וְמִי הִתְעִיבֵם . וְשִׁמְיָן דְבַר לֹא נִטְצָא בָּם :
 הַחֲלוֹת בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתֵם . בְּתִבְיֹנָה וּבְדַעַת כְּלִיתֵם :
 מִרְאֵשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם . בְּאַמִּית וּבְיוֹשֵׁר וְטוֹב רְאוּיִם :

כי כל הנמלאים לא ימלטו מהיותם או עלם או מקרה, ומינאר בהגיון להרמב"ם שער י'
 ונרוח מן לאבן מנון כ"י ונכירוסו למלות זרות למורה כי הסוגים העליוני' לכל הנמלאי' הם
 י' מיני' אשר קראו עשר' מאמרות, והכונ העליון והראשון הוא העלם, והתשעה האחרים
 הם מקרים המשיגים לעלם והם הכמות והאיכות והמצטרף והאנה והמצב
 והמחוי הוא הזמון והלול הוא הקנין והפועל והמחפעל; ויאמר נרשד כי במאמר הכמות
 מלאו שבעה מיני' והם המספר, והגשם, והשטח, והקו, והמאמרים, והזמן, והמקום;
 ומספר מיני הפועל והמחפעל הם ששה כמספר מיני הכמות והנדריות המשיגים
 לעלם בהשתנותו, שנים מהם במאמר העלם והס' ההווי' וההפסד ששם שנוי ימלאו בעלם

הקדמת במעשי יריה . רוב רחמיה וחסדיה :
 כי רחמיה וחסדיה . תלא מעולם על עבדיה :
 ועד לא כל חי הוכן לכלכל . לפני אוכל תתן אכל :
 ומוזן ומכון תעשה כפי כל . צרכי הכל באשר לכל :
 שלשת ימים הראשונים . או הכינותם לאחרונים :
 או עשית אור בשלמה . אהר מאורות מטול שלמה :
 בשתם כל יצור מאוד גדלת . ואחר כל מאוד נתגדלת :
 או באין לבוש הוד והדר לובש . עד לא אורג גאות לבש :
 אור בשלמה וכמעיל עושה . שמים כיריעה נושה :
 עשית פם לאורים רמים . ורצוא ושוב בנחת מהלכים :
 הגדלת בין מים למים . במתיחת רקיע השמים :
 מזונות מעונות לשרץ מים . ועוף ועופף על (פני רקיע) השמים :
 עשב ותציר לבשה ארמה . מאכל לחיה ולכל בהמה :
 בקרו שמו גו נשעת . אל האדם אשר עשית :
 עזר בנגדו עשית לו . די מחסורו אשר יחסר לו :
 כל מעשיך בידו תתה . ותחת בגליו הכל ששתה :
 להעלות מהם בקר וצאן . על מזבחה יעלו לרצון :
 עשית לו כתונת לשרת . לתהרת קודש ולתפארת :
 שמת בקרב חכמת אלהים . כי יצרתו לך באדם אלהים :
 לא מנעת על פני אדמה . צרכי אדם וכלם בתקמה :
 מעשיך מאד רבו וגדלו . ושמך יי כלם יהללו :
 רבו וגדלו מאד מעשיך . יודוך יי כל מעשיך :
 כל פעלת למענה . ולבבדך כל קנינה :

מלך עלמו והוא שיפוט נורה וילבוש נורה אחרת וכשתנה מעלם אל עולם אחר , ואני מהם
 במאמר הכמות והם הצמיחה והיינו השינוי מקטנות לגדלות , וההיחוד והוא שינוי
 מגדלות לקטנות , ואחד במאמר האיכות והוא השינוי בתכונותיו ממראה אל מראה או
 מקור אל חוס וכדומה , והוא הנקרא שינוי במס , ואחד מהם במאמר האנה והוא
 ההעתק ממקום אל מקום ; ויאמר עוד כי לכל גזירה ר"ל לכל מאמר גזיר ומוחק ימכנו
 ג' מיני גזיר , גזיר בגדר והוא אשר יתחבר מסוגו והכלל כאמרנו האדם הוא חי מדבר ,
 וגיבור בחוק והוא המתחבר מסוגו וסגולה או מקרה כאמרנו האדם הוא חי צוחק או חי
 כחב וכדומה , וגיבור אינו לא בגדר ולא בחק והוא המתחבר מסוגו ומקרה כאמרנו
 גראונן

שיר היחוד ליום השבת.

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְּתָה . יוֹם הַשְּׁבִיטָה עַל כֵּן בְּרַכְתָּ :
 וְעַל כָּל פּוֹעַל תְּהִלָּה עָרוּכָה . חֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת יִכְרְכוּכָה :
 כְּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כָּל־סָם . אֱלֹהִים חַיִּים וְסֵלָה עוֹלָם :
 כִּי מַעוֹלָם עַל עֲבָרֶיךָ . רֹבֵב רַחֲמֶיךָ וְחֲסִדֶיךָ :
 וּבְמַצְרֵים הַחֲלוּת . לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נִעְלִיתָ :
 עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹת בְּהֵם . שְׁפָטִים נְדָלִים וּבְאֱלֹהֵיהֶם :
 בְּקָצֶעַךָ יָם סוּף עָמְדָה רְאוּ . הִיךְ הַגְּדוּלָּה וַיִּירָאוּ :
 נִהְיֶתָ עִמָּךְ לַעֲשׂוֹת לָךְ . שֵׁם תְּפָאֶרֶת לְהִרְאוֹת נְדָלָךְ :
 וְדַבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם . וְגַם הַעֲבִים נָסְפוּ מִיָּם :
 יִדְעֶתָ לְכַתֵּם בַּמְדַּבֵּר . בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבָר :
 תַּתָּה לַעֲמָךְ דְּגוֹן שָׁמַיִם . וּבְקַעֲפֵךְ שָׂאֵר וּמַצוּר מִיָּם :
 תִּגְדָּשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים . יִירָשוּ אֶרְצָם וְעַמְלָל לְאֻמִּים :
 כַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֲקִים וְתוֹרוֹת . אֲמָרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת סְהוֹרוֹת :
 וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמִרְעָה שָׁמַן . וּמִחֲלָמִישׁ צוּר פִּלְגֵי שָׁמֶן :
 כְּנוֹחַם כְּנוֹ עִיר קַדְשֶׁךָ . וַיִּפְאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ :
 וַתֹּאמֶר פֹּה אֲשַׁב לְאֶרֶץ . יָמִים צְדָה בְּרַךְ אֲבָרְךָ :
 כִּי שָׁם יִזְכְּחוּ זִכְחוֹ צָדֵק . אֵף כְּתִידֶיךָ יִלְבְּשוּ צָדֵק :
 וּבֵית הַלְלוּיִי נַעֲיֹמוֹת יִזְכְּרוּ . לָךְ יִתְרוֹעַעוּ אֵף וַיִּשְׁירוּ :
 בֵּית יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ יְיָ . וַיִּכְבְּדוּ וַיִּוְדוּ שְׁמֶךָ יְיָ :
 הַטִּיבוֹתָ מְאֹד לְרֵאשׁוֹנִים . כֵּן תִּטְיֹב גַּם לְאַחֲרוֹנִים :
 יְיָ תִשׁוּשׁ נָא עֲלֵינוּ . כְּאֲשֶׁר שִׁשְׁתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ :
 אוֹתָנוּ לְהַרְבוֹת וּלְהַטְיֹב . וְנוֹדְהָ לָךְ לַעוֹלָם כִּי תִטְיֹב :
 יְיָ תִבְרָךְ עֵינֶיךָ מִהַרְהָ . כִּי עָלִיָּה שְׁמֶךָ נִקְרָא :
 וְקָרָן דָּוִד תִּצְמִיחַ בָּהּ . וְתִשְׁכּוֹן לַעוֹלָם יְיָ בְּתַרְבֵּיהָ :
 זְכַחֵי צָדֵק שְׁמָה נִזְכְּתָה . וְכִימֵי קָדָם תִּעֲרַב מִנְחָה :

הִיאֲוֹנֵן שֶׁהוּא אֲדָם לְבָנוֹ אוֹ סוּפֵר סְהוֹר ; וְשִׁלַּשׁ עֲחוֹת הֵם הַחֹלְפִי וְהַהוֹב וְהַעֲמִיד ,
 וְשִׁלַּשׁ סְדוּת הֵם הַסִּידוּעִים נִסְגֵּר רַחֲקִים שֶׁהֵם הַאֲוִיר וְהַרוּחַ וְהַעֲוֹמֵקוּן וְהַסִּידוּעִים
 הַקּוֹוֹהֵשֶׁעַת וְהַגֵּשֶׁם ; וְהַכֹּהֵן הַעֲבִינִים הַכּוֹזְרִים הֵם מְקִיפִים כָּל הַנִּמְלָאוֹת עִם מְשִׁיבֵי הַסִּידוּעִים
 וְהַמְּשִׁיבֵי מְשִׁיבֵיהֶם וְכוֹלֵם שִׁנּוּיִים נִשְׁמָעִים וּבְמִקְרֵיהֶם לְכֵן אֵין גַּם אֶחָד מֵהֶם נִזְרָא יֵת' כִּי
 הוּא נִזְרָא כָּל עֵגֶם וְכָל מִקְרָה וְהוּא מְרוּם מְכַל שִׁנּוּי וְהַשְׁמָנוֹת וְאֵין כֵּס נִרְעִיּוֹן לְמַסּוֹם
 בּוֹ כָּל מִלּוּמָה .

שיר היחוד ליום השבת

ט

וּבְרַךְ עַמּוּךָ בְּאוֹר פְּנִיֶךָ • כִּי חֲפָצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ :
 וּבְרְצוֹנְךָ תַעֲשֶׂה חֲפָצֵינוּ • הַבֶּט נָא עִמָּךְ כְּלָנוּ :
 בְּהִרְתָּנוּ הַיּוֹת לָךְ לְעַם סִגְלָה • עַל עַמּוּךָ בְּרַכְתָּךְ סִלָּה :
 וְתַמִּיד נִסְפַר תְּהַלְתֶּךָ • וּגְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאֶרְתֶּךָ :
 וּמִבְּרַכְתֶּךָ עַמּוּךָ יִבְרַךְ • כִּי אֵת כָּל אֲשֶׁר תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ :
 וְאֲנִי בַעֲדוֹי אֶהְלֶלָה בּוֹרְאִי • וְאֶבְרַכְכָּה כָּל יְמֵי צְבָאִי :
 יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ לְעוֹלָם • מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם :
 כַּכְּתוּב בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם • וַיֹּאמְרוּ כָּל
 הָעַם אָמֵן וְהִלֵּל לֵי י : עֲנֵה דְנִיָּאל וְאָמַר לְהוֹא שְׁמֵיהּ דִּי אֱלֹהָא מְבַרְכָּה מִן
 עֲלְמָא וְעַד עֲלְמָא דִּי תַבְמַתָּא וּגְבִירְתָּא דִּי לֵהּ הִיא : וְנֹאמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְלוּם
 יִשְׁרָע וְקִדְמֵיָאֵל בְּנֵי חֲשַׁבְנִיָּה שְׂרַבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פַתְחִיָּה קִימוּ בְּרַכּוּ
 אֵת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדְךָ וּמְרוֹמְךָ עַל כָּל
 בְּרַכָּה וּתְהִלָּה : וְנֹאמַר בְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר
 כָּל הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ : וְנֹאמַר וַיְבָרַךְ דְּוִיד אֵת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמַר
 דְּוִיד בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם :

שיר הכבוד

כַּשְׂמֵחִים חֲרוֹן כִּקְדָשׁ לֹאנְעִים זְמִירוֹת יֵשׁ לְחַמֵּר ד' פְּמוֹקִים פְּלוֹן
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֹאשִׁיכִם וְהַנְּשֹׂאוּ פַתְחֵי עוֹלָם וַיְבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' עוֹז וְנִכְבֹּר ה' נִכְבֹּר מִלְחָמָה :
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רֹאשִׁיכִם וְשֹׂאוּ פַתְחֵי עוֹלָם וַיְבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד :
 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סִלָּה :
 אֲנַעֲיִם וְזִמְרוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרֹג • כִּי אֵלֶיךָ נִפְשֵׁי תַעֲרוֹג :
 נִפְשֵׁי חֲמֻדָּה בְּצַל יְדִיָּה • לְדַעַת כָּל רִז סוֹדְךָ :
 סִדְרֵי דְבָרֵי בְּכֹוֹרְךָ • הוֹמָת לְבֵי אֵל הוֹדִיָּה :
 עַל בֶּן אֲדָבֵר בְּךָ נִכְבְּרוֹת • וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת :
 פ"ס נ"ב
 אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ • אֲדַמְּךָ אֲכַבֵּךָ וְלֹא יִדְעֵתִיךָ :
 כִּיד נִבְיָאִיךָ בְּסוֹד עֲבֹדִיךָ • דְּמִיֵּת הַדָּר כְּבוֹד הוֹדְךָ :
 גְּדַלְתֶּךָ וּגְבוּרְתֶּךָ • כִּנְנוּ לְתַקְּחָה פְעֻלְתֶּךָ :

דמו

3

ג

רָמּוּ אוֹתָךְ וְלֹא כָפִי יִשֶׁה. וַיִּשְׁוֹק לְפִי מֵעִשְׂיָךְ:
 הַמְשִׁילֶךָ בְּרֹב חַיּוֹנוֹת. הִנֵּה אַחַד בְּכָל רַמְיוֹנוֹת:
 וַיַּחֲזוּ בְךָ וקָנָה וּבַחֲרוֹת. וַשְּׁעַר רֵאשִׁיבָה וּשְׁחַרוֹת:
 וקָנָה בַיּוֹם דִּין וּבַחֲרוֹת בַּיּוֹם קָרַב. כָּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לֹא רָב:
 הִבֵּשׂ כִּבְעֵי יְשׁוּעָה בְּרֵאשׁוֹ. הוֹשִׁיעָה לוֹ יָמִינוּ וּזְרוּעַ קַדְשׁוֹ:
 מְלָלִי אֲזוֹת רֵאשׁוֹ נִמְלֵא. וּקְצוֹתָיו רִסְסִי לְלֵחָ:
 יִתְפָּאֵר בִּי כִי חִמַּץ בִּי. וְהוּא יִהְיֶה לִי לְעֹמֶרֶת צְבִי:
 כִּתָּם טְהוֹר פִּי דַמּוֹת רֵאשׁוֹ. וְחַק עַל מִצַּח כְּבוֹד שֵׁם קִדְשׁוֹ:
 לְחַן וּלְכְבוֹד צְבִי תִפְאָרֶה. אֲמַתּוֹ לוֹ עֲטָרָה עֲטָרָה:
 מִחֲלָפוֹת רֵאשׁוֹ כְּבִיטִי בַחֲרוֹת. קְצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת:
 נוֹה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאָרְתּוֹ. יַעֲלֶה נָא עַל רֵאשׁ שְׁמַחְתּוֹ:
 סִלְתָּו תְּהִי בִידּוֹ עֲטָרָת. וְצִנִּיף מְלֻכָה צְבִי תִפְאָרְתּוֹ:
 עֲמוּסִים נִשְׂאָם עֲטָרַת עֲנָדִם. מֵאֲשֶׁר יִקְרוּ בְּעֵינָיו כְּבָדִם:
 פָּאֲרוֹ עָלַי וּפָאֲרִי עָלָיו. וְקָרֹב אֵלַי בְּקִרְאֵי אֱלֹהֵי:
 צַח וְאֲדוּם לְלִבְיָשׁוֹ אֲדוּם. פּוֹרָה בְּדַרְכּוֹ כְּבוֹאוֹ מֵאֲדוּם:
 קָשֶׁר תִּפְלִי הִרְאָה לְעֵנִי. תְּמַיֶּנֶת יִי לְגִנְדֵי עֵינָיו:
 רוֹצֵה בְּעַמּוֹ עֲנָוִים יִפְאָר. יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת בָּם לְהַתְּפָאֵר:
 רֵאשׁ הִבְרָה אֲמַת קוֹרָא מֵרֵאשׁ. הוֹר וְרוֹר עִם הוֹרֶשֶׁה הִרְוֵשׁ:
 שִׁית הַמּוֹן שִׁירֵי נָא עֲלֶיךָ. וְרַנְתִּי תִקְרַב אֲלֶיךָ:
 תְּהַלְתִּי תְּהִי לְרֵאשִׁיבָה עֲטָרָת. וְתִפְלְתִי תִבּוֹן קְסוֹדָת:
 תִּיקַר שִׁירַת רֵשׁ בְּעֵינֶיךָ. כְּשִׁיר יוֹשֵׁר עַל קַרְבְּנֶיךָ:
 בְּרַכְתִּי תַעֲלֶה לְרֵאשׁ מִשְׁבִּיר. מַחֲלִל וּמְזַלִּיר צְדִיק כְּבִיר:
 וּבְבִרְכָתִי תִנְעַנְעֵנִי לִי רֵאשׁ. וְאוֹתָהּ קַח לָךְ בְּבִשְׁמוּסֵי רֵאשׁ:
 יַעֲרַב נָא שִׁיחֵי עֲלֶיךָ. כִּי נִפְשֵׁי תַעֲרוּג אֲלֶיךָ:

סדר נשיאת כפים.

כזהחזן אומר ומפני הטאנו תאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכל טפה וטפה קרי שיצא ממני לבטלה ומכל ישראל בכלל ובפרט שלא במקום מצוה בין באונם ובין ברצון והנשמות העשוקות בקליפיה הנפוצים מארבע כנפות הארץ והנשמות דאולין ערטלאין הנפזרים בין הגוים ועל ידי זה חרב עירנו ושמם בית מקדשנו וגלה יקרנו ונטל כבוד מבית חיינו הפליטם הקליפות כל הניצוצות הקדושות שבעולם ויחזרו לקבצם בקדושה שנית וקרב פוורנו מבין הגוים ונפיוצותינו כנס מירכתי ארץ ויקיים בנו מקרא שכתוב ושב ה' אלהיך את שבוךך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך ויקיים בנו באהבתו ובהמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם בכת השם הקדוש הזה ב"ט ובשם הקדוש הזה חב"ו היוצא מפסוק "חיל בלע" ויקיאנו שתחזירם למקום קדושה ויגאלנו גאולת עולם לחבר האוהל להיות אחד:

אין נשיאת כפים נפחות עטרה והכהנים מן העמין. אפי' מתפללין צבית שאין עס ס"ת נושאין כפיהם. תפסט המכהג צאלו העדיכות שאין הכהנים נושאים כפיהם אלא ציעים טונים שהם ימי טעחה וטוב לב הוא יצרך כי לריך טיהיה העצרך צעחה, ומטעם זה האכל אינו נושא את כפיו, ולריך האכל ללאת מצ"כ כשהכהנים רוחלין ידיהם לעלות לדוכן, שלא יהא צב"הכ כשהפ"ץ קורא כהנים שלא יעצור צג"ט עשה. כהן שעמד בתפלה והחזן מגיע לרצה פוסק ועולה, ואם יש עס כהנים אחרים אינו פוסק. לא יעלו הכהנים לדוכן צמכעלים. ואע"פ שטעל ידיו שחרית חזר ונטעל ידיו. והלוי יינק מים על ידיו, אם אין לוי צב"הכ ישפכו הצבורים המים על ידיהם, ואם אין צבור צב"הכ ולא לוי ישפך הכהן עלמו על ידיו ולא ישראל. כשמתחיל הש"ץ לרצה יעקרו הכהנים צב"הכ רגליהם לעלות לדוכן, וכשעושיין על הדוכן יאמרו זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה הברכה הזאת

להעם לכהנים

שצויתנו לברך את עמך ישראל | שצוית הכהנים לברכנו

כרבה שלמה ולא יהיה בה ממשול ועון מעתה ועד עולם:

ומאריכין בתפלה זו עד שיכלה עפי הניצור אע"ן שלאחר הטוב טעך וכו' כדי שיענו הניצור אע"ן על תרווייהו. ומעמדים הכהנים עס פניהם כלפי היכל עד שיתחיל הש"ץ כהנים צקול רס וזא מחזירין פניהם כלפי העם ולא יחזירו פניהם צין בתחלה צין צסוף אלא לרך יעין ומצרכין.

ומצביהין ידיהם כנגד כתפיהם ופושעין ידיהם והולקין אצבעותיהן, ומכווכין לפשות ה' אזירים צין שני אצבעות לשני אצבעות אזיר אחד וצין אצבע לגודל וצין גודל לגודל לקיים ענין ען החרכים. אין לכהנים לנגן אלא ציגון אחד מתחלה ועד סוף, כדי שלא יצואו לידי טירוף דעת. צעשה שהכהנים מצרכין את העם לא יציעו ולא יסיחו דעתם אלא יהא מביהם כלפי מעה כמו שעושיין בתפלה. אלו עקויות שהכהנים הוציין עניהם

לדרום ולנכון: יברכך. וישמחך. אליך. לך. שלום.
 ונריך הכהן לכוון צמלת יברכך שהחל ית'ם ישיש הכמה על ישראל.
 ובמלת וישמרך יכוין שהאל ית'ם ימן בני ישראל. ובמלת יאר
 יכוין שהאל ית'ם יוסיף חיים לישראל. ובמלת ויחנך יכוין שהאל
 ית'ם יברך את ישראל בנשיאת קו. ובמלות ישא ה' פניו אליך
 יכוין שהאל ית'ם יברך את ישראל בעשר ומשלה. ובמלות וישא לך
 שלום יכוין שהאל ית'ם יברך את ישראל בנרכת שלום כמשמעו.

ע"כ מלאמי כוונות האלו כחובים בשם ספר יצירה, ונראה שעל כן נהגו קדמונינו
 להאריך קצת בניגונים לכוין כל אלה והם כוונות הפשוטות שכל כהן יכול לכוין
 בהן, ומי שזא בסוד ה' ימלא כוונות גדולות על פי הסדר בכתבי האר"י ז"ל.

וכל אדם יכוין לנרכת כהנים ויהא ככיו כלמי הכהנים ולא יסתכל בהם.
 והאנשים הנוהגים לאמר פסוקים מעין כל מלה ומלה של נרכה יהיו
 נוהרים לאמרם בשעה שה"ץ מנגן דוקא אבל לא כשהכהני' מנגנים.
 והש"ץ מקרא את הכהנים מלה צמלה עד שסיימו פסוק ראשון,
 ואז הקהל עוין אמן, וכן אחר פסוק שני ואחר פסוק שלישי:

רצה לש"ץ.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם. והשב
 את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה
 תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.
 ותעבד עליה עתירתנו בעולה וקרקרו אגא רתום ברחמיך הרבים השב
 שכינתך לציון וסדר העבודה לירושלם. ותחננה עלינו בשוכה לציון
 ברחמים ושם נעבדה ביראה כימי עולם וקשנים קדמוניות:
 ברוך אתה יי שאותך לברכה ביראה בעבוד: סודים וגו'.

מודים אנחנו לך שאתה מודים אנחנו לך שאתה הוא
 יי אלהינו ואלהי אבותינו כל הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו
 כשיר יוצרנו יוצר בראשית ברכות לעולם ועד צור חיינו מגן
 והוראות לשטף הגדול ותקדוש ישענו. אתה הוא לדרור ודור
 על שהחיותנו וקיימתנו בתנינו ותרמינו ותאסוף ליותינו לחצרת
 קדשה לשמר חקיה ולעשות רצנה קדשה לשמר חקיה ולעשות רצנה
 ולעבדה בלבב שלם על שאנחנו נשמותינו הפקודות לך ועל
 מודים לך. ברוך אל ההוראות: מודים לך.

(*) וחערב עליך כנל, כמש"כ המכס ראב"ע נחמת דף כ"ט נ', וכ"כ וי"צ.

גַּם־יְהִי־שִׁבְכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל גַּפְלֹאֲתֶיהָ וְטוֹבוֹתֶיהָ שִׁבְכָל־עֵת
 עָרֵב וּבֹקֵר וְצַהֲרָיִם . הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיהָ וְהַמְרִחַם
 כִּי לֹא־תָמוּ חֲסֶדֶיהָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

וְעַל כָּלֵם יִתְפַּרְדּוּ יִתְרוֹמֵם שְׁמֶהּ מִלְּבָנוֹת מִיָּד לְעוֹלָם וָעֶד:
 ג'ה' וי'כ' ובתוב לחיים טובים כל בני ברייתך :

וְכָל־הַחַיִּים יִזְדוּקֶיהָ וְיִהְיֶה לָהּ אֶת־שְׁמֶהּ בְּאַמְתָּהּ יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹעֲתָנוּ
 וְעוֹרֹתָנוּ סִלְּהָ . בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שְׁמֶהּ וְלִקְנָאָה לְהוֹדוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּרַבְּנוּ בְּפִרְכָּהּ הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכַּתוּבָה עַל יָדֵי
 מֹשֶׁה עֲבָדְךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהָרֹן וּבְנָיו סִפְרֵי בְּהַנִּים עִם קְדוֹשֵׁיךָ בְּאֲמוּר:
 וּבַהֲנִים מִנְּכִיז בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדַשְׁנוּ
 בְּקִדְשָׁתוֹ שֶׁל אֲהָרֹן וְצוּנוּ לְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ס"ז מקרא.

יְבָרְכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ יְיָ אֲדוֹנָנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וַיִּשְׁמְרֶךָ שְׁמֵרְנֵיָא כִּי חֲסִיתִי בְּךָ: כשהנהנים מנגנים וישמרך חסרתי וכו'.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שְׁלֶךְ וְחִלּוּמֹתַי שְׁלֶךְ חִלּוֹם וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַח
 הִיא וְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שִׁיְהִי כָל חִלּוּמֹתַי עֲלֵי וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל לְמוֹכָה בֵּין שְׁחִלְמָתִי עַל עֲצָמֵי וּבֵין שְׁחִלְמָתִי עַל אֲחֵרִים וּבֵין
 שְׁחִלְמוֹ אֲחֵרִים עָלַי אִם טוֹבִים הֵם חוֹקֵם וְאִמְצָם וְיִתְקַיְמוּ כִּי וּבָהֶם
 כְּחִלּוּמֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק . וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה רְפֹאֵם כְּחוֹקֵיהוּ מְלֶךְ יְהוּדָה
 מִחֲלוֹ וּבְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצְרַעְתָּהּ וּבְנֵי עַמּוֹן מִצְרַעְתּוֹ וּבְמִי טָרָה עַל יָדֵי
 מֹשֶׁה רַבְּנוֹ וּבְמִי יִרְחוּ עַל יָדֵי אֱלִישֶׁע . וּבְשֵׁם שְׁהַפְכָת אֶת קָלִילַת בְּלָעַם
 הַרְשִׁיעַ מִקְלָלָה לְבָרְכָה כֹּן תִּהְפֹּךְ כָּל חִלּוּמֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 לְמוֹכָה וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִחַנְּנֵנִי וְתִרְצַנֵּנִי : אמן.

יְיָ אֱלֹהִים יְחַנְּנֵנוּ וְיַבְרַכְנוּ יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סִלְּהָ:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת:

פְּנֵה אֵלֵי וְחַנְּנֵנִי כִּי יְחִיד וְעֵנִי אֲנִי:

אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ יְיָ נִפְשֵׁי אֲשָׁא: אֱלֹהִים
 הִנֵּה כְּעֵינֵי עֶבְדִים לַיָּד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה לַיָּד
 גְּבֵרָתָהּ כִּן עֵינֵינוּ לַיָּד אֲדוֹנֵינוּ עַד שְׂחִיבְנוּ: רַב־שֵׁעַ.
 יֵשׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
 וּמִצְאֵתֶּן וְשִׁבְלָה טוֹב כְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:
 יְיָ הִנֵּנוּ לְךָ קוֹיֵנו הִיָּה זְרוּעֵם לְבָקָרִים אַרְבֵּי
 יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:
 אֲלֵת־סִתְרֵךְ פָּנֶיךָ מִפָּנֵי בְיוֹם צָר לִי הַפָּה־
 אֱלֹהִים אֲזַנְּךָ בְיוֹם אֶקְרָא מִהֵרָ עֲנֵנִי:
 אֱלֹהִים נִשְׂאֵתִי אֶת־עֵינֵי הַיֹּשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם:
 וְשִׁמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:
 לְךָ יְיָ הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַגְּבֻזָּה
 וְהַהוֹד פִּי־כָל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
 וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֵאשׁ:
 שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמֵר יְיָ וּרְפָאתֵינוּ:

בשערי ליון כתוב שלח יסטר אלל שלים הרנון רק יסטר זכ:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען קדושת חסדיך
 וגדול רחמיך הפשוטים ולמען מזהרת שמך הגדול הגבור והנורא
 בן עשרים ושתים אותיות היוצא מפסוקים של ברכת כהנים

(ויחברך השמות האלה במחשבתו ועל יוליאם עמיו)

אנקתם פסתם פספסים דיונסים

האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך שתהיה קרוב לי בקראי לך
 ותשמע תפלתי ואנקתי תמיד כשם ששמעת אנקת יעקב תמימך
 הנקרא איש-תם. ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונתינו ופרנסתנו כרוח
 ולא בצמצום בהתר ולא באסור בנחת ולא בצער מתת ירך הרחבה
 כשם שנתת פסת לחם לאכול ובגד ללבוש ליעקב אבינו הנקרא איש
 תם ותתננו לאהבה ולחן ולחסד בעיניך ובעיני כל רואינו. ויהיו דברי

נשמעין לעבודתך. כשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלכישו
 אביו בתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו.
 ותעשה עמי נפלאות ונסים ולטובה אות. ותצליחני בדרכי ותן כלבי
 בינה להבין ולהשכיל ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיך.
 ותצילני משגיאות ותטהר רעיוני ולבי לעבודתך. ותאריך ימי
 (וימי אשתי ובני ובנותי) (וימי אבי ואמי)

בשוב ובנעימות ברוב עוז ושלוש. אמן סלה:

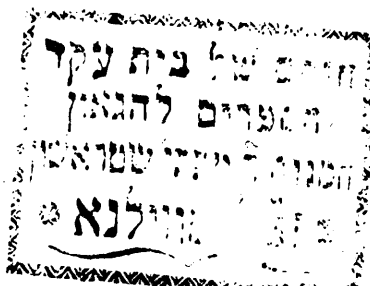
ויכוון לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל **אמן**:

אָדיר בְּמָרוֹם שׁוֹכֵן בְּגִבּוֹרָה. אַתָּה שְׁלוֹם וְשָׁמֶיךָ שְׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן
 שְׁתַּשִּׁים עֲלֵינוּ וְעַל עַמֶּיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וְכָרְכָה לְמִשְׁמַרְתָּ שְׁלוֹם:

וּסְכַסְכִּים שְׂמִירֵין פְּנִיכֶם כְּלִי סִיכַל וְאוֹמְרֵין:

רְבוֹן הָעוֹלָם עֲשִׂינוּ מַה שְּׁגִזְרַתְּ עֲלֵינוּ אִף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר
 הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קַדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וְכַרְכֵּךְ אֶת עַמֶּיךָ אֶת יִשְׂרָאֵל
 וְאֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב חֵלֶב וְדָבָר שֶׁ

הַכֹּהֲנִים חִזְרוּ וְנַעֲלַת מִנְעֻלָּהֶם שֶׁלֹּא יִגְעוּ בַּסִּידִים וְאִם כִּנְעוּ יִחְזְרוּ לִישׁוּל יְדֵיהֶם.
 שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וְכַרְכָּה חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּיךָ
 בְּרַבְּנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאֶתְךָ בְּאוֹר פְּנִיךָ כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 תּוֹרַת חַיִּים וְאַתְּכָת חֶסֶד וְצַדִּיקָה וְכַרְכָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְטוֹב
 בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ אֶת עַמֶּיךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

אוהרה לאחינו כי הי'.

למשוך ידיה' פתון רעון חיון וויין נחגג עררוקטן סחזורי' אשר קללת ספרמות רבולה עליס'.

כרח שהוכרז נק' פ' פ' ד' מיי' יע' אל נס האכ' ד' רבינו הזקן הגאון המפורס' הסמיד והעמי סופת דורינו וכליל' ספרותנו אלו כינו מורינו ורבינו מוכר' פ' נחם הלוי איש הורוויץ זנוק' ל'

שמעו נא אחי בני ישראל!

עו חיות בעפפיהן חוסי לורען נס הגאון אב' ד' נר' מ' מאמר דחם איש אחד דורך חפכט זיבן דרוק בעקפכט געמחלט חמט דחם ער המחזורים הנחמדים הנדפס' ברעדלהיים עם הביאור והפירוט אשכנזי אשר ייסר סתורני הר' וואלף היינהיים נחגג דרוקטן וויין חוין וועלדע מחזורים הגאון אב' ד' נר' נדעס אלול תקס"ג בעבר לא לנד הסכמה וחרם געגעבן חמט שלא ישיג אדם גבולס לדפוס אולהדפוס אוחס משך כ"ה שני' אף גס זאת חמט הגאון אב' ד' נר' וזמן ההסכמות והחרמות מכמה גאוני ארץ אשר קדמיו נהסכמותיהם ה"ה הרב הגאון מוכר' נח חיים צבי זל"ל, אשר הי' אב' ד' נק' א' ה"ו, והרב הגאון אב' ד' דק' ראטערדאם מוכר' ארי' לוי ברעסלוי נר' ו, והרב הגאון אב' ד' דק' האגוי מוכר' משה טובי' נר' ו, והרב הגאון אשר הי' יושן מקדס על כס ההוראה נק' פ' ד' מוכר' נפתלי הירש לניט קאצנאילנבאגען נר' ו.

כל אלה דברי ההסכמות והחרמות חמט הגאון אב' ד' נר' דורכגעזעהן חוין עם חרם עלו מאר זמקיים געווען. ולא תריסס סחיקו אב' ד' דק' א' ה"ו ה"ה הרב הגאון מוכר' צבי הירש מוזאמש נר' ו, ואב' ד' דק' לונדן הרב הגאון מוכר' שלמה נר' ו, נן הגאון מוכר' צבי זל"ל, ואב' ד' דק' פ' ד' הרב הגאון מוכר' יהודה לוי מרגליות נר' ו.

ע"כ חמט הרב הגאון אב' ד' נר' עוד כעס מכריו ומודיע ויין בחרם הגדול כחרס יכוע עכ"ד חמט זיך קיינר חוכרטטעהן וקול לא ע' יגירי' וגירי' גירי' דילי' המחזורי' הכל' נסוס אופן נחגג דרוקטן, ולא לנד וקול ההרס הכל' על המדפוס סל ויין, ונחגגערן ווער נור חיון ססייע דחלו ויין חמג לתמוך יד עניר ענירה וסרמיס, ומכ"ס ווער זיך חוין וקולדע מחזורים פ' ק' ווערירט קר חממכט קר וקולדע קויסן ווייל כאמור בפירוט נהסכמות מנאני ארץ הכל' שהרס יחול לא לנד על המדפוס והססייע' לו והממעסקי' עמו כ"א גם על הקונה אותם, ומי שיעבור על זה עכוס יענש בעין אשר מעל בחרס ויחולו עליו כל האלות והקללות הכתובות בספר התורה הזאת, וכל ישרא' ישמעו וייראו ולא יזדון לעשות כדבר כרע סוס, ויהיו נקיים וחבוא עליהם ברכת טוב.

אוהרה אחר אוהרה

לרבינו הגדול הגאון האמתי עטרה ספרות ישראל אב' ד' ר' מ' דק' פ' ד' מיי' יע' א' בנו של הרב הגאון הנ"ל.

ואלה מסיף על הראשני'. יען כי שמענו בקול מבשר ממדפוס אחד עם בעל סגהס שלא אשר הודיעו לרביס איך סהמה נכנסו למלאכה להדפיס המחזורים הכל' נלי רשות סכסס המסנר נר' ונדו לעלמ' סתרות נמקי' איסור וסמא יתפתו מן בני עמנו א' דברי זא' ומדוסיס וינואלו לקחם מן המחזורים מהדפסה האסור' וילכדו ס' במלודות ספרמות והסממות ספרזות עליהס, ראיית' סמועל עלי ועל כל סעומד כפרן להודיע לרביס כי ההסכמות והחרמות הכל' כולס נמקסס עומדיס בכל מקום ואיך רשות לעוס אדם לעבור עליהס נסוס אמתלא סעוולס, והכני מחיר לנלמי קחמ מן המחזורים הכל' כהדפסיס שלא נרשות, ושלא להיות נהס שוס עםס המתשלל מחוכם ספלהו סהרי' להטאה ולסומעיס יונעס ועליהס סנוז נרכת סוב.

הק' פ' ד' מיי' יע' א' ב' ד' אלול תקס"ז לפ' ק. Sept. 1807. §. 7.

הק' צבי הירש הלוי איש הורוויץ.